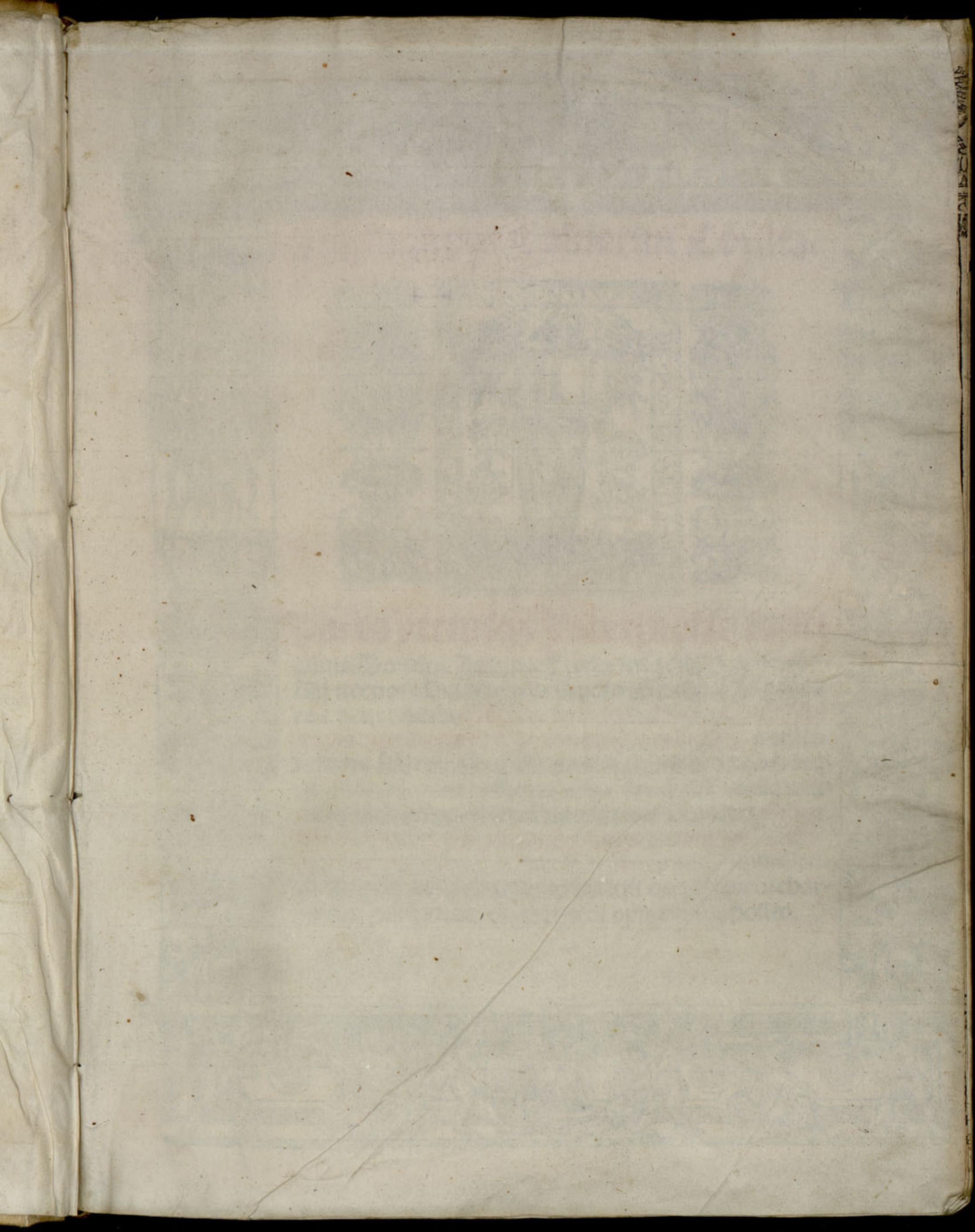

Sala
Gab. R
Est.
Tab. 65
N.º 12

R
65
12

Repetitiones Domini

Repetitio super prohemio decretalium.
Repetitio. c. In nostra de rescriptis.
Repetitio. c. Mandatum de rescriptis.
Repetitio. c. ab excommunicato de rescriptis.
Repetitio. c. super eo. de electione.
Repetitio. c. cum in iure de electione.
Repetitio Rubrice de ordi. cogniti.
Repetitio. c. cum intellexim? de ordi. cogniti.
Repetitio. c. super spoliatione de ordi. cogniti.
Repetitio. c. cum dilectus. de causa poss. z. proprietatis.
Repetitio. c. post cessionem de probationibus.
Repetitio. c. dilectorum de testibus cogendis.

Joannis Calderini

Repetitio. c. vestra de coha. cleri. z. mulierum.
Repetitio. c. cum nostris de concessione prebende.
Repetitio. c. postulastis de concessione prebende.
Repetitio. c. si quis presbyterorum. de reb? ecclie nō alie.
Repetitio. c. propter eius de donationibus.
Repetitio. c. de illis de raptibus.
Repetitio. c. naviganti de usuris.
C. Gaspar. calderinus.
Repetitio super. c. Postulasti de peni. z. remis.
Repetitio Alexandri de antilla super. c. tibi qui de rescriptis in. vi.
Repetitio Francisci zabarelle. c. ut aiaz de constitut. li. vi.

Boniacobus scotus vtriusq3 iuris doctor lectorib9 salutē

Perosq3 sepe viros animaduerti:ardentissimi iuris professores adeo luculenter vtriusq3 iuris enigmata interpretatos fuisse. vt eorum sublime ingeniu & lacteam scientiam non in his mundi partibus comparatam: in quibus humanum intellectum similem esse oculo noctue ad solē: Aristotiles attestatur: sed in parnaso aonione fonte concessam. sum arbitratus: Meminē tamē fateor hactenus lectitasse: qui fundamentalius Joāne Calderino: potestificiam saltim fuerit interpretatus sapientiam. Quicunq3 ad veritatis cognitionem: qua nullus: teste Lactantio in principio: suauior animi cibus: conscendere apprime delectaris: opus istud summo studio diligentiq3 auctoris lucubratione elimatam ardentē suscipe: susceptumq3 amplectere: amplexumq3 inter vlnas fouendum: & die noctuq3 perlegendum perferutare sepius enim visum prestantius redolebit & dulcius degustabitur. Hic enim non Romulum & Remulum nō reges quinq3: non imperatores romanos: non fabios: non fabricios: non Lurios. non Metellos: non Latones: non Camillos: non Scipiones vt Eneas in veneris scuto conspexit. Hic profundissimas presertim canonum difficultates adeo referatas & lucidas auctor erumpit: vt postposita alioz librorum reuolutione lector hinc clarissimus emergat. Sunt inquam auctoris opiniones adeo sancte irrefragabiles & stabilite: vt non minus omnes laudent & obseruent q̄ si ab illo septem sapientum grecie princepe prolate fuissent: qui testante Aristotele. 2. li. politicozū leges compositas atheniensibus dedit sūmi ponderis auctoritatis & temperantie: & alibi in. 2. li. inquit Iustinus q̄ tanto cū tēperamento leges dedit vt parem gratiam a senatu & plebe contraberet q̄ plebs & senatus in sūma prius dissentione fuissent: vnde de eodem suauī eloquio Valerius verba facit: si illis legib9 athenenses vsi fuissent sempiternum fuissent habituri imperium. Nō insuper minore vim ac potestatez hnt eiusdē auctoris deā & sententie: q̄ apud Lacedemones olim summi philosophi ac principis leges habuerunt: qui vt inquit de ingratis Valerius sanctissimas & obseruandas lacedemonijs leges dedit amandas quidez ac excellendas plurimū. Doctor itaq3 te lector vt hunc auctorem qui ceteros antecellit habeas legas & iugiter studeas cuius suavis degustatio quanta sit non verbis exprimi sed experientia & studio comprehendī & cognosci pōt. Hic tandē veritas nō quottidiano & celeri legēdi cursu. sed diligēti. vt repetentiū moris est lucubratione cādesit. Hic postremo est ois legū & canonū thesaurus nusq̄ iocundo caractere alicubi realiter impressus &c.

Dixi.

et fac pbe. digestorū. §. discipuli. et q. dicā. j. de iure iu. c. 3
 contingat et j. de secundis nup. c. fi. Licet ergo inter has du
 as scias sit magna affinitas. nō tamē sunt vna et eadē. cum
 differant ipsarū subiecta et materie vt est dictum. **C** Item
 patet per predicta q. licet hec scia appellet diuina. iij. q. v.
 quia suspecta. j. de iur. ca. c. i. de iure iurā. nimis. de cens.
 peruenit cū sy. tamē differt a theologia. quia illa tractat de
 deo principaliter et de bose inquantū reparat vel glorifica
 tur a deo. Sed hec tractat de bose operatiuo vt bene viuē
 do vitā a deo consequatur eternā. j. eo. ti. c. i. in fi. vnde eti
 am hec tractat de fide catholica et de eternitate per respe
 ctū ad hominem vt illam credat. quia tamen conclusiones
 theologicas recipimus sepe pro principijs nostris vt patz
 j. de regu. iu. p. c. i. et c. in malis li. vi. cū sy. fateor q. hoc re
 spectu hec scia subalternatur theologie. ad hoc. j. de accu.
 qualiter. ij. in prin. Alio tamē respectu subalternatur ethi
 ce quia ethica ponit precepta generalia ad bonū hominis
 pertinentia ad particularia principalit nō descēdes. Sed
 hec scia ex illis suppositis conclusiones in particularibus
 determinat. Itē illa dicit propter qd ita est. S; hec dicit. s.
 quia canon vel lex hec dicit. vi. q. iij. scriptū. ff. qui et a qui
 prospexit cum sy. nec reputatur inconueniens vnā sciaz di
 uersis respectibus pluribus subalternari. **C** Causa for
 malis est duplex. s. forma tractatus siue generalis quas po
 nit glo. quia diuidit tractatū siue librū in quinque partes. q
 quia multū cōfute p glo. exprimunt in psecutione et rubri
 carum continuatiōe expressius declarabitur et forma tra
 ctandi siue spālis et hec est que in singulis decretalibus ob
 seruatur et ē multiplex. s. narratiua assertiua preceptiua p
 hibitiua cōminatiua. consultiua instructiua expositiua cau
 se redditua innouatiua cōfirmatiua protestatiua determi
 natua: modificatiua priuilegiatiua: dispensatiua. et exēplo
 rum positiua. Cōter tamen ē quadruplex. s. statutiua cō
 sultationibus respōsiua. Causarū diffinitiuā: et causarū cō
 missiua q. inspectis decretalibus hic positis facile perpen
 ditur. **C** Causa efficiens s. m. d. et p. m. est ipse deus qui p
 ministros suos romanos pontifices iura promulgat et con
 firmat. et promulgata firmataq; componit. xvi. di. septuagi
 ta. l. di. Sigs dyaconus et c. si ille. xvi. q. iij. c. fi. xxv. q. i. vi
 olatores et sic principalis causa efficiens est deus. Sed se
 cundaria romani pontifices. et quantū ad compilationem
 hanc dñs Grego. pappā. ix. qui diuersas constitutiones
 et decre. epistolas prede. suoz in diuersa dispersas volumi
 na quarū alique erant nimium similes. alique nimium pro
 lixe: quedā contrarie: quedā incerte. additis aliquibus p
 prijs in hanc cōpilationē redegit: vt in p. hemio. §. sane.
C Ad cuius intelligētiā breuiter sciendū q. post compila
 tionem libri decretozū plures constitutiones et decretales
 eple a diuersis ro. pon. successiue emanauerunt. quedaz et
 capitula antiquozū conciliozū extra illam compilationem
 decretozū remāserunt. De aliquibus ex predictis Ber
 nardus papien. fecit vnā compilationē que fuit approba
 ta per vsum magistrorū. Aliā Silibertus: Tertiā Ala
 nus et de his duabus que non fuerunt approbate per vsuz
 Joānes galeñ. fecit vnā que fuit quarta. sed secunda ap
 probata per vsuz magistrorū et scolariū. Bernardus cō
 post. de registris inno. iij. fecit aliā que ex toto nō recipie
 batur vnde ipse Inno. fecit de suis cōstitutionibus et decre
 talibus eplis fieri aliam que fuit tertia approbata et p. a
 papalis. Postmodū i cōcilio generali mltas vtilissimas
 constitutiones elidit de quibus aliquibus additis fecit ali
 am. Altimā fecit Honorius de suis. **C** Ex hijs patet q.
 octo fuerūt cōpilationes tres nō approbate. et qnq; approbate.
C Et ex hijs due magistrales et tres pappales de quibus
 omnib; Grego. nonus fecit vnā compilationē vt i dicto. §.
 sane. Addi. Liber decretozū §. glo. ij. q. vi. §. forma fuit cō
 pilat^o tpe Alexā. iij. tps inuit q. 1355. Alex. incepit. 1350. vñ
 forte ei^o tēpore fuit publicatū potuit icboari tēpore prede
 cessoris sui. s. Adriani qui fuit anglic^o et canonic^o sci rufi. q.
 cepit. 1339. et forte alteri^o pcessoris. s. Anastasij. iij. et hec sa
 tis sūt verisimilia q. aliq. decre. Alexāder nō posuit cū tñ
 plures fecerit Bal. **C** Causa finalis est duplex. s. proxi

ma quā dicit glo. vt hijs lectis et intellectis sciamus discer
 nere inter equū et iniquū. et reddere vnicuiq; qd suū ē. In
 hoc enim consistit iusticia vt. j. in p. hemio et iusti. de iusti.
 et iure i pri. xij. q. ij. cū deuotissimā. S; remota est felicitas
 seu beatitudo et hec sequit ex p. ria alle. d. et p. m. predictū
 : c. cum deuotissimā. et in in p. hemio digestorū. §. discipuli
 . ij. i fi. **C** Libri titulus ē. Incipit cōpilatione decretalū do
 mini Grego. pappē. ix. Et hic videtur tangi causa mate
 rialis secundū qd de ipsa loquit glo. dñ dicit cōpilatione de
 cretalū. Sed dic vt sup ple dixi. Itē in hoc libri titulo tan
 gitur causa efficiens instrumētalis per hoc q. dicit domini
 Grego. pape. ix. vbi est sciendū q. dominus Grego. non
 fuit auctor oim decretalū huius voluminis: sed bene ali
 quarū que in finibus certorū titulorum collocant quod
 etiā patet. j. in p. hemio. §. sane. Totius autē huius vo
 luminis fuit compilator. Unde solet dari dñia inter scri
 ptorē auctorez; compilatorē cōmentatorē siue glosatorē. q.
 enim aliena scribit nihil addendo. vel mutando proprie
 dicit scriptor. Qui vero sua p. ria dicta scribit dicitur au
 ctor. Qui autem aliorū dicta ordinat nihil addendo de
 suo dicitur compilator. Sed qui alicuius dicta per sua de
 clarat dicitur cōmentator vel expositor vel glosator. Et q.
 bus sequit q. iste Grego. fuit auctor et cōpilator. **C** Sic
 et gratianus i volumie decretozū suas snias pōit quo respe
 ctu dicitur auctor quas per sanctorū patrum sententias
 ordinat et cōfirmat et hoc respectu fuit illius voluminis cō
 pilator. **C** Supponit at iste liber et hec scia canonica ethi
 ce idest morali scie vt dicit glo. vnde dicit imperator legi
 bus nris mores intēdimus corrigere. C. de secundis. nup.
 l. i. alle. ad idē. d. et p. m. vi. di. §. fi. xix. di. c. i. in p. i. et in p.
 hemio. vi. et clemē. ad idē optime. iij. di. c. vñ. iij. di. c. i. et
 j. de of. or. cū ti. sequētib; per totū. de vi. et ho. cli per to
 tū cū sy. **C** Dicit at ethica ab ethos grece qd ē mos latie
 et yros q. est scientia vnde ethica idest moralis scientia.
 Quomodo autem hec scientia supponitur ethice est vidē
 dum. Ad cuius intelligentiam est sciendum q. p. bia siue
 scientis diuersimode diuiditur a diuersis ex pluribus aut
 dictis colligo diuisiones meo iudicio pleniorē et clario
 rem que est talis. Nam phylosophia diuiditur in organi
 cam seu instrumentalem et principalem. Organica dicit
 tur loyca idest rationalis siue sermocinalis scientia a logos
 q. est ratio vel sermo est enim sicut organum vel instrumen
 tum ad omnem scientiam practicam vel speculatiuam. ne
 mo. n. de reb; quēniēter differere pōt nisi p. i. recte et vera
 ceter rationem agnoscat. j. de verborum significatione in
 telligētia et hoc docet ista pars phylosophie que dicitur or
 ganica: sed organum ad alias scientias: aut est loquenti
 et sic est grāmatica que docet congrue quantum ad litterā
 et vocem exprimere conceptum mentis. et sub hac et inclu
 ditur poetria: aut veritatem inquirendi et sic est dyalectica
 que docet modum inquirendi et discernendi verum a falso
 aut ad persuadendum queq; idonea et sic est rhetorica que
 id docet. Principalis phylosophia diuidit in speculati
 uā et practicā. Prima est de rebus constitutis a natura
 Secunda de hijs que a volūate procedūt. Itē finis spe
 culatiue est virtutis cognitio et finis practice ē opus. Spe
 culatiua diuiditur in mathematicam phisicam siue natura
 lem et methaphisicam siue diuinā. P. ria subdiuiditur i
 quattuor scientias que quadriuales appellantur scilicet
 in Arimetricā que tractat de numero. Geometriā que
 tractat de mēsuratiōe vel spacio Musica que tractat de
 proportione soni. et Astrologiam que tractat de astrozū
 motu et de hijs non est nostrum propositū. Secunda tra
 ctat de inuisibilibus visibiliū causis vt est phisica siue na
 turalis phylosophia que tractat de motu siue de ente mo
 bili: S; methaphisica tractat de inuisibilibus inuisibiliū
 essentijs scilicet de ente secundum quod ens sed prout spe
 cialiter considerat deum et ipsius essentiam. ac trinitatem
 angelos et substantias separatas theologia vel diuina scien
 tia nuncupatur.
C Hijs premisis descendendo ad eam speciem que dicitur
 practica et hec diuiditur in actiuam sub qua continentur
 scientie

sciencie morales et factiuam sub qua continentur mechanice vel factiue et est differentia inter istas quia actiua est de actibus voluntarijs factiua de factiombus humanis. Et ut dicitur per pbūm. iij. methaphisice et vi. ethicoz. Differunt actio et factio quia actio dicit operationem manentē in agente. sicut i subiecto sicut sunt opera virtutum moraliū factio autē dicit operationem transeuntem in materiā exteriorē ut in subiecto sicut sanare edificare et huiusmodi. Et si opponatur q̄ medicus potest seipsum sanare hoc est per accidens ut dicitur. ij. physicozū unde proprie actio est perfectio forme agentis non patientis iuste enim agere est perfectio iuste agentis ad hec. xlv. di. disciplina et c. sequentibus. j. de presump. ex studijs. de sta. regu. q̄ dei de pur. can. inter sollicitudines. de verborū significatione forus. v. in continenti. cum similibus. Sed factio proprie est perfectio forme patientis et non agentis sicut sanatio est formalis perfectio sanati edificatio edificati licet finalis facientis per hoc patet differentia inter ista et primo expedit factiuam quia nō spectat ad propositum Illa enim diuiditur in septem ad quas omnes artes mechanicę reducuntur scilicet lanificium armaturam navigationem agriculturam venationes medicinam et theatricā. Actiua diuiditur in monasticam yconomicam et politicam cum enim ut dixi hec tractet de operationibus voluntatis humane. contingit autem considerare opera voluntatis hominis secundum se et sic est monastica que dicitur a monos q̄ est vnum et yros scientia. unde dicitur scientia a reginie huius hominis secundum se et absolute considerati unde de monastica dicit hugo in didascalicon. q̄ curam gerens sui se virtutibus erigit ornat et auget nihil in vita committēs quo non gaudeat nihil faciens penitendum Item alio modo consideratur homo ut est pars alienius multitudinis est autem duplex multitudo scilicet domestica et sic est yconomica que dicitur ab ycon. q̄ est signum vel regula et nomos q̄ est dispensare: vel ab yconomio grece q̄ idem est q̄ dispensator ad hec. lxxxix. di. quia in quibusdam. j. de of. or. cum vos. Gal. domus latine et ycos scientia unde docet modum dispensandi vitam domesticam id est familie de qua dicit predictus hugo. q̄ familiaris officij curam mediocri dispositione componens. unde distribuit alia est multitudo civilis et sic est politica dicta a polis q̄ est pluralitas vel ciuitas que spectat ad rectores vrbium. unde de ipsa dicit hugo vbi. s. q̄ reipubli. curam suscipiens. cunctozū saluti medetur sue prudentie solertia iusticie libra fortitudinis stabilitate ac temperatice paciencia et gradatum ad ista est perueniendum ut primo quis seipsum sciat regere. anteq̄ familiam regat de eta. et quali indecorum et ante familiam q̄ rempublicam. xlvij. di. s. necesse xlvij. di. per totus.

¶ Hijs partibus bene conuenit probemium in illis verbis ut humanum genus honeste viuat quantum ad monasticam. Alterum non ledat quantum ad yconomicam et ius suum vnicuiq̄ tribuat quantum ad politicā. bene ergo dictum est q̄ hec scientia supponitur ethyce id est morali scientie. In quo tamen hec scientia vel lex civilis differat ab ethica d̄ qua principaliter tractati libris. Aristo. s. dixi.

¶ Descendo ad litteram. et notabilia tot potes colligere per teipsum quot sunt verba et maxime ex hijs verbis propter que. j. for. mabo obiectiones et questiones. ¶ Primo autem circa salutationem oppo. q̄ cum Gregorius compilator huius voluminis vocaretur ante papatum hugo siue hugolinus et in sui promotione sibi sit mutatum nomen sicut mutatur alijs romanis pontificibus. non videtur hoc iuste fieri cum nominis mutatio videatur prohibita. ff. ad l. cor. de sal. l. sal. nominis ar. j. de sen. ex. ppendim. j. de spon. tua nos. lo. speciale in papa et que sit ratio infra dicā. vel dic ut no. in in dicta. l. falsi nominis ex qua glo. colligitur q̄ aut is qui mutat sibi nomen est seruus et hoc facit sine domini voluntate. et hoc est prohibitum propter presumptionem fraudis que est contra eum. et ideo puniri debet. C. de mut. no. l. vnica aut hoc facit de domini voluntate et tunc idem q̄ in libero in quo est dicendum q̄ aut si

bi mutat ex cā rōnabili vel sine alicuius lesiōe puta q̄ turpe h̄ et hoc potest ad hoc. xxij. q. ij. vtilē. xxij. q. iij. nemo. j. de vi. et ho. cle. c. vlti. et ita ē bic. s. q̄ sit huiusmodi mutatio ex cā rōnabili ut statū dicā. aut fac ad decipiēdus. vel cum alterius lesione et tunc hoc prohibetur ut in contrariis. Sed que est cāvel hoc casu q̄ pape mutat nomen. So. dicunt quidam q̄ posset turpe originale nomē habere hoc nihil est. unde dicunt alij q̄ hoc est inductum ad ostendendum ad mutationem nominis factam esse mutationem hominis quia qui primo erat purus homo. factus est dei vicarius in terris. xxij. di. c. l. j. ut ec. bñ. c. i. cum similibus vel q̄ omnis xpi actio et c. ij. q. i. deus omnipotens. j. de elec. significasti. Sed christus in promotione petri mutauit sibi nomen cū primovocaret Symō. Mathe. xxvj. xxi. di. in nouo. unde Jo. i. tu es simō et vocaberis cephas qd̄ iterpretatur petrus et videtur hoc fuisse signatum in veteri testamento. Gen. xvij. vbi deus promouens abraam mutauit sibi nomen. dicens eris pater multarum gentium nec ultra vocabitur nomen tuum Abraā sed appellaberis abraham q̄ patrem multaz gētū cōstitui te. quod optime conuenit pape qui pater est multarum gentium et hoc placet fateor tamen hoc olim interdum nō fuisse seruatus ut legitur in cronica. et a curialibus percepit q̄ electus in papam voluntarie per seipsum sumit sibi nomen quod sibi magis placet.

¶ Secūdo. oppo. q̄ indecēter papa se appellet episcopus cū enī sit super oēs maiorē dignitate se deberet appellare puta papam vel patriarcham non autem episcopum. qui minoris est dignitatis etiaz archiepiscopo. xxi. di. in. pzi. et c. i. So. cum spiritualia pura. sint temporalibus digniora et humiliora. j. de ma. et obe. solite. Ordo autem cum sit sacramentum est quid mere spirituale. i. q. i. si quis episcopus et c. qui studet et s. ecce cum honoris cum sy. et dignitates que habent quid temporalitatis admixtum nec sacrā sunt factum generent propter quod volens id euitare ab ordine non autem a dignitate voluit appellari et ex hoc sequitur episcopatum esse ordinem de quo deo auxiliante plene dicam. j. de pur. can. quotiens. ¶ Unde dicit Egi. q̄ in hoc humilitas ostenditur et superbia euitatur. Interpretatur enim episcopus intendens vel speculator. xxi. di. Cleros et est nomen oneris non honoris. viij. q. i. qui episcopatum qd̄ bene congruit pape quia speculatur et prospicit salutem et quietem omnium et portat onera singulorum. j. de cens. cū instātia et i probemio vi. et sibi fuit dictū a christo pasce oues meas. viij. q. i. in Scripturis. j. de elec. Significasti. sed pontifex interpretatur sacerdotum princeps patriarcha princeps patrum Archiepiscopus princeps episcopozū ut in pre. c. cleros que interpretationes alique factum sonant. melius ergo conuenit pape q̄ se episcopum nomet et p̄ predictis benefacit. xvij. d. ecce. ¶ Tertio oppo. ad id q̄ papa se hic appellat seruum cum seruus ab ordinibus prohibeatur. lviij. di. per totum. j. de ser. nō or. per totum. Dicunt quidam q̄ non dicit se seruum simpliciter sed seruum seruozū dei sic. j. de sen. ex. relatum i si. quia seruit hijs. i. catholicis qui deo seruiunt et non infidelibus de quibus nil ad eum. ij. q. i. multi. vel. i. apostolorum petri et pauli quozū vices gerendo eis seruire intelligitur facit qd̄ no. i. q. vij. quotiens cordis in glo. imprecatio sic imperator dicit se seruum dei. C. de of. p̄sec. afri. l. i. sic papa dicit se seruum patris familias de conse. di. i. vasa vel hoc dicit ex humilitate et fertur q̄ beatus Grego. fuit prius qui sic se cognominauit. Juxta illud Mathe. xxij. et mar. Qui maior est vestrum fiat sicut minister vestri. ij. q. iij. nullus et maior est qui recūbit et c. xiiij. di. diaconi vlt. et apostolus. i. ad cor. ix. omnium me seruum feci. xxvij. q. i. iam nūc et hec bene conueniunt pape qui ministrat et seruit omnibus. unde et noctes ducit isomnes. et c. et voluntarios labores appetit et c. ut in probe. vi. et de resti. spo. frequens. e. li. Sic et dicit imperator i auctē. cōsti. que de digni. li. apa. po. s. illud quoq̄ colla. vj. et vt diui. iustiones sub ha. gl. q̄sto. in prin. col. viij. et ex hijs sequitur alia ratio quam hic ponit glo. q̄ recte appellat se seruum. quia

ergo. fuit p̄m q̄ appellauit sibi sicut dicit

sicut per seruum acquiritur domo insit. per quas per. no. acq. in prin. sic per papam cuiuslibet ecclesie. j. vt lite pe. ecclesie de censu. cu instantia. Contraria loquuntur de seruo pro ut distinguitur a libero.

Quarto op. cu hic compilatio dirigatur doctoribus et scolariis bononie comorantibus ergo ad ipsius obseruantiā alij non tenentur quia rescripta pape non extendunt ad personas non expressas in eis. j. de of. dele. p. r. g. r. c. cu olim. glo. facit hanc obiectionem et dicit illam non procedere. sed quia bononie est generalis studium quod alibi maxime in iure. ubique de omnibus mundi partibus sunt studentes id potius ad predictos dirigatur. licet omnes alij ad ipsius obseruantiam teneantur. quia ex quo constitutio principis est publicata non est necesse singulorum auribus inculcari. di. xvj. qd dicit. j. de postu. c. j. Sed omnes ad ipsius obseruantiam tenentur saltem per duos menses inuicem. vt facite nou. const. in prin. col. v. de quo dicam. j. de const. c. ij. et istud quod glossa dicit ultimo soluit obiectionem quasi inuauat quod per istam missionem quam fecit papa ad studium bono. ostenditur quod non fuerit hic compilatio primo publicata. Sed prout dicit. d. r. p. m. post publicationem factam in curia plura exemplaria facta fuerunt et ad singula studia transmissa. unde aliqui habent parisiis antea ergo omnes ligabat hec compilatio licet postea singulariter fuerit imitata. Item fateor quod hec salutatio solos expressos complectitur vt in contrario sed non sequitur si alij non includuntur in salutatioe quod propterea non teneantur ad huius compilationis obseruantiam cum expresse contrarium dicatur in fine probemij. Item contrarium loquitur in rescriptis ad lites que sunt odiosa. j. de rescriptis non nulli. **Quinto** oppo. quod papa non debuit se in hac salutatioe premittere xij. q. ij. dilectissimis. So. illud ex humilitate sed propter maiestatem iuste se preponit. j. de ma. r. obe. c. i. r. c. statutum. et salua humilitate de qua dixi mos fuit antiq. in epistolis scriptores preponere nomina sua illorum nominibus quibus epistolas dirigebant ad hec. xvj. di. Isidorus. ff. de dona. lucius de verborum significatione nepos proculo cum sy. Sic et propter talem usum imperator scribens suum nomen premittebat. C. de sum. tri. Inter. xcvij. di. victor vbi de hoc.

Venio ad. q. et primo quero simul de multis nunquid differenter papa alijs scribens vtatur omnibus verbis huius salutationis. So. in talibus stilus curie est attendendus. j. de crimi. fal. q. graui unde omnia ista verba subiectur scilicet dilectis filiis salutem et apostolicam benedictionem quando scribitur scismatico vel excommunicato vel alteri cui gratia sedis ap. est subtracta sed expresse simpliciter illius nomine solet dicere spiritum consilij sanioris. vel ea pati que agere meditauit vel similia. Item episcopus et superiores non vocat dilectos filios sed venerabiles fratres vt in decre. q. graui. Reges et regias vocat carissimos vel carissimas filios non dilectos cum benedictione in christo. j. de iure iuran. intellectu quam dictione potest etiam cum scribit abbatibus vel monialibus. j. de rescriptis cum dilecta de confir. vii. vel inuati. cum dilecte. j. de excep. dilecte. Item hec verba dilectis filiis nominando actorem etiam si esset vniuersitas vel collegium. j. de ma. r. obe. dilecti de ap. dilecti vlti. et etiam si in vniuersitate erit episcopus vt quod est principalius inspiciatur sed non respond. de hijs in spe. de rescrip. presen. §. si ratione forme in principio. **Secundo** quero p. d. r. p. m. an appellatio scolariū doctores includat. et videtur quod non per hanc litteram que ponit hec vt diuersa ad idem. j. de. 2. p. post electione: vbi applo capli non includit decanū. Egi. tenet contrarium all. j. de symo. c. fi. de procur. quia in causis cu hoc pro quo scribitur fit commune non singulare alle. de rescrip. e. et quia appellatio familie includit dominum. ff. de verborum significatione pronuntiatio. §. familie. et appel. populi includitur senatores insti. de iure natura. §. plebs aut. ad hanc litteram respondet quod ad maiorem expressionem hoc dicitur ad decre. p. elect. dicit quod illud allegatio est. cum al applo capli includatur de can. de. 2. p. c. i. li. vj. et quandoque describitur decano. et caplo. j. de postu. c. i. de elec. c. cu nobis oli. Quā

doque tantum capi. de postu. c. vlti. de elec. massana c. 3. sy. Dicit. d. r. p. m. q. quo ad thema huius probemij questio est superflua per id quod dixi. s. i. iij. obiectione. sed quo ad alios casus verbum scolariū positum in rescriptis ad lites vel p. uilijs odiosis non includeret doctores alij non scolares. de rescrip. Sedes de re. iur. odia li. vj. de loca. c. i. cu ipsorum status et conditio sint diuersa. et gradus sit iter eol facit. j. de magis. c. vlti. de hereti. cu ex inuncto. ad decre. vlti. de symo. respondet quod illud fauorabile et ad salutem aie inductum. Item per abbatiam quis non desinit esse monachus: sed per doctoratum desinit esse scolaris et sic etiam respodetur ad predictas. ll. que probant quod applo scolariū intelliguntur rectores ipsorum et hoc placet. **Tertio** quero quid conferat hec salutatio hijs quibus dirigatur So. per eam remittuntur venialia. i. q. i. benedictio. r. c. dictum et c. maledictam. r. c. multi in fi. de conse. di. i. cu ad celebrandas quod est verum in eo qui non est in mortali q. mortale opponitur caritati veniale seruo caritatis. sed remoto priori remouetur posterius ita. no. d. p. m. in salut. sexti libri in fi. hoc est dicere quod caritas est prior et seruo est posterior existens autem in mortali caritate non habet ergo nec seruoem. sed remissio venialis habet restituere seruoem caritatis et sic posterius sine caritate et sic si ne priori quod est impossibile cum posterius non possit restituere nisi priori restituito quod diu ergo caritas non restituitur nec seruo caritatis potest reparari ad hec. xvj. q. vij. et hec diximus de preben. Si cui li. vj. ff. de fun. instruc. et istru. lega. fundi. §. vlti. quomodo autem hec ratio confirmetur iure positio vide in questione qua disputau de filio fam. in quarta ratione prime partis. Idem patet ex parte remittentis quia deus solus peccata dimittit de pe. di. i. q. obrem. r. c. si. peccatum. Sed per mortale separatus est quis omnino a deo ergo eo manente non potest remitti veniale. Item ex parte eius per quod fit remissio. s. caritatis que peccata tollit. j. de hap. maiores sed manens in mortali illam non habet ergo etc. de bis per Tho. iij. sententiarum. xvi. di. **Quarto** quero nunquid vniuersitas consequatur huius indulgentiam. videtur quod non cum sit resinanimata. Item non potest puniri pena animam cruciante. j. de sen. ex. Romana. §. in vniuersitate li. vj. ergo nec remunerari premio animam preuante ad hec de pe. di. i. medicina. So. si sumatur vniuersitas in abstracto procedunt predicta. sed si pro singulis de vniuersitate et sic in contracto tunc bene gaudet hac indulgentia ad hec. j. de excel. pre. mius. i. r. ij. de sup. ne. prela. grandi li. vi. de sen. ex. si sententia. §. vlti. li. vj. unde iurat prelatus in animas conuentus. i. singulorum de conuentu. de testi. c. ij. li. vi. et sic loquimur hic. **Quinto** quero quid si in studio esset tantum vnus doctor vel scolaris an ille participet hac indulgentia. So. sic quia sicut delictum personarum non aufert priuilegiū loco cessu. xvi. q. vj. si episcopum. j. de excep. cum venerabilis multominus defectus facit quod no. ne. cli. vel mo. c. i. li. vi. r. j. de postu. gratum ad idem. ff. delega. i. l. si grege. **Sexto** quero cum eadem sit vniuersitas antiquioris studentium et nouorum. xij. q. ij. liberti. xxxij. q. iij. recurrat. ff. de iudi. proponebatur. nunquid ergo habebunt hanc indulgentiam hijs qui erant in studio tempore quo papa mandauit confici litteras pro quibus de pe. di. i. periculose. j. de rescrip. lris. an qui erat tpe date pro quibus facit. j. de rescrip. eam te r. e. ti. si eo tpe li. vi. an q. erat tpe bulle seu scripture p. qb. xvi. di. nobilissimus r. ij. q. v. quāto an q. erat cu nūci. iter arripuit p. qb. j. de ap. psonas an tpe publicationis scē i curia. p. qb. de postul. c. i. an tpe receptionis lras. j. de ap. sup. eo. ij. an tpe publicationis scē i studio. i. 2. di. c. fi. j. de accu. sicut oli. Eredo ista duo vltia esse va quia mandatu quod hatur i fine probemij planū ē quod regit imitatioes facta eis quibus huius lre dirigunt. ergo saltē p. sctatione expectare debent p. ea quod dicit. j. d. p. b. dilect. ij. a lia iura in diuersis casibus loquunt. Item p. sctatione q. an si papa salutatur excoica tū et scietur p. hoc ipso absoluat et ē hodie expeditū quod no. i. cle. mē. si summus de sen. ex.

Circa Exordium quod incipit ibi Rex pacificus Primo oppo. ad id quod hic dicit quod deus est Rex cuncto: contra imo

diabolus est princeps mundi. 32. q. ii. c. i. So. ibi et per id quod habetur de p. ni. di. ii. princeps vicioꝝ. Secundo op. quod non videtur quod deus cunctos bonos disposuerit quod secundum hoc non videtur quod alii quod possent peccare. So. dic. vt. 23. q. iiii. Nabuchodonosor et c. se. de pe. di. iiii. si ex bono. j. ti. i. c. i. ver. dyabolus.

Tertio oppo. videtur quod hec littera contradicat sibi ipsi quod prius inuit quod naturalis quis est pudicus modestus et sic bonus et virtuosus secundo inuit contrarium quod naturalis quis est cupidus et sic malus hec sunt contraria ergo et c. So. principium loquitur ex parte creatoris qui nos creat pacificos pudicos et c. sed quod sequitur loquitur ex parte creature humane que post peccatum priorum paratum libero arbitrio videtur tam ad malum quam ad bonum sed plus ad malum. vñ ois etas ab adolescentia pna est ad malum. xii. q. v. c. i. et humana natura quodammodo labitur ad delicta in auc. de mona. s. sigs ergo colla. i. et pelius est cursum ad voluptatem et natura est innuacatrix vicioꝝ. xx. q. iiii. pelius facit phe. cle. predictis bene conuenit quod dicitur eccle. vii. fecit deus homines rectos et ipse se immiscuit in finibus quod quomodo?

Quarto oppo. quod secundum predicta quod dicitur secundum cupidus et sic malus contra. j. de. Seruti. c. vno ibi dicitur et facit quod dicitur. j. ti. c. i. **Q**uinto oppo. quod si sibi adhuc contradicat quod dicitur cupiditas p dicitur quod quod est cupidus non est p dicitur. contraria. n. n. pnt si malum esse vera vt i. c. cu renunciat statim allegato facit quod dicitur. j. de cosue. c. p. So. dicit gl. cupiditas respicit refectiones temporalium sed p dicitur enacuacione virtutum vñ. n. expellit aliud 32. q. i. cu renunciat sic dicitur diuerso respectu via salutis est artissima et leuissima. xxviii. di. de his dicit. d. z. p. m. q. ter. se ipsa soluit quod non dicit simpliciter p dicitur sed sui quod ois in se vellet se loquendo humano more. veritas est quod cupiditas sumit uigine put et radit ois maloz de pe. di. ii. q. radit. j. de psti. **¶** Ad hoc dicitur illa. n. est sui p dicitur cu ex ea oia mala oriuntur non at hic sed sumit in spe p auaricia que est contraria p dicitur.

Sexto oppo. quod suppone fuit lex positua p dicitur quod melior est iustitia aiata quam iustitia ois. n. aiata est melius iustitia xii. q. i. p. cupim. meli. ergo fuisse relinq executione iusticie arbitrio sapientu que lege condit. Itē lex non puidet nec pot. puidet circa singulos actus humanos vt in phe. cle. meli. ergo fuisse p dicitur deratione relinq sapientis arbitrio cu casus p dicitur gisset die quod et si naturalis hō sit aptus ad virtutē cu ad p dicitur fectōne virtutis. necesse est ipm iuuare p aliquā disciplinā cu p dicitur p dicitur sit multū ad p dicitur rariū. xii. q. i. c. i. z. xx. q. iiii. pelius et hoc i exordio die er go quod et si se melior est iustitia aiata tū meli. et p dicitur fectōne iudicat sapiēs lege pua que si lex sup casu non eēt et marie quod sepe mouerit ex spali affectiōe si lex non eēt p dicitur. xi. q. iiii. quatuor. ad aliō dicas quod non p dicitur cludit nisi i casib. vbi non est ius exp dicitur sum. j. de of. del. de cas. de transac. c. vltimo.

Item op. contra id quod dicitur quod lex p dicitur. contra quia lex est eterna. 23. q. v. lex eterna ergo non est prodita ex tempore p hac ratione facit. j. ti. j. c. j. So. lex prout est in p dicitur mulgante. s. deo eterna est et ratio vera cuiusque leg. prout ab ipso deo procedit est eterna in deo enim nihil est. quod non sit eternum. sed in tempore ab homine auditur et inspicitur. Itē prout lex promulgat ab homine secundum diuersitatem temporum et conditionum in tempore proditur vt hō tam respectu promulgantis quam respectu subditorum ad hō de constan. et af. non debet. **¶** Vel dic quod contrarium hēt locum in lege diuina hic loquimur de lege positua hominis. iiii. di. s. leges.

Item op. quod lex non promulgatur cum sine promulgatione ardentur homines ad ea que legis sunt. i. di. ius naturale. ad idem. xix. q. ij. due. cum sy. So. illud in lege naturali hō de positua.

Sed videtur quod superflua sit legis promulgatio cum illa fiat presentibus non futuris. j. q. i. ma. ac. po. c. vltimo. s. lex est futuros homines et actus ligat. j. ti. ij. c. vl. So. promulgatio que fit presentibus futuros complectitur cum presumatur p hec in ipso: u; noticiā puenire et sic cessat contrariū.

Item op. quod lex non debuit esse prodita quia per legem ligatur homo ad aliquid faciendum. aut prohibetur ne aliquid faciat. ij. di. omnis. Sed hō est contra liberum arbitrium datum homini a deo de pe. di. ij. si enim ver. liberi ergo et c. So. lex non impedit libertatem arbitrij. xlv. di. de iudeis. sed ipsum regulat: vt si videtur quis eo. ad bonum p dicitur premic ur si ad malum puniatur vt in dicto. c. omnis non autē ar

et simpliciter quia per legem nemo benefacere. et c. 23. q. v. ad fidem et sic stante libero arbitrio necessaria fuit lex ad hō preal. xlv. di. de iudeis.

Adhuc. op. quod lex positua fuit superflua cum lex diuina sit perfectissima. cu deus opus non fecerit imperfectum. j. de bap. maiores. So. hanc obiectionem intendit papa principaliter soluere in hoc exordio. **¶** Ex quo sequitur quod si humana ratio participaret ad plenum ratione diuine legis secundum particulares actus non fuisset necessaria lex positua sed hō non est quare et c.

Item nam videtur quod per legem appetitus noxius et c. quia dicit apostolus. Inuenio aliam legem repugnantem et c. 32. q. v. si Paulus. So. ibi de lege sensualitatis loquitur que ideo dicitur lex. quia ligat. i. inclinat sed non de lege que recta ratione ligat vt hic.

Item oppo. quod in littera est superfluitas vel nugatio. quod qui honeste viuunt alterum non ledit et ius suum unicuique tribuit ergo et c. So. hoc dicit ad specialem notam vel expressionem faciendam. quia que specialem notam desiderat nisi specialiter exprimantur neglecta videtur. ff. de iur. Jres ap. s. ait pretor de cō. p. dilectus vel die secundum glo. quod per hec tria denotant triplicem statum personatus humani generis. i. honeste viuere quantum ad se. s. quantum ad bonos mores. 31. di. nicena. j. de vi. et ho. eli. vt clericorum cum sy. gl. alle. ff. de ritu nup. l. semper. ff. de tu. et cu. da. ab hys. l. sci. re. s. p. Alterum non ledere quantum ad ea que cum alijs agimus iuxta illud quod tibi vis fieri et c. i. di. in prin. de ma. et obe. dilecti. cum sy. Jus suum unicuique tribuere hoc respicit iudicē qui sic unicuique reddit quod suum est. siue sit pena afficiens siue premio remunerandus. ij. di. capitulo. vl. j. ti. i. c. i. et per hō dicitur seruare. deo primo et sibi.

Item circa narrationem que incipit. Sane op. hic papa dā nat positionem similitū. sed contra constat enim in hac cōpilat. multa sint similia casus enim qui habetur. j. d. rescrip. Si. quando est. j. de preben. cum teneamur et j. de excep. cum venera. et j. de religio. do. cu; vene. et j. in ti. de elect. de ap. de iure. pa. cum pluribus alijs sunt multi casus similes. So. quod dicitur minimam sol. contrarium quia satis quod diuisione aliqua plura ponat. C. de no. C. cōponēdo. hec que et sic cessabit superfluitas. et hō ex eis liquido pot apparere sepe enim aliqua vñ similia que non sunt xxvij. q. j. nupciaz et facit quod dicitur. j. de constitu. translatō.

Item op. quod nedum hic sunt similia sed eadem repetita j. delibel. ob. significanti bus. de ap. signifi cantibus. **¶** Dicit ibi **O**sti. illud seriose fuisse factum ad euitandum mor dencium opinionones qui interdum dicunt decre. nō facere ad ti. sufficit enim quod faciant ad ti. propter aliquid vnde illa propter finē facit ad ti. de ap. sed quia de libello tractat facit ad ti. de libel. ob. **I**tem per id defenduntur qui pluries eā dē tractat materiā forte hec dixit propter se. hō ibi dixit illud factum ad ostenden. sū nil in humanis rebus sic esse perfectum quod amplius perfici non possit. **¶** Placet quod s; diuersas p dicitur derationes pot vtriq; ti. adaptari et sic ois nō est superfluitas.

Item op. quia plura sunt contraria i hac cōpilat. j. de re scrip. c. i. ad decre. ex parte. j. de of. dele. et alia infinita de quibus patebit in progressu. So. verum est apparentē s; nō existē. quod sūt solubilia et deo duce soluentur cuncta.

Item circa cōclusionem que incipit ibi volentes p quas patet quod omnibus decretalibus positis in hac cōpil. vt debemus in iudicijs et in scolis **O**p. quia alique sūt que continent gratiam vel dispensationem. j. de elec. quia diligentia et c. quod sicut in fi. j. de fi. p. veniens et c. se. j. de cō. p. constitutus cu sy. et sic nō possumus eis vt cum non contineant ius cōe. vij. q. j. petisti. So. glo. quod pauce sunt tales et de modo dicit non curandum dat sy. quod videtur. numeri. xix. quod oēs filij israel a. xx. annis. sup qui manducauerunt māna mortui sunt in deserto et non intrauerunt terram pmissionis de cō. di. ii. re vera. et tamen **E**aleph. et **J**osue de illis fuerūt et et terram pmissionis intrauerunt. lxxvj. di. **J**eiuuū. scrip tura non curauit de duobus in tanta multitudine sic etias modica res non inducit symoniam. j. de symo. et si que stiones. **¶** Ad ista tamen so. glo. obicit et soluit quod plene psequar. j. de rescrip. si proponente. vel aliter scdm glo. quod

dicit in scol. refertur ad decreta. continentis dispensatione
vt sciatur vbi z quando sit dispensandum. Que vero con-
tinēt ius cōmune referuntur ad vtrunq3 quia illis vtuntur i
iudicijs z in scolis.

Circa istud probemium primo q̄ro de qua lege intelligit
q̄d dicitur q̄d lex z. c. prodiť zc. so. generaliter loquitur de
omni lege siue dicatur diuina intelligendo tamen vt supra
siue positua Canonica. vel ciuili quantum ad finē hic ex-
pressum. s. vt humanum genus honeste viuat zc. vt sit gene-
rale verbum zc. xij. di. c. j. Sed h̄ non videtur bene dictus
quia iur. regula est lex cum regula nil aliud sit q̄ recta ra-
tio vt etiam h̄ probatur facit. ff. de re. iur. l. j. fm vnaz expo-
sitionē. sed lex est omne q̄d ratione consistit. j. di. cōsuetudo
ergo idem est lex q̄ ratio z per consequens q̄ regula ergo
lex aliter non debuit prodi hac de causa. cū ratio eūdē effe-
ctum produceret q̄ facit illa lex etiam si non esset prodiť.
So. regula hic sumitur pro ratione z possum dicere natu-
rali. i. quā dicitur ratio naturalis per quā postea hūana ratio
procedit ad particulares dispositiones. vnde illa ratio que
primo non erat per cognitionem nostram applicata ad hūc
actum. z ad illum. per legis promulgationem applicatur q̄
in singulis legibus cōmuniter reperitur bene ergo dicitur
q̄ lex prodiť. s. Inper actū in quo regula. j. ratio vendicat
sibi locum. Non ob. ergo q̄ dicebatur q̄ iuris regula ē lex
quia si non est applicata ad actum humanum non est pro-
prie lex positua sed pōt esse naturalis quia ligat in se ab in-
stinctu cuiusdam rationis naturalis. q̄ autem sequit q̄ lex
est omne q̄ ratione consistit fateor sed propter hoc non se-
quitur q̄ omnis lex sit ratio positua.

So. circa hoc quero. An omnis lex positua deriuetur
a lege naturali z videtur q̄ non quia ius posituum est speci-
es distincta a iure naturali vt patet. j. di. ius naturale. zc. se.
ergo vna non deriuatur ab alia ad h̄ de preben. c. 3 in illis
li. vj. de of. oz. dilectus cum sy. Preterea eadem est lex na-
turalis ap̄d omnes. j. di. ius naturale. Sed lex positua di-
uerficatur fm status personarum z interdum locorum. 29.
di. c. j. z ij. j. de homici. sicut dignum cū sy. Item lex natu-
ralis est immutabilis. v. di. in prin. Sed lex positua est mu-
tabilis. j. de consan. z af. non debet. cum sy. Item lex natu-
ralis non est sine ratione vt in dicto. c. Jus naturale. Sed
lex positua interdum ratione caret. ff. de legi. non omniuz.
In contrariuz facit littera ista z quod. sup̄ dixi z. j. de accu.
qualiter. ij. Et hoc teneas alias si ratio legis non habet oz
tum ab aliqua ratione naturali nō posset dici lex. iij. di. erit
ibi fm naturam. Et quia q̄d ratione caret zc. lxvij. di. cor
episcopi.

Ad primam rationē dic q̄ multe cōclusiones sunt scri-
pte iure posituo que deriuantur a lege naturali. Sicut q̄d
quis non debet alium verberare q̄ fm. l. nature nulli ē ma-
lum faciendum. z talis non est proprie lex positua sed natu-
ralis sed quedam sunt determinata iure posituo non tamē
iure naturali sed talis determinatio quantum ad rationem
cōmuncem bene deriuatur a lege nature licet nō sit de. l. na-
ture vt quod homicida puniatur tali pena h̄ non determi-
nat lex nature sed deriuat hoc a ratione naturali cōmuni. s.
q̄ qui peccat puniatur z scdm h̄ talis lex positua est distin-
cta a iur̄ naturalinec p̄ h̄ ipediť ab illa deriuari mō p̄dcō n̄
p̄mo. s. per modū cōclusionis s̄ scdo p̄ modū d̄terminationis z
per hoc p̄ so. ad fm z ad. iij. q̄ rōe manente d̄terminatio-
nes mutantur fm t̄p̄ra z diuerficant fm status p̄sonarum
z locoz. ad vltimū dic q̄ nulla lex positua rōne caret licet
alique sint d̄terminationes particulares de q̄bus necessa-
ria rō red. di nō possit q̄ dic vt dicā. j. de rescrip. si quādo.

Tertio q̄ro an hoies efficiant boni. p. l. positua. Et v̄
q̄ nō q̄ per legē. nemo benefacere cogit. xxij. q. v. ad finez.
Preterea hō nō efficit bonus nisi p̄ virtutem. de pe. di. j.
Itē vt xps ait z di. ij. caritas ē ergo nō per legē. Preterea
si hō bene facit timore legis iam nō facit. j. de re iur. qui ex
rimo. Preterea vt. sup̄. dixi. lex positua respicit bonū cōe
cōstat autem q̄ aliquis se h̄ optime circa bonū cōe nō tam
pprie ergo zc. Incontrariū facit aperte. bec l̄ra vt huma-
nū genus honeste viuat zc. So. h̄ verū est q̄ per legem po-

fitiaz hoies efficiant boni cū ad actus virtuosos inducant
per leges. iij. di. facte sūt q̄d patet discucienti quasi p̄ singu-
la. Ad primū dic q̄ ad bonū absolute nō cōpellit lex s̄ be-
ne inducit. Itē quandoq3 ex cā cōpellit puta q̄ diues det
elemosinā pauperi. q̄ subdit? obediť prelato vel superio-
ri zc. z bec sūt bona. xlv. di. de iudeis. Ad fm dic q̄ illd ve-
rum si timore pene tm̄mō facit. S̄ interdū id facit q̄ lex p̄-
cipit. z non timore pene sicut z filius facit. q̄ pater p̄cipit
non timore sed ob paternā reuerentiā z adde q̄ dicā i. pri-
ma regula q̄ ex timore. Ad vlt. dic q̄ ē lex respicit ad bo-
nū cuiusq3. put ē de cōtate vel vniuersitate z ideo talis qui
i pprijs negocijs nō facit bonū ledit hoc respectu bonū cō-
mune turpis enis ē pars q̄ suo nō cōgruit vniuerso. viij. di.
q̄ cōtta de spōsa du. c. fi. z expedit rei publice neq3 re sua
male vtatur. Insti. de hijs q̄ sui vel ali. iur. sūt. s. p. nō etiā
quantū ad ipsū p̄ legē q̄s efficit bonus nec ē obiectio de le-
gibus nutritibus vel permittentibus peccata. q̄ vere vt
simpliciter loquēdo. non sunt leges nec obligant fm. l. ca-
noniaz. vel isoro cōsciē. xxij. q. iij. nemo de re. iur. c. ij. li.
vj. cū sy. **Q**uarto quero an ois lex positua obliget i foro
cōsciē. Et v̄ q̄ sic. p̄ id q̄ hic d̄ in ver. iōq3 z maxime lo-
quēdo de le. cano. Ex illa aucte. Q̄cūq3 ligaueris zc. 24.
q. j. q̄d cūq3 de ma. z obe. Solite. S̄ cōtra iudiciū cōsciē
ē iudiciū dei. j. de symo p̄ tuas. ij. Sed lex inferioris nō li-
gat iudiciū superioris xxj. di. inferior z in cle. de elec. ne ro-
mani. Itē q̄stāt q̄ multe sūt leges que sūt cōtra legē diuinā
vt permittētes vsuras cōcubinātū p̄scriptionē cū mala fide
z similes quare zc. So. vbi lex distinguit iudiciū cōtentio-
sū a p̄niali vel cōsciē. q̄d nō ē dubia vt. j. de spō. tua nos d̄ eo
qui cog. consan. xto. ex litteris z. c. se. z q̄d. j. no. in vlt. glo.
nec ē tūc cōtrarietas q̄ diuersitas fori ex cā diuersificat iu-
diciū. Sed vbi per. l. nō sit talis distinc. nec subē cā. quare
fieri debet. si lex nō inducit peccatū nec nutrit s̄ ordinat
ad bonū cōe vt h̄ obligat ē in foro cōsciē q̄ tūc a lege eter-
na deriuat iurta illud per me reges regnāt z legū cōditō-
res iusta decernūt puer. viij. z. C. de sū. trini. in epla inter-
claras tales enis leges deus p̄ imperatores z reges tribuit
humāo generi. viij. di. quo iure. vnde dicit. Tho. p̄ia scde
q. xvj. ar. vj. q̄ si lex humana ē iusta ex fine q̄ ordinatur ad
bonū cōe z ex auctore q̄ nō excedit p̄tatem cōdentis. Et
ex forma q̄ fm qualitatē p̄portionis p̄ponit subditis onē-
ra i ordine ad bonū cōmune cū enis q̄libet hō sit pars mul-
titudinis hoc ipsū q̄ ē z q̄d h̄ est multitudinis sicut z que-
libet pars id quod ē totius est. vnde z natura infert aliquod
detrimentū parti vt saluet totum z sic talis lex humana ē
onēra iserens p̄porcionalit̄ p̄pter bonū cōmune iusta est z
obligat in foro cōsciē. Iniuste aut̄ sūt leges dupliciter vno
mō per contrarietatē ad bonū humanum z sic ex fine vt q̄
onus iponitur subditis. non propter vtil itatem cōem sed
forte propter gloriam z cupiditatem iponentis: vel ex au-
toritate q̄ vltra potestātē faciētis se extendit vel ex forma
q̄ inequalia subditis onera iponunt h̄ als ad bonū cōe or-
dinētur z tales nō sūt leges sed potius violentie. optime fa-
cit. iij. di. Erit aut̄. nec obligant in foro conscientie nisi for-
te propter vitandū scandalū z turbationē p̄pter quod tunc
hō etiam iuri suo cedere debet. Inducit illud. Ad. xv. qui
angariabit te mille zc. z qui abstulit tibi tunicā zc. xiiij. q. i.
i prin. xxij. q. j. i prin. facit etiā ad istud vltimū d̄cū. Tho.
de scādalo. j. de renun. nisi cū p̄idem. s. p̄ graui. z. j. de p̄-
scrip. nihil. multum bene. xxvij. q. j. iam nūc v̄. licet domi-
nus non teneretur ad tributum tamē p̄pter scandalum vi-
tandum voluit soluere eis. Scdo. modo possūt esse iniuste
per contrarietatē ad bonum diuinū sic ille que ducerēt
ad ydolatriā. vel ad quodcūq3 aliud q̄d sit contra legē di-
uinā. z tales nullo modo debēt obseruari. quia mag. ē deo
q̄ hominibus obediendum act. v. z habef. j. de sen. ex. rela-
tum facit. xj. q. iij. quisquis metu. z. c. iperatores z. c. Julia-
nus. Nō ob. q̄d arguebatur incontrarium q̄d lex inferioris
zc. q̄ z si ab homine sit prodiťa t̄i ex quo iusta est vt est di-
ctum a deo. p̄cedit vt i p̄dicto. c. quo iure. Ad fm dic q̄d be-
ne loquendo tales non debēt dici leges. S̄. j. de re. ec. nō
ali. c. vltimo.

Alterisn

Probemium

Alterius solet queri cum hic dicatur constitutiones et decretales. epistolas in quo ista differat. inter se. So. legis cano. plura sunt nomina. s. Cano. Costo Decretu Decretalis epistola Dogma Mandatu. Interdictu Sanctio. Nam canon est q in concil. generali vel prouinciali promulgatur. Decretum q papa decreuit de fratrum consilio. Decreta. epistola cu papa respondet ad consultatione alterius. Constitutio pprio motu edita. Dogma consistit in doctrina si dei. Mandatum circa mores. Interdictum cu pena non adicitur. Sanctio cu adfectione pene. Exempla facile est uenire. Sz est pragmatica sanctio qua imperator statuit d concilio pceruz de qua specialit habes de re. per. c. j. Dia autem ista nomina recipimus pro sensu nominis tamen generalius pro omni lege cano. utimur vocabulo canonis: co statutionis vel decreti z vide quod habes. iij. di. i prin. z. c. j. z. ij.

Item queritur propter id q hic is. dicitur. Si extra hac copilatio. inueniatur aliqua decre. quid fiet. So. dicit glo. tenendu qd habetur. j. de fi. instru. pastoralis hoc non pcedit in decretalibus editis post hanc copilatio. ante copila

Decretalium

tio. vj. de quibus tene qd habes in probemio sexti in fi. **I**tem querit glo. quid si aliqui uellent uti antiqua copil. Solu. dic q essent excidendi qz ueniut contra mandatu pape xxv. q. j. generali. j. de ma. z obedi. si quis uel dic fm. d. z. p. m. q. crit. pena arbitraria. j. de of. dele. de causis. ij. respon.

Item queritur nunquid possimus allegare antiquas copilatas. So. dicit. Bos. q sic quia factio no allegatio phibetur. Sed Dsti. dicit q si non potest fieri quomodo poterit allegari. dicit d. z. p. m. quod bene dicit. Bos. qui respectu habuit ad antiquas compilat. unde z ipse. Dsti. z alij allegant eas quando per eas melius intelligi potest quod hic habetur nisi id q remotum est correctus esset.

Finis Probemij.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Repetitiones super. c. in nostra de rescriptis.

In nostra ut scribit hic dominus et pater meus. principium huius decre. videt loqui de eo qui si mul plures litteras impetrauit: finis de eo qui iam receptus per primas impetrauit scdas. unde ut utrunque intellectum comprehendat sic sumat decre. C. receptus per litteras apostolicas licet prebendam expectet ei per alias litteras si supruentes in alia ecclesia recepti non debet. Primo ponit thema ex quo surgit qd. Secundo mandatum ex quo sequitur responsio ibi. Ad. Secunda duo facit. Primo mandat. Secundo mandatum determinat. ibi nisi forte: Ad nulli. i. aliqui sic supra. e. non nulli. xlv. di. sunt naq. j. q. j. sint nonnulli. j. e. c. ultimo. ff. de tu. et ro. dista. l. j. §. sed non nullos. ff. de condic. instru. que sub condic. i. raso cu si. Negatio enim preposita signo vniuersali negatione facit propositionem transire in particularem affirmatiua ut hic et predictis iuribus: sed si preponatur signo vniuersali affirmatiua transit in particularem negatiuam: ut non omnia. i. quidam no. xxxvij. di. non omnia. ij. q. vij. non omnes. et c. sequenti. v. q. v. non omnes. j. de renunciatiobus. P. si. §. ppter conscientiam. et §. seq. j. de off. del. licet. ff. si certus petatur. l. non omnia: et dele. l. non omnia cum si. Item sim permissam expositionem no. q. due negationes faciunt vna affirmationem. ff. de ver. sig. l. duobus et d. h. j. de iure. iura. et si xps. in. j. glo. Clerici. in layco non fuisset dubium. j. de tra. fac. ex litteris. de h. supra eo. cum adeo. de insti. c. ij. Plures. i. vnus impetrabat plures: ut patet ex sequentibus. Litteras. per quas probatur gratia facta vel facienda supra ca. p. primis. j. e. litteris. cum sy. An vero possit probari sine litteris et quid si papa gratiam faciens mortuus est ante confirmationem litterarum an expir et gratia plene notat. d. z. p. m. in pbenio sexti. super vbo transmittim. Hoc tamen non omnino quod facit ad. j. dicenda: quod no. copo. sup. e. super litteris. Ad littera in beneficiis habetur loco tituli. et sine canonico titulo ius in beneficiis haberi non potest. j. de prebendis dilecto. de insti. c. iij. de regu. iur. c. j. li. vj. Ex quo sequitur quod probato quod littera sit subrepticia vel iniusta illius vigore iustus titulus in beneficio haberi non potest. ff. de in ius. voca. l. h. et si. §. patronum et de re. eo. qui sub tu. vel cura. l. j. §. i. exqui. cau. i. po. ea. l. fulcini. §. si quis. xiiij. q. v. neque. xvj. q. iij. si sacerdotes in si. j. q. j. principat. j. de de ele. Qualiter cum similibus. Sed archi. de lit. coteft. c. j. li. vj. dicit littera haberi pro titulo i collatione facienda non in facta in qua collatio est. ti. de concess. pben. c. vlti. li. vj. Sit enim gratia sine litteris et semper litteras precedit ut no. Inno. sup. e. constitut. et dicit archidia. q. littera est titulus remotus. non immediatus si mile quod no. C. per quas personas no. acq. l. j. et quod solet dici d. li. obla. c. ij. Impetrauerunt. i. optinent sup. c. p. cum si et est vsitatum hoc verbum in materia rescriptorum ut qui per totum hunc titulum. Fraudulenter quod presumitur ex quo alie non faciunt de alijs mentionem. quia si papa sciisset non concessisset quum saltem mentionem fecisset supra. e. postula. in si. de concess. pben. Cum nostris pluribus clericis quod esse non debet. lxx. di. scorum. j. de pben. ad hoc. et c. cum iam dudum. In alijs plures in pluribus vel resoluitur in singulari Jo. an. j. de priuil. ut priuilegia. Licet per quam vis et hoc faciebat dubium. Ecclesiasticum beneficium. quasi de seculari beneficio non sit dubium quod non impediatur impetrantem nec illius taciturnitas viciat litteras beneficiales ad h. sup. e. postulasti. j. e. si pponente cu sy. Secundo autem secularia beneficia appellat. j. de rescriptis. ad audientiam inf. de penis ad aures vni plures. Ru. in li. feudozuz. appellant feudum beneficium ut que su. pri. ca bene admittit. et de beneficiis fratris et c. et de bn. femine: et beneficium ut genus quod est beniuola actio gaudium tribuens capienti ut in. l. seu. qui ca. seu. amic. §. i. primis multas h. sps ut ibi et solet dici. j. d. verb. signifi. olun. Quod autem dicat ecclesiasticum beneficium. j. di cam alias. Nichilominus. i. non eo minus quod in vna ecclesia sunt recepti. Imperat et molestant ne sit verborum incul-

catio potest dici impetunt. i. in iudicio vni solet in sua reus solui. ab impetitione actoris. j. de ca. poss. cu ecclesia de p. uil. accedentibus cum similibus. Adolestant extra iudicium: ad hoc. j. de simonia dilectus. i. Et. j. intellige quod querebatur an deberet audiri. Los. f. impetrantes. Sunt recepti per primas litteras ut innuunt sequentia: et sic hic loquitur qui successiue quis plures litteras impetrauit dic tamen ut. j. dica. Litterarum de alijs mentionem non facientium. j. e. ex insinuatione. Disti. Adolestari et si impetrante fuerit atque fuisset receptus in alia ecclesia. quod non est verisimile quod papa per vno scriberet super pluribus vacaturis sim copo. Nisi hoc dictio sequitur negatiua et hoc respectu excipiendo ponit supra. e. postulasti. et c. se. cu similibus. Item dicit et precedit affirmatiua ofo quo respectu excipiendo ponat. j. de ap. c. j. de sen. ex. si vo. i. cum si. adde quod dixi. j. de ap. ca. j. de sen. ex. si vero. i. cum sy. Adde quod dixi. j. de ordine cogni. c. vlti. et sic hac definitionem sequitur verbum forte h. dicit quod factum respicit si. j. de renunc. nisi cu pdem. §. qui voto. et j. de cli. iuga. c. ij. et c. diuersis. et de concess. pben. postulasti interdu ponit bec. dictio assertiue iuris respectu sup. e. super litteris. j. de symo. per tuas. ij. et de hoc. j. de testa. c. ij. Ante quod procedat ad alia pro intellectu istius decre. scire debes quod plures littere beneficiales impetrant interdum a diuersis ad idem beneficium et tunc se non impediunt cum eadem est forma facit quod no. supra. e. ex tenore et saluo quod ex pluribus titulis non potest haberi ius in illo beneficio de elec. ut quis duas. li. vj. Interdum ab eodem ad plura beneficia et tunc quousque successiue. Interdum simul ad plura. Primo casu quandoque facta receptio per primas. et hic nullum dubium quod se de si valeret de tali receptio non habita mentione ut dicit littera nisi. fm. Inno. vellet renunciare iuri quod h. ex tali receptio quod tunc non fuit talis veritas tacita que expressa litteras non habuisset. vij. q. j. pastoralis. j. de pbe. cu scdm supra. e. super litteris et vbi hoc placere archi. sub du bio forte. j. de pben. si motu proprio li. vj. Sed coposte. dicit quod h. facit quod non est verisimile quod ita d. facili. papa scriberet per eo cui al gratia fecerat: sicut si nunquam per eo al scripsisset et h. placet. d. z. p. m. q. tales littere sunt ambitiose de pbe. quibus. li. vj. dicit et quod Inno. vbi notasse contrarium supra. e. postulasti. Verum est ibi loquitur de adepto beneficium hic de impetrante non adepto. Sed mihi vbi quod ro. Inno. qua alleg. de deci. super litteris: ita habet locum post adeptum beneficium cui vellet renunciat. sic ante adeptum opus ergo fateri viciu fuisse i data que considerari d. j. e. si eo tpe. li. vj. supra. e. eam te vno littere non valuerunt nec quod per eas fieret teneret supra. c. p. et ibi no. Quandoque autem se de littere impetrant ante scdm recepti onem per primas: et tunc si recipitur per primas obstabit sibi exceptio contra scdas et per hanc decre. Si autem adhuc non est receptus per primas et illis primis vellet renunciare et vti scdas tamen. hede sunt opinionones. de quibus dixi. in pri. m. et bro z tene et hoc casu quod in illo finaliter dixi. per eandem rationem. Sed si illis non vult renunciare et prime sunt valide obstabit exceptio contra scdas quod de primis non faciunt mentionem. Si vero prime sunt annullate per except. et post impetrationem scdas tunc fm glo. valent se de quod papa noluit quod per litteras beneficium consequeretur et verba et cum effectu. et c. j. de ele. no. resi. relatus. Sy. quod no. supra. e. ex tenore. j. de concess. pben. cum nris in. iij. glo. et idem vbi tenere. Inno. hic in sua pma glo. Sed Disti. contra quod fraudulenter impetrauit scdas: non faciendo de primis etiam non presentatis mentionem hoc placet per id quod supra dixi. i. quia viciu fuit i data na et dato quod prime fuerint viciose tamen non potest h. det excusari ex quo ipsis pendentibus impetrauit alias. quominus de ipsis teneret facere mentionem ne melioris sit conditionis que is qui legitime ipsas primas impetrasset. j. de pben. ex. qui. li. vj. et per hoc per Ru. ad notata i predictis decre. ex tenore et cu nostris: quod illud preedit i primis viciosis ex facto alterius et in litteris a diuersis impetratis. Sed hic loquimur cum prime et se de ab eodem viciose impetrante fuerunt. Interdum presentant scdas ante quod primas et per illas recipitur et h. potest fm glo. quod non refert que valeat et statum presentationi supra. e. c. j. de ap. ut debital et hoc recitat Innocentius. sed que non obstat. sup. e. ceterum loquitur qui a diuersis personis super eodem facto aduersus se impetrantur hic super diuersis beneficiis

neris beneficijs ab eodē fatetur Innoc. q̄ alij melius di-
cunt q̄ hoc casu scōe lre fuerunt per fraudem impetratē vn-
de ante receptionem potuit q̄tra ipsū excipi sed non po-
stea ita intelligitur hoc decre. que dicit q̄ debent esse con-
tenti. zc. **C**ō. ob. i. q. i. si quis neque z. s. e. constitut. qz
hoc nō opponēbat hic. **C** Sed ne tm̄ per receptionē volū-
tas enim pape fuit q̄ sibi prouideret nec hoc fuit obreptio
stricto sumpto vocabulo hoc dixit per ea q̄ notauit. s. e. cu3
dilecta. **C** Hosti. nō placet qz ex quo ipetratio fuit viciosa
nō valuit receptio facta illi^o vigore. s̄m no. s. c. p̄. **C** An
de supra. c. ad aures. tenet Inno. q̄ talis. s. qui subrepti-
cie impetravit licet recipiatur nō posset sine peccato bene-
ficiū retinere. Unde saltem denunciando pōt agi cōtra eū
de iure iurā. quēadmoduz in si. **C** Tenet ergo Hosti. q̄
hoc casu nō valēt se nec per eas debuit recipi quia fuerunt
fraudulēter impetratē per id q̄ dixit de data considerāda
qz etiā probatur ex hijs que. j. dicā in. vj. obiectōe sed si
de scō per ipsas fās fuit receptus est dubiū an per primas
possit recipi. z dñt quidam vt recitat compo. q̄ si velit re-
nunciare se gratie recipi debet per prias lras al secus plus
sibi placet q̄ alij dñt q̄ si per fās est beneficiū consecutus
prime sunt effecte viciose. **C** Itaqz dato q̄ beneficio renū-
ciaret per fās obtento poterit excipi contra primas de re-
nuncia. ex trāsmilla. z qz s̄m eū eligendo vnū alij renūciat
se videretur cu3 s̄m intentionē mandatoris vtrunqz reti-
nere non possit. C. de fur. l. i. cum si. **C** Et per hoc v̄ com-
po. accedere ad opi. glo. de qua supra dixi. **C** Sed cū di-
xerim q̄ nō tenuit receptio facta per scōas. nō credo q̄ de-
tur sibi optio z iō non renūciat primis. nisi qñ de scō ade-
ptus esset beneficiū. **C** Quod simul de iure cū debito vi-
gore primarum retineri non posset vt in clemē. e. ti. gratie
coniuncta cū decre. d̄ prebē. eū qui libro. vj. **C** Si at̄ a p̄i.
simul plures lre beneficiales ab eodē super diuersis bene-
ficijs impetrantur z alie nō faciunt de alijs mentiones s̄m
predictas op. glo. z Inno. z idē ab. valent ille quarū aucto-
ritate ē recept^o z illis debet esse contentus per hāc decre.
C Sed hosti. tenet hoc casu neutras valere qz fraudulen-
ter impetratē fuerunt vt hic in prin. z hoc satis ad hoc ne
lre beneficiales sint viciose verba aut̄ pape sonant quando
successiue quis plures lras impetravit z fuit receptus per
primas. q̄ bene pbat finis de receptione enim que non ef-
fet mentio fieri non posset. s. ti. i. cū accessissent cum si.
Dicit. iij. Hosti. q̄ si mādātū pape alr intelligis. i. quādo
quis simul plures litteras impetravit gratiā continet z idē
si successiue z per scōas est primo recept^o hoc placet per id
q̄ dicā in solutiōe prime obiectōis. **C** Ex hijs ergo duo
principaliter colligas ex doc. **P**rimū q̄ qui plures litteras
beneficiales sup pluribus beneficijs impetrat in alijs de
alijs nō habita mentione. nulle valent z hoc colligitur ex
principio in verbo fraudulenter. **S**ecundū est q̄ nō valēt
littere ad beneficiū impetratē in quibus de receptione im-
petrat^o facta per alias litteras mētio nō habere z idē si per
ipsas primas nondū esset recept^o z in secundis nō fieret mē-
tio de ipsis. **C** Propter primū dictum. q̄ in recept^o ad
beneficia impetrat. ponderamus affectū potius q̄ effectū
Sic. j. de biga. c. pe. z. c. nuper vbi de materia. **C** Se-
cundo ex eodē. po. dico q̄ id q̄ est de iure inualidū impedi-
mentum prestat. si. j. de elec. cōsiderauimus z. c. audir̄ vbi
de hoc z de regulis iur. non prestat li. vj. **T**ertio ex eodē q̄
ex concurrentia duoz actū simul vtrūqz reddidit inutilis
de quouidendū ē in. c. corā de el. **C** Quarto no. ex secūdo
dicto q̄ vnus efficus vnū tantū beneficiū. habere d̄z z hoc
est regulare fallit i casib^o no. j. de elec. dudū. ij. z dic vt no.
docto. j. de prebendis de mltā. **C** Quinto nota q̄ ne dum
de iure q̄ quis habet i re tenetur facere mētionē sed ēt de
iure q̄ habet ad rē tenetur facere mentionē nā sicut quis
perdit ius q̄ hēt in re per adeptionez scōi curati. sic ius q̄
habet ad rem vt si habet ius ad curatū z recipit aliud cura-
tum vt in cle. e. ti. gratie. **C** Sexto q̄ in litteris ad benefi-
cia impetrat^o nō sufficit fieri generalē mētionē de alio sed
opz fieri spālem si. videtur. j. e. cum aliquibus z. c. susce-
ptū li. vj. de preben. c. ij. z. c. si motu proprio z. j. de do-

lo z cōtu. ex litteris de re iudi. iter monaste. cū si. **C** Pri-
mo op. ad primū dictū. qz vbi deficit iuris rō z ipsum ius
per consequens. j. de renun. post translationē. j. de big. de
bitū. ff. de iure pa. adigere z. s. q̄uis cum si. sed hoc casu
deficit rō pluralitatis si alijs tm̄ vteretur per quā id vide-
tur inductū ergo saltē ille deberēt habere effectū. **C** So.
saltez a principio voluit plura beneficia habere z hoc fecit
q̄ potuit z iō dicta rō non deficit in isto saltem quantū ad i-
tentionē suam cum impetravit ex quo presumitur q̄ ipsū
circūuenit quare et̄ interpretatio fuit surrepticia z hac rōe
littere nō valent ēt circūscripta rōne pluralitatis ad hoc. s.
e. postulasti. j. de re iudi. cum olim z. c. bertoldus z sic tē-
pore date fuit viciū impetrando quare nō valēt. s. e. consti-
tut. j. si eo tpe li. vj. in lris. n. ad beneficia ipetratis omnis
puritas d̄z adesse vt pbat predicta iura z. i. q. i. neque de
elect^o cū dilecti de fil. p̄sloy. ad p̄ntiaz d̄ cli nō resi. cōque-
rente de cōces. prebē cū nostris sic cessat obiectio. **C** Se-
cundo ad idem op. sic id q̄ de duobus iuribus in duabus
personis concurrentibus iudicatur si in eadē persona con-
currant idem debet iudicari. viij. q. in scripturis de peia
di. iij. ad hunc instant. j. de testa. officij z. c. requisisti. ff. si
certū pe. l. singularia cum si. **C** Sed si due persone sub
eadē data impetrant z in eadē ecclā z paritas est in gratia
siltē vna littera d̄z habere vigore. j. e. duob^o li. vj. **C** Ergo
idem de vna persona diuersas litteras ad diuersa be-
neficia impetrante sub eadem data est dicendum. i. q̄ sal-
tem vna littera d̄z habere effectū **C** So. diuersitatis ratio-
nis inducit etiā in alijs similibus diuersitatē iur^o. xxvij.
q. i. nuptiarū. j. de hijs que fiunt ap. cū aplica vñ predicta
rō habet locū quando illa duo iura. licite z iuste cōcurrunt
in eadem persona z subest eadē rō que subesset in diuersis
Alsecus. **C** Sed hic illicite simul cōcurrunt ista duo iu-
ra quia viciū fuit in impetrante qui suū factū nō ignorauit
j. e. ab excoicato. **C** Et sic tacuit q̄ exprimere debuit vt di-
xi supra. **C** Sed in decre. duobus nō fuit viciū in impe-
trate ex quo ad huc p̄ alio in ecclā scriptū nō erat. Sed qz
papa non intendit grauare eccliaz de. ij. j. e. mandatū z. c.
se. alterius tm̄ littere forciūtur effectū nisi aliud appareat
de intentione pape **C** Tertio op. de decre. ex tenore. s. e.
z q̄ ibi no. s. q̄ si vnus impetrat diuersas litteras ad diuer-
sos super eadē cā caret impetratis si vti vtrūqz sed alijs
tantū bene potest vti. **C** So. s̄z op. osti. q̄ ibi ponit cōcor.
huic tenet enim q̄ dato q̄ non vtaf nisi alijs sit viciū in
impetrando. Sed ēt tenendo cōmunē opinionē secū dum
quā verū est q̄ dixi obiectōe ad huc non obstat qz illud h̄z
locū i lris ad lites impetrat^o in quibus nō interest partis
nisi cum vtitur vtrūqz z sic ibi inspicitur interest partis s̄z
hic in litteris beneficiālibus viciū impetrantis qui ta-
cuit q̄ d̄buit exprimere ipsas reddit victofas. oio. j. e. si p-
ponente de prebē. si motu pprio li. vj. Et iō q̄tra intētionē
pape fuerunt hic tales littere optēte quare nō valuerūt. j.
de prebē. capi. vlti. vel dic vt dixi post Innocē. **C** Quar-
to opo. cōtra id q̄ primo notauit qz affectus sine effectū nō
d̄z puniri. j. de spon. c. si. ff. de cōdi. z de. hec conditio: dic
vt. j. de biga nuper. Itē affectus qui saltē cū actu exteriori
inducit per se viciū consumatū bene debet puniri vt di-
xi. j. de eo qui micti. in pos. c. i. indistincte ita fuit hic qz ēt
per actū exteriorē presumit q̄ voluerit circūuenire. dñz
papā eo q̄ in alijs mentionē nō facit z sic ambe littere con-
tra mentē pape fuerunt impetrat^o vt dixi. **C** Quinto op. ad
id q̄ scōo no. de reg^o. non prestat cum concor. de regu. iur^o
li. vj. So. i maleficijs. fallit illa regula. vt ibi no. ita in his
que viciose fiunt hic aut̄ propter taciturnitatem ambe litte-
re viciose fiunt z iō se inuicē impediunt. **C** Sexto op. glo.
ad si. c. s. qz nō videt q̄ de receptiōe facta per primas ne-
cessario fieri debeat mentio in secundis per decre. s. e. cu3
adeo z. j. e. si pponēte ex qb^o p̄z q̄ de beneficio q̄ quis h̄z
tenetur facere intentionem ad idem. s. e. postulasti. j. de
preben. si motu pprio. li. vj. ergo nō de illo q̄ quis non ha-
bet nā lōge minus ē actionē habere quā rē. ff. de reg^o iur.
l. minus benefacit de offi. leg. c. vlti. li. vj. z clemē. de of. or.
z si ab aplice in quibus dicitur q̄ de beneficio q̄ quis opti-

net. zc. sed iste qui solum est receptus z si actionem habet vel ius ad rem nondum optinet de concess. preb. c. vlti. vj. li. **S**o. glo. q. z si nō sit adhuc beneficium cōsecutus tamen per ius canonicū q. habet pro beneficiato reputatur: z ideo de tali receptiōe debet facere mētionē. **S**y. q. dicitur q. quis actionē habet zc. ff. de in. in. resti. nemo videatur de regulis iuris qui actionem z satis est vt. huiusmodi littere sint viciose q. istud est tale tacitū. Quod si papa sci uisset forte alias litteras nō dedisset quin saltem de illa receptiōe fecisset mentionem. Ad hoc. j. c. abbatem de filiis presby. c. ij. li. vj. z facit q. s. dixi z per hoc disputauit z determinauit. d. z. p. m. q. etiā nondū de receptiōe sed expectans tenetur facere mētionē dyacatura quam expectat vel reseruatione que pro eo pendet z si non fecit dicit litteras non valere ad q. etiam inducit. j. del. s. non solus. ff. de usufruc. arboribus. s. vltimo. **I**tem quia ex spe iste dicitur prebendatus. sicut ex spe quis dicitur vltimarius de usu. consulis. cu. symoniac. xv. q. vij. p. laicos facit de sen. ex. religioso li. vj. inducit principaliter hanc decre. z quia tales littere sunt ambitiose ergo restringende de preben. quamuis li. vj. quōnem posuit de regulis iuris ignoranz. libro. vj. z per predicta patet So. ad contraria. **S**eptimo quo ad vlti. no. op. z videtur q. sufficiat mentio generalis: puta non obstante q. alias beneficiatus extat vel per alias litteras in alia ecclesia sit receptus vel q. alias litteras ad aliud beneficiū impetrauit q. sic generaliter expr. primendo videtur generaliter expressisse nam spalia in generalibus insunt. ff. de regulis iuris semper in generalibus z qui nominauit gen. per consequens quālibet eius speciē. j. de rebus eccle. nō alie nulli. j. de verbor. signi. c. penul. facit. xiiij. q. v. penale. xxij. q. iij. meretricios. ff. d. au. z ar. gē. le. l. medico. z. rāso. Item tantus valet aliqui expr. in genere sicut in spē xxij. di. Quāquam li. di. si euāgelica. xxij. q. ij. non extimemus. xxij. q. v. Si non licet de consecra. di. v. non mediocriter. ff. de usu z ha. Si ita. ff. d. adm. tu. si duo in fi. dele. ij. l. si corus in prin. z de hijs que i fra. credi. l. i. s. vl. z. j. de zc. p. bē. post electionē d. of. leg. c. pe. li. vj. **I**tem q. hoc cāu sufficiat gūalis mentio vt ex p. l. d. pben. n. p. i. scilicet z. c. is cui. li. vj. z facit q. no. j. e. c. penul. li. vj. sup. vbo expresse. **E**t hic te. z. p. q. p. hoc ap. papa noluisse impetrantem habere vtrūq. beneficium tamē dicit q. s. osti. z. d. z. p. m. z hoc placet ad vlti. istud verbum expressum q. talis debet esse expressio per quam de intentione pape appareat. **N**ec aliquid est tacendum q. posset reddere principem ad difficilius concedendum si fuisset expressum ad hoc de preb. c. vlti. z. e. ti. quamuis. i. z. c. cum in illis li. vj. **E**t potissime in hijs que sunt d. facto impetrantis quale est istud z facit q. dixi. j. e. mandatum in. ix. q. in sol. argumētōz. **A**d cōtraria dic q. z. specialia includant in generalibus non sequitur q. vbi de expressione tractatur sufficiat generalis expressio. j. de confir. vti. vel iuti. bōe. i. j. de elec. ecclesie. **I**tem nōz tū i genere expr. sicut in specie vbi generis z speciei ratio ē diuersa facit q. no. j. de offi. or. si sacerdos. Ad idem supra e. sedes. j. de concess. preben. accedēs z. c. cōstitutis. j. de pcura. qui ad agendum li. vj. ff. si quis cau. l. s. z. fi. s. que sitam de regu. iur. in generali. li. vj. cum concor. ad decre. non pōt. i. Re. d. z. p. m. q. ibi fuit expressū beneficium q. ius scriptum nominare non debuit immo dicit q. per illam reditur ad rationem cōpo. ad decre. is cui dicit q. ibi fiebat gratia confir. manti in qua etiam non debuit nec potuit benefactus nominari ad id q. no. per decre. pe. j. e. li. vj. i. Re. per ea que plene dixi in decre. mandatum in. ix. q. **P**ri mo quero que sit rō huius decre. quantū ad vtrūque dictū sin declarationem. s. positā. **S**o. p. ex dictis q. omnis puritas requiritur in beneficijs. vnde litteris ad beneficia impetratis nihil debet taceri q. si expr. ineretur papa veri simile rederetur difficultior ad concedendum litteris vel saltem de illo faceret mentionem z q. tales littere sunt ambitiose z ideo restringende ex quibus sequitur q. si non fit mentio cōtra vtrūq. dictū impetrātis sūt cōtra intentionē pape z iō nō valēt: p. dicta probant ex dec. marie in prima z

in vltima obiectiōibus. **S**ecundo quero cū supra dixerim q. et de iure q. quis h. ad rē quis teneat facere mētionē nū quid spoliatus beneficio teneatur facere de illo mentionē si aliud impetrat z vt q. nō ar. de preb. si tibi concessio lib. vj. die. z. tra. vt no. d. z. p. m. j. de preb. q. in tantū q. titū lū retinet z p. auc. decre. z quia act. h. z. c. vt ē d. c. m. **I**tem q. alias cōtra fraus cōtra hec iura pcuraret. n. beneficiatus q. velit aliud beneficiū impetrare se spoliari p. m. cti si post spoliationē nō teneret facere mentionē talibus autē fraudib. ē obuiādum de symo. sicut tuis de diuoz. Quāto ad hoc facit q. si illud beneficiū quō quis est spoliatus esset curatū z recipit s. tale vacat primū si. de diuoz. signi. ficasti. vt no. d. z. p. m. post vinc. j. de preb. de multa super v. habebat. **A**d decre. si tibi cōces. r. r. d. q. loquitur de pen. decre. de m. ca. ad q. videndū regit. post. scōi beneficij vel q. stet p. eū q. id optinuit de preb. l. s. ep. li. vj. **S**o. cū eo tpe quo fruct. alteri prestant. pena pos. illius nō hēt nec per eū stat ergo nō est locus pene. vnde non sic in casu conuerso si habēs beneficiū curatū cuius fructus debebat. teri recipiat scōz tale z possessionē cōsequat vel per eū stat nā eo casu primū vacat ipso iure sed in hoc casu ius h. i. p. i. mo beneficio z hoc ē satis nō habita consideratiōe posses. vt ex predictis p. de casu cōuerso supra an. q. violenter vel al. iniuste detinet beneficiū z aliud impetrat teneat de prio facere mentionem tenet. d. z. p. m. q. sic per decre. cum qui de preben. li. vj. vt ibi no. in. iij. glo. **T**ertio quero quōd querat proprie beneficiū ecclesiasticū de quo p. con sequens impetrans tenetur facere mētionē. **S**o. hoc cogno scet ex parte persone. p. uidentis qualitatē eius cui. vnde tur qualitatē ipsius beneficij z modi in prouisione seruādi de promotiōe q. non nisi per ipsum z prelatū ecclesiasticū cum potest fieri. p. uisio. **E**t si quāz fiat presertatio per lay. cū patronū de iure patronat. c. iij. z quasi p. totū. **N**isi p. uisio spectaret ad laycū ex p. uilegio papali. Alius. n. q. papa tale p. uilegiū cōcedere nō posset. Sic intellige. j. de preb. dilect. iij. de concess. pben. c. vlti. z q. no. xvj. q. vij. in fi. sūme z. r. di. imperiū ad hoc. xxvij. di. bene quidē. j. de elec. sacro san. z. c. massana cū similib. **I**tem q. ille q. h. p. uiderē illud sibi retinere nō pōt. j. de insti. c. fi. z facit q. no. j. de preb. relatū. **D**e scōdō q. de ipso nō pōt pro uideri nisi dico supra. e. cū adeo. j. de transac. ex litteris. j. de insti. c. ij. bene facit elemē. de domi. q. cōtingit. s. vt at in prin. **D**e tertio puta q. h. aliquid spiritualitatis an nexum vel cui anectit. **A**nde propter diuinū officiū datur ecclesiasticū beneficiū. j. e. c. vlti. li. vj. lxxj. di. si quis sacerdotū. **I**tem q. perpetuus z quātū ad eum cui consertur hoc est enim propriūz beneficiorum ecclesiasticorum ly. di. p. cepta z. lxx. di. scōz facit supra. e. postulasti z q. no. j. d. filijs p. byteroz veniens z de dico egro. c. pe. **D**e quarto q. d. p. uideri pure z sine pacto vel cōditione z nō pro comodo tēporali al. comictetur symonia. i. q. i. scōz. z. q. ij. quā pio z. q. iij. si quis dator. z. c. saluator z quasi per totū. j. vt ecclesia bene. c. vno. j. de symonia z saluere. c. eiusdē ti. nec est vis in nomie siue beneficiū siue officiū siue possess. aut prestimonū vel pēio appelletur. xvj. q. i. possess. s. e. p. xi. de clericis non res. conquerente z in p. dictis. c. saluator z consulere dummo in eo p. dicte cōditiōes cōcurrant. **E**t sic in beneficiū cōserf nō in stipediū facit q. no. goff. z con. po. supra. e. postulasti. z. j. de p. bē. q. uis. s. i. li. vj. **Q**uarto quero nūquid de qualitate vel quātitate beneficij. i. qua vel ad qd ius h. sit mentio facienda in impetratione alteri us nam de qualitate cure eius qd impetratur non est d. n. bi um vt. j. de preb. c. vltimo z. e. ti. cū in nullis li. vj. **E**t videtur q. sic q. per qualitatē vel quātitatē beneficij q. quis h. in re vel in spe. poss. papa moueri difficultius ad litteras concedēdas. **E**t hoc sufficit vt impetratio dici debeat viciosa vt sepe dictus est in cōtrariū q. de quātitate nō videtur iure expressū sicut nec de quantitate eius q. impetraf l. illud seruetur in quibusdā partibus z maxime in impetrationibus que fiunt in apulia z in forma pauperz nec etiā videtur statutum q. de qualitate fiat mentio nisi de cura cū dispesatio supra pluralitatē ipetraf vt i. cle. de preben.

si dignitate ubi de hoc si haberemus constitutionem que mandaret quantitate et qualitate beneficiorum exprimeretur. Cum aliud impetratur ipsa non putaretur iniqua per predictam rationem credo tunc tenendum quod tenet et servat status curie. s. de consti. ex litteris. j. de crimine falsi quod gravi dignitate habes vel ius ad illam debet illam exprimere sub hac qualitate. s. dignitatis nec sufficeret illa nomine generali beneficij exprimere tantum propter odium receptorum beneficij alius de preben. quis. li. vj. tunc quia contra loquente debet fieri interpretatio in dubio de re iuris. contra eum. li. vj. Et facit quod dicit. j. de concessione preben. cum nostris in prima questione. Sed verbis beneficij interdum sumitur large ut dignitatem et comprehendat interdum stricte ut illas non includat et maxime in hac materia. Recipiat ergo impetratio que facit contra impetrantem ad idem optime facit. s. e. ad aures. Idem videtur posse probari de qualitate cure. Cum etiam nulla notabilior expressio requiratur et quantum ad habentes cui est provisio facienda. j. de prebendis. is. cui. li. vj. Et si id debet exprimi cum gratia sit collatori ut ibi forcius cum sit impetranti cum prima certo respectu favorabilis sit. Sed hec omni modo odiosa et forte propter hoc hodie multum solet de huiusmodi qualitate. s. cure facere mentionem et idem potest probari de qualitate residentie continue de qua simili modo iudicatur sic de qualitate cure sicut nota. per doctores. j. de clericis non resi. c. vlt. De qualitate ordinis aneri vlt. ar. Decret. ei cui de preben. li. vj. Sicut enim hec qualitas non est necessario exprimens circa beneficium quod impetratur ut ibi ita nec circa illud in quo vel ad quod ius habetur de qualitate beneficij per quam redditur sufficiens idem probatur per Decret. cum ad eo. s. e. de preben. cum teneamur et eo. ti. is cui. in principi. li. vi. sed quod ibi sequitur in v. vel nisi facit contra. Do. Benedictus suo tempore bene dedit litteras in quibus et sibi et si de certo valore beneficij quod habebat impetrasset precise non facerent expressionem tamen exprimebant quod beneficium quod habebat impetrans certam summam. non excedebat nec congrue propter dubium facti quod communiter accederet aliter hoc casu posset fieri expressio. Quinto quero an impetrans litteras beneficiales a papa teneatur de reservatione que pro eo pendet auctoritate legati facere mentionem. idem queritur de auctoritate capituli expectante tenendo quod verum quod receptiones capitulorum non sunt revocate per Decret. ii. de coecl. preben. li. vi. Sed si reservatio vel receptio est alia ecclesia vel de beneficio spectante ad collationem alterius quod impetratio facta a papa puto quod sit mentio facienda cum in utroque casu beneficium saltem sit debitum. In secundo casu non sit affectum et hoc sufficit per ea que supra dicta sunt maxime in. vi. obiectione. Sed si impetratio est facta in eadem vel de beneficio spectante ad electionem eiusdem hoc ipso iure extinguitur per gratiam ex quo eadem est persona et ad idem beneficium. s. illud quod primo vacabat utraque gratia referatur sed secunda fortior de preben. huius. qui. li. vi. vj. quod per hoc impetrans renunciat illi prime quare non puto quod teneatur facere mentionem. Sexto quero de ordinato ad titulum alicui ecclesie ad presentationem abbatis vel rectoris ut fieri solet et potest ut. j. de iure. patro. postulasti de symo. per tuas. iij. an. de tali titulo in impetratione fieri debeat mentio et per predicta iura. vj. quod sic quod talis videretur beneficiarius beneficio ecclesiastico de preben. cum secundum tamen hoc non servatur quasi illud ius ex sola tali impetratione protinus extinguatur et facit quod primo dicit. Septimo quero de eo quod hic tractant doctores an litigans super electione vel presentatione de se facta recipiatur ad aliud beneficium per hoc cedat liti. et dicit. Inno. et coposte. quod sic si illa simul teneri non posset aliter secus si enim per ademptionem secundi quis renunciat primo. habito quod simul cum secundo teneri non posset forcius liti. seu actioni quod est minus ut. s. dicit. ar. Decret. ex parte. iij. Nam facilius quis privatur habendo quam privetur eo quod iam habet al copo. C. de prescrip. xxx. an. Siquis emptiois et patet de concess. preben. c. vlt. li. vi. Idem dicit. Non ob. quod habes beneficium pacifice si recipiat sicut cum per quod impeditur possessionem habere non perdit primum ut no. Inno. alega. j.

de preben. de multa et probatur de preben. licet episcopus li. vi. ergo nec exverso recipiens pacificam perdit litem quod isto secundo casu non est viciosus ingressus sed primo fit sic si dicat ipsum non renunciasse liti. quod si postea optineret in lite oporteret ipsum dimittere alterum et sic non simpliciter sed temporaliter ipsum habebit quod est contra iura. Sed circa hoc quero quod si tempore receptionis secundi fuit protestatus. quod non intendebat renunciare liti. So. dicit. Inno. receptio. est viciosa quod non est consensus purus. qui requiritur de elec. c. ii. li. vi. facit de preben. cum non ignores nec perpetuus sed temporalis contra iura. lxx. di. c. ij. facit. vij. q. i. quam vis. de codic. apo. c. vlt. dicit. contra quod et si dicat receptio viciosa non sequitur quod renunciaret liti. cum iste modus renunciandi nullo iure caveatur sed dicit. d. z. p. m. quod hodie caveatur de preben. cum q. li. vi. negat tamen dicit. receptionem viciosam quod recipiendo ecclesiam et episcopatum desiderare posset et in mente gerere quod illum reciperet si ad ipsum promoveretur. vij. q. i. qui episcopus et. j. de trasac. c. fi. Sed huiusmodi est dicere ex quo simul teneri non possunt cum per hoc pateat protestationem facto contraria et ideo non iuvat de consti. cum. m. unde tene cum Inno. ut et tenet d. z. p. m. p. cle. e. ti. gratie et per ea que notavit de preben. si pauper in. i. glo. et per hoc inferat quod cum pure recipit hanc et aliam possessionem acceptat que cum illa super qua litigat teneri non potest tunc renunciare intelligit prime liti tenet si aliud non obest si secunda recipit cum protestatione predicta tunc non tenet receptio secunde et nihilominus per ademptionem possessionis perdit ius quod habebat ad primam. Alterius circa hoc quero quod si movetur etiam sibi litem super secunda propter quod possessione habere non potest. Tenet compositio. quod prime liti renunciasset videtur quia per consensum eligendo unum de duobus que simul haberi non possunt alteri renunciatur. C. de fur. l. i. d. z. p. m. tenet contrarium unde dicit se consuluisse quod habens gratiam ad dignitatem et quod duceret acceptandam non perdit gratiam consentiendo electioni de se facte etiam ad episcopatum et ipsius confirmationem petendo non ob. quod prima gratia fundat super prebende et voluntate acceptandi. per quod nunc acceptando electionem episcopalem et acceptationi contrarie viam preclusisse videtur de postu. c. vno li. vj. e. l. de se. ut quis duas quod acceptatione collationis iam facte que tribuit ius in re. j. de preben. si tibi absentis. li. vj. non punit gratiam nisi veniat ad possessionem pacificam ut in dicta cle. gfe. Que nec est pimeret forma pauperum ut in decre. si pauper de prebe. li. vi. Ex acceptatione que precedit collationem vel acceptationem electionis non tribuit ius in re sed ad rem de concess. preben. c. vlti. li. vj. de ele. qualiter de accusa super huius. Si ergo illa non perimit multominus ista dicit tamen quod si ex vi gratie acceptaret dignitatem et ipsius possessionem haberet vel per ipsum staret periret ius ex electione quesitum sicut opinionem que est vera. s. quod ante confirmationem renunciari potest sine superioris auctoritate. ut no. de transa. c. ij. de elec. si electio. li. vi. et facit quod dicit. j. de concess. prebe. cum nris in. v. obiectione et eodemo habita confirmatione episcopali electionis et possessione et consecratione vel laico consecrationis tempore percepta erit gratia et non plus. xxvij. di. Siquis et. j. de elec. cum in cunctis et facit quod no. de regula. beneficij. li. vj. ad contraria respondet quod in eis erat contrarietas impassibilis circa idem hic vero varietas circa diversa et compassibilis an possit. Ad id quod de receptio dicebat respondet quod consensus vel acceptatio elec. non fit ex vi gratie per litteras habite huiusmodi magis in iudicio equitati. Jo. cal.

De rescriptis. Rubrica.

Mandatum satis. se sumat tamen huiusmodi. d. z. p. m. mutatis verbis hoc intendit Executor cui scribitur ut in certa ecclesia faciat aliquem recipi cum etiam si ibidem per alio non scripsimus qui huiusmodi gratiam persequatur non de mandato exequi si alius ibi receptus est de mandato scribentis duo facit primo ponit dictum secundo eius causam ibi. Cum super mandatum large significat hoc verbum de officio quod alteri iniungitur siue voluntarie et gratis agendum ut cum oritur mandatum actio. ff. man. l. i. siue voluntarie et non gratis. ut in procur. quod mandata domini exequenda et in iudicio suscipit. ff. de procur. l. j. s. eo. non nulli. c. ex parte. decani. j. de procur. mandato vbi huiusmodi verbum iterum dicitur

Mandatum

est deprecariū siue precariū. *xxij. q. ix. Gualifarius. ij. q. v. mandasti. i. q. i. filiū. C. cola dele. l. ij. j. de testa. Joannes Interdū monitiū. s. e. e. 3. te. z. c. cōstitutis z. c. capi tulū. j. de prebē dilect. iij. Interdū consultiū. j. de deci mis suggestū. ff. dele. ij. cū pater. §. mado. pcedūt at iste si gūficatiōes qū talē cōstat esse mandātis intētione vel qū inferior mandat supiori vel par pari. al' enim q' exortat mā datoris opa nō sūgū. ff. de hijs qui no. infra. ob bec verba i sine vñ ibi no. q' pprie hoc verbū nō est monitiū vel com mēdatiū vel persuasiū vel cōsultiū vel demōstratiū z idē. no. in p̄ale. l. i. ff. mā. in glo. pprie vñ pceptiū qū supe rior mādat inferiori z alia intentio nō appareat. j. de offd. archi. mādamus. l. iij. di. in mādatis. *xxv. q. ij. siquis dog mata cū similibus facit. C. de ac. z obligationibus. l. siqui dē vñ ē necessario adimplendū z p q' durū. *xix. di. in me moriā al' nō parēs meret penā. *xiiij. q. i. q' p̄cipif. s. e. sciscit at. j. de offi. dele. prudentiā. §. adicimus dūmodo q' mā dat ad mandātis spectet offiū. *vij. q. i. q' fieri de hoc. j. de tēpori. or. ad aures z nisi rōnabilis cā ostēdat quare id fieri nō debeat. supra. e. si qū. j. de prebē. cum teneamur. l. di. si quis prepossera z h' qūq' valeat q' sit cōtra mādatū tñ lo cus est pene. j. de prebē. dilect. ij. Certo ē respectu distin guif' s̄m quosdā a pcepto q' dic vt no. i predicto. c. q' pre cipif et. *xix. q. ij. dudū. ¶ In materia aut receptoꝝ maxie beneficialiū vsitātū ē hoc verbū vt hic z. s. c. p̄ri. j. e. abba tē z. j. e. susceptū li. vi. j. de concess' prebende ppositū z. e. ti. Si caplo z. c. se. l. j. vi. z. e. li. de prebē. mādato z. c. se. z. c. mādatū cū si. Apostolicū fortius mandato legati hoc habet locū ad hoc. j. de of. lega. p̄ferti li. vi. Ad te loqui tur executori. At. i. q. est ergo expressū z qd' mandāt sic. *xxvij. di. victor. l. viii. di. aplica. j. tribus. c. p̄ri. j. de elec. ne p defectu. cū si. Quādoq' vt ponit exēplificatiue. i. di. ius naturale. s. e. sciscitat. ff. de iusticia z iure vt vim cū si. qū similitudinarie vel cōparatiue. *ix. di. vt veter. j. de offi. or. si sacer. j. de offi. dele. prudentiam post principiū. j. de sepul. c. i. Quādoq' cōsecutiue. s. e. super litteris. j. de offi. or. pastoralis. ij. responso de regu. consulti. ij. q. vi. si autem lxxij. di. c. fi. i. q. i. quisquis. z. c. p̄rec. cū cōcor. Lū hijs duobus modis ponit. C. de epis z cle. i. ijs ecclesijs. Quā doq' aduersatiue p sed. C. de ap. cū post. Quādoq' causa tiue p sed q' *xij. di. c. vlti. *xlviij. di. §. necesse p' p̄ri. j. de ap. vt debet. in prin. j. de consli. c. ij. li. vi. e. l. de offi. or. vt liti gātes cū similibus. Quādoq' materialiter. *xij. di. illud. j. de testa. Raynaldus in prin. z tunc stat proprie vt no. j. de cōdic. apo. vey. Faceres recipi de for. facias assignari vel facias p̄videri. no. j. e. abbatē. j. de prebē. p illoz z. c. vlti. de cōcess'. p̄re. cū n̄is dic vt de cōcess' p̄bē. si capitu lo. z. c. se. l. vj. Et i fratrē cōcor. supra. e. cōstitut'. j. de pre ben. dilect'. iij. oēs enī in eadē ecclā cōstituti. rōne cōionis z societatis que iter eos ē fratres dicunt de hoc plene per d. z. p. m. j. de regula. Joannes in prin. Si conditio. j. de elec. significasti. j. de cōdi. ap. c. vlti. z. q. per totū z in cle. de cōcess'. prebē. cū ei q' Ad id verbū p̄teriti t̄pis nō facit minorari mandātū qū adiungit oratiōi negatiue requirit per istud factū nō fuisse primū p̄batū. ff. sicer. pe. l. cum ad p̄fens. Insti. de verbo. ob. §. cōditiones s̄m ē notū z facit supra. e. cōstitut'. h' autē bec cōdictio si interdū condi cionaliter nō ponat. j. de elec. significasti. ff. de tuto. l. inui to. §. i. z aliquādo ponat causatiue quādoq' aliter iproprie tates sūt ille z ad p̄sequētiā nō trahēde ¶ Pro alio bec cla apponit i fauorem ecclē. q' si p alio scriptū est q' p̄sequatur z litiget an litē finitā nō cogitur scdm recipe aponit ēt in fa uorē impetrātis vt si alius impetravit qui nō p̄sequitur se cundus optineat z h' locū hoc si in clā nō addatur illud q' huiusmodi gratiā zē. sed solum dicit si p alio nō scripsim' q' p̄lo nō p̄sequente valebunt scde s̄m Inno. S' cū For tūis secūde valerēt si nulla esset clā p̄rio nō p̄sequēte satis videt q' nullo casu in fauorē impetrātis. bec clā apponatur quādo aut primus dicat nō sequi. j. dicā in. 3. q. §. nō scri psimus. ergo si pro alio scripsimus quāuis mādatū nō fu erit receptū tamē ob. excep. z sic p̄rio impetrās ius habet non primū assignās vel presentās de quo dic vt. j. e. ti. ¶***********

De Rescriptis

li. vj. p quā decre. z decre. si clericus de prebē. e. li. termiat quedā hic no. p Inno. z cōpo. si p̄rio impetrās neglexit vt nō potuit vnde secūdus cū ipetrādo puenit. z quid si secū dus ipetrās ē assecut' prebendā an primo impetrās possit habere secūdā. z quid si illa secūda ab alio possidet huius modi denotat idēptitatē gratie quasi ad idē beneficiū pri me z. ij. littere referant idēptitas hic sumit respectu eius dem ecclē. que grauat. licet beneficia sint diuerla facit. j. in fi. q' dic vt plene dicā. i. q. ij. vnde alibi similis gratia ap pellat quasi nō eadē. s. e. capl' z ibi no. in. iij. glo. facit. j. e. ti. qu. c. penul. libro. vj. z ppter hoc dico idē si mandatur p̄videri in ecclesia q' primū obtulerit se facultas. ēt vbi nō est numerus. nā vna tñ vice opz facultatē offerri primo s'z p̄po. q' hoc no. s. e. capitulū z idē osti. hic ¶ Prosequat de p senti z hoc ē planū. vel. i. z iā p̄secut' est vt p̄z z sic ponitur p̄fens p p̄terito sic. s. de cōsti. nā cōcupiscētā z. C. de ep̄s z cleri. l. nulli. Beneficiū q' cumq' ex quo i eadē ecclē sia optinet ad mandātū eiusdē pape ēt si secūde lfe sup di gnitate vel beneficio alterius cōditōis fuerint impetratae per rationē que sequit facit q' dixi. s. v. huiusmodi vnde di cit Cōpo. q' si prim' habuit p̄sionē in ecclesia excludit se cundus: q' completū fuit mādatū satisfaciēdo ei. p quo scri ptū erat supra eodē ad audiētā. ff. qui satis. cogāt. l. i. ¶ Ad teneris. inuit q' possēt si vellet q' est verū alias si esset ordia rius collator sed tūc nō intelligeret recept' auctoritate apo stolica. j. e. cū aliquibus. li. vj. vnde cōtra tertiū impetrant tē etiā cū ecclesia si p alio nō possēt excipi de istius recepti one sed vbi nō esset alias ordinarius collator sed tantūmodo do litteraz executor exequi non possēt in casu ist' decre. Lū rō: vide q' no. d. z. p. m. de como. C. vno in p̄ri. Recepti one istud verbū facit p op̄i. osti. de qua. j. dicā z verbū grauādi q' seqf. s. Ecclē. idē si vna p̄sona alias fuisse gra uata p ipsū papā. j. e. abbatē. Intētio de qua q̄stat ex appo sitione clausule secūdū quosdā alij. cōtra de hoc in glo. ij. plene dicā in secūda quēstōe Ad adatoris eiusdē q' dedit primas z secundas. non respectu dignitatis tñ. j. c. p̄ri. ¶ Ex decre. primo no. mandātū pape simplr adimplen dū nisi aliud de eius intētione appareat de hoc dixi. s. ver bū mandātū. ¶ Secūdo no. q' al' verbi seu dictio decre. p̄ sentis tēporis trahit ad p̄teritū d' hoc dixi i. v. p̄sequatur ¶ Tertio no. q' ad intētione scribētis ē recurrēdi. glo. ad hoc allega. de prebē. cū cām z. c. vlti. de pecu. petitiō vnde eadē rō zē. s. e. sup lris in fi. z vide q' no. j. de priui. quanto ¶ Quarto no. q' papa p suas litteras nō intēdat alicui gra ue p̄iudiciū inferre. glo. alegat ad hoc de cōsue. cum olūm de aucto. z vsu. pa. ex tuaz nona. q. iij. nūc vero. ff. nequid in loco publi. l. ij. §. siquis a prin. z. §. merito. ¶ Quinto no ta q' papa nō intēdit grauare aliquā ecclesiā in receptiōe duorū facit. j. duob'. c. primis z. s. e. caplin in fi. z. j. e. c. p. li. vj. ¶ P̄rio. opo. ad decre. post gl. q' fatua fuerit bec dubitatiō cū in litteris secūdi ēt clā. si p alio nō scripsim' qui huiusmodi gratiā p̄sequat que verba clare inuūt secū dū nō debere recipi ex quo p̄rio p alio scriptū erat dubita uit ergo querēs vbi dubitandū nō erat cōtra id q' habetur supra eodē cū ztingat in fi. j. de symo. z si quōdes facit. ff. ex quibus causis ma. figs ticio vers. marcellus notat iulianū quaz dubitabilem. q. posuit z si. j. q. cū vel vo. rursus in fi. ¶ So. potuit merito dubitare q' clā dicit p̄sequat quasi ille nō p̄sequeret q' iā beneficiū obtinebat s' ēt p̄secutus sed hoc non obstat pp intentionē scribētis. q' ex quo graua uit ecclesiā p vno nō intēdit grauare p alio h' prius sit p̄se cut' q' p̄ saltē ex dicte. clausule appositōe z sic p̄is ad p̄e teritū ēt trahit vt dixi i textu. potuit ēt ēe dubiū p id q' dicā in. iij. obiectiōe z nō ē absurdū dicere q' cōsecutus p̄ben dā gratiā p̄sequat actualiter inde. s. vtilitatē cōsequendo ¶ Secūdo oppo. ad id qd' d' grauamē ecclesie pōderādum Cōtra q' mandātū pape q̄tū. cumq' graue z durū ē adiplē dū. *xix. di. in memoriā. ¶ So. illud intelligit de mādat' q' videt grauiā corpori sed fauorabiliora aie vel dic q' istud h' locū qū de in tētōe pape cōstaret q' vellet tale mādatū adimpleri: vel saltē cum de intentione contraria non cōsta ret: tunc enī vel debet adimpleri vel saltē cum de intētōe contraria*

contraria non constaret: tunc enim vel debet adimpleri vel ratio reddi: quare non adimpletur. s. e. si quando. Sed tunc non debet adimpleri cum de contraria intentione constat: vel iuxta interpretationem ecclesie: si per alio. **T**ertio op. sicut valet secundum mandatum speciale ab alio impetratum ad id ad quod extendebatur primum generale. s. e. c. i. z. c. pastoralis. ij. rñso. Fortius debet valere secundum speciale: non ob. primo speciali quod non extenditur ad id ad quod impetravit secundum. **I**tem cum ad diversa non aduersa impetrat primum et secundum receptum unum non debet posse aliud impedire: ad quod. j. de offi. or. dilectus cum similibus. **S**o. cum in litteris est clausula si pro alio ut hic non curamus diuersitatez beneficiorum: ut dixi super versiculo huiusmodi: et super versiculo beneficium: sed id est propter ecclesie quam papa non intendit grauari: de duobus etiam uno post alium impetrante vel id est propter tatem illius ordinarij collatoris: quia papa non intendit grauari plus si aliud non apparet. j. e. abbatem. **Q**ue ratio subest etiam ubi ad diversa beneficia primum et secundum receptus impetrant. **Q**uarto op. de decr. j. c. ti. qui. z. c. si pro te li. vi. z. e. li. de pben. cum cui. z. c. si clericus: z. c. quia sepe in quibus etiam secundus in eadem ecclesia consequitur: imo certis casibus preferitur primo. ad idem de concessio. pben. auctoritate vel quantum ad secundum et tertium impetrantem. **S**o. in lris hec clausula erat si pro alio que non erat in contrariis non querebatur de valore litterarum: nec dubitabatur quin posterius impetrans deberet recipi: et per hoc innuit lras legitime et cum debitis clausulis impetratas: sed solum dubitabatur quis alteri deberet preferri. **I**tem in decre. si clericus in prin. fuit extincta gratia primi impetrantis: et sic cessat ratio grauaminis et dependentie: unde eodem casu bene valuerunt littere secundi et sine clausula non ob. et per id quod. j. dicam in prima questione. **Q**uinto op. posito quod prima gratia expectantis facta per papam quouis modo est reuocata vel extincta secundus etiam sine clausula. s. non ob. impetravit in eadem ecclesia et ab eodem papa postea primus restituitur ad suam gratiam. **C**ertum est quod secundus in prebenda postea vacante preferitur primo: per decre. j. e. quauis lib. vi. et tamen ille restitutus habebit aliam prebendam quod probatur verbis anteferri quod est in eadem decre. quauis: ergo sequitur quod papa grauat eandem ecclesiam de duobus etiam sine clausula non ob. quod. p. alio. **S**o. s. m. opi. **S**off. et sequacium. hec non est ratio decre. nisi in litteris sit clausula si pro alio: sed istud non solueret rationem precedentie vel s. m. opinionem contrariam: dic obiectio non est vera: quia restitutus non habebit secundam nisi in litteris restitutus sit clausula non ob. et tunc adde ibi quauis. **R**espondeo quod ibi a diuersis pontificibus impetravit primus et secundus quare. z. c. j. c. pr. sed si ponis quod ab eodem impetraverunt primus et secundus necesse est quod in lris restitutus sit clausula si pro alio: quod potest sustineri si facta fuit restitutio pendente gratia secunda antequam ipse secundus esset consecutus prebendam: per ea que plene dicam. j. l. q. ij. vel dic quod restitutio sit ad primam gratiam in qua non fuit necesse poni clausulam que remoueret exceptionem grauaminis quia nullam grauamen precesserat. **S**ic nec in restitutione: quia respectus ipsius prime gratie ipsa restitutio non est oimodo noua collatio ad hoc de cen. c. ij. de iudeis 2 soluit. et quod no. s. de costi. in glo. fi. **C**irca materiam huiusmodi. c. primo quero cum hic inuatur quod primo non sequente debet recipi secundus: etiam in cuius litteris erat clausula: si pro alio: quod proprie dicam primus non persequi. **D**icit Inno. quod tunc dicitur quod litteris vel iuri suo renunciauit expressse ad quod alleg. c. o. de resti. spo. audita. **U**el quando contra ipsam lata fuit sententia cui acquieuit facit quod no. j. de concess. pben. c. i. in glo. ij. in fi. **U**el factus est miles: ad hoc. li. di. c. i. z. ij. q. ij. eos. **U**el vxore duxit. j. de cle. 2 iug. c. i. z. q. ibi no. vel clericale refecit a lege c. o. c. de mune. pa. l. professio lib. x. **U**el aliud fecit contrarium clericatum: et facit quod no. de cle. non resi. c. vlti. **U**el ipsam vacantem post presentationem litterarum non obtinuit. **U**bi enim primus noluit mori cepit ad secundum pertinere alleg. c. o. ff. de suc. edic. l. i. §. qui semel. **B**ene facit decre. si clericatus de pben.

lib. vj. **I**dem credo si in alia ecclesia obtinuit beneficium per eius ademptionem expiraret gratia sibi facta in prima s. m. notata per modernos. j. de. cle. non resi. c. vlti. et quod habetur in clem. e. ti. gratie. **I**tem non sic si a principio habuit beneficium nisi non habuit prebendam per qua scriptum erat ut dixi in textu super verbo beneficium forte que dicitur non persequi qui consecutus fuit beneficium: et postea cum tempore date secundi unde non ob. excep. contra secundum. et facit quod dicam. j. proxima questione nisi aliud diceret: ubi in litteris est clausula si pro alio. z. c. **D**icit autem Inno. illud non renunciare litteris qui distulit eis uti per annum nec ob. secundum eum. s. e. plerumque quod loquitur de litteris impetratis ad lras. **S**ed quid si collator se defendit contra primum ex quauis causa nunquid poterit se defendere contra secundum propter mandatum factum primo quem impugnat: dic ut no. d. z. p. m. propter modernos: s. e. caplm super glo. fi. propter cuius reuerentiam hec non scribo. **S**ecundo quero si impetrat quod in ecclesia ubi per alio scriptum est sine clausula non ob. quod. p. alio. z. c. **S**ine alia si non per alio. z. c. **A**n valeant tales littere: videtur quod non per hanc de cre. z. j. c. pri. z. s. e. ca. subest enim eadem ratio super grauaminis et si nulla clausula apponatur: ergo z. c. j. de trāssa. c. ij. cum simi. **P**roterea hoc probatur stilus curie qui est attendendus. j. de crimi. fal. q. graui secundum quem stilum apponitur illa clausula non ob. z. c. sed si dicitur sine clausula littere valere ergo frustra: z. e. ti. si papa lib. vi. **S**ed contra facit etiam hoc decre. quia hoc erat clausula si pro alio: ergo si non fuisset valuerunt secunde licet non fuisset clausula que non obstat: ex dicta enim littera sumitur mandatoris intentio de qua loquitur finis. c. **I**tem et stilus facit per hac parte quod si dicitur littere non valere etiam si est clausula si pro alio: ergo suppone illa littera apponit in litteris quod videtur absurdum per id quod supra dixi. **G**lo. videtur dicere hic quod tales littere non valent ex eo quod papa illam clausulam non obstat in litteris consuevit apponere sicut illam non obstat certo canonicorum numero. z. c. s. e. constitutus: aliter ergo frustra apponeret ut dixi. **A**d contraria videtur respondere quod illa clausula si pro alio que apponit in hac decre. subintelligit in litteris dato quod non inserat sicut illa si persona est idonea. j. de electionibus causas. et illa si preces veritate nitatur. s. e. c. ij. **S**ed hoc. hic et in summa huiusmodi. ver. ite si diuersi precise tenet quod tales littere valent et sine clausula non ob. tunc enim non vult papa secundum recipi: quod ponit clausulam si pro alio. **I**dem Inno. hic egi. et bo. **H**ostia. autem hic dicit et credo fuerit de mente c. o. p. s. e. ca. q. aut pendet gratia primi quod non dicitur est consecutus prebendam: et tunc non valent littere nisi in eis sit clausula non ob. quod si papa nolit in ecclesia tot reservationes pendere: bene facit de offi. lega. presentis lib. vj. et quod super eadem re prime et secunde littere impetrant: et ideo secunde non valent: ad hoc. s. e. pastoralis. ij. rñso. j. de offi. delega. ex parte: et hoc casu est opi. glo. vera et concordant omnes moderni. aut primus fuit plene consecutus prebendam: et tunc valent littere secunde: etiam sine clausula non obstat: et sic fit vera opi. **S**off. et sequacium: hoc verum nisi in litteris secundi esset clausula si pro alio. z. c. quod tunc etiam primo consecuto prebendam non tenet secundum recipere: et sic intelligitur hoc decre. **E**t Inno. in decre. caplm dicit hoc: non male deinde ut dixi quantum ad primum membrum distinctionis **H**ostia. s. quod secundum impetrat pendente gratia primi. **E**t omnes concordant quod non valent nisi in litteris sit clausula non obstat. **S**ed dubium videtur in secundo membro: quod primus est consecutus beneficium et in litteris secundi non est clausula non ob. s. m. glo. que simpliciter loquitur videtur secunde littere non valere. **E**t dicit. d. z. p. m. q. opi. glo. approbati videtur. j. e. c. pe. in fi. lib. vj. ubi idem notat ponens etiam predictam opi. **H**ostia. in glo. an penul. et hic defendendo glo. dicit nihil absurdum si exprimentur in litteris conditiones affirmatiue vel negatiue que subintelliguntur: ut si dicatur si est idoneus: vel si est ita: ut. s. e. cum adeo. z. s. e. olim et per hoc rñsum ad ea que videbantur facere per opi. **S**off. scilicet remouere ut obstat: et que non obstat: ut si dicatur non obstat quod non sit vel sit flauus: vel quod non habeat crispas crines: vel non ob. quod careat beneficio vel quod excessit trigessimum annum vel huiusmodi similia. **S**atis est verisimile ita videtur de dicta clausula

si non obstat: si intendit reprobata esse vel reprobare opi.
 Hosti. Quantu ad secundu mebru distinctionis q̄ distin-
 guit p̄ oia credo vera opi. Hosti. nescio q̄ hoc non exprimit
 hic vel in glo. ad qua supra remisi: q̄ modo dixi non sunt
 Hosti. imo faciunt p̄ quantu ad primu mebru ut p̄ se patet
 Itē non ob. quatu ad secundu. s. cu ia primus fuit p̄secut⁹
 p̄bendā: q̄ illud non remouet ut obstat: nā clausula q̄ po-
 nunt in litteris non dicunt non ob. q̄ si vel alius p̄ vestras lit-
 teras p̄bendam vel beneficiu sit in eadem ecclesia asse-
 cutus. Sed cois clausula est q̄ de stilo habet non ob. si aliq̄
 auctoritate nra in canonicos sunt recepti: vel ut recipiatur
 insistant seu si aliqui sup. p̄uisionib⁹ sibi faciendis de bene-
 ficijs ecclesiasticis in dicta ciuitate vel diocesi speciales:
 vel in illis p̄tibus generales apostolice se. vel legator⁹ eius
 litteras impetrarūt etiā si p̄ eas ad inhibitionē resuatiōnē
 z decretū: vel als quolibet sit p̄cessum quib⁹ oibus p̄ter q̄
 auctoritate nra receptis vel p̄bendas aut bñficia expectan-
 tib⁹ in eadē rē. que verba ut vides solūmodo remouent re-
 ceptionē ad canonicatū factā vel faciendā vel litteraz pen-
 dentiā: non autē cū alius est beneficiu cōsecut⁹: z sic cū illud
 non remouetur ut obstat stilus curie non reprobat Hosti.
 opi. imo saltē facite approbare videt: imo predictē clausule
 videt remouere in obstat inquatū dicūt q̄ de expectanti-
 bus auctoritate legator⁹ q̄ tñ non ob. p̄ Decre. hij q. i. r̄so
 de p̄ben. lib. vi. facit q̄ no. j. c. p̄xi. nisi diceret papā non in-
 tendere granare etiā ecclesiā in qua aliquis expectat aucto-
 ritate legati sine clausula p̄dicta q̄ satis esset rationale: q̄
 legati potestas p̄ncipaliter a papa causatur: sed non credo
 q̄ curia reciperet hoc vltimū dictū. S; fortiter obstat vi-
 detur s̄ Decre. cū in ea verbū p̄sequat ponatur etiā p̄
 p̄terito. i. iā p̄secutus sit. So. vbi apparet q̄ papa maiorē
 grām intēdit facere impetrati plenior sit interpretatio de
 p̄bend. q̄uis. i. in fine lib. vi. Hoc autē tunc apparet cum
 apponit clausulā non obstante ut est notū: ita econtra vbi ap-
 paret q̄ papa suā grāz restringit strictior q̄ als fieret inter-
 pretatio fiat: hoc autē cōstat cū apponit clausulā si ambo: z
 ita loquimur hic z. j. c. p̄xi. Al̄ potes aliter dicere l; fatear
 non esse vitium clās subintellectas apponi: non tñ est peccatuz
 dicere q̄ q̄ specialiter apponitur aliquid operent si fieri
 p̄t: imo satis est iustū. ad qd̄ optime facit q̄ dicit. l. q̄ non
 nūq̄ contingit ut quedā noiatiū exp̄: effā officiant: quāuis
 obmissa tacite intelligi potuisset. ff. de cōdi. z demon. non
 nūq̄ z alibi: diuersa est enī causa voluntatis exp̄: z eius q̄
 inest. ff. de verbo. ob. eū qui certaz. s. cū pure r̄a. j. de cōfir.
 vti. vel inuti. bone. Licet ergo dicā vbi nulla clausula appo-
 nit lras valere alio iam beneficio cōsecuto: tamen vbi appo-
 nitur clausula si p̄ alio ut aliquid operetur ex quo esse p̄t
 videt esse de intētiōne pape secundū non debere recipi etiā
 primo iā bñficiū cōsecuto. Ad d̄tume cū iste casus sub vbis
 clausule valeat cōp̄bendi de modo de quo dixi in si. p̄xi.
 me oppositionis. Forte etiam propter hoc ista clausula si
 p̄ alio: hodie non est in vsu ad Decre. penul. j. c. li. vi. potest
 dici q̄ in lris vtriusq̄ erat hec clausula si p̄ alio: sed hoc est
 diuinare nec est verisimile. Unde dic q̄ sic papa vna gra-
 tia pendēte non intendit facere aliā nisi hoc exprimat ut. s.
 dixi: ita nec simul cū per oia est eadē ratio. l; enī a principio
 neutre lre ex se erant vitiose ex quo data sunt eadē: z sic nul-
 lus gratia penderet non erat necesse remouere ut obstat:
 q̄ non erat in rez natura: vel saltē q̄ non poterat apparere: tñ
 p̄pter rationē p̄dictā: quia papa non intendebat duas grās
 pendere in eadem ecclesia: vni tñ littere debet fortiri esse
 ctū. Sed quia dubitū est que cēt ille omnib⁹ pariter p̄cur-
 rentib⁹ effectus litteraz pendet ex officio: ita q̄ ex quo ca-
 pitulū vni elegit alterius gratia sit extincta rōne p̄dicta.
 Et sic videtur casus in quo littere valent a principio z po-
 stea p̄ter culpā impetratis exp̄: q̄ est mirabile. S; pon-
 dera intētiōne pape qui vni tñ intendit debere p̄uideri.
 Sed q̄ sit ille p̄pter cōcurrentiā est incertū: z ideo ut di-
 xi capli est electio: q̄ p̄pter hoc pape inēs in oib⁹ obstat. s.
 ut vnus z solus litteraz p̄teritu recipiat. Itē aliqua vel cul-
 pa p̄t imputari alteri non recepto cū eidē ius eo modo age

ret z poterat sibi p̄uideri faciendo apponi clausulā non ob.
 sibi imputet ad hoc clemen. de cōcess. p̄ben. c. vno in si. j.
 de suis non or. c. i. cū q̄ cor. Itē certū est q̄ in dicta decre. pe.
 vtriusq̄ littere ad idē beneficiū referunt q̄ est cōtra intē-
 tiōne pape p̄ iure quartū allegabo. Quare non est mirū si
 solū littere alteri⁹ debent valere z sic non ob. Et hijs ergo
 cōcludo q̄ exceptio grauaminis p̄prie sumit q̄ in litteris
 cōtinet clausula si p̄ alio ut hic z. c. p̄xi. s; dato q̄ talis clau-
 sula non sit in litteris p̄t cōpetere exceptio pendētie siue
 ad idē beneficiū cōferat duobus de p̄ben. maioribus: z. c.
 tue. Siue ad diuersa ex quo prima gratia pendet propter
 odium expectantiū siue gratiaz ad vacaturas. z de cōcess.
 p̄ben. c. ij. z. c. p̄posuit. z. c. cōstitutus: z q̄ non est verisimi-
 le q̄ si papa sciuisset alterius pendere q̄ alteri fecisset gra-
 tiā anteq̄ prima suū sortiret effectū: qm̄ saltē hoc exp̄: sisset
 ad hoc de offi. lega. p̄nti lib. vi. z in concor. alb. in. v. no. ni-
 si qm̄ faceret grām p̄prio motu de p̄ben. si motu p̄prio. lib.
 vi. Et p̄ hoc est soluta questio si post duos pares in grā im-
 petrantes sub eadē data ante electionē capli tertius in ea-
 dē ecclesia impetravit sine clausula non ob. l. q̄ istū tertium
 recipere non tenent: cum saltē alterius gratia pendeat q̄ vi-
 gorē habuit a tēpore date licet eius effectus non apparet: pro-
 pter rōne p̄dictā. Et ea que dixi intelligas in duob⁹ im-
 petrantibus a papa. s. q̄ etiā sine clausula alterius gratia
 debet optinere vigorē. Sed si legatus simul faceret duas
 resuatiōnes in eadē ecclesia z non apparet quā primo neutra
 valet q̄ constat alterā pendere pendēte altera quare. z. c. ut
 in p̄dicta Decre. p̄senti. Hic enī ex facto cōcedentis q̄ hoc
 non potuit fuit vitiosa vtraq̄ cum etiā clausulam si voluisset
 non potuisset apponere: sed ex pte pape qui simul vtriusq̄ po-
 terat p̄uideri nullum vitium: z ideo saltē altera habebit vi-
 gorē per rationē p̄dictam. Hic p̄dicta autē solū questio
 si pendente gratia primi non p̄prio motu papa cōfert p̄ben-
 dā vacantē secūdo etiā que adhuc non erat affecta p̄ litte-
 ras primi q̄ non valet collatio nisi in litteris cēt clausula non
 obstante: q̄ ad idē beneficiū se primo referebat: z sic sub
 erat ratio grauaminis z pendētie: fortius si erat iam affe-
 cta per primus: z facit ad p̄dicta. j. de regu. in. cum olim
 quantū ad secundū casum. s. eius est affecta p̄benda. Idē
 tenet Jo. mo. z Archi. de p̄ben. si postq̄ li. vi. Dubitū q̄
 in p̄benda non affecta curia non reciperet hoc dictū: ex
 eo q̄ inferior ordinarius collator posset eam cōferre de p̄e-
 ben. dilect. ij. Fortius papa qui est imediat⁹ collator secū-
 dū hoc sequeret exp̄: q̄ curia teneret op. q̄ app̄: obbo sup
 q̄ non ponderat grām solū ex eo respectu: quia papa abstu-
 lit potestātē conferendi ordinario collatori: nisi diceret q̄
 conferendo secūdo ex quo ad istud beneficiū postea colla-
 tus per papā se referebat: ar. ad hoc de p̄ben. si clericus. i.
 r̄so li. vi. exp̄: rant littere prime si p̄benda non erat affe-
 cta qd̄ multum esset rigorosum: nec videtur id fuisse de in-
 tentione pape alterius grām sic exp̄: r̄re vbi hoc non exp̄:
 mit. Et aduerte vbi littere prime cēt generales. s. cū clau-
 sula acceptandi: certū est q̄ p̄ collationem postea factam p̄
 papā de illo beneficio q̄ vacauit per dictas litteras gene-
 rales nondū affecta nondū exp̄: r̄ret gratia cū ad illud tñ
 littere non astringerentur. j. de concess. p̄ben. ne captande
 z. c. se. lib. vi. z ideo sustineri p̄t q̄ primo dixi: quicquid tñ
 teneat curia in p̄dictis casib⁹ aperte sequitur in ias adeptō
 beneficio non ponderandū grauamē: nisi in litteris sit clau-
 sula si p̄ alio. Sed quid si papa simpliciter duobus simul
 vel successiue tñ cōfert duos canonicatus z p̄bendas va-
 cantes in ecclesia. Idem queras de legato credo p̄ p̄dicta
 vtriusq̄ grām valere: q̄ cessat ratio grauaminis z pendē-
 tie: z hoc fatent qui reprobat opi. Hosti. q̄ facit exp̄: esse s̄
 eos. s. q̄ non est ponderandū grauamē vbi iā primus est cōse-
 cut⁹: z tñ cōstat q̄ ita abstulit potestātē cōferēdi cōferēdo p̄
 se sicut si idem mandasset cōferri. j. de re. iur. qui facit: cum
 p̄d. lib. vi. Iterū incidēt querō an duob⁹ receptis debeat
 recipi tert⁹ q̄ habet clam non ob. si p̄ alio. Tenet Hosti. re.
 bñ in libello iur. cano. rubrica: vtrū alicui possint due p̄be.
 ver. vni tñ querit q̄ no. Quia non est intētiō dñi pape qui
 assignauit

assignavit illā ecclesiā p plurib⁹ q interim velit eā graua-
re p alio: ut hic z. j. c. pri. sed h vult qd sicut graua. ta fuit p
vno q p alio grauef z sic p duob⁹: p trib⁹ autē non: cū illi
nō sit addenda afflictio alleg. ff. de tu. z cu. da. ab hijs. lege
roman⁹ apuleus. C. de epa. audi. tā demētis: z cū sit onus
grauamē ergo odiosum z sic restringenda al. ff. de li. z po.
l. cū quidā ad idē de re. iur. odia lib. vi. Idē Hosti. hic qz
illud singulare intelligit de vno: ad h de diuoz. gaudem⁹.
Sed si dicif nō ob. si p alijs intelligit de duob⁹ tm: ad qd
alleg. dñs z. p. m. de pben. is cui. ij. rñso. lib. vi. Itē qz dicē
Hosti. talis exceptio est odiosa de cōcess. pben. c. ij. z. c. p.
posuit. z. c. cōstitutus. Sec⁹ ergo secūdu eū si dicaf nō ob.
si p alijs quotcūqz. Licet hec sint vera de iur. tñ stilus hz q
dicif nō ob. si aliqui. zc. nec dicif quotcūqz nec cōtra tales
videm⁹ pponi exceptionē grauaminis vel pēdētie quot
cūqz pmo sint recepti. Quid si dicif si p alijs nō scripsi-
mus z scripserat p vno tm nūquid impetranti obstabit ex-
ceptio credo q sic. qz illa pluralitas h casu resoluit in sin-
gularitatē de priuileg. ut priuileg. cōcor. ad hoc. ff. de ver.
signi. quesuit. facit ad hoc qz relicta bñficialia sunt ambi-
tiosa: z ideo restringenda: de pben. quāuis in li. vi. z fertur
qd sic tenet curia. ¶ Sed circa hoc quero an habenti clau-
sulā nō ob. q vel si p alio scripsimus: vñ silēz nō facta maio-
ri specificatione vel expōsitione obstet exceptio grauaminis
vel pēdētie z videt pdictas generales clas non sufficere:
ad hoc ut nō repellat exceptio pdicta: qz expōsē debet appa-
rere q papa velit grauare ecclesiā de duob⁹. j. c. c. penul.
in fi. lib. vi. Sed per dictas clas generales hoc nō apparet
expōsē ergozc. Ad idē. s. c. i. nostra. j. c. cū aliquib⁹. z. c. sus-
ceptū li. vi. de pben. c. ij. z. c. si motu pprio. e. li. in quibus
etiam vñs ponit expōsē q aliter debet declarari q p gene-
ralia verba: facit ad idē qz ex quo istud debet sic expōsē re-
moueri: ergo vñs gñalib⁹ nō includit. ff. de ver. ob. qz qd
astringēde de iniur. Item apud. s. ait pto: ad idē m. j. de
cōcess. pben. dilcc. ff. de lib. z post. l. ij. z. l. fi. in prin. Insti.
de exhere. lib. s. nomianti. de sen. ex. cōsti. lib. vi. bñficia.
e. l. z de elec. pcurator: eo testi. licet ex quadā de pban. z affi-
tua: in cōtrariū facit stilus secūdu quē aliter hec exceptio
grauaminis nō remouet nisi per verba generalia posita. s.
q. ij. circa mediū. Ad euidētia hui⁹ est sciendū: q in duo-
bus successiue impetrantib⁹ scilicet vñū post aliū: ita q hoc
constet ex lraz forma vel aliter quouis modo legitimo nō
est dubiū q sufficit secūdu habere dictas clausulas gene-
rales: ad hoc ut exceptio pēdētie grauaminis nō excluda-
tur: nec alia expressio est necessaria: vel illa clausula esset ge-
neraliter supflua z p eā impetrātes qui quantū ad hoc re-
putāt se securos deciperēt qd est absurdū: ita tenent oēs
z ita fuaf. Sed vbi alius primo pntauit vel primo recept⁹
est z ali⁹ qui hz eadē datā nec p̄stare potest primo qui impe-
trauit postea pntat vel instat: hijs casibus questio est dubia
z dubiū facit q ambe nūc littere idē bñficiū respiciēbāt. s.
primū. si ergo ille q instat secūdo d3 hie aliud secūdu vide-
tur q debeat apparere expōsē. Itē dubiū facit pdictū vñū
expōsē qd est in fi. decre. pe. j. co. li. vj. Scias ergo q quo-
rūdā ē opinio q certaz notabilis in dicto casu dubio fiat
expōsio nec dicas clausulas gñales z cōes sufficere. sed isti
uariāt qz quidā dicūt expōsionē necessarias date z psonē.
Alij q satis ē datā expmēre etiā psona nō noiata. Alij q
sufficit expmēre psonā licet q nō dicatur q sub eadē data.
Alij q hec expōsio nō d3 fieri pditionalis p si. quia illud sa-
pit incertitudinē sed sine aliqua pditionē. s. nō obstāte q p
tali zc. ¶ Principale fūdamētū istarū opi. tale ē qz ex quo
data ē eadē in lris vtriusqz vñū tm bñficiū respiciebat qd ē
indiuisibile de pben. dñs. maioribus. z. c. tue. S3 ppter in-
certitudinē neuter deberet admitti. ff. de re. dub. si fuerit.
z de testa. tu. duo sunt titij. p3 ergo q si vterqz deberet ad-
mitti qz clare de intētiōe pape appareat: licet cū clausule ge-
nerales tollāt vñū subreptiōis nō tm excludūt incertitudi-
nē. Est ergo aliud expmēre q est i decre. pe. ad qd etiā inci-
dūt aliq iura q allegauit in pn. q. sed. d. z. p. m. exponēs vi-
ctū verbū expōsē in decre. pe. in glo. an penul. dicit sufficere
dictas clausulas gñales: z ibi loqitur in casib⁹ in qb⁹ qd est

dubia. Sup qua glo. suā opinionē approbās z confirmās di-
cit q dicta opi. q requit notabilē expōsionē vñ seipaz cōfide-
re qz fm eam iā prioritas ex p̄textu clausule apparebit pu-
ta si dicaf nō obstāte: si p tali. vel qz p tali scripsimus z sic
sum⁹ in casu nō dubio. Sed p̄text⁹ clausularū gñaliū nullā
prioritatē ostēdit ppi incertitudinē z pditionē. z si dices h
obiectio ē vera cū in clausula ponit vñū p̄teriti t̄pis: s3 illu d
nō d3 ponit s3 vñū p̄teriti t̄pis. Puta nō obstāte si uel qz pro
tali scripsim⁹. sed ipse dicit q inhonestā eēt tal clausula cuz
sit captiosa p quā etiā sciēter papa pararet laqueū z viā da-
ret discordijs expmēdo. s. eandē datā lfarū aliarū z nō e xp̄-
mendo tacite uel expōsē quē velit eē priorem cōtra id qd hz
xxvij. q. j. de viduis. ij. de dona. p n̄as. de resti. spol. lras.
de vbo. sig. c. ij. i fi. li. vj. s. eo. nōnulli. cum filib⁹. imo meo
iudicio ppi hoc emanauit dicta decre. pe. sc3 qñ papa dat
ignozāter duob⁹ lras sub eadē data ut tūc stetur. p̄uisioni
illu⁹ decre. qz vbi sciēter p̄uideret in lris qd agēdū. ¶ Se-
cūdo destruit p̄dicta opinio qz exceptio grauaminis nō pē-
dētie fuit in fauorē ecclesie introducta sed certū est q nō plus
interest se opponere qñ nō apparet p̄ortas in data qñ ap-
pareret: nec enī plus grauat in vno casu qñ in alio ut p se p3
sed ut. s. dicit cū apparet prioritas oēs facent clausulas gñā-
les sufficere ergo idē est dicēdū in casu isto. ¶ Itē non est
maior culpa impetrātis vno casu qñ alio: imo minor: posset
eē q ali⁹ ipm p̄cedebat in data. tūc enī hoc potuit notabili-
ter expmēre: sed qñ data ē eadē forte iste nō elect⁹ de capi-
tulo pmo habuit lras h3 nō eadē die. quō ergo notabili po-
terat expmēre q nō erat. Certe derisoriu vñ hoc dicere
ad hoc de sp̄o. in prin. ad solūdū. cū qcor. sibi ergo suffici-
at cōis clausula p̄p̄ dubiū prioritatis. ad hoc de sepul. sa-
cris. de vsu. c. fi. ¶ Preterea in primo casu p̄dicte decre. pe.
sc3 qñ alter ē canonic⁹. z is ē p̄ficiendus in secūdo cū alter
primo p̄sentat d3 q est potior q vba ex sui significatione ex
vi cōparatiui cōseruāt gñam alteri⁹ ppter qd vñ q etiā sine
clausula aliq etiā nō hñs canonicatū quantū ad primū ca-
sum. ¶ Vel secūdo p̄ntas quantū ad secūdu deberet postea
recipi. Sed qz hoc eēt p̄tra illam gñalē rōnē q papa nō in-
tendit grauare simul ecclesiā de duob⁹ nisi apponat clausu-
lā: ergo saltē vbi clausula etiā gñalis apponit nō carebit ef-
fectu qz sue p qd cōcludit. d. z. p. m. qz rigor op. contrarie
nō posset sustineri in primis duab⁹ causis decre. penultie.
Etiā si in vltimo velles illā tenere. sc3 cū data ē eadē cōpa-
ritas z in gñā z simul p̄ntat ad p̄ria. s. alle. nō rñdet qñ nō
sint rñsione digna. ¶ Sed qz adhuc per rñsionē appare-
bit clarius veritas op. d. z. p. m. z conuinceretur falsitas.
volo rñdere z p rñsionē ad decre. penultimā z ad oia iura
primo allegata dicit q tūc fit expōsē mētiō qñ de intētiōe
pape apparere p̄t: siue p verba gñalia puta concedim⁹ sa-
cultatē itelligit recepta auctoritate apostolica s3 vbi als spe-
ctaret ad eos receptio vba illa gñalia nō declarāt intētiōnē
pape z id maior expōsio eēt necessaria: ita nisi susceptū sus-
ciperēt sufficerēt verba gñalia. s. uel aliq quocūqz vacauerit
z si ali⁹ modus vacatiōis aliter nō specificet qz p sic gñā-
lia verba apparet de intētiōe pape z facit q no. decre. cō-
stitut⁹ verū expōnē. dicit exheredat⁹ fili⁹ qñ per verba ge-
neralia exheredat⁹ est licet nō sit noiatus expōsē: ut in. s. no-
minatim. cū qcor. ex qbus patet q verba gñalia sufficiunt
ut p illa cōstet de intētiōe loquētis: sed ita ē in pposito quia
p tales clausulas apparet q papa vult grauare ecclesiam de
duob⁹ quicūqz sint z quicūqz impetrauerunt z hoc null⁹ ne-
garet. ergo zc. Et sic iura p̄dicta potius faciūt p q̄ p̄tra. si
bñ intelligit decre. pcur. ponit formā fm quam eo casu d3
pstitui pcurator: sicut in multis casib⁹ iur⁹ certa forma tra-
dit q nō licet trāsgredi nec verba trāsmutare de baptis. c.
j. cū si. Sed hic in verborū expōsioē nulla forma ē a iure tra-
dita. qre zc. ¶ Ad decre. in n̄a. s. co. dic q fm op. cōpo.
q tenet q sufficiat dicere nō obstāte q als bñficiar⁹ ex istis
uel q alijs ecclesijs scripsim⁹ p eodē illa decre. facit p uel
fm opi. Hosti. q specificari debeāt bñficia id h3 locū cuz
qs debeat facere mētiōnē expōsaz de his q p̄sistūt i facto p
prio. ¶ Sed hic tractam⁹ i his q p̄sistūt i facto alieno qre
zc. ¶ Ad rōnē incertitudinis sup q fūdaf s̄itas opi. p̄rie

dic qd nō semp incertitudo viciat qd agit. facit qd no. j. de offi. deleg. qm̄ abbas. de p̄sup. afferte. z. c. sacris. ad h̄ opti me. ff. de lega. p̄. l. si q̄s a filio. §. si q̄s plures. als de leg. ij. si q̄s seruu. §. si iter duos. vbi heres d̄s eligere que stichū ve lit dare cū testator legauit stichū z habeat duos z nescit de quo q̄ incertitudo v̄ ad l̄am siml̄ ei de qua loq̄mur: qz et papa voluit vnū tm̄ de ipetrātib⁹ recipi: sed incertum erat que vn̄ caplo datur electio: ut in dicta decre. in fi. vnde qm̄ certa ē p̄sona q̄ actū d̄s cōsummare licz res legata sit incerta incertitudo nō viciat. circa qd vide qd no. **D**y. de reg. iur. f̄ obscuris. li. vj. Sic etiā nō viciat cū p̄ aliquē actū etiaz po stea interueniētē ad certitudinē deuenit. ar. l. duo sunt titij ad idē de pcur. si duo. post p̄n. li. vj. Sed h̄ p̄sona ē certa q̄ d̄s actū cōsummare. s. c. iij. q̄ alterū d̄s eligere. Itē ista incertitudo ad certitudinē reducitur p̄ inequalitates gratie uel p̄sentationē alteri⁹ p̄ factā ul̄ p̄ capli electionē vn̄ incertitudo nō ob. bñ facit qd no. ff. de rei ven. si frumentū. in fi. v l̄i me glo. z. l. q̄ gregē. in fi. nec etiā credo simpliciter qd d̄i cū. s. q̄ p̄pter incertitudinē neutre deberēt valere: qz cū i ta lib⁹ p̄derem⁹ datā si in neutrius l̄is esset clā uel alter p̄ p̄ntaret nō deberet recipi fm̄ hoc t̄l̄e a p̄ncipio n̄ valisset qd est falsū: ut in decre. pe. in sc̄do casu. Itē non est verū q̄ vtriusqz l̄e respicerēt bñficiū qd vacaret q̄ nō aliud respi ciūt p̄mū alteri nō debitū. j. c. q̄uis. z de p̄bē. cū postq̄. et c. cū si ecclesia. li. vj. z ideo vbi vnus p̄ p̄ntauit uel p̄ capli ē recept⁹ p̄mū sibi est debitū vnde aliud debet alteri. si ap̄ paret quouis mō q̄ papa voluit grauare ecclesiam de duob⁹ z interdū est dare q̄ l̄e q̄ respiciebant p̄mū postmodū ad aliud extēditur saltē ex facto alteri⁹. de p̄ces. p̄bē. auctorita te. c. l. Veritas ergo ē q̄ solū grauamē eccleie saltē pendens p̄derat quo remoto d̄s alter recipi: s̄ q̄ tenet h̄m̄ fatetur istud qd papa intēdit remouere p̄ clausulas cōes licz dicāt p̄ illas incertitudinē nō excusari ergo h̄eo p̄positū. istā op. d. z. p. m. sic roboratā ut vides declarauit d. Joh. papa. xij. esse verā z vidi declaratū sub bulla. **S**cias etiā q̄ **L**ō po. hic posuit vnā magnā glo. p̄ quā multas vtilēs practica tozias q̄ones expediunt igitur illam p̄sequēdo quero pone **A**. p̄mo p̄sentās nondū recept⁹ ē z an. b. secūdo p̄sentātī possit se opponere ne recipiat. **D**icit **L**ōpo. aut vterqz im petrauit sup iure diuerso. aut sup eodez. p̄mo casu puta qm̄ vterqz recipiēd⁹ est ex vi clausule tūc nō interest ipsius. **A**. se op. vnde non audiretur. ij. q. vij. non solent. **H**oc credo verū excipiēdo de granamine eccleie: sed vbi ipse deberet p̄ferri: qz p̄mo ipetrauit: uel qz habebat clam anteferrē q̄re etiā post ponit h̄oc tūc puto qd de hoc suo iure. s. ne ille sibi p̄ferat poterit excipere cū sua interfit in casib⁹ sup̄ dictis de cōces. p̄bē. auctoritate. eo. li. Subdit ergo **L**ōpo. q̄ nec ad p̄bendā interest ipsi⁹. i. quā p̄n⁹ cōsequitur licz secūdo p̄ri mus recipiatur qd dic fm̄. d. z. p. m. ut. s. eo. si tibi q. z de p̄ben. cum cui. li. vj. Si v̄o impetrauit sup eodez iure ut qz capli nō tenet recipere nisi alterū tm̄ eo q̄ nō est clausula in rescripto tūc p̄mo p̄ntans poterit sibi opponere als si bi sciētī cām suam agere pararet p̄iudiciū. ff. de re iudi. l. sepe. admittet aut tunc. **A**. ut assistēs caplo z docebit de iure suo etiā inuito capitulo: z ipso. **A**. docente de iure suo absoluet capli ab impetratione. **B**. de re iudi. cū super. **H**oc aut casu dicit **L**ōpo. f. cū. **A**. docet de iure suo. **B**. audiet impugnās ius illius. **A**. opponēdo etiā p̄tra p̄sonā puta qz erat excōdicat⁹ tpe date uel alio mō. Sed nō cōtra hoc casu. s. nō admittet. **A**. cōtra. **B**. ad dicēdū p̄tra l̄as uel cōtra p̄sonā illi⁹. **B**. sed solū ad docendū de iure suo. **H**oc est qz exceptio est actiois exclusio. ff. de except. l. j. sed **B**. nō agit p̄tra. **A**. sed p̄tra capitulū. sed. **B**. admittit p̄ p̄sonam uel l̄as illi⁹. **A**. de suo iure docētis. Quia cū **A** sui iuris p̄terextu admittat p̄. **B**. merito. **B**. datur mate ria impugnandi quoquo modo. **D**icit aut **L**ōpo. q̄ eo ca su quo. **B**. secūdo p̄ntanti agentī cōtra capitulū potest ad p̄mo p̄sentans nondū recept⁹ se opponere z de suo iure docere. Item q̄. **B**. p̄t ius cui. **A**. innitit impugnare in eodē casu. si **A**. p̄mo p̄ntat⁹ petit recipi a capitulo p̄t **B**. secūdo p̄ntans se opponere de iure suo docere z tūc cōtra **B**. admittitur **A**. tam cōtra p̄sonā q̄ cōtra l̄as ipsi⁹ **B**.

ut. s. p̄ omnia dixi in casu conuerso. vbi aut **A**. p̄mo p̄ntans iam recept⁹ est p̄tra **B**. secūdo p̄ntantē nō p̄t se op̄ ponere nisi tanq̄ vnus de aliis canonicis: qz sua nō interest nisi si cōde alioz. si aut vacat p̄benda ad quā secūdo p̄ntaret planū est qz p̄mo p̄ntās p̄t se opponere als sibi p̄iudicā caret. j. de re iudi. q̄uis. s̄ si post receptionē p̄mi capitu lū recipit secūdū p̄ l̄as quas poterat p̄ exceptionē elidere puta qz nō fecerat mentionē de bñficio qd habebat iste se cūdus in p̄benda postea vacāte poterit p̄ferri ille p̄mus z gl̄ibet alius q̄ ius habuit in bñficio uel ad bñficiū ante p̄di ctam receptionē capituli z p̄t se defendere z opponere de surreptioē cū capitulū sibi n̄ potuerit p̄iudicare. Si v̄o tpe receptionis ille ius nō habebat licz post receptionē capitu lū ius h̄e incipiat nō poterit excipere uel replicare p̄tra lit̄ terā cui⁹ auctoritate alter petit uel defendit bñficiū cū re ceptio capli bona fuerit z sine illi⁹ p̄iudicio: tñ qm̄qz eēt re perire q̄ interesset excipiētis ut qz excluso illo q̄ impetra uit l̄as subrepticias manet p̄benda vacās de qua secūdo p̄ntanti poterit p̄iudicā. **D**icit tñ **L**ōpo. quosdā non distinguere an excipiēs ius habeat an receptionē aduersa rij necne: qz vtroqz casu excipiet z fortius si per l̄as pape ius h̄z in re vbi capitulū nō approbasset l̄as. planum est qz dicte distinctioni nō est locus. **I**tē querit pone p̄dictū secūdo p̄ntans petit p̄bendā a tertio p̄ntante als h̄ite ipsi⁹ p̄bende possessionē an ipse tertius possit excipere de iure p̄ mi cui debet. **Q**uidā dicūt qz sic ut quo iure admittit se cūdus ad p̄bendā q̄ p̄benda p̄tinet ad ipm̄ eo iure admit tit tert⁹ q̄ re est q̄ nō p̄tinet z est p̄tētis ista p̄batio p̄ quā reus absoluitur. **C**. de rei vendi. res alienas. ad hoc. j. de renūciationib⁹. sup hoc. ff. de p̄bat. circa. **M**ā re⁹ diuersis z cōtrariis defensionib⁹ vti p̄t. j. de reg. iur. null⁹ plurib⁹. li. vj. cū cōcor. z v̄ exp̄ssum de iur. pa. cū dilect⁹ vbi possi dens p̄bendā se defendit ex iure tertij p̄ quo legat⁹ inhibue rat. **A**lij s̄ qz regulariter mibi ius actionis uel defensionis nō queritur ex iure uel facto tertij in eo iure nō subiecti. ff. de verbo. ob. stipulatio ista. §. alteri. ff. de pac. si vnus. §. ne experiar. z. l. sicū te. Itē excipiēdo de iure p̄mi: aut dico illū ius habere z sic allego turpitudinē meā quare nō sum audiēdus. j. de donati. inter dilectos. **A**ut dico habuisse sed p̄didisse renūciatione uel alit̄. z sic istud ius trāssūdit in secūdū. ff. de iur. edic. l. j. ff. de adulter. l. si maritus. §. si negauerit. ergo nullo casu audiēdus sum allegās ius tertij Itē v̄ hoc exp̄ssum. ff. qui po. in pigno. ha. l. creditor. ij. z l. claudius. vbi possessor pignoris p̄tra secūdū creditore nō defendit ex iure p̄mi creditoris. **S**ecūdo si ius tertij reci dit in detētoz in dubitanti p̄t detētoz se ex illo iure tueri als sec⁹: ut i. l. claudi⁹. **A**lij dicūt qz siue recidit siue nō p̄t possessor se tueri ex iure tertij cū possessor admittat ad p̄bā dū oē id p̄ qd a petitoē aduersarij absoluat ut p̄bat p̄ma iu ra. **N**ec ob. qz opponit de. l. stipulatio. q̄ locū h̄z in actioē uel iure v̄bis q̄sito: sec⁹ si q̄sītū sit re. ff. de neg. ges. si pupil li. §. pecuniā. **N**ec ob. l. creditor. qz licz ibi p̄mus creditor si ageret vinceret secūdū: nihilomin⁹ secūdo ius h̄z ratioē cui⁹ iur̄ vincit possessor: qz potior ē illo uel qz ille nullum ius h̄z. z hoc casu si p̄m⁹ ius h̄z in bñficio secūdus. i. peti toz nullū ius h̄z v̄n merito ex p̄sona uel iure tertij repellit. sed forte hoc ē verū si nō apparet turpitudō excipientis de qua sup̄ dictū est. **S**z h̄ic apparet turpitudō qm̄ bñficiūm petitiū detinet ut suū possz detētoz ius tertij allegare. Itē cessat turpitudō qm̄ allegat ius qd nō h̄z sed habuit tertius eo tpe quo secūdus dicit ius sibi in illo fuisse q̄sītum: ut i. c. cū dilect⁹. superi⁹ allegato. **N**ō p̄cedit ut dixi qm̄ ius ter tic p̄sonē nō recidit in secūdū quo casu possessor ius p̄mi inutilit̄ allegaret. **S**ubdit etiā **L**ōpo. qz eodē modo po test opponi z r̄nderi in filib⁹ ut cū petit vxor uel alia res et reus ex iure tertij se defendit z hoc maxime in bñficijs vbi iustus titulus z omnis puritas requiritur. j. de elec. c. cum dilecti. **A**lij dicūt qz excipienti de iure tertij non ob. p̄ dicta ratio turpitudinis quia non dicit p̄tise r̄cm tertij sed suam z quando sua non esset dicit illam esse illius tertij nō secūdi agentis: similis modus excipiendi de exceptio ne cū venerabil. dicit tñ isti qz licz possessor excipiēs d̄ iure tertij

tertij audiret si tñ de iure suo nihil pbat z supior videt p
 zessione vel als pba. bñficiũ de quo agit ad aliũ ptinere
 expellet ar. hui⁹ disputationis fm eũ ad q̄ e hodie termi
 natũ de zcess. p̄bēde auctoritate li. vj. ¶ Quasi aut vnus
 recept⁹ ztra recipi. vel p̄sentat. ztra p̄stantē possit exci
 pere z ad qd z q̄ defensionē z que exceptiones inter eos
 locũ hēant remittit Lōpo. ad no. p. se. s. e. capitulũ. Aliq̄
 plenius expediri. s. i. q. ij. cetera ibi videas. p. dñz z. P.
 Ad. q. vt ibi dicit plura. ex illis sunt hodie declarata ibi p
 seqtur Aiso de exceptiõib⁹ cõpetētib⁹ supradictis p̄ntā
 tib⁹ recept⁹. vel collatori ordinato ē vidēdũ z de actioni
 b⁹ p̄dictor⁹ p̄ntātiũ ad inicē vel ztra capitulũ ego q̄ro quō
 p̄del p̄ntātes agēt s̄ capl⁹. diē zpo. q̄ s̄ capl⁹ agēt vt eos
 recipiāt. Et h̄ ex recepto p̄pā nō cõpetat actio p̄ ipm̄ tam̄
 iudicis offiũ iplozaf. ff. de religi. z sup. su. sigs sepulcrum
 in p̄n. ¶ Et in casu in quo capitulũ alter solũ de duobus
 agētib⁹ teneat recipe illũ d̄z recipe q̄ p̄rio p̄niet ad sniaz
 p̄ntā p̄ illũ cautione fm. l. his a quo. ff. de rei ven. Vel ca
 pitulũ cui mādāt p̄ diuersos executores. de duobus recipi
 endis significet hoc eis. q̄ petūt recipi vt veniāt z ius suũ
 defendāt. Et si vnus nō veniat z alter optineat s̄ caplm̄ p̄
 iudicabit ei q̄ scuit cās suā agi. z si venit. j. s̄ re iudi. quĩs
 vel fm̄ eũ poterit caplm̄ i casu p̄dco p̄cedere fm̄ formam
 decre. Lũ ztingat. s. e. vel petat caplm̄ p̄ papā sibi p̄uide
 ri i hac. p̄plexitate vt. s. e. caplm̄. S. d. z. p. m. diē tenēdũ
 circa h̄ q̄ plene notauit de zcess. p̄bē. si soli. li. vj. Forma
 bit aut fm̄ Lōpo. qui ē recipiēdus sic s̄ caplm̄ q̄ scā narra
 tione mādāt. si mādabat q̄ ipm̄ recipiāt z p̄ferāt p̄bē. cū
 se facultas optulerit subiũgi quo caplm̄ oppositũ noluit ip̄z
 recipe z petet q̄ p̄ sniam p̄dēnē ad sui receptionē z ad p̄se
 redā sibi p̄bē. cū se facultas optulerit. j. de zcess. p̄bē. cū sup.
 ¶ Et si petat q̄ executor suus p̄nūciat sniaz ipm̄ p̄ capl⁹
 recipiēdũ i canonicũ tal' ecclie: z p̄bēdā sibi p̄ferēdā. Lũ se
 facultas obtulerit idē erit effect⁹ z fm̄ eũ in tātũ valebunt
 hee sine expectātĩ q̄ si n̄ appellet ab eis n̄ audiet caplm̄ ex
 cipiēs s̄ illũ vel illius fam̄. Reliqui dñt q̄ iudex nil p̄nū
 ciet h̄ casu s̄ qñ videt intētionē ipetrāt. fundatā z s̄ illũ ni
 hil p̄batũ remittet illũ ad suũ executorē z mādabat illi p̄
 uideri nō obstātibus q̄ sūt opposita s̄ illũ. Et h̄ mādatus
 sc̄m̄ cū cāe cognitione habet vim sententię sed dicit Com
 po. si iudex potest illud. potest z p̄imum de q̄ re zc. de ca
 ula poss. cum super. Si vero non est scriptum capitulosed
 executori vt compellat vel prouideat instandum est apud
 executores vt exequatur mandatum vel conferendo si ad
 hoc habet mandatum vel mandando capitulo vt illum re
 cipiāt. Et si capitulum ponit legitimum causaz quare nō
 tenetur recipere auditur. s. e. constitut⁹ de presump⁹. c. fi.
 de ap. dilecto de elect⁹. cū inter canonicos. Si autem nul
 lam legitimum causam proponit vel proponit sed non
 probat adde vel proponit: sed est frivola. j. de p̄ben. dia
 lect⁹. iij. de concess⁹. p̄ben. cum nostris tunc executor si
 ne lit⁹. conte. compel. vel alio iur̄ ordine secundum Com
 po. unde dicit Inno. j. de elect⁹. dudum. ij. q̄ h̄ casu referi
 ptus sufficit pro libello all. de dila. littere cum nihil possit
 petere impetrans nisi q̄ cõtinetur in rescripto nec ex alia
 causa contradictio aut habetur loco responsiõis fatef enim
 ibi q̄ tucius ē q̄ aliqua petitio offerratur z lit⁹. conte. Ros.
 in libello iur̄ canonici tractat an plures p̄bēde possint ali
 cui conferri dicit in predictis casibus libellum necessariũ
 sed Lōpo. h̄ dicit nisi p̄es iudicis assumat videatur diffi
 nitua ferenda que sine lit⁹. zte. ferri non debet p̄t etiam
 peti ab executorē q̄ pronunciet se ad executionē mandati
 vel cõpulsionē capituli. nō obstātibus opposit⁹ debere p̄ce
 dere fm̄ zpo. ad qd. j. de offi. dele. significātibus. ¶ Sed
 q̄ro an z quo mō p̄dicti p̄stantes successiue agent inter se
 dicit Lōpo. q̄ inter se nō possunt agere: q̄ p̄sonali actione
 nō: cū alter nō sit alteri obligatus nec ex. s̄ctu vel quasi nec
 ex maleficio vel quasi. Itē nec reali cū neũ possideat d̄ iur̄
 alterius: sed potius capitulũ tñ rōne iniusti. impedimenti
 posset alter agere contra alterum. sic z contra quẽlibet ex
 traneam. j. de excep. dilecti. ff. si ser. ven. si qs̄ diurno. ij.
 responso z tunc narrabit alter. pone. a in libello quomodo

papa scripsit capitulo pro ipso z quomodo capitulum amo
 nitum fuit per executores z quō p̄stat impedimentum
 ne ipse a recipiatur vñ petet illi. B. iponi silentiũ sup sua
 conditione z sibi sententialiter inibi ne ipediat quo mi
 nus recipiatur vt in predicta decre. dilecti. Et tunc. B.
 poterit excipere z s̄ litteras z ztra p̄sonā agentis docendo
 de iure suo: z hoc casu si feratur snia cõtra. b. qui hoc casu
 ius. q̄ habebat in canonicatum in modum defensionis de
 duē in iudiciũ in tñ sibi p̄iudicabit q̄ nūq̄ de iure suo cõ
 tra predictum. a. poterit agere vel excipere si de illo iure
 inter eos agebatur. ff. de excep. rei iudi. z an eadem. ff. de
 nego. ge. si aut. s. si. fm̄ ipm̄ Lōpo. ¶ An aut sententia la
 ta ztra. B. reũ vel ztra ac. q̄ sit vel noceat capitulo remit
 tit Lōpo. ad casus similes notat. j. de re iudi. quāuis.
 ¶ Itē queritur qd si mibi recepto auctoritate pape debe
 batur p̄bēnda que fuit collata. B. egi contra capitulum
 vt cogeret mibi illā p̄ferre amoto quolibet detentore. s̄
 B. non egi: sed ipse. B. venit per p̄cur. ad causam que
 erat iter me z capitulũ probauit de iur̄ meo. s. me. receptũ
 aucte pape z illam p̄bēdā mibi debitā. B. nihil de cui
 de iure suo z optinui ztra capitulũ an h̄ snia p̄iudicet. B.
 ztra quē nō fuit p̄nūciatũ q̄ nō egi ztra illũ. ¶ Solo sic s̄
 Lōpo. q̄ suple h̄z cās a capitulo ztra quē egi. ff. de re. iu. se
 pe. j. de re. iudi. quāuis secus si ageret ad p̄bēdā contra
 aliũ a quo possessor non haberet cām ille em̄ processus n̄ p̄
 iudicaret possessori qui nec habuit p̄hibere nec agere nec
 s̄ illũ tertũ se defendere vt in. l. sepe. ¶ Si dicit quomō
 capitulũ confert p̄bēdā ab alio possessor contra id. j. de
 zcess. p̄bēde cū nostris. respondet Lōpo. q̄ illud intelli
 gitur cū tpe impetrationis p̄ben. q̄ papa mādabat cõferri
 detinebat ab alio istud cū alius occupauit. postq̄ executor
 mandatum recepit z postq̄ mibi erat ius p̄ p̄sentationēz
 quesitũ remittit ad nota. per se supra. e. capitulum sed dic
 vt plene dixi indistinctiõibus supradcē decre. cū nostris.
 ¶ Sed huius rei gratia quero de illis qui in p̄bēda vel
 alio beneficio ius per electionem collationē vel inuestitu
 ram habere dicunt qualiter possint inter se agere. Et qua
 liter contra capitulum. respondet Lōpo. q̄ si nullus ipso
 rum possidet beneficium de quo agitur postmodũ scā nar
 ratione de sua iusta electione vel collatione z de iniusta ad
 uersarij petitiõē cõtra alterum vel iudicis offiũ iplozando
 vt sua electio v̄ collatio confirmetur z aduersarij infirmet
 z sic fit quotidie de elect⁹. congregato z. c. dudũ de offi.
 dele. sup. id aut dicit collationem seu electionē aduersarij
 narrandaz in libello: q̄ al nil poss. contra aduersarium suũ
 petere nisi cum turbatozem vel possessorem dicat vt sta
 tum dicam. ideo aut de implozatione officij dicit q̄ si non
 possidet aduersarius vel dicit ztra cū nō cõpetit actio real
 q̄ nō dicit reum possidere vel personalis q̄ dicit aduersa
 rium ex. s̄ctu. vel quasi vel maleficio vel quasi sibi obligatũ
 nec ob de excep⁹. dilecti q̄ ibi electus erat p̄firmat⁹ z age
 bat ztra p̄ductores vt sibi obedirēt q̄ p̄t. j. de elec. dudũ
 v̄ opponēbat esse ibi de scō contra confirmatũ ne pacifi
 cā possessionē haberet. Unde si non possidens beneficij
 de quo agitur alterus de facto impediret in nāciscēda pos
 sessione impedit facta necessaria narratione de suo iure: z
 idem de impedimento aduersarij contra impedientem a
 git vt a suo impedimēto cesset seu prohibeatur. ff. si serui.
 ven. siquis diurno de p̄scrip. veniēs de ele. dudũ z de cā
 possessionis z proprie. cum ecclesia probabit actor hoc casu
 se ius habere in beneficio super quo se proponit impe
 diri. s. canonicũ titulum ad instar. confessorie in qua opoz
 tet agentem probare se dominum vel quasi. ff. si serui. ven.
 .l. ij. ff. si usufruc. pe. l. vti. frui. Et dicit Lōpo. optentus
 q̄ si probat de iure suo licet non probet s̄ impedimento fere
 tur sententia contra reum ne actorem impediatur vel mole
 stet controuersia enim q̄ facit reus litem contestādo suffi
 cit vt videatur impedimentum p̄stare ar. ff. de rei. ven.
 dicatione is qui. ff. si usufruc. pe. l. fina. dicit etiam Lōpo.
 q̄ reus z non possidens contra quem agitur super
 electionis confirmatione vel impedimento admittetur
 excipiens contra electionem vel collationem actoris vel

Mandatum

eius litteras vel personam contra et si actor ius suum non probet: sed per exceptionem repellit absolute reus: et si suo iure nihil probet. C. de probat. actor de iurjur. c. ultimo. j. de causa possessionis cum ecclesia quavis etiam sit excommunicatus. j. de excep. cum inter. c. dilecti de iudi. intellectimus. Propter quod dicitur quod reus qui non defendit se ex suo iure sed ex defectu iuris actoris tamen si bene necesse respondere penitus actor que sunt super defectu ipsius rei puta ordinis etatis scie vel fili: ut in l. actor. sed si reus iuri suo non imitetur nec libellum daret sed sponte suum defectum fuit confessus non minus actori non probati vel probati: sed per exceptionem repulso imponit silentium. Et si quod est coram papa ipse papa potest. s. ius dispensare ut de cess. pbe. proposuit silentium etiam imponere reo et eum punire et beneficium idonee persone conferre. supplet enim inter dum defectum actoris quibus rei. put. psonarum merita et circumstantie requirit. Quis facit illud ipso alteri assignari sic absque igitur: si capitulum ordinatum ad receptionem. T. non appuit nec preteritum aliquid exceptio potest pronuntiare venire superior tamen si viderit litteras surrepticias potest ex officio suo quicquid fecerit renunciare sic vel fuisse factum. s. eo. ad audientiam. ij. ad hoc. j. de elec. cum di. j. de re iudi. cum olim. et quod non. moderni. j. de offi. vica. c. j. sic si iudex videt aliquid propter quod debeo optinere quod tamen omisi proponere optinendo. j. de cess. pbe. ex pre. si autem quod coram inferiori iudice ipse imponit silentium actori et reus nec sic confessus nihil statuet: quod ultra libellum non extendit iudicis potestas. ff. cum diu dudo. ut fund. j. de simo. licet heli. Si tamen postea agatur et reus in modum accusatoris vel inquisitoris poterit amoveri per confessionem licet in alio iudicio facta de elec. per inquisitionem in cum. S. si capitulum vel alius possidet prebendam vel beneficium de quo agitur tunc agatur per possessorem et si actor imitetur collationem vel fraternitatem in narrabit ius suum in libello competet prebendam sibi adiudicari vel declarari per sententiam ad se pertinere licet in huiusmodi iuribus magis prope petat declarari quam adiudicari: quod sententiam ius non constituit sed declarat. ff. de seruitu. l. sicuti. s. sed si quere. quibus tamen per adiudicationem ius constituit in iudicio cum diuidendo facta huiusmodi. Et quibus verbum adiudicatur. Larga sumus: quod per iudicem non constituit: sed declarat. j. de reli. domi. constituit. r. c. cum venerabilis. et tunc cum iudex adiudicat intelligitur alia res per iudicem adiudicata: potest etiam per ius vel confirmationem petere et possessorem ut collatio vel investitura debita fortiter effectum. de ap. constituit. ij. de cess. pbe. post electionem prebende. Et probato de iure actoris si reus legitimam defensionem non probat precipiet iudex defensori ut discedat a beneficio et illum dimittat actori et ad hoc illum compellat per iuris remedia: et huiusmodi remedium quod fit cum cause cognitione habebit vnum sine. C. de ap. quod ad civilia. ff. de iudi. si debitori. j. de re iudi. quod ad constitutiones. ff. de cess. certum. ff. ad l. aglam. per deinde de re iudi. quod iussit quod metum causa. l. metum. s. sed et quod prior. als in l. popo. scribit. r. q. ij. quod iubet. fm. Lopo. Et his ergo per quod predicti petenti b. non competit rei ven. sed cognitio prioria vel iudicis officium in plorat. Iustum est enim ut huius ius in dignitate vel prebenda seculari intelligi quantum ad tamen. possit illa petere vnum cum non competat sibi aliquid actio competet officium iudicis. ff. de mino. quod si minor. s. si. ff. de libe. exhi. l. ij. s. hoc interdictum. ij. q. j. in primis. ij. q. vi. hec quippe vel dicitur quod talis petitoria agens interea actione in rem quam in confessoria quod in specu. s. beneficii vel dignitatis que est res. aliena: quod dei vel nullius est sicut quod petens usus. fructus. ff. si usufructus. pe. l. i. in prin. r. l. si. et hoc vel placet Inno. j. de excess. pla. iter dilectos et facit ad predicta quod ipse notavit. j. de traslac. de cetero in glo. ij. Item quod quomodo agatur si si habeo ius in prebenda: sed est mihi debita. dicitur Lopo. si possideat ab alio agatur et possidet: et scia narratio iuris. mei petam illam mihi adiudicari vel pronuntiare debita vel ad me pertinere. j. de re. iudi. cum. Ber. et insti. de offi. iudi. per totum non at ut ipse dicit si ago per huiusmodi que mihi promissisti per stipulatum: quod illa est personalis actio et in fructum nullum ius habeo sed hic realiter ago ad istam confessionem et rez persequar ad quecumque pueniat: quod tunc iudex si voluerit stare in sinibus generali dicitur adiudicari i. c. cum Ber. s. melius facit si iudicat prebendam actori debita et sibi de iure conferenda: et tunc ibit actor ad executorum suum vel ad papam et per implorationem officii. sibi illa conferri faciet et possessorem amoveri. Si vero beneficium de quo agitur possideat ab aliquo illo quod dicit illud sibi

De Rescriptis

deberi tamen debitum non colatum tunc vel quod nulla competat actio alteri et alium nisi forte ratione impedimenti quod de se potest incōsequēda confirmatione investitura vel colatōe. Alij dicit quod si nullus illoz possideat beneficium vnius tamen scia variatione sui iuris et ad uerlarium petere potest ut declarat beneficium. sibi debitum: et ut adu sarijs iponas silentium nec tamen petat hoc ius actoris per officium re. s. dem est de electis. Subdit et Lopo. quod si dicitur prebendam non collatam: sed debita potes petere quod denuncie foibus quod se prebendam dunt ius bene prebenda quod veniat coram excoutore vel capitulo defensori. ius si quod habet in ipsa et siue veniat siue non potes petere illam tibi assignari et alij poterunt idem petere et superior assignabit illam cui viderit ipsam debere et hec assignatio fiet cum cause cognitione iudicat illis quod pntes fuerit et quod denunciatum est. ff. de re iudi. sepe. C. de ap. hij qui ad civilia predicta tamen denunciatio melius fit per iudicem cum forte quod non teneatur aduersario credere. ff. de eo. p. que fa. e. l. i. s. i. Subdit et quod qui plures petunt idem beneficium non videtur quod debeant mitti ad eundem iudicem ex quo singuli id petunt in solidum et. ff. de lib. ca. l. cognitio. s. si plures Papa tamen sicut huiusmodi facit cum hoc petitur. ar. ff. de lib. ca. Si pariter. ff. de qui. re. ad cum in ea. l. i. fm. ipsum copo. facit supra eo. pastoral. s. de p. cum. ad. C. arbi. tu. omnes. j. de seque. post. c. i. ea quod dicitur per Lopo. a versu visio de except. competebus vsqz ad hanc si. except. v. Item queritur. Quid si mihi vsqz ad. v. sed huius rei gratia posuit Guilielmus ad litteram in spe. d. act. et petitionibus. s. sup. actionibus in prima carta vsqz ad v. infuma. qui etiam qualiter agatur et petatur et procedatur in causis et causis electionum et pusionum cum in eis. appellet remittit ad nota. per Inno. et alios de elect. statum. hodie li. vj. Aliqua tamen vtilia interserui ultra notata per predictos. Ultimo principaliter quero circa hoc an delegat. Papa de dat. extra curiam qui sic pronuntiant prebendam debitam et actori conferendam illas possit conferre de ordinario inferiori a Papa vel a legato non esset quod quod ex seo ipsius non potest esse affecta de cess. pbe. c. ij. Item de ipsis papa vel legato non est dubium si quod est coram eis de preben. debita ex seo ipsorum vel suorum executorum et videtur quod delegatus qui pronuntiauit prebendam debitam illam possit conferre: quod per hoc nulli fit iudicium siue per hunc iudicem Pape an per excoutore rem alium conferatur ei cui de iure debetur et maxime cum Papa potuisset conferre v. s. dicitur: et procedit etiam hoc si ex facto legati essent debita. quod etiam potestas legati datur a Papa de offi. lega. quod translatione fungitur ergo iste delegatus vice iudicis in sententiando et vice executoris in conferendo. Item aliter quidam circuitus si hac de causa redire ad Papam vel ire necessario ad excoutore quod circuitus est vitandus. ad hoc. j. de accusa. ad petitionem. C. de arbi. ne. in arbitris in fi. de adop. l. si. ff. de p. indebi. dicitur testis cum conco. e. Item quod delegat. saltem a Papa suam sententiam exequitur de offi. delegati significasti et. c. in lris sed collatio est executiva sententia ut no. hosti. et Lopo. de offi. deleg. sup. eo. ad fin. quod vel conexa. et accessoria ergo etc. Ad hoc de offi. deleg. Propterea cum conco. Et per hanc rationem dicitur quod delegatus inferioris quod hoc pronuntiauit non posse conferre quod non potest suam sententiam exequi per. l. a diuo. pio. i. responso. ff. de re iudi. Licet Ber. s. j. de foro cope. siquis contra. Item hodie vel esse casus in clemen. de rescrip. auditor: ubi etiam redditur ratio euitadi circuitus per quam rationem dicebat hic copo. quod admittit curia quibus talem petitionem qua quis petit pronuntiare prebendam sibi debitam et illam sibi conferri et hanc partem tenent hodie quidam per predictam clemen. auditor et per rationem quam vltimo assignauit. Alij dicit ut recitat hic copo. quod nec procedit hic petitio nec delegat. poterit conferre: quod ad ipsum non spectat hoc sed sniare et hoc vel placere domino. et. P. ad. per id quod not. in predicta clementina auditor: in glo. ij. et hoc credo verum. ar. decre. super eo. de offi. dele. per rationem que ibi redditur et licet fateatur ipsam in alio casu loqui quod in clementina auditor: per se patet ad idem de priuileg. pastoralis bene facit pro hac parte de officio vica. c. ultimo libro sexto hoc probatur multipliciter per predictam clemen. primo quod videtur ponere ius nouum vnum suum casum

sum non excedat ad hoc de regula constitutionem li. vi. de iure antiquo videbatur secus p id qd infra dicam. Item qz ibi loquitur de auditore qui fm comunem opinionem saltem in cognoscendo habet ordinariam vñ eius potestas favorabilior: sed delegati potestas odiosa vñ de eo qz sibi commissus e non potest cognoscere de offi. delega. cu3 olim. i. z c. p. z. g. Item notant dic in ro. curia ergo secus in deputato extra curia z facile id poterat obmitti si aliter intellexisset ad hoc de transla. c. ij. de Deci. ad audientiam vñ opinio contraria destruit textus supleno maxime qz est absurdum. Item ibi dñ poterit ergo non tenetur. ff. de iudi. non quicquid de offi. deleg. consul. z h fatentur tenentes opinionem contrariam p quod eorum opus clare confundit si enim quouis modo id veniret in potestate delegati necessario si petere tur id facere teneretur al. esset negligens in iusticia faciēda qz e contra id qz habetur. xxiij. q. ij. dictis z mandatu pape contēneret contra id qz dicit in prin. ca. Item facit rō quia constat qz papa negotium alterius commissam alteri non committit quin hoc exprimat ad hoc supra. e. ceterum z. c. ex te noze de offi. delega. ex litteris de dolo z contu. c. ij. l3 p hoc nulli fiat preiudiciū fieret tamen verecundia executori. ad hoc de ap. vt debet. in prin. C. quando pua non est ne. om nem haberem. ff. de iudi. obseruandum z per hoc respōdetur ad primam rationem contrariam nec est curandum de ratione circuit? ex quo in potestate delegati h non cadit cū sint diuersa cognoscere de causa an beneficium sit debitum z pronuciare debitum z illud conferre ad hoc. deoz. cog. tuam qui si. sint legitti. latoz in quibus seruatur circuitus ppter diuersitatem actuū spectantium ad diuersos iudices. Item de facili poterit haberi recursus ad executores cu3 delegato dabitur vel in loco vbi erit executor vel in vicino ad hoc de rescriptis. statutum. li. vi. ¶ Ad id qz dñ quod de legatus pape suam sniam exequatur fateor sed nego collationem esse secutam huius qz sic patet. Executio sine nihil aliud est quam quedā declaratio facti verborum prolatoz a iudice dere. iudi. cum aliquib? sed clarū est qz collo beneficij non est illius pronuciatio qua pronuciatur debitum imo omnino est alius actus. Item illa opy. constat z h etiā dicunt expresse qz licet non fuerit petatum ex quo delegat? pronuciatur delictum poterit conferre qz illō venit ad sententiam p modum executiuū qz est absurdum. Vide si peto declarari a meū debitorem z ita pronuciat iudex. nunqd poterit per illam sniam compellere ad soluendum certum est qz non qz hoc non fuit petatum. ff. cōmuni diuidundo vt fundus de symo. l3 beli. Sed si id esset executio sine hñi posset vñ si petita fuit cōdenatio z verbo iudex condemnat postea facto exequitur. s. cōpellendo ad soluendum. ff. de re. iudi. l. iij. §. ait ptoz z dices ergo dicta snia caret effectu h est falsum qz post modū si petit collationem coram excoꝛtore non audietur is cui impositum fuit silentium pponens quamuis p emptoriaz exceptis. vt. s. dictum est supra proxima questione vnde magnū effectum habet plis ur qd dato qz faterer. id. venire. per modū accessozij vel conneri. ex quo ad alium spectabat etiā excoꝛtatione pape. dictus d legatus hoc si poterit. Ad hoc bene facit. ff. de offi. oz. cui man. c. iur. l. pe. §. primo vbi si cōmittitur cognitio cōmissi onis faciēde delegatus decreuit ponēdum in possē. z tunc ponere non potest. vt. ff. de iuri. omniū iudi. Subere canere z si dico hoc ideo in possessione missō non delegatur qz est imperij fateor. Sed satis est mihi qz bene probatur qd id non venit per modum executiuū ad sniaz vel exui. accessozij z conneri per quod destruitur ratio contrarie opinionis z satis vñ casus qtu ad hoc de offi. deleg. prudentiā. §. pe. z vlt. p que iura si velles sequi dcām opy. posses. dicere illā verā qñ excoꝛtor eēt negligēs al nō. Jo. cal.

De rescriptis. Rubrica.

De excoꝛcato Excoꝛ
tor ad qz scribitur que excoꝛmunicatum absoluat si

contra conciliū illum excommunicauit de hoc non cognoscit sed. is qui excommunicatore negligente id exequi fuerit deputat? Et primo narrat sem ex quo i surgebat qd scdo ponitur so. ibi non excoꝛtatoz qz scda facit tria primo i signatiue soluit scdo ibi licet id qz faciebat dubius remouet tertio ibi. Sed illis defectum suplet. Ab excoꝛcato. i. p excoꝛcatum. si. j. de psumpt. litteris. j. d elec. ab eo z de re iudi. cum ab vno z de ap. ab eo. li. vi. cu3. si. vñ hec prepositio ab infert. Rescriptū pcessisse ab excoꝛcato per ipetrationes non per pcessionem z sic potest sumi illatiue. Interdu3 ponitur electiue. xiiij. q. iij. ab illo. Interdum alijs modis fm varietatem terminozū qbus adicitur in quibus nō insisto. Quandoqz tñ dubitatur. de a. vel ab an includant terminum cui adiciuntur in significato orationis an excludant d quo no. per. d. z. p. m. de pben. statutum. vj. li. super glo. est ergo. Excoꝛcato ergo excoꝛcat? impetrat rescriptū de hoc. s. e dilect? qz est verum in causa excoꝛtationis vt hic z. j. e. c. i. li. vj. z dic vt ibi. hic tñ fatebatur se ligatum vt sequitur Sed idem si diceret excoꝛtationē nullam quia etiam illa e causa excoꝛmunicationis de sen. ex. per tuas z est differētia inter ista qz in primo casu remittitur ad excoꝛmunicatorem z debet absolui antequam cognoscatur de iusta vel iniusta sententia vt. j. satis dicam. In scdo non remittitur ad excoꝛmunicatorem vt. j. de offi. dele. cum contingat etiam ante omnia recipiuntur probationes super nullitate vt in De. cre. per tuas an autem excoꝛmunicatus possit impetrare super nullitatem alterius sine qz excoꝛtationis sunt opinioes Hosti. tenet qz sic qz id vñ fieri ad defensionem quare zc. j. de exceptis. cum inter cum si. hoc no. j. co. ti. significauerunt z de re. iudi. qz ad consultationem. tu. dic corra p pdictam Dece. z. j. e. li. vj. Nec talis e proprie defensio vel impugnatio al sequeretur qz super spoliatione vel iniuria posset agere vel impetrare qz est falsum. j. de iudi. Intellectimus. j. de exceptione a nobis statuta. s. non premissa monitione vel non canonica vel sine cā fm omnes vel alias in iuste fm cōpo. Generalis. j. de sen. ex. sacro idem casib? .e. ti. c. i. li. vj. qz eadem est ratio Asserit z bene vt statim dic cas. Ligatum z tamen excoꝛtatio erat iniusta ex ordine vel ex causa vt premisit. Idem si ex animo fuerit iniusta omnibus enim istis casibus ligat. xi. q. iij. c. i. z. ca. quibus epi. j. de offi. dele. Cum contingat de sen. ex. per tuas. z. c. sacro vbi de hoc z. xj. q. iij. i summa Obteptis subaudi sub hac forma si est ita zc. Si e ita subintelligebatur. s. e. c. ij. z superi ora respicit. s. e. z concoz. xlvij. di. de Petro. j. de restit. spo. conquerente de confir. vti vel inuti. c. pe. qui clerici vlt. c. si. cōiter in rescriptis super appellati. impetratis ponitur h cla. s. e. significante z. j. c. se. Difficultate decre. sacro dicit absque granamine absoluat est ergo excoꝛcat? nam vbi non cadit ligamen non cadit absolutio proprie vt i Dece. cum contingat. xi. q. iij. cui est illata alijs Iudicibus deputatis indel. j. de offi. deleg. super questionis. §. que vero ab non parente. i. excoꝛtatore non absoluent mandatu3 de hac dictione plene dixi. s. e. man. in prin. Exequatur intelligit Hosti. per se si sunt sacerdotes al facient per alium sacerdotem eū absoluerē ab excoꝛmunicatione si sit fori penalis fm eum hec littera probat contrarium z. j. de elec. dudum. ij. z. j. de offi. dele. c. vltimo infi. quod contrariuz placet vt dicitur. j. de sen. ex. a nobis. ij. facto suo. s. an mouerit vel non vel excoꝛmunicauerit ex causa vel nō ab Licet p quamuis z hic soluit qd faciebat dubium per h etiam soluitur obiectio scde glo. in hoc. s. qd absoluentus remittitur ad eum defferatur ergo est. iij. magne. xxxv. q. ix. quod quis z. c. veniam z. c. se. j. de elec. nosti. j. de resti. in inte tā ex litteris. j. de accus. Qualiter. i. ff. de re. iudi. quod ius sit. j. de ap. cum cessante Qui si. sint legip. cā3. ij. in auc. de nuptijs. infi. i. colup. colla. iij. benefacit. j. ut lite pen. ca. i. z qd ibi no. Illis deputatis Cognitio. s. post absolutio nē et decre. per tuas z ad quid cognoscitur ex quo est absolutus no. in decre. cum contingat in vltima glo. z. j. di. ca3 Demandatur. s. an fuerit excoꝛmunicatus contra conciliū Egidi. ¶ Altra principale dictū no. qd excoꝛmuni

catio iniusta ordine vel ex causa ligata concordancias dedit super ver. deferatur. Item q̄ delegatus suplet negligentiam ordinarij interdū z eccl̄. j. de off. or. Significavit rō ibi redditur. Item q̄ quis debet eē certus de facto suo unde in scō pprio nō excusat error. C. de rescin. v̄. quisquis. z. j. dicam. Item q̄ in notorijs nulle sūt ptes iudicis nisi quā tū ad sniam de quo plene. j. de conba. cle. et mul. vestra.

CPrimo op. ad id qd̄ p̄ notauit z probō q̄ excoꝛicatio iniusta non ligat qz. Iudicij ecclesie se d̄ conformare iudicio di. xj. q. iij. tunc vera. xij. q. i. deus omnipotens de sen. ex. anobis. ij. sed deus nullum ligat iuste. xj. q. iij. scōz de pen. di. iij. si ex bono cum similibus ergo zc. Itē auct. Petri nullus ligatur nisi iuste vt per se patet sed nullus ligatur nisi quē Petrus aīe ligauerit. xxij. q. i. manet. Itē ligare iniuste ē viciosum sed in ecclesia ē militante non debet esse macula vel ruga. xxj. di. quam vis. xxij. q. iij. recusat de pe. di. pa. ecclesia ergo zc. Item deficiente cā p̄pter quam aliquid fieri potest cessat z illud. lxxj. disti. s. ex hīs. hominibus debig. debitum. ff. de iure pa. adigere. s. quamuis cū similibus sed causa excoꝛicationis debet eē mortale peccatum. xj. q. iij. nemo ep̄oz z. c. certum hoc autē cessat vbi iniuste p̄fertur ergo zc. Item arguendo ab effectu vanum enim est q̄ debito caret effectu de elec. cōmissa. s. poto. li. vj. facit. j. ti. j. quanto infine sed excoꝛicatio iniuste p̄lata caret effectu excoꝛicationis qui est q̄ per eam quis tradatur satane z subtrahatur dei gratia. xj. q. iij. audi. z. c. nihil sed ista cessant in iniusta excoꝛicatione vt per se patet ergo zc. Item iusta ligat ergo iniusta non ligat per locū ab oppositis. ix. di. c. j. xxij. di. hospiciolū de iure iurando intellecto. Item v̄ iniustum q̄ excoꝛicatio iniusta non ligat. xi. q. iij. cui est multa fieri non dēt q̄ facta habent aliquem effectum. j. de regu. ad apostolicam fateor ergo q̄ iniuste nullus debet excoꝛicari z sic procedunt prime tres rationes z ideo faciens est inculpa z penam meretur. xj. q. iij. temerarium sed nihilominus excoꝛicatur est ligatus vt hic de sen. ex. romana. s. in vniuersitatem. li. vj. cum concoꝛ. quas dedit super verbo ligatum. Saranus tñ. xj. q. iij. s. cum ergo hoc intellexit cum quis propter aliquam culpam est dignus excoꝛicari sed cum intentio excoꝛicantis attendatur z p̄ alia culpa non intendebat excoꝛicare non potest procedere dictum gratiani dic ergo sniam iniustam ligare. **C**Ad cuius euidētiā est sciendum q̄ interdum d̄ excoꝛicatio nulla interdum iniusta tunc proprie est nulla quando in agente vel patiente ē inhabilitas de primo patet puta qz non iudex vel talis est q̄ iurisdictionē exercere nō p̄t. xxij. q. i. audiuius facit. xxvj. di. bene quidem de sen. ex. si quem z sic loquitur capitulum cui est q̄ vltimo allegatur incontrarium vbi snia lata fuit ab heretico qui iurisdictionē nō h̄z de scōo patet q̄a is in quem fertur est talis q̄ non potest delinquere vt ifans vt furiosus saltem si hoc est notorium vt no. Inno. in predicto. s. in vniuersitatem vel non est capax. huius snie qz infidelis z sic non decore ecclesie. ij. q. j. multi. j. de diuoz. Gaudemus hoc enī casu q̄ si agens eēt ab illis ex quo patientis non est dispositus ad suscipiendam huiusmodi actionem nullum est q̄ agit. xxij. di. ad hoc. i. q. i. p̄ Esayam d̄ bap. maiores ad si. Idem est vbi. in ipsa error intolerabilis exprimitur qz excoꝛicatur quis eo q̄ facit q̄ ē bonū vel nō facit q̄ est malum vt in Decre. per tuas de sen. ex. z codez ti. venerabilibus. s. penulti. li. vj. si enim ecclesia talē sniam velit ligare cum appareat ex forma snie q̄ subditus non debet parere. Jam v̄ per consequens pactum de quo sibi cōstaret approbare vt licitum z hoc dicere non eēt bene catorum licum. Iniusta d̄ snia cum non seruetur ordo vel non subest causa vel non rationalis vel cum mala intentione z non zelo iusticie profertur. xj. q. iij. s. si ergo tñ si habilitas est ex parte agentis z patientis z cessat erroris expressio bene ligat quod ideo procedit vt clauis ecclesie in maiori reuerentia habeatur. xj. q. iij. nemo contēnat z vt per meritum obedientie hō crescat. xj. q. iij. q̄ ergo vñ z si proferens peccet tamē parens iuste facit. xxij. q. j. qui de culpatur inf. et

non contēnendo meretur z sic talis snia est anime medicina. xxij. q. iij. notandum. xi. q. iij. s. cum ergo ex quo autes sic patet sit ligatus ap̄ ecclesiam militantem non tamē ap̄ deum vt in predicto. s. cum ergo z in Decre. per tuas patreat ergo. xij. di. in memoriā. c. distin. Contra morem per predicta est responsum ad prima. iij. argumēta z ad. c. cui est. Ad. v. dic q̄ locum habet in excoꝛicatione iusta vnde de ibi p̄supponitur culpa vt patet in capitulo audi. Itē iniuste quis admittit illa que sunt ex parte ecclesie militantis per que disponitur ad grām dei sicut doctor posset iniuste subtrahere auditori verbū doctrine q̄ sibi d̄ ministrare ad aliud dic q̄ iustum z iniustum sint contraria fm se tñ non respectu huius termini ligare vñ bene sequitur si est iusta ergo ligat ergo q̄ non ligat non est iusta sed non sequitur id q̄ opponendo dicebatur. **C**Secdo op. nō v̄ q̄ ad excoꝛicatorē deberet p̄ absolute admittere qz suspectus non debet dari iudex. iij. q. v. qz suspecti de exceptis. cum inter de ap. Secdo requirit. sed excoꝛicator est suspectus qz ponitur q̄ iniuste agit z sic. semel grauauit de ap. ad hoc. i. z. c. proposuit z. c. accepta. z. c. vt debitus z maxime qz p̄sumit puocat p̄pter q̄relaz de eo depositam de offi. delegati suspicionis p̄t ē dici hoc fieri volente z petente excoꝛicato z sic cessant contraria vt in. c. accepta z. c. ti. interposita. s. si. vel dic. q̄ stilius curie hoc habet quicquid sit de iure ad hoc de senten. ex. ad hoc vel hoc non fit in honorem sic eēt i cōtrarijs sed in ipsi? ignorantiaz de offi. or. ad reprimendam de sen. ex. sacro. vel dic. z meli? q̄ in hoc sibi defertur z est sibi honor vt potius seipsum dirigat quam alius hoc faciat vt in iuribus allegat. i. textu super ver. deferatur nec i hoc ratione grauaminis precedentis potest esse suspitio cū ipse cognoscat in quo casu intelliguntur contraria q̄ etiaz loquitur quando fuit appellatum de quo. j. dicā. Sed vt sine cause cognitione ipsum absoluat vt dicit littera z facit. ij. q. i. notauit z q̄ ibi nō. **C**Tertio opp. z v̄ q̄ excoꝛicator possit cognoscere an contra concilium excoꝛicauit qz vbi potuit esse probabilis error cessat certitudo. xxij. q. i. imp̄. in. s. excoꝛicator potuit p̄babiliter errare vt dicit Decre. Sacro z consequens cessabit ratio hic posita ergo zc. So. cum excoꝛicatur non p̄missa monitione vel sine causa non potest pretendi probabilis error z sic loquitur hoc capitulum. Sed vbi p̄missa monitione z ex causa tñ rationabili tunc potest esse interdum probabilis error vt in Decre. sacro. tñ. z tunc non cognoscat de hoc ipse excoꝛicator. Sed non quia debeat esse certus sed quia suspectus cognoscent ergo deputati vel si aliqui non sūt deputati. Superior ap̄ quē querela deposita vt in. c. de reprimenda vel arbitri. xj. q. i. si clericus z facit q̄ no. in. c. sacro inglo. sic patet. **C**Quarto op. z v̄ q̄ error proprii facti excuset vt patet. xxij. q. ij. in letum. So. error probabilis excusat in facto proprio z alieno. Sed non probabilis non excusat ne dum impropius sed nec in alieno. Rō. est quia beneficium ignorantie q̄ excusat ignorantem non debet excusare scientes. s. eo. ex. parte decani. i. q. i. siqui a simoniacis de cleri. ex. apostolice de p̄ben. si beneficia. li. vj. de facto pprio p̄ exemplum in primo. c. multum de facto alieno patet vt ecclesia. bene. c. vno. ff. pro socio. l. vltima de regulis iuris cuius quis. li. vj. Quod autem etiam in facto alieno non sit excusatio vbi error non est probabilis patet. xvij. di. q̄ dicitis. lxxij. di. proposuisti. xij. q. ij. qui z humanis. xj. q. iij. curre. ff. de i. stito. Sed z si pupillus. s. proferbere. Inter predicta aut in hoc est differentia quia in facto proprio non p̄sumitur error siue ignorantia probabilis vt hic et. ff. ad vell. l. quāquā z loca. sed addes. s. i. z de act. empti. tenetur z. ff. de iur. z fa. igno. l. plurimum de acquirenda hereditate. Cum falsum z d̄ emp. l. qui. fundum. s. seruus q̄ est verus nisi probetur vt in. c. in. elec. z facit Decre. sacro dicit tñ dy. circa hoc de re. iur. igno. li. vj. q̄ si errat in facto pprio z errans certat de lucro captando non excusat error facit. s. seruus. Idem si sit de damno vitando cum alterius iniuria vt in dicta. l. q̄ q̄ z. ff. de pac. dotiū inter. s. i. sed si sine alterius iniuria tunc excusat ē error pprii facti z tolerat. ff. d̄ d̄ d̄. unde

inde. Sed et si me putem. j. z. ij. Respō. z. l. cum. is. §. j. ff. de ac. empt. z. Si tibi liberum facit qd no. ff. de leg. l. si res. obligata. In alieno vero facto presumitur probabilis ignorantia ut in predictis iuribus nisi comprobetur. C. qui nulli non pot. super seruis. l. xij. ff. de probat. uerius. Quia non requiritur quod intalib. quis sit nimis diligēs z. curiosus nec nimis negligēs. C. de iur. z. facti igno. nec supina nisi esset tale factum qd quis scire vel indagare teneretur q. tūc p. sumeret scia de elec. inotuit. De hijl. xxx. di. i. §. i. q. iij. §. notandum de re. iur. igno. z. c. presumitur. li. vj. **C**irca Decre. non expedit querere de rōe q. textus sufficienter rationē reddit z. dic. ut dixi in tertia obiectione. Sed primo quero an generaliter ad excoicatorē ordinariū vel delegatū si fuit appellatum dic. q. aut excoicator est ordinariū aut delegat. Primo casu aut non fuit appellatum z. tunc remissio faciēda de offi. delegati cum continēgat de offi. or. ad reprīmendā nisi periculum sit in mora ut in Decre. sacro z. de sen. ex. venerabilib. §. sine. li. vj. Si tamen notoriū ē excoicationē nullam vel iniustā superior. pōt hoc declarare de ap. sollicitudinē sed quādo periculū non ē in mora z. superior absoluit remissione nō facta tenet absolutio ex quo iudex ē q. h. cognoscere an excoicatio fuerit iusta vel non. j. de sen. ex. venerabilibus. §. vbi at. li. vj. aut fuit appellatum z. tunc pōt remittere si vult sed non tenetur de sententia ex. p. tuas z. in Decre. venerabilib. §. si vero cōstet z. se. Si aut excoicator fuit delegat. distinguo aut fuit appellatū aut non primo casu ex quo recepta est appellatio non fit remissio q. nec delegat. remanet iudex. j. de offi. dele. pastoralis. §. preterea dato tū q. nō recipiatur a primo delegato absoluerē p. j. de offi. or. pastoral. ij. **R**e: Si aut non fuit appellatū aut excoicauit an diffinitiuā aut post sed ānus nō ē elapsus z. tūc ad eū nō fit remissio ut hic z. j. de offi. delegati prudētia v. ceteris aut excoicauit post diffinitiuā z. an. elaps. z. tunc nil pōt sine noua cōmissio. ne. j. de offi. dele. querenti. Qualiter cūq. ordinariū delegat. absoluat per se vel aliū tenet absolutio. j. de offi. or. ex. parte. j. de sen. ex. cū p. cā q. delegatus nil habet p. priam. ff. de offi. eius cui mandata ē iurisdictio. l. i. §. qui mandatus. ff. de iudi. iudicium. j. de offi. dele. cum olim. ij. **S**z incidenter quero quid si quis fuit excoicat. p. subdelegatū de legati pape z. papa cōmisit absolūtionē alteri. So. si de h. fit mentio in litteris planū est q. de pape intentione ap. Sed si de subdelegatione p. dicta non fit mentio in litteris corāz scdo delegato poterit excipi ne pcedat per litteras veritatis impetrans delegato medio q. si expressisset lras nō habuisset de offi. dele. Super qōnum. §. porro z. si nō admittit talis exceptio. poterit appellari. Si tamen ille absoluit ante appellationem tenet absolutio licet fieri nō debuerit nec appellatio sequens nocet quia si sentētia excoicōis nō suspēditur p. app. sequentem. j. de ap. apōstot. ij. **R**espō. forcius nec snia absolūtionis quia fauorabilior ē absolutio. ff. de ac. z. ob. l. Arrianus. j. de pba. ex. litteris z. omnis res zc. j. de regu. iur. c. i. z. sic sola snia soluit z. sic iniuria tollitur pacto. sic z. snia absolūtionē. ff. de pact. si vnus. §. pacta z. facit qd no. ij. q. i. de manifesta in vltima glo. xj. q. iij. c. u. aliq. xij. q. vj. comperim. facit de pen. di. i. verbis z. optie p. dēs. §. vbi aut in Decre. venerabilibus. **S**ecdo principalr quero que est difficultas que tollitur in absolūtionē excoimunicati cōtra cōciliū glo. So. expedit dicē q. si excoimunicat. nō absoluit non habebit necesse iurare aut rationē prestare z. idem Inno. z. cōpo. qui all. de resti. spo. litteras ifi. Item nec fiat mora ppter aliquam temporalem exactionē fm **D**isti. allega. j. simo. ad aures. Alij dicunt ē hoc casu iuramentū fore prestandū ne rūpatur ecclesie disciplina. xxiij. q. v. excoicatorum. j. ti. i. cum inter z. q. iuramentū est de forma absolūtionis. j. de sen. exco. cum desideres z. hoc placet ab. sed **D**isti. q. renuit iuramentū eē de suba ita q. eo omni so absolūtio facta non valeat hoc casu. s. cū quis fuit excoicatus contra cōciliū dixit iuramentū nō esse necessariū nec q. relaxans sit acerbus q. h. potius est renocatio q. absolūtio de ap. sollicitudinē de sen. ex. c. i. li. vj. hoc no. in Decre. sacro z. hic ibi remittit tucius ē q. iurec. attamē cū excoicator

qui nouit se excoicasse cōtra cōciliū absoluit benefacit. s. mō exigit iuramentū q. eis adhuc non constat de iniusticia snie vt. j. dicā fateor tamē omni casu absolūtionē tenere sine iuramento ut dicet. j. Decre. cum desideres. **T**er. circa istos deputatos q. rō q. ad eos spectet executio. So. si termin. fuit apposit. in lris dñi pape tūc ante lapsum termini non possunt se intromittere. ff. de v. si. cedere diem z. forma mandati. z. c. s. e. cū dilecta. j. de offi. dele. prudentiaz v. mandati z. facit q. no. e. c. v. ceterum in glo. q. isti z. e. tit. cū plures. li. vi. i. vlt. glo. q. est verū si excoicator z. partes cōsentirēt q. ante terminum absoluerentur fm. Inno. alle. j. de offi. dele. significantib. sed **D**isti. cōtra q. termin. et remissio fuit i fauorē excoimunicationis quare zc. j. de regula ad apostolicam z. c. statuimus maxime consencientib. partibus. j. de offi. delegati de causis **E**t dic. hoc de mēte quicquid sonat verba recepti. s. e. super litteris in fi. z. c. ad aures de verborū signi. intelligentia. Sed h. fiat remissio in fauorem excoicatoris ut dixi. s. in scda obiectione nō video qd termin. p. fixio ipsius fauorem respiciat cū per id sua potestas limitetur. j. de conuer. xij. ex publico z. id pls placet opy. Inno. vbi ipse excoicator an terminus cōmitteret istis deputatis ut dicit cōpo. vel si excoimunicator diceret nolo absoluerē vel non absolūā. Sed quidāz hoc vltimo casu cōtra q. totum tempus cedit excoicatori z. optenti nō hnt potestātē suo iure sed allegare primū placet q. de itētiōe constat vñ nō est locus coniectaris. ff. de ver. obli. cōtinuis. §. cum ita. ff. de adul. si maritus. §. si negauerit. j. de re. iur. c. ii. benefacit. j. de ap. ab eo. li. vj. z. j. de loca. c. vltimo. j. d. offi. dele. prudentiā ver. adieimus. nō ob contraria q. terminus p. fixus fuit ad hoc vt si nō absolueret hoc facerēt optenti. ex quo ergo de intentione sua constat qd non vult absoluerē succedit potestas optemptorū vt probāt iura vltio all. Sed quid si i litteris non erat terminus p. fixus **R**espō. deo anteq. de negligentia excoimunicatoris appareat optenti ptatem non habent vt patet ex littera sed postq. ibi de ipsius negligentia apparet sic **Q**ue negligentia apparebit p. lapsum istius termini assignati per optentos. ad hoc. j. de of. or. inrefragabili. §. excessus optime. j. de cōcess. pben. si. c. infi. li. vj. z. de consue. c. vltimo. e. l. z. per omnia intelligas hoc casu repetita q. dixi. s. qdē proxima de absolūtiōe ante terminum z. de voluntate ipsius excoicatoris. **S**z quid si excoicator absolueret elapso termino litterarū vel p. fixo ab optentis nunquid teneret absolutio **Q**uidā dicūt qd nō de offi. delegati. h. z. facit. e. ti. studuisti nisi ptes cōfenciant vel nisi optenti p. nuncient excoimunicationem iustam z. sic remittat ad excoimunicatōrē. j. de offi. deleg. prudentiam ver. ceterum. Sed Inno. z. offi. tenent contrariū. s. qd tenet absolutio ad qd al. d. z. p. m. j. de preben. si tibi absenti. li. vj. facit. ff. de adop. l. mancipiorum z. qd no. j. de cōuersi. coniug. ex publico qui ma. ac po. c. fi. z. hoc ē verū fm Inno. et si optenti per. errorem inceperant iā cognoscere de excoicatione an esset iusta vel iniusta cum tamen primo debuissent absoluerē dummodo excoimunicator absoluat quando pronunciet excoimunicatum iniuste ligatum quia certum est qd quando constabit excoimunicationem iustam remitteretur excoimunicat. ad excoimunicatorem vt in dicto ver. ceterum. Ergo iterum hnt excoimunicator iurisditionem z. idem tenet Inno. post sententiaz optemptorum si partes consenciant ego **E**redo qd omni casu si excoimunicator absoluit anteq. optenti q. diu iudex est tenet absolutio per Decre. venerabilibus. §. vbi aut de sen. ex. li. vj. z. si hoc facit postq. optenti pronunciaissent qd sententia fuisset iniusta sed si desit eē iudex consens. priuatorum non daret sibi in hoc potestates. C. de iur. o. iudi. priuatorum. j. de so. competenti significasti quando autem expiret eius iurisdictio collige per ea que dixi. s. in prima questione per negligentiam autem suam licet transeat potestas ad optentos non tamen desit esse iudex z. sic nō ob. Decre. h. z. studuisti. **A**lteri. q. rō qualr excoicator deat se hē. So. si credit se iuste excoimunicasse nō absoluat q. optenti hoc cōperto ad ipm remitterēt p. satisfactiōe de offi. del. prudentiā. §. vlti. h. si credit se iniuste excoimunicasse prudē

qz sup hijs format qd z id ponitur h deē. in hoc tit. Quid de p̄sentatione postulatione vel collatione. §. dicā. Cassaz. generaliter intellige siue a iur. j. e. qz pp cū si. siue ab boie .s. e. cōsiderauimus. j. e. qz fit z. c. bone. ij. nec dic ex qua cā bñ. j. distinguit. Cōfirmari subaudi nō ab re qz opponitur z probat ipsius electionē al cassatam. si. j. de except. c. i. vel cū iudex inquirendo ex offō. hoc inuenit. j. e. cū nobis. te nere boies. hoc. ius astringit. s. de p̄sue. c. i. z vlti. cū sit de cre. epla. vñ sic debet teneri z suari. xix. di. c. i. z. c. enim vō z. c. se. j. de re iudicioz i causis. Vicio p̄sone supra. e. cū in cūctis. j. e. dudū. i. z. ij. z puto qz si cassata ē p̄ma electio pp viciū in qz incidit post factā electionē. j. eo. qz sicut. vel qz añ confirmationē administravit. j. e. qualr. z. c. auaricie. lib. vi. repelli debet a s̄a elect. cū sit eadē rō de qua. j. dicā. de trās la. c. ij. s̄ mō p̄ma forma z cor. j. e. cū terra. j. de testa. Ray naldus. in p̄ncipio vt bec. bñ. c. vno ad finē de resti. spo. p̄ sanis. p̄motionē. i. confirmationē de qua querebat qz ēt pro bat verbū prior electio qz est. s. etiā nedū in alia de qua que rebatur qz ēt p̄bat verbū. prior electio z sic bec dictio ēt est simplicatiua inter dū tñ nō implicat s̄z ponit cā maioris du bitationis tolende. j. de p̄bē. cui de nō. li. vj. Inter dū pari ficat sequentia precedentib⁹ in clementinis de z. cel. p̄ben. cū ei que ibi z ēt minoris. vbi p̄z qz p̄n. qz inter dū nihil opaf z ibi in v. qz ēt solū p̄ungit z quasi ad ornātū z cā maioris exp̄ssionis ponit de p̄bē. cū in illis. li. vi. nisi qz adicit ora tioni negatiue excipiendo ponit. vide qz dixi sup hoc vbo .j. d. or. cog. c. fi. forte sc̄m respicit nō ius. qñqz tñ h̄ dictio ē nota assertionis nō dubitationis vt no. j. de p̄cu. tue z d. tel. .c. iij. Simoniace z sine suo vicio vt qz alius eo inscio pecu niā dedit tunc enim ēt indiget dispensatione. i. q. v. c. i. fm Inno. qz est vez nisi ille qz dedit dedisset inimico afo. j. de simo. nobis z. c. sicut tuis. fm egi. nō debeat illa cassatio im pedire qz illa nō ob. confirmabit. ¶ Primo vero qz mul tū refert inter viciū p̄sone z forme z primū detestabilis qz fm. vñ p̄ primo maior pena imponitur certo respectu qz p̄ fo supra. e. cū in cunctis. j. eo. qz pp. ¶ Secūdo qz ex aliena. culpa aliquis grauari vel puniri. nō debet. j. de hijs. qz fuit a ma. par. ca. quesuit d. re. iur. nō decet cū cor. li. vi. ¶ Ter tio qz semel vicius tal post p̄sumit z cor. de regul iur. se mel mal. li. vi. vbi satis de hoc. ¶ Quarto qz ex crimine p̄ bato p̄ modū exceptionis imponit pena z orit infamia ad id. j. de p̄sel. c. ij. z de testi. testimoniu. ¶ Quinto qz cassa ta alicuius electione pp simoniā ēt eo ignorante cōmissam idē alia vice eligi nō pōt ad idē. j. de renū. post trāsactionē z vide qz dixi sup verbo simoniace. ¶ Primo ad p̄mū qz notauit z vñ qz inter ista duo vicia nil reserat vel qz detesta bil⁹ sit vitiū forme equaliū in vigore pares sunt effect⁹ z p̄ cōsequēs. pp illos defectus pares debēt eē pene. vñ qz scia z mores equipantur in p̄lato ipoz defectus sunt pares. z j ducunt par vitiū z parē penā. s. e. cū i cūctis ad idē. xxxij. di. maritū z. c. cōiter diffinimus. sic dicif de faciente z cō sentiente qz parificanf. ij. q. i. notū. lxxvi. di. faciētis de of. del. c. i. de sen. excō. Quāte z in pari delicto par d̄z eē pena .xxxij. q. i. nō auferamus. j. de homi. sicut dignū. C. d. epi. z cle. si qz quā in aut. vt fratru filij. in fi. coll. ix. s̄ materia et forma in vigore in cōstitutione z p̄fectione rei sunt paria. i. .q. i. de etate de bapti. c. i. z. c. nō vt apponeres de lponf. tua nos. Sic pariter vtriusqz defectus. vitiat perfectiones rei. vel act. j. de cele. missa. in quadā iurib⁹ supradictis vi tiū aut p̄sone electe ē vitiū materie cū de electione tractaf ergo zc. imo si dicat imparitas in p̄dictis plus vitiat dese ct⁹ forme qz materie vt dicta iura p̄bat z optime fac. qz no. xij. q. ij. in fine sūme zc. sine So. inter p̄dicta nil refert quā do agitur de valore act. que simul zstituit vel hñt cōstituire vñ in ipsius constitutione paris sunt vigoris. z pp vtriusqz defectū p̄ se vitiat pariter ipsius act. p̄fectio z sic p̄cedit p̄ dicta ratio s̄z qñ alterius actui cōpantur detestabilis est vi tiū p̄sone qz ipam desequitur ēt supueniente fo. actu s̄a ele ctione. ad hoc. i. q. i. cibo turpē qz forme z nō egit ipz electū nec fm actū. i. secūdā electionē. ¶ Secūdo opo. z vñ qz cassa ta prima elect. pp vitiū forme. d̄z scda cassari facta de eodē. qz vitiū eligētū nocet electo. j. e. illa. z. c. Lumanaz. c. i. ge

nesi z. c. ij. li. vi. S̄z vitiū eligētū ē vitiū forme z facit finis huius decre. ergo zc. So. vez est qz vitiū eligētū nocet electo in electione i qua affuit vitiū z h̄ pp defectū forme vel ipoz eligētū inhabilitatē vt in dictis iuribus s̄z quia illud fuit respectu electi sufficienter punitū posita habilita te eligētū in alia electione z ipm ex illo pena p̄gredi non d̄z. j. de hijs que fuit a ma. par. ca. q̄suis. ¶ Tertio op. de decre. supra. e. cōsiderauimus. vbi electione cassata vitiū for me elect. alia vice saltē i eadē ecclia eligi nō pōt. So. qz ibi d̄f p̄ter istā ecclie ordinationē itelligitur qz cassata est et sic z cor. vel dic qz illa fuit quedā papalis p̄uisio ad scandalus euitandū hic ponit ius cōe iste due solutiones tangunt in vltima glo. vel dic fm hosti. qz vbi ius tm eligif z electio vi tio forme cassat in eadē ecclia ēt p̄ma vice poterit eligi vt hic. z. j. e. innotuit de transla. c. ij. vbi vero duo fuerūt ele cti neuter est prima vice eligendus. vt in p̄rio vt discordia euitetur. s. de p̄sue. cū p̄suetudinis. s. e. l̄z. j. eo. auditis. zc. qz pp fatetur tñ qz si vnus ipoz. scdo cōiter eligaf deficit ratio z confirmabit z. j. e. cū inter. ¶ Quarto oppo. z vñ qz cassata electōe vitiū p̄sone nō debeat scda pp hoc impediri qz crimine in modū exceptionis p̄bato repulsus a p̄ puniri nō d̄z. scda pp h̄ impediri qz crimine in modū excepti. pro bato repulsus a p̄ puniri nō debet nec conferi infamis. j. d̄ excep. c. i. j. de or. cog. c. ij. ff. de hijs qui. no. infam. latus sed repellendo eū pp hoc in alia electione est noie ipm ex tali repulsione pp hoc infamatū z. s. penā imponere ergo ma le So. p̄t dici qz vitiū pp qz fuit p̄mo repulsus tāgebat illā electi. vñ pp hoc cū potuit sibi pena imponi ipm sic reden do inabile ad aliā. elect. j. de p̄sel. c. ij. z de exceptionib⁹. c. .i. s̄z Ala. vel a p̄ fm cū z h̄ habet locū qñ p̄ma vice crimē fuit prepositū per modū accusationis z p̄batū z ex illo mō agendi bñ imponi debuit pena ordi. j. de accusa. qualif. ij. p̄pter quā reductus est inabilis scdo eligi. Vel fm ipsum vbi h̄ locū qñ de veteri crimine itez excipit et probat z idē Sof. s̄z hic nullū dubiū vel fm Inno. hoc sp̄ale in ac. exce ptione qz in pluribus h̄z vim z modū accusationis. j. de ac cusa. sup bis. ff. de decur. generalr. §. sigs at z. §. Si atpe coll. ix. In. aut quō opoz. ep̄os in p̄n. z. §. i. coll. i. vñ necesse est electū vocari litē cōtestari z reliquū iur. ordmē obseruari .j. e. dudū. ij. D̄z in alia excep. nō est necesse de quo no. j. de offi. vel. prudentiā. §. sexta. Sed prout dicit. d. z. p. m. nec in ista dictus ordo est hodie poia necessarius vt in cle. z in di. dispensiosam de verboz signi. sepe cōtingit dic. p̄ ut tangit glo. z cōco: dant cōiter oēs qz pp crimē in modū exceptionis p̄batū. xv. cōtra que fuerit repulsus. nō sit infamis de iur. z sic loquūtur z traria pōt tñ eē infamis de facto cū p̄pter hoc grauetur ipsius opinio que infamia repellit a dignitatibus. C. de dignitatibus. l. ij. de inof. test. tres fra tres. ff. de cur. generaliter. §. spurios. z le. eos. cū opio pro mouendi nō debeat vacillare. xxx. dist. laici. lxxxi. di. tantis daniel. j. de accu. omnipotēs. j. de testi. c. vlt. cū cās pp in famiā sci quis suspendatur donec se purget qz p̄ls. ij. q. v. p̄sbf z. c. si mala. j. de pur. ca. c. ij. z. c. inter solitudines mul toforzins d̄z p̄pter hoc ab electione repellit. ¶ Quinto op. z vñ qz repulsus vitiū p̄sone in alia electione non d̄z pp hoc repellit in ista qz ex tali cā solū debuit impediri in dignita te ad qz p̄mo fuit elect. s̄z nō in alijs. bñficijs vt est exp̄ssum de accusa. sup hijs ad fi. So. alia loquit de bñficijs prius habitis nō aut in acquirendis de quib⁹ hic loquimur. Itēz ibi de iur. qz iste habet in beneficio z sic in re hic de eo qz quis p̄tedit se h̄se ad rē. s. p̄ electionē tm z multa impediūt p̄mouendū. que nō deiciunt iā p̄motū. xv. q. i. §. fi. j. de iur iurā. quēadmodū vel dic qz iudex qui p̄mo de exceptione cognouit nō pōt sup alio iudicare vt ibi qz ad hoc non fuit actū. j. de accusa. qualr. ij. Sed hic iudex corā quo opponi tur prima repulsione de hoc h̄z cognoscere z p̄ma repulsio inducit ad probandū qz sic fuit repulsus ex vitiū suo ex quo p̄z id iur. eē notoriū. s. de cōba. cli. z muli. vñ z. c. vltimo et qz de hoc sic constat in isto secundo iudicio debet repellit a scda electione vt hic bñ facit qz no. in fi. in p̄ma decre. quali ter sup v. ad diminutionē. ¶ Sexto op. ad id qz vltim⁹ no tauit z vñ qz pp simoniā electo ignorate cōmissam qz nō d̄z

repelli in alia electione. vt. i. q. v. c. i. j. de symo. de regula
 ribus. So. vt dicit glo. illa loquuntur dispensatiue hic aut lo
 quimur de iur. coi. qn. aut z p. que hoc casu valeat dispensa
 ri plene scripti. j. de renu. post transactione i. distinctione.
¶ Primo qro q. sit ro. huius decre. So. p. ex dictis q. si
 electio cassat vitio forme hic in nullo tangitur electus nisi
 cu interuenit symonia vnde pena illa no. inerec. sed cu. cas
 lata fuit vitio p. sone h. semp. sequit. cu. vñ. cu. pp. hoc. et. opti
 mio est grauata satis est vt. debeat a scda. electione repelli vt
 dixi. in quarta oppositide. **¶** Secdo querit qn. electio dicit
 cassata vitio forme vel p. sone. So. cassat vitio forme si non
 seruat forma que habet. j. c. de pp. vel cu. pp. q. causat. re
 spicit scm. eligentiu. no. electi vt. q. elegerunt. co. ditionalter
 alternatiue vel seerte. j. c. ij. li. vi. vel no. vocant uocados
 .j. c. qd. sicut. z. c. bde. ij. uel admittit. excoicatos maiori. j.
 .e. illa uel laycos. j. c. si quis. z. c. massana uel ipi sunt excoi
 cati uel suspensi. j. c. cu. inter. R. s. de cofuetu. cu. dilectus
 uel eligunt contra priuilegia ecclesie vitio p. sone pp. crimē
 uel irregularitate electi etiaz si irregularitas. no. pueniat a
 crimine uel pp. defectu. s. e. cu. in cuctis. j. c. innotuit. z. c.
 dudū. i. z. ij. uel pp. morbu. siue infirmitate p. sone. j. c. cu. in
 ter canonicos q. dic. ut. ibi. **¶** Tertio qrit. quid. si. iudex. in
 cassatione no. exp. sit. an. vitio p. sone uel forme q. tacere po
 tuit. j. de re. iudi. sicut. vt. tunc. cassata. vitio p. sone. dicit. enis
 lex. q. miles. miss. no. facta. mentione. ignominie. ex. ignomia
 intelligitur. missus. ff. de. mi. l. ij. s. z. si. siue. cōtra. q. ut. q. in
 penis. benignior. z. c. ff. de. penis. si. p. s. j. de. re. iur. i. penis
 cu. cocor. li. vi. ff. de. susp. tu. l. hec. enim. So. dicit. Host.
 q. intelligitur. cassata. vitio forme. p. scdam. ratione. **¶** No. ob
 stat. s. z. si. siue. q. ibi. fuit. excoicatus. miles. z. sic. infamis. vñ.
 ignominie. ca. intelligitur. missus. ff. de. hijs. qui. no. l. ij. s.
 ignominie. sed. p. dicit. examinandu. qd. fuerit. obiectu. z. ex
 illa. ca. presumat. snia. lata. facit. q. no. in. p. dicto. s. ignominie
 z. ff. de. except. rei. iudi. l. si. ex. testamento. ad. hoc. q. d. talia
 sunt. subiecta. qualia. p. dicata. p. mittunt. j. de. fide. iustu. iter
 dilectos. ver. ceteru. tñ. bñ. facit. iudex. cam. exprimendo. qn.
 cassat. sic. qn. iudex. remittitur. ut. in. p. dicta. l. ij. **¶** Quarto
 quero. nūq. d. omne. crimē. p. uia. exceptionis. pbatu. repellat
 electu. ut. q. sic. s. e. cu. in. cuctis. ibi. granitas. mox. j. de. cli.
 ex. mi. c. ultimo. suspensus. aut. no. pot. eligi. s. de. p. lue. cu. di
 lect. j. c. cu. iter. R. z. hoc. tenent. quida. p. p. dicta. iura. inco
 trariu. pbat. j. c. No. sicut. j. de. iureiur. sicut. nris. die. q. si
 crimē. est. tale. q. inducit. irregularitate. siue. impedit. bñficij
 retentione. post. p. niam. planu. est. q. cu. tale. repellat. p. motu
 q. fortius. impedit. p. mouendu. j. de. renu. tiationib. nisi. j.
 pp. conscientia. de. accusa. inquisitionis. l. rñ. l. o. Itē. si. no. sit
 tale. sed. al. est. graue. z. publicu. s. aut. est. occultu. z. egit. peni
 tētia. vera. z. non. ficta. dico. p. id. q. habet. j. c. dudū. ij. no. re
 pellit. electus. et. j. de. tēp. or. c. vltimo. Sed. si. no. egit. pe
 nitētia. talis. electio. h. no. sit. nulla. est. tamen. reprobanda. j.
 de. excef. prela. Inter. dilectos. ibi. pp. quāq. idignitate. me
 ruerit. reprobati. Supior. tamē. poterit. dispensare. si. est. tale
 crimē. in. quo. possit. al. dispensare. sicut. pot. intelligi. j. eo. q.
 sicut. z. p. c. sicut. nris. fm. p. po. qui. hoc. no. j. c. dudū. ij. que
 dispensatio. ex. quo. tpe. electionis. no. ggerat. penitētia. semp.
 est. necessaria. fm. **¶** De. in. p. dicta. decre. vlt. de. cleri. ex. mi.
 Sed. alij. dñt. nulla. dispensatione. necessaria. ex. quo. crimē
 est. leue. z. occultu. vt. no. in. decre. sicut. mōis. sat. ergoerit. qz
 tunc. cofiteat. z. peniteat. de. peccato. nisi. in. casu. illius. decr.
 de. cle. ex. mi. q. ibi. est. a. iur. excoicac. minori. vnde. pcedere
 dz. absolutio. saltē. pp. ij. sacerdotis. j. de. sentē. ex. nap. in. fi.
 no. ob. j. de. cōba. cleri. z. muli. c. vltimo. qz. ibi. no. est. suspen
 sus. p. p. nisi. qz. se. immiscendo. diuinis. peccat. sed. decre. cu.
 inter. j. c. z. s. de. p. s. uet. cu. dilect. loquunt. de. suspensis. a
 dignis. p. p. a. iur. vel. ab. homie. no. ob. decre. cu. in. cunctis. qz
 ibi. no. dñt. q. electio. sit. nulla. sed. q. eligentes. sunt. eligendi
 p. tate. puati. fm. Inno. z. p. po. s. e. cōsiderauimus. z. recitat.
 .d. z. p. m. j. c. audit. sup. gl. fi. z. dato. q. dicat. nulla. q. pbat.
 j. c. innotuit. sufficit. dispensatio. superioris. qui. pot. sup. cri
 mine. dispensare. facit. s. e. qz. dilentia. de. cor. vñ. expofuisti
 q. no. moderni. j. c. c. innotuit. post. prin. z. de. renu. nisi. cu. p. i
 dē. s. p. sone. vero. irregularitas. si. tñ. sine. scandalo. elect. no.

possit. p. moueri. tunc. no. dz. supior. dispensare. cu. eius. q. pro
 mouetur. in. nullo. debeat. opinio. vacillare. j. de. accusa. om.
 nipotens. **¶** Quinto. querit. nūquid. pp. solā. infamia. facti
 sine. crimine. pbatā. z. electu. debeat. repelli. die. q. sic. p. iura
 al. in. vlti. ob. nisi. se. purget. q. satis. vt. exp. ssum. j. de. testi.
 tā. lris. **¶** Sexto. qro. nūq. d. cassata. electione. vitio. p. sone
 idē. p. pter. hoc. repelli. debeat. a. secūda. electione. facta. de. eo
 ad. minorē. dignitate. **¶** Et. vt. q. no. qz. pot. quis. eē. indignus.
 maiori. dignitate. z. dignus. minori. xij. di. nos. p. suctudinez
 .j. c. scriptu. Tu. dic. s. qz. no. ponderam. qualitate. dignita
 tis. sed. solā. repulsionē. ex. qua. grauata. est. repulsi. opinio. vñ.
 hoc. casu. sub. est. eadē. rō. qz. z. c. j. titu. i. c. ij. **¶** Septimo. qro
 an. decre. beat. locū. in. p. sentatione. postulatione. z. collatiōe
 de. primo. planū. est. q. sic. cu. per. oia. eadē. sit. ratio. z. large. per
 scrutatio. dicat. electio. j. c. querelā. j. de. iur. pa. nobis. de
 postulatione. die. q. criminosi. p. suerantes. in. crimine. non
 debēt. postulari. s. ti. i. c. i. z. no. moderni. e. ti. c. fi. sed. si. cas
 lata. fuit. electio. p. pter. defectu. no. pcedentē. a. crimine. h. non
 ob. poterit. postulari. j. c. innotuit. In. collatiōe. no. puto. hē
 locū. s. q. ex. eo. sit. vitiosa. vel. debeat. vitari. qz. al. cassata. fue
 rit. electio. facta. de. eo. cui. nec. facta. est. collatio. dignitatis. vt.
 beneficij. tñ. qz. facilius. impeditur. elect. cu. per. electionem
 tribuat. solū. ius. ad. rē. tñ. qz. electus. per. exceptionē. repellit.
 j. de. accusa. sup. hijs. s. tal. p. exceptionē. non. repellitur. nisi
 opponatur. crimē. cu. infamia. de. ap. cōstitut. ij. j. accedens
 z. si. dicit. hoc. casu. opponitur. infamia. fateor. sed. no. crimē. qz
 enim. repulsi. fuit. no. est. sibi. crimē. sed. si. denuo. opponeret
 crimē. p. pter. q. fuit. repulsi. cu. infamia. z. eēt. tale. q. haberet
 collationē. reddere. vitiosam. tunc. audiretur. opponens. sed.
 effem. extra. casum. huius. decre. Jo. Cal.

De electione. Rubrica.

¶ In iure. C. si ex vij. cōpro

missarijs tres eli
 guat quartu z ille cōsentit z est idoneus con
 firmabit electio. Diuidit i tres partes in pri
 ma decisum exordiu denotans querentē in se
 cūda p. sultatio ex p. promissi z duplici electione formata. in
 tertia p. sultationis responsio cu duplici determinatione se
 cūda. ibi. p. mus. tertia. ibi. sup. quo. **¶** Et. infra. sequebat. i. ātīqua
 z. copiā. habeas. peritoz. no. possim. no. mirari. q. sup. q. bus.
 dā. iur. articulis. nos. p. sultare. voluisti. q. nihil. aut. modicu. du
 bitationis. hē. noscuntur. p. mus. secundus. j. de. offi. dele.
 cu. in. iure. q. est. pars. hui. p. sultationis. h. verbu. pbat. q. po
 nat. hec. decre. aus. cō. i. d. c. i. si. q. no. de. tēp. or. c. penl. de
 fili. p. s. by. ex. tua. z. p. hoc. p. sultatur. q. vt. dicere. vlt. glo. in
 fi. articulus. ponit. p. eo. sup. quo. dubiu. erat. Si. s. e. cū. ec
 clesia. j. de. offi. del. sup. qōnis. in. prin. Alibi. dñt. articu. ps
 intentionis. quā. ps. pbare. intendit. j. de. testi. veniens. ij.
 de. quib. articulus. j. de. testi. c. ij. li. vi. ecclesie. collate. vt
 inuunt. sequētia. Decano. sunt. eni. decani. quādoqz. pncipa
 les. p. lati. ecclesiaz. quādoqz. no. primū. p. de. cleri. no. resi. ex
 parte. i. fm. j. de. z. c. p. rebē. post. electionē. quare. hic. dica
 tur. j. patebit. Joā. Defuncto. z. sic. vacabat. aliter. no. potuit
 set. in. locū. eius. alius. subrogari. j. de. z. c. p. rebē. c. i. cū. con
 cor. z. hoc. dicit. ad. modū. vacationis. exprimentū. q. facien
 dū. est. in. ipsius. electionis. decreto. de. quo. p. d. z. p. m. j.
 de. renūci. post. translationē. i. prin. eiusdē. loci. i. ecclesie. aliu
 dit. vulgari. z. potissime. regulariū. medicantiū. Laplin. ita. so
 lent. appellari. collegia. clericoz. seculariū. sed. religiosoz. cō
 uent. de. quo. p. d. z. p. m. de. p. rebē. nisi. sub. hac. forma. sicut
 ergo. simplr. pot. cōpromitti. vt. j. c. qz. pp. z. s. e. cam. z. c. in
 causis. ita. z. sub. certa. forma. vt. hic. z. s. c. p. ri. dūmō. i. forma
 no. adijciatur. aliqd. illicitū. j. de. for. c. vlti. vñ. z. tps. et. mo
 derari. j. c. cu. in. veteri. z. p. p. sequens. locus. adici. q. si. no. adi
 ciatur. vbicūqz. poterūt. p. p. m. sarij. eligere. fm. quosdā. ad. h.
 .lxxij. di. c. ij. z. se. z. c. reatina. cū. longe. alij. s. cū. p. p. mit
 tens. no. possit. plus. iur. trāsferre. i. eos. q. ipsi. bēant. h. ipi. de
 bent. eligere. i. ecclesia. s. eo. q. sicut. ergo. z. isti. ar. viij. q. i. l. z.
 viij. q. i. liqz. laycus. no. ob. Sria. q. locus. hñt. qn. alij. hñt. p.
 uidere. no. ex. p. promisso. sed. de. iur. fac. j. c. ne. p. defectu. vel
 p. suctudine.

consuetudine vel privilegio. et hoc est tutius s3 Inno. et verius
 s3m hosti. si in ipsa ecclesia fuit promissum. Na vbi no ap-
 paret de loco meli9 est locu9 retineri vbi promissum et ff. d
 arbi. si cu dies. s. si arbiter fatef tñ locu non ee de suba nisi
 vbi eet consuetudo p9ria remittit. s. e. cu terra hoc no. pdicti.
 z. d. z. p. m. j. e. q. pp sup verbo comittat. Septe no cura-
 mus de numero copromissarioz. Na promissu fuit i vnu
 .s. e. cam. j. de renuciacionib9 post translatione i duos z qu
 q3. s. e. in causis. In tres. s. c. pri. in. vi. j. e. cu i veteri. Jo.
 an. q. h. no. j. e. q. pp sup vbo idoneis. si est in copromisso iu-
 diciali. h. def. p. filiu q. fiat pot9 i numero ipari q. i pari d. quo-
 le. z. no. j. de ar. c. i. Ex ipis in extraneu9 promitti poterat
 .s. e. cam. Jo. an. Copromissit poterat dicere promissu9
 de quo remittit. d. z. p. m. ad ea q. plene no. s. de rescrip. ca-
 plm. At illu si vis valere ponit q. impossibile est valere electi-
 ones de duob9 ad eade dignitate imo nec duas de vno. j.
 .e. vt q. duas. li. vi. Ex se promissarijs p. isto p. quo papa
 iudicat faciebat ordo scripture. ff. de vsuf. quoties. In pn.
 .j. de pbe. madoato li. vi. De gremio vide q. no. glo. j. de te-
 sta. requisiti i fi. glo. ar. q. ipsi ecclesie z sic de aliena ecclesia
 q. huic subiecta no potuissent eligere p. ea q. no. i. dea glo. de
 cre. requisiti. Os copromissarij parit. i. z. cor. d. de hoc vsi.
 .s. e. bone i vl. glo. Maioz ergo no minor vel equalis h. fa-
 ciebat dubiu9. Eoz suple. copromissarioz. Dominaret. j.
 dicit noari z noiat9 z sic no est necesse q. solene electione fa-
 ciant promissarij. de h. dica. j. in tertia ob. de noiatione fa-
 cta ab electozib9 q. volut pcedere fm forma scripturij. dic
 vt. s. e. q. sicut in pn. z. c. cu terra in fi. z. s. ti. i. bone i fi. z. ad
 de q. de h. v. no. d. z. p. m. s. e. cu inter vniuersas. sup v. no.
 minaret. Idē cap. ergo d. cap. h. decanu no heat nec nu-
 mez q. sic appellat et decano viuete. de pbe. post ele-
 ctione z q. ibi no. An. i. postea vel respicit. v. q. iustit. q. e. j.
 Cu pro q. alibi. no. tps. de hoc p. d. z. p. m. de comoda. c.
 vno in pn. Anus q. no z. cor. d. auit cu alijs trib9 de hoc i glo.
 .ij. A trib9 z sic no habuit saltē maioze pte z h. fecit dubiu9.
 Alius idoneus vt maioz appareat dubitatio. Eoz dē co-
 promissarioz. erat tñ alias de gremio ecclesie al. quo ad il-
 lu no fuisse dubitatio pp forma promissu. s. c. pri. Joan.
 an. At. i. q. s. sumi p. p. firmatione electionis. Is q. noiat9 q.
 sequit. De numero septē promissarioz z for9 si promiss-
 sarij fuissent. vi. tñ q. p. se p. Justa. i. fm. Tenore q. fuit in
 recipiendo decanu cu in que pntiret pars maioz fm hosti.
 q. placet. d. z. p. m. vt p. ex insinuatione capli. Alij ak vt
 .j. dica in vltima oppositide. D. ita q. no pot a copromit-
 tentib9 refutari. s. c. pri. s. ecclesie z vti isto vbo q. confir-
 matio vbi aliqd no ob. canonicu est necessitatis. s. c. postq.
 Electioni inuit post noiatione electione secuta z. j. dicam.
 Cosentiat hoc e necessariu. s. e. cu in canonicos z iur. natu-
 rali facit q. no. moderni. s. e. Qd sic z sicut itelligit. d. z. p.
 .m. j. tpe electionis fiende a iur. alias incopromisso statutu.
 Itē fm eu hoc no h. et locu i forma decre. s. c. pri. cu fm illa
 oporteat eligedi h. e. maioze pte in scripturis i quo no pot
 pntire q. in se ipm. Aliqd ex pte forme vel materie. j. e.
 D. pp. s. e. cu in cactis. Canonicu. sup. ipedimētū. s. a ca-
 none itroductu sed sic cessat obiectio. d. coradi. de eripoli
 q. dicebat q. hic erat oppositu in obiecto. Et est si. j. de cor.
 vic. c. vlti. cu filib9. Non obstat. q. no reddat ex aliqua ca
 electio nulla vel annullada de talib9 aut d. supioz ex off. inq.
 rere et nemine opponete. s. e. cu nobis olim. Saluo q. d. co-
 tēptu d. p. id q. habet de pbe. Cu i ecclesijs li. vi. ¶ Pro
 sequēdo septenariu numez. vij. copromissarioz de qb9 log
 tur decre. z ex decre. notabo. vij. formabo. vij. ob. z. vij. qd-
 nes. z de alijs septē remittā. ¶ Pro igit. notadu est q. d.
 numero copromissarioz no est curadu z dixi i tex. sup vbo
 In. vij. ¶ Secdo q. ptas copromissarioz moderari z limi-
 tari pot vt dixi. sup verbo sub hac forma z de hoc dica. j. in
 op. ij. ¶ Tertio no. q. copromissarij no artant ad aliq. for-
 ma vt dixi super verbo. noiaret z de hoc dica. j. i tertia op.
 ¶ Quarto q. vozelecti copromissarij auget numez z d. h.
 plene dica. j. i quarta op. ¶ Quinto q. sue ppe electioi q.
 pot pntire z de hoc dica in gnta op. ¶ Sexto q. ratihabi-
 tione pfirmat q. a pncipio non valet q. fit a copromissarijs.

vt. s. c. pri. cu si. ¶ Ad decre. op. sic na v. q. ad electione
 no potuerit hic pcedi p via copromissu q. ibi copetit auxi-
 liu vel remediū ordinaru recurrēdu. ff. de minorib9 i cause
 .ij. in pn. sicut vbi q. pot eligi non d. postulari. de postu. c.
 vno. li. vi. Quasi electo via sit ordinaria z iur. postulario ex
 traordinaria z gratiosa de postu. b. e. i. z. c. penul. sic cu via
 scripturij sit ordinaria z cois. j. e. q. pp copromissu aut ex-
 traordinaria ergo zc. z hoc velit verbu vel saltē in decre.
 Q. pp vt inuat q. pcedes forma. s. scripturij debeat obser-
 uari semp qn suari pot. S. qn no possit suari forte pp pau-
 citate illoz ad quos spectat eligere tuc pcedat ad electioez
 p forma copromissu planu est aut q. hic pta potuit obsuari
 cu in. vij. ex se copromiserint ergo zc. So. volens curare
 hui9 cotrarij solutione possit dicere q. decre. ista loquit in
 electionib9 faciēdis ad dignitates in qb9 no h. locu decre.
 q. pp z facit q. j. dica quasi in talib9 neutra forma sit necel-
 saria sed vtraq. voluntaria sed hoc no est soluere p9riū q. in
 alijs saltē remaneret vñ dic q. p9riū no h. locu in hijs q. al-
 ternatiue alteri9 optioni relinquunt de reg. iur. in alterna-
 tiuis cu z. cor. li. vi. ptas aut pcededi ad electione fm alte-
 ra pdictaz formaz alternatiue cōcedit. j. e. q. pp ibi vel sal-
 te ergo zc. n. c. inuit ille ver. q. s. dixi sed bñ intēdit q. si vo-
 lunt eligere fm forma pcedete. s. scripturij q. multu e dif-
 ficilis z scrupulosa saltē zc. Quaz hec in eoz optione relin-
 quunt sic z plura remedia vel auxilia spoliat cōcedit a iur
 in qb9 no est necesse aliq. ordiē suari fm ea que no. j. de
 resti. spo. sepe idē in filib9 z sic no ob. pal. lex. in cause q. h.
 vtraq. via ordinaria est z iur. nec in forma copromissu quā-
 tu ad actū electionis est aliqd gerere vel dispōsationis imo
 fundat sup regula iur. pot q. s. aliū zc. de re. iur. li. vi. Itēz
 dea. l. in cause no v. dare regulā generalē vt dicit. d. iis z. p.
 .m. j. de off. iudicis. c. ij. ¶ Secdo op. ad fm notabile. s. q.
 ptas copromissarioz no valeat moderari q. in electione d. z
 ee libertas. nec valet cōsuetudo. s. e. cu terra sed vbi pote-
 stas eligedi moderat no est libertas ergo zc. q. ergo no pot
 cōsuetudo vt ibi no possint et pmittētes q. i hoc vidēt mi-
 noris ptatis ad h. s. de cōsue. cu dilect. rō e q. fm hoc se-
 quit q. possit copromitti. in aliq. vt certu eligeret q. est ab-
 surdu ad h. ff. de ar. l. qualē z. l. Itē si. s. idē papi. ¶ So. q.
 tū ad primu possit dici q. h. ei q. iur. pprio h. eligere liber-
 tas auferri no possit sic tñ illi q. h. et noie alteri9 ad hoc fac-
 .j. e. c. penul. s. porro li. vi. sed illud in pcur no copromissa-
 rio ergo melius q. moderari z limitari pot ptas ppro-
 missarioz ad certā formā in eligendo suada z ad tps z ad
 locu z ad psonas. dūmō no ad vñ tñ vt pbāt iur. q. allega-
 ti in tertu sup verbo sub hac forma z hoc et possit cōsuetu-
 do sed no ad certā psonā eligēda q. mō q. h. et eligere non
 h. et libertate eligedi q. e cōtra significatiōe vocabuli iur-
 ta ea q. plene de cōsuetudine. d. z. p. m. in dea decre. cu cer-
 ta z p hoc cessat p9riū pall. legū i qb9 sicut no valet ppromis-
 sum vt arbi ferat finiam vt. l. qualē vel q. pnciet fm velu-
 tate tertij. vt in. s. idē pōpo. q. libertas totaliter arbitro au-
 ferri hijs casib9 sic nec in casu isto valeret cōpmissum h. li-
 mitatu ad vñ certā psonā eligēda p pmissariū vel illā
 quā talib9 denominaret. Na ob. decre. cōstitut. .ij. d. ap.
 q. ibi no artat ad certu s. ad alterz de duob9. Itē ibi Inno.
 z. d. p. m. j. eo. q. pp sup ver. de pastore nec seq. si sic ptas
 pmissarioz pot limitari vt pdixi q. simplr in oī mō vel oī
 cau id fieri possit sic delegat9 pncipis pot sub delegare no tñ
 omni casu. j. de offi. del. c. fi. Idē in multis filib9. ¶ Ter-
 tio op. ad tertiu q. supra. no. z. pbo q. copromissarij tenean-
 tur ad formā q. copromittentes tenebant ergo z ipsi q. i co-
 rru locu succedunt de regulis. iur. is q. in ius. cu cōcor. lib.
 .vi. nec poterūt eis dare nisi ptate q. habebāt de dona. inē
 viz z vro. nup. So. diuerse sunt forme vt in decre. Quia
 pp. Et idē copromissarij ad formā scripturij p omnia no te-
 nent vt pbāt ver. vel saltē ibi positu h. scripturij facere pos-
 sent. s. c. pri. z hāc ptate dare poterūt copromittētes sui in-
 ris. facit q. dixi in pma opi. fateoz tñ q. h. tal sit q. copromis-
 sarij ab initio nominēt quoq. tñ debet cōseq. vnica z cois
 electio. j. e. in genesi z p vnu solū fiet pnciatio. j. e. sicut
 cū li. vi. Et p verbu singularis numeri de re. in. c. pe. e. li.
 c. ij

z ibi no. de ele. ab vno cōpromissarioz suo z alioz nomine in que postea dñt alij se nō cōsensisse. Et nūqd post cōsensum p̄stitū p̄ eos an electionē secutā p̄nt variare. **Quar-**to op. ad id q̄ no. quarto. s. q̄ vox electi auget numerū s̄. j. co. cumana. So. glo. vult hic p̄ dic q̄ p̄dixi vey. al. l. plane. ff. q̄ cur. in. z. ff. de adop. si cōsul. sed i sine diē q̄ hodie nō cōnumerat̄ p̄sona electa inter eligētes. vñ dic q̄ hodie n̄ valeret tal electio qz nō est facta a maiori pte p̄ decre. qz pp. j. e. z. c. cumana. vbi idē no. in glo. sic supra in fi. d. z. p. m. dicit q̄ imo hodie bñ valeret z p̄traria. loquūf i forma scrup̄tinij hic in forma cōpromissij in quo vox electi bñ auget numerū z q̄ hic dñ l̄re cōpromissarij electi augere numerū respectu maioris ptis. dicit host. locū h̄re in electione respectu duaz p̄tū z est ratio diuersitatis quare aliud in forma scrup̄tinij aliud in forma cōpromissij fm. d. z. p. m. ne. offiū suū sit sibi dānosū qui saltē ex p̄tate cōpromittentiū. possit se coeligere q̄ diē de offd. q̄ esset sibi dānosū non bñ video quō p̄cedat siue fuerit iste de numero eozū qui p̄ h̄ret eligere siue nō cū semp p̄tate h̄eat sicut alius p̄cederet aut quā tū ad id q̄ esset. j. glo. z plene dicā. j. in. iij. q. Intellego tñ q̄ hoc p̄cedit ex p̄tate cōpromittentiū qz vt cōpromissarij cēset alius z sic tāquā alius in se cōsentit nec hoc sequit̄ q̄ si esset solus cōpromissarij. possit se dicere h̄. tunc hoc faciat tanq̄ alius qz tunc maior esset abusus. q̄ qñ sūt plures. ratio ē i casu huius decre. nō se eligit sed coeligit. **Quin-**to op. q̄ q̄s nō p̄t cōsentire siue electioni cōtra id q̄ quinto notauit z hoc pp̄ naturā correlatiuoz. de insti. c. fi. de iurp. p̄ vras de bap. debitū. xxiij. q. i. didicim. ff. de tuto. z cu. da. ab. hys. l. p̄tor. q̄ all. glo. ad idē. ff. de offd. p̄i. l. fi. So. ex cōsensu suo tñ nō acquirit̄ sibi ius sed cōsensus suū p̄cedēte facioz cōsensu. in ibiuit sibi ius vt. s. dixi p̄traria loquunt̄ qñ totū ius dependeret ab eligente vel faciente tunc enim agens z patiens debēt eē p̄sonaliter distincti vt valeat i esse ctu q̄ sem̄ est nisi esset tale factū in quo ois cessaret suspitio qz tunc p̄sonalis distinctio nō esset necessaria sed satis esset q̄ id faceret sibi post z sic intelligit̄ lex si cōsul. al. s. pr. ob. z. l. ij. ff. de offi. p̄toris. z facit q̄ no. in p̄dicta. l. vlti. **Sexto** op. q̄ ratihabitione nō d̄z cōfirmari electio q̄ a p̄n. nō valebat cōtra q̄ no. s. e. auditis q̄ aut̄ hoc nō valeat a p̄n. p̄ qz facta a minori p̄tequar̄ z c. j. e. qz pp̄ z. c. ecclesia. l. z. ij. z. c. in genesi. z tñ maior pars requirebat̄ ex forma cōpromissij. So. dicebat hic. dicit ratihabitione inter dū valet̄ q̄ tñ p̄sentis a prin. p̄stitus vt cū minor pars cōtentat̄ cōsentit̄ electio ni facta a maiori. s. e. q̄ sicut qñqz minus vt cū maior pars cōsentit̄ vel ratificat̄ electionē factā a maiori. s. co. Audiat̄. Quāqz plus nam ratihabitione cōsentit̄ hoc in seq̄ apponi faciendo diceret̄ ambitiosus. s. q. i. in scripturis idē In nocē. z host. sed p̄pterea nō est solutū cōtrariū dic ergo vt statī dicā. **Septimo** oppo. directe a casu decre. q̄ nullo mō p̄cedat q̄ h̄ic dñ z hoc sic aut enim iste cōsensit̄ electioni facte aut faciente primū nō potuit qz fuit nulla vt pote facta a minori parte cōpromissarioz neqz fm qz sic fuis̄z ambitiosus. z iō repellendus. i. q. vi. Sicut is. j. e. cū post petita. viij. q. i. in scripturis. Qd̄ ē facit cōtra dicit Inno. q̄ hic cōsensit̄ electioni facte. Nā p̄ antiqua iur̄ itelligit̄ facta p̄lati electio ex solis cōsensibus directis in aliquē vt electū. s. e. cū inter cām. Et hoc vide hodie i minorib̄ dignitatibus cū nō sit imutatū fm eū debet. j. e. qz. pp̄ in. i. glo. **Dicebat** ab. p̄hec vba Inno. intellexisse decre. istā h̄re locū i minorib̄ dignitatib̄ n̄ i maiorib̄. S̄z d̄ h̄ par̄ cura. dixit aut̄ Inno. q̄ hic est cōsensus de facta elec. postq̄ p̄blicitate requirit̄ cōsensus ab eo sicut ab extraneo. Itē cōpo. z dicit. d. z. p. m. hic cōsensum p̄standū. j. tps decre. q̄ sit z. c. cupientes. s. oēs. j. e. li. vi. Qñ. v. cōsentiat ad p̄dicta nō ob. fm Inno. q̄ an cōsensum nō h̄z maiorē p̄tē numero h̄et enim equalē z saniorē q̄ ex eo appet̄ qz secuti sunt ordinem scripture fm que p̄tio debebat̄ eligere de se ipsas alleg. ff. d̄ vsuf. l. quoties cōpromittendo enim in septē ita q̄ de seip̄sis possent eligere vident̄ velle q̄ se eligant qñ se eligunt nec ob. q̄ alius p̄ponderet in meritis z sic pars sua videat̄ sanior qz hic nō dicim̄ saniorē partē nisi in quātū colligit̄ ex ordine scripture cū cōpromissus diligēt̄ sit seruādū. ff.

de ar. si cū dices. s. plane. ff. man. diligenter nisi forsan oia sint paria in numero z ordine puta qz elegerunt ex se tunc enim esset ad merita recurrendum. sed certe in eo iudicio fm dictum Inno. sequeret̄ q̄ si vn̄ vel duo elegissent vnū de se alij quattuor. vel. v. elegisset extraneū p̄valeret electio facta ab vno vel duob̄ ex aut̄. oia ita ponderam̄ ordinē scripture q̄ satis vt absurdū. vñ hosti. dicit q̄ q̄cqd̄ dicat In nocē. hic erat facta electio qñ eius. cōsensus fuit requisitus. h̄ nō nuncio dicat̄ z hoc inuit verbū electioni vt sup̄ eo dixi i textu. dic ergo q̄ nō est alia r̄sio nisi illa q̄ in forma cōpromissij. vox electi auget numerū vt sic electione facta a tribus p̄deat hic maioritas a cōsensu electi q̄ inuit finis capituli fm hosti. Quasi hoc casu act̄ electionis nō videat̄ p̄fectus. nisi sciamus an velit in se cōsentire qz cōpromissarius erat z per h̄ sit solutū q̄ opponerat̄. s. p̄xi. obiectione. S̄z cōposte. dicit q̄ hic iō valet̄ electio facta p̄ tres de quarto qz fuit expressum in cōpromissio q̄ de se possent eligere q̄ si nō fuisset expressum h̄ de iur̄ de se potuisset eligere tñ esset necesse q̄ fieret electio p̄ quattuor vel maiorē p̄tē nō cōputato electo qz ergo in maiori pte computat̄ electus p̄cedit ex illo verbo abiecto quasi fuisset tunc voluntas cōpromittentiū necesse tūc cōputari in pte maiori et hoc ius p̄sumit z ex hac p̄sumptione facit hoc ius nec mirum fm eū qz potuissent cōpromittentes statuere q̄ valeret electio facta de numero cōpromissarioz ē ab vno solo q̄ ergo faceret tunc expressa voluntas hoc faciat. h̄ tacita. circa electū a talibus dicit. d. z. p. m. q̄ qñ cōpromitteret̄ eū illa clā in duos tā tū apte p̄cedit dem̄ cōpo. z ē. j. dicā placet dem̄ hosti. nec video quō sic p̄sumat̄ de voluntate cōpromittentiū q̄ videbat̄ tur velle q̄ electus a principio haberet maiorē p̄tē nisi d̄cas vt. s. dixi. postē. **Circa** materiā decre. p̄ q̄ro an sufficiant singulares cōsensus in translatione votoz in cōpromissarios. vñ. s. e. in causis dicit q̄ nō qz sicut ex singularibus voluntatibus de p̄tis in scripturis fieri d̄z cōis electio. j. e. In gen. sic ex singularibus cōsensib̄ fieri d̄z cōis trāslatio fatec̄ tñ q̄ hic fieri poterit p̄ verbū pluralis numeri. Cōpo. j. e. qz pp̄ dic̄ papā terminasse cōtrariū qz h̄ electio sit vn̄uersitatis tñ trāslatio p̄tatis est singuloz q̄ transferūt ius q̄ h̄t z idē vt placere. **Quil.** i specu. eo. ti. s. iij. ver. sed nūquid sufficit. **Dic** dem̄ **Am.** vey quātū ad hoc q̄ oēs simul debeāt eē coadunati in vno loco. sed ex quo sic sunt coadunati. sufficiunt singulares eoz cōsensus. z sic p̄cedit dem̄ cōpo. ita solet recitare. d. z. p. m. in p̄dicta decre. in causis in prin. **Secūdo** q̄ro an satis sit q̄ alijs p̄ntib̄ et tacentib̄ vnus qui p̄mittat suo noie z socioz ad hoc vt valeat cōpromissum d̄c cōpo. j. e. qz pp̄ q̄ papa vltus est sentire q̄ nō qz pp̄ magnitudinem negocij singuli debēt singularim requiri z expresse in hoc cōsentire vt sit deliberationi locus nec valent nominationes q̄ fiunt sine debito tractatu. ij. q. vi. nominationes. Alij cōtra p̄ iur̄ q̄ volunt q̄ taciturnitas habeat̄ pro cōsensu de regul. iur̄. qui tacet. cū z cor. li. vi. **Et** maxime in hys q̄ fieri nō p̄nt eo cuius interest p̄hibente vt ibi no. z. j. de p̄sump. nōne sicut est cōpromissum vt in decre. qz pp̄. j. e. de h̄ in spe. e. ti. s. ij. v. Itē nūqd̄ et ibi recitat̄ p̄dictas opi. neutra approbans. **Idēz** facit. d. et. p. m. s. e. in causis post prin. **Puto** q̄ alij reitegra poterunt cōtradecere sed re nō itegra nō ad hoc. s. e. i. causis nō tñ credo q̄ p̄ oia res debeat dici nō itegra hoc casu sic in casu decre. in causis qñ oēs cōpromississent expresse h̄z p̄to hoc relinquentū sup̄ioris arbitrio qz sic incōtinenti cōpromissarij nominati in illū subito p̄cesserunt ad tractatū z forte ad actū c̄licationis ad hoc qui tacuerunt contradecere potuerunt qz in tā modico momento deliberare non potuerunt nā z tpe indigemus z c. l. di. ponderet in prin. z facit. j. e. cū in veteri. z fortius si cōpromissarij nominat̄. fuisset vnus tñ. **Qui** p̄t se citius expedire vt est notū nec enim ortū casu dñ res itegra vel non itegra vt in decre. i. causis i mino. interdū dñ itegra quousqz electionis negociū est expeditū. j. e. vbi piculū. s. sane. li. vi. ad idē. **C.** quo rū bonoz. l. ij. ff. de pecu. l. quotiens si creditor alibi quousqz viderunt vt no. ff. de condi. cā data. l. si pecuniā. i. glo. no. q̄ p̄cia si interualū fuit in quo potuerunt comode deliberare

berare et dicitur ad hoc. j. de dila. c. vlti. tunc diceretur non integrum si in decre. in causis. s. eo. vbi plene notauit an pias data compromissarijs possit et re integra reuocari et dic vt ibi dicit. d. z. p. m. si autem et re integra supueniat vnus qui non fuerat vocandus an recedi debeat a compromisso. dicit scripsi. j. e. q. ppter sup v. de pastore. **T**ertio quero nuq. valeat electio facta tm a maiori pte compromissarioz supra dato. minore pte nemine eligente et vt q. no ar. j. de pcur. si duo li. vi. ff. de ar. rom. si. s. si plures. Quali oes censeat loco vni? q. ab vno capite. s. caplo pte hnt. ad q. ff. de co. di. z. demon. cui fundus de elec. c. penul. s. i. li. vi. z. clem. de iurepa. plures sic ergo tal. elec. voce integra no vt hnt. ff. de ar. si in tres. z. l. se. j. de arbi. c. i. ff. de re iudi. duo ex tribus cu similib. z. eade rone q. allegata e. s. q. pte hnt. ba bet a capitulo sicut ergo valet electio maioris ptis capituli. ita valet maioris ptis. compromissarioz p regulam generalem q. maior pars zc. j. de hijs q. sunt a maiori pte. capi. c. i. cu cocoz. ad id ar. s. c. pri. v. z. si tres. **D**icit hic copost. q. dato q. non exprimat in compromisso subintelligit q. maior pars electione faciat dicens se optinuisse idem egi. s. c. p. id e vt sentire Guilielmus in spe. e. ti. s. ij. post principium Inno. tenet contrariu. s. e. in causis z. fm op. glo. de qua in pri. q. bñ pcedit. opi. bona. **C**redo distinguendu q. aut minor pars. e pns z. tunc siue taceat siue aliu eligat valet electio maioris partis p iur. fo. allegata z. sic sit vera opi. copo. aut minor ps est absens. lz et citata z. tunc puto electionem maioris ptis compromissarioz nullam ipso iur. q. ad actu electionis faciende no pot. maior pars pcedere sine minori ex quo supra fuit compromissum vñ minore parte nolente inter esse vel impedita alij no eligunt q. si fecerint non valet electio sicut est in iudicib. vel arbitris iudicioz. j. de offi. del. cam. z. c. prudentia. s. adicim. a. z. no sensu z. c. vno de legato. ff. de ar. l. pedius. al. qui no ob. j. de testa. ca. ij. fo. rñlo. lib. vi. Quia illud spate pp cam q. reddid. ibi. nec ob. ff. de admini. tu. de certo in fi. q. illud ex benignitate receptu vt ibi z. no. in pdicta decre. si duo. **S**ed et q. dixi de minori pte absente z. tacita fortiter ob. decre. vlti. j. de ar. lib. vi. Nec dicat illud spate quatu ad hoc. q. si illud in arbitris iudicioz ad faciliore expeditione licitū fortius id vt i. compromissarijs electis. ad faciliore expeditione ecclesiaz. facit. j. e. q. sit z. c. cupientes. li. vi. sed satis est mibi q. illud expref sum in illis no in istis. Cu illud exorbitet a iur. coi ad hoc de regul. iur. q. a iur. li. vi. An ibi est noui iur. editio no anti qui declaratio. si. de regula constitutione. li. vi. ibi ergo ius eoe dat duob. pte tertio absente z. requisito q. figit eu. p. pte sed hic no cu de intentione compromittentiu fuerit vbi illud no expresserit q. oes simul hnt ad actu electionis faciende pcedere z. lz. id e videat de intentione ptiu compromittentiu simplr. ptu ad arbitros. iudicioz. tm illa iur. coi recipiunt plus ptatis qua isti. hinc est q. duob. ar. iudicioz. ru discordantib. ipsi eligunt tertiu. ff. de arbi. It e si vñ in fi. q. no possent duo compromissarij ad eligendu dati vt e no. tu. **Q**uarto quero nuq. isti compromissarij. vij. de qb. lo quitur decre. vnum potuissent ex se eligere si illd verbuz ex se no fuisset appositu in compromisso z. iura pro z. s. all. in. pr. .q. et ad hac faciunt pdicta pcedunt ibi suple. fuit copmis sum vt formauit. q. Sed si dem fuit p. compromittentes q. illu recipere que oes compromissarij eligerent tuc pp intentione compromittentiu de qua constat no sufficeret minor ps nisi oes cocoz. darer. forcins si adderet cocorditer vt hic pbatur z. no. per. d. z. p. m. j. e. cu in veteri incipiendo a glo. pro et s. all. in. pri. q. z. glosator. z. j. d. p. iur. legijs. c. si. tenet q. no. p. id. q. pri. dixi. de plurib. iudicib. vel arbitris suple. datis z. q. duplici officio ille electus. fngi no pot. z. p. lram hic fm compromissi tenore zc. decre. vltima de sortilegijs fm tradita a nobis oibus pte all. et hic. ff. de cotrabenda emptioe no lz z. l. si in emptione in fi. cocoz. huic oppinioni. Joa. et bona. s. e. in causis. Sed Jo. viij. q. i. qui epatu. laur. An. Ja. pby. goff. Inno. host. z. copo. hic tenent hru z. sic fuaf. Id e Guil. spe. j. e. vbi piculu. li. vi. Id e Archi. i. pdicto. c. qui ep. tu. z. b. mandeg. in ope suo. c. rlvij. accur. ff. q. cui. que. vni. l. plane allegat ad hanc partem cano. in scripturis

.vij. q. i. z. l. vbi absunt. ff. de tu. z. cur. da. ab. hijs host. all. .j. e. cu in veteri vbi valet electio facta de eo de cuius cofilio fieri debebat electio si aliud no ob. z. hoc teness satis est enim elec. heat maiore pte eoz qui hnt eligere qd dic vt di xi. s. pri. q. lz electus sit de eoz numero no ob. ab initio qz cessat ex quo pcedit electio. Cu iur. auctoritate post electio ne legipime facta qlibet electioni de se facte valeat consenti re no ob. q. d. de iudicib. q. illud locu hz qn no oes proce dnt q. aliquis est absens vel ipeditus q. de officio duplici allegatur no ob. q. mo consentit non taq. compromissari sed taq. electus. q. si facere no possit suu offm esset sibi. dano sum hoc casu nec credo hoc casu necessariu primu. z. sensus suu. l. vt in se consentiat taq. compromissarius ex quo a prin. habuit maiore pte compromittentiu sufficit enim q. pns fuit z. tacuit qn fuit electus q. aut dixi. s. in vlti. obiectione d. du plici colensu hz locu in terminis decre. nfe. s. qn tres ex. vij. eligunt quartu no ob. l. no lz z. l. si emptione in fi. q. illa hz locu qn vnus tm est tutor qui emit re pupilli id e in similib. secus si plures essent z. vnus emeret cu tutoris auct. vt ibi no. **E**t. C. e. cu ipse tutor z. hoc facit pro. vel alr vt vtrobiz no. no ob. v. compromissum tenore qz respicit q. dictu erat de maiori pte vt dixi in textu z. v. fm tradita zc. q. est in decre. vlti. de sortile. narrat factu. Nec sequit q. si sic fm fuit q. maior pars al. no potuisset hebat q. duo sine tertio possent ad electione pcedere q. al. no potuisset nec ibi aliqd ius sta tuitur vt hic recitat. d. z. p. m. post hosti. sup in gl. **S**ed incidenter quero si dem fuisset in compromisso q. illu elige rent que oes. vij. nominaret an tuc valeret electio facta de se Inno. dicit q. non. Id e copo. qui dicit se sic optinuisse. Id e Guil. ma. c. rlvij. d. z. p. m. recitat se in quibusda scri pturis inuenisse q. Inno. iij. ob hanc caz. cassauit q. da ele ctione facta p. v. compromissarios de. vi. in monasterio acre baen. sed tene p. trariu p hac decre. na si sex eligunt. vij. ele ctioni de se facte consentiat appet q. ita completur numerus omnium p. z. sensum ipsius sicut maiortas numeri qn a trib. de. vij. tm eligitur z. p hoc iudex q. notat contradicit ei q. dixi. s. qone pri. in fi. z. hec sunt vera nisi dem fuisset expi se q. no possent eligere de se ipsis z. hoc placet host. z. mibi. **Q**uinto quero supra in vni tm fuit compromissum an se ipsum possit eligere ad negatiua glo. all. iur. supra all. in. v. ob. recitat opi. quoru da qui si iuravit eligere meliore z. ipe sit melior se ipsum pot. eligere hoc placet Lau. Jo. z. An. qui dixit q. eo casu pp iuramentu se nominabit q. eliget si no admittat no curet. Id e dixi. j. de iurepa. p. nostras glo. te net hru q. esset ambitiosus. vij. q. i. in scripturis. Intelli gat ergo exceptus in generali. fmone sicut psona loquens allegat. l. inquisitio. C. de sol. z. ff. de codi. z. de qui. ab here di. s. vlti. ad id e de iure iura. petitio. It e ac. in pall. l. pla ne. It recognoscat ergo fm Inno. in se culpa. v. di. ad eius nec de alio malu psumat. j. de psump. c. si. al. esset poti. re pellendus vt phariseus q. admittendus vt publicanus ista habent. Luce. vij. vel saltu renunciet compromisso vt tangit goff. z. id e Jo. s. e. in causis in principio plus dico q. no possz se ipsum eligere dato q. non fuisset expsus i. compromisso qz tunc et subesset ro ambitionis ex quo non hz coelectore z. si hoc noluerit compromittentes. sine compromisso debebat euz eligere vñ si dixerunt q. se tm eligeret no valet p. id q. dixi i fa ob. Sed ibi compromissum fuit in duos quoz vnus eligit aliu si dem fuit in compromisso q. de se possent eligere opte pcederet dem copo. q. dixi in vlti. ob. tm z. vbi hoc no fuit expsum. Id e tenet hosti. z. d. p. m. s. q. valeat electo a deo enim intelligit vocatus no a se ipso fm eos hic enim nulli. discordia nullius ptept. qd ergo. aliud q. rif ex quo nec i. for ma nec in materia est peccatu ad hoc. j. e. nihil e post inci piu bñ facit. ff. de op. no. nun. l. i. s. z. post opis i. fi. z. p. h. rñ det mibi. d. z. p. m. q. id e credebatur si sunt duo tm q. eligit iure pprio q. si vnus eligit alter q. valet electio facit q. de duob. cardinalib. ipse notat post hosti. s. e. lz. sup verbo in ter cardinales an aut si vnus tm fuit compromittens possit compromissarius eu eligere dic vt scripsit. d. z. p. m. de insti. .c. fi. sup gl. ij. ite an pater compromissari possit eligere filiu compromittete dic vt scripsi. j. de iurepa. z. suluit. s. glo. ij. c. iij

Sexto q̄ro si iste quartus consentit in aliū an possit resili-
 lre glo. vlt. dic. q̄ nō si talis cōsensus fecit cū alijs maiore
 partē alleg. l. nemo. ff. de regul. iur. ad idē. co. ti. mutare cū
 cōcor. l. vi. vñ sciscitaf. hic. d. 7. p. m. q̄ hic disputatū fuit et
 terminatū q̄ si ille quartus simul cū q̄nto z. vi. elegisset. vij.
 nō posset resiliire nisi ille esset scienter indignus electus h̄c
 tunc sue pprie electioni cōsentire q̄ iuuat q̄ hoc posset. s.
 sue electioni cōsentire ex quo ille. vij. est indignus z ignozā
 ter ab eo electus. si vero iste cōsentit in talē in quē nullus ali-
 vel minor ps eo cōputato cōsensit tunc poterit resiliire. d3
 ergo fm. d. 2. p. m. esse cautus qui sperat eligi. q̄ in talē cō-
 sentiat in quē nō sperat alios. cōsentire sed forte istud consi-
 liū nō est fm. dē cū reuerentia p̄ris loquor. Septimo z vlt
 timo q̄ro. si iste nominatus p tres. vel plures. nō esset ido-
 neus an ab alijs nominat⁹ optinere deberet vñ q̄ sic. j. e. cō
 gregato z hoc placet An. cōpo. tenet s̄riū. j. e. q̄ pp qz ele-
 ctus est s̄ intentionē cōpromittentiū a minori pte cū ipsos
 solos eligere noluerit nec soli receperit cōpromissum. ff. de
 arbi. l. pedius. nec enim p oia fungū cōpromissarij vice ca-
 pituli fm. cū q̄ placet hosti. per id q̄ no. j. e. ne pro defectu
 vt sic forma p̄promissi z cōpromittentiū fuerit indēpnis z h̄
 teneas qz p̄promissarij nō eligunt simplr vt collegiū z ideo
 nō h̄s locū q̄ hic d̄. pp delictū ius maioris p̄tis recidere i
 minore an aut si vnus ex cōpromissarijs eēt excoicatus va-
 leat ipsoz cōis electō dic vt scripsit. d. 2. p. m. s̄. e. in causis
 super glo. antepenultima Jo. cal.

De ordine cognitionum. Rubrica.

Ab istis nomine. Glorioso Virginis Marie
 matris eius beatiqz. Johānis apostoli z euangeli-
 ste gratia sit nobiscū. Amen.

Lite contestata. Et prestito

Iramento z datis dilationibus rei solent suas
 q̄ones pponere de qb̄ quo ordine sit cogno-
 scendū posset merito dubitari ideo post. R.
 de dila. hois et iur. ponit hanc. **Ad.** R. solet opponi al-
 tero de trib⁹ modis vel de supfluitate vel de inordinata si-
 tuatione vel de inepta formatione de qbus oibus huic. R.
 obici p̄t. **Et** p̄ q̄ sit supflua. Quia quo ordine de pluri-
 bus questionib⁹ cognoscat tractat de mutuis peti. ergo zc.
 q̄ est s̄ id q̄ auctor. p̄misit in proemio huius libri. oē enim
 supflūū rescandū est ab arte. lxxvij. di. cor. epi. s̄. de officii.
 dele. cū cōtingat. j. de p̄bationibus. c. ij. cū si. So. R. de
 mu. peti. p̄ncipaliter tractat an reus recouēnre possit acto-
 rem z corā quo z an q̄ in vna cā suaf in alia sit seruandū z
 siqd de cognitionis ordine ibi d̄ illud sit incidenter sed h̄
 p̄ncipaliter tractat quo ordine de ipsis cognoscat. **Ite** hic
 nō solū tractatur de ordine conuentionis. z recouentionis
 sed de ordine cognitionū quarūcūqz pluriū q̄nū saltem a
 diuersis p̄positaz siue reus pponat p modū actōis siue ex-
 ceptōis vt p̄ i nigro zō hijs nō tractat illa R. u. z sic vna nō
 ē supflua p̄ alia fateor tñ q̄ aliq̄ p̄mitatē h̄nt ad iuicē vt i
 .c. ij. **Secō** opponit q̄ rubrica. sit hic inordinate p̄sta
 qz respectu pluriū q̄nū q̄ interdū ponunt ab actore sequi
 debuisset Rubrica de libelli oblatione respectu illoz q̄ po-
 nunt p modū exceptionis dilatorie p̄cedere debuisset. R.
 de lite cōte. iij. q. vi. s̄. exceptio. j. de re iudi. z forte pp hoc
 in antiqua compilatione. In sc̄da post Rubri. de mu. pe.
 ponebat ista an Rubricas. p̄cedentes sic z in. C. ponit ru.
 de ordi. cogni. iudicioz an illā de lit. 2te. z de dilationib⁹.
Ite respectu exceptionis q̄ pponunt pemptorie debuisset
 situari. post Rubricā de exceptionib⁹ cōstat enim q̄ p̄ po-
 nitur exceptio z postea de cā cognoscat ordo aut̄ debitus ē
 in doctrina suandus. facit. xxij. di. in prin. z alijs actibus
 de accu. qualiter. lxxxix. di. ad hoc q̄ inuit hic. R. ergo zc.
 So. l3 possit dici hoc eē de hijs q̄ pendent a voluntate de
 qbus nō cogimur reddere rationē. ff. del. nō oium. hec tñ
 hoc loco fuit rite collocatay patuit in cōtinatione. sine du-
 bio enim p̄ncipaliter hec. R. tractat qñ qd̄ p̄ponit a reo p̄
 modū exceptionis incidentis q̄ cōiter fieri solet post datū

terminū actori ad probandū ex quo aut̄ sic est p̄p̄ta de co-
 gnoscendi ordie tractat z ad ea que frequentius zc. ff. del.
Na ad ea. s̄. vt lite nō cōte. qm̄ in p̄n. fateor tñ q̄ diuersis
 respectib⁹ de qb̄ supradictū est obiciendo potuisset in di-
 uersis locis situari vñ Impator visus est ponderare p̄nci-
 paliter qñ fa qd̄ p̄ponit fm modū p̄udicialis z qz tunc im-
 pedit p̄cessum in p̄ncipali. ideo illi p̄misit Rubricā de
 lit. 2te. **Tertio** op. q̄ sit inepte formata qz p̄nciplr i hoc
 secundo libro tractat de iudi. z p̄ntentibus ad iudi. ergo
 debuit dicere de ordie iudicioz sicut facit impator in. iij.
 li. C. i quo d̄ iudi. tractat. In. vij. at̄ bñ p̄dit. R. de or. cog.
 vbi p̄ncipaliter nō tractat de iudi. goff. in summa hui⁹ ti. in
 prin. redarguebat auctore dicens q̄. R. de or. cog. erat la-
 tior z generalior in qua tractat de vniuersitate cāz q̄ alteri
 p̄ferat z q̄ cū alia cōcurrat z q̄ prius z q̄ posterius sit tractā-
 da. Sed in. R. de ordi. cogni. querit qd̄ iur. cū qd̄ libera-
 lis p̄p̄it z alia ciuilis vel criminalis. z ideo illa ponit in
 .vij. l. C. vbi deliberalib⁹ causis agit. vey dixit gof. habito
 respectu. ad nigrū vtriusqz put illas p̄sequit auctor iur. ci-
 uilis z maxime intelligendo q̄ iudiciū includat eēt cognitio
 nē. j. de ver. sig. forus. vñ ac. exponit de ordine iudicioz et
 de q̄nib⁹ in iudicio ordinandis z Azo. dicit q̄ ibi iudiciū
 p̄ponit p̄ actione vel q̄one z facit q̄ no. insti. qui. nō ē per-
 missum fa. testiū. s̄. p̄terea z quō multis modis d̄ iudi-
 ciū plene p. d. z. p. m. de regul. iur. i iudicijs. li. vi. in glo. et
 in nouella sub oibus tñ istis Rubricis in nigro fit mentio
 de q̄stionib⁹ z sic de materia z de ipaz ordine quātū ad for-
 mā cognoscendi. de illis eēt cognitio includit eēt finē ipaz z
 diffinitionē q̄ oia ita cōueniunt vni Rubri. sicut alteri qua-
 re nō credo magnā differentiā quātū admētē siue dicat d̄
 ordine cognitionū siue iudicioz cū z iudiciū p̄ cognitione
 sumatur. lxxij. di. de Petro. lxx. di. c. ij. in fi. z conuerso
 .j. de verb. sig. for. v. iudicium.

De ordine cognitionū. Rubrica.

Atellerimus C. de exce-

Iptione pem-
 ptoria est cognoscendū anquā p̄ncipale diffi-
 niaf. sufficit tñ sup p̄ncipali p̄nunciari. Duo
 facit p̄io ponit thema ex quo insurgebat tri-
 plex qd̄. In fa vtriusqz successiue. Solu. ibi. Inquisitioni
 solutio se ibi quo facto. Adulter sic d̄ a mētis mollitie. xxx
 ij. q. vij. s̄. sed illud ambrosij ista tñ nō fuit sic mollis. q̄ cer-
 tabat pro m̄rimonio facit q̄ no. j. de clande. despoii. c. i.
Peteret. ergo petitorū intēptabat. Ala. petebat eniz ad
 iudicari. nō restitui gof. z p hoc intellige q̄ m̄rimoniū intē
 ipsos p̄ctū modū exprimēs z id̄ petebat z. j. de cōdi. appo.
 p tuas q̄ cōcordant huic l̄re. In viz. i. in maritū. sic. v. di.
 ad eius. xxxij. q. vij. vxoz. z. c. se. xxxij. q. v. c. i. z. c. manife-
 stum z sequētib⁹. de fri. c. i. z. c. laudabilē. z de sc̄dis nup. c.
 pe. z vlti. cū si. z dicit hosti. q̄ vir negabat p̄ctū id̄ testes. fue-
 runt necessarij vt sequitur. **Testes.** ergo erat lis. contesta-
 .s. vt lit. nō p̄test. in rubro z nigro sed hodie hoc casu non
 est necessaria contestatio vt in clem. de iudi. dispendiosam
 de v̄b. sig. sepe. **Intentionis** no. pro capitulis. supra qb̄ p̄
 ductū testes q̄ intentiones vocant ad idē. j. ti. ij. cū ecclesia
 iterdū assertiones z facit q̄ sequit. C. de tēp. ap. p hanc in-
 terdū articuli. j. de testi. ex tenore z. c. veniens. ij. e. ti. p̄sen-
 tiū. li. vi. **Interdū.** c. j. de testi. fraternitatis z. c. p tuas de fi
 de istra. cū Jo. **Assertionē.** i. ad p̄bandū eēt m̄rimoniū et
 sic timebat de snia ferenda vel forte nōdū erāt attestatiōes
 publicate. sed timebat vir ne testes. p̄ducti p mulierē p̄bas
 sent intentionē mulieris. **Exceptionē** z sic non erāt mutue
 petitiones. j. c. pri. **Consanguinitatis.** idē si oppositū fuisset
 q̄ vis aliud ipedimētum dirimens m̄rimoniū. cū eadez
 sit rō. **Elidi.** i. perimi vel excludi. facit. s̄. vt li. nō 2te. Qm̄
 .s̄. si aut̄. **Et** sic p̄ q̄ p̄emptoria excludit v. l. p̄mittit in-
 tentio agentis respectu p̄ncipalis negocij. q̄ est vey ea p̄
 bata vt sequit vt sic intelligit q̄ p̄emptoria exceptio est acti-
 onis exclusio. ff. de exceptionib⁹. l. ij. j. d̄ p̄script. ad aures
 nō tñ p̄ eā sit litis p̄testatio. j. de litis cōtest. c. i. li. vi. **At. i.**
 decidat qd̄ quā statū dicā. Inquisitioni que fuit an de con-
 sanguinitate sit agēdū pri⁹ q̄ sup m̄rimonio snia p̄feratur
 Jo. an.

Jo. an. Insurgebat q̄ ex themate alia q̄d an satis eēt p̄nci-
pale negociū diffiniri q̄ soluit in v̄si. quō sec̄. Exceptione
cōsanguinitatis. de qua p̄misit pbata nō enim. sufficeret il-
lā p̄ponere nisi pbaret. j. de p̄scrip. Cū ex officij z de re iu-
di. cū sup de p̄ces. p̄bē. cū sup de hys. q̄ si. a ma. p. ca. c. i. cū
simi. P̄ncipalis q̄d. i. qua mulier petebat viz vt supra.
P̄rima in similitudinarie vt sicut perunt qui occidi-
tur. sic p̄ huiusmōi exceptionē pbata actio vel intētio acto-
ris de medio tollit. z sic occiditur merito ergo tal p̄pto-
rie appellat̄ inst. de act. §. appellat̄. Cognoscendū nō dicit̄
p̄ncipiādū J̄pa. f. exceptioe. Diffinitiois. f. sup p̄ncipali.
Quo facto. hic soluit alia q̄d q̄ supra dixi z exponit hostiē.
in qua exceptione pbata put. i. q̄ fm egidi. sed eā exponit
.i. si pbata fuerit cōsanguinitas z tunc cessat glo. p̄cedens
z eēt opponendū quo facto. i. cognito. Sed plicatio puta
reprobationis testiū vel sufficientie dispensationis. pbare
vel simile ad primū de testi. series. z. c. ex tenore ad fm de
consan. z affi. dilectio z. c. q̄ circa hosti. C̄ P̄rimo nota
duo p̄ncipalia de cā huius decre. q̄ dixi sumādo ad p̄mū
cōcor. j. e. tuā qui. fi. sint. legi. latoz. z idē in qualibet p̄udi-
ciali de q̄b. j. plene dicā. in. iij. q. ad fm cōcor. C. de or. iu-
di. l. i. z. iij. z. C. de or. cog. l. ij. r̄n. Sc̄do no. q̄ fundata i
tentione actoris reus p̄ponit z pbat exceptionē p̄emptoria
cōcor. j. de dolo. z cōm. finē. j. de testi. c. testib. z de cogna.
sp̄r. . c. vltimo ad idē quo ad pbationē. C. de p̄scrip. lō. tēp.
.l. emptor z de excep. si quidē z de p̄ba. excep. q̄ loquunt̄ d̄
dilatatoria solutionis. C̄ Tertio no. q̄ exceptio p̄empto-
ria est actiois vel intētionis exclusio actoris q̄ dicit vt dixi. §.
sup ver. elidi. z sup ver. pbata. C̄ Quarto q̄ p̄ petētē resti-
tutionē cōiugis ob. exceptio cōsanguinitatis. dicit vt dicā.
j. in. iij. op. sicut in casibus no. §. vt li. nō p̄te. c. i. in. iij. gl.
C̄ Quinto q̄ iudex interdū cognoscit de eo q̄ nō p̄ncipiat
Si. s. de refcri. cū cōtingat. j. de re iudi. de cetero. iij. q. vi.
quāuis z. c. dudū. C. vbi sem. vel clarius. l. quotiens. j. d̄ te-
sti. cū olim. j. de ap. p̄stitu. z in p̄dicta. l. i. C. de or. iudi. q̄
dicit vt. j. dicā. in. iij. obie. C̄ Sexto q̄ iudex d̄ p̄ncipalit̄ rō-
nē iur̄ seq̄ in p̄ncipiādō. iij. q. vij. iudicet. xxx. q. v. ij. z. c. se.
z. §. de iudi. exhibita. z. c. vlti. in. fi. j. de testi. dilect. in. fi. z d̄
excepti. dilecti. in. fi. cū similib. C̄ Septimo q̄ pbata ex-
cepti. p̄emptoria reus est absolvendus in petitione actoris
cōcor. j. de fi. instru. cū Jo. j. de p̄scrip. auditis z. c. cū olim
j. de cogna. sp̄ali. c. vl. de p̄uile. accedentib. cum fili-
bus. C̄ P̄rimo op. ad id q̄ sc̄do notauit q̄ publicatis atte-
stationib. nō sunt testes p̄ducendi. ab alterutra p̄tū. j. de
testi. fraternitatis z. c. sequē. in. aut. de testi. §. q̄ vero coll.
.vij. Accur. tenet in. l. exceptionē. C. de p̄bationib. z. C. d̄
p̄scrip. lōg. tēp. l. emptor z aptius. C. sen. rescin. nō posse
.l. p̄emptorias z. ff. de rei ven. officij q̄ si quis dicit testifi-
cata postea p̄emptoria nō poterit pbare per testes p̄ iur̄ p̄-
dicta. sed p̄ iur̄ pbat p̄di. decre. de cogationib. spu. c. fi. d̄
testi. c. de testib. z ibi no. sc̄m̄ circa eā p̄ opponere ne re se
grauet pbatione supflua ad q̄ optime facit. C. de excep. l.
fi. siquidē nec ob. publicatio attestatiōis cū hic sit alius ar-
ticulus. z sic cessat rō subornationis de dictis iurib. z de te-
sti. eam. z. c. cū venisset hec vera nisi p̄ modum exceptionis
vel defensionis p̄poneret articulus directe s̄ ius ei super
quo iam publicate eēt attestatiōes tunc enim p̄ponens
nō posset illū pbare p̄ testes vt in clemētis de testi. c. de
testib. Ande volens talē p̄ponere caus. sit vt nō expectet
publicationē attestatiōis nec negat qui an fundatā intētio-
nē actoris. possit reus p̄emptoria opponere z. j. terminum
assignatū cōter actori z reo possunt ex vtraq̄ pte testes p̄-
duci. s. de renunciationib. sup hoc q̄ sepe seruant ad faci-
liorē expeditiōnē litū z h̄ placet Guil. in spe. de. teste. §. qua-
liter. v. sed opponit z de exceptioe. §. dicto ver. sed nūqd at
testationibus q̄ etiā intellige h̄ q̄ stati dicā. in secūda ob.
C̄ Sc̄do op. z v̄ q̄ reus possit z debeat pbare exceptionē
antequā actor fundet intensionē suā. i. q. xi. §. aliquādo z. l.
sequentib. s. de iudicijs exhibita nec enim h̄ actori q̄ reo
nō liceat. §. de maru. peti. c. ij. de exceptiōib. cū iter z ma-
xime cū reus sit fauorabilior. j. de p̄bationib. ex lris. ff. de
regul. iur. fauorabilior. cū cōcor. q̄ etiā ipse reus h̄ possit

vt expressum. C. de inoffi. test. liberi in. fi. ff. de p̄bationib.
circa eū z de libera cā cū necessitas. So. in dilatorijs z p̄i-
dicialibus p̄cessit est planū q̄ p̄nt probāde vt in p̄mis cō-
trarijs z. j. c. penul. z vlt. sed nō p̄emptorie que nō sunt p̄i-
diciales. Ad qd enim d̄z probare reus vt dixi supra ob. p̄-
rima pbet ergo. p̄io actor intensionē suam z postea reus
suā exceptionē ad hoc. j. de p̄ba. lit. de testa. presentū. l.
.vi. z no. in. p̄re. l. circa cum z placet Dy. de regul. iur̄ non
licet li. vi. nec ob. q̄ reus sit fauorabilior illud enim est v̄z
i quo ius ecclesie nō ledit. Ad qd. §. de fo. cōpe. ex tenore.
C̄ Et si hunc ordinē remittat iudex inuita pte poterit ap-
pellare vt etiā tenet Smil. in spec. de p̄batio. §. i. v̄si. nisi
vterq̄ vbi de hoc z hoc placet nisi ptes consentiant vel nō
cōtradicerent q̄ simul vterq̄ terminū assignaret vel nisi sit
Iudex qui p̄t p̄cedere summarie tunc enim vterq̄ simul
poterit terminū assignare vna parte inuita vt in clemēt. de
verbo. signifi. sepe z de hys casibus intellige q̄ dixi. s. ob.
p̄ori. C̄ Itē si cōsentit actor q̄ p̄prie reo. hoc petenti ter-
minus assignetur tunc ipsi reo mos gerendus est z sic intel-
liguntur p̄dicte. l. vltimo pro cōtrarijs assignate in. l. liberi
in. fi. p̄sumptio faciebat pro actore vnde reus habebat ne-
cessario probare de quo. j. remittā. de replicatione autē an
sit probāda anteq̄ exceptio plene notant d̄ns z. p. m. j. de
excepti. a nobis in sumula replicationū in. vi. membro ca-
sus autē in quib. reus. habet necessario probare de iur̄ suo
vide in Specu. de p̄ba. §. i. v̄si. nunc ad p̄positum.
C̄ Tertio oppo. ad id q̄ quarto notauit de decre. ex p̄que-
stione. j. de resti. spol. vbi. q̄stio cōsanguinitatis nō ob. pe-
tēti restitutionē cōiugis. Sola. illa i possessorio. h̄ in petito-
rio vt dixi. in. textu z ita soluitur in. decr. lras. c. ti. C̄ Quar-
to oppo. ad id q̄ quinto notauit de decre. cū sup. j. tit. ij. ff.
de qua. R. Sola. regulare est de qua re zc. hoc et in p̄cor.
ponunt casus speciales vt no. in cōtrarijs vel p̄traria loquū-
tur quādo iudex cognoscit p̄ncipaliter. §. de eo sup quo
lit. contesta. corā eo vt dicit Accur. in. l. de qua re secus si
incidenter vt hic p̄t dicere quantū ad hunc casum q̄ be-
ne pronūciat saltem tacite z cōsequitur hoc casu per talēta
citā pronūciationē q̄ cōsequeretur p̄ expressis ideo nō est
necessaria expressa. C̄ Quinto oppo. ad p̄ncipale dictus
z videt q̄ super exceptione sit necessario pronūciandū. s.
de elec. cū dilecti. j. de testi. veniens. ij. de fi. instrum. cum
Joānes de ap. Sup eo. i. z. j. co. tuā. de ordi. cog. latoz ad
idem. ff. de iniur̄ in. ra vtile vbi minore petēte restitui pro-
nūciatur sup etate. ff. de libera. causa. l. liberis. §. vltimo
vbi si is qui petebatur in seruū opponit q̄ tēpore incobate
litis erat in possessionē libertatis siue deleg. super hoc pro-
nūciat z. ff. de p̄uari. l. iij. vbi si contra absolutionem al-
legatur p̄uaricatio. sup ea pronūciandū est datur vna so-
lutio generalis quā etiā vltimo ponit hic glo. videt q̄ pro-
nūciari p̄t z sic loquunt̄ p̄dicta p̄traria sed nō est necesse
vt hic in cōcor. Istud fm membrū nō soluit aliqua de p̄e-
dictis in q̄bus patet q̄ est necesse vt. j. ostendit v̄nt. et hic
glo. recitat placē. z mar. dixerūt semper debere etiam sup
incidenti pronūciari per p̄dictas leges z regulam de qua
re zc. nisi sit iudex qui impediatur propter eius conditio-
nem puta q̄ pedane. C. de iudi. quotiens. Si. §. de iudi.
cū venisset vel cōditōe rei puta q̄ pupillus cui mouet qd
stat. incidenter tunc non pronūciat super cā stat. sed de
hereditate. C. de or. iudi. l. i. vbi de hoc. S̄ burg. ten. ut
contrariū. s. q̄ satis est vt pronūcietur sup p̄ncipali licet
nō sup incidenti per. l. i. z. iij. C. de or. iud. l. i. ij. R̄n. nisi
quādo esset incidens z p̄iudicialis puta q̄ civilis incidit
criminalis vel cōtra ita recitat a3o op. suam in summa de
or. iudi. vel quādo criminalis criminali vt recitat A3o. in
p̄dicta. l. i. Johan. z A3o. z place. hic glo. Distingunt
inter incidentes z emergentes in incidentibus est vera fa-
op. nisi quādo esset p̄iudicialis de quib. p̄iudicialib. j.
dicā sed in emergentibus est vera prima op. z de talib. lo-
quunt̄ cōtraria al. aut intra vtile nō ob. q̄ ibi. pronūciatū
fuit sup libello q̄ actor dicebat se minorē z lesū vel ibi nō
fuit p̄ncipiātū sup etate p̄ncipr sed p̄ quādā p̄nias q̄ rōne
etatis z lesionis fuit restitū ad. l. iij. de p̄uaricationib.

dicit qd est spale vel qd ibi puaricatio fuit in modū replicat-
 tionis opposita exceptionē ppositā in. vi. dilatorie. puta
 an lit. 2te. accusat' dicebat se absolutū p sniam z sic oppo-
 nebat de re iudicata per modū dilatorie ad impediēdū p-
 cessum de lit. 2te. c. i. li. vi. actor replicabat de puaricatio-
 ne accusatoris pmi sicut exceptio opponebat p modum
 emergentis sic ecōtra illa replicatione accur. autē ibi v' di-
 cere qd post exceptionē absolutionis accusator accusauit di-
 recte pmiū accusatorē de puaricatione et tunc planū est
 qd debuit pronunciarī z hoc etiā dicit inno. alternative tñ
 s. de ele. cū iter. R. vbi tractat de h' dicēs et sic posse itelli-
 gi in alijs civili vel criminali. sibi inuicē incidentib'. Dic-
 autē hic glo. z hec exceptio pma est preemptoria qd exponit
 ab. qz p bato qd ille fuerit puaricator nō audir postea z cum
 alij dnt aut est qd q patitur litē z testari z tunc de illa nō est
 necesse pnuociari. sed pnuociatio sup pncipali z p conse-
 quēs sup illa dūmō de ea fuerit plane cognitū vt in. l. ij. C.
 de or. cog. z ibi notat secus si nō esset plane cognitū. ff. de
 hys qui. sui vel ali. iur. sunt. l. p. C. de liber. agno. l. figs. s.
 si potens. Sivero est talis qd que nō patit litē cōtestari tūc
 de ea est pronuncian dū vt in. l. ij. ff. de puar. Lētra pmiū
 mēbrū huius distinctionis faciunt. j. c. tuā z j. qui. si. sint le-
 gip. latoz. v. sup qōne in legiptimitat' est pnuociandū z tñ.
 illa nō impediret contestationē sup hereditate ex quo exci-
 piendo pponit nec et p distinc. Jo. z sequaciū p3 clare rñ-
 lio ad dictas duas decre. cū illegiptimitatis exceptio sit i-
 cidens nō emergens sed fm illā di. Jo. potes dicere qd lo-
 quunt de incidenti p iudiciali. ex eo qd iudex qui d pncipa-
 li cognoscebat de incidenti et incidentē pposito. s. de illegi-
 pmitate cognosceat nō valebat z. si ppetens iudex. s. ecclia-
 stic' ad qd facta fuit remissio de illo an cognoscat z pnuociat
 corā iudice cōtesta. z reus exciperet de illegiptimitate z
 actorē qz tunc satis eēt cognoscere de illo incidenti z pnu-
 ociare sup pncipali bost. hic z i summa hui' ti. v. breui' dic-
 qd sup omni exceptione cui' pnuociatione nō facta pncipa-
 li qōnis pcess' expedire non pōt pnuociandū est nisi. iudex
 sit tal' qui pnuociare nō pōt intelligo tñ qd tunc ppetentē
 pno. pnuociabit si vero pncipal' qd pōt expediri dato qd nō
 pnuociet sup exceptione tunc nō est necessario pnuocian-
 dū pōt tñ pnuociari nec pterea viciat qd agit all. decre. sup
 eo de ap. j. sicut et pōt intelligi de ele. cū dilecti. de fide in-
 stru. Lū Jo. mlti placet h' solu. z sub primo mēbro cōpre-
 hende nō solum emergentes sed et incidētes vel pempto-
 rias. qd pponi pnt in vi dilatoriaz an lit. 2te. cū sic pponunt
 de lit. 2te. c. i. li. vi. Vel qñ iudex pncipalis cause de illa nō
 pōt cognoscere vt in decre. tuā z latoz sub fo mēbro iclu-
 dit et dilatoria solutionis sup qua pbata lit. cōte. nō erit ne-
 cesse pnuociari qz tunc nō desert iudiciū. vt no. Inno. j. ti.
 .i. c. i. z p hoc dicā solutiones bost. declarata vt est de m' oia
 que vident cōtraria ad cōcordiā reducunt nec expedit tra-
 ctare an sup exceptione sit pronuncian dū expresse vel taci-
 te qd an pncipale diffiniendū qz nō refert cū eadē est rō taci-
 ti z expresse. ff. si certū pe. cū quid. s. de rescri. c. ij. z de hys
 qd si. a ma. par. ca. ex or. cū cōcor. secus qñ rō est diuersa et
 facit qd ibi no. de iuramē. ca. c. i. fo rñ. li. vi. ¶ Primo qd
 rō qd sit ratio vtriusqz dicti huius decr. So. ratio pmi dicti
 vltra id qd exprimit lra pōt esse qz cā naturaliter suū cum tñ
 pcedit ad hoc. d. pe. di. ij. qz radix. z. c. charitas. est aqua su-
 pra de rescri. c. vlti. j. de ec. edi. ad audientia. ij. in fi. cū si.
 ars. aut uniterat naturā inquātū pōt. xvij. di. c. vlti. lxxxix.
 di. singula. facit. j. de bapri. debitū sed si reus est absolu-
 dus. vt iā erat fundata actoris intentio h' nō pōt esse nisi pp
 suā exceptionē pbata ergo fuit de illa pmitus cognoscēdū.
 rō scōi dei at ē qz oē lup hui' rescādū ē ab arte ad h. xvij.
 di. cor. epi. s. de offi. del. cū cōtingat. j. de pbationib'. c. ij.
 sed pnuociatio sup pncipali apit defectū pp quā pempto-
 ria fuit pposita ex quo aliō nō ob. ergo sup illa nō fuit neces-
 se pnuociare. ¶ Secūdo qro cū supradixerim quas dā ex-
 ceptiones emergentes z quas dā incidētes qd sint et qñ co-
 gnoscan. glo. hic dicit. qd incidens est que ppetit reo ante
 lit. 2te. z sic orit ex circūstantijs negocij z h3 vetustiorē cāz
 fm Ac. in. l. i. C. de or. iudi. vt res iudicata vel finita vel in

ramentū pscriptio pactū d nō petēdo cōsanguinitas. vt aliō
 impedimētū qd opponit i m' in omio vel filia emergētes. at
 fm glo. sunt qd ppetit z emergūt in lite an dilatio sit dāda
 vel nō an testis sit recipiēdus vel nō an positio vel interroga-
 tio sit recipiēda vel nō. vñ dicit gos. qd orit ex circūstantijs
 iudicij qd fere est in oib' dilatorijs fere dicit pp dilatoriā.
 solutionis. vñ fm ac. emergētes nō hnt cām an incobatū iu-
 diciū. sed put dicit dñs. z. p. m. interdū incidēs nō h3 cām
 an iudiciū incobatū qz pendente iudicio potuisset actor se-
 cisse reo pactū de nō petēdo qd tñ exceptio est incidens vt p
 dixi. Itē qñqz emergens potuit cōpetere an iudiciū icoba-
 tū pmo enim potuisset actor excōcari vel iudex vel pcura-
 tor qd sunt emergent' cōiter dnt doctores. qd incidētes sunt
 pemptorie sed emergentes dilatorie z dabat aduersum in-
 cidens pmit emergens qd differt sed istud fallit in dilato-
 ria solutionis vt retigi supra in vlt. ob. ad fi. vñ dicit qd inci-
 dentes sunt qd respiciunt cām pncipalē fm se. Sed emer-
 gentes nō sed respiciunt pcessus z ordinē litis. vt p3 p exē-
 pla p dca. ¶ Tertio cū supra dcm sit qd qdā qōnes et inci-
 dentes sunt p iudicialis qro qd sunt qōnes p iudicialis et qua-
 liter hoc cognoscat z circa h' plura. h' confuse sunt scripta
 Clarus tñ loquendo qd alij dic qd d' p iudicialis respe-
 ctive z interdū est p iudicialis respectu pponentis qñqz re-
 spectu aduersarij qñqz respectu pcessus. ¶ Quarto mō qñqz
 d' p iudicialis electiue qz vnā eligēdo sibi p iudicat quo ad
 alias puta cū alicui plures z cū dē civiles cōpetunt actiōes
 sed sunt prie tunc vnā pponēdo sibi p iudicat quo ad aliam
 .C. de fur. l. i. fuis. ex se emi. mā. l. i. ff. de tribu. qd in bere-
 dē. s. eligere. j. de postu. c. vno. li. vi. de ele. vt qs duas. e. li.
 z in alijs casib' qui no. in spe. de incidentib' qōni' v. ceterū
 de criminalib' ibi v. pazzo z h' et h3 locū interdū in reo vt
 plene. no. de reg. iur. nullus. li. vi. Itē qñqz qd est p iudicia-
 lis pponenti qz pluribus ppositis p altera d3 p stare z si ne-
 utra nō appuit. Ad cetera nō admittit. j. de ele. si forte. li.
 .vi. z de v. signi. cōstitutionē p rñso. c. l. respectu aduersarij
 est p iudicialis cū reus actori. qōnē referre nō pōt puta qñ
 agit sup spoliatione. j. e. c. vlti. z in alijs casib'. In qb' ces-
 sat recōntio de qb' notau. s. e. ar. cū dilec. vel cū pponit
 a reo exceptō pemptoria z actorē qd d' p iudicialis intēioni
 actoris eo qd ea pbata absoluit reus vt hic z in. l. i. C. de or.
 iudi. z. C. de or. cog. l. ij. fo rñso z. iij. q. xi. s. si heredita-
 te cū si. Et h' respectu hui' pemptorie dici pnt p iudicia-
 les respectu pcess' z hoc multipliciter vel qz id qd pponit
 est talis nature qd pbatū ipedit omnimō pcessum z sic ois
 dilatoria emergens pter dilatoriā solutionis d' p iudicia-
 lis. s. de iudi. exhibita. j. de accusa. c. i. Sed h' mō pōt dici
 p iudicialis. illa de qua loquit decre. quānis. in fi. z. c. pui-
 da de electione li. vi. vel qz suspendit pcessum cause primo
 incobate z hoc pcedit qñqz ppter dictionē iudicis querit
 de illa que incident' pposita non pōt cognoscere vt cū qd
 illegiptimitatis opponit ptra petitionē hereditatis i foro
 regulari. j. e. tuā. j. qui si. sint le. latoz vel quādo querit de
 cōditione pnone vtrū sit liber vel fuis. Ingenius vel li-
 bert'. filius vel extraneus. Insi. de ac. s. p iudicialis z h'
 respectu dicit qd civilis. qñqz p iudicat criminali. vt si accu-
 lato de crimine moueat qñqz stat' hec secūda suspendit p-
 cessum pime qz alr punitur libet' z alr fuis. C. de or. co-
 gni. l. iij. de adulte. Qm Alexandrū. iij. q. xi. si crimē. In-
 de si accusat' de crimine dicit accusatorē cū spoliaste z pe-
 tit restitutionē. ij. q. ij. nullus epoz. z. c. sequentib' interdū
 criminalis civilis vt si petens hereditatē postea accusatur
 qd testatorē cōpult vt cū heredē istitueret. C. si quis aliqūē
 testa. probi. l. i. vel si petebas aliqd qd per instrumentū pro-
 babas z reus accusat actorē de falsitate instrumenti. C. de
 or. iudi. l. vlti. iij. q. xi. civili. Qñqz criminalis criminali vt
 si reus accusatus de minori crimine accusat accusatorē de
 maiori eo casu quo pōt. C. qui. accu. nō pos. neganda cano-
 nizata. iij. q. i. z sic etiā pōt intelligi. l. prius qd h' ibi habet
 que est. l. i. C. ac. no. po. de p dicitis. S3 alr tractat sumiste
 z Guil. in spe. de incidentib' qōnib'. ¶ Quarto qro si p-
 emptoria pbatione pbata exprimit p modū cause in snia
 diffinitiuā lata in pncipali an patiat exceptione rei iudica-
 te sup

te sup ea z idē querit si ferit snia pro actorica expressa an si postea sup illa cā expressa i snia is s que snia lata fuit mouet s eū p quo fuit lata qōnē obstat eidē exceptio rei iudicate et vñ q nō qz aliud est aliqd proponere simplr aliud p modū cause vt probat. j. ti. ij. cū ecclesia hic est q petitiū in sententia necessario exprimitur. Sed cā necessario non exprimitur. j. de re iudica. Sic ex quo aliud est cā aliud petitiū ex illa nō ob. exceptio. ff. de exceptionib⁹ rei iudicate cum querit et duab⁹. l. sequentib⁹ optime. l. cū de hoc. in prin. e. ti. z facit. j. ti. ij. c. vlti. s supra decre. querelā de sive. cū dilect⁹. j. de ver. sig. Abbate nisi pnunciat sup cā allegata q eēt derisoriu si non pareret exceptionē rei iudicate. j. de re iudi. q ad cōsultationē. Itē eadē est res ex qua idē q pmo petitiū est sequit z heedē sunt psone ergo ob. exceptio. ff. de excep. rei iudi. Si cū argentū. s. si fundū z. l. cū querit z. l. sequenti. z no. j. de excep. c. pe. **Solu.** dicit Inno. j. ti. ij. cū ecclia exceptionē n̄ obstat. vñ si iudex dic̄ se cassare electionē qz hij q elegerūt nihil iur̄ hnt vel cōfirmat qz ad eligentes spectat ius eligendi pp hoc tñ sup iur̄ nō intelligit iudicatū z id si de iur̄ eligendi postea agat p illos s quos lata fuit snia eis nō obstat exceptio. p iura. p pa pte allegata sed in srijs de iur̄ eligēdi fuit actū nō tñ p modū cāe. Ss z petitiū vt sup illa pnunciaret z sic fuit pnunciatū z id illa pnunciatio hnt pareret sup iur̄ illo exceptionē rei iudicate al. dicit ipse q sequeret absurditas. s. q si aliqs peteret fruct⁹ alic⁹ fūdi vel ptū ancille z reus negaret fundū vñ ancillā actoris z absoluit expressa cā qz fundus vel ancilla nō ē actoris q is q subcubuit non posset postea petere fundum vel ancillā q est falsum. ff. de excep. rei iudi. si qs cū totū. s. Itē si qs fundū z se. z. c. ti. l. z an. eadē. s. q cū partes z. s. se que. Sed hosti. dicit q Inno. vñ s dicere bis q no. j. e. c. vlti. z ibi illa posuit in vlti. q. z. ff. de excep. rei iudi. si cū argentū. s. si fundū sed vide q dicā. j. in pri. qd. **Quinto** qro an idē sit in effectu pnunciare super qōnē pposita per modū exceptionis sicut cū pnunciat sup ea principalit̄ in tēptata vt sic vtroqz casu pariat exceptionē rei iudi. **D. z. z. p. m.** se expedit z dicit q nō no. j. c. pri. Sed ibi tñ pnunciat sup dilatoria vñ vt patebit ex. j. dīcēdis. hec qd ma iorē requirit indagine. Et dnt qdā aut fuit plene cognituz de ea z tunc idē est effectus aut nō fuit cognitū vel sūmatim tñ z tunc secus ita vt sentire glo. vlti. C. de oz. cogn. l. ij. z no. de hijs qui sui vel alieni iur̄ sunt. l. penl. Alij dnt q aut idē quis cōsequit p modū incidentis qz consequeret p modū principalis. vt p in exceptione p̄p̄ationis z tunc pnūciatio facta sup tali incidenti parit exceptionē rei iudicate si is s que lata fuit velet post modū de illa agere. ff. de p̄p̄. l. q. in dic. s. i. z de neg. gestis si aut. s. si. ad idē. s. de elec. cū dilecti. aut illud idē nō cōsequeret si optineret opponēdo incidenter qz faceret pponendo principalit̄ z tunc nunqz hz eundē effectū. pnūciatio facta sup illa exceptione que haberet si fuisset pnunciatū sup ea principalit̄ itēptata vñ tal p nunciatio facta hoc casu sup exceptione rei iudi. s. cū q velet directe agere hoc est repire in dilatorijs vt. j. c. pri. z ibi no. in glo. hic p in si. Sed secus vt in pemptorijs nec mirū cū regulr de hijs nil possit pponi post sniam ē si nil fuit de hijs an dcm. C. sen. rescin. nō po. l. pemptorias. j. de re iudi. suborta multo minus vt si fuerit ppoite an z pnunciatū sup eis. facit q dixi. j. c. e. vlti. in vlt. q. in si. **Quid** ergo si eēt pemptoria privilegiata q fuit pposita in vum dilatorie vt de re iudi. trāfacta vel finita. Credo q snia tūc lata sup illa nō ob. postea volenti agere ex illa qz ad aliud nūc pponeret qz primo. j. de testi. veniens. ij. z vñ qd qz agens iudicari deberet fm finē ad que itendit facit. j. c. pri. de ecclia sup hijs z. ca. qualiter. ij. de symonia h. ely. z facit q no. Inno. s. de referi. sup lris z q no. in specu. de excep. s. dicto in si. p et s facit q no. de lit. cōte. c. i. li. vi. **Sz op.** s id q dixi q snia lata sup pemptoria obstat volenti agere postea ex illa qz variato mō agendi cessat exceptio rei iudi. ad h̄ p̄dcā decre. veniens. ij. de testi. z. c. ti. cū i tua h̄ qstat q cū pponit p modū exceptionis ali⁹ est modus q cū pponit directe. Itē z ad aliū finē qz si subcubuit reus q illā ppo fuit tunc solū intēdebat excludere intētionē actoris z nō

agendo directe intendit illā aliqd cōsequi vel sibi ad iudicari si optinuit reus cū ppoit cā. excipiendo qstut⁹ ē qz intendebat qz pempta fuit actoris intentio. nunc aut is qui in illo iudicio fuit actor ager nō ad id. q. pmo. Sed vt cōsequat vel adiudicet sibi id de quo fuit exceptū ergo bñ sequitur qz z variat modus agendi. z ad aliū finē nunc proponit qz primo quare z c. pone exēplū petebā. electionē p me factā qfirmari tu excipis qz ad te tñ spectabat ius eligendi ecce qz solū intēdis meā intentionē excludere z ego dico electionē cōfirmari debere z id si de exceptione fuit plene cognitū z sup ea pronunciatū si succubuit nō ob. quo min⁹ de illo iur̄ eligendi possis qtra me mouere qōnē mō enim petitis. declarari ius ad te ptinet z nō ad me qz p nō fuit petitiū idē si obtinuit in exceptione hoc nō nocebit mihi quo minus sup dicto iur̄ possim agere s te qz mō aliud peto qz p z bene facit decre. cū ecclesia. j. ti. ij. hoc tñ dic. l. in eo qz venditorē agentē sup re qz viderat excipit de euictione qz h̄ pronunciatū fuerit s cū postea de euictione directe poterit agere. ff. de euic. l. vendicantē z. l. se. z si accusat⁹ est quis criminalit̄ z absolut⁹ itēz postea s cū agi pōt ciuilit̄ z cō qz aliud nec. C. qm̄ cui actus p̄iudicat crim. l. vna. **Solu.** dic q id q dcm̄ est de pemptorijs hz locū qm̄ qs. id. p̄legatur p sniam latā sup exceptiōe qz cōsequeret si directe actū eēt de illa vt in excep. cōpensationis z in casu decre. cū dilecti al nō ob. exceptio rei iudicate. h̄ eiusdē qōnis cognitio repetat. **Sed** s hoc op. z vt qz sicut qz idē veniat cognoscendū in sō iudicio de qua cognitū fuit in p̄ h̄ aliud petat vt obstat exceptio rei iudica. qz si peto hereditatē z subcubui bo si postea peto reu. ndicatione certā rē qz est hereditaria mihi ob. exceptio. ff. de rei ven. si qs cū totū. s. si ancillā et. s. generaliter ad h. e. ti. l. egi. z si egi. ad fundū reu. ndicatione z succubui. Si postea cōfessoria ad fuitutē qz dico cū dē fundo debitā ob. excepti. Itē si petij p̄ pte fundi reu. ndicatione z subcubui z postea volo agere de re illa cōi diuidando qz deducit in sō iudicio id qz cognitū fuit in p̄. ff. de exceptionib⁹. l. fundi z. l. fundū z eadē rōne dicit lex qz is qui egit interdicto de aqua ex castello ducenda non probauit fuitutē z id reus fuit absolutus. non pōt eadē fuitute agere. ff. de aqua. co. z esti. l. i. s. si. z eadē rōne snia lata i cā liberali pro matre filijs natis post lit. cōtest. parit exceptio. rei iudicate. C. de liberali cā. l. vlti. Unde volunt qdā dicere qz refert inter actorē z reū vt ex quo plene est cognitū de exceptione z pronunciatū est pro reo excipiente actori postea volenti sup illa agere ob. exceptio rei iudicate z hoc probant iur̄ p̄call. **Sed** nō sic si pronūciatū est s ipm̄ actori tunc eni nihilomin⁹ ipse qz primo excep. h̄ subcubuit de illa poterit agere z est rō diuersitatis qz rei sunt fauorabiliores nec est in eoz potestate excipere nisi primo agat cōtra eos. ff. de regul. iur̄. fauorabiliores. j. de probationib⁹ bus ex lris sed in potestate actoris est agere z hoc dnt indubitanter vey qm̄ ipse reus probauit ipas exceptionē tūc eni appet plene fuisse cognitū z volunt isti dicere qz lex vnica. C. quādo ciui. actio p̄i. crim. nō est intelligenda reo absoluto qz probauit sed eo cōdēnato primo vel absoluto tñ ex eo qz actor vel accusator nō probauit z fm hanc opi. posset sic distingui aut pronūciatū fuit sup exceptione dilatoria z tunc de illa hoc nō ob. poterit agi. j. c. proxi. vel sup pemptoria p̄p̄osita in vum dilatorie. arg. j. de testi. veniens. ij. aut sup pemptoria z tunc aut pemptoria q nō stat per se nisi quatenus cōtinuit pncipalē actionē vt exceptio pacti solutionis z similes tunc deficit pratica. s. qz ex eis agat. imo etiā talis obmissa an sniam postea oppōi nō possunt ad ipe diendā executionem. C. sen. rescin. nō po. pemptorias facit. j. de re iudi. suborta. aut per se stant z tunc aut tendunt ad eundē finē ppoite p modū exceptionis ppositi. parit exceptionē rei iudicate vt in. l. qz in dic. s. i. ff. de cōpensa. z de nego. gest. fin autē. s. si. z. s. de elec. cū dilecti. aut est tal qz intendit ad aliū finē p̄p̄osita per modū exceptiōis ad aliū directe tunc aut nō fuit plene cognitū z tunc nō ob. volenti ex illa agere. Ad hoc. ff. q sui vel alieni iur̄ sunt. l. pe. Et d. libe. agnoscendis siquis a liberis. s. si. vel parens aut fuit plene cognitū. Et tūc aut de p̄iudicialib⁹ ex p̄teriusqz

vt est qd filiationis libertatis vel libertinitat' isti. de ac. §. p
iudiciales z tē ob. nolēti agef ex ea vt i. l. ij. fo rñ. d. or. cog.
z ibi. no. Aut est alia z tunc si in ea actor optinuit reus ex
ea poterit agere. ff. de inter. vendicationem z. l. sequenti
sed si reus optinuit quia probauit tunc actor alterius non
audiet volens sup illa agere ar. pdictay legū. fundi z fūdū
. ff. de excep cū si. l. hēc distinctio videat equa tñ plus placz
q ex quo qd nō sequit excipiēdo q sequi pōt agēdo z sic
cū ad diuersum finē tendit qd pposita p modū exceptiōis z
directe actionis p nunciatio facta sup except' nō parit exce
pt' volenti agere directe qz aliud est modus pponēdi nunc
quā pzo z ad aliū finē z hoc est satis. ad hoc. ff. de excepti.
rei iudi. l. cū qrit z. l. z an. eadē. §. fi. z. C. de sal. l. penulti. z
facit pdicta decre. veniens. fo de resti. zc. de resti. spo. c. ij.
z ad iur' allegat' q vident' pbare dñū die q ad idem ad qd
actū erat primo includebat id ad q agit fo z id nō est finis
vel effectus diuers' vt i pdicta. l. si qd cū totū z in dictis. l.
fundi z fundū z sic ē loquit' lex. Si cū argētū. §. si fundū in
prim. c. ti. q. d. ost. all. §. Inno. sup qōne pzia vt ibi. dixi in
fine z facit q notat Inno. de re iudi. cū sup in fi. §. stat q
nō pōt dici. q modus excipiēdi includat finē modi directe
actionis l. hēc eadē sit qd z de eodē cognoscit z p hoc nullus
iustificat q dixi post Inno. s. pri. qōc excipiebaf nō ob. fac
et q ipse Inno. no. j. de pur. cano. c. pe. q si nō obstāte ex
ceptione criminis poita optinuit in ca. is §. que excipiebaf
nō ob. quo minus possit de illo crimine accusari vel igri qz
q excipit nō agit. **C** Alterius quero si actor repulsus est p
excep. excōis pbatā §. eū an hec infra obstet sibi agēti in alia
cā ptra eūdē die q nō. cū. z sup emergēti fuerit lata snia cū
cā diuersa ab ista. ad hoc. pdicta. l. cū qrit. z. l. sequenti. §. In
nocē. q no. j. c. pri. idē vbi t3 repulso a petitione absolutōis
qz nō latis fecerat z excōicat' p manifesta offensa. j. de v. si.
ex pte. j. s. q ex eo. iterato petēte repellēt ex pma snia q pu
to si p id petebat in vna cā vt illā posset psequi z nō idē pe
tit vt in illa cā. sed si pzo simpliciter petijt absolut' z p sniam
fuit repulsus ex cā pdicta si iterato idē petit credo. q snia p
dicta sibi obstabit qz eadē est petitio z ad eūdē finē p z scdo
intendit p ea q supra dixi sed d. ost. in vtroq3 casu dicit sen
tentiā obstare qz p sniam excōicatio facta est notoria z idēz
si p cōfessionē sic de notorio fornicatore dñ. j. de cobra. cli. et
mul. vfa z de simoniacō i ordine. j. de symo. tāta. z in pu
ro. j. de testi. testimoniū ad hoc de exceptione exceptionez
z est inhijs rō vt euitet piculū aiay al. ij. q. i. §. ecce cū ho
norius z. §. cū ergo. l. di. cū pstitueret. xlij. di. qescam. xli.
dist. miramur pls placet q p dixi z q dicit d. osti. de no
torio p sententiā vey est de sentētia qua qd fuit excōmuni
catus. Joā. cal.

C De ordine cognitionum. Rubrica.

Uper spoliatio ne.

S .C. agens possessorio recuperande recoueniri
nō pōt nisi de alia spoliatioe sed spoliatiois
exceptione repellit p dicit qd iuris si recoue
nit agēs possessorio fo qd iur' si excipit §. eū ibi q quā pma
ponit de m exceptionē interferēs ibi nisi z rōnez submittēs
ibi cū sup. i. de vñ hic defuit rei vel substantie cōcor. j. e. c.
z de rescript' pastoralis. ij. rñso. z. c. se. z. c. sup lris cū fili
bus alibi norauit gradū. j. de maio. z obe. solite. v. postules
. xxxvij. di. §. ecce alibi locū. j. de priuile. ex ore. xl. d. multi
cū si. qñq3 exponit p pter vel vltra in aut. de nup. §. sin aut
tutelā. ff. de picu. z cōmo. rei vē. l. penul. spoliatioe spoliat'
qs reb' offō z fraterna cōione de hoc p lau. ij. q. i. i sūma et
in Spc. de peti. z possesso. i fi. quēt' .s. reus i iudicio. xvj.
. q. i. inolita alibi exponit. i. cōiter z tūc ppe extra iudiciū.
j. de accusa. c. ij. vtroq3 mō sūmif de pac. c. i. alibi ponit p
collegio vel societate aliquoz z marie religiosoz. s. d iudi.
. c. vlti. cū si. z tunc vñ z qrit sic dicat hoies. xv. di. c. i. ad fi.
Et aut hoc verbū generale. ad oia ptinens. ppter q aliq de
bijs q inter se agunt z sentiant vñ queniunt q ex diuersis lo
cis in vñ veniant vel ex diuersis annis montib' in vñā sci
entiā decurūt. ff. de pac. l. i. facit. j. ti. i. c. vno. de decis ex
multiplici de symo. veniēs. z. c. tua nos. s. de pac. c. fi. i. q.

.ij. q. pio. Aduerf. i. §. sicut et expōif. C. ad rē iud. z i. R. se
quentib' de resti. in ite. .c. ij. li. vi. z in cle. co. ti. ab ecclesia
cū similib' §. rietatē ergo notat. s. de offi. deleg. cū sup. j. de
bijs q si. ap. cū aplica cū similib' alibi. expōif. i. p. ff. de vfu.
cap. naturalif. Restitutioe de auxilijs p dictis p q daf re
stitutio spoliato no. ij. q. i. in sūma in fi. j. de resti. spo. v. p
dicti. **P**otentē interdicto vñ vi Inno. idē puto si spoliat'
intēptat aliud auxiliū de bijs ad q pzo remisi cū eadēz sit
rō facit vñ spoliatioe q generale est z vñ restitutiois pe
ticio q sequit z q. j. dicā. Non est audiēdus q sequit nisi
actioni negatiue adicif nō ponit excipiēdo. j. de testi. c. fi. §. h
cū affirmatiue adicif puat. j. de testi. c. de testib' in fi. cū si
milib' qñq3 nec ponit nec puat. ij. q. i. notū hoc id qz rō pze
cedens nō plectebaf illū casum inter dū ponit p sed. xxx.
vij. di. sedulo qñq3 p si nō. j. de ap. pterea. c. ij. de sen. ex. q
cūq3. li. vi. **Q**uestione. i. cā sic enim d3 dici dū pponit. j. d
vñ. sig. for' post prin. Spoliationis. de alia re fm Vincētū
nā in diuersis spoliatioib' circa eadē rē factis vltia violen
tia purgari d3. ff. de vi z vi. ar. l. colonus. z. l. cū fundū. i. rñ.
dñs z. p. m. bñ fac' isti. de interd. §. recuperande. **R**ecoue
niat reus pmo quētus qd sit recouentio z quomō fiat dicit
. s. de mu. pe. c. i. z sic hēs hic casum in quo nō pcedit recō
uentio alij no. s. de ar. cū dilect in. i. glo. **L**ū p qz alibi po
nit p qñ vtroq3 mō ponit. j. de cōmo. c. vno vbi plene de h
p dñm z pa. meū. **P**etitio nō dicit spoliationis exceptio.
dñi z. p. m. In hoc sequit vt nā zc. puilegiata de iur' eniz
cōi secus est. ij. q. viij. cur' i agēdo cū similib'. **M**osca. ij.
. q. ij. p totū z. ij. q. i. z. ij. p totū. **A**t. i. qd vide q plene scri
pli. s. de rescrip. mādatū sup vbo vt ipam restitutionē intel
ligas. agēdo possessorio recuperande. **I**ntēptans nō dicit op
ponens. d. z. p. m. **N**ō cogat inuit q procedit reconuentio
si nō excipiat de huius modi priuilegio simile. ij. q. ij. iter
fuiti. j. de resti. spo. c. i. z p hoc puto ptraria p suetudine va
lere cū in cōsuetudine insit tacitus cōsens. ff. deleg. de qb'
in fi. **R**estitutioe itegerrime z cū omni priuilegio siue cā
factā. ij. q. ij. pus z. c. si ep's. q verbū restitutiois significat
. ff. de vbo. figm. restituere appellat' vt in pdictis. c. q die
vt no. ij. q. ij. in sūma. **S**poliatorib' alijs ergo rñdere co
gunt tenēt q est vey in civilib' de criminalib' die vt. j. d re
sti. spo. frequens. li. vi. **R**ñde sup alijs q sup recouentione
spoliationis vt pmissit fm. d. z. p. m. **Q**uāq' no. tenet aduer
satiue. pe. z ab. vñ. **D**ost. sic pnuat. si qd spoliationis ppo
nit in modū recouentiois nō repellit pmo agentē qz zc.
Ab agendo ē interdicto Inno. z inuit hoc vñ q dilato
ria est hmoi exceptio z sic an lit. pte. pponēda facit. ij. q. ij.
. c. i. vbi de hoc no. z facit q no. xxx. q. ij. cur' rei cā i vl. glo.
z. j. de resti. spo. ex cōquestione in glo. ij. ad idē. s. c. ij. ibi i
ter lit. pte. zc. **N**ō puto vey nisi de nouo fiat spoliatio. s. d
offi. del. insinuante. l. qdā ptradit cū tūc aliud habeat re
mediū suple. interdem vt recitat Inno. s. e. c. ij. sed hec rō
nō v' sufficiens p regulā q ad agendū de regul. iur. lib. vi.
imo plus. dñt qdā q satis est q post lit. pte. de nouo perue
niat ad noticiā rei p decre. pastoralis. j. de excep. §. h hoc
facit qz ibi notat z vult gl. **Q**ue glo. solū ap. pbat' si nō fuit
solicitus in inquiredo an sibi ppetet dilatoria sed si pmo di
ligenter inqsiuit z nō inuenit satis vt q post litē pte. puenit
ad ei' noticiā. **A**b eis. suple. cōuentis q spoliatores dñr. d.
z. p. m. **E**xceptionis ad ipediēdū actorē nō ad restitutionē
psequēdā. s. e. c. ij. opoita z pbatā. d. z. p. m. e. c. ij. facit. j. d
zcel. pbe. cū sup cū similib' d3 aut hec except' pbari. j. qñ
decim dies. j. de resti. spo. frequens. li. vi. vey tū agēti sup
ecclesiasticis nō ob. re3 priuatay spoliatio vel e3rio vt ibi. i
fi. **R**epellat q sit rō. j. dicā z intelligo ē si spoliator nō ha
beret ibi rē spoliatā saltē cū d3 satis dare. ff. de pig. si fūdū
. §. ij. hoc vey nisi cū nō esset soluendo. j. de resti. spo. oli. ij.
z de solutionib' odardus z facit q no. in Specu. de peti. z
posf. §. i. v. sed cū spoliat' z v. se. **M**o. q agens possesso
rio recuperande nō recouenit gl. hic in pn. allegat ad idē. ff.
de iudi. si. de vi possessione. C. de rei vē. ordinarij. j. de re
sti. spo. in lris z. c. Itē cū qd z. c. ex qōne vnde per hoc dicit
glo. q petenti resti. nō pōt opponi cōpensatio qz sic indire
cte recoueniret all. C. de cōpen. l. vlti. C. q legipti. p. sol.
. l. fi.

.l. fi. j. de excep. cū inter in fi. est autē hic casus spālis q̄tra re-
gulā au? i agēdo zc. vt dixi i textu z rōnē. j. dicā in p̄ma op.
Secundo no. q̄ offendens legē legis beneficio nō gau-
det. j. de vsu. qui frustra q̄ dicit ibi i p̄ma gl. Tertio no.
q̄ p̄uilegiū q̄ h̄z spoliatus an̄ restitutionē nō tenet r̄ndere
q̄petit sibi solū s̄ spoliatorē de quo dicit vt i p̄dca decre. fre-
quēs quātū cui d̄t actio ēt recōueniēdo zcedit idē excipiē-
do de regul. iur. q̄ ad agēdū cū zcor. li. vi. Quarto q̄ ex-
ceptio spoliatiōis obstat s̄ agētē ēt iterdco vñ vi q̄ dicit vt
plene dicā i. iij. q. Quinto q̄ de p̄udiciali exceptiōe et
p̄ncipali negotio simul cognosci nō d̄z ad idē. s. c. p̄ri. z de
iudi. exhibita cū fi. Oppono multis modis ad decre. et
p̄mo. Sic videtur q̄ agētē possessōrio possit referri. Quō
alia p̄prietatis saltē eiusdē rei q̄ iustior ē cā p̄prietatis quas
possessōnis. ff. de po. bona fides. ff. de pig. ac. l. si rē alienā
.ij. j. ti. ij. Cū dilect? ergo illud p̄mo vel saltē simul d̄z in co-
gnitiōe venire q̄ maius iustū d̄z p̄ferri min? iusto ad hoc
.iij. q. xi. l. civili sicut maius bonū minori. j. de regula. l. 3. cū
zcor. Sed q̄ iustius est maius bonū est. iij. q. ij. deuotissi-
mā z idē cā paup̄is q̄ iustior p̄mo expedit q̄ cā diuitis. ij.
.q. i. i. p̄mis. So. hic fauor ponderat nō tā respectu cāe in
se quā respectu p̄sonaz litigantūz vñ fauor spoliati z odiū
spoliātis ēt faciliōr aīc expeditio sunt cā hui? p̄uilegiū ēt s̄
regulā cui? i agēdo vt dixi. notādo q̄ cause cessant i p̄prietate.
Itē iusticia q̄ inest p̄prietati respicit cāe finē cū de ip̄a p̄-
prietate q̄stat tūc ad se q̄trahit poss? vt in decre. cū dilect? i. l.
āt bona fides non requirit aliq̄d odiū vel culpa illius apud
quē res fuit depōita cui? enim erat sed solū ibi repit? odiūz
agētis. s. latronis deponētis. Itē illud de eq̄tate vt ibi p̄z l̄z
āt istud p̄uileg. zcedat q̄ nō teneat nō q̄ nō possit z idē hui?
p̄uilegio bñ pōt renūciare z tacite z exp̄sserit dixi i textu.
Secūdo op. vñ i q̄d d̄z p̄prietū z nō aliūz opari effem̄ facit
.s. c. ij. de symo. l. 3. eli. sed effect? quētionis nō est ipe dire re-
cōueniēte sicut nec z ecōuerso imo est effect? exceptiōis cō-
uētiōne n̄ impedit recōuētiō maxie q̄ iudex corā quo agit
ē ordiari? vtriusq̄z. s̄ si de illa excipiat d̄ q̄ p̄ agebat tē repel-
lit recōueniēd al nō p̄ istis fac rō vitāde fraudis. q̄ cuiq̄z sa-
cile eēt p̄uileg ad iudiciūz puocare si sola p̄positio l̄z falsa ipe-
d. t. reū recōuenire volētētib? at fraudib? est v̄ia p̄cluden-
da. j. de diuoz. Quāto. j. de symo. Sicut tuis q̄ rō cessat in
excipiēte q̄ ante oīa h̄z banc exceptiōne p̄bare vt dixi i fine
textus Inno. z Hosti. d̄nt q̄ p̄ponēs interdem̄ corā ordi-
nario vel delegato ueniri vel recōueniri nō p̄t de re pecu-
niaria nec est necessē q̄ exceptiōne spoliatiōis obiciat s̄z suf-
ficiat q̄ dicat nō es. audiēdus in hac cōuētiōne vel recōuen-
tiōne q̄ i hoc p̄uilegiat? sum ego q̄ s̄ te p̄posui iterdem̄.
vñ facit s̄m d̄m z. p. m. l̄ra ibi. Restitutiōnis petitiō non
dicit spoliatiōis exceptiō z ibi intētās nō dicit opponēs z sic
intelligas q̄ dicit sup v̄bo non cogat ad rōnē fraudis r̄ndēf
sic eēt p̄uidēdū vt termin? p̄emptor? statuat? p̄ponētē inter-
dem̄. j. que de spoliatiōe doceat al. in q̄dē aduersarij p̄ce-
dat ad hoc. j. qui. si. sint legi. latoz de resti. spo. frequēs lib.
.vi. actionē p̄mā dicit q̄ bñ est effect? interdicti i agēdo inter-
p̄tati vt repellat aduersariū p̄ rōnē quā dixi. s. p̄ri. obiectio-
ne. Tertio op. s̄ id q̄ hic inuit. s. q̄ recōueniēdo. v̄t ex-
cipiēdo nō pōt referri q̄d agētē possessōrio nisi d̄ alia spolia-
tiōne s̄. ff. ad exhibēdū. l. iij. s̄. ibidē. ff. ad trebell. ille a quo
.s. i. z vt in possessione legis si bis a quo in p̄ri. s. i. ff. ad car-
bo. l. iij. s̄. cause z. j. de accu. accedēs. So. illa loquūtur de
interdicto de adipiscēda q̄ nō h̄z tale p̄uilegiū vt no. j. de
resti. spo. c. i. z. c. l̄ras i glo. istoz opimo vel cū agit de exhibi-
tiōne q̄ sicut facile expediunt? ita facile ipe diunt? q̄ est intel-
ligendū si sup p̄prietate in cōtinenti offerunt? p̄batiōes pa-
rate al fecus vt in pal. l. z facit decre. l̄ras de resti. spo. si. de
depo. c. ij. i. fi. s̄z hic loq̄mur i possessōrio recupāde q̄ plenā
regrit cāe cognitiōne. s. de of. del. q̄sultatiōib? z idē nō faci-
le ipe dicit q̄ nō facile expedit s̄m Sof. Host. z. d. z. p. m. in
decre. i. j. de resti. spo. z ita agit p̄ adipiscēda possessiōe in
decre. accedēs d̄ accusa. vñ ibi ob. excep. c̄ris cū ifamia z q̄
est rō. ibi no. ergo. simplr est v̄t q̄ dicit ac. ff. de iu. i. fi. gl. s.
q̄ volens p̄bare d̄nium incōtinēti audiet? s̄ agētē quolibet
gener? interdictoz nā i interdicto de recupāda nō p̄cedit illō

dem̄ vt hic z i zcor. z ita videt? de iure civili vt. C. ad. l. in-
liā de vi. publ. sigs a se fundū z ipse ac. hoc notat s̄ p̄dictā
finē glo. ff. de vi z vi. ar. l. i. s̄. i. z dy. de regul. iur. q̄ adq̄z cū
dū. li. vi. Quarto op. de decre. accepta. j. de resti. spol.
So. ibi. no. z. e. ti. solite. Quinto op. q̄ s̄ spoliatū agē-
tē possessōrio admittat? alia exceptiō quā spoliatiōis. xxiij.
di. i. noie d̄ni. s̄z illud est spāle s̄ regulā q̄ d̄r spoliatū an̄ oīa
restituēdū suple. i. i. r̄uso i sedē Romanā pp̄ maximū picu-
lū q̄ ex restitutione iminef possēt vñ p̄dca regul fallit i q̄b?
dā casib? q̄ ibi no. z. s. vt li. nō zte. c. i. de resti. spo. ex que-
stione de diuoz. gaudem? z. iij. q. i. i. sūma z plene p̄ Host. i
sūma de resti. spo. s̄. q̄n faciēda sub. s̄. i. casib? z i Spe. d̄ pe-
ti. z possi. s̄. vlt. i. p̄ri. inter aut alios casus enumerat? excōis
exceptiō p̄ decre. itellexim? s. de iudi. z no. ēt. s. de p̄cur.
ex ifinuatione q̄ est v̄t s̄m Host. vt q̄n q̄uīr petiit restituti-
ōne z iugis quo casu s̄m cū nec ob. exceptiō excōis nec spo-
liatiōis rez t̄palū q̄ tal petitiō videat? spūalis vt i decre.
frequēs et iter alia illud est v̄t. s. q̄ excōicat? audiri nō d̄z
petēs restitutionē z iugis vt i decre. itellexim? sed iudex ex
offiō eā sibi restituēt si. j. de iurciur. c. i. z. c. debitorēs et ita
no. xi. q. iij. q̄n multos z in Spe. p̄merat exceptiō p̄dca de
nō petēdo all. j. resti. spo. accepta. Qd̄ t̄z hic Inno. all. ff. d̄
pac. l. si vñ. s̄. pacta Host. alleg. e. ti. iuriscē. s̄. ait p̄tor z. s.
de pac. c. i. z. iij. nō ob. j. de resti. spo. solite p̄ ea q̄ ibi no.
vel s̄z. d. z. p. m. aliud i simplici repudiatione q̄ nō ob. aliō
in p̄dicto p̄ nos. C. de pac. l. i. z p̄ ip̄m. j. de testa. Raynu.
sup. iij. glo. Qd̄ intelligo sana restitutione petitiōis z iugis
cui tale pactū nō obstat vt no. j. de resti. spo. l̄ras. i. iij. glo.
Sexto op. ad finē decre. s. q̄ exceptiō spoliatiōis non
d̄z repellere agentē possessōrio imo nec aliū p̄ regulā q̄ tra-
dit. iij. q. vi. oib? Itē civil. actio nō retardat? p̄ testiū exce-
ptionē criminis. j. de resti. spo. Itē q̄s. So. p̄dca sunt ge-
neralia s̄z hoc spāle de quo dixi in p̄riā obiectiōne z bñ facit
decre. frequēs p̄ q̄ ēt p̄uidet? accusatori s̄ quē h̄mōi exce-
ptio p̄ponit? z est in hoc file q̄ i exceptiōne v̄suraria habet?
.j. de vsu. Quia frustra. Septimo op. de. c. cū ecclesia
.j. ti. ij. vbi canonici q̄ spoliauerūt clericos pp̄ hoc non fue-
runt ab agēdo repulsi. So. ibi clerici nō solū possessōriū s̄z
ēt petitiōriū intemptarūt vt ibi no. in glo. ij. vel s̄m Inno. q̄
ibi notat illud fuit de voluntate clericoz ad hoc. j. de resti.
spo. c. i. vel ibi possessōriū fuit intēptatū p̄ modū recōuētiō-
nis. s. c. ij. vel s̄m cū exceptiō spoliatiōis bñ repellit agētē
vt hic sed nō petentē q̄firmationē ēt si talis petēs p̄mo que-
nirēt interdicto q̄ petitiō q̄firmationis nō dirigit spāli s̄
aliquē z sic loquit? illa decre. ad hoc de ele. cū nobis z. c. ni-
hil vñ dicebat ipse Inno. s. c. ij. q̄ hec exceptiō nō h̄z locū
q̄ actio v̄t offm̄ iudicis nō dirigit spāliter s̄ aliquē. Rō ra-
tionis est q̄ exceptiō t̄m̄ zpetit vbi aliq̄s conuenit? vt actor
repellat? a cōueniēdo reū vt i dicta decre. ij. Dicit hosti.
ibi. z. d. z. p. m. tūc enī re?pellit? de necessitate se defendere
.ff. de v̄b. ob. inter stipulantē. s̄. i. vñ tunc in necessitate q̄sti-
tuto subuenit? p̄ banc excep. sed q̄ iplorat? offm̄ iudicis reū
nō quēnit? imo p̄pria voluntate quis se opponit nō subueni-
tur ei p̄ hāc exceptiōne. ff. de inoffi. test. ad v̄sus. s̄. i. z. l. vlt.
.i. r̄uso facit de offi. del. ab arbitris. li. vi. Et p̄ hoc d̄nt p̄di-
cti q̄ s̄ excipiētē s̄ electū nō ob. hec exceptiō spoliatiōis q̄
solū q̄tra actorē locū h̄z. sed excipiēs quodā mō dicit? actor
suple. quo ad onus p̄badi z sic intelligit. ff. de p̄batiōibus
z excep. ff. de excep. li. Signatur t̄m̄ q̄trariū de decre. ex-
hibita. s. de iudi. z nō solū dicit q̄ excipienti q̄tra p̄ petētē
cōfirmationē nō ob. hec excep. p̄ rationē p̄dictā. S̄z si ele-
ctiōne facta an̄ quā petat? q̄firmatio petiit? q̄s electionē cassa-
ri? q̄tra talē ob. hec exceptiō vt in fi. de exceptiōe excōis. no.
.d. z. p. m. j. de excep. dilect? nō t̄m̄ deficiet? supioris officii
in illo actorē repulso vt in dicta decre. cū nobis z. j. de cōsti-
tut. Ad q̄ones veniens p̄rio q̄ro qd̄ magis expedit? cō-
uēto spoliato. an agentē recōuenire sup spoliatiōe an exci-
pere glo. dicit aut magis expedit sibi h̄re rē q̄ ab eo petiit? z
tunc excipiat. aut illa qua fuerat spoliat? z tūc recōueniat p̄
id q̄ d̄r hic z. s. c. ij. hosti. dicit has. causas imiscēdo q̄ cau-
tius est excipere z p̄bata exceptiōne absentē repellere z po-
stea agēdo de eadē spoliatiōe restituti. petere z rē recupare.

Super spoliatione.

Diē. d. z. p. m. q. vez diē si aduersari⁹ obmutescit. Si p^{ri}ma actio erat sup spoliatione. pcedit q^o diē. d. z. p. m. z tūc inutile est consiliū Hostien. Sed si prima actio erat petitoria certū est q^o sequendo dcm consiliū q^o erit dare tps i quo hēbit vtrūq³. h^o postea prima actio cōtra ipm intempta ri valeat cū effectu q^o tamen supradixi. q^o vtilius est interdū reo spoliato excipere verū est fm glo. nisi qn sup eadem re recōueniret possessorio super qua conuenit qz tunc ē restituitur ante pncipalis cause ingressum p decre. j. de resti. spo. ex cōuentione z idē ibi Inno. z ab. z ipse Inno. j. ti. ij. z Jo. ij. q. ij. c. i. hoc ergo casu recōuentio sup possessorio h^o duplicē effectū supra repellēdi actorē z restitutionis consequende ea pbata z de hoc aliquid in Spe. de pet. z possess. .s. i. post p^{ri}m. h^o Host. in decō. c. ex questione dicit q^o ibi p^{ri}mo fuit exceptū z postea actū. vel ibi q^o alter spoliavit et postea m^omonij accusat ob h^o enim suspectus est z ideo repellit ab accusatione .j. qui ma. accus. po. significāte z sic intelligi p^{ri}. s. vt li. nō z test. accedens. ij. z. j. de resti. spoli. l^{ras} in p^{ri}m. vel fauor m^omonij. illud iducat ppter periculū aiay vel illud h^o locū qn spoliatio fuit notoria vñ cōtra spoliatū epm toto epatu suo ageret spoliator civiliter z ipe eps cū recōueniat sup spoliatione statū d^o fieri restitutio si illa spoliatio est notoria. al^o nō est vez q^o dicit glo. Inno. fm Hosti. sequeret enim fm ipm q^o si canonici petunt electionē p se factā confirmari z aduersarijs p^{ri}ci. ne ipsos de cetero molestet quo min^o libere eligant. si aduersarij petūt restitui p^{ri}dicaret petitioni canonicorū q^o est solum p decre. cū ecclesia. j. ti. ij. z. c. se. de ele. cū ecclesia vulerana z. c. cumana z. c. i. genesi d^o p^{ri}bē. dilecto hoc exēplū nō placet. d. z. p. m. q^o in eo q^o confirmationē petūt implorant offm iudicis nec dirigunt actionē p certū vt dixi. in vltia oppositione in eo q^o petunt inhiberi z c. nō intemptat petitorij sed possessoriū retinende vñ tenet q^o dnt glo. z sequaces fatec tū q^o extra animū illi⁹ dec. ex questione raro vel nūq^o veniet in p^{ri}atica q^o agens petitorio reconueniat possessorio sup eadē re z finaliter Host. accedit ad dcm glo. ¶ Scdo quero si agens possessorio recōuenit z actor excipit p reū quēuientē de eadē spoliatione de qua p agebat an debeat admitti glo. dicit q^o sic qz ad aliud pponit vt actio. z ad aliū vt exceptio. all. ar. ff. de inoff. test. p veterani. s. sed nec impuberis. j. de testi. veniens. ij. z. c. cū in tua sic ē eadē ratione reus. quentus poterit excipere ztra actorē de eadē spoliatione de qua recōueniebat z sic cōuētio z reconuentio inefficax remanebit subdit aut q^o p exceptionē quā pponit actor p reū reconuenientē reus de sua spoliatione poterit pponere p modū replicationis z sic illā exceptionē elidet z remanebit quentio z recōuentio istud dcm placet Damaso in p^{ri}aleg. q. huius ti. z Guil. in Spe. de peti. z possess. s. i. v. sed pone ecclesie z Host. hic. Sed. d. z. p. m. tenet cōtrariū qz p replicationē nē nedū spoliationis. Sed nec ēt excōis repellit excipiens. de excep. dilect^o tunc enim replicatio elidit exceptionē qn ipam vitiat vt si. excipis me excōicatu replico me absolutū vel appellasse an sniam vel tollerabilem erroz expressum i sententia vel hijs filia. si excipis. de pacto de nō petendo repli co furozē vel metū tpe pacti. illa vero que nō afficiunt exceptionē sed psonā vt vitij violenti z filia nō obstat debet enī sic annullare replicatio exceptionē sicut except^o actionē. s. d^o fo. cōpe. ex p^{ri}. li. ff. de excep. l. ij. de quo plene p eū de exceptione a nobis pro isto decre. optime facit q^o no. Guil. in Spe. s. fi. v. Itē querit. Sed pro glo. z sequacib⁹ bñ fac^o .j. de adul. intellexim⁹ z de diuoz. Significasti quas alleg. Dama. pōt dici ibi spūale pp fauorē m^omonij vt aie piculū euitet vel ibi replicatio adulterij. p reū afficit except^o ipi⁹ qz si verū est q^o reus adulterij cōmisit renunciauit tacite iuri excipiendi de adulterio vñ sicut intentionē cōiugis agētis de adulterio perimeret reus per exceptionē adulterij post litē cōre. ppositā z pbatā. xxxij. q. vi. nihil. iniqui⁹ de adul. .c. vlti. sic except^o rei elidit dcm replicatio eadē rōne. s. tacite renunciationis. iuris z idē est in alijs exceptionib⁹ p emptorij. An ponderandū est q^o in decre. intellexim⁹ super exceptione rei excipiuntur pbationes. q^o nō fieret si replicatio pncipaliter p personā p^{ri}oueret. Sed tūc tm de ea

De ordine cognitio.

tāq^o de p^{ri}iudici ciali ēēt p^{ri}mitus. cognoscēdū. s. de iudi. ex bibita cōstat aut q^o spoliatio cōtra psonā expōit ergo zc. An placet opi. d. z. p. m. et bñ probat per fi. decre. semper enim agens possessorio p reū excipiente de spoliatione replicaret. de sua vt sic est repelleret q^o esset iniqui⁹ z p^{ri} mētē. huius decre. ¶ Tertio quero q^o sit ratio quare exceptio spoliationis repellit ēt agentē interdco dixit Bos. q^o rei fauorabiliores sunt quā actores. j. de pbationibus et l^{ras}. ff. de re. iur. fauorabiliores. Et qz exceptiones fortiores. actionibus z ideo cui dam⁹ zc. ff. de reg. iur. inuit⁹. s. cui dam⁹ z. e. ti. qui ad agendū zcor. li. vi. z q^o tpalia zc. ff. de do. except^o pure. s. vlti. z daf excōicato exceptio z nō actio de excepti. cū inter z in plurib⁹. c. ibidē quare zc. ¶ Quarto q^o cui cōpetit h^o exceptio spoliationis z an cōpetit generaliter cōtra quēcūq³ agētē dnt quidā q^o solū cōpetit ei qui poss^o agere interdico vñ vi qz in alio casu nō est iur^o expressum. Sed dic fm Inno. host. d. z. p. m. qui h^o no. s. c. ij. q^o cōpetit etiā ei cui cōpeteret remediū siue cōdictio ex decre. sepe cōtingit. j. de resti. spo. z facit q^o no. in decre. ij. in glo. ztra et vel ex decre. s. de ele. querelā vel ex lege siquis in tantā z. l. fi. qn. C. vñ vi. siue ex alijs iuribus. quibuscūq³ q^o possessiones restitui precipiūt z fat^o vñ hic expressum vbi ponit z ita itel ligo excipiente spoliatū p verbū spoliatione z subest eadē ratio in dictis casibus quā dixi. s. in. i. obiectione quare zc. de transla. c. ij. cū si. Sed vt diē Inno. vbi aliqua exceptio cōponeret cōtra agentē interdico p quā possessio nō recuperat puta doli. vel metus vel simi⁹ nō repellit agentē interdico p quā possessio nō recuperatur istud enim nō est d^o iur^o cautū nec de natura sui hoc h^o ideo quātū ad hoc nō est talis exceptio admittenda. Itē iprimis nō repitur consensius internuisse sed in scōis sic h^o p metū v^o dolose nec est tanti valoris vis cōpulsua sicut expulsua fm Hosti. Itē fm p^{ri}dictos nō cōpetit hec exceptio cōtra p^{ri}elatu agentē nomie ecclesie. si op. de spoliatione quā fecit nomine suo ar. ff. de in ius voca. quesitā de resti. spo. frequens. li. vi. fi. q^o de exceptione vsuraria solet dici. j. de vsur. nuchati. sed si nomie suo ageit platus audiretur excipiens cōtra ipm. j. annū de spoliatione quā fecisset nomine ecclesie. sicut enim interdico ita hac except^o tenetur nō solū a p^{ri}o nomie deicit s^o ēt qui alieno. ff. de vi z vi. ar. l. i. s. quotiens. sed i ppetuū datur hec exceptio p eū qui vi deiecit de eo q^o ad eū puenit d^o eo v^o qd nō puenit ad ip^o. j. anū tm sicut d^o de interdco. ff. de vi z vi. ar. l. i. primo. rñso. ¶ Itē. j. idē tps pponi p^{ri} h^o exceptio ita q^o agi pōt. ff. ex q^o cā ma. nec nō. s. fi. ff. de inof. testa. papi. s. siquis filius cōtra ergo heredē spoliatoris nō cōpetit hec except^o nisi de eo q^o ad eū puenit aut dolo cui⁹ scñ est quo minus pueniret qz sic est interdico. ff. de vi et vi. ar. l. i. s. hoc interdū z heredi z. s. fi. z. l. ij. z. ij. i. rñso. In successores aut in dignitatis vñ q^o semp dari debeat ecclesia si nihil ad eos puenierint qz dignitas nūq^o morit. xij. q. ij. liberti. s. de of. dele. Qm abbas de rescriptis si gratiose. li. vi. Et qz tales generales successores qui z vitij succedunt. ff. de acquir. pos. pōp. al^o incipit cū lapides. ff. de diuer. z tē. p^{ri}scrip. cū heres z. C. de acquir. pos. vitia fm p^{ri}dictos. Itē p^{ri}cur. agentē nomine dnt nō cōpetit exceptio spoliationis scē ab iplo pcur. ar. ff. de doli excep. si pcurator agit nec p^{ri} sindicū nomine alicuius collegij. ppetit exceptio spoliatiōis facte ab aliquo de collegio ar. xij. q. ij. Qui manumittitur nec possum excipere de spoliatione facta illi a quo cās habeo. ff. si vsuf. pe. l. vti frui. ff. si ps heredi. pe. l. i. An possessor pignoris nō defenditur ex iur^o p^{ri}mi creditoris. ff. qui. po. in pig. habe. l. creditor z. l. claudius nō enim ex iur^o tertij meo iuri nō subiecti ppetit mihi defensio. sicut nec actio. ff. de verborū obli. l. stipulatio. s. alteri. ff. de pac. si vnus. s. ne experiar z. l. si tibi de quo dixi. s. de rescrip. mādatum in. q. Itē qn pone. ad hoc ēt fac. j. de hijs que fi. a ma. par. ca. quesitū fm Guil. in Spe. de petitorio z pos. s. i. ver. sed nunqd cōtra z duob⁹ ver. se. qd puto vez nisi esset hñs nūq^o salis tali enī bñ cōpeteret hec exceptio cōtra spoliatorē auctoris sui si hoies enim cōpetit interdū. ff. .e. l. i. s. hoc interdū facit. j. de testi. significauerunt z bñ facit q^o ibi no. in glo. ij. Nec fm Vincentiū cōpetit h^o exceptio

ptio cōtra eum qui iuramento est astrictus. ad hoc. j. de in re iurā. debitoribus. Sed fideiussoꝝ sic ex sua uel debitoris psona. ff. de cōpensatiōib⁹. siquid. Nec competit cōtra eū qui cōqueritur q̄ reus impedit filius baptizari uel mortuū sepeliri: uel parietes ruentem refici. ar. v. di. baptizari. iij. q. iij. nōne. ff. de no. ope. denūci. l. de pupillo. §. si quis riuis. Secus si conquereretur de iniuria sibi irrogata in p̄dictis casibus. Nec cōpetit cōtra eū qui agit interdico uti possidetis ne turbet sibi possessio si inquilini offenduntur uel putatores vinearū. sed si ageretur ad penam infra annum uel aut turbate possessiōis extiationē. ff. uti possi. l. j. 2. penul. §. si. admitti d̄z hec exceptio s̄m Vincē. 2. idem Guil. in p̄dictis casib⁹ in spe. p̄dicto. §. v̄si. qd si debitor. 2. sequē. 2. v̄si. sed nunq̄d int̄ptanti. sed in ultimo casu. s. de agente interdico uti possidetis. Inno. no. hic cōtrarium. 2. j. de p̄script. veniēs. qd veri⁹ videtur p̄ hanc decre. 2. tenet Guil. in p̄dicto. §. v̄si. sed si. hec exceptio cōpetit spoliato bñficio eū cura 2. si recipiat aliud curatū qd credo si post spoliatiōnē primi recepit secūdū. pur ipse format questionē p̄p̄ fructus 2. inter esse medij tēporis. s. post spoliatiōnē: 2. ante adeptiōnē secūdi. sed ubi iā erat adept⁹ secūdū cū fuit spoliat⁹ p̄mo qd de facto tenebat nō cōpeteret sibi hec exceptio nec enī hoc casu ut puto sibi cōpeteret interdēz: qz ius cōe manifeste ē cōtra petentem. ad hoc de resti. spol. ad decimas. s. li. vj. Tenet etiā Inno. j. de sen. ex. sacro. qz hec exceptio nō cōpetit cōtra eum qui petit se absolui ab excōicatiōe cuz id fiat sine libello. 2. qz actus mere spiritualis unde rigor iuris nō est seruādus. de dol. 2. cōtu. c. j. cū similib⁹. an autez hec exceptio obstat p̄tra agētem de positi. no. s. c. ij. in glo. hoc patet. ¶ Quinto q̄ro nunq̄d si absolutus cōtra quem actū fuit interdico nō agit repellatur executione de qua p̄mo fuit actū p̄tra ipm ut ubi gratia A. agit p̄tra A. interdico absolutur B. p̄ sententiā: postea ille petit aliqd a deo A. qui excipit cōtra eū de p̄dicta spoliatiōne: 2. videt qz dicta exceptio repellat eum qz ad aliud mō pponitur. 2. facit qd. s. dixi in p̄ncipio. ij. questionis. dic cōtra s̄m Inno. licz enī alio modo nūc q̄ratur de alia spoliatiōne: tñ qz eadem sunt p̄sone: eadem sunt res: 2. eadem cā petendi 2. excipien di. s. spoliatio obstat res iudicata. Nec ob. si dicat excipiens nihil petit: quia id verum directe: s̄ in hoc casu admiffa exceptione qz idem eēt effectus: qz p̄bata exceptione nō audiretur agēs nisi p̄mo restitueret rem de qua fuerat absolutus: ut. s. c. ij. Itē plus est agere q̄ excipere 2. ideo succumbēs in p̄mo 2. p̄sequens i secūdo ex eadē causa defendēs. tanq̄ in minori s̄m Inno. uel tanq̄ inclusio illi ad herede s̄m Hosti. alleg. ff. de excep. rei iudi. l. legi. 2. l. cuz queritur. 2. l. sequenti. Sec⁹ ecōuerso. s. si p̄mo excepit de spoliatiōne 2. pbauit 2. sic actor fuit repulsus 2. succubuit de mū repulsus: reincipit suam p̄mam questionē nō poterit reus sibi opponere de p̄dictis spoliatiōe uel sententiā in p̄mo iudicio lata: qz p̄pter equitatem supueniētis sciētie fuit sub lata. ff. de cōdi. sine cā. l. ij. ff. comodati in comodato. §. si. ff. depo. bona fides. j. de p̄cur. vulg. c. ij. 2. quia reo absolutio daret exceptio: ut. s. dixi. multo forti⁹ danda est replicatio si reus excipiat de spoliatiōne de qua actus est interdico s̄m Inno. s. c. ij. ¶ Sexto q̄ro si excipiens de spoliatiōne p̄tra agētes succubuit postea cōueniatur sup alia re an de eadem spoliatiōne possit excipere. dicūt Inno. 2. Hosti. qz sic: quia diuersitas rei sup qua nunc uenitur inducit diuersitatem iudicij. alleg. ff. de excep. rei iudi. si quis ad exhibendum. 2. l. si ex testamēto. 2. l. si cum argentis. j. r̄iso. ¶ Septimo q̄ro si p̄tra agētem petitorio excipit 2. probatur de spoliatiōne 2. sic actor repellit 2. postea expoliat⁹ de illa expoliatiōne agit an sup p̄ma petitione teneatur aduersario r̄ndere: videtur qz sic qz p̄ma petitio est petitoria: licz secūda possessoria 2. sic sunt due mutue petitiones 2. s. c. ij. Itē iam videtur spoliatus renūciasse suo privilegio qd habebat except⁹. vigore. ar. C. de inoffi. testamento. parentibus. j. de re iudica. qd ad consultationem. 2. hoc placuit Jacobo. sed Hostien. s. c. ij. tenet contrarium 2. bene: quia iam repulsus fuit actor a p̄ma reconuentione 2. sic amplius non dicitur durare per consequens conuentione spoliati non

est reconuentione: nec ex eo qd spoliatus nunc incipit agere debet effectum iam consecutum perdere. nam p̄sequendo ius suum uel contestando litem non facit conditionem suam deterioꝝ: imo melioꝝ. ff. de regu. iuris. nemo enim in p̄sequendo. C. de positi. l. si. nec ob. l. parentibus. 2. decreta. qd ad consultationem. quia loquuntur cum quis concurrat ad contrarium actum sed hij non sunt contrarij sed bñ diuersi. utendo igitur vno non renunciat alteri. ff. de acquirē. possessi. naturaliter. §. j. j. ti. ij. pastoralis. cum concoz. ¶ Ultimo quero cum supra dixerim qz sententia lata contra petentem restitutio. ob. sibi postea excipiens in alio iudicio contra eundem de eadem spoliatiōne: non autem ecōuerso sententia lata cōtra excipientem non ob. uolenti agere contra eundem de eadē spoliatiōne quero nunquid per talem sententiā absolutōriam latā in primo casu spoliator omni modo sit liberatus. ¶ Et nunquid quod dictum est in secūdo casu generaliter idem sit in alijs sententijs latis contra excipientes quando cūqz sit exceptio. So. Quantum ad primū dic qz non. Nam ut dicit hic Inno. ex spoliatiōe plures oriuntur obligationes. s. ciuiles qz possessiō reddenda est passo uolentiā etiam si non sit sua. j. ti. proximo multis. Item qz spoliatus potest spoliatoꝝ suum repellere in quocunqz iudicio quousqz fuerit restitutus ut hic 2. s. c. ij. hec autem ciuiles 2. consimiles que oriuntur ex eadē causa 2. per quas eadē questio 2. ius i iudicio repetitur per dictam sententiā tolluntur etiam super priora lata. ff. de conditio. indebiti. iulianus. instituta. de exceptio. §. Item si in iudicio. Itē oritur ex spoliatiōe obligatio generaliter sicut est qz spoliator satisficiat lesor talis per dictam sententiā non tollitur ut in eisdem iuribus. et. ff. rem ra. haberi. l. procura. §. j. quod est verum in se: sed quo ad effectum non: quia si sententia absolutōria lata est super interdico siue super petitorio eidem agenti ob. exceptio rei iudicate: ut in eisdem le. Et s̄m Innocen. idem est quādoqz si fertur sententia super excepti. 2. per hoc soluitur secundum dubium. uerbi gratia tutori ex gestione sua competit exceptio compensationis si qua expendit que in contraria tutele petere potest si tamen inueniatur contraria tutele 2. idem habeat compensationem obijciat 2. hac compensatione post habita uel eiecta feratur sententia contra eum de his rebus quas compensare uoluit non poterit opponere contraria tutele. ff. de contraria ac. tut. l. j. §. finito. v̄si. qd ergo si iudex. ad idēz. ff. de negot. gestis. si autem. §. si. s. de electio. cum dilecti. j. responsio. 2. §. si. ff. de cōpensatiōibus. quod in diem. unde si quis petat ab alio ex causa uenditionis reus non obijcit compensationem de quinquaginta que sibi mutuauit. Iudex autem non ob. exceptio condempnauit in centum petitis eidem dicta quinquaginta postea petenti. ob. p̄dicta sententia: ut in p̄dicta l. quod in diem. §. j. cum concoz. nec enim ad aliud agitur modo q̄ primo sed ad idem 2. eadem est quantitas. et eadem causa 2. questio inter easdem personas licz alio modo agendi repetatur quod non licz: 2. ideo non auditur. ff. de exceptio. rei iudica. l. iulianus. 2. l. de eadem re. 2. l. si quis cum totum. 2. l. duobus. 2. sic non ob. j. de testi. veniēs. ij. 2. s. c. ij. ad finem. s̄m Innocen. unde ut ipse no. j. ti. ij. cum ecclesia. super uerbo faciendis. reus opponendo exceptio. compensationis actori ita petit debitum sicut directam actionem intemptaret. nulla enim est differentia pecuniam recipere uel ipsam compensare. ff. de calum. l. ij. Item excipiendo de compensatione possum debitum meum consequi compensando. Tenet etiā Innocen. hic qz exceptio compensationis obmissa ante sententiā potest opponi post sententiā: ut in dicta. l. quid idem. §. j. idem in exceptionibus canonum que opponuntur contra electum. s̄m no. per eum. j. de dolo 2. contu. cum olim. Itē in hypothecaria quo ad ius p̄lationis ut ipsa intemptans alijs creditoribus preferatur. ff. de rei uendica. duobus. idem in exceptione rei iudica. j. de re iudica. cum inter nomē. In p̄dictis casibus non tollitur actio per sententiā licz admittatur exceptio ante sententiā. ad hoc ff. de exceptionibus rei iudicate. l. penul. §. latinus. nō ob.

Super spoliatione

q̄ dicitur q̄ petitorie sunt an sniam p̄ponēde. C. de excep. exceptionē post sniam v̄o p̄poni nō possunt. C. sniam res. n̄ posse. l. peremptorias. q̄ illud verum de exceptionibus peremptorijs quorum ius per sententiā tollit vt i dictis iuribus. ibi v̄o f̄rtur snia s̄ excep. z est rei iudi. vel iur̄iurandi tūc oīo tollunt. z idem potest dici de oibus alijs exceptionibus que habent alias actiōes vel exceptiōes ex eodē scō z vbi idē queritur. ff. d̄ iur̄iur. si duo. §. Julian⁹ z. l. duobus. §. excepti. Aliud aut̄ iudiciū ē in excep. declinatorijs fori z dilatorijs solutiōis z alijs extraordinarijs q̄ s̄ agētē p̄ponūt vt ab agēdo repellant ius enī istar̄ per snias s̄ p̄ponentem latam non tollitur quin adhuc ex eisde; causis directe agatur. s̄. e. cū dilecti. §. de testi. veniēs. ij. z est diuersitatis rō qz in his non ita plene p̄bationes requirūt sicut in primis peremptorijs sed sūmarie p̄cedit z i hijs per sniam minus p̄iudiciū generatur. ff. de re. iudi. a diu pio. §. si rerū s̄m Inno. qui hic ponit de agente reali vel p̄sonali z expr̄mente certā cām in petitione vel in processu vel de eo qui nullam expr̄mit si iterum agit super eadem re an ei ob. excep. rei iudicate de quo dic vt no. s̄. de li. ob. la. c. ij. z vt hētur de re. iudi. abbate sane li. vj. Ex p̄dictis breuiter colligitur q̄ res iudicata super excep. dilatoria s̄ excipientem non ob. ei de ea volenti agere directe. sed sententia s̄ p̄ponentem lata. exceptio peremptoria bñ ob. ei volenti postea ex illa agere. Itē q̄ regulariter p̄ sniam agit tollitur actio que cōpetebat ex peremptoria que obmissa fuit ante sententiam fallit in casibus supra positis in quibusdā etiam casibus etiam post sententiam potest proponi exceptio peremptoria qui no. C. de iur̄. z fac. ignoran. l. i. z i spe. de exceptioni. §. dicto. v̄. hoc tamen fallit. z hec sunt bene notanda an autem sententia lata contra actorem agentem super certa re ex certa causa ob. eidem postea super illa causa tantum volenti agere. no. ipse Inno. §. eodem titulo. ij. c. cum ecclesia. Jo. L. al.

De causa possessionis z proprietatis. Rubrica

Um dilectus. Lāus possessorius z

petitorum simul tractata vna sententia finiuntur in sententiā possessione premissa. sed in executione proprietate preualente. Primo ponitur de causa consultatio. Secundo. Responsio. Secūda ibi Ad quartum: que facit duo. Primo tractat de diffinitōe possessorij z petitorij. Scōdo de effectu ipsorum in executione. scōda ibi. Licet. Verumtamen hac breui deere. iij. questiones soluūt. Prima an possessorio z petitorio sil̄ agi possit z dicitur q̄ sic. Secunda an vna debeat sententia terminari z responderetur q̄ sic. Tertio de ordine p̄nunciandi in predictis responderetur q̄ possessorium p̄mitti debet. Quarto quod predictoy sit fortius in executione soluit q̄ p̄petas v̄ preualere. Ad quartum. Quod fuit an simul vel vna sententia possit possessorium diffiniri tamen alia tria dubia solvuntur vt dixi. Breuiter. i. paucis verbis cōcor. de sacra. non iter. c. i. z. ij. de ma. z obe. per tuas. §. de concess. prebend. postulasti. de his que fi. ap. pastoralis. de iure patro. postulasti z de consecra. ecclesie vel al̄ proposuisti. de obseruā. i. e. c. i. d̄ despon. ipu. duo. pueri. de accusa. si per bijs de symo. nob. de iude. postulasti. de cli. ex. mi. postulasti. de sententia exco. cum desideres. §. si. z. c. in audientia z. c. a nob. ij. est autem breuitas res verbis tantuz necessarijs expedita z hoc bene conuenit huic deere. que paucis z necessarijs verbis est concepta. z per hoc nota prolixitatem vitandā vt supra in proemio z. §. de peni. z remis. significauit. Solet tamen breuitas generare obscuritatem iuxta illud oratij. Obscurus fio dum breuis esse volo. Cū hec dictio diuersimode ponitur in iure circa quod nō in sisto sed cōmuniter ponitur pro qz vel pro quando dubitatur tamen an possit poni pro z cum multum videatur referre an dicatur s̄ cum illo vel hoc z illud ff. de fundo instru. c. l. si cui fundum z. §. de cele. missarum cum marte. §. q̄

De cā possess. z proprietatis

siuisti. z alibi dicam. Super. De hac dictione plene dixi supra de ordi. cogni. capitulo vltimo z in princi. Possessorio cum petitorio. Supple iudicio. Primum respicit adeptiōem vel recuperationem vel retentionem possessiōis vel quasi. Secundum rei dominium siue ius. s̄. de elec. querelam de iudi. c. vltimo. s̄. e. cuz ecclesia z. c. se. §. ti. l. quasi p̄ totū de re iudi. suborta de cap. mo. c. ij. Simul. qz inter ea non est factum interuallum. s̄. de ordi. cogni. c. ij. Unde nota. idemptitatem temporis respectu iudicij alibi hec dictio idemptitatem notat respectu vite s̄. de renun. nisi cum p̄idem. v̄. nec putes. §. de cle. comū. q̄ ad te alibi notat coniunctionem respectu vnus actus p̄ plures expediendi vel respectu loci in quo plures conueniunt. §. de statu reg. i singulis alibi respectu affectiōis z stat. §. de diuor. gaudem⁹. §. ij. Actū. In iudicio. s̄. e. cū ecclesia z. c. se. v̄n̄ d̄nr acta iudicij. §. de pba. qm̄ s̄ post principium snia. Dic vt solui qd̄ an snia contineatur actoy nomie supra enim dixi actū z nunc expr̄mit per se sniam ergo seq̄ q̄ v̄n̄ non includitur sub appellatiōe alterius ad idē. C. de re iudi. l. vltima. C. de sen. q̄ sine certa quātū. l. pe. §. ti. primo cū absentē p̄ z. §. de pba. qm̄ dic q̄ continet facit ff. de re iudi. l. acta z se. l. ad hanc deere. z similia responde q̄ qm̄ sunt duo quoy v̄n̄ continetur sub appella. alteri⁹ illud cessat si vterqz per se expr̄mit. §. de testa. regliti. z no. §. de concess. preben. post electionem in tertia glo. Terminiari. Iste est effectus snie. s̄. imponere finē liti. §. de re iur̄. iurgantium. ff. e. l. i. Licet pro quāuis. Pronunciatiōe verbali. In executione finali qz etiam sup̄ possessione mandabitur sententia executioni s̄m Vincē. alleg. s̄. e. cū ecclesia z de hoc. §. dicam. Preualere quia snia lata super proprietate trahit ad effectum snie litē super possessiōe qd̄ ē v̄ ruz siue ab vna pte vtrunqz intentet: siue a diuersis siue si mul siue successiue. dum tñ snia super vtroqz occurreret se rēda. Nā si primo lata esset sup̄ petitorio z postea ferretur super possessiōe non prodesset. Sed eōuerso bñ. §. de testi. significauerunt s̄m Inno. z de hoc. §. dicam. Dicit etiam Inno. q̄ id q̄ dictum est de possessiōe agi nō posse post sniam latā in petitorio est verum de spoliatiōe scā ante litem conte. vel post. tamen ante sententiam nā de spoliatiōe facta post sententiam latam in petitorio agi posset ad q̄ alleg. hosti. §. de ap. cum tenemur. dic vt. §. dicam. Ex deere. vltra illa. iij. que supra dixi in. i. glo. §. no. q̄ etiam plura quorum actio est diuersa. simul proponuntur concor. s̄. e. cum ecclesia z. c. se. s̄. de elec. querelā. §. de ca. pel. mo. c. ij. ff. fami. hercis. l. heredes. §. deest nouū. quoy legatorum. l. i. §. autem. ff. de iur̄. p̄torio z dixi in. §. si inter plures. Secundo no. q̄ vna est sententia. l. p̄la z diuersa contineat capitula z concor. s̄. de or. cogni. c. ij. d̄ mutu. peti. c. i. Tertio q̄ minus dignum in ordine p̄ponitur digniori. Si. s̄. de tēp. or. de eo. Quarto q̄ magis dignum trahit ad se minus dignum sic de consec. eccle. v̄ alta. q̄ indubijs z de p̄ben. si is cui. li. vi. de consecratione ecclesie. vel al. c. i. e. li. Et enim proprietatis iustior z per cō sequens dignior q̄ poss. n̄. d̄ depo. bona fides in fi. ff. de pi gno. ac. si rem alienā. §. d̄ sequestra. c. l. xvi. q. iij. §. potest. §. q̄ si mala. Oppono p̄rio ad id q̄ primo notauit qz diu. se actiones sup̄ eadem re simul proponi nō possunt q̄. n. est meum ex vna causa z c. §. de fi. instru. inter dilectos. liti. de actionibus. §. sic itaqz. facit de postu. c. i. z de ele. cum qs duas li. vi. ff. de tribu. z in horrede. §. eligere. ff. de lega. ij. cum filijs. ff. de regu. iur̄. nemo ex bijs. §. quotiens So. si actōes simul se non cōpaciūtur non possunt simul p̄poni imo vna eligēs sibi p̄iudicat quo ad aliā vt i s̄rijs: vt. C. de fur. l. i. z si s̄uus extero. l. vna facit. ij. q. vi. Viduum. v̄. nunquid qz allegans contraria non debet audiri. §. de ap. sollicitudinem de regula. Sic tenor. de pur. ca. c. pe. xxiij. q. vij. q̄ autem. sed si non sunt contrarie z p̄ponuntur ad idem etiam proponens non debet audiri vt in iuribus primo allegat. Dicit tamen hosti. s̄. q̄ equitas iur̄ canonici plures cās admittit. de consue. cum dilecti. §. de fide instru. inter dilectos de prescrip. cum olim. z de insti. cuz ve nissent. de verborum signi. abbat. tamen in hijs iuribus si p̄prie

proprie ponunt principaliter diuerse cause sed vna ad confirmationem alterius. Item vt ipse dicit vis turbatiua seu inquietatiua proponit de pbat. licet. fatetur tñ q̄ ibi eadē ē actio l̄ ex causis diuersis. ff. vti possi. si duo. §. ij. Itē si pponēs ē incert̄ ex scō aduersarij tñ possunt plures pponi ff. quoz leg. l. i. §. q̄ aut. s̄ ad diuersa bñ sponūt simul plures vt hic z in 2cor. cū ergo nō sit contrarietas inter possessōrium z petitoriuū sed diuersitas. ff. de acqui. pos. naturalis §. nihil simul possunt pponi de exceptionibus. p. ene nota ui. xij. q. ij. in pn. z. j. de relig. domi. Constituit de reg. iur. nullus pluribus. li. vi. **O**ppono ad fm q̄ notau q̄ tot sunt snie quot capitula diuersa sup qb̄ iudicat. ff. d̄ mino. et. §. i. bñ fac. s̄. e. cū ecclesia z. c. se. sed petitoriuū z possessōriuū sunt diuersa ergo nō vna snia terminat. **S**o. hic dicitur vna snia qz continuo sine interuallo vnū post aliud terminatur z vtriusqz est vna scriptura p continuationē sic cōtinuatio facit q̄ duo dies iuris fictione dicātur vnū. s̄. d̄ tpr. or. lras sic. s̄. d̄ sum. trini. dānamus s̄ in se sūt plures snie. vt in s̄rijs sic dicit. l. q̄ vna stipulatio dicitur ex continuatione verborū z tñ sunt plures respectu plurium rerum deducta rum in illa. ff. de verbo. ob. scire debemus in pn. z. l. si sticū §. stipulatio z vnū est iudicium in quo plura aguntur. s̄. c. l. j. de sequē. c. i. cum si. **O**ppo. ad id q̄ tertio notau qz digniora sunt in ordine sponēda. xvi. di. isidorus. xvij. di. §. hinc et in fi. xxiij. di. in pn. xxiij. di. dñs de pe. di. ij. pncipium in pn. s̄. de maio. z obe. per tuas z. c. statuimus. ff. de albo. scri. l. i. **S**o. vbi ex nominatione horum ascribitur tñ digniora pmitus nominantur vt in dictis iuribus. sed vbi ex potentia z firmitate tñ sequentia solent preferri p̄ribus. C. de pac. l. pacta. de cele. missarum cum marte. v. ceterum de consti. c. i. li. vi. vnde illud precedit quod nouisime fit. ff. de acq. pos. si quis añ z dixit. z hoc respectu spiritali coniuugū dñ fortius q̄ carnale qz spirituali posteri contractum trahit ad se carnale. j. de trassa. c. ij. z adde q̄ dicam in. q. i. inferius z q̄ dixi. s̄. de or. cogni. c. vltimo in prima obiecc. **O**ppo. ad quartū. s̄. notatum. **N**ā digni trahitur ad minus dignum vnde dñica trahitur ad sabbatum. s̄. de tē. or. litteras z iur dēo efficac̄ ad inefficac̄orem s̄. de of. dele. cum super z subdelegata iur dēo trahitur ad suam naturam delegatam. s̄. de offi. deleg. super conclusio num. §. si vō duo z vna ouis morbida totum gregez inficit xlv. di. sed illud. j. de testi. cog. ca. que. i. responso. **S**o. vbi sunt duo quozum vnū agit in alterum econuerso tñ vincit dignius quia est potentius vt hic. **A**nanente eni possessione penes aduersarium proprietat̄ executio fieri non potest pro alio. Sed si vnū agit alteruz patitur agens tā q̄ potentius vincit id q̄ patitur vel ad se trahit etiam si tale agens vel sit minus dignum z sic possunt intelligi cōtraria ad hanc solutionem. j. de iur̄ pa. ex litteris z. c. cum fm de pe. di. i. medicamentū z q̄ no. j. de regu. iur̄. vtile. li. vi. **Q**uinto oppono ad id q̄ dicitur qz possessōrium cū petitorio simul agi possunt qz agenti possessōrio. s̄. interdicto vnde vi. non potest referri qd̄ proprietatis. s̄. de or. cogni. c. vltimo. j. ti. i. c. ij. z. c. in litteris z. c. ex conquestione. so. hic quando ab eodem tale possessōrium proponitur simul cum petitorio. **I**dem tamē in casibus in quibus. j. exem. plicabo decre. contraria quando primo ab actorē proponitur tantum possessōrium recuperande nisi consentiret si bi proprietatis questionem referri. j. ti. i. c. i. z dic vt statū dicam. **S**exto oppono ad idem et forti⁹ ea enis que fm successionis ordinē tractari debent simul miscenda nō sūt. ij. q. vi. §. diffinitiuā. v. Item sententia contra. xlvij. di. c. ij. C. de sen. z interlocu. l. pro latam. s̄. de rescrip. cum dilecta de offi. deleg. venerabili. de iudi. exhibita. s̄. ti. ij. tuā de elec. si forte z. c. prouida. li. vi. Sed iura dicūt qz primo debet agi possessōrio q̄ petitorio aut de rei ven. ordinarij. de edic. diui. adri. tol. l. ij. de interdicitis non certi. z quoz bonozum. l. vlt. ff. de iudi. Si de iur. de acqui. possessione. existit controuers̄ z. l. permisceri. i. responso faciunt iur̄ al legat. s̄. obiectione proxima que probant qz possessōrium z petitoriuū sunt simul incompatibilia per consequens simul agitari non possunt imo sequitur qz vno posito aliud re-

mouetur. xxxij. q. i. cum renunciatur de pe. di. i. hoc idem v. omnis. lxxij. di. c. i. j. de appel. solitudine de cle. con iug. q̄ ad te z. c. diuersis. ff. de publi. iudi. interdum item causa naturale precedit effectū de pe. di. i. §. h̄ idem post pncipi. z di. ij. quia radix. j. de ap. vt debet. z. c. sequen. sed possessio est causa proprietatis. ff. de acqui. poss. l. i. ibi do mini a rerum z naturali poss. zc. Sed dic ordinata siml agitari non debet. s̄. c. proximo. v. alijs. **S**o. Jo. azo. z sequaces tenuerunt possessōrium z petitoriuū non posse simul concurrere per iur̄. predicta z qz hoc est contra hanc de cre. primo volo respondere ad contraria z datur vna respō sio general̄ qz non imponunt necessitatem qz diuisim certē tur sed id fieri posse non negatur. s̄. e. c. ij. z in predicta. l. p̄ misceri. contra hanc solutionem facit. l. incerti vbi dicitur qz orta possessionis questione z proprietatis lite prius possessionis decidi oportere questionem. potest dici qz ibi verbum oportere denotat habilitatem non necessitatem facit qz no. xxv. q. i. c. i. vel dic qz predicta lex loquitur de ordine litis. s̄. quo ad ordinandas personas actoris z rei z quo ad probationem vt si dubitatur quis possideat id primo decī datur antequam super dominio probationes recipiant vt per hoc sciatur quis probare debeat z petitorio z ita innuitur ita etiaz intelligitur lex ordinarij z. l. exitus. sed. l. si idē loquitur quando actor primo intemptat possessōrium recuperande z reus vult de proprietate questionem ratificare quod esse non potest vt in dicta decre. vltima de or. cogni. cum si. Ad id qz secundo dicebatur possessōrium z petitoriuū non sunt incompatibilia sed diuersa vt. j. dicam. ad tertium dic qz si possessio possit precedere dominium z interdum det causam dominio non per se nec semper vt. l. i. d̄ acqui. poss. loquitur de iure primeuo. f. quicquid calcas uerit pes tuus zc. Sed hodie non sic vt in. c. l. sequitur. **A**c. in. l. si domini dicit qz possessōrium recuperande z adī piscende bene possunt simul cum petitorio intemptari. ff. de vi z vi ar. l. cum fundum. §. si. z supra proximo. ff. quoz legatorum. l. i. §. qui autem. Sed non possessōrium retinēde propter contrarietatem que videtur inesse dicendo se possidere cum intemptat possessōrium retinēde z alium possidere intemptando recuperande z h̄ videtur fuisse opi. quam quidam dicunt probari supra. c. proximo. qz non est simpliciter verum quantum ad possessōrium retinēde qz agens petitorio contra possidentem naturaliter vel contra detinentem. ff. de rei ven. offm. ff. de priuil. credit. l. si ven tri possit in sua possessione ciuili tantum vel ciuili z naturali turbari z propter hoc possit intemptare possessōrium retinēde z sic non esset contrarietas ppter diuersos respectus facit. ff. de acqui. poss. naturale. §. nihil z. l. clam possidere. §. qui ad nūdinās. Item vti possidetis datur non solum inter duos qui contendunt se possidere: sed etiam contra eum qui non possidet sed inquietat. j. ti. i. licet z ille contra intemptantem interdictum poterit de proprietate experiri facit. e. decre. alij vt hosti. z sequaces dixerunt qz possessōrium z petitoriuū ab vna pte possunt intemptari sed intemptato primo ab actorē possessōrio recuperande reus petitoriuū non poterit refricare alle. l. si maritus. C. d̄ do. inter vi. z vxo. Sed s̄ possessōriuū retinēde vel adipiscende bene si reus in continēti vult pbare p regulā dolo facit. ff. de do. ex. l. dolo z de regu. iur̄. dolo. li. vi. Sed si non in cōtinenti non admittat. fac qz no. j. ti. i. c. i. z capi. lras in glo. **I**stoz qdā hoc reprobat qz exceptio actionis est exclusio ff. de excep. l. ij. sed hic vnū nō excludit aliud alle. C. de p̄ scrip. xxx. annozū si quis emptionis. §. Sed h̄ super illis fatetur tamen qz per modum actionis contra agentē possessōrio potest intemptari possessōriuū qz. j. dicam post dy. z cōtra. **I**stam reprobatōnem. **N**ec. §. sed hoc probat s̄ agētē possessōrio retinēde vel adipiscēde non admitti exceptiōez dominij. sed loquitur de violento vel misso in possessionez contra contentatiam rei qui contra spoliatum in primo casu vel nolentem recuperare possessionem. j. annum in secūdo non poterit excipere de dominio. **Q**uidam moderni legisse tenent opi. nostram que est ipsa veritas. s̄. petitoriuū z possessōrium simul posse intemptari vt hic z hoc per. l. cū

fundum. §. si. ff. de vi et vi ar. cuius casum habes. §. c. p. r. l. nulli. C. de iudi. ubi dicitur expressum si non calūniant cui concoz. §. e. c. i. j. de sequestra. c. i. inducunt rationes qz quoties plures actiōes cōpetūt ad diuersa simul possunt intēptari nec actor cōpellitur eligere. ff. de regu. iur. nemo ex hijs. §. i. z. §. dixi. sed diuersa sunt petitorum z possesso- riu z pro eis diuerse actiones sunt prodite. ff. de acq. pos. naturaliter. §. nihil cum aliud sit possessio aliud res. ff. vti possi. si duo. §. si. facit. ff. de verbo. signi. qd est z. j. c. si. pre- terea quotiens sunt plura z snia lata in vno non parit excep- rei iudi. in alio nil impedit ad ea simul agi. ff. de excep. l. fundi z. l. fundū s; ita est in proposito. ff. de excep. rei iudi. z eadem. §. si. ergo zc. Dicebat ergo hic Abbas qz posses- sorio z petitorio potest agi multipliciter primo mō si agens possessorio reiect' reconuenit petitorio v' econuerso. j. ti. i. audita dabat Sof. si. cum agitur interfructuarium z vñm ff. vti possi. l. vlt. z cum vnus vendicat seruitutē z alius pos- sessionem tuetur. ff. e. si duo. §. si vicinus. z licet glo. nō ap- probat illud exēplū qz vti possi. datur inter duos q dicunt se possidere. ff. vti possi. l. i. §. inter litigatores: tamen datur etiam possidenti s; cū qui non possidet sed inquietat. j. de p- ba. licet. Itē agi pōt possessorio recuperandē z petitorio si- mul. §. e. cū ecclesia z. c. se. Itē cum vnus agit possessorio recuperandē z consensiente aduersario sibi refert qōnem proprietatis. j. ti. i. c. i. addit. d. z. p. m. casum cū quis agit petitorio z reconuenit possessorio. §. ti. ij. c. ij. Sed e aduer- tendum qz s; predicta facere v' regula supradicta v; qz ibi sunt plura quorum sententia lata in primo parit exceptio- nem zc. sed sententia lata in petitorio obstaret volenti age- re possessorio retinēde vel adipiscēde possessionis vt no. dy. in regula qui ad agendū de regu. iur. li. vi. z sic intelligit glo. qz hētur. ff. de interdic. l. ij. §. qdā. So. obiectio pcede- re v' vbi pmo intēptatū ēē petitoriu quo pēdente actor vel let accumulare possessoriu adipiscēde vel retinēde: s; in predictis casibus pcedūt exēpla qñ simul ab eodē vel qñ p- mo possessoriu postmodū ei petitoriu accumulatur vel cum a diuersis intēptatur vno. s; aliū intēptate. H; ijs. n. casibus non cōtradicit dicta regula. si diceretur qz etiā in possessorijs retinēde vel adipiscēde non obstaret excep- rei iudi. in petitorio per id quod no. C. de interdic. incerti z quorum bonoz. l. si. tunc cessaret obiectio quod v' posse- substineri qñ snia lata sunt pro reo in petitorio qz actor non probauit z facit qd. j. dicā. z glo. in predicto. §. qdā loqitur de interdictis que habent mixtam cām in qbus o; proba- re dñum secus in alijs vt no. §. c. primo z. §. e. cū ecclesia vnde pronuntiatio in petitorio contra matrimoniū p hoc obstabit ei ztra quē pnūciatū ē volēti postea intēptare pos- sessorium etiam recuperandē eadem ratione: qz in isto cāu in possessorio oportet probari dominium. j. ti. i. ex trāmissa z. c. ex pte licet non econuerso. s. si subcumbit in possesso- rio poterit postea agere petitorio super matrimonio vt etiaz notauit Ray. in sūma. iij. pte qualiter sint tractandē cause matrimoniales. v. quid si mulier z propter hoc dixit hic egi. qz si de matrimonio carnali actum est petitorio cūz possessorio z probatum impedimentum pronuntiabit i pe- titorio. s. ztra matrimoniū. sed nō in possessorio p actore li- cet actor probauerit spoliationem per decre. ex trāmissa secus tamen est in coniugio spiritali. §. e. cūz super.

Item op. ad id qz hic dicitur super possessione pronun- ciandum cum vtroq; indicio actum est contra iudex debz superflua refecare de officio delegati cum contingat. j. de proba. c. ij. sed hoc videtur superfluum qz proprietate tra- hit ad se possessionem. So. satis fit iuri volenti qz de ea re zc. s. cum super z ibi nota. Item propter fructus vt no. ibi z. §. c. proximo z. j. de testi. signi ficauerunt. Item propter expensas nec semper snia sup. proprietate trahit ad se posses- sionem vt. j. plene dicā. Primo qro d rōne huius decre. So. sententia debet esse conformis actis prioribus ad h; j. de accusa. qualiter secundo de simo. licet beli. §. de ordi. cogni. c. ij. ex quo ergo vtrūq; iudicium simul fuit agitatus quod esse potuit vt lat' dictus sententia super vtroq; simul est ferenda facit Re. de ea re zc. §. e. cum super: qz vero ea

que cum labore z legiptime fuit effectu carere non debent de pe. di. i. §. hec autem verba. j. de clericis non resi. rela- tum de ele. cōmissa. §. porro li. vi. Sequit qz sententia exe- cutione debita carere non debet sed vbi preualeret pprie- tas possessorij sententia super petitorio lata debito careret effectu. j. de re. iudi. cum aliquibus. ff. de re. iudi. l. iij. §. ait pretor ergo zc. pronunciatum primo qz illud facilius z minus duraturum ad hoc. §. de ele. cūz dilecti z. e. ti. si for- te li. vi. z. j. de prescrip. auditis. Secundo quero cū agē- ti possessorio recuperandē non possit eo inuito moueri que- stio proprietatis cum dictum est. Secus econuerso. §. ti. ij. c. ij. si duo simul prouocāt ad iudiciū vnus agēs posses- sorio alter petitorio quid fiet. So. forte dirimetur quis pri- mo intelligatur prouocasse. ff. de iudi. sed cūz ambo. si. qd no. j. de proba. licet in si. de testi. in nostra nisi allegetur re- cens spoliatio vel rixa de qua etiam tpe seriato agitur. ff. de feri. Solet vel nisi actio dicatur tpe peritura vt ibi: quo ca- su agendo siue reconueniendo sufficit ad ppetuandā actio- nem libellum porrigere secuta per exceptionem conuētio- ne secundum Vincen. de hoc in spe. de peti. z possessorio §. i. v. sed pone. Tertio quero quid si ordo d quo hic lo- quitur non seruetur qz in pronuntiatione premittitur pro- prietas possessorio nunquid valeat sententia videtur qz nō ij. q. vi. §. diffinitiuā. v. Item sententia s; C. de sententijs z interlocu. l. prolatam. speculatoz recitat opiniones p z s; z nil approbat in spe. de peti. z poss. §. i. v. quid si pmo In- no. no. ij. q. i. in sūma qz tenet qz iste ordo non est de substā- tia allegat. e. ca. z. q. vi. biduum z. C. de appell. l. i. z est si. de iur. calūnie. c. i. in prin. li. vi. hoc placet z contraria locūtur de ordine iudicij eiusdem cause. Sed hic est vnus cause ad aliam nec credo qz qz hic ordo non seruetur possit ap- pellari qz per h; in nullo leditur pars: haberet locum illud multa fieri non debent zc. j. de regula. ad aplicam nō ob. l. i. C. de de ap. qz aliud est ex toto pretermittere cām que primo debet expediri qz si nō fit potest appellari vt ibi: aliō ordine cām non seruare z hoc non viciat ex quo alicui nō preiudicatur vt hic z ex hijs sequitur qz si audiret iudex re- um referentem questionem proprietatis contra actorē agē- tem possessorio recuperandē qz actor posset appellare qz ex hoc leditur. §. de or. cogni. c. vltimo. Sed si non appella- ret teneret iudicium cum id non esset contra ius scriptum Sed contra ius litigatoris. j. de re iudi. cum inter sicut etiam potest intelligi predicta. l. i. Quarto principali- ter quero si agens petitorio z possessorio optinuit z reus ap- pellauit a sententia petitorij tantum nunquid snia possesso- rij mandabitur executiō videtur qz sic ne effectu careat vt supra dixi in pma. q. ad idem. §. e. cum ecclesia. Itēz qz vt dictum est possessorium z petitorium sunt diuersa ergo ap- pellatio in vno non impedit alterius effectum ad hoc. j. de ap. super eo. j. de offi. or. dilec. C. de trāfac. si ex falsis. In contrarium facit hec decre. qz sententia petitorij transit ad sententiam possessorij ergo illa suspensa per appellationes erit suspensa alia. Item si accusatus de maiori z minori cri- mine est condēnatus z appellat super maiori. ff. nil Inno. ap. pen. l. vna. §. vltimo Canon. ij. q. vi. si quis ex pluribus pro hac pte facit supra. e. cum super vbi sola verbalis pro- nuntiatio fit in possessorio dicunt quidam qz si illud posses- sorium fuit recuperandē non impeditur. §. de or. cogni. c. si. idēz in possessorio adipiscēde vel retinēde: nisi appel- lans habeat probationes paratas per regulam dolo facit: z si dicatur qz hec exceptio est peremptoria vnde possē- tiam nō potest opponi. C. sen. re. non po. peremptorias re- spondetur qz speciale in ista sicut in exceptione compensa- tionis. C. de trāfac. si ex causa ad contraria respondetur qz si sint in se diuersa tamen interdum petitorium ita cō- cernit possessorium qz inuanum illud mandaretur execu- tioni si appellans in petitorio optineret z ideo super mino- ri crimine impeditur executio cum est appellatum sup ma- iori cum si id fieret impediretur executio super maiori pu- ta si deponeretur non posset decapitari z sic intelligitur p- dictus. §. vltimus quod dictum est de possessorijs retinen- de qz impediatur executio ibi probationes offeruntur pa- rate

rate per regulam dolo facit. vñ proprie dictum qz ibi cessat
 pratica: tum quia ibi nil petitur ab alio tum qz executio
 nõ fit in illis sicut nec in sententia absolutoria nisi forte quã
 do vterqz dicit se possidere sed vnus docet de iustiori ti.
 tunc alter de possessione quam habet remouetur. j. de pro
 ba. z h casu potest saluari qz no. dy. de regu. iur. dolo. li. vi.
 quod tamen ibi reprobat. d. z. p. m. Guil. voluit distinge
 re vt dicam. j. in. q. ij. que distinctio hic meo iudicio non
 habet locum cum hoc casu appellatio suspendat sententiã
 petitorij de iur. iur. veniens. ff. ad turpi. l. i. ergo non debet
 impedire executionem sententię latę in possessorio ar. s. e.
 c. ij. Ego credo per prima iura executionem faciendã vbi
 factum non resistit executioni per id qz modo dixi: nec eni
 impeditur per talem executionem effectus sententię feren
 de in causa appellationis super petitorio sicut per appella
 tionem interpositam in causa reconuentionis non impedi
 tur processus in causa reconuentionis vel econuerso vt no.
 Vincen. j. de ap. super eo. s. de ele. cum nobis olim z per
 hoc est responsum ad. s. vltimus de. l. vna. ff. nil Inno. ap.
 pē. non ob. hęc decre. que vult qz sententia petitorij trahat
 ad se executionem possessorię quando super petitorio fit exe
 cutio sed hoc casu adhuc non fit executio: quia a principio
 impedit. Ad decre. cũ ecclesia fuit in possessorio executio
 ni mandata facit pro de quo. j. dicam. ¶ Sed circa b que
 ro de eo qz hic tractabant. Hof. z hosti. reus contra quem
 fuit simul actum possessorio z petitorio succubuit in vtroqz
 z appellauit a sententia petitorij actori data fuit possessio:
 in causa appellationis confirmatur sententia. quis est effectus
 huius sententię videtur qz nullus: quia hic sententia petito
 rij non trahit ad se possessionem cum reus non possideat:
 nec dolo defierit possidere. vnde non potest nec tenetur eã
 restituere. ff. de rei ven. si autem. s. i. Solum secundum eos
 effectus erit declaratio dominię z condēnatio expen. ff. de
 rei ven. ex diuerso. C. de ap. eos. Impossibilitas autem re
 stitutionis faciende ex facti conditione impedit nouas re
 restitutionem: z ideo cessat iuris dispositio. iij. distin. erit
 autem si. qz no. s. de ele. si forte. li. vi. in glo. si ergo. ¶ Sed
 quid si pro actore in possessorio pro reo in petitorio nec est
 appellatum nunquid mādabitur executioni in possessorio
 de casu conuerso non quero quia vt per se patet cessat pra
 ctica: Quidam dicunt simpliciter qz non: per regulam dolo
 facit: z hoc videtur placere Guil. in spe. de peti. z possi. s.
 i. ver. qz si pro vna contra facit. s. c. proximo z. j. de testi. si
 gnificauit. So. credo distinguendum aut hoc ideo quia re
 us probauit z tunc non fieret executio in possessorio per re
 gulam dolo facit: aut quia actor nõ probauit z tunc fiet exe
 cutio in possessorio pro actore: non obstante qz reus absolu
 tur in petitorio quia ex quo pro ipso actore lata est sententia
 in possessorio factus est potior ad hoc. ff. si usufruc. pe. l. vti
 frui primo responso. Item non sequitur si non probauit res
 ad me pertinere qz ad te pertineat. s. de rescrip. olim. ff. de
 iur. iur. sed z si possessori. i. responso hanc distin. que vide
 tur de officio quantum ad quartam questionem supra posi
 tam ponit Guil. in spe. de peti. z possessorio. s. i. ver. quid
 si hijs de sen. execu. s. i. v. sed pone illi tamen questioni nõ
 congruit vt supra dixi sed huic bene aptatur. S3 ptra hęc
 distin. videtur facere. s. co. cum ecclesia vbi fit restitutio z
 tamen ob. de iur. alterius in petitorio. s. de iur. canonicorū
 pro quibus faciebat ius cõmune. So. ibi verbo tantum fit
 restitutio vt ibi dicit glo. nec ob. qz cassatur electio qz illud
 propter antiquam possessionē quam habuerant canonici
 quod debuit fieri sine aliqua restitutione sed ad nullū actū
 possessorium vel quasi de nouo restituuntur z sic saluatur
 dicta glo. vt ibi dixi. Sed alteri membro videtur ob. s. e.
 cum super. ibi fit restitutio solum verbalis. z tamen de iur.
 aduersarij non fuit probatum in petitorio. Quidam volūt
 dicere qui hoc casu supple qñ actor probat in possessorio
 sed non in petitorio reus autem non probat de iur. suo
 non fertur sententia super petitorio: quia de eo non liquet
 vt no. Inno. s. de postu. bone. ij. Sed hoc non placet per
 regulam actore non probante zc. z per regulam de qua re.

Dic ergo qz decre. cum super loquitur in beneficialibus
 in quibus requiritur canonica institutio. j. de insti. c. iij. et
 de regulis iuris. c. i. libro sexto. z ideo si illa non probatur
 ex quo est actum petitorio licet probetur spoliatio non mād
 dabitur sententia executioni in possessorio: facit qz no. In
 no. j. c. proximo z. c. fi. de eo qui mi. in pos. cum qui li. vi.
 Sed videtur ob. j. ti. i. in litteris so. illud cum agitur posses
 sorio tantum sed in decre. cum super spoliatus agit vtroqz
 iudicio z de vtroqz fuit cognitum z super vtroqz pronun
 tiatum vnde ibi constitit eum ius non habere potest ergo
 dici qz aut ex hijs qz acta sunt patet de spoliatione: sed non
 constat actorem ius habere in petitorio z tunc si reus absol
 uatur fit executio in possessorio. s. restitutio non tantum ver
 balis sed etiam actualis: aut constat eum ius non habe
 re z tunc sola verbalis restitutio nõ actualis z sic intelligas
 hanc decre. ¶ Ultimo ad intellectum omnium predicto
 rum z totius materie restat videre qualis sit exitus istarū
 causarū. Circa qz plenius qz alij sic distingue: aut diuisim
 est actum possessorio z petitorio: aut simul. si diuisim aut p
 mo de possessorio: aut econuerso: primo casu si constat pro
 actore optinebit. z consequetur restitutionem. s. possessio
 nem cum fructibus. j. ti. i. grauis de testi. significauerunt
 nec postea poterit agere petitorio. s. de iudi. examinata in
 sti. de act. s. iste quoqz. Sed si succubuit poterit postea a
 gere petitorio. s. de electionibus querelam facit. j. capitu
 lis proximis. ff. de exceptionibus rei iudi. z an eadem. s.
 fi. z in hoc membro si actor optinuit in possessorio reus po
 terit agere petitorio per iura proxime allegata z eo proban
 te dominium adiudicabitur sibi res z sic preualebit. p
 rietas possessioni vt hic z. j. de capel. monaco. c. ij. nisi aduer
 sarius exciperet contra eum de penis. l. si quis in tãtã: vbi
 locum habet iterato probando possessionem z spoliationes
 sed si non probaret dominium aduersarius absoluetur qz
 actor non probante zc. Cum autem primus actor succu
 buit planus est qz reus apud quem est possessio non aget
 petitorio vt supra dixi in alio casu: si autem primo fuit actū
 petitorio si actor probauit consequitur rem quo casu postea
 non aget possessorio: nisi propter fructus perceptos z qui
 percipi potuerunt a die deiectionis. j. ti. i. grauis. ff. de vi
 z. vi. ar. l. i. s. ex die. sed si succubuit in petitorio quia non p
 bavit postea nihilominus poterit agere possessorio recupe
 rande ad hoc. ff. de acquirenda possessione generaliter. s.
 nihil. Item possessorio adipiscende vel retinende quia nõ
 constat per hoc de iur. rei: z sic cessat ratio. l. si is a quo pmo
 responso. sed si succubuit quia reus probauit sibi onus p
 bationis assumens tunc non proderit sibi agere possessorio
 etiam recuperande nisi propter fructus: sed possessionem
 non consequetur: z sic potest verificari dictus Inno. quod
 dixi in si. textus sed hoc casu si ageret possessorio adipiscen
 de vel retinende si ob. res iudi. super petitorio per regulas
 dolo facit ad ides. ff. si in possi. leg. l. si is a quo primo respõ
 so: z facit infra de probationibus licet si vero is qui fuit re
 us postea vellet agere possessorio in casum in quem actor
 succubuit de ficti pratica cum ipse possideat sed si primus
 actor optinuit quo ad possessoriū adipiscende z deficit pra
 ctica cum primo fuerit adeptus. idem quo ad possessoriū re
 tinende cum nunc non possideat. nec recuperande quia ias
 recuperauit propter fructus vt dictum est super membro
 principi. s. Cum simul est actū possessorio z petitorio distin
 gue aut liquet d vtroqz aut de altero tm si de vtroqz aut tm
 vna parte aut de vno pro vna parte: z de alio pro altera: si
 pro vna parte tantum: aut pro actore z tunc super vtroqz cõ
 demnabitur reus quia de ea re zc. s. e. cum super: z vtil est
 sententia possessorię propter expensas ad quas victus tene
 tur victori. j. de penis caluniam z propter fructus vt dictū
 est: aut pro reo z tunc absoluitur super vtroqz quia actore
 non probante zc. Si autem liquet de vno pro vna parte z
 de alio pro altera: aut liquet de petitorio pro actore z d pos
 sessorio pro reo: z tunc sic pronuntiabitur z preualet sentē
 tia petitorij vt hic z. s. e. cum ecclesia z vtilis z sententia
 possessorię propter expen. vt dictum est: aut liquet de peti

Post cessionem

torio pro reo et de possessorio pro actore et tunc sic pronun-
ciabitur: et ratione. j. de testi. significauerunt et si reus pro-
prietas trahit ad se possessionem ut hic et in. c. cum eccle-
sia. Idem si non probauit: sed aliter constat peracta acto-
rem ius non habere: quia tunc et si actor restituat verbo non
tam facto restituatur ex quo de utroque est actum. s. e. cum
super: sed si absoluitur reus in petitorio quia actor non pro-
bavit tunc possessio restituatur actori sed reus euadit con-
denationem expensarum factarum propter causam petito-
rij. Si vero liquet de altero tantum aut de possessorio aut
de petitorio si de possessorio aut pro actore et tunc iudex con-
denabit eum secundum naturam ipsius possessoris. unde in pos-
sessorio recuperande condennabit ad restitutionem et fructus
ut in decre. grauis in alijs prout possessoris natura requi-
rit: aut pro reo et tunc absoluetur: aut de petitorio et pro acto-
re et tunc iudex adiudicabit sibi res. ff. de publi. l. pe. et vlt.
aut pro reo et tunc absoluetur. j. c. fi. Jo. cal.

De probationibus. Rubrica.

Post cessionem. ^{Casus}

^{probat}
quis excommunicatus propter litteras sui ordi-
narij nisi propter hoc a procuratore re-
pellatur: et per hoc patet diuisio quia dicta
coniugens premium ponit pro causa qua
cum determinat in cunctis in principio. j.
de hijs que fi. a ma. par. ca. c. i. aliqui ponitur pro quando. j.
e. c. sic utraque significationem habet diuisim. j. de cōmo. c.
vno. sed interdum semel positum utroque modo exponitur
s. de do. et contu. c. i. Quomodo autem pluribus alijs mo-
dis ponitur sufficit remittere ad plene no. per. d. et p. in. d.
regu. inf. nullus ex consilio in fi. li. vi. Igitur inserti ex cau-
sa concordat. xxij. q. viij. igitur ubi et causa et dicto preponi-
tur et simili modo loquendi sepe videtur Gratianus. ij. q. vij.
s. cum ergo. xi. q. iij. s. cum ergo. i. et ij. xvij. q. i. s. nunc er-
go. xxij. q. iij. illicitum. xxij. q. iij. s. ex hijs omnibus: et si
ne hac coniunctione illatiua sufficeret dictio causatiua ut se-
pe inuenies unde ad ornatum rectoricum poni vedetur. p.
litteras super excommunicatōe confectas de testimonialibus
j. dicam et intelligitur hoc de sigillatis alias non diceren-
tur autentice. j. de fi. instru. c. ij. lxxij. di. In nomine pa-
tris. Iudicis ipsius excommunicati de sen. ex. si quam: et ge-
nerale verbum est hoc episcopos et inferiores comprehen-
des de hoc. j. dicam. Ordinarij. Pro. factum quid de de-
legato vel arbitro. j. dicam et tolle litteram. j. nobis consti-
terit quod sequitur fuit. Interpositio quod principaliter ti-
tulum respicit. Quibus. s. litteris. Standum est. i. p. quas
fit plena probatio et est modus loquendi. j. ti. i. in causis et
c. licet de fi. instru. Si cautio unde videtur quod seruus suo
domino stat. s. approbatus vel premiandus. ij. q. i. multi et
c. deus in fine. j. de iur. iur. nimis sic reprobatō dicto modo
stat. j. c. per tuas stari dicitur ei quod est seruandum. j. de
iur. iur. tua. i. et qui resistit alteri dicitur contra ipsius stare. e.
ti. petitio sic parens vel obediens eis cui paret dicitur sta-
re. j. de ap. personas. sic non statur sententia inique quia ei
non paretur. j. de re iudi. inter ceteras et excommunicatus non
potest stare ut actor in iudicio quia repellit. s. d. iudi. intel-
leximus denotat ergo hoc verbum firmitatem ad hoc. l. di.
quidem hoc. i. q. i. Iudices in fi. j. de iur. iur. sic ex litteris
differt etiam stare et sedere. j. de vita et ho. cli. c. i. de sen. et re
iudi. c. vltimo libro sexto. Donec determinat quod predi-
xi standum litteris quia contrario probato non statur sic. j.
de preben. epif. si et c. cum secundum et c. pro illorum
in fi. et c. ti. si episcopus cui libro sexto de regula. capitulo
vltimo in fi. et de verborum significationibus abbate in fi.
et quod ibi no. j. de spon. in presentie et c. sicut in fi. de secundis
nup. dominus. s. de elec. cum terra. s. de rescrip. pastora-
lis secundo responso et capitulo cum contingat et proprie
idem

De probationibus

hec dictio tempus designat ut in predictis iuribus et in
hoc differt ab usque quia non solum tempus sed etiam locum
et alios terminos significat ut dixi supra de or. ab episcopo
qui res. capitulo primo. Cum interdum hec dictio non in-
fert. j. de verborum significationibus. Joseph et q. no. e. ti.
quod dicitur probetur. quomolibet dummodo legitime con-
trarium in effectu. i. probando id per quod non statur litteris
puta ipsas reprobandō de falso. s. e. tertio vel probando sen-
tentiam nullam. j. ti. primo cum tu vel absolutionem. j. de
simo. ex diligenti. j. de cleri. exco. mi. proposuit. j. de sen.
exco. sicut licet hoc vltimum sit non sic litteras reprobare
j. ti. i. cum Joannes excommunicatus maiori. j. de senten.
exco. si quem minor enim a tali actu non repellit. j. de ex-
cept. a nobis. j. de cleri. exco. mini. c. fi. Officium quod li-
bet ministerium potest officium appellari. s. de officio ar-
chidiaconi cum satis et sic etiam dignitates et honores be-
neficia appellantur. j. de concessione preben. nulla. s. cum
vero. j. de excess. prela. ex litteris in fi. cum similibus. Un-
de tilius officij est quod ex natura aut legibus necesse est im-
pleri dicitur autem ab efficiendo quasi officium sed pro-
pter decorem sermonis mutata est littera e in o. ut certe quod
quod illa agat quod nulli officiant sed omnibus profint. xiiij. q.
iij. deniq. s. de postul. capitulo vltimo assumpsit volun-
tarie. s. de procura. inuitus. ff. e. filiusfamilias. s. inuitus et
in cle. e. ti. capitulo primo dic ut ibi. hic ergo actus. constitu-
tionis procuratoris presumitur secuta assumptione consti-
tuti et istud est principium quod ponderatur de quo remit-
tit glo. de ele. dudum. i. que per hoc arguit quod littere impe-
trate per excommunicatum non valent quod est verum. j. de re
scrip. capitulo primo libro sexto dic ut ibi: et per hoc etiam
nota. quod procura. a tempore presentationis sibi facte et rece-
ptionis procuratorij et non ante suam recipit potestatem. j.
de ap. super eo. ij. ff. de offi. proconsul. obseruate in fi. secun-
dum Compostulanum qui hoc nota. de elec. statuimus li-
bro sexto et Guil. in specu. de procura. s. primo versi. sed
quid si procuratorium benefacit de procura. is qui primo
responso libro sexto et quod ibi no. archidiaconus qui alle. ad
idem. lxxvij. distin. prolatum secunda questione sexta p-
pter. quarta questione quinta capitulo vno et quod ibi nota
tur. et de restitu. spolia. audita ad fi. que iura idem probant
in iudice. et facit quod no. xxij. questione vltima sepe. na. et si-
mile est mandatum iurisdictionis et procuracionis. ff. de iu-
risdictione emmū iudicum et quia: et nota. C. de procura.
si procura. Ipsum. v. tanquam procura. ut principales ergo ad-
misisset si fuisset reus. s. de indi. Intelleximus et per hoc
soluitur questio infra dicam. non diximus admittendum
i. diximus repellendum et sic negatiua resoluitur in affir-
matiuam ad hoc. j. de symo. per tuas. v. ceteras et est simi-
lis pronuntiatio per negatiuam. j. e. licet in prin. quando-
que tamen sunt diuersa repellere et non admittere. s. de resti-
spo. c. fi. j. de iur. iur. quemadmodum. Nota que dixi
summando ad primum. s. q. littere ordinarij probant. xi.
questione tertia cure ubi de hoc et capitulo denique infra de
re iudicata. ad probandum de senten. exco. capitulo primo
libro sexto supra de offi. or. ad reprimentam de treu. et pa.
e. i. de raptor. c. i. que iura probant de excommunicatione de
qua hic sed idem in alijs casibus. xxij. distin. c. primo. et c.
si episcopus. lxxij. distin. capitulo primo. et ij. lxxij. distin.
per totum quarta questione quinta quisquis. xix. questione
secunda capitulo primo et ij. xxvij. distin. c. i. et ij. de cleri.
peregrini. c. i. et ij. xix. questione quarta statuimus de elec.
cum inter. de maio. et obe. Cum in ecclesijs de fi. instru.
Quod similiter hijs et c. cum dilectis de confir. vti. vel in
uti. cum dilecte de solu. si quorundam: de hijs que fi. ap. ea
nosctur de ap. significauit. s. e. tertio infra de excess. prela.
dilecta. C. de epif. et cle. si qua per calumniam per que iu-
ra perhibetur quod non solum episcoporum sed aliorum infe-
riorum. Iudicium statur litteris sigillatis in actibus iudi-
cialibus et extraiudicialibus. unde equiparantur littere si-
gillate et instrumentum publicum. j. de elec. ut circa li. vi.
de officio. ordi. si canonici. e. li. ad idem faciunt iure que
idem

idem probavit de litteris delegatorum et arbitrorum allegata et ad secundum quod dixi summam facit. j. de senten. ex com. solet. et c. licet. li. vj. **S**ecundo quod plena probatio reprobatur. s. eo. tertio. j. eo. licet. c. causam. C. co. cum patribus. et de non numerata pecunia. generaliter. cum similibus. **T**ertio quod excommunicatus repellitur ab officiis vilissimis et onerosis quale est procuratoris officium. C. de cura. si quis procuratorum. li. x. **Q**uarto quod actus denominatus ex termino agentis et patientis. ad idem de app. super eo. cum similibus. **Q**uinto quod initium est ponderandum de quo supra remisi. **P**rimo op. contra id quod secundo notavi et probatio plena probatio non potest reprobari quia plena probatio habetur pro veritate. lxxvj. dist. si quid de quocumque. j. de simo. licet. h. l. ij. q. j. deus. xi. q. iij. eo. sed veritas est inconcubilis. ix. di. consuetudo. et c. veritate. et c. sequentibus. ergo in reprobabilis. pro hac ratione facit. j. eo. quoniam. et c. ad nostram. s. eo. c. ij. ff. de offi. presi. illicitas. v. veritas. j. de re iudica. cum inter nos. **S**o. veritas presumppta bene reprobatur ut hic et in similibus: quia presumpcio presumptione retunditur. j. qui si sint legitimi. transmisse. sed veritas indubitata et per se nota. non reprobatur. ff. de regu. iur. verum. lxxij. q. v. si paulus. de regu. iur. plus semper. et c. in toto. cum similibus. li. vj. uel dic quod dupliciter probatio reprobatur. Uno modo quia ostenditur id non fuisse quod erat probatum et hic probando ipsius falsitatem ut si probatur scriptura excommunicati onis falsa per appositionem falsi sigilli: uel quod tunc mortuus erat qui illam dicitur tulisse uel absens qui dicitur fuisse in loco. idem in fi. s. eo. tertio. j. de fide instrumen. inter. et c. cum iohannes. et tunc habet locum quod est dictum: quod illud quod videbitur verum reprobatur. Item potest esse quod verum fuit et est: tamen reprobatur opinatiue quas opiniones sequitur iudex. j. de senten. ex com. a nobis. ij. Alio modo reprobatur non in se: sed tollitur effectus intentionis producentis. et ita est contrarietas respectu intentionis. non autem proprie in probatione inuicem relatis: puta quia probatio sententiam nullam: quia precessit appellatio quam produco uel probatio absolutionem ab excommunicatione quas probatio sicut si probares obligationem: probatio absolutionem uel pactum de non petendo. hic non est contrarietas in probationibus in se: cum vtrunque potuerit esse: sed non habet probationem faciens effectum quod intendebat unde de nullo casu proprie loquendo veritas reprobatur. Et sic cessant contraria quod dixi probationem reprobari est verum nisi quando ius non admittit reprobationes quia ex probatione disponit sic esse quo ad aliquem effectum etiam si non sit: tunc enim inducitur presumpcio iuris et de iure que non admittit probationem in contrarium. de sponsa. is qui. cum similibus. idem quando ius non admitteret reprobationem propter presumptionem que est ex causa contra reprobare volentem. j. de testi. fraternitatis. et in clementi. c. j. testibus. et in auten. eo. ti. q. quia vo. col. vij. et per predicta respondetur ad id quod posset opponi: quod duo contraria non possunt esse vera simul. Sed vno posito aliud remouetur. lxxij. q. j. cum renunciatur. de peniten. di. j. omnis. j. de priuilegiis. cum olim. ij. in fi. cum similibus. **S**ecundo op. ad tertiam notabile: et videtur quod a tali officio vilissimo procuratoris non debeat repellere excommunicatus: quia et si repellat ab honoribus. non tamen ab oneribus. ad hoc. s. de iudi. intelleximus. j. de senten. ex com. si vere. facit quod non. de iuramen. calum. c. penulti. sed hoc officium est vilissimum et onerosum: ut patet. C. de procura. si quis procura. lib. x. unde etiam infames non repelluntur ab eo. insti. de except. s. vlti. ff. de arbi. l. pedius. in pnci. ergo et c. **S**ol. qualecunque sit hoc officium non potest negari quin sit actus legitimus uel communis a quibus excommunicati repelluntur. j. de exceptio. pia. li. vj. et de senten. ex com. licet. in fi. eo. li. et propter communionis periculum: ut in dicto. c. pia. et quia licet sit officium onerosum: est tamen utile. ff. de pact. sumptus quide. **E**t quod dicitur quod infamis admittitur videtur procedere secundum leges. secus secundum canones. iij. q. vij. c. j. et

c. infames. als est sub. s. verus. vbi de hoc. v. q. iij. c. episcopi. s. de iuramen. calum. imperator. vbi no. et s. de iudici. cum deputati. **T**ertio op. et probatio quod ea que facit procurator valent excommunicatione non obstante: quia ea que facit quis ratione officij valent: licet illud officium habere non possit. viij. q. iij. nonne. iij. q. vij. s. verum. j. q. j. cum iura. C. de senten. l. ij. cum similibus. ergo et c. **S**o. Euadendo contraria potest dici quod valent donec toleretur: ut in dicto. c. nonne. cum similibus. sed probata excommunicatione repellitur: et quod facit postea non valebit. Sic enim esset in constituyente. j. de exceptio. pia. li. vj. et hoc placere videtur quibusdam ratione predicta. Sed hec solutio non videtur bona: quia si constitutio procuratoris non valuit sequitur quod acta per eum in iudicio tanquam a non procuratore sunt irrita et sic nulla. s. de procura. ex insinuatione. et c. se. de rescript. ex parte decani. **D**ic quod si erat publice excommunicatus non valuit constitutio nec ea que postea fecit de regu. iur. ad probandum. et idem puto si erat occultus: sed constitutus sciebat eum excommunicatum: quantum ad ea que fecisset in eius fauore: als si erat excommunicatus occulte tunc que fecit ratione publici officij bene valent: ut in contrariis et sic intelligas quod non. s. de procura. c. vlti. in prima glo. et vide distinctionem. j. de re iudica. ad probandum. et disputavi de excommunicato qui communi opinione habebatur pro non excommunicato. **Q**uarto op. ad principale dictum et probatio quod litteris ordinariorum etiam sigillatis non sit standum per decre. cum a nobis. j. ti. j. ibi dicitur litteras iudicum si non habent subscriptionem reprobari quasi subscriptio sit necessaria. Item non creditur iudici nisi certis iudicijs appareat. xj. q. iij. quauis. lxx. q. vltima. incerta. als sub. s. bis ita. vij. q. j. qualiter. in fi. facit j. ti. j. cum tu. Item non creditur scripture tabellionis sine subscriptione testium. in aut. de here. et sal. s. sancimus. versi. si vo. colla. j. et de fide instrumen. et cau. s. neq. et. s. si quis gignitur. colla. vj. s. eo. c. j. et no. j. eo. quoniam. in tertia glo. multo minus litteris aliorum cum tabellionis officium sit scribere: non iudicis. j. eo. quoniam. j. de beret. si aduersus. et c. excommunicamus. j. s. credentes. pretere rea potior est vox viva quam mortua. in aut. de fi. instru. et cau. s. si vo. col. vj. sed non creditur viue voci episcopi. vj. q. ij. si tantum. et c. placuit. nec alterius iudicis. j. eo. quoniam. j. ti. j. cum a nobis. j. responso. ergo et c. Item eulogia et c. ff. de custo. et exi. reo. diuus. s. de do. et contu. cum olim. **A**d partem affirmatiuam scilicet quod credatur litteris ordinariorum iudicum. s. allegari multa iura. Sciendum quod in hoc argumentum diuersi diuersa scripserunt. nam Hugo quez sequitur Hosti. et plures alij dixerunt quod litteris episcoporum et aliorum ordinariorum sigillatis creditur per iura. s. ad hoc allegata. et per decre. ij. de fi. instru. Hosti. etiam allegat de procur. c. pe. dices: quod mirandum est quod aliquis dicat contrarium. **N**am si officium tabellionis concessum forte vili persone facit ipsius scripturam autenticam multo fortius officium episcopalis dignitatis et ordinis cum episcopo in sua consecratione soleniter prestat se canones seruaturum debet credi lris epi cum sigillo potissime cum fides epi videat preponderari fidei tabellionis. de fi. instru. c. pe. et vlti. Idem si creditur tabellioni propter officium iuratum sic sigillato: epi puta capellano uel collatore suo honesto et fideli et iurati quod officium sigilli fideliter exercebit: et quod nil sigillabit sine sua licentia spali uel aliquo quod leuia sunt generaliter: ergo cum sigillo apposito per episcopum uel eius officiale ad hoc deputatum faciunt plenam fidem nisi reprobetur ut hic. Item non est ratio que aliud in tabellione: aliud in episcopo ergo idem ius. j. de cofan. et affi. tua. alleg. etia. C. de curiosis. l. j. et ij. li. xij. C. de accusa. singuli. ff. de testi. l. iij. et quod legi. et no. j. de ap. cum parati. ne cler. uel mona. si c. te. ad decre. qm. j. c. Rndet quod loquitur quod hoc ostendit in cartolario per manum publicam uel duos viros idoneos non affecto uel quod viua voce dicitur: ita precessit si si appent lre sigillate. non ob. fm cum quod dignior euiua voce et quod e vey cum p ples pbat. j. de excels. pla. inf. j. ti. j. cum a nob. uel respode per no. s. eo. tertio. Sic ergo viue voci tabellionis non creditur sic tamen eius instrumeto: nec viue voci epi: s. sic

cius lris sigillatis sim cum. Quia hec op. non placet. Pri-
mo rñdeo ad rationes pdictas. nō enī est bona comparatio
de tabellione ad episcopū. Nā officium tabellionis ē scri-
bere. sed nō iudicis: licz quādoq; auctoritatem prestet. de
fide instru. c. penul. z ultimo. nō tamē sequit q; ei^o scriptu-
ra fidem faciat: hec enim sunt diuersa aliquid facere uel fa-
cto auctoritatē prestare: vnde in pprio facto nō potest quis
auctorizare. ff. de auctori. tu. l. j. z. l. pupillus. in clemen. de
reb. eccle. non alie. si vna. ad decre. penul. de purga. cano.
dic q; ibi dicit q; illi relationi stetur sup his que in ea conti-
nētur. sed non apparebat etiam de his als: que in illa nō cō-
tinebatur vnde nō presumebat. j. eo. quoniā. Itē ibi statur
relationi cōtra pducētem z loquitur de delegatis: de qbus
dic ut. j. dicam. decre. cum a nobis. j. ti. j. quam quidā in-
ducunt ad contrariū. facit p intelligendo illam de notorijis
uel expōnendo nisi. i. q; nō. uel loquitur in casibus speciali-
bus de quib^o. j. dicam. Quidam tamen vidētur illam in-
telligere in actis iudicialibus ut in eis valeat scriptura iudi-
cis sine subscriptione sicut etiā valent acta. ut etiā hic dicit
Inno. z in decre. cu; a nobis. z in. c. j. z. ij. j. de fide instru.
Sed decre. ij. quam Hugo z Hosti. inducūt principalitē
meo iudicio non facit p eis: imo potius cōtra: quia loquit^r
de litteris habentibus subscriptionem testiū in cuius casu
querebatur utrū scriptura fidem faceret mortuis testib^o in
scriptis in ea. Et rñdetur q; sic si per manū publicā fuerit
confecta: uel sigilluz haberet autenticum: ergo supponit te-
stes in scriptura fuisse inscriptos qd multi non vidētur pon-
derasse. Alia iura que per hanc opinionē inducuntur loquē-
tur in casib^o specialibus de quibus. j. dicam. Fuit alia opi.
Ber. hispa. qui dixit regularit non credit lris ordinariorū
per. l. iij. s. si aut scriptura. C. de arbi. fallit cū redacte sunt
in actis p tabellionem. C. de donatio. j. de fide instru. inf.
uel nisi habeat testium subscriptionem. xvj. q. iij. s. potest.
v. si autem. que est. l. C. de annali exceptione ut perfectius
hanc opinionem sequitur Vincen. additis trib^o casibus in
quibus creditur si lre episcopi habent etiā sigilluz capituli
per. c. statuimus. xij. q. iij. de elec. cum inter R. uel qn ap-
parent sigilla plurū episcopoz: uel cum ordinari^o delegat
causam p suas litteras sigillatas: quia iudiciū redit in inui-
tum. ff. de verbo. obli. inter stipulantem. s. j. Sed Hoff. z
Pde. z alij dicunt q; episcopo cōtempo se dicenti z consti-
tuenti septem nō creditur: ut. xvj. q. ij. si tantum. z maxime
per decre. cum tu. j. eo. Sed scribenti ut ordinario credat^r
de eo q; fit per eum uel coram eo. Jo. z Hugo distinguūt
iudicialia in quibus nō creditur nisi scriptura cōstet legiti-
mis documentis. j. eo. quoniā. j. ti. j. cum a nobis. z extra-
iudicialia legitimis documētis ut hic: z bene credit ut hic
z tue cure z p̄cipue in sentētia excoicationis: quia etiam in-
iusta ligat. xvj. q. iij. medicinalis. ij. q. j. multi. z quia sp̄dubio
quis p̄sumitur excoicatus. j. de cleri. excō. mini. illud. Sz
Inno. hic quantū ad excoicat. dicit: q; lris episcopoz cre-
ditur ut excoicati vitentur in ecclia tm ut p. c. per predictā
rationem. non aut ut vitentur in iudicio. C. Hosti. contra
in hoc ultimo per dictas rationes. alle. etiam de treu. z pa.
c. j. Sed quidā dicit q; littera episcopi pbat excoicatus vi
dilatōrie non quādo erat opposita vi peremptōrie. Ratio
quia minus afficit p̄ma q; secūda. s. de p̄cuf. ex insinuatio-
ne: vnde p̄mo casu artat excipiens ad pbandum infra octo
dies. Secūdo no. j. de excepti. pia. li. vj. D. z. p. m. tenet h
q; si lra sit pure testimonialis puta q; ad petitionem partis
scribit iudici: excoicanti talem tunc nō stetur. ij. q. ix. testes.
si sit permulgatua ei stetur. Et hoc placet Buil. in spe. de
probat. s. fi. versi. iij. dicit curiam tenere non credi sigil-
lo nisi sit autenticum. de fide instru. c. ij. z. c. cum dilectus.
de senten. excom. c. j. li. vj. vnde dicit episcopozum sigilla
z officialium suozum principum z abbatum exemptozum
z archidiaconozū iurisdictionem habentium fidem facere
etiam in negotijs alienis inferiorum non nisi in his q; sunt
sue iurisdictionis: z dicit hoc placere Inno. de fide instru.
c. j. z. ij. Sciasq; q; Inno. in predicto. c. in princi. sue ma-
gne glo. dicit: q; scriptura autentica dicitur que sigilluz ha-

bet autenticum cum testium subscriptione nisi in leuibus
que non sunt multū p̄iudicialia qualia. xvj. q. iij. cure. lxxij
z. lxxij. di. per totum. xcvij. di. nobilissimus. et. xcvij. di.
per totum. xcix. di. c. j. et. ij. Hosti. dicit q; aliqua ex his
sunt p̄iudicialia z q; in eozum aliquibus requiruntur plu-
ra sigilla de cleri. peregri. c. j. In medio dicte gl. tenet ipse
Inno. q; credatur litteris abbatum archidiaconozum z in-
feriorum p̄elatoz in extraiudicialibus sed vbi inter quos
z in quantum uel ad quantum summam dicit standuz con-
suetudini quia non est iure determinatum. j. ti. iij. cum di-
lectus. C. eo. l. j. z ultima. de foro competent. cum contin-
gat. ad hanc decreta. cure. respondet q; in excommunic-
atione loquuntur propter periculum cōionis. j. de raptoris-
bus. c. j. als constat q; episcopo uel alteri dicenti talem sen-
tentiam dedi uel talem citau non creditur nisi aliter pro-
betur. j. eo. quoniā. In fine vō eiusdem glo. dicit q; cre-
ditur litteris cuiuscunq; p̄elati in his que ratione sui offi-
cij facere debet: uel potest ut archiepiscopo vocanti suffra-
ganeum ad consilium uel ad aliud suffragium consideran-
dum. xvij. di. si episcopus. lxx. di. non debet. uel in substi-
dium extraneos quos etiam vocat simplex episcopus. vij.
q. j. pontifices. uel cum capitulum vocat canonicum ad ele-
ctionem. de electio. cum inter vniuersas. z in casu dicti. c.
statuimus. xij. q. iij. z. c. cure. z. lxxij. di. per totum. Item
similibus quandoq; creditur: licz ad officium non spectet
ut littere testimoniali de ordinibus z moribus nihil consti-
tuenti procurato. ad impatrandum z contradicendum de
rescriptis. nonnulli. dicēs q; in his de generali et maxime
ecclesie consuetudine creditur. Sed in decreta. ij. in fine.
de fide instrumentozum. notat Innocen. q; sigillis inferi-
ozum p̄elatoz ab episcopis non creditur nisi id habe-
at q; consuetudo ul' nisi habeat iurisdictionē quia tunc in his q;
sue iurisdictionis sunt instrumenta cuiuslibet ordinarij ul'
delegati sunt autentica. all. j. ti. j. cum a nobis. Et per hoc
dicit Hostien. cum sibi contrarium: z his que dixi supra
post eum z verum videtur dicere Hostien. nisi hoc vlti-
mum intelligas s̄m determinationem p̄cedentium scilz
cum habet testium subscriptionem. Archidia. vj. q. ij. pla-
cuit. z de electio. ut circa. li. vj. tenet q; littera episcopi non
probat nisi habeat testium subscriptionem uel vbi hoc ha-
beat consuetudo. Idem. d. z. p. m. sed fatetur q; per hoc
non est plene prouisum: quia posset apponens furtiuum si-
gillum testes subscribere nunc mortuos: tunc viuentes. fa-
cit. j. ti. j. ex tenore. nisi intelligas subscriptionem factam
manu subscribentium. Nec placet sibi q; dicit q; non fit
diuersitas inter sigillum z instrumentum tabellionis quia
si scribatur factum instrumentum sub nomine notarij hoc
facile per comparationem litterarum poterit comprehen-
di. sed si verum sigillum furtiue subtractum filis appona-
tur deficiet reprobatio. Item quia facile a cancellario for-
san dormienti poterit subscribi actum scribendi non sic:
ergo ista sunt multum diuersa. C. Ego credo litteris epif-
copi uel cuiusuis ordinarij etiam sigillati si non habent te-
stium subscriptionem non credatur. Sed si sigillū est au-
tenticum z habet testium subscriptionem bene creditur.
Et hoc teneo per rationes allegatas in contrarium: et per
predictam decreta. secundam de fide instrumentozum.
quam Hugo z Hosti. inducunt pro se sed quomodo facit
etiaz. s. de procurato. c. j. fallit hoc quod dixi non credi in
quibusdam casibus vnde est in leuibus z non p̄iudiciali-
bus ut de ordinibus moribus clericozum z huiusmodi: ut
in illis iuribus supra allegatis. quod tamen in dubio dis-
cernit discretus iudex scilicet an sint leuia z non p̄iudicialia
alia non is cuius sunt littere: quia esset suspectus. facit. j. ti.
j. p̄terea. z. c. in nostra. Item fallit in excoicatione
ut hic z in similibus quantum ad litteras super illa conse-
ctas rationibus predictis de testimonialibus hoc casu. s.
dixi. Tertius casus est contra producentem uel sigilla
concedentem. j. de solutiouibus. si quozundam. ff. de pro-
curato. si procuratozem. ff. depo. publi. s. fi. de pigno. l. pe.
j. q. vij. quotiēs. z. c. saluberrimū. xxvij. q. j. omnes femine.
Quartus

Quartus cum id habet loci consuetudo: ut in decreta. cum dilectus. de fide instrumen. als teneas litteras quorumcunq; ordinarioz non probare sine testiū subscriptide ponderandū. ergo vñ q; decre. ij. de fide instru. voluit pūdere nō solū locis vbi est vsus tabellionū ut per eos cōficiant instrū. tñ cū testiū subscriptione: sed etiā vbi talis vsus nō est tūc sigillū autenticū apponā scripturę s; cū testiū subscriptione: q; illa nō est impossibil. Itē pōderant decre. qm̄. j. eo. ut duo viri idonei egparant fidei tabellionis cui scriptura tñ sufficeret quo ad acta sine testiū subscriptione: z h tenet z sic p̄dca s; ia ad zcordiā reducūtur. **Q**uinto op. q; p̄ lras dñi pape nō pbant ea q; p̄tinent i ill multo ergo min⁹ pbāt lre alioz. Sed illud h; locū cum verba sunt narrativa. sec⁹ si assertiva: ut ibi z de assertivis d; hoc itelligi hodie tñ etiā narrativa lrasū papaliū de facto suo: z sup quib⁹ fundat ipsi⁹ pape intentio faciunt plenā fidem: ut in clemē. eo. ti. lris. **A**enio ad questionē ex plene dictis in quarta obiectione colligi pōt rō decre. cōtinuando materiā quā in vltima op. tetigi. **P**rimo quero gñalit an litere ordinarioz cum subscriptione uel sine in casib⁹ vbi nō est necessaria subscriptio pbent sup facto de p̄terito: puta scribit iudex se uel aliū talē excōdicasse uel ordinasse uel bñficiū cōtulisse uel talē sñiam tulisse z si sunt pure testimoniales. s. dixi eis non stari puta q; ad petitionē alteri⁹ sic scribit etiā si sunt de facto scribentis multo minus si de alieno ad hoc p̄dicta decret. si papa. z ita intelligit qd no. iij. q. ix. testes. in p̄ma glo. z facit qd no. Inno. j. eo. qm̄. Salua cōsuetudine curie que credit plurib⁹ sigillis. s. de elec. imnotuit. interdū etiā in p̄iudiciū alterius. s. de maio. z obe. cū in necessarijs. z de do. z cōtu. veritatis. z maxime cardina lū. facit. j. de appel. cū parati. z. c. cōstitut⁹. v. intellecto. j. de p̄uile. cū olim tñ. uel cum nulli sit aliqd p̄iudiciūz putata de ordinib⁹ uel morib⁹ alicui⁹. de cleri. pere. c. j. cū simili. Si vō non sunt pure testimoniales: sed recitat ita factus esse ad aliqd finem qui sit ul mādāt fieri p iudicē rōne illius facti recitatis: puta q; recitat se tale bñficiū cōtulisse uel talem introduxisse ideo mādāt illum in possessi. induci uel tutari uel p̄tra talē sñiam p̄tulisse ideo mandat eum de possessione remoueri uel bis filia tūc est questio. Et videt q; hoc casu non pbent illud factū de p̄terito q; scriptura in qua est obmissa debita forma non facit fidem. j. eo. qm̄. j. ti. ij. c. penul. z vlti. de bis q; sunt a p̄lato. ea noscitur. ff. de publiciana. q; cunq; cū si. sed hoc casu ē obmissa debita forma cum sup facto de p̄terito non sit sigillum appositus sed solum sup eo q; tunc dicit fieri sicut de notario. dicit q; ei⁹ subscriptio se refert ad ea sup quib⁹ tunc p̄ncipalit est conferendū: ut no. Inno. j. c. quoniam. z pbat. iij. q. vj. bec. quippe. put ibi no. in glo. j. ad idem decre. si papa. in p̄n. **D**ere terea cū quis de p̄terito narrat vba sunt remissoria: aliter de narrato fieri debet fides. ij. di. p̄tra morez. j. de verbo. signi. abbate. j. ti. iij. c. j. de edendo. aut. figs in aliquo. cum si. z generaliter vñ q; talia vba cū sint enunciatiua nō dispo sitina nō pbent nisi cōtra scribentē. ff. de po. publi. §. si. cū talia narrata p̄bati debeant. facit. j. de fi. instru. ex lris. In p̄trariū facit. j. de iur. patro. si. §. j. vbi vñ expressum sic nec refert an tabellio loquat in p̄ma vel tertia p̄sona. j. de ver. signifi. dudum. de excōcitate vñ textus. xj. q. iij. p̄cipue. ad idem. C. de p̄trahē. z cōmit. stipu. optimā. ff. rem ra. haberi. ne satisfactio. ff. de heredi. insti. q; volebāt. de ali. z ciba. leg. cū in ius. §. verbū. z de dona. ex hac scriptura. cū silib⁹ p̄ que iura hoc tenet **D**osti. j. de vbo. signi. abbate. z quia hoc h; generalis cōsuetudo. alleg. ff. de pigno. acti. nel vñ uerfoz. j. de p̄sumpt. mandato. z q; inhumanum als hoc rendū ēēt tantā multitudinem condēnare. ar. ff. de offi. p̄tor. barbari⁹. de tempo. ordi. c. ij. nec est curādus de v̄bis ex quo de mente cōstat de v̄bo. signi. intelligētia. z. c. i. his. non aut est si. si fiat mentio instru. q; illud pōt esse vitiosum nec ex lris: nec ex officio: uel facto suo pendet. Item ibi fertur testimoniū de p̄tracto habito coram alio: hic vō iudex fert testimoniū de habito corā ipso: z dicit q; hoc seruat curia ad hanc opinionē equiparādo lras pape z alioz. bñ facit clemē. de p̄bat. lras. forte non incōgrue distinguere

inter ea q; dicit iudex in dictis lris se fecisse actiue: z ea que dicit facta corā eo uel asserendo de facto passiue: ut p̄mo casu id pbaret. ar. dicte decre. lris. ibi fecisse narramus. Secundo no. ut in. c. si papa. j. rñso. vnde ibi in eadem decre. ij. rñso. si bene inspiciat non ponūtur vba p̄teriti temporis sed p̄ntis: q; nō caret misterio. **N**ec vera nisi eēt p̄sumptio puta sentētia q; trāsiuit in rem iudicatā in qua iudex facit mentionē de actu necessario p̄cedenti z sic intelligit qd no. Inno. de offi. deleg. cum in iure p̄tra p̄dictā distinctio nē. facit qd no. d. z. p. m. in p̄dicta clemē. lris. i. glo. quid si. vbi dicit q; etiā si talia vba non sunt de facto pape. si tñ sup eis pape fundatur intētio bñ probant: lic; p̄trariū possit p̄bati s; m eum. Sed posito q; illud esset verum in lris papalibus: nō credo illud in lris alioz p alleg. p̄mo. **P**er q; dico in p̄nti questione salua cōsuetudine de qua dixit **D**osti. z saluis etiā leuib⁹ z non p̄iudicialibus p̄ ea que dixi superius in quarta obiectione. tales lras super dicta causa nō pbare ad qd etiā facit qd dixi post Inno. s. de ordi. cogni. c. j. in quarta questione. hoc verū nisi cōtra loquentem uel p̄ducentē: ut in p̄dicta. l. optimā: z sic possit intelligi decre. q; aut. tñ ibi verba nō ponebātur causatiue tñ: sed disputa tue z includūt verbum p̄ntis tēporis z ita in. l. ne satisfactio. z per bec plura q; vident p̄traria non obstant alie leges loquūtur in testamētis quoz fauore multa sunt specialia: et no. in. l. ex hac scriptura. ff. de lega. iij. titia cū testō. in p̄n. in quib⁹ etiā distinguit inter verba dispositiua z demonstratiua enunciatiua z causatiua z in vltimis an sint p̄teriti temporis uel futuri: de quo plene p̄ **L**y. C. de testa. l. vba. In enunciatiuis etiā distinguit aut sunt emissa in p̄tractib⁹: aut in vltima volūtate z tunc aut p̄pter se aut p̄pt aliud ut plene no. ipse **L**y. C. de sal. ca. adici. l. j. **S**ecundo q̄ro an credat lris delegatorum: z arguitur q; sic. s. de offi. deleg. cum olim. in fi. de dolo z contu. veritatis. de p̄sumptio. cum in inuentute. j. de concessi. p̄ben. accedens. de fide instru. peruenit. z. c. sequenti. de accusa. cum dilecti. de excessi. p̄elato. ex litteris. z. c. inter. de purga. cano. c. penul. facit de appel. c. j. li. vj. **D**osti. no. in decre. penul. de iura. calū. q; lris vnus non statut: sed pluriū. sic. j. eo. qm̄. z videt q; hoc approbat curia. Idem **L**ōpo. de electi. c. j. li. vj. qui etiam dicit q; litteris delegatorum scriptis per modū actorum statut designando loca z personas per decre. qm̄. sed per modum relationis non nisi interueniant etiā que habētur. j. de appel. intimasti. C. de rela. l. j. z. ij. dicit tñ. s. de rescript. capitulū. q; creditur lris abbatis dicentis se fecisse de mandato apo. sedis aliqd recipi i canonicum alicui⁹ ecclesie: nam ministro creditur in facto sibi cōmissō. ff. de re. eo. qui sub tu. uel cu. l. magis. §. nec bene. j. de appel. cum parati. dicit etiā **D**osti. in p̄dicta decre. penul. q; relationi creditur exhibite per partē in eo qd est p̄tra illas. ff. de p̄cur. si procura. de inter. actio. de etate. z. iij. q. ij. §. j. j. de cen. cū olim. vbi probetur cōtrarium z sic intelligūtur p̄dicta vbi non est pars non creditur nisi habeant sigillū notū autenticū. Sed sic si illud habet per iura p̄mo allegata: id est donec probetur contrarium. s. de electio. cum inter **R**. z. c. scriptus. de testibus. cū a nobis. Guil. in spec. de remissio. §. vtile. vbi plene de hoc tenet q; super remissione sigillo delegati statut ut credatur negotium remissum z coram superiore agatur ut in primis iuribus. Si vō quantum ad contenta in remissione seu quantum ad acta in iudicio coram eo: non: etiā; si sic asserat in fine. quīs circa. j. eo. c. quoniam. vbi vō non iudicialiter pone executor procedit certum ministerium sibi iniunctum exequendo tunc sufficit suū sigillum cum in hoc magnum p̄iudiciū non vertatur: nam z possunt partes coram superiore suam iusticiam consequi z sic intelligitur p̄dictus. §. nec tamen. z decret. cum per actio. z sic seruat curia inter istos enī multū interest. s. de offi. dele. c. vlt. i. fi. vñ dicit q; si delegat⁹ uel executor scribat corā se appel. non credet ēt si eēt plures. **D**ic tñ q; si i rescripto eēt talis clā q; qd aut i de feceris nobis p̄ tuas litteras studeas intimare tunc tali rescribēti intelligo de eo q; fecit creditur p̄pter formaz inuncti mandati bec placet q; si non creditur litteris ordinis

rioz sine subscriptione: ut. s. pbatum est multo minus de
 legatorum uel plurium: nec puto talibus lris standu super
 hijs que ad delegatorum officiu ptinent si sunt de actis etiaz
 non stabitur nisi de hijs appareat fm formam decre. qm i
 alijs preiudicialibus etia non statur sine subscriptione nisi
 in nudo ministerio uel cum dicta clausula uel similis est in
 rescripto: et sic intelligunt iura pdicta uel cōtra scribentem
 uel pducentem: ut in dicta decre. penul. cū simi. **T**er
 tio quero quid de litteris arbitrorum. **A**z. videt q sic. j. e. pñ
 tata. dic qtra per ea que satis dicta sunt. **C**. de arbi. ne i ar.
 etiam put dicit. d. z. p. m. in casu hui' decre. non est qstio.
 qz arbiter excōdicare non potest. **Q**uarto quero de lris
 cum sigillo puati: **D**ic q non statur illis nisi cōtra eum in
 pdicta. l. si pcur. z. j. de solu. si quorundam. z in clementi.
 de pcur. instru. **C**. de reb. alie. non al. l. ij. Si aut tales lre
 puati habet etia testu subscriptionem quid iur no. j. de fi
 de instru. c. ij. **Q**uinto quero de quo sigillo intelligitur
 q lris sigillatis certis casib' statur: **R**ñ. de ppo nec de a
 lieno quis sigillare debet. ut. ff. q testamēta facere possunt.
 ad testm. §. si quis ex testi. z. l. penul. nisi cū ppiū non ha
 beret. instru. de testa. §. post. z. co. ti. §. si vnus. z tunc hoc i
 lra est expmēdus: ut no. j. de re iudi. cum inter vos. z. xvij
 di. nobilissimus. circa mediū magne glo. z q ius civile vo
 cat annulū. iura canonica vocāt sigillū. **I**tem ē intelligē
 dum de sigillo non ad aliū vsum specialiter deputato. j. de
 appel. significauit. **I**te debet habere imagines z lras et
 caracteres legibiles rēpstantes verum sigillum. j. de fi
 de instru. inter dilectos. z ad pdicta facit de peni. dist. ij. in
 pn. **C**irca secundū dictū: pmo qro quid si constitutus
 erat excōdicatus tpe cōstitutionis. sed absolutus tēpore assū
 ptionis. **D**icit **B**o. q idem qz cōsideram' in iur' ut dixi
 in textu qd puto vigore cōstitutionis q non valuit. z facit q
 no. j. de pben. dilectus. lo. ij. **E**t p ea que ibi notauit posset
 hec questio ampliari. **S**ecūdo quero quid si vtrūqz eo
 tpe erat excōdicatus postea dño in eadem voluntate manēte ē
 absolutus: **A**idē q posset exercere officiu pcuratoris. de
 pcur. licet. li. vj. ff. de offi. pconsu. obseruare. in fi. **D**ic cō
 tra fm **V**incē. z **B**uil. in spe. de pcur. post pn. rōne predi
 cta: quia amplius non valuit. **A**d qtraria rñdit. d. z. p. m.
 in. l. obseruare. pconsul qui ante ingressum puencie lega
 tus iurisdictionem habet in habitu: licz non in actu: uel ex
 ercicio. si. de decur. l. penul. s. de rescript. pastoralis. in fi.
 z qñqz etiā quo ad actum: ut eodē ti. l. aliquādo. per ingres
 sum ergo puencie delegati potestas non reuocata ratione
 habit' precedentis ad actū redijt in decre. licet pcuratori
 um a pncipio tenuit nec per dissensum pcuratoris tenere
 desijt. valet ergo ipsius cōsensus dño in eadem voluntate
 manente: sed hic a pncipio nō tenuit q dicit q a pncipio p
 cura. tenuit intelligo. i. cōstitutionis act' hoc dicit quia p
 curatorium adhuc non erat: q aut dicit q p dissensum pro
 cur. nō desijt tenere: non fateor de rigore. sicut enī ex con
 sensu cōstitutio pape firmabatur ita dissensu cōstitutio dis
 soluitur. j. de regu. iur. c. j. cū simi. **S**ed qz voluntatem re
 spiciebat etiā tēpore in quo postea cōsentit: licz p tempore
 dissensus careat effectu cū tēpore consensus pcura. debitū
 sortitur effectū: est ergo ibi noua voluntas coniecturata ex
 pma ad hoc de pben. si tibi absenti. li. vj. z facit q ibi no. in
 glo. penul. **E**t p hoc videretur si tpe cōstitutionis nō erat
 excōdicatus sed sit tēpore assumptionis postea tpe exercitij
 est absolutus z aliter nō reuocatus q potest officiu exerce
 re qd indubitāter crederem sequēdo opi. **I**nno. de qua di
 cam. j. q. ij. sed tenendo cōtrarius nō credo q hoc casu pos
 sit ut pcur. offm exercere sine nouo mandato quia vitium
 fuit in origine qd totum viciāuit. j. q. j. si quis neqz. z. c. qui
 busdam. hic enī act' pficiē ex cōstitutione z non añ: ut. s.
 dixi. z ideo si quo tēpore de pdictis fuit viciosus actus pin
 de est ac si fact' non fuisset fateor tamē q dñs non posset ha
 bere ratum q ille absolutus suo noie fecisset. **C**. de pcura.
 l. licet. z. s. de pcur. in nostra. in fi. ff. de iudi. licet verum.
Tertio quero si vtroqz tēpore nō ligatus quādo ligat ē
 excōdicatus planum est q durāte excōmunicacione: repellit
 tur etiā si post litem cōtesta. opponetur sed pcuratoriū va

luit vñ absolutus admittetur ut p pdictam patet. ad hoc. j.
 de except. pia. li. vj. **Q**uarto quero post. d. z. p. m. an in
 casu huius decre. necessaria sit exceptio: an vō pcessus cus
 tali pcur. habitus sit nullus: **I**nno. simpliciter dicit q p
 exceptionem elidi pōt pcur. z equiparat ipm pcuratorem
 cōstituentē dicēs q quicqd facit pcurator: anteq' pbec fuis
 se cōstituentem excōdicatū valet sicut de cōstituyente dicitur
 in decre. pia. extra iudicium nō plus tenet qd facit excōdica
 tus añ pbatonem q post pbatonem: ut no. de pcura. c. fi.
 de dolo z cōtu. veritatis. **E**redo p rationem quam dixi. s.
 in solutione secūde obiectionis pcessus nullum si excōdica
 tus erat publice: sec' si occulte ut dixi. s. in tertia obiectioe
 z vide remissiones quas ibi dedi: nec est bona equiparatio
Inno. p quam sequeretur q excōdicatus possit ēē pcurator
 rei de quo qrebat hic. d. z. p. m. **C**um reus cōstituens pos
 sit ēē in iudicio. s. de iudi. intelleximus. qd est falsum: ut in
 eadē decre. cum reus sit necessari'. z ideo sibi subuenitur
 pcurator: volūtari' z ideo nō admittitur. facit de officio de
 lega. ab arbitris. li. vj. z ibi notaf. p hoc etiam soluit alia qd
 an excōdicatus in cā cōmuni sibi z reo possit esse cause ipsi'
 rei pcurator: **D**ic q non z forte hoc voluit illud tanq' qd
 est in lra quasi ēt si admitteretur ut reus suo noie: non tñ ut
 rei pcurator. **A**lteri' quero an excōdicatus cōstitutus p
 curator: habēs mādaturū substituēdi possit aliū substituere
 si ponatur excōdicatus sequēdo opi. **I**nno. de qua. s. q ne
 cessaria sit exceptio nō est questio q sic cum teneat cōstitu
 tio. ad hoc de offi. delega. iudex. li. vj. **I**n questione ar
 guit. d. z. p. m. q sic: qz videt substitut' ptatē habere a prio
 cōstituēte. ff. qd cuiuscūqz vniuersi. l. itē eoz. §. j. facit. de p
 cura. is qui. li. vj. arguit in cōtrarium p clemē. de pcur. re
 ligiosus. §. nō solum. sed in clemē. religiosus. **D**ic questione
 solui p ea que ibi notauit. ex qbus sequitur q tenendo q tal
 excōdicatus sit ipso iure penit' inhabilis nō poterit substitu
 ere. ar. dicte decre. iudex. in fi. **S**ed posset dici si cōsti
 tutus pcurator habuit tale mādaturū nō tenuit substitutio
 ar. dicte decre. religiosus. z per ea q dixi in tertia obiectio
 ne sed si nudus fuit minister. l. tñ ad noīandum uel eligen
 dum aliū que ex nūc dñs constituebat hoc potuit. ar. j. q. j.
 si fuerit. **I**o. cal.

De testibus cogendis Rubrica.

Ilectorum. Casus testes pre

terq' sup crimini
 bus sunt cōpellēdi. In pma parte ponit deci
 sa cāe cōmissio. In scda sup expulsiōe testiu
 iudiciū instructio ibi testes. **F**ilioz. in christo
 nō in carne. qñ aut de stilo curie addit h vbu in christo vi
 de i spe. de rescript. pñtis. §. rōne forme. in pn. z quos ap
 pellat papa filios: z quos ffes. dic ut. s. de cri. fal. q grauit.
Capituli. pponit caplin qz agebat. pcuratorib'. nō ē ius in
 noie. s. de pcura. q: in causis. z. c. petitio. **E**t. j. **I**ntellige
 q qz pnb' erat graue in curia litigare. papa p rescriptū cās
 cōmisit in quo apposuit el'm sequēte. **T**estes. **Q**ueritur z
 vñ sic noient hē. j. de vbo. sig. for'. v. testes. q aut sunt i testi
 bus p'siderāda no. s. ti. j. c. ij. q aut opponi possint z testes
 no. in spe. de teste. §. j. p totū. noīati. qd sit ut sciat q sunt et
 ēt ppf h citat ps z quā sunt pducēdi ut videat eos iurare.
 s. ti. j. c. ij. **S**ic ēt decōz cū rōnib' ē copia faciēda ut quid a
 quo sit dictū appeat. j. de accusa. qñ. ii. §. dz. **A**n aut exce
 ptio z testes uel ipsi' pbatio reseruari deat i tpe disputatio
 nis plene dixi. s. ti. i. ex pte ade. **P**det. excipit a regula cō
 pulsiōis faciēde z sic ppe ponit z exclusiue qd itelligo ut. j.
 dicā. sic ponit. s. de tēpo. oz. c. vlti. s. ti. i. testionū. j. de pre
 scrip. ex trāsmisā. j. de dona. pastoral. xvi. q. i. aducim'. z. q
 viii. pie mētis. xxiii. q. iii. trāfferat. xxii. q. iiii. nemo. z. q. v
 nō mechaberis. xxiii. q. v. pena. z. c. de occidēdis. ff. de di
 uoz. nullū. solu. ma. si filio. §. si. ff. de penu. le. l. nā q. §. vlti.
 interdū includit. xiii. q. ii. ebron. viii. q. iii. artald'. xxv. q.
 iii. porro. s. de qstitu. cū **A**d. j. de vi. z ho. cfi. cū ab oi. d re.
 eccle. nō alie. si qs. j. de immu. eccle. decet. li. vi. ff. de pcur.
 s. h. §. pter satisfacionē. z. l. pōpo. §. si bis. ff. d pig. acti. l. i.
 in fi. q

in fi. que etiā facit q̄tra. ff. solu. ma. si filio. §. si. ff. de usu et habita. l. plenū. §. p̄ter. de annuis lega. l. scio. §. v̄ro. C. de seruīs fugi. quicūq̄. §. j. **D**icit quidā q̄ cū p̄cedit orationē decre. exclusiue q̄rit tunc includit sed si sequit tunc excludit hoc nō placet q̄ hic z in dicta. l. si filio p̄cedit. uel saltē interseritur z tñ ponit exclusiue. z in p̄dioto. c. ebron. sequit. z cū dicta. l. prima. in fi. de pigno. actio. z tñ ponitur inclusiue. ad idē. §. de p̄sumptiōibus. l. fas. fm vnā lecturā Inno. §. de elec. dudū. scdo tenet q̄ hec dictio p̄ter de sui natura excludit nisi aperte appareat de q̄traria volūtate ut in hīs q̄d posset apparere fm materiam ut fiat interpretatio larga in materia fauorabili fm id quod est fauorabile: ut in dicta. l. scio. §. v̄ro. facit de regu. iur. odia. li. vj. z etiā hic terminat q̄d de eo cū quo ē dispensatū ut p̄t b̄nficia habita possit aliud habere q̄d in litteris nō intelligat. nā z dispensationes sunt odiose. de p̄ben. nō p̄t. li. vj. Et dic̄ hoc p̄bari in dicta. l. j. in fi. de pigno. actio. vbi p̄terponeret exclusiue nisi appareret de intēione q̄ voluit q̄ includeret p̄pter illud verbū quē fecit: vñ solet dici q̄ tunc p̄ter ponitur inclusiue quando adijcitur rei alterius generis: uel rei penitus extranee ut si dicatur: homo currit p̄ter equum. uel titius currit p̄ter martinum: ut in iuribus secundo allegatis nisi aliud appareat de mente: ut in p̄dicta. l. nō. §. q̄. §. fi. Sed tunc si possit excludere a p̄dicato nō tamen a subiecto sub quo nō complectitur: sed si adijcitur rei incluse sub oīone de cuius exclusione queritur: tūc p̄prie ponitur exceptiue. hec enim est p̄prie natura dictionis exceptiue. f. cōtineri sub eo a quo fit exceptio respectu p̄dicati uel alicuius tertij: ut omnis homo currit p̄ter ticiū: hoc verum nisi aperte appareat de mente: ut in p̄dicto. §. p̄ter fatidatiōes z in decre. litteras. z in decre. si quis p̄sbyteroz. cū similibus. uel in his nō remouetur ab aliquo toto in quantitate uel vniuersalis adijcitur alicui rei uel alicui singulari vnde z si id cui adijcitur cum illo exp̄sso cōtineatur sub aliquo cōmuni genere: nō tamen sub illo specificato includit: exēpla patent ex iurib⁹ secūdo allegatis. **E**cludo ergo q̄ p̄ter de sui natura excipit z sic in d̄bio. sed interdū sec⁹ z improprie p̄ter intēionē p̄serētis. ff. de lega. iij. nō aliter super criminib⁹ si dicas p̄p̄is puta q̄ interrogati an sint criminosi respōdere nō cogētur. de quo no. §. ti. j. cū causam. tūc cessat difficultas decret. nec ob. oppositio q̄ ex amicitia uel ex corruptione pōt esse. §. ti. i. Quotiēs. licz als hec ponantur ut diuersa. xj. q. iij. quatuor. **O**dio. **P**roducentis uel eius cōtra quē cum testificari debeant p̄ ytraq̄ parte. §. ti. j. veniēs. ij. in fi. **T**imore. **H**oc p̄prie respicit partē contra quā. §. ti. j. constitu. j. Subtraxerint. **L**oco. §. e. p̄rio. alibi dicit reuocari sup̄ eo. sup̄ eo. alibi dicitur reculant. §. eo. p̄uenit. ij. alibi dicit veritatē sup̄primere. §. eo. ceteruz. **L**en. ec. j. de verborū significatio. querenti. sed z per penā depositionis cōtumacia exigente. §. eo. c. ij. **J**udex secularis hoc casu indicit mulctā. ff. si quis ius. di. nō ob. l. j. ul recipit p̄gnora sicut in tutorib⁹ uel curatorib⁹ volentibus satisficere quoz sic testuū officiuū publicū est. **I**nsti. de satisficationib⁹ tutor. §. vltimo. z de excusationib⁹ tuto. j. r̄iso. Sicut etiā parens volēs filium alere. ff. de liber. agna. l. si q̄s a liberis. §. si quis ex his. **A**stringuntur aut testes iuramento ne recedant nō carcerantur. C. de testi. si queritur. **V**eritati. **Q**ue errorib⁹ gestozum nō viciatur. ff. de offi. p̄fidis. illicitas. §. veritas. j. de re iudi. cum inter nos. z ei alia cedunt. viij. di. veritate. hic sumitur veritas put ē in creatura que est fm Tuluū per quas dictus inuincibili ratione p̄fertur. sed p̄ ut est in creatore est ipse de⁹ qui de se dicit: Ego sum via veritas z vita. **J**oh. xij. q. iij. extimant. et p̄bantur p̄dicta. j. de celeb. missa. in quādam. **P**̄ter summā p̄mo no. q̄ criminariū z civilium earū non ē diuersa. §. si. §. ti. j. testimoniū. z. c. vlti. insti. de publi. iudi. in prin. xij. q. ij. super eum. **S**ecūdo q̄ gratia odiū z timor eq̄ parit̄ur cū ipsoz idem uel similis est effectus. **S**i. xj. q. iij. **Q**uatuor. facit de re iudi. c. j. li. vj. **T**ertio q̄ sup̄primēs veritatem peccat mortaliter. xj. q. iij. quisquis. q̄d patet: q̄ p̄pter hoc quis excōdicatur ut hic q̄d fieri non debet nisi p̄ mortali. xj. q. iij. nemo episcopoz. **P**rimo oppo. q̄ te

tes non sunt cōpellēdi q̄ ad illicitum quis compelli nō debet. vj. q. iij. non semp. z. c. sequentibus. sed testificari iterum nō licet ut patet in excōdicatis criminosis seruīs infamibus z alijs p̄hibitis de quib⁹ remisi in textu z in laicis cōtra clericos. ij. q. vij. ipsi apostoli. z. c. testes. §. ti. j. de cetero. ergo zc. **P**ropterea occulta alterius reuelare est malū. ij. q. j. si peccauerit. etiā per testes d̄ accusa. qualic. j. in fi. facit de peni. di. j. nō tibi dico. cui⁹ q̄trariū facit testis ergo nō sunt cōpellēdi. **S**o. **A**d primū est intelligendus de habilib⁹: nam sepe p̄pter inhabilitatem quis impedit z p̄hibetur a bono. j. de vsur. in omnibus. etiam quia face re tenetur ad seruādā vitam ad quā peccator reddi im potens. de peni. di. iij. §. vlti. j. de peni. z remis. q̄d quidā ita cleric⁹ nō potest testificari in causa sanguinis p̄pter cōditionē suā. §. si. j. de vo. ex multiplici. in fi. nec minor. xij. testificari pōt p̄pter p̄sumptionē que ē cōtra eum ratione defect⁹ etatis. idē in his in quibus impari potest rōne d̄n̄ce uel patrie potestatis. idem in similib⁹. **A**d secūdum dic̄ illud nō habere locū in teste qui compellitur iure z iudicis auctoritate z mandato ex quo in quo aliquis agit nō est p̄ditio: nisi fuisset sibi in penitentia commissum: q̄ tunc compelli nō posset cum nō sciret ut homo sed ut deus. de excē. p̄la. dilect⁹. saluo in casu inquisitionis que fieri nō debet de occultis nisi p̄cedat infamia: z ideo nec testes de illis debent interrogari: nec cōpelli: ut in dicto. c. qualic. **S**ecundo op. q̄ celare veritatē nō est peccatū: ut patet p̄ Augusti. loquētem de Abram qui dixit de vxore: foroz mea ē dicit enī: veritatē celari voluit: nō mendaciū dici. xij. q. ij. queritur. que v̄ba inuunt q̄ licz mendaciū sit peccatū nō tamē celare veritatē: testis aut qui se subtrahit nō dicit mendaciū: sed solū veritatē celat: ergo nō peccat. **S**o. **I**llud Aug⁹. locum habet cū nulli ē dānosum celare veritatē xij. q. ij. ne quis. sed testis ex taciturnitate veritatis alium dānificat quare zc. **T**ertio op. ad idem: **O**mne peccatum est cōtra charitatem. de peni. di. j. §. hoc idē. z di. ij. charitas. cū similibus. sed qui non vult testificari facere videtur ne alū ledat z sic charitate nō facit. §. de postu. c. vltimo. **S**o. imo facit cōtra charitatem: q̄ cōtra deum cui⁹ ē iudiciū. xij. q. v. lex eterna. j. ut eccle. b̄n̄f. c. vno. in prin. de re iudi. c. j. li. vj. **I**tem quis vouerit. viij. q. j. sciendus. **I**tem ledit primū qui p̄pter defectum p̄bationis suo iure carebit: quia re⁹ absoluetur de iure iur. c. vlti. z accusator pena talionis puniet. ij. q. iij. qui nō p̄bauerit. in decre. vltima. de postulādo. cōduct. persone impedit quem postulare q̄ officiuū plus de facto vulnerat charitatem q̄ voluntarium: quare zc. **P**rimo quero que est rō huius iuris. f. q̄ testes cōpellantur. **S**o. q̄ ut dictum ē celare veritatē est peccatum. xj. q. iij. quisquis. j. de crimine falsi. c. j. ergo zc. **S**ecūdo q̄o nunquid indistincte in civilib⁹ testes sunt cōpellēdi. **S**o. dicit q̄ si se subtrahit gratia odio zc. **C**ompelluntur laici z etiā clerici regulariter. in civilib⁹ compelluntur. **F**allit in mediatorib⁹ nisi de p̄sensu partiū. in aut. eo. ti. §. qm̄. col. vij. **D**icit quidam p̄ aut. p̄dictam q̄ si altera pars tm̄ constituit mediatores: non compelluntur in iuri sed admittuntur volētes. **S**ed si ambe partes dissentiant etiā volentes nō admittuntur. z est ratio quare nō compellunt altera parte volēte ut ibi no. quia si p̄ciū inde percipiunt p̄sumitur cōtra ipos de affectione ut illud habeant uel ne habitū perdant. i. si nō p̄cipiunt ne imputetur ei q̄ i caute egerit. **C**. de asser. l. vlti. **D**ic̄. d. z. p. m. q̄ h̄ rō p̄cludit eū ē nō admittēdū z sine dubio p̄dcā aut. nō dic̄ cū admittēdū altera pte iura. **I**te dic̄ glo. q̄ p̄uilegiati de q̄bus iij. q. iij. §. aut. in criminali. v. iuri. z v. sequētib⁹. nō cōpelluntur z hūc solū casus. §. de p̄uilegiat⁹ excipit. in fi. quātū ad civilia. §. c. i. **S**z Hosti. distiguit de p̄uilegiat⁹. §. q̄ nō p̄pellunt vbi p̄ alios vitas h̄i pōt: als sec⁹. **E**t eādē distinctionē fac̄ glo. i. clic⁹. ii. q. vii. statuēdū. p. c. q̄uis. xij. q. ii. qdā. di xerūt testes i civilib⁹ cōpellēdos qm̄ tactāt se scire verū als nō. h̄ p̄bat qdā decre. quā hodie nō h̄m⁹ alii dixerūt eos compellēdos cū se subtrahunt gratia zc. ut in plurib⁹. c. hui⁹ tituli: sed nō als. **A**lii dicūt q̄ tunc cōpellunt qm̄ p̄ alios veritas h̄i non potest: als nō cōpellant. tene qd. j. dicā

Tertio quero quid de criminalibus glo. ar. q. non per hanc decre. z decre. puenit. ij. s. eo. z. l. si quado. C. de testi. In contrarium allegat duo p.ria. c. z determinat unū casu. v. si. testes. z. c. primo. R. n. op. quozudā est q. si agatur civiliter cōpelluntur z tñ cogebat hic civiliter licz determi no q. patet qz interuenit pcurator als nō potuisset interue nire. v. q. iij. de criminalibus. ff. de publi. iudi. l. penul. s. j. z de actio. veniens. cū cōcor. Item quia hic fuit cōuentio z recōuentio que incriminaliter in tēptatis fieri nō pōt. ff. de publi. iudi. is qui. iij. q. xj. neganda. ad decre. sup. bis. s. e. R. n. det illud speciale in clerico ne p. surreptionē z. de ele ctio. cum dilecti. z quia insinuatus erat ad decre. s. p.riam dicit q. est spāle in crimine falsi sicut z alia plura de quibz s. de crimi. fal. ad falsarioz. z sic etiā respondet ad decre. j. p.riam. Sed q. tenent p.riam opinionem dicunt q. hic nō erat aliqua questio criminalis. Sed papa posuit ista ver ba ostēdendo generaliter qd. est de iure: uel q. isti paucio res erant dati ad allegādas cās absentie uel post litē cōte. puta ad aliquem certū articulum de quo satis dicam. j. de accu. veniens. uel erant talia crimina in quibz potest inter uenire pcurator: uel solū dati erant ad impetrādum rescri ptum. Sed glo. dicit q. ex antiqua p.riam p. dicitoz colligitur tenet ergo simpliciter in criminalibz etiā civiliter in temptatis testes nō improbādos salnis criminibz speciali bus. s. recitatis: fatetur tñ predictam opinionem equā esse R. e. etiā g. op. Inno. qui dixit q. vbi occultare veritatē non est peccatū mortale puta fm. cum quado agitur de crimie excipiēdo uel quando criminaliter z tunc celare crimē fra tris est meritorū. ij. q. j. si peccauerit. nō sunt cōpellendi nī si psequerentur in crimine manifesto ut pena reuocet a ma lo que dei timor nō reuocat. xxiij. q. ij. hoc videt. j. d. vi. z bo ne. cleri. ut elicoz. sed cū de occultis agit nō cōpelluntur nisi ppter magnū periculum ut in crimine heresis. j. de accu. satioibz. qualiter. ij. de hereti. ad abolendam. z. c. excomu nicamus. xxiij. q. j. si quis p. capitulus. vnde tenet testes com pellēdos cū dicitur que condēnatus de crimine: uel quado agitur d. fama vel infamia probāda vel quado proponitur quōd excomunicatū ab homine cū possit excomunicari non peccās. j. de len. ex. inquisitioni. sec. si dicatur excomica tus: qz infra terminum non soluit cum soluit qz etiam hoc ē crimen: q. in dictis casibus non sit peccatum in teste celare veritatē nō fateor vt dixi. s. in prima obiectione saluo qñ op. excipiēdo z nī ad penā. in casu decre. j. de accu. qualr. i. Te net ē Inno. q. in criminalibus cōpelluntur testes si appa ret q. maliciose se subtrahunt. s. c. p.riam z. s. e. peruenit z hoc facit contra primo deā qz eo ipso q. sunt moniti z nō te stificātur s. ipsos presumitur d. malicia. Finaliter tenet q. vbi cōp. ex probatione criminum consequatur est lu crosam sententiam vel euitaturus damnosam cōpelluntur testes. ex hoc infert hosti. in criminibus testes cogēdos qz etiaz accusator consequatur est lucrosam suam z eui taturus dānosā cū euitet p. hoc ponā talionis z sic conclusio Inno. nō cōsonat primo dicit p. eū. Hosti. aut tenet in criminalibus testes cōpellēdos nisi cū crimen p. modū ex cept. opponit pp. quā except. ē. pbatā non punitur qz: sed solum infamat vt qñ opponit s. actorē testē vel procuratorē z sic intelligit hāc decre. sec. si etiam cum opponitur veni ret puniend. is cōtra quem opponit crimine probato vt. j. de accusa. super bis. nam per contrariā opinionem vt ipse dicit deus offenditur lex publica leditur proximus corrū pitur. materia delinquendi z corrupendi testes ministra tur: mēs vtriusqz ius peruertitur: z obediens qui primo re munerandus esset opprimitur inobediens qui pena de beret affici gloriatur. nec ob. lex si quando qz vacat ar. a con trario p. alia iura vt. s. e. super eo. z rationes contrarie ha bent locum z in civilibus in quibus etiam reo est fauendū Ja. de arena in opere suo de testi. dicit q. si de crimie agi tur ad penam pecuniariam testes cōpelluntur. secus si ad corporalem. Unde etiam dicit hinc hosti. q. vbi agi tur ad penam sanguinis etiam coram vicario episcopi qui bz vtrūqz gladiū per ecclesiam non fiat cōpulsio quia hoc

ad iudicem ecclesiasticum non spectat. j. ne cli. vel mō. de ricis. z. c. sententiam. quod fm. d. z. p. m. est indubitatum de clerico. z idem. s. q. non compelleretur isto casu in foro civili honestū esset in layco qui tendit ad clericatum. Sub dit. d. z. m. p. q. ex p. dictis formari posset distinctio. **U**t igitur q. pater expresse obseruauit filius non obtinuit at in diuersis materijs. distinctionibus q. plurimis pro meian genoli modolo. **C**irca materiam istam. s. c. u. queritur an testes al. idonei sint cogendi: vel non sic distinguitur aut no minantur super causa mere civili aut super crimine. si sup. civili. aut non sunt p. sone p.riam z tunc indistincte cō pelli debent vt hoc ti. quasi per totū. C. d. testi. si. qñdo aut sunt p. sone p.riam de quibus. iij. q. iij. s. item in cri minali z. s. Itē. l. iulia. iudicioz. z duobz. v. se. z. v. itē iuiti z duobz. v. se. z. tales s. leges nī cōpellūt vt in predictis. v. volentes. tantum admittuntur. iij. q. v. c. i. **D**e mediatori bus distinguit vt in aut. de testi. s. qñ z dixi in textu sed s. cano. eque distinguitur fm. hosti. aut per alios potest veritas haberi z tunc non compelluntur aut per alios veritas haberi non potest z tunc compelli debent sic intellige q. no. s. ti. i. si qui. **S**i vero nominantur super crimine aut directe proposito aut per exceptionem opposito primo ca su aut de illo crimine agitur civiliter aut criminaliter. si ci uiliter sunt cōpellendi. s. e. super bis. z. c. peruenit. ij. Si criminaliter aut agitur in foro ecclesiastico aut seculari pri mo casu idistincte compelli debent. s. c. proximo supra. e. peruenit. i. Si autem agitur in foro seculari aut ad penam pecuniariam forte per statuta vel aliter aut corporalem pri mo casu cōpellantur layci vt in decre. ij. s. e. sed clerici nō sunt compellendi in predicto casu si per alios veritas ha beri potest. si vero veritas non posset haberi compellentur etiam clerici testificari. tamen iurabunt in manibus alicu ius clerici. **E**t fiet compulsio per ecclesiasticum iudicē ipsoz clericozum z non per secularem sicut intelligitur xiiij. q. ij. quāq. si autē coram seculari iudice agitur ad pe nam corporalem tunc layci compelluntur. s. e. super eo. in si. sed clerici non compelluntur etiam coram iudice loci q. est de temporali iurisdictione prelati eccle. propter irregu laritatis timores. xxiij. q. viij. bis a quibus. j. ne clerici vel mō. sententiam. j. de raptō. in archiepiscopatu. Itē fm. d. z. p. m. honestum esset hoc casu non cogi coram iudice secu lary laycus qui intenderet clicari. **S**i autem de crimie excipiatur aut probato crimine punitur is contra quem ex cipitur puta qz repellitur a promotōe vt. s. d. accu. sup. bis tunc sunt compellendi. s. e. super bis aut nō puniretur pu ta qz excipitur cōtra accusatorem vel procuratores vt. s. d. oz. cogni. c. ij. z hoc casu non debent compelli testes ppter odium talis reprobationis ex qua sequitur sola infamatio z sic potest intelligi hec decre. **H**oc verum fm. hosti. nī si fieret magnum p.riam iudicium quo casu essent compellē di fm. eum. j. capitulo proximo. **Jo. cal.**

De appellationibus. c. Ex parte tua.

Ex parte tua. **D**ebmissis mult. alijs ne procedat per ignotum quia. c. ponitur sub titulo de ap pellationibz. **Q**uero quid sit appellatio. Ap pellationis enim est prouocatio maioris tribuna lis retractatio p. me sententie iniquitatis. facit ff. de minor. l. perfecti. vbi textus notabilis assignans dis ferētia z in integrū restitutio. vel breui. ē de minor. ad ma iorem puocatio. facit quod not. per Hof. in. c. ij. de cōsue. li. vj. sequitur igitur. c. nostrum. **E**t diuiditur in duas par tes. In p. ma ponitur decisa consultatio. In secūda respon sio. ibi: Quantum. z hoc dicit in summa. **A**b assignatione loci non tuti potest licite appellari quīs causa fuerit appel. remota cōmissa hoc dicit. **N**otabilia. **N**ota citatum non citari si citatur ad locum non tutum. **S**ecundo nota q. se curitas loci non debet solum concernere p.riam: sed suos. concoz. c. cum olim. s. de testi. **T**ertio nota q. clausu a appellati. remota non tollit legitimam appellationem. facit

facit. s. de re iudi. inter cetera. j. eo. pastoralis. z. c. ut debi-
tus. Quarto nota q. iudex inferens gravamen potest illud
reuocare. facit. c. cum cessante. j. eo. z. c. si audius. eo. n. li.
vj. z. c. qualiter. j. de accusati. no. pro opinione Inno. q. ab
assignatione loci no tuti potest appellari no opposita exce-
ptione h est text. ibi dum dicit: quoties zc. licz Hosti. con-
tra z male q dicit q non potest appellari vbi pmo denegat
locus tutus z tuc a denegatione pot appellare ro fm ipsuz
nam iurisdictione remouetur iudicis sine eius culpa p In-
no. facit. c. si. de cogna. spi. quida tamē volētes hoz opi. con-
cordare dixerūt q aut iudex scit illū locum non tutū z tunc
habeat loqui opinio Inno. aut ignorat z tuc loquatur opi.
Hosti. s. quicquid sic credo esse tex. h pro opi. Inno. nec
potest responderi. Attamē verius dico q aliquis sit casus
postq iudex expisse citat ad locū non tutū z tuc talis citatio
no artat citatum tanq erroneū. ar. c. per tuas. j. de senten.
excō. z no. per glo. i. c. bone. ij. s. de electi. vbi notabil glo.
dicit q si in citatione exprimitur error talis citatio est nulla.
fac qd no. Inno. in. c. pterea. s. de dilati. vbi ipse idēz dicit
q si iudex facit citari filiū ut rñdeat pñ: nel seruū ut rñdeat
dño q talis citatio est nulla. facit rō cum inter has psonas
no possit eē iudiciū. facit. l. lis nulla. ff. de iudi. de quo vide
ibi plene. facit qd no. per glo. in. l. iij. C. de accusa. q glo. ē
multū notabilis fm d. bal. q dicit q sicut in criminali mi-
nus legitima citatio no artat sic z in civili. Secundus casus
est quomodo citat quis ad locū no tutus hoc no expresso et
tunc habet locū qd hic dicit. facit qd no. glo. in. l. ex quātū.
ff. si quis in ius voca. Tertius casus est quō quis citatur et
ad locū notorie no tutum z tuc glo. singularis in clemen. pa-
storalis. de re iudi. tenet q illa citatio nullo modo artat ci-
tatū ita q no est opus appellationi seu exceptioni qd est sin-
gulariter notādū fm d. De. de Perusio sed bec glo. dō
limitari: qz als sic intellecta no eēt vera z ideo q h vltimo
casu sunt alij duo casus. Primum quādo quis citatur ad
locum no tutū: rōne partialitatis z tunc habet locū glo. idē
si rōne alicui? delicti: p hoc est tex. singularis cū glo. in. c.
statutū. de rescrip. li. vj. vbi dicit text. q si delem? no pot
citare nisi in ciuitate z no extra i qua cā est sibi cōmissa hoc
verū nisi alter litigantiū ciuitatem intrare no audēs poten-
tiam sui aduersarij phorrescēs publica dicit glo. qz gubeli-
nus z gelfi regnabāt uel relegātes hoc vbi per phorrescens
sumptemur canonice ex. l. vna. C. quō z qñ imp. inter pu.
idem si eēt in loco intēperics aeris: ut ē text. singularis fm
vnā lect. i. c. ad suppletionē. de renūcia. fm d. m. De. de
Perusio. facit in rōne sui qd not. glo. in. c. sicut nostris. j.
de iureiurā. ex hoc ergo infero singularitē notādū q expul-
sus ppē partialitatē no puat bñficijs ut facit z qd not. Jo.
an. singularitē de cle. no resi. c. vno. li. vj. vbi dicit: q cleric?
expulsus ppē partiales no incurrit penas illi? qñōnis elici
no residētis ad matu. facit qd no. Bar. in. l. traditor. de so-
lu. ff. vbi ipse ponit qdōne de cāporib? solūtib? pti expellēti
aliā an liberent. de quo ibi plene p eū: z p h dico q ciuitas
no possit de iure facere statutū ut exbānt? possit ipone oc-
cidi cū h videat de reseruatīs pncipi. ar. l. vnice. C. de iur
annullā. de h tñ vide p Bar. in aut. facta. ff. de penis. z p
Bar. in. l. si. C. de malef. z mathe. Scōs casus ē qñ loc? n̄
est tut? ppē suū delictū puta qz volebat tradere rē publicas
z tuc dico citatū artari. facit qd no. glo. in. l. ad cognitionē.
ff. ex qbus cau. i pos. ea. z qd no. Bal. in. d. l. ex quātū. qd ē
interdū si erat subdit? illi? pñe: qz p no subditū non pñct
erimē lese maiestatis: ut ē glo. singularis in cle. pastoral. sup
vbo no subditis. Ex his ergo sic dictis infero pñā meā cō-
clusionē q citatio ad locū notorie no tutū artat citatum. ve-
nio igit ad scōs cōclonē in q teneo q iudex pot citare subdi-
tū exñtē extra suū territorū. qd z Ja. de are. i. l. oēs. in. s. si
vo appitor: dicit videlz citare posse extra territorū z ibi vī
text. text? etiā ē in. c. romana. s. sbentes. de so. cōpe. li. vj.
vbi text. dicit q iudex scitus pot citare sbentes exñtē extra
territoriū Ja. butri. z Bal. in. l. heres absq. ff. de iudi. te-
net pñū. rō p gñale extra territorū. ut. ff. de iuris. om. iu. l.
extra territorū. z l. c. ut aiarū. de pñi. li. vj. s. statuto quoqz
S3 mō restat videre ad fonte pñū cle. pastoral. vbi text. diē

q iudex no pot citare extra territorium. Et dicit illud. c.
emanasse ex errorib? canonistarū ita dicit in qdā sua qōne
quā disputauit Senis ad. l. extra territorū. Rñdet q du-
plex ē actus in citatione. Prim? mādātū de citādo quem
exercet iudex. Scōs act? qñ exercet nūcius pñ? eni est iur-
isdictionis cū quodlibet mādātū iudicis sit sentētia inter
locutoria ut est glo. notabil? pñctā cū tex. in. l. cū cleric. C.
de epis. z cleri. z talis actus no pot extra territorū exerceri
Ali? est act? quē exercet nunci? z ille no est iurisdictionis.
facit qd no. Jo. an. in dicto. c. romana. s. sbentes. Inno. z
Jo. mo. dicebāt q aut nos loqmur quo ad missionē bonoz
faciendaz rōne p̄tumacie z tunc iudex poterit citare. Aut
quo ad partialē cōpitionē z tunc no: z intelligit. s. sbentes. z
h in iudice scitus q distinctio vī pbari saltē per tex. s. sbē-
tis. Quid aut in iudice domiciliij uel delicti. dicit Bar. in
l. j. ff. de requir. reis. dicit: q aut sunt iudices hñtes iuridi-
ctionem sepatam z distinctā z tñ hñt has a suo superiore z
tunc vn? pot citare in territorū alterius z ita loquatur. s. si
vo appitor. Aut no hñt iurisdictionē ab vno z tunc no pñt
ita loquā clemē. pastoral. est verū q fm modum dicit: nec
vn? subsit alteri qz tunc p pter reuerentiā supioz non pote-
rit z ita loqur clemē. pastoralis. z sic duē ad p̄cor. hoz opi.
q distinctio satis mibi vī iuridica z intellige semper de ci-
tatione v̄bali: non reali. facit qd no. glo. in. l. plerūqz. ff. de i-
us vo. Ex qua dictā meā secundā cōclusionē collegi scz q
iudex zc. ut super? dixi. Ex quo z infero q citat? extra ter-
ritoriū poterit excōicari si no cōparet. d quo vide qd not. p
Inno. in. c. j. de raptō. licz Pau. de liaza. d xerit pñium z
male dicēs: q cū executio no possit fieri extra territorū: ut
in. l. iubes cauere. ff. de iurisdic. om. iudi. z excōicatio tra-
bit secum executionē: ut in. c. pastoral. z ergo tal exñs extra
territoriū no pot excōicari. sed. l. allega. p ipm loqur in
exēplū concernēte locū z temp? sed ista nullū cōcernit locū
z tēpus z p pñis nimirū si poterit excōicari: qz p hoc nullus
p iudiciū m̄erit iudici in cui? territorū dirigit cōtumax: et
hoc maxime oēs. ll. pōderāt loquētes de hac materia. Ve-
nio ergo ad tertiā z vltimā cōclusionē in qua dixi q appella-
tio zc. sed pñūciatū suspēdit canonice aut hñt q expedito
q suspendit z de hoc tex. in. c. cū dilecti. s. de elect. z in. c.
venietes. de iureiurā. tñ multi si. tex. in. l. j. ff. ad turpi. vti
vbo extigi. tex. in. l. p̄cipim?. z. l. se. dicit suspēdi. z in. l. qñ
multa facinora. C. ad. l. iul. de vi. glo. in. l. tale pactū. ita q p
uocauit tenet qd suspēdit glo. in. l. furti. ff. de bis q nota. i. a.
tenet extingi glo. in. l. eos. C. de appel. tenet q aut p̄firma-
tar expisse p iudicē z tunc appellatio extinguit. si vo tacite ga
appellās no q sequit infra tēpo: a futura appellationē z tuc
suspēdit Bar. in dicta. l. j. ff. ad turpil. tenet indistincte sen-
tentiā extingui. idē Bal. in dicto. s. q puocauit rōne p̄dis-
cta quia sint infirme siue cōfirmatur sp oris actio in factum
qz ex ipsa agit sed salua ipsoz reuerētia mibi vī ptra opinio
nē ipsoz casus ad lī am p opinione glo. l. eos. de appell. C.
in dicta. l. furti. ff. de bis qui not. infra. dicit eni ibi tex. q si
quis est cōdēnatus z appellauerit z no psequit appellationē
nē vocaret infamis: quia renūciat no corā iudice appella-
tionis z sic no extinguit: sed suspēdit qz si extingueret non re-
uocaret retro siue psequitur sup pñūciationē bene appel. si
ue male semp notat a tēpoze sentētie. Ecce ergo h expres-
sum ptra eoz determinationē casum dicant? ergo q p̄de
at ex futuro euentu an suspēdeat uel extinguat. facit qd no.
d. Jo. de lig. in. c. venietes. de iureiur. p̄teca tex. sunt plu-
res vtētes h vbo suspendi q extingui. ergo stem? illis argu-
mētis eoz q no. p glo. in. c. in nostra. de testi. z qd not. in. l. i
exercen. d. C. d. fide instru. z in. l. optimā. C. de sbē. emp.
nā cū duo cōcernāt de aliqua re z vterqz ipsoz pbant p tes-
tes paris dignitatis stātes numero plurimoz sic ergo di-
cam? in pposito. Ex quo infero tertiā vltimā cōclonē meaz
q appellatio suspendit zc. venio ergo modo ad aliquas qō-
nes z qro an pnceps possit scribere appella. remo. z vī q sit
tex. de offi. deleg. sup qdñū in. s. nos aut. licz eni soli p̄nci-
pi licet ut ibi. Sed opponitur z videt q non possit: nam ea
que sunt iuris naturalis no possant tolli per p̄ncipē. insti.
de legit. agna. tu. s. si. cum alijs si. sed sic est q defensio līz

quodlibet mādātū /
est iura iurisdictione

appellatio: citat? vī
topiū nō p̄p̄mā p
omniū p̄

atq: qz siue p̄firmatū
p̄firmatū

atq: p̄ncipē

ex pul/mā
p̄ncipē
hñt mō
no p̄p̄mā
mō bñficiū

atq: p̄ncipē

est de iure naturali: ut est tex. singularis in clemē. pastoral. in. §. penul. ergo princeps ipsam nō potest in suo imperio tollere. facit i rōne sui. l. j. C. unde vi. p̄terea alia rōne princeps non pōt p̄scribere q̄tra ius gentiū: ut no. glo. vniuersus. C. de p̄ci. impa. off. z p̄ glo. z p̄ Ly. in. l. fi. C. eo. ti. z p̄ Innoc. in. c. q̄ in ecclesiariū. de cōstitu. ergo zc. qd̄ dicendū dic enī q̄ cōtraria stant: z cū tu dicis ipse cōmittit cās ap. re. ergo tollit ea q̄ sunt iuris natural. hoc nō est verū: nam p̄ hoc nō tollitur legitima appellatio. quid ergo opatur hec clausula dico q̄ fm̄ verā opi. nō ponit nisi ex cā a iure exp̄ssa z si appelletur iudex nō desertur appellationi. sed si cōstitit iudici appellationis appellat̄ grauātū reuocabit grauamen: non tñ ea q̄ sunt facta appellatiōe pen dēte reuocabit p̄mo dum attēptati cū iudici a quo fuerit p̄missum p̄cedi a iure disponēte de quo tamen vide qd̄ no. in. c. pastoral. z in. c. ut debet. p̄ glo. z decre. j. e. ti. facit. z. l. j. ff. quib̄ appel. nō licet. ¶ An aut p̄ statutū possit remoueri appellatio ab interlocutoria: vide qd̄ no. Jo. an. in. c. fi. j. eo. ti. li. vj. q̄ tenet ex p̄esse q̄ non p̄ inferiorē a p̄ncipe. z vj eē tex. in. c. veniēs de iureiurā. licet valeret statutū episcopi ut q̄s possit ab interlocutoria seruata iuris forma: q̄ p̄ hoc nō tollitur ius superioris sed augmētaretur q̄ canones nō p̄hibent facit in rōne sui. c. cum inferiori. de maio. z obedi. licz p̄ peccatum possit tolli: nō aut p̄ statutum q̄uis glo. in. ti. de decre. de cur. parificet ista sup̄ mult̄: tñ non ē verum q̄tra determinationē Jo. an. est glo. in. l. fi. C. de sen. z interlo. om. iud. in. glo. debet intelligi in frustrato. ¶ An aut tēpus datum ad appellandum possit abbreviari: cōis opi. q̄ non. Bar. i. l. ij. ff. de re iudi. tenet suā opinionē nouā dicēs: q̄ termin⁹ datus ale. sine misterio iudicātis pōt per ip̄m iudicem abbreviari. p̄bat per. l. diffamari. de iagen. z manu. c. j. z per. l. sepe. de re iudi. z per. c. pastoralis. §. de excep. z p̄ d. Dynum de regu. indulgē. de regu. iur. li. vj. q̄ verba si bñ pōde renē hec nō dicūt z q̄tra eius determinationē est glo. in. c. cum sit ratio. de appel. §. eo. ti. An aut p̄ statutū possit dictū tēpus progari glo. singularis ē q̄ sic fm̄ Bal. in. l. p̄scriptio. C. de p̄ci. impe. offe. ¶ Quero an snia interlocutoria possit reuocari p̄ ip̄m iudicē. tex. z glo. dicit q̄ sic i. c. cū cessante. facit quod no. in. c. nosti. §. de electi. z in. c. diuersi. sal. de cleri. zinga. quid aut in diffinitiuā dicit q̄ pōt ip̄am p̄ in inte. resti. reuocari: ut est tex. in. c. cū bertoldus. de re iudi. z in. l. vitā. c. ij. in. fi. ff. de mino. facit. l. qualem. §. fi. ff. de arbi. z ibi no. glo. idēz p̄ modū nullitatis. facit. l. si accusat. C. de accusa. de quo vide p̄ glo. magnam in. l. j. C. sententiā rescindi nō pos. vbi glo. enumerat oēs casus. An aut iudex appellationis sit iudex nullitatis vide casus singularem q̄ sit fm̄ Bar. in. l. absentem. C. de accusa. z qd̄ nota. p̄ Inno. in. c. dilecto. j. eo. ti. z p̄ glo. ordi. C. q̄ p̄ uo. nō est neces. l. j. qd̄ est perpetuo tenendū mēti. An autēz omisso medio possit appellari de iure ciuili nō est dubium q̄ nō p̄. l. impatores. ff. eo. secus de iure canonico in. c. dilecti. j. eo. ti. z hoc in p̄ncipe uel dilecto ipsius. facit qd̄ not. glo. in. c. ij. de cōsuetu. li. vj. licz glo. tenuit cōtrarium z male. iij. q. vij. Ad aliū aut nō potest appellari omisso medio nisi hoc habeat cōsuetudo terre. tex. est in. c. referente. j. de p̄bē. z in. c. significantib⁹. j. de no. oper. nunciati. vide tñ glo. magnā in dicto. c. dilecti. de appel. ¶ Sed q̄ro de rōne istoz iuriū q̄ de vno nō potest appellari de alio sicut dicit trufatores quia canonice defacili trahit aquam ad suum molēdinū dic q̄ rō est: quia appellare gradatim nō est de substātib⁹ appellatiōis ibi est glo. singularis in. c. ij. de p̄sue. li. vj. z nō est alibi fm̄ d. meū z d. bal. ex quo infero q̄ valeret statutū qd̄ induceretur q̄ substātia iudici nō auferret z hec ē p̄petuo menti tenendū. ¶ Quid aut si appellatio est deserta z nihilomin⁹ appellās p̄sequat̄ appellatiōē z p̄nūciat bñ appellatū z bñ iudicatū: an talis sententia valeat? Dic ut no. in clemē. si apparet. j. eo. ti. z dicit q̄ nō licet Inno. videt̄ sentire p̄rium in. c. ex rōne. eo. ti. q̄ dictū est interdum si iudex erat talis q̄ per modū querele posset adiri: als z non sit facta mentio appellationis als non p̄cederet dictū suū fm̄ Jo. de ligna. Ego vō dico in hoc pasu q̄ cū iudex appellationis sit iudex nullitatis q̄ iura. §.

allega. q̄ talis sententiā valebit q̄ poterit dicere ego intētaui nullitatem q̄ est notandū p̄ limitatiōe dicte glo. ¶ Insuper q̄ro qd̄ sit sententiā interlocutoria: z quid diffinitiuā dic q̄ illa est diffinitiuā ex qua orit̄ actio in factū de quo vide p̄ cle. fi. j. eo. ti. z in. l. fi. C. de bonisq̄ libe. §. necessitatis. i glo. magna circa fi. vide qd̄ no. ¶ Sed in summa de re iudi. z an sententiā lata sup̄ exceptione perempta sit diffinitiuā uel interlocutoria. glo. singularis in clemē. vlti. §. alleg. tenet q̄ est interlocutoria: licz habet vim diffinitiuē. ergo vj sentire q̄trariū in. l. si aut. ff. de nego. gest. in. §. fi. Bal. cōcor. has glo. dicit: aut talis sententiā respicit cōdēnationē aut absolutionē z est diffinitiuā: aut respicit solū p̄cessum z tñc est interlocutoria z ita intelliges dictas glo. fm̄ glo. qd̄ est menti tenendū. ¶ Sed quero vtrū attemptata infra decē dies danda ad appellādum ab interlocutoria iudex teneatur suspēdere in p̄cessu. z videt̄ q̄ sic tex. est in. c. non solū. j. e. li. vj. dic q̄trariū qz als nunq̄ esset litū finis: z vide circa h̄ glo. singularem in. c. fi. j. eo. li. vj. ¶ Ultimo q̄ro glo. retētis eisdem terminis quid si haberet saluū cōductum nunquid talis citatio artaret ip̄m bene dicit q̄ non allegat tex. singularem in. c. accūs. ij. uel lit. nō cōtest. vbi dicit q̄ si lras saluū cōductus h̄ret non tñ debuisset se submittere suis capitalib⁹ inimicis: sed iam vidi perusij dubitari an saluū cōductus datus ad veniendū intelligit̄ datus ad recedendū z breuiter dñs me⁹ Angelus cōsultit per. c. fi. §. de treug. z pace. q̄ sit ibi dū dicit tex. q̄ illi debēt gaudere plena securitate eunte z redeunte. Amen

De cohabitatione clericorū z mulierum. R.

Extra. Casus. d. z. p. m. sic summat:

licite audimus diuina z percipim⁹ sacramenta: sed si est notoriū abstinere debemus nō tamen eo animo q̄ credam⁹ sacramenta taliū fore polluta. ¶ Primo in q̄one decisa arguit ad vtrāq̄ partem. Secūdo soluit. ibi: Certum. z ibi p̄mo distinguit circa qualitatem criminis. Secūdo circa animū abstinētis. ibi: Item aliud. Tertio cōcludit. ibi: Sine dubitatione. z. j. dicitur p̄sultatio que fuit an clerici fornicatoris diuina officia licite audiant z sacramēta ab ipso licite percipiant. Alicubi. p̄ hoc z. j. dum dicit: Alibi. videtur q̄ sufficiat allegatio generalis de quo. j. dicam. Nullus. xxij. di. nullus. z. c. p̄ter hoc. Audiat. nec ipse pōt in ecclia ab alijs audire: ut in. c. p̄ter hoc. Ad illam. dicit Petrus idē de epistola z euangelio vsus recipit q̄ ille sint partes missę z dic idēz de alijs officijs diuinis: ut in. c. p̄ter hoc. Scit dicit Jo. scientia iuris non facti. Bar. bri. contra per hanc decre. d. z. p. m. dicit Jo. excusari si intellexerit scientiam iuris que fundatur super quouis notorio iuris uel facti concubinam dicitur a con quod est simul z cubo as. i. simul cubans. l. appellat concubinam que sine nuptijs tenetur in domo quasi loco vxoris. ff. de verbo. signi. Ad assarius. cū concor. xxiiij. di. is qui. vnde Gratianus dicit q̄ concubina intelligitur que cessantibus legalibus instrumentis iuncta ē coniugali effectu assistitur. ea. di. §. concubina. z licz talis concubitus permittatur fm̄. ff. de zcubi. l. iij. secus fm̄ canones. xxiiij. q. iij. nemo. hic tamen ponitur large cuiusuis conditiōis sit mulier: z siue sit vpa siue sint plures: ut. §. et. j. per totū. Indubitanter si intelligas fm̄ conscientiam ob. c. sequēs. si de notorio non ob. quia illud de occulto legitur. xv. q. vltima. c. fi. Pollutus. ponitur pro inquinato sedato uel maculato propter peccatum. Purgatoria. nam etiam mortuis profuunt. xij. q. j. anime. Contagionum. id est peccatorum que purgantur diuinis officijs z ecclesiasticis sacramentis: siue sint venialia: siue mortalia. de consecratio. di. ij. cum omne. Sic autem dicitur peccatum ad instar mortui quod contagium siue pestilentia fm̄ físicos z vulgares appellatur quod admodum z execrabiler inualuit per totam italiam Anno domini. M. ccc. lviij. quo anno. d. et p. ac nutritor meus iubar z exemplar totius orbis in corpore diem clausit extremus: z annis precedentibus in partibus orie

bus orientalibus et sequentibus in alijs: itaq; circūiuit omnia mundi clymata: & quia a solennioribus medicis tūc audiui q; morbi ignorabatur conditio & cura: licz de ipso plene legerim in eorum auctoribus & ppter congruam veritatem de qua. j. dicam q; in alijs scripturis auctētis reperi licz a iuris practica videatur extraneum hic scribere putari non inutile. Dicit ergo Aug. li. Pestilentia est contagiū morbus late peruagatus omnes aut pene omnes inuoluens: qd declarat Sidorus li. iij. etymologiarū sic inquit: Pestilentia est contagiū quod dum vnum apprehenderit celeriter ad plures transit. Signatur enim ex corrupto aere: & in visceribus penetrando inmittitur. hic compleui q; per aeris potestates fiat: tamē sine arbitrio omnipotentis dei ideo non fit. dicta autem pestilentia quasi pestilentia pveluti incendiū depalcat ut toto descendat corpore. idem & contagiū a contingendo: quia quem tetigerit polluit ipsa & inguinaria ab igniū percussione: eadez & lues a labe & luctu vocata que tamen acuta est ut non habeat spaciū tps quo aut vita seperetur aut mors sed repentin^o languor simul cū morte venit. Ali^o dicit: Pestilentia ē morbus late vagans & contagiū suo quemcūq; tetigerit polluet. Que vō sit causa pestilentie dixerunt quidam quando pro peccatis hominū plaga & correctio certis imittitur aliqua ex causa: aut siccitatis: aut colorum: aut pluiarum: intemperantia aer corrumpitur sic quia naturalis ordinis perturbata temperie inficiuntur elementa & corruptibilis fit in homines. vnde & Virgilius: Corrupto celi trahit miserandaq; venit arboribus satisq; lues. Item alij dicunt: pestifera semina rerum multa ferri in aerem atq; suspendi & inter extremas celi partes aut ventis aut nubibus transportari: deinde quacūq; feruntur aut cadunt cuncta ad animalū necem corrumpunt: aut suspensa in aere & conspirantes trahimus auras: illa quoq; in corpus pariter absorbem^o: atq; inde languescēs morbo corpus aut visceribus terris aut percussione subita exanimatur. sicut enī celi nouitate uel aq; rū copia aduenientibus corpora distemperari & uicere adeo ut morbos concipiant: ita etiam aer corruptus ex alijs celi partibus veniens subita clade corpus corrumpit atq; repente vitam extinguit de isto morbo in vita beati Gregorius legitur q; fuit suo tempore: sed nunq; legitur q; fuerit ita generalis excessus pestiferus & tantarum personarum letabilis ut predicto tempore constat miserabiliter euenisse: nam pene omnes extinxit minima: & enim pars remansit ut angeli descriptio. s. posita ad litteram verificata dicatur. scio enim q; in alia bona vrbē in inguinibus aut ascellis. interdum in alijs partibus corporis vbi signa glandularum subito proūmpēbant dolore anxiositati: & infra triduum vitam hominis terminabant: & si vltra homine non exanimato durabant de vita spes dabatur: vbiq; quietus rumor vbiq; luctus & lachryme: domus tandem deserte etiam sine custode manebant. Nam a pridie domus plene honoribus sequenti die animantibus vacue remanebant nec erat qui ipsas tunc claudere attemptaret: filij & coniuges fugiebant genitorum & coniugum cadauera etiam insepulta: Dietatis obsequiū exhibētes visitando morbosos uel tumulando defunctos spiritum illic exalabant in proprijs edibus insepulti q; plurimi diutius remanserunt: nam & cadaueribus diuinum negabatur officium & q; horrendus ē dicere & scribere piget: sacerdotes confessiones audire & venerabile eucharistie sacramentum egrotis tribuere recusabant: sed & duos solos ecclesiarum priores a dicto cōtagio euasisse pluribus tertio renouatis compertus est. Per nō modicum tempus vox nulla sed continuū silentium seruabatur satis messes & vince plurime solijs vuisq; non vinde miatis arefcere diuulgatum testifico: q; de quatuor personis sexus & etatis differentia non habita tres in sex mensibus in hac vrbē hac de causa defecerūt ut exemplariter cognoscat q; diuio iudicio subrepat huiusmodi morbo. xxvij. numero doctorati in pbica medicinali infra tempus predictum vbi dicto sunt morbo perempti. Qualiscūq; bonus uel malus facta sunt officia diuina. Et sacramenta ab

omni. catholico non suspensio a iudice uel a iure. de offi. ordina. q; sedem. j. de prescriptionibus. veniens. j. de sumo. L. tanta. Adisteria. id est sacramenta que occultam siue inuisibilem secretam & conditam habent significationes uel intelligentiam vnde misterium contractum est & est idem q; sacramentum uel saltum uel absconditum: & misterium grece q; est secretum latine. j. q. j. multi. & debet scribi per y grecum: sed ministerium dicitur quodlibet officium. s. ti. j. c. j. de renunciati. nisi cum pridem in principio uel dignitas aut personatus. s. de elect. cum in cunctis. s. inferiora. j. de concessio. prebende. c. ij. uel aliud beneficium. j. ti. ij. c. ij. Christi fide. talia enim sunt sacramenta qualis est qui accipit ea. j. q. j. per Esaiam. Eterum. reperitur. j. co. c. cum in infinitis locis in iure & est coniunctio copulatiua orationum ut hic vnde non cadit proprie in principio sermonis & sicubi reperitur ut. s. de rescript. ceteris. de iuramē. calum. & de testi. cogen. ceterum. cum similibus. intelligē dū est orōne aliā pcessisse cui coniungebat quādoq; de uerlat j. co. c. de fide instrumentorum. inter. versi. ceterum. quādoq; non ut hic. Condemnatur. hic nō debet audiri. Toleratur. hic debet audiri. Non differtur. dicit glo. imo. cōfitetur si. C. vnde vi. conquerebatur. A talis. qui pene occulti sunt fm glo. & idem Hostie. tu dic a talium qui notarij sunt per litteram sequentem nec hic determinat quando debeant emitti sed quo anno fm De. & Al. latenter tamen q; sine illis verbis ut petendi licentia & c. vsq; ibi buismodi posset stricte exponi pma sed fm hoc in littera esset superfluitas cōtra id. s. de maiori. & obediē. solite. cū similibus. Trabantur. propter ruboris confusionem. si. j. de diaconi. de illa. j. de senten. excom: nu. cum non ab homine. & sub. hec licz Respuantur. quasi polluti quod non licet. Sine. prepositio priuatiua. ad idez. iij. q. vij. qui sine xij. q. ij. sine. de peni. di. ij. si enim inquit. versi. petrus. alibi est inclusiua ut ibi nihil in terris sine causa sit. Job. v. et Ecclesiastici. xxxij. Sili sine consilio nihil facias. & xxxij. Sine iudicio nihil facias contra eum. & Matthei. xij. et Marci. xj. Non est propheta sine honore. et Johannis xv. Sine me nihil potestis facere. Ad idem supra de maiortate & obediētia. solite. ibi non: Sine causa & c. vtroq; modo ponitur. j. de noui operis denunciatione. c. ij. vbi hec dictio triplicatur ex quibus colligo q; inserta orationi negatiue includit als excludit siue priuati alibi est verbum xi. q. iij. inter verba. & c. inolite. xxij. q. j. in principio. j. de voto. magne. j. de custo. eucharistia. c. ij. s. de nunciatiō. cum pridem. s. pro graui. Itaq; conuinctio illatiua & infert ex dictis sic. j. q. j. s. ex his itaq; & s. cum itaq; de penitenti. distincti. iij. s. sic itaq; alibi est collatiua. j. q. iij. s. iam itaq; xxvij. q. ij. rem itaq; de consecra. distinctio. iij. cum itaq; & tunc videtur aduerbium affirmandi. Clericis. inferioribus a presbyteris: ideo autē sic loquitur: quia etiam supra de presbytero singulariter fuerat habita mentio de quo expriment canones qui videbantur sibi contrarij & pro tanto copulatiua: et quia sequitur non ponitur proprie cum cuius propria natura est diuersa coniungere. s. de electionibus. quia propter. & c. ecclesia lon. ff. de conditio. institu. si heredi. institu. de heredibus instituendis. s. vltimo. de verborum obligatione. si quis ita. sed excusatio auctoris. sic quia si appellatio clericorum includat presbyteros de se tamen in materia in qua de presbytero singularis fuit habita mentio ad omne dubium tollendum fuit vtile sibi ipsum in declinatione specificari post verbum generale q; ceteris casibus specialibus non includit simile quod notauit. j. de concessione prebende. post translationes Gramatici dicunt q; hec copulatiua et pro pluribus modis accipi poterit qui notatur his versibus. A gregat ad ingat: in format diuidit vnit: Explet & exponit est simplex distribuitq; Aduersum que notat suspendit demq; firmat. Aggregat in syllogismis. Adiungit: ut in zeumatis: ut clerici sunt & ego. vnde idem quandoq; sonat quod etiā xj. q. j. siluester. & ita potest hic sumi per id quod dixi. facit ff. de fundo instructo. l. seye. s. gaio. Informat ut nomen

significat substantiam et qualitatem et sic unum de duobus adiectiuis resoluitur in substantiuum. ut in: Arma virūq; cano. id est armatum virum. vnde quod dixi de celebrati. missa. cum marthe. §. quesuisti. Diuidit. ut titius et seius. legit. Unit. id est ut homo ex carne et anima rationabili. c. ti. in quadam. Explet. ut talis est socrates qualis et plato exponit. §. de procur. c. j. de iur. patro. nob. de rescō. c. pasto. ral. j. rñso. §. ti. j. c. j. est simplex. ut socrate legere et platonē disputare: est unum dictum. Distribuit ut socrates et plato legit. Aduersamq; notat ut si dixi. suspendit ut si titius legit etiam ipse scribit. Firmit. ut ibi: sicut et nos dimittimus in veritate dimittimus. Quandoq; ponitur copulatiua pro disiunctiua: sed improprie. §. co. ti. clerici. et c. vltimo. ff. de verborum significatione. sepe. de hoc de re scriptis. c. ij. Quamq; alibi est coniunctio aduersatiua et ponitur pro quibus. xxij. distinctio. quamq;. de lec. et de censu. b. quamq;. lib. vj. C. qui. fa. poss. l. j. ff. ad velletianum. q. q. §. de procuratoribus. tue. §. de ordine cognitionis. c. ij. et vltimo. vbi non ponitur improprie sicut quosdam. Fornicarijs. concor. §. eodem. sicut. et c. sequenti. cum dicuntur a fornicatione que omnem carnalem concubitum illicitum comprehendit. xxxvj. q. j. §. cum ergo. Sumpsit autem nomen a quibusdam edificijs que antiqui vocabant fornices in quibus meretrices proseruabantur sicut Isidorus. Quādiu. aduerbium temporis. ij. q. ij. tamdiu. in clementinis de appellationibus. quamdiu. ff. de actio. et obligatio. l. vltima. de acquirenda possessione. si rem mobilem. quamq;. notat specierum quantitatem. ff. familie heredis. si similia. §. nec solum. Tolerantur. toleratione que excuset. xxij. q. iij. tu bonus. nam multa per patientiam et c. j. de prebendis. dudum. Operis euidencia. puta quia mulierem suspectam tenet in domo. xxxij. q. j. c. j. §. eodem. si quisquas. dicit Innocentius q. si clericum inuenirem coire cum muliere non propterea cum vitabo nisi alis sit notorium et hinc quod de euidencia dicitur est simile quod dicit. j. de fide instrumentorum. euidenter locuplete. ff. qui satisfacere coguntur. l. j. §. j. Diuina mysteria. ut missa et alie. Hore. diurne et nocturne. Sacramenta. ut baptismus penitentia extrema unctio et similia. Primo nota vltra summam per allegatione generali q. sufficit dicere scriptum est in iure simile. j. de preben. c. ij. vj. q. iij. scriptum est in lege. xlv. distinctio. c. ij. de hoc eadez distinctione. hinc. et j. q. j. euidentes. et in spec. de disputati. et allegat. §. porro. versi. in summa. et infra dicam plenius. Secundo q. hominis malicia non vitiat rem sacram: ut infra dicam. Tertio q. proprium sanctorum est purgare vitia. concor. all. super verbo contagionum. Ex his sequitur q. propria virtus non potest auferri ab eo cui inheret: de hoc dicit ut infra de baptis. maiores. in fine. Quarto q. in christi fide peccata purgantur. infra de baptisina. debitum. de presbytero non baptisato. c. ij. Quinto q. vnusquisq; ad hoc debet intendere ut procuraret peccatorem a peccato eius trahere. lxxij. distinctio. c. ij. et infra de hereti. c. ij. et facit ad materiam de correctione fraterna de qua plene scripsi in eodem tit. cum ex iniuncto. Sexto q. notorius fornicator ipso iure est suspensus quo ad se et alios. infra. c. fi. vbi de hoc. Circa primum quod notauit oppo. de autenti. sed cum testamento. C. ad. l. falcidiam. in situ. de pena temere. liti. in fi. ff. de postulatio. l. j. in fi. ij. q. j. in primis. versi. de persona. j. q. ij. de electio. cum contra certam. et clemen. ne clericus uel monachus. quoniam. So. legis latozi sufficit allegatio generalis. supra de causa possessiois. pastoralis. infra de noui operis nunciatione. c. j. cum similibus. sed alijs non: Probatur hec solutio de constitutio. c. j. li. vj. uel dicit q. si constat de lege uel canone sufficit allegatio generalis: alis oportuna est specialis et certa pro hac solutione facit. §. de fide instrumentorum. pastoralis. vnde dicit q. allegatio talis esse debet q. per iudicem intelligatur allegans siue sit generalis siue specialis. xxvij. q. j. sic enim. in fi. naz et nimia generalitas parit obscuritatem. §. de libelli oblatione. c. ij. cum similibus. Ad id quod secundo notauit oppo. dicit

ronymus q. quāuis sacramenta sint in sui specie que offeruntur tamen quia tractata sunt ab illo qui pollutus est in anima omnia pollutantur. j. q. j. sic plus. Et Gregorius. ea. questione. in vltima. ad finem. polluumus itaq; panem. id est corpus christi. quando indigne accedimus ad altare et sordidi immundum sanguinem bibimus. ad idem ea. questione. sacerdotes. et v. c. seq. So. nullus potest reuera quod sanctum est polluere ut hic quod enim sanctum firmum est et stabile nec corrumpi aut coinquinari potest. C. de episcopis et clericis. si quamq;. sed incorrupta et polluta se ipsa coinquant. j. q. j. si fuerit. et c. pisanam. §. ex his. Letera quidem fas et c. xv. questione vltima. c. vltimo. uel illa polluit quantum est in se. xlix. distinctione. c. fi. et questione j. christus et si ergo. et §. cum ergo. Item contradicit Augustinus. Neq; in homine bono neq; in malo sacramenta dei fugiat. So. dic fugiat. id est peiora extimet uel nulla et sic concor. uel intelligas de peccatore tollerato non suspensio. Item concor. j. de simoni. tanta. Solutio quadruplex quo ad similitudinem dispensandi uel cōsecratio initio uel de officij potestate: uel melius illud de non preciso ut ibi notatur. Item contra. lxxxj. distinctione Adarimianus. j. de clericis excommunicati. ministranti. illud. So. ut supra. ex quibus patet q. suspensus quo ad se et si de merito iuris non audiatur: auditur de ecclesie merito. Nam et inter sacerdotem sanctum et prophanum hoc interest: quia oratio prophani vnico merito roboratur: sed sancti oratio duplici ut. j. ad Corinthios. v. Quarto bene presunt presbyterij duplici honore. xxv. distinctione. ecclesie. Alterius op. videtur etiam q. occultum concubinarium licet vitare saltem ante penitentiam cum non valeat promoueri supra ab his qui sciunt vitari possunt sicut Hostien. sed non in publico. de senten. excommunicati. ex tenore. simile. j. eo. c. fi. cum similibus. vnde dicit Inno. q. generale est quozlibet suspensorum a iure sine hominis sententia pro notorijs criminibus licet cuiq; eos vitare: et si a prelati tolerentur. zidem de irregularibus. sed si crimina pro quibus sunt a iure suspensi sunt occulta: etiam si sint grauia: ut homicidium Symonia et huiusmodi tamen vitari non debet. in his quoq; ab his recipi debent ut hic et de consecrati. di. ij. non prohibeat. et si essent excommunicati occulti. vj. q. ij. si tamen et supra. de offi. ordinarij. si sacerdos. Primo soleo querere de ratione decretorum quare a concubinario non notorio licite audiuntur diuina et percipiuntur sacramenta. patet ratio ne publicetur quod est occultum. contra idem de peniten. di. j. non tibi dico. in preallegato. c. non prohibeat. et in decre. si sacerdos. speciale autem est in concubinario publico q. sit suspensus a iure etiam quo ad alios in criminis execrationem propter ipsius frequentatione cum pronitatem ad ipsum. xxv. di. §. nunc autem. l. di. quia ma. xxxij. q. vj. quid in omnibus. l. aut facta. ff. de penis canonizata. de peni. di. j. de hoc. §. de prescriptio. cum non liceat. Secundo quero nunquid parrochianus sacerdos publici concubinarij possit propria auctoritate ab alio officium audire et sacramenta percipere. Hosti. j. de parrochis. c. ij. videtur innuere q. possit per hanc decre. ad hoc. j. de temp. ordina. eos qui. li. vj. Sed contra quod ibi no. scz q. illud quod est speciale in suspensum in illo casu quia ordinauerit clericos aliene diocesis quia eorum subditi libere possunt ab alijs ordinari: ergo secus in alijs suspensis. xvj. q. j. hinc etiaz. xxvj. di. non exemplo. Hoc placet cum tunc requiratur ad episcopum uel ad alium qui hanc licentiaz dare potest sicut nota. de officio archipresbyteri. c. penul. j. de penis et remissionibus. omnis. et per dominum et patrem meum in clementi. de priuilegijs. religiosi. Hoc verum nisi necessitas immineret cui est satisfaciendum de oportunitate captata ab aliquo predictorum licentia impetrandi. infra de penis. licet. et c. fina. cum similibus. Tractauerunt hic aliqui an notorius fornicarius uel alius suspensus a canone celebrans diuina officia sit irregularis de quo deo duce plene dicam infra de clericis excommunicati. ministranti. c. vltimo. vbi moderni notauerunt.

Expeditis

Expeditis his que faciunt ad materiam decre. principa-
liter respectu tituli et casus sui hic quod papa distinguit et id est
j. c. proxi. et c. ultimo et glo. hic aliquid notavit de materia
notorij et pleni. ij. q. i. manifesta. Inno. et hosti. confuse. val
de. j. c. proximo speculatoz ordinatus et aliquid clarior
in spe. de notorij criminibus. d. z. p. m. ad glo. hic positam
addit quod notat Inno. et hosti. j. c. primo et quod materia subtilis
est valde quod notat glo. in predi. c. manifesta dum dixit de
notorio tractavimus. et quod sit ignoramus ideo quantum clarior
potero materiam brevitate salva explicare conabor. Igitur
ad evidentiam clariorum potest dici quod cum de probatio-
ne queritur diversa subiectorum vocabula. In genere pro-
feruntur. v. argumetum presumpcio indicium. Fama rumor
occultum pene occultum manifestum et notorium. Argumetum
dicitur illatio rei dubie fidem faciens de tali loqui-
tur. j. de cele. mis. in quadam ibi nec vero posset argu-
mento probari et hoc secundum loyos dividitur in qua-
tuor species ut dixi. s. de summa trini. sup rubrica. Alio modo
dicitur argumentum large prout mentes vel intellectum
arguit. i. de ignorantia reprehendit et sic omne id per quod in-
tellectus illuminatur qualitercumque dicitur argumentum in-
de et si non iure vel vere inferat tamen si ad intellectum in-
formandum inducitur argumentum potest dici. j. de be-
reti. cum ex iniuncto ibi quod si forte quis argute et c. et secun-
dum istum modum comprehendit omnem probationis
modum plenum semiplenum vel debilem sic sumitur. ff.
de testi. l. i. et c. iij. q. iij. sola. ij. q. vj. sunt quor. C. quoruz ap.
non reci. l. ij. s. de testi. preterea in fi. In quibus colligitur
et omnes modi qui ad probationem faciunt argumenta dis-
cuntur. facit quod nota. s. de cle. peregr. tue. Presumpcio est
cognitio ex circumstantijs resultas. s. de psump. ex studijs
et per totum unde variatur debilitatur et fortificatur plus
et minus prout suadent circumstantie ex quibus resultat de h
plene. l. di. ferruz. j. de spon. Is qui. ij. q. i. pmo semp. s. de
psump. quanto. et per sumistas et speculatozem in illo titulo
de presump. Indicium est signum ex quo procedit pre-
sumptio et tale quandoque probationem facit quandoque ad-
municulatur. s. de cle. peregr. tue. et ibi nota. j. qui fil. sint
leg. transmissi. j. de here. excodi. s. ultimo. C. de pbationi-
bus indicia. unde per signum quod indicium appellatur argu-
mentum intellectus ut hoc vel illud presumat et per hoc
potes intelligere quomodo ista tria differant inter se.
Dicitur autem indicium ab indicando. i. monstrando. j.
de fur. q. cu fure. ff. de prescrip. v. l. solit. Fama duplex
est. s. de homine et inter homines fama de homine sic de-
scribitur quod est illese dignitatis stat. vita et moribus copro-
batas. ff. de var. et extraor. cogni. l. cognitionum. s. extima-
tio predicta descriptio continet bone fame quam qui ne-
gligit crudelis est. xij. q. i. nolo unde ap. primo ad corin.
viii. expedit magis mori quam ut gloriam meam quis eva-
cuet. i. q. ij. facer dos. unde lex docet quod propter hanc labo-
rare debet quis. s. ut habeat nomen. i. famam honesti viri.
ff. ad rebelles. l. facta. s. si in danda. Nam et ab his quod
foris sunt cuius debet bonam famam habere. l. iij. di. plebs
et c. nosce. et c. nota. civium. viij. q. i. licet glo. xij. q. secunda
quatuor de cose. di. i. iubemus vbi soluitur contrarium de
c. se. xi. q. iij. et clarior. e. ti. pnti ad ide. s. de elec. Innotuit
de sacra vnc. c. vno. s. ad exhibendus. Et eccle. xli. legif cura
habe de bono nomine hoc enim magis permanebit tibi quam
mille thesauri magni et preciosi et eccle. vij. Melius est no-
men bonum quam vnguentum preciosa et facit. xj. q. iij. non sunt
sed si de hac fa. dabitur in loco conuersationis est querens
dum de elec. postquam. c. scriptum de presumptionibus cum in-
iuentur de pur. canonica. c. pe. et c. cum dilec. Fame con-
trarium est infamia. s. lese dignitatis stat. vite et moribus
reprobatur que quod contrabatur habetur. iij. q. vij. s. tria ad
fi. et quomodo abolef. vj. q. j. c. ij. et dixi de re iudi. cum te de
infamia facti que dicitur infamatio dic vt. j. c. proximo. ij.
q. v. omnibus et c. presbiter et c. si mala. j. de pur. canonica
per totum. Fama inter homines est publica et conditio infama-
tio vel proclamatio ex sola suspitione et certo auctore proue-
niens. xvi. di. sunt nonnulli. j. c. proximo. j. de pur. c. cum in

iuventute vel est vulgi loci seu maioris partis opinio rei de
qua queritur consens. j. de accusationibus inquisitiois infi.
ff. de testa. l. iij. s. eiusdem. iij. q. iij. Sepe. s. de presump.
litteris et c. iij. loco. an autem per se probet et probetur no.
in predictis iuribus et an probet cum vno teste dic vt dixi. s.
de testibus veniens. iij. Item quomodo probetur et repro-
betur dic vt dicam. j. de accu. cum oporteat et c. inquisitio
nis in fi. s. de testi. cum causaz Materiam fame vel infamie
generalis no. Guil. in spe. de notorij criminibus. s. vt aut
et in remissioibus ibi posit. Rumor est particularis infama-
tio seu proclamatio de eo qui cogno. consan. vj. sue sup eo
ex suspitione de elec. osius et incerto auctore proueniens
j. de regula. c. veniens et per hoc patet in quo differat a fa-
ma. Et quod debilius agit ad probationem vt in iuris predi-
ctis. Occultum quod probari non potest. j. vt in eccle. benefi. c.
vno et ideo a solo deo punif. ij. q. v. consuluit. vj. q. j. si om-
nia de simo. sic tuis in fi. et sequenti. Ecclesia tamen et datur
et verbalem penam imponit pro crimine occulto sed occul-
tum peccatozem spaliter. i. manifeste et specificce non pu-
nit. i. non publice. nisi fiat fides ita intelligas predicta iu-
ra et quod no. in clemen. de here. multorum ad fi. non ob. lex
C. de ap. omnis. c. siquis quod all. glo. quod ibi credebatur occul-
tum quod non erat vel exponit ibi occulta. Pene occultum di-
citur quod per paucos. vel difficulter probari potest sicut se-
cretum quod factum fuit in presenti a. v. personaruz de pe. di.
j. s. bec ergo secreta et id donec clare fiat fides ab ecclesia
tolleratur vt hic. Manifestum sumitur duobus modis. s.
vt est genus et includit sub se. manifestus vt est species et no-
torium unde bec est vera omne notorium est manifestus. j.
de verbo. signi. cum olim et c. saper quibusdam. ij. q. j. ma-
nifesta et de manifesta. Item aliqua dicuntur manifesta. no-
notoria tunc est species distincta a notorio quod non patet sed
de facili potest patere vel probari. xxi. q. iij. eorum proba-
tur bec distinctio. j. de sy. de hoc. et autem manifestum pro-
ut distinguitur a notorio publica seu famosa infamatio et co-
munit ex certa et certis auctoribus proueniens et quod proba-
ri potest facit. ff. de testa. heredes palam. j. de diuor. ijs por-
ro de notorio dicunt doctores quod est triplex iuris presump-
tionis et facti. Iur est spontanea confessio de confessioni-
bus. c. i. et hic Clara probatio. j. de verboruz significationi-
bus cum olim Iusta et irrenocabilis diffinitio vt hic et c. j. c.
ultimo. ff. de testa. ho. ingenium. Sciendum est autem quod
Alicuius dixit. j. c. proximo quod per confessionem vel sen-
tentiam non potest aliquid esse notorium quod talia possunt
esse falsa et sic posset esse notorium quod nunquam fuit credo quod intel-
lexit per euidetiam unde se referebat ad essentialem euiden-
tiam et accusat. vt ibi no. constat enim quod hic et c. j. c. ultimo
cum sy. predictis modis a iure notorium dicitur unde fa-
teor quod quis potest falsum confiteri vel contra veritatem co-
demnari. sed ius facta confessione vel lata sententia ea ha-
bet pro veris et hoc modo pro notorij donec legitime re-
uocaretur. Et ideo dicit lex quod res iudicata pro veritate ac-
cipitur. i. a iur verum presumitur quod sententiam est ex quo sen-
tentia transiit in rem iudicatum. ff. de regu. iur res iudi-
cata. In talibus notoria iur probatio recipitur et contra si
in dubium reuocetur. s. de re iud. sicut et quis appellans au-
ditur de ap. romana. s. sin autem li. vj. quod sane intelligas sal-
uo quod dicitur de conuicto confesso. C. quorum ap. non reci.
obseruare. ij. q. vj. s. sunt quorum et no. ff. de ap. l. fi. s. i. et
vt dixi. s. de ap. cum spali. Sed oppono quod per sententiam
et nugatorie dicitur notorium semper procedit confessio vel
probatio. ij. q. j. nos in queque et c. multi. ergo et c. Nugatio
est prohibita. s. de elec. j. de verbo. signi. forus. Solo. li-
cet per vnum veniatur ad aliud et sint eiusdem effectus. non
sequitur quod sint eadem. Sy. s. de foro competent. c. vlti.
potest enim esse quod de sententia constat et non de alijs. Ires
potest esse quod nulla precedente confessione vel proba-
tione fertur sententia et sic iniuste contra ius litigatoris te-
net et non appellatur ab ea unde transit in rem iudicatum
Et sic omnino est modus iste notorij diuersus ab hijs su-
pra de re iudi. cum inter nos. Notorium autem presump-
tionis secundum hosti. et alios est iur euidetia euideter

presumpta ut paternitas et filiatio. ff. de in ius vocado. qd
 semp. ff. de bus qui sui uel alieni iuris sunt. l. filiu. j. qui fil.
 sint legi. trasmisse. Item sanguinitas. j. de iur. porro. in
 fi. item crimine infamati deficientis in purgati. j. c. primo de
 sumo. insinuat. cu sumi. ponit Inno. exempla de isto noto
 rio presumptionis p canonem. ii. q. i. de manifesta. xxxii. q. i.
 c. ii. j. de emptio. et vendi. ad nostram. j. de pigno. illo nos.
 Predicta descriptio notorii presumptionis. no plus decla
 rat q descriptu est: quare non placet dicere notorium presu
 ptionis est iuris euidentia euidenter presumpita: nihil aliud
 est dicere q idem per idem ut patet p sequet. Item verbis
 iuris infert q notorium presumptionis sit notorium iuris et sic
 non sunt spes diuerse cum p differentiam aliquam non distin
 guantur. que aut sequuntur sunt exempla q non faciunt differen
 tiam specificam sed indiuiduam ut p se patet p predicta iu
 ra videt mihi et id qd supra dcm est notorium iuris possit di
 ci presumptionis: q ita sit. put quis cofitetur uel ut pbatur
 uel put sententia e lata pcedit a presumptione iuris. na et alif
 possit se veritas hie: ut sup dixi. Et inde videt q congrueti
 diceretur q notorium presumptionis e factu uel dictu ex publi
 cis circumstantiis a iure p veritate acceptum et si aliter veri
 tas ee possit ut in pdicta. l. res iudicata. et in decret. porro. f
 si. cum sumi. Tn tale notorium presumpitum diuidit inter iudi
 ciale et extraiudiciale. de iudiciali intelligit qd dictu est de
 notorio iuris de extraiudiciali: qd dictu est de notorio pre
 sumptionis. Secundo hic qro an in notorio presumpito re
 quiratur iuris ordo: et de iudiciali no est questio in eodez iu
 dicio. qualis eni sit modus pcedendi post confessione pba
 tionem uel sententiam iuris est certum. et si in alio iudicio su
 per eo q sit in alio factum notorium litigaretur etia planuz
 est q tuc iuris ordo e seruandus. facit pdicta decre. sicut. de
 re iudi. et qd dixi. s. de resti. spol. cum ad sedem. de ordine
 seruado in ca appellati onis: iura clara sunt. Si aut qrit
 de notorio presumpito extra iudicium dicit Inno. q id e scri
 bunt. Alij q in notorio presumptionis necessarius est ordo
 iuris: sed sufficit pbare circumstantias: et si non pbetur factu
 ar. in pcece. decre. tertio. xxij. q. j. c. ij. videtur mihi q intel
 lerit quando circumstantie no erant publice ut tunc sit ne
 cessarius ordo iuris in pbatione illarum quibus proba
 tis habeatur notorium presumptionis: sed si bene consideret
 erit tunc notorium presumptionis iudiciale in quo ut dixi
 ius in ordine est clarum. Sz q de notorio presumpito extra
 iudiciali credo sine preiudicio melioris iudicij: et ordo iuris
 non est necessarius quatum ad libellum et lit. cotesta. sed si
 iudici no constat probari debet ei notorietas: non dico per
 probationem circumstantiarum facti de necessitate. Sz satis
 erit testes dicere q omnis uel maior pars personaruz loci
 ita affirmat ita asserunt. f. circumstantias ex quibus id presu
 mitur: puta q talis habet uel habebit pro filio et ipe talis ha
 bebat dcm talem pro patre: et q ita dicebatur haberi et re
 purari alijs nec audierunt qtrarium dicentes id e in simi
 libus. Sz ubi ageretur sup actu presumptionis: non tamen
 q illud diceretur notorium tuc recte procedit dictu docto
 ru et ois ordo iuris est necessari: sed satis e circumstantias ex
 quibus orit presumptio pbari etia p hoc sem erit iuris ordinē
 no necessariu in notorio presumpito meo iudicio pbat aperte
 imo v exp: essum. ij. q. j. de manifesta. p qd. c. Innoc. et alij
 exp: licat notorium presumptionis: et ibi dicit text: q nec ac
 cusator nec testes nec ordo iuris fuit necessari. id e v exp: s
 sum. s. de fil. pbyte. qm. et j. de diuoz. porro. ij. rns. q aut
 no sit necesse q testes deponat de visu circumstantiarum sa
 tis e q de illis deponat p dcm alioz eade iura subtiliter in
 tellecta coprobat etia illud qd. j. dicas de notorio facti nec
 video nec intelligo q aliter deberet uel posset appellari no
 toriu si taliu circumstantiaru p testimoniū de visu eet oportu
 na pbatio: ut. j. declarabo. Tnc descendo ad notorium sci
 qd describit q est sem sic exhibitu aspectui hominu q nul
 la pot terguerfatione celari: ut. j. c. vlti. et j. de vbo. signifi.
 cum olim. vñ Ancē. dixit q notorium facti e qd commissuz ul
 sem non dubitat ex populo uel maiori parte populi: no eni
 exigat toti populi noticia: sed sufficit maioris part: ut. j. di

ca. Est aut sciendū q notorium facti fm doctores ast triplex
 Na quoddā est facti transeuntis et no redeuntis adhuc in
 terpellati aliud cōtinu siue permanētis. De notorio facti
 actus transeuntis exemplificat in episcopo transeunte pu
 blice ad alium sedem: uel cum qs publice interfecit aliquē
 in platea. s. de elec. bone. s. de transactio. quanto. ij. q. j. s.
 quādo aut. Et intelligas talia notoria viuētibus illis i quo
 rū conspectu istud factū fuit. licz enim istud dicatur popu
 lus qui est hodie et qui fuit olim. ff. de iudicijs. pponeretur
 vij. q. j. deniqz. tamē constat q non sunt eedem persone b
 verum nisi continuata memoria id cōsentret sicut dicim
 notorium christū passum. de cōse. di. ij. semel passus. et c. se.
 j. q. iij. c. notādū. ul cōstātū fuisse et troia destructā et filia
 Dixit tñ Albert^o de bon. q no est bonum exempluz de oc
 ciso in platea publice: q pot ee q hoc non cōstat iudici et ac
 cusatus inficiat. facit. ij. q. v. s. vlti. sed istud no pcedit ut. j.
 dicā. De notorio act^o interpellati patet de eo qd sit publi
 ce et sic reperit cū interpellatione ut ē crimen vsurarij pub.
 j. de vsuris. cum tu. et c. cum indictioe. dicit tamē quidā
 q tale crimen ē notorium actus permanentis qd pot susti
 neri ut in eo qui est in ea re paratus publice et cōtinue mu
 tuatas vsuras recipit. De notorio facti actus continui
 exemplificatur cum clericus in carcere detinetur. s. de ap
 pella. dilectus. in detinente publice cōcubinam in domo:
 mensa: uel lecto. ii. q. j. de manifesta. et eo fortius si liberiva
 giunt in cuius gremio infra. c. proximo. C. de nuptijs. si vi
 cinis. xxij. distin. p. i. s. q. lxxij. distincti. proposuisti. infra
 de diuoz. ijs. significasti. Licet enim copula non possit es
 se notoria: quia non fit sub conspectu hominum: ius tamen
 sic ad hoc uehementer presumpit q id fore notorium repu
 tat et ideo pro notorio facti habetur: licet sit hoc casu ex iu
 ris presumptione procedat sic intellectum hic. et infra. c.
 proximo. cum similibus. Item in eo qui continuo perse
 quitur dominum suum contra fidelitatem qua ei est ascri
 ctus. s. de electio. venerabilem. infra de excessi. prelatorū.
 grauem. C. Uiso quid sit notorium facti et quot et quibus
 modis dicatur. quero de multis. C. Primo qualiter no
 torium facti deprehendatur et cognoscatur. C. Secundo
 an in eo ordo iuris valeat obseruari. C. Tertio an per iu
 dicem sine peccato ordo iuris in eo valeat obseruari.
 Quarto de citatione et sententia speciali an illa saltem
 sit necessaria. C. Quinto an factum quod dicitur notori
 um debeat probari. C. Sexto an per duos testes probe
 tur notorium. C. Septimo quid debeant dicere testes qui
 super notorio deponunt. C. Octauo an a sententia lata su
 per notorio possit appellari. Deinde interferam aliqua du
 bia que prout melius potero expediam. C. Ad primum
 veniens primo oppono q questio no procedat cum nil pos
 sit proprie dici notorium quia reo negante res efficitur du
 bia. C. qui ad litem proclamantur. non licet. l. iij. sed sem
 per poterit negare etiam id quod dicitur notorium. ergo
 et. C. Solutio. Quidam dixerunt q eo casu quo reus ne
 gat non est notorium: vnde reo presente seruabitur ordo
 iuris. ff. de custodi. et exi. reorum. diuus. ii. q. viii. per totuz
 sed si non fuerit presens uel recessit secus ratione predi
 eta. Sed hoc destruit omnia omnia iura que de notorio
 loquuntur et descrip. quoqz quas supra dedi: ut per se pa
 tet. Dic ergo q negatio rei non tollit notorium: ut per se
 patet quia verba veritatem non immutant. ff. de officio p
 fidis. illicitas. s. veritas. supra de re iudicata. cu3 inter vos
 si ergo reus negat simpliciter hoc nihil est. Si aut aliqd
 proponit ad sui excusationem tunc si id est probabile audi
 tur quia nulli est legitima defensio deneganda. s. de offi.
 legati. ex parte. et de exception. cum inter. j. de accusatio.
 qualiter. ii. s. debent. et in clementi. de re iudica. pastora
 lis. cum similibus. sed natura notorii quantum ad moduz
 procedendi non mutatur sic posset intelligi. ii. q. j. deus oi
 potēs. Quod aut dicitur p negationem rem fieri dubi
 am intelligendum est de pbabili. sed ubi ponit notorium no
 est nec esse potest probabilis. sed si negatur notorium et iudi
 ci non constat tunc erit probandum vt. j. dicitur q si fuerit

probatu pceditur vt in notorio e pcededu. Si aut no fue-
rit pbatu appet male incohatu negociu n si iudex ad alicu
ius instatia pcedebat absoluet reu ab illa istatia qi inepta
fuerit instatis petitio. sed est postea accusante vel petete ap
te audiet iur ordine obseruato. j. d iudicij examinata. z p
hoc rridetur ad id qd v f posse opponi de circuitu. Et p dca
no solu in criminalib: s: et in civilib: hnt locu dnm d civile
ppositu pbabiliter possit dici notoriu al no ee dubiu hoc
dico qz tuc vtriusqz est eade ro qz rē. s. de trāssa. c. ij. vbi at
primo iudex incohatet pcedere ex offō qd iur. j. dca. ad
qōne ergo veniens dnt doctores q notoriu sci deprehēdit
ex tribus. s. ex loco qz id factum fuit in loco pub lico. vt. l.
aut facta. ff. de peni. di. i. aut scā. j. de homi. sicut dignum
instat. de iniur. s. atrox. Secdo ex multitudine qz oēs v ma
ior ps psonaz loci fuit pns ita q id pcepit. ij. q. i. celū. rriij
q. iij. cum quis. j. de purg. ca. constitut. hoc teneas q et ex
diffinitioe notozij posita bene probatur licet qdā dixerint
de decem quidā de duobus quoz probationes non edelū
dunt quidam tamen dixerunt arbitrariū numez coz q ba
buerunt interesse vt quid dicatur notorium qz rō non vide
tur iur expressa ar. ff. de iurdict. dele. l. i. s. i. ff. de verbo.
obliga. continuis. s. i. z. ij. j. de offō deleg. de causis primo
responsio hoc potest sustineri si quereretur quantus minor
pars debet exercere al est expressum vt supra dixi.

Tertio deprehenditur notorium facti ex temporis
qualitate: quade die id factum est non de nocte. rriij.
q. ij. perniciosam z in pzealle. lege aut facta de pe. di. quin
ta consideretur z in predicto. c. sicut dignum de offi. dele.
consuluit: tamen in hoc considerāda est qualitas actus qui
dicitur notorius z quo sensu percipiatur z vsus siue consue
tudo z huiusmodi que diuersas temporuz qualitates respi
cit per se patet vnde sonus campane de nocte possit ee no
torium concurrentibus alijs circūstantijs z hec etiam pro
bantur in predictis iuribus. Ad secundam questionē qua
queritur an ordo iur debeat obseruari respōdent iur. q. nō
ij. q. i. manifesta z. c. se. z. c. de manifesta z. c. celum. C. de ac
cusa. ea quidem. ff. qui fisco. si vero pro condēnato. s. i. s. d
elect. bone. j. de fil. presbiterozum quoniam de testi. cog.
super eo. de diuoz. porro de accusa. euident. cum si. ex qui
bus colligitur q accusatio. denunciatio petitio litis conte. p
batio non sunt necessaria z ideo dicitur q in notozijs non
est seruandus iur ordo qui debet in alijs obseruari vel non
debet per omnia iur ordo obseruari. s. de iur iur. ad nram
. iij. sic potest intelligi de accu. qualiter. ij. s. ad corrigēdos
de symo. licet ely. post prin. cōiter dicitur tñ q si factum est
notorium alijs tamē omnino iudicis examinatio est neces
saria vt etiam dicit Gratianus. ij. q. i. s. quando vero q p
bat per. c. omnipotens q ibi sequitur z hoc non est dubius
q iudici debet constare saltem q sit notorium etiam tunc
examinat sic potest intelligi. s. de elec. bone. i. c. venerabile
z no. in predicta decre. ad nostram. iij. z. j. de offi. dele. c. i.
li. vi. z. j. de sen. ex. solet li. vi. vbi est expressus. Et ita debz
intelligi predicta. l. ea quidem cañ. iij. q. iij. que. l. dicit q
quidam voluerunt dicere. l. qz credatur officiali super no
torio sed vult q audiatur officialis denunciās notoria sine
inscriptione vt ibi no. Quid autem coram iudice sit pro
bandus si reus nō confitetur. j. dicitur. Sed quid si est no
torium iudici z alijs puta q factum fuit aliquid in conspe
ctuiudicis z populi vel maioris partis. Dicunt quidā q
si fuit factum iudice sedente pro tribunali tunc non est ne
cessaria alia examinatio vel probatio secus si iudice non se
dente pro tribunali hoc sibi innotuit z sic intelligitur deñi
Gratiani. ij. q. i. s. quando autem vt ibi notatur. sed Gra
tianus hoc ibi nō dicit sed videtur velle q quandocūqz sit
notum factum iudici z alijs examinatio est necessaria quo
ad probationē nisi reus postea iudici confiteatur z h multi
fatentur tamen q in pē absentia probatio recipi poterit. s.
de ap. interposita. s. vltimo z sic est procedendum cum op
ponitur crimen notorium contra electum. s. de ele. bone. i.
z. c. venerabilem. s. de proba. licet. j. de accusa. super hijs
z. ppter negationem erit dubius vt in. l. iij. C. qui. ad liber.
procla. non licet: sed qz in conspectu populi vel maioris pē

id factum est dicitur notorium vnde potest mixtum appella
ri predicti tamen cōiter dicūt q predicta procedūt reo pñ
te z negante vt est dictum sed eo absente dicta probationis
receptio nō est necessaria. Inno. z hosti. j. c. primo vñ va
riare i hoc articulo z qd magis eis placeat nō clare colligo
idē dico q de alijs q verba ipsoz scripserūt nec video rōez
diuersitatis quo ad ordinē seruandū inter notoriū presum
ptionis z facti vel inter notoriū facti actus transeunt: vel in
terpellati vel contumaci siue permanent: i dicto casu qñ est no
torium z alijs iudici l: quidam sic inter predicta voluerūt
distinguerē. Item non vñ distinguēdū an iudici sit notum
cū sedet p tribunali vel aliter qz constat q per sensus coz
poreos quos quis habet vt priuatus pcepit licet iudex: siue
sedeat pro tribunali: siue non: supra de feri. cū cāz ergo zc.
Item si iudex sedeat p tribunali tñ de eo q sit coram eo iu
dicat fm sine ad quē sit z nō alr etiam dato q scñ sit iur no
torium coram eo. s. de ordi. cogni. c. ij. j. de exep. c. i. j. de
accu. super hijs vnde si opponitur q maleficium cōmittit
in ipsius sedent: p tribunali presentia id non est scñ vt p
h informationē habeat de maleficio vt ipz puniat nec pōt
dici q pp hoc sit factus in iudicio vt est propositū ergo zc.
voluit ergo quidam dicere q semper necessarius est vt fiat
probatio notozij iudici vt iudici quantūcūqz sciat vt priua
tus z ita intelligit p dictum. s. qñ aut z glo. quas. s. allega
ui z q no. C. qui z aduersus quos l. i. in. i. glo. z. ff. de in lit.
iur. tu. l. ij. in vlt. glo. Ego puto sine p iudicio melioris sen
tentie q licet benefaciat iudex in hoc casu probat: recipit
q est tutum per id etiam q. j. dicam tamen non habet ne
cesse hoc facere ex quo ei sic ponitur notorius iudici z alijs
informationem habet a iur z sic pōt dici q est sibi notū vt
iudici sine alia probatione z hoc volūt iura primo allegata
z facit. ff. de ferijs. l. ij. finium regū. si corrupt. Itē si bene
ponderabitur non aliter est sibi notū vt iudici pte absente
etiam contumace sicut ea presente z negante. Itē si aliter
dicatur sequitur q circūstantias facti ex quibus resultat no
torium presumptionis de facto ipso necesse sit probari co
ram iudice q non puto verum vt supra dixi. Item ex con
trario sequeretur q ipsum factū quod dicitur notoriū act
transeunt: vel interpellati etiam sit necesse probari qd etiā
negant qui tenent predictas opi. z. j. pbabo id si ee necesse

Scio q pluribus videbitur hoc nouum tamen vñ etiā
fuisse de mente Inno. z hosti. j. c. proximo qui dicunt licz
iudici non sit factū notorium tamen siue re est notorium te
net irrevocabiliter eius snia. **A**d tertiam questionē bre
uiter dico q si iudex seruat eōdem ordinem in notorio nō p
pterea irritus est processus vel irritandus ad hoc cle. de v
bo. signi. sepe in si. ibi vide rationem supra de elect. bone
rriij. q. i. loquitur sed si ptis interest ne id fiat z cōtradicit
peccaret iudex puta si vellet q plene probaret factus idēz
in similibus nec puto inconueniens dicere q si hoc vel si
male faceret cū ptis discrimine q pars possit appellare q
nō supra de iur iur. ad nostram lo. iij. **C**irca quartā que
stionem. l. an citatio sit necessaria variavit Inno. mirabili
ter. j. c. proximo vnde dicunt quidam q citatio est necessa
ria z hoc velit decre. ad nostram ibi per omnia z ibi qui de
bet in alijs zc. Ad idem. iij. q. ix. per totum. ij. q. i. nos in
quēq. C. quomō z quādo iudex ea q. ff. q sen. sine ap. re. l.
i. s. itez ex eo. z no. in decre. ad nostram. j. de pur. ca. c. pe.
Et hoc vñ. j. c. pri. plus placuisse Inno. nisi scandalū vel
piculū sit in mora z ita intelligit decre. bone. s. de elec. alij
p decre. quat. s. de trāssa. vbi hoc no. Inno. z facit d re
indi. cū olim glo. ij. q. i. q lecture dic q forte faciēda ē cita
tio alij dicūt q si citatio nō fiat saltē d: fieri monitio sed pla
nū ē q illa hz vim citatiōis. rriij. q. ij. indigne. rriij. q. ij. de
illicita. j. d sen. ex. sacro. Alij dnt aut s certā psonā pcedit
z tūc necessaria ē citatio aut s vniuersitatē vel cōicātē aliq
z tūc pp magnū piculū q iminet si ē notoriū qd male scñ ē
t: snia citatiōe vñ monitōe nō pmissa z sic sepe fuat Romān
curia. Ita pōt colligi ex notorio p hosti. i p dca decre. cū oliz
mibi vñ q delegat: cū pcedit sup notorio necesse beat citat
p decre. j. d offi. deleg. li. vi. z q ibi no. Inno. z alij. nec. n.
alr bñ de perpetuatione iur dictiōis apparet de ordinario

idem credo si primo non erat sibi notum esse notorium als videretur posse defensiones subtrahere q̄ id quod habet de exceptio. cum inter. in pre. clemen. pastoralis. de re iudicata. sed vbi nō habet necesse pbationes recipere super notorio puto sententiam non esse nullam licz primo non citauerit z sic intelligatur decreta. quanto. z cum olim z opi. Inno. quam ponit in decreta. porro. honestius tamen est z tutius q̄ in omni casu fiat citatio uel monitio. An vō necessaria sit sentētia glo. s. de testi. cobi. super eo. z de diuoz. porro. z de purga. cano. c. penul. tenet q̄ sic. Inno. contra j. de verbo. significatio. ex parte. pmo dic q̄ non est necessaria sententia in scriptis z solēnis: ut no. in aut. de iudic. si ne quoquo suffragio. ca. necesse aut. col. ij. in glo. sine libello. vnde est satis q̄ fiat p̄ceptum: sed ad hoc opponitur q̄ hoc videtur derisoriu q̄ sufficiat monitio cum illi necessario non pareatur sine iusta causa nō parendi. xiiij. q. j. quis. s. de presumpcio. c. vlti. sed citatus habet necessario saltes excusationem pponere. ff. de iudi. si quis ex aliena. de ap. cum parati. So. etiam monitus debet parere uel se excusare. s. de rescrip. si quādo. licz quidam dicant illud de bonestate: sed hoc casu non videtur dubium: quia tale p̄ceptū habebit vim sentētie sicut dicimus cum fieret in confessus no. de electi. dudum. ij. de vbo. signi. ex parte pmi. Quid si citatus nō venit nec mittit: planum est q̄ p̄cedi potest: s̄ si non pbabitur notoriū z remanet infamia locus est purgationi. j. de purga. cano. c. penul. Sed nunquid iterato tūc citabitur ad purgationē Inno. dicit q̄ sic. alle. j. de senten. excō. si vō. melius facit s̄m Hosti. j. c. pri. de hereti. excōi. canus. s. j. z p̄dicta decre. penul. de purga. cano. z co. ti. cum inter. z bec sunt clara. Sed quid si absens habet excusationes legitimas quas bñ nouit accusator sed ipas tacet. So. valet nihilomin⁹ sentētia cōtra ipm absente z cōtuma cē lata: sed reo p̄uidebitur s̄m formā legis. ff. de iudic. si p̄tor. s. de sentē. z re iudi. c. cum bertoldus. ¶ Ad quintam questionē an factū qd̄ dicitur notoriū debeat pbari: Aude tur dicere Inno. q̄ sic: vnde dic q̄ testes debēt dicere duo videlicz q̄ viderūt id de quo testificantur fieri: z q̄ tot alij erant p̄ntes q̄ crimē notoriū factū fuit: als enī non pbaref crimē esse notoriū nec p̄ cōsequens ad ipsoz dicta deberet quis cōdēnari qd̄ si fieret sentētia cēt nulla: q̄ lis non est cōtestata: ut lit. nō cōtesta. in rubro z in nigro. C. de senten. p̄latiōe. vinc. q̄tra Spe. in spe. de notorijs criminib⁹. ad fi. dicit q̄ p̄ma opinio ē vera quādo iudex p̄cedit ad petitionē alicuius. secūda qñ ex officio inquirat. Ad ibi videt simpliciter dicendū z sufficit pbare qualitātē istam. s. q̄ est notoriū uel maior pars populi loci asserūt p̄ certo publice id factū fuisse uel eē z q̄ ne etiā inficiationi fuit uel est locus nec q̄trariū asseritur ab aliquo z sic pbant clare notoriū etiā facti hoc aperte pbatur ex diffinitione notorijs. s. posita. constat aut q̄ cui cōpetit diffinitio z diffinitum. xxvij. q. ij. i. pn. j. de cele. missa. in quadā. Itē sup̄flua sunt rescandā. de of. fi. delega. cum cōtingat. C. de pbati. ad pbatio. s. de pbatio. c. ij. sed diceretur testes de facto ut dicebat Inno. sup̄fluo dicerēt de notorio quantū ad cōdēnationem faciēdas ut est notum. ¶ Itē sicut aliquo posito inclusa in illo posita intelligūtur: sic z aliquo pbato inclusa intelligit probata de offi. delega. p̄terea. z. c. prudentiam. s. penul. z vltimo. z. c. cū suspicionis. de re iudi. sicut. insti. de fideiussō. in fi. C. de cōtrahen. stipula. l. j. ff. de verbo. obli. sciendum. sed notorium facti includit factum verum. nec enim sciri posset uel cognosci q̄ nō est uel non fuit. s. de elect. bone. de pbatio. quoniam contra. de consti. cum accessisset. de despō. impube. ad dissoluendum. cū similibus. z bene pbatur h̄ opinio. j. de purgatione canoni. cum dilectus. versi. dicitur enim. z ibidem tenet Hostien. q̄ forte fuit de mente glo. ij. s. de iureiuran. ad nostram. ij. ¶ Nec obstat q̄ de beret dicere ad hoc ut procedatur ut super notatorio: quia iam proceditur vnde illud esset preponere curruz ante boves. ¶ Item non est verum q̄ illud dicere quantum ad factum inferat q̄ procedi possit ut super notorio facti: et per predicta est satis iam expedita septima questio. ¶ Ad sextam questionem dixerunt quidam q̄ per duos

testes non probatur notorium per. c. inquisitionis in fi. j. de accusa. sed in glo. ij. q. i. s. qñ aut. Breuiter z cōiter cōcordant omnes q̄ per duos idoneos testes. probatur notorium sicut z fama. s. de testi. tam. lris. j. de accu. inquisitionis. z testi. C. de bo. pos. l. bonorum. C. de fideicommissis qōnem z per duos probatur subscriptio trium testiū. C. de fide instru. cōparationes. capitulū inquisitionis non dicit q̄ duo non probent infamiam sed q̄ non infamant. ¶ Super vltima qōne varie locuti fuerūt doctores tamē iura dicunt q̄ notorius criminol⁹ non auditur appellans. s. d̄ ap. cum sit in fi. z. e. peruenit. j. z. c. consuluit z. c. proposuit. j. z. c. cum spālī. z. c. ti. cum romana. s. finantē. l. vj. ¶ Breuiter puto q̄ si iudex processit ad sententiam absente non citato etiā in casu in quo sententia non esset nulla s̄m ea q̄ supra dixi q̄ reus poterit appellare ad decre. cum sit. c. romana. ff. vt ibi vbi nō precessit requisitio fore ius s̄z p̄redcā cū propter obmissas citatōes snia diceretur nulla z q̄ a nulla sententia bñ posset appellari. ff. de appella. l. si expressus quo casu iudex a quo habebit probare id notorium coram iudice ad quē. ¶ Et idē si ante sententiam reus proponit defensiones suas legitimas quas iudex nō admittit z pp̄ h̄ añ sniaz re⁹ appellet et h̄ ē sibi tuti⁹. si qd̄ dicā. j. d̄ accu. qualr ij. ¶ Sed si citato reo pbationib⁹ receptis vel non receptis vbi eas recipere non tenebatur appellat a sententia notorius criminol⁹ non auditur z sic intelligo iura predicta. ¶ Et h̄ illa iura loquantur in criminib⁹ non esset forte absurdum idem dicere in civilibus vere notorijs lz nō sit clare exp̄ssum tñ eadē v̄ rō. s. de q̄fir. vti. v̄ inuti. cū dilecta. v̄ p̄tñ n̄ ē eadē rō puniēdi crimia marie notoria q̄ respicit publicā vtilitatē z mandandī sniaz executioni in civilibus vt est notum. ¶ Per predicta soluitur questio an sententia lata super notorio non expectato decendio possit executioni mandari qz in casu in quo non potest appellari vanus esset dictum tempus expectare cum tempus illud detur ad liberandum. ij. q. vj. anteriorum: sed tunc deliberationi non est locus frustra enī differtur qd̄ expectare non prodest. ff. ad velleianum aliquando. s. vltimo. ff. de acqui. heredi. cum heres. s. fi. de carbo. pos. dan. l. i. de regularibus licet. cum similibus. Jo. cal.

De concessione prebende. Rubrica.

¶ Cum nostris. Casus non tenet prouisi

facta p̄ litteras ad certū beneficiū impetratas non facientes mentionem de colorata possessione illud beneficium possidentis. Duo facit. Primo ponitur facti z p̄cessus variatio. Secundo snia auditoris per ipsam ratificationem z ipsius pape mādatus. Secūda ibi nos vō. prima sub diuiditur. Nam prima ponit sniaz l̄az p̄ thesaurario impetratay. Scda ibi v̄z exceptay. s̄ l̄az. Tertia ibi quidā executor p̄cessus. Quarto ibi auditor ponit p̄nūciationē auditoris pape olim z si longū tēpus esset q̄ sic deuoluta esset ad papā nō p̄dit papa ius suū qz superiorē non h̄z q̄ ei⁹ suppleat negligētia. s. de ele. l. in fi. facit. ij. q. ix. alioz z sic non ob. s. c. ij. nec superioris negligentia purgat mozas pp̄ quā inferior incidit in penā secus in casu. j. e. statutum z. c. si aplica li. vj. ibi enim inferior nō fuit in culpa vel mora p̄positura spāle nom̄ ecclēsticē dignitatē vt h̄. z. j. e. litteras cū si. inter dū secularis. j. de vbo. signi. ex pte p̄mi. Sed large sumpto vocabulo oēs p̄sidentes alijs possunt p̄positi nuncupari. j. de vbo. signi. quāuis. tanto tpe p̄putat⁹ sex mensibus p̄ quolibet collatore. s. e. c. ij. de supplen. negli. pla. l. z a tpe noticie vt ibi z. s. c. primo in fi. Acassset ¶ Per promotionem p̄positi ab ep̄at⁹ vt seq̄ q̄ dic vt. s. de elec. cū in cūct⁹. s. cū vō. Locilij. s. e. c. u. Conserrent. In hoc fecit gratiā vt patz in au. z sic ē p̄t dicere de eo q̄ h̄tur in fi. c. Deputat⁹. Ad p̄uidendum vt patet per sequentia z. j. hoc intellige q̄ executores monuerunt ep̄m z canonicos vt conserrent p̄posituram dicto thesaurario. ¶ Recept⁹. per hanc presentationem litterarum si valuisse affecta

affectu fuisset dignitas ita q̄ alteri facta collatio non valuit
 set etiam si ad istos nunc pertinuisset collatio infra eodem
 si capitulo libro sexto. **Dixerunt** et bene q̄ de facto non va
 lebat vt frequēter Innocen. et vt littera sequens innuit hāc
 negatiuam debuerunt probare et hoc ideo quia presum
 ptio faciebat contra eos ad hoc infra vt ecclesiastica bene
 capitulo vno cum similibus constabat enim olim preposi
 tum ad episcopatum assumptum et sic non obstat de proba
 tionibus. Quoniam de electio. bone. i. eum probari anteq̄
 poterat per actum affirmatiuum puta: quia fuerat denuo
 assumptus ad illam vt sequitur circa quod videre potes
 quod plene dixi in questione quam disputauit de cano
 nico non residente in episcopatum alterius ecclesie vt
 patet in auten. ab ipsis supple episcopo et capitulo ip
 so capitulo eligente vel conferente ipsam preposituram et
 episcopo quod per capitulum. Circa hoc factum fuerat
 approbante et hoc fecerunt propter necessitatem et utilita
 te ecclesie vt patet in au. hosti. **Electus** dicit **Hof.** et **phi.**
 q̄ hoc esse non potuit tribus rationibus. **Prima** quia pos
 stulandus erat supra de postu. capitulo vltimo. **Secunda** q̄
 ad maius prouehi debuit. **xcij. distin.** legimus de transla.
 capitulo vltimo. **ff. de mune. et ho. vt gradatis.** **Tertia** quia
 per secundam vacat prima supra de preben. de multa secu
 dum eos hanc vltimam non approbat egi. per id q̄ dicam
 infra. in. v. obiectione possidebat ex dicto nouo electionis
 titulo alias libere potuisset dari supra de preben. de multa
 egi. **Quod. s. episcopum** habere preposituram cuius episco
 patu. **Dicentes** et bene Innocen. iuri ex causis notatis su
 per verbo electus. **Assignarūt** et male quia vacabat de facto
 Innocen. **Et infra** hic deducitur q̄ ab eis fuit appellatus
 ad papam secundum ab. **Auditor** officium auditorum cu
 rie est audire et referre ad hoc supra de re iudi. cum **Her**
toldus infra de dictis dudum. **An autem** habeat ordina
 riam vel delegatam iurisdictionem. et no. dominus et pater meus
 in clemen. de rescrip. **Auditor** de mandato nostro aliter
 non potuisset pronuntiare facit q̄ proximo dixi et est si. de
 testa. **Rainucius.** **Et q̄. pro** quia sic supra de rescrip. dilec.
 ij. j. de tempo. ordi. capitulo primo cum similibus hoc er
 go est potissima ratio quare factum executorum non valuit
 et sic tenenda et ponderanda secundum hosti. **Suggestio**
 nem quia non erat verum q̄ vacaret de facto et verbum va
 catus simpliciter in litteris expressum de vacatione iur̄ et
 facti debet intelligi ad hoc supra de rescrip. sciscitatus et id
 falsum expressit secundus hosti. **Veri** suppressionem quo ad
 electionem episcopi et capituli etiam ex causa factam hosti.
 verius videtur quo ad possessionem ex dicto nouo titulo se
 cutam non vacaret de facto innuit q̄ de iur̄ vacabat al non
 fuisset dubium et est expressum. j. e. litteras et sic notat q̄ be
 neficium interdum vacat de iure sed non de facto propter
 nouum titulum licet minus iustum et ideo hic est aliquid a
 iur̄ et hoc est q̄ sequit talis possessio et c. **Interdum** econuer
 so pone exemplum secundum pe. s. de transla. c. ij. et c. di.
 capitulo primo hosti. j. e. litteras ponit exemplum in spo
 liato beneficio. s. q̄ metus causa abbas et capitulo sequenti.
Interdum vacat vtroq̄ modo vt mortuo beneficiato vel
 deposito vel renunciante expresse vel tacite de collatione
 dic vt infra dicam talis possessio glo. dicit que habetur ab
 illo qui habet plures dignitates hoc **Compo.** non placet.
Innocen. sed hoc exponit de illo qui pretendit aliquā cau
 sam que potest esse iusta vt infra sequitur hosti. intelligit de
 colorata propter ordinariam auctoritatem interposita quo
 casu non debet conferri donec vacet de facto: sed si tenetur
 tantum de facto tunc potest conferri: et si non renunciat
 quod dicit hanc fuisse op. domini **Edonis** **Cardinalis**
 dicit tamen q̄ alij dicunt q̄ quilibet habens potestatem cō
 ferendi et si sit delegatus conferre potest non obstante alteri
 us possessione colorata licet possessio sibi auferatur eo non
 citato vide q̄ habes de preben. licet episcopus libro sexto

dic vt infra plene dicam facti. **Sic** dicit glo. possessio ideo
 dicitur vacua quam alter possidet quomodo cūq̄ detineat
 licet re vera nullus sit possessor. **ff. de act. empt. l. secunda**
§. vacua. Inane ergo quod fit per litteras surreptitias ipso
 iure non tenet q̄ dic glo. verum si iudex sequitur commissio
 nem al secus videtur all. **C. si ex fal. inf. l. falsam et supra de**
re iudi. Cum. j. et a. que iura locantur in litteris siue in in
 strumentis inductis. **Ad** probationem non in rescripto per
 quod certa datur potestas remittit autem glo. ad nota. s. d.
 rescriptis ad audientiam vel superfluit istud vel quod pri
 mo ponitur si. s. de cle. non residen. c. relatum eiusdem sup
 ple auditoris. **Indulgentia** exponit hec verba et sequentia
 vt infra dicam in prima ob. ipsam episcopum. **Resignatio**
 nem. i. dimissionem sic s. vt li. pen. ecclesia. ij. et supra capi
 tulo proximo et j. e. litteras. **Ipsi**us prepositure compellat
 quia ius iuste tenebat al sine causa non compellitur ad qd
 allegat. glo. xvi. q. sexta inuentum. lvi. di. satis peruersum.
Procureris cum hijs quibus scribitur sint solum monito
 res vt probat hec littera non possent istum compellere ad
 renunciandum secundum glo. et est idem secundum d. et
 p. m. quia subreptitie impetranti **Papa** noluit facere ma
 iorem gratiam vnde non mandat **Papa** precise huic im
 petranti dari huiusmodi dignitatem cuius contrarium di
 cebat Innocen. **Nota.** preter sumam q̄ executor dat
 ad gratiam potest prouidere si aliud non obstat. **Sic. s. e.**
 proposuit quod est verum de executoris dato ad prouiden
 dum q̄ dic vt. j. e. si capitulo libro sexto. **Secundo** q̄
 episcopus per receptionem alterius dignitatis non perdit
 episcopatum sicut erat olim in dignitatibus: et beneficijs
 curatis per decre. iij. s. de cleri. non resi. **Tertio** q̄ fit
 per litteras surreptitias ipso iure non tenet de quo remisi
 in textu. **Quarto** q̄ possessio quandoq̄ habet plus fa
 cti q̄ iuris de quo infra dicam. **Quinto** q̄ in rescripto
 debent exprimi non solum que iuris sunt sed etiam que fa
 cti sunt si. j. de priuil. dudum vt li. pen. capitulo vltimo de
 testi. causam. ij. **Sexto** q̄ interdum plus ponderatur fa
 ctum q̄ ius sic. j. e. litteras si. s. de foro. compe. si diligenti
 de vi. et ho. cleri. capitulo vltimo de big. c. fi. et c. nuper et vi
 de q̄ ibi notauit in tertia glo. quandoq̄ non ponderatur fa
 ctum quando de alicuius actus perfectione queritur qui
 requirit certam formam qua deficiente quicquid sit factus
 non valet quod agitur. s. de elec. ecclesia. i. facit. j. de ba
 ptisimo capitulo primo de spon. tua cum similibus hic au
 tem subest alia ratio vt infra dicitur. **Septimo** q̄ ver
 bum vacationis simpliciter prolatum intelligitur de vaca
 tione iur̄ et facti. si. s. de rescrip. sciscitatus et sic est ar. q̄ ver
 bum simpliciter vel generaliter dictum est generaliter in
 telligendum et q̄ indefinita equipollet vniuersali et q̄ ver
 ba generalia interpretantur contra proferentem. de hijs iu
 ra sunt vulgaria. **Octavo** q̄ ex iusta causa potest quis
 habere plures dignitates sine papae dispensatione de quo
 statim dicam. **Primo** oppo. ad id q̄ vltimo notauit de
 decre. supra de preben. de multa de ele. dudum. ij. et vtro
 biq̄ de hoc glo. hic videtur dicere q̄ ex iusta causa potest
 quis habere plures dignitates puta propter paupertatem
 all. r. questione tertia vno. s. de preben. exposuisti verum
 dicit si intelligatur de vnitis vel dependentibus vt in iuri
 bus que allegat: et tunc nullius dispensatio est necessaria vt
 in decre. dudum. ij. et de eta. et quali. eam te. et infra de pre
 ben. cum singula. libro sexto in auten. vt iudices sine quo
 quo sup. §. illud coll. ij. **Item** est verum q̄ propter pauper
 tatem potest fieri vno vt in iuribus alle. in Glo. et ex eade
 causa fructus inferioris dignitatis possunt p̄ ep̄m ad tps re
 tineri qd̄ dic vt. j. ecclesia bñ. c. i. li. vi. non aut̄ intelligas q̄
 pp̄ paupertatē licitum sit alicui habere duas dignitates non
 vnitas nec dependentes etiam ex dispensatione episcopi: si
 ne dispensatione papa: q̄ non quantitas sed qualitas bene
 ficij ponderatur. s. de prebendis de multa: ibi tale et c.

vel dic secundum hosti. q. istud quod dicitur. *Ex indulgentia se. ap. spali intelligitur quando papa dispensat pp prerogatiua meritor psona qd seq. vel ex alia iusta ca respicit dispensatione facta pp utilitatem vel necessitate ecclesie: tñ ex indulgentia pape de qua premisit. hijs enim de causis sunt dispensationes prima questione septima. §. pro psona et sic cessant qtraria et hoc magis conuenit ea sui decre.*
¶ Secundo oppo. ad id quod septimo notauit et videtur q. verbum vacationis in litteris expressum debeat intelligi de vacatione iuris et non facti quia rescripta debent interpretari secundum ius comune ad h. supra. de rescrip. causam que vnde dicit Imperator volumus q. nostre leges volunt in aucten. de iudi. §. omnis col. sexta. Sed verbum vacationis expressum in iur intelligitur de iuris vacatione facit. §. de duobus capitulo proximo. So. verba rescriptorum dubia bene recipiunt interpretationem a iure comune sed ius interpretatur rationem verbi diuersimode. secundum diuersas materias vt in materia odiosa stricte in fauorabili large facit de preben. capitulo vltimo coniuncta de cre. penultima infra de verborum significationibus facit d. rescriptis sedes. j. de preben. quauis libro sexto cum simili libus. licet ergo fatear q. propter alicuius possessionem non minus vacat ecclesia tamen quia impetrans ambiciosus presumitur et ideo odios fit interpretatio rescripti et verborum ipsius interdum stricte: si larga faceret in fauorem ipsius: vt in decre. quauis: interdum large si stricta faceret. p. co. vt hic quia talis fuit scribentis intentio: ratione de qua infra dicam et ita disponit ius vnde secundum ius comune fit interpretatio. **¶** Tertio ad quinto nota. oppo. Et videtur q. ea que sunt facti tantum non debent necessario exprimi in litteris beneficialibus quia non prestat impedimentum q. de iure non forciatur effectum infra de iure patro. il. lud. ff. de lega. i. l. Si seruus legatus. §. si secundus. ff. de verborum obligat. si dari stipuler. de regulis iuris. non prestat cum concor. libro sexto. Item non debet remoueri vt obstans quod de sui natura non ob. facit q. dixi supra de rescrip. mandatum in secunda questione. Item ex hoc videtur sequi q. secundus rescriptum non valeat si non facit mentionem primi licet inualidi contra id supra de rescrip. ex pte et supra de confir. vt. vel inuti. bone. Soluti. regulare est q. non prestat impedimentum et c. sed hoc est speciale. et rationem specialitatis infra dicam. Item remouetur istud vt obstans nam obstaret si mentio non fieret cum papa non intendat pro tali beneficio q. colorate ab alio possidetur specialiter litteras concedere nisi saltem de hoc faciat mentionem vt infra declarabitur: et sic non ob. quod secundo dicitur batur per hoc etiam patet responsio ad tertium: quia si papa cum concedit secundum rescriptum sciret primum impetratum quod esset validum vel quod elidi posset cum ibi cesset ambitionis odium: hic autem secus. Dicam ergo q. cum impetrans de facti possessione quam habet in beneficio licet illam de iur non haberet: debet facere mentionem vt nota. dominus et pater meus de preben. cum qui. libro sexto sic et de alterius possessione colorata vt hic.
¶ Quarto op. ad id q. quarto notauit et videtur q. possessio habeat plus iuris q. facti nam retinetur solo aio et perdit ff. de acquir. possessione possideri. §. in admittenda et facit q. nota. j. de regulis iuris sine possessione libro sexto immo interdum dicitur possidere qui de facto non possidet supra de dolo et contumacia contingit. So. non dicitur hic q. omnis poss. habeat plus facti q. iuris sed hoc dicitur talis supple quam iste episcopus iniuste habebat vnde est sciendus q. quandoq. possessio habet plurimum iuris et minimum facti. s. que acquiritur etiam ignorantibus per eum quem quis habet in potestate. ff. de acquirenda possessione possessio quoq. et talis vsucapit. ff. p. solu. l. ij. in fi. et ff. p. empto. l. ij. §. celsus. est in aliquo similis illa de qua loquitur decre. contingit que tamen procedit iuris fictione. Quandoq. possessio habet parum iuris et plurimum facti vt que nostro corpore acquiritur et tamen animus nociuus est. C. de acquir.

possessione. licet nec tunc procedit vsucapio sine corporali possessione. ff. ex quibus ca. ma. deniq. si emptor et l. se hoc tamen fallit in casibus no. §. de consue. capitulo secundo et per ac. in. l. prima. C. de acquir. possessione et huic erat similis ista de qua loquitur hic. Quandoq. possessio habet multis iuris et facti cum acquiritur per procuratorem: etiam ignorantibus sed non vsucapit nisi sciens vt in dicta. l. possessio quoq. §. secundo. C. de acquirenda possessione. l. i. vbi de h. et videtur mirabile quia hoc casu acquiritur possessio et tamen non vsucapit possidens nisi postq. sciuit. Dicit ibi ac ideo hoc quia in vsucapione requiritur bona fides quam non habet ignorans vel secundum alios quia in vsucapione est acquisitio contra nalem equitatem et ideo coartatur. alij dicunt procedere propter maius preiudicium quod est in vsucapione et ideo cautius agendum. xlij. distin. quiescimus cum concor. quia per vsucapionem perditur res et dominium et difficilius perditur dominium q. possessio. ff. de acquirenda possessione si quis. in. §. de a. sic facilius possessio acquiratur q. vsucapio inducatur. **¶** Quinto oppo. ad id q. secundo notauit et videtur q. per adoptionem prepositure debet vacare episcopatus et prepositura potuerit retinere vt supra de preben. de multa. **¶** So. potest dici q. adhuc non emanauerat illa decre. hoc enim fuit in tertia compilatione ne illa in. iij. Jo. an. vel secundum Inno. constitutio illa in episcopatus locum non habet in quibus nec expresse nec tacite sine papa licentia renunciari potest supra de translat. capitulo secundo simile. j. c. dilectus q. intelligas secundus egi. de consecrato vel saltem confirmato nam si esset electus non confirmatus in episcopum et scienter reciperet aliam dignitatem perderet ius sibi ex electione quesitum tunc enim sine pape licentia renunciare potest per dictam decre. ij. alleg. dominus et pater meus clementinam de receptis gratie ad hoc facit q. dicitur facilius per di. ius quod qd habet ad rem q. quod habet in re. j. e. c. vltimo libro sexto nec sic q. retinet beneficia vsq. ad consecrationem vel lapsum temporis de consecrandis episcopis supra de elec. cu. in cunctis. §. cum vero ergo etiam interim potest agere nec per hoc perdat ius sibi ex electione quesitum quia istud in prius habitis que non perdit nisi sit plene translatus vel cu. per eum stat vt ibi nota. sed ius quod habet ad rem ex electione facilius perditur vt est dictum et non sequitur si potest quis retinere quod habet q. impune istud possit acquirere de nouo vnde sacerdos grecus vtitur matrimonio contracto ante factos ordines de nouo tamen non contrahit xxxi. distin. ante triennium supra de vita et ho. cli. vt clerico rum in fi. si. ff. de postu. l. i. §. castum. de heret. vt officium §. ad conscribendas libro sexto et q. ibi notauit. **¶** Sexto et vltimo oppo. directe ad casum decre. nam satis est q. beneficium vacet de iur vt possit conferri et tenet collatio licet ab alio possideatur de facto supra de preben. de multa. §. hijs quoq. et capitulo extirpande ver. alioquin. **¶** So. illa loquitur in ordinario collatore maxime cum nullo colorato titulo superueniente beneficius quod de iur vacat possidetur sed hoc. c. et similia habent locum in delegato et cu. possessor habuit saltem aliquem titulum coloratum huic solutioni quantum ad primum membrum ob. supra capitulo proximo vbi hij qui beneficium de facto tenebant primo ad ipsorum resignationem compelluntur antequam fiat collatio per ordinarium: ad idem. §. e. proposuit vbi papa qui est ordinarius primo cassauit collationem capituli et postea contulit. **¶** So. in hijs non negatur quin sine alia resignatione vel cassatione hoc fieri posset. vnde in decre. quia diuersitatem petebat ordinarius q. compellerentur ad dimissionem beneficiorum que de facto tenebant. potest etiam dici q. decre. proposuit ponitur in papa cuius collatio facta non proprio moru de beneficio quod ab alio possidetur colorate de hoc non habita mentione non valeret facit j. de privilegijs dudum. ff. na. testi. l. ij. et j. dicam. l. possit dici q. ibi non erat possessio colorata p. ea que. j. dicam. sed ad hoc predictae solutioni ob. vt. j. de officio deleg. c. vltimo. libro sexto

li. vi. So. maius videtur vicium tacere id quod est de scō proprio in quo non videtur tollerabilis ignorantia. s. d. rescrip. ab excoicato. i. q. iiii. §. notādū. C. d. rescin. ven. l. qf quis cum si. q. id qd ē de scō alieno vbi ignorantia videt p babilis. j. de cle. exco. mini. apostolice. ff. pro suo. l. vltima cum siml. Sed contra istam responsionem facit clem. de offi. ordi. z si ab apostolice vbi tenet collatio licet non expri matur id quod procedit ex facto proprio. Unde melius vi detur dicendum q illud quod dixi tenere collationem ordi narij de beneficio de iur vacante non obstante alterius etiam colorata facti possessione est verum in perpetuo z na turali collatore preter q in papa vt dixi. secus autem in le gato qui est superueniens z temporalis ordinarius de quo loquitur illa decre. vlt. de offi. dele. li. vi. z facit. s. de pben. c. penul. si verbum vacare quod est ibi intelligatur de vaca tione iuris z facti: z que sit ratio diuersitatis in istis. j. dicā Sed contra secundum membrū prime solutionis apte est p id quod dicit. j. ti. i. illa: vbi per concessionem primo factā z per ordinarius non impediuntur littere impetrantis nec executoris collo. So. non dī ibi q ille cui collo erat facta p capitulum possideret vel dic q post impetrationem littera rum facta fuit ibi collo p capitulū z sic littere nō fuerūt sur reptitie nec tunc impeditur executoris collo: sed hic epif. iste hēbat possessionē ex nouo titulo ante impetrationē litte rarū vel dic q ibi impetrās non dixit simpliciter vacare s; de iure vacare vel verius ibi nō fuit possessio colorata. Nūc ad qōnes primo quero q ē rō huius decre. z qualr hō dēre. sit intelligenda So. hic diuersa z confusa sunt conscripta doctorū est aut rō scdm Inno. q; isti executores male pces serūt: s; in qua male pcesserint ipse Inno. vī variare. Nāz in quadā sua glo. vī dicere q id istoz executorū nō valuit col latio q; ipsi nesciebāt: istū epim possidere. al aut statim rece pte noua cura vel dignitate vel etiam epatu prima que va cat ipso iure potest per eūz alij conferri vt in decre. de mul ta: z in. c. cum in cunctis. §. cum vero. Ita z delegat; dum modo collo alium possidere: sed si nesciret secundum quos dam sciat est obreptitia: quia non est verisimile quia confer ret si sciret: sed ad hoc op. Inno. q; bec presumptio cessat auctoritate iuris precipientis q; conferat z punitur si non confert vt in decre. de multa: sed bec presumptio q; vellet conferre etiam si alius possideret non erat ita vehemens ante decre. de multa sicut fuit postea: quia prius non erant statuta tor pene. bec autez collo de qua loquitur bec decre. facta fuit ante constitutionem de multa vnde non presume batur q; contulissent. si sciissent alius possidere z maxime quia episcopus erat qui possidebat. vnde non erat presum ptio q; papa vellet eū vilificare inē subditos suos auferēdo sibi sic cāzyl dignitatē zferēdo hosti. nō admittit hāc distin de sciēte. z ignozāte. Nā satis ē q; zferēs scit q; adeptus est ille possessōr secundum per cuius adeptionem de iure va cat primum vt in decre. de multa z. xxi. q. ij. si quis iam. z si ne dubio bec ratio non adminiculatur littere: tuz quia per papam non allegatur: tum q; coram executoribus diceba tur istum episcopum possidere preposituram. vnde non est verisimile q; ignorassent nec erat iste ep̄s lausen. sed alteri us ecclesie: vt in antiqua z dixi in textu. vnde hij non erant sui subditi. Ipse Inno. in alia glo. reddit aliam rationem quam dicit sibi magis placere dicit enim q; non valuit exe cutorum collo quia non vacabat prepositura de facto vnde executores male processerunt: quia z si non secundum for mam rescripti tamen secundum formam iuris debuerunt procedere. xxv. questione secunda prescriptione. s. de re scrip; super litteris. quod quia non fecerunt cassata fuit ip forum collatio: sed ius concessum per litteras manet saluū impetranti vnde dicit ipse q; in si. decre. mandatur sibi da ri z. j. e. litteras. Que autem est forma iuris hoc casu secun dum quam debuerunt procedere executores nota. per eū s. e. proposuit: quia premittere debet executor cognitionē citando eum qui possidet: z ipsum saltem summariū audi re: z si non habet ius coget eum: dimittere sicut de facto te net: z postea exequatur mandatum: z si hūc ordinem nō ser uat executor cassabitur quod factum est ab eo vt hic z. i. c.

litteras alleg. ff. de re iudi. a diuo. §. si super. Idem nota uit super capitulo proximo vbi videtur velle quod istum or dinem debet seruare etiam ordinarius: sed in decre. litte ras dicit alternatiue tantum: quod dictum est de isto ordi ne habet locum in delegato: sed collatio ordinarij bene te net ad decre. s. proximo respōde vt dixi in vltima obiectio ne. Scias q; in quibusdam libris habentur quedam addi tiones que vt fertur fuerunt ipsius Inno. ex quibus colli gitur alia ratio huius decre. videlicet q; ideo executorum collatio non valuit quia electio facta de isto episcopo ad pō posituram non fuit nulla ipso iure quia elegerunt personaz in quam aliquo casu poterit cadere ius prepositure z sic nō fuit deuoluta potestas ad papam propter negligentiam. Item nec propter delictum. s. quia elegerunt personam i telligibilem puta episcopum cum hoc non sit iur cautum q; propter hoc potestas ad alios deuoluatur s; electo sit nul la et eligentes sint eligendi potestate priuati vel si esset de uoluta ad proximum superiorem non tamen ad papam cō muni iur z bec dicit planum intellectum decre. Sed bec lectura non videtur concordare cum littera z s; primum dictum prepositura non vacabat de iur z sic facti possessio inuauum ponderaretur hic z. j. e. litteras. Item vbi ponitur electionē nullā z eligentes eligendi potestatem priua tos constat potestatem ad alium deuolui etiam propter de lictum vt in decre. cum in cunctis quod est contra secun dum dictum. Item z si cōmuni iur supple vigore lat. con cilij. s. capitulo. e. secundo non esset deuoluta ad papam et hoc respectu poss. dici litteras istas fuisse subrepticias sal tem papa per se vel per alium poterit conferre de iure cō muni ex quo vacabat supra capitulo proximo supra de pre ben. capitulo secundo libro sexto. Compo. autem. s. de re script; capitulo in sua magna glo. vltra medium. v. Itēz queritur vtrum dicit se fat; clamasse contra papam q; litte re beneficiales non extenderentur ad beneficium ab alio de facto possessum per hanc decre. zp decre. dudum. j. de priu. recitat ibi op. Inno. quā. s. secundo dixi finaliter te net q; possessio non colorata vt illius qui habet secundum curatum vel illius qui post tempus de cōsecrandis episco pis retinet priora beneficia vel recipit illud beneficium a layco vel occupant vt non impediāt collationem maxime per ordinarium faciendum: non tamen possessōr sine cau se cognitione remouebitur a possessōe. xvi. questione quar ta volumus facit. C. si per vim vel alio modo. l. vltima z ē expresse. j. de preben. licet ep̄s li. vi. Et dicit q; in huius modi causa cognitione venit iniqua possessōris detentio et ita collatio alteri facta de rescript; olim. Si uero est colo rata z si non impedit ordinarium secundum eum impedit tamen delegatum vt hic nisi quando executor ante deten tionem possessōris poterat de iur conferre illud vt debitus illi cui confert. vnde videm; q; quando executores tui con ferunt beneficium tibi mihi debitum z te in possessionem inducunt meus executor. Illud mihi confert non obstan te collatione z possessione predictis alleg. etiam de re iudi. cum Bertoldus. Recitat etiam Inno. aliorum opinionē que placet consti. z. d. z. p. m. z forte fuit de mente Lōpo. vt potest colligi ex verbis predictis q; vera ratio huius de cre. est quia littere fuerūt subreptitie z sic poterat elidi per exceptionem q; autem hic z. j. e. litteras conferri de postea bec procedit auctoritate secundi mandati z non primarij litterarum. Fuerunt autem huiusmodi littere subrepticie secundum hosti. quia dicebatur preposituram tanto tem pore vacasse zē. q; non erat verum cum de nouo facti esset collatio huiusmodi opō. z quia maxime dicebatur facta ex causa per illos ad quos spectabatur executioni manda ta de etiam causa. j. mandat inquiri non ergo erat locus la teran. concilio donec is cui facta erat collo renunciaffet vel per sententiam amotus esset ad hoc supra. e. proposuit j. e. litteras d; supplen. neg. prela. litteras. Nec mirū quia collatio vel electio sola. i. non confirmata nec executioni mandata impedit secundam vt patet ex nota. de electio. considerauimus z capitulo auditis infra de excessione prelatorum. inter formas ergo cassabitur secunda vbi

primus per suū iudicem fuit in poss. in ductus vt hic: talis enim iuste possidet. ff. de acqui. poss. iuste: auctoritas iudicis in multis excusat. ff. q. cum sal. tu. auc. l. i. §. penul. ff. q. metus causa. l. si. ff. de pigno. act. l. vult. i. si. xliij. q. iij. qui peccat saltem ergo propter dubium quod erat an collo capituli valeret vel non: facit secundū eū de sil. presbiter. c. si. apparet q. lat. concilium non habeat locum et sic littere fuerunt subrepticie: et ideo quod factum fuit vigore illarū pronunciatur irritū et inane. Itē expressit falsitatē impetrās dicendo simpliciter beneficium vacare cum hoc intelligatur de vacatione iuris et facti. Cum rescripta sint stricti iuris. s. de rescrip. sedes et maxime beneficialia q. ambitiosa. j. de preben. Quāuis li. vi. facit de transla. c. si. facienda est ergo interpretatio contra impetrantem qui potuit legē apertius dicere. ff. de pact. veteribus de re. iur. contra eū li. vi. Unde si dixisset de iur. vacare tunc facti possessio et colorata nō impediret vires rescripti et ita seruetur. Item dato q. dixisset simpliciter vacare si in rescripto erat clā amoto ab ea quolibet illicito detentore non impediretur impetratio per illicitam alterius possessionem licet coloratas secundū Jo. de deo. li. i. questionum suarum. q. xliij. vt illa verba aliquid operentur all. de dictis ad audientias de priuill. porro facit. e. ti. Si papa li. vi. cum si. et hoc propterea q. cessant rationes de quibus statim dicam. Item q. tale rescriptum respicit successorem. s. eo. proposuit. j. de rerū permuta. cum vniuersorū in quibus habetur dicta clā fortius. Redeo igitur ad hosti. qui dicit q. iste expressit falsum dicendo beneficium simpliciter vacare. Item tacuit verū non exprimendo de possessione alterius colorata que si expressisset papa. nullo modo vel non de facili litteras concessisset: et hoc est satis vt dicamus beneficialia non valere. Itē nulli dubium q. facilius est impetrare beneficium per quod solus grauat inferior de rescrip. mandatum. z. c. sequē. de su. negli. prela. licet. z. c. litteras. Item certum est q. facilius concederet papa beneficium vacans a nemine possessum q. illud quod ab alio possidetur cum possessor causa non cognita non sit possessionem priuandus. s. de restitu. spo. conquerente de officio delegati super eo. optime facit secundū eū. C. de bonis vacan. l. penul. et vltima li. x. vbi bona que dicuntur vacantia fisco delata tunc possunt vt vacantia occupari cum constiterit q. nemo ius habet in ill. vel ipsa possidet. Semper etiam debet premitti diligens inquisitio igitur expressio falsi et taciturnitas veri inducunt huiusmodi decre. veram et potissimam rationem et hanc reddidit textus et absurdum est causam dānare in textu reddidit et per papam roboratam et aliam capitaneam reddere. s. d. consti. ne innitatis tenet ergo hosti. precise q. si in impetratione beneficii tacetur possessio quam alius habet iudicis auctoritate et dicitur q. tanto tempore vacauit q. ad concedentem est deuoluta collo. Non valet rescriptum nec process. habitus per illum vt hic. z. j. e. lras q. dic ad alius casum non extendendum. Ego intelligo hoc verum esse etiā si nō dicatur tanto tempore vacasse et c. per predictas rationes nec in beneficialibus litteris in quibus tacetur verum quod est exprimendum vel exprimitur falsum quod est tacendum. Distinguitur an hec fiat ex simplicitate vel ex dolo vt probatur de except. postulasti. z. c. si proponente de preben. si motu proprio li. vi. Item credo in collatione papa facta non proprio motu et legati q. non valeant non scā mentione de alterius colorata facti possessione vt dixi in vltima obiecc. Et per predicta est soluta questio quam format hic penul. glo. de impetrante beneficium curatum qd. ab alio possidetur qui fuit adeptus secundo aliud curatum prope quod istud primum ipso iur. vacauit si enim illud possidet nullo nouo titulo superueniente bene valent littere super illo impetrante: idem si impetrantur littere ad beneficium quod possidetur per episcopum consecratum vel post tempus de consecrandis episcopis: quod quidem beneficium vacat per decre. cum in cūct. §. cum vero sed si colorate et nouo titulo possidetur tales littere sunt subrepticie. l. glo. dicat secus in beneficijs simplicibus tamē per omnia die idem in illis quando per receptionem secundi vacat p̄mū

quod prima impetratur. j. eo litteras sed nota per moderatos. s. de cli. non resi. c. vltimo. Secundo principaliter quero que possessio dicitur colorata et que non colorata quantum ad predicta et. s. dixi. post Compo. que non est colorata et breuiter vbi non fuit potestas in conferente non est colorata et sic potest intelligi. j. ti. i. illa. Item et si primo possessor habuerit titulum etiam canonicum si tamē perdidit ius suum per sententiam iuris vel hominis amodo ei possessio non dicitur colorata: illa autem est colorata quam precessit titulus collatus ab illo q. pot. conferre h. nūc minus iuste fecerat facit. j. c. proximo scdm vnam lecturam. s. de renunciationibus in presentia vel cum electio est inualida sed est confirmata per superiorem vnde dixit hosti. in summa huius ti. §. ij. post prin. q. tunc dicitur colorata quando is qui possidet causam habet ab illo qui donare potest: et sic est vicium siue defectus ex parte recipientis secus si ex parte donat. puta q. non habet potestatem dandi. Tertio quero quare aliud in papa cum confert non proprio motu et legato quorum collo non tenet non facta mentione de alterius possessione colorata: aliud in alio ordinario collatore cui tenet collo etiam de tali possessio mentione non habita respondeo q. papa vel legatus cum confert non presumunt scire de alterius possessione colorata facit de cōsti. c. i. li. vi. nec intendunt dare materiam litigijs de rescript. nōnulli: et solum videntur conferre in fauorem cuius conferunt hoc ergo non expresso eorum collo presumenda est subrepticia et aliud ordinarius perpetuus et naturalis bene presumitur hoc scire tum propter visitationem quam habet facere singulis annis. x. q. i. decernimus. z. c. se. tum propter testes si nodates qui debent constitui in concilio prouinciali secundum formam decre. j. de accusa. sicut olim tum q. facilius potest adiri vnde non solum in fauorem eius cui confert videtur hoc facere: sed ad sui iuris conservationem facit. s. d. seu. c. ij. ff. siquis ius dicē. nō obte. l. i. et hoc et tangit hosti. Quarto quero cui incumbat onus probandi an possidet et iuste et si non: colorate an impetranti q. iniuste dicitur Compo. in predicto. v. q. ad petitionē impetrant. possessor non remouebitur nisi aliquid probetur contra eum per quod appareat eum ius non habere all. lvi. di. sat. peruersus. C. de petit. heredi. l. cogi. facit. ij. q. v. §. i. sed hoc probato est presumptio contra eum ita q. iustus titulus habebit probare. s. de procura. ex insinuatione vel colorem vt appareat rescript. subreptitum: et quid tunc debeat facere iudex cum per talem colorem non possit remanere licite in beneficio ex quo iniuste possidet vide quod dixi. s. de rescriptis mandatus in. xv. q. z. sequentibus. si vero est questio inter illū ad quem pertinet collatio et possessorem tunc possessor debet probare se canonicē institutum. xvi. q. viij. de criminibus. ij. q. i. legum et sic intelligitur secundum Compo. de insti. ex frequentibus. j. de iure patro. relatum nisi superior visus fuerit in eus cōsentire tacite vel expresse. j. de hijs que fi. a ma. per. cap. ex ore. sed eo casu licet presumptio faciat pro possessore collator dicere poterit et probare collationem contra ius factam. s. de preben. dilecto et facit q. no. d. z. p. m. j. de regulis iur. in prima regula li. vi. Quinto quero nūquid possessio facti impediatur cursu later. concii. So. fm Inno. possessio quantum ad hoc nō est ponderanda sed sola collo que si facta est per eus ad quem pertinet in quem cadere pot. ius illius beneficii licet sit ineligibilis illegitimus irregularis homicida vel quantūcūq. malus q. h. secundum cum iuste tenent si cum eis fuerit dispensatum et sine dispensatione iuste tenent donec renuncient vel deponantur nunq. re poris lapsu deuoluitur potestas ad superiorem propter negligentiam sed bene deuoluitur ad eum ad quem ius statuit deuolui propter maliciam de ele. cum incunct. ad fi. sed cum non fuerit negligens non habebit locum pena negligentis: sed si est talis in quem non potest cadere ius beneficii vtputa illiterate: mulier vel infans tunc nihilominus habebit locum later. concii. secundum eum. Unde hic in adiectionibus de quibus supradixi tenet q. si executores papa prouident indignis q. potestas si deuoluitur ad ordinarios ad quos spectat de iure cōmuni vel ad alios etiā si puidere

la amoto de qua uide
fo. li. in. r. in q.
nra de p. script.
in. 36. r. p. l. ap. i. o. g.

si prouiderent non capaci vel notorie indignis nisi prius
 casset collo. Si ea cassata ius deuoluitur ad illos ad quos
 spectat de iure cōi non ad papam nisi intollerabil. i. i. dispē
 sabul error eēt expressum in litteris: tūc enim illis lris nō ob
 stantibus ordinarius collator: vel alius delegatus prouide
 ret alle. j. de sen. ex. per tuas z. c. ti. solet li. vi. nec esset intol
 lerabilis error si scriberetur pro irregulari vel criminoso
 nisi perseueraret in crimine: z hoc exprimeretur in litteris
 etiā fm quosdā si esset error notorius. ij. q. vi. §. diffinitua
 Itē si snia ztra ius. Sed alij dūt vt ipse recitat q̄ sufficit si
 error sit notorius etiam si non exprimat in litteris ar. §.
 de offi. vica. c. i. vnde hic fm eum interuenit cōfirmatio qz
 canonici elegerunt z eps confirmauit vt dixi in textu q̄ cō
 firmatio facta de in eligibili bene habet impedire fm ele
 ctionem ad idēz. j. e. litteras vt no. ipse Inno. in. c. p̄ximo
 z. j. de excess. p̄la. inter dilectos vbi dicit idem si aliqd in
 teruenit q̄ ex vnione confirmationis vt sic ollatum sit
 beneficium ad eum ad quem spectat z inducitur est in possē.
 per eum ad quē spectat euz debita solēnitare vt. §. c. p̄ximo
 z. j. c. p̄ximo nisi forsā constaret electionē seu p̄uisionem
 factam eo tempore quo ad aliū esset ius p̄uisionis seu ele
 ctionis per lapsum temporis deuolutū tūc. n. nō obstante
 tali electioe seu zfirmatioe is ad quē deuolutū ē ius p̄ lapsū
 tēporis p̄t. p̄cedere ad electionē siue collationē. §. de sup.
 negli. p̄la. c. fi. z idem si zstat eam factā ab eo qui nullus ius
 habebat de re iudi. cū Bertoldus nisi zfirmatio eēt scā
 vocato eo ad quē pertinet electio siue p̄uio siue eo sciēte
 z nō contradicente qz tūc bene noceret. §. de re iudi. quā
 uis. ff. de mi. et in fi. non ob. j. c. p̄ximo. Quia nō dicebat
 deuoluta potestas de archiepo ad capitulum ex aliquo qd
 p̄uisionem archiepi aliqd p̄cessisset sed ex eis que postea
 contigerunt. s. qz electus nō erat modo debito p̄sentat⁹ ca
 pitulo z p̄ renūciationē z abiurationē postea subsecutas z
 ideo nō valuit electio scā a capitulo prima non cassata. Qd
 supra dixit Inno. cassata electione facta per executorē indī
 gno: vel quando error intollerabilis fuit express⁹: vel saltem
 est notorius fm quosdam potestātē deuolui ad ordinarius
 colatorē non procedit f̄z Lōpo. qui hoc notat. §. d. rescrip.
 capitulū in glo. magna. v. Item quid si p̄uio quādo in lit
 teris erat verbum reseruamus tūc enim non p̄p̄ hoc nō re
 uertitur p̄tās ad ordinariū ad hoc. §. de ap. vt nostrum.
 Idē fm eum z oēs sententia eius pro quo scribitur non est
 nulla si vero non fuit expressum in littera vel etiam non ex
 pressum p̄ se no. Inno. hosti. z. d. z. p. m. in predicta decre.
 inter dilectos. Dicit etiā Inno. q̄ h̄ talis executoris p̄tās
 expirat morte eius pro quo scribit. Item morte executoris
 nec reuertit ad papā fm eum etiam si scribatur in fauores
 eius cui p̄uideri mandabatur licet alij §. An aut̄ expiret
 morte delegātis quicquid hic scribat tene quod habes de
 offi. delegati si sup̄ gratiam li. vi. z. e. li. de preben. si cui te
 ne etiaz q̄ si tempore impetrati rescripti impetrans non ē
 capax sed postea sit capax potest enim beneficium conferri
 de foro compe. ex tenore nec ob. supra de translat. ex litte
 ris: qz ibi non dicit non tenere p̄uisionem sed dicit cassā
 dam propter delictum impetrantis subreptitiue nec est cō
 tra istū. de h̄rdum quali. z diff. §. in extrancis: qz debet h̄s
 tempore testi esse capax vt ibi eo q̄ nō valet testm̄ sine insti
 tutione capacis heredis: sed potestas data executori valet
 etiam nulla persona expressa all. j. e. constitut. ad idēz. j. e.
 si cuili. vi. sic in legatario sufficit z necesse est q̄ tēpore mor
 tis sit capax si legatū sit purum z si tēpore testi nō sit capax. ff.
 de iur̄ fi. l. iij. §. si. C. de legibus seruis. C. de ca. tol. l. i. §.
 cū gra. z. §. in nouissimo z. C. qn̄ di. leg. ce. l. ij. Si aut̄ sub
 cōdictione z die cōdictioe ex tate C. de ca. tol. l. vnica. §.
 finantem z h̄ id qz testm̄ non consistit in legat. z sic cā cassa
 tionis electionis facte canonicis non fuit: qz prima electio
 fuerit aliqua sed qz ipsis erat ablata potestas eligēdi fm ip̄z
 Inno. hoc non fateor supple q̄ non fuerit oblata tū qz non
 apparet tum quia si id diceretur possessio ex illa secuta non
 fuisset secuta vt. §. dixi etiam secundum eum z. §. q. iij. Itē
 nec per rescriptum subrepticium aufertur vt ipse notauit
 in predicta decre. inter dilectos quod etiam dixi sat⁹ est im

petrantem fieri capace post impetrationem qui tempore
 impetrationis non erat capax non est vsqz quaqz verum per
 decre. si eo tempore. j. de rescrip. li. vi. Sexto quero p̄
 modernos hic si duo litigant super beneficio nunquid ei p̄
 quo lata est sentētia liceat bñficiū occupare propria auctē.
 eo contra quem lat⁹ est possidente Inno. dicit q̄ non imo di
 cit q̄ prius resurget possessor vel auctoritate iudicis expel
 latur z is qui optinuit in possessionem inducatur al' propria
 auctoritate occupans p̄uabitur iur̄ suo probatur hoc. ff.
 de rei ven. qui restituere. ff. ne vis si. ei qui in possē. mit. si
 quis missus de re iudi. a diuo pio. C. vnde vi meminerit
 §. de re iudi. cum aliquibus benefacit. j. de preben. cum q
 li. vi. per quam videtur q̄ si violenter hoc facit eo ip̄so per
 dat ius suum vnde notauit Sof. §. de excep. apostolice q̄ a
 motus a beneficio per sententiam non statim desinit possē
 dere per hanc decre. allegat. ff. ex quibus cā. ma. deniqz et
 idem in alijs sententijs vt post sententiam non occupet vi
 ctōz proprie auctoritate rem sibi adiudicatam: sed per exe
 cutores sibi tradi debet. C. de arb. l. penul. z. C. de iudi. p̄
 perandum hec vera sunt secundum Inno. nisi possessor ha
 beat pro derelicto id quod possidebat. ff. p̄ derelic. si id qd
 nec ob. C. vnde vi siquis in tantam ibi ante euentum iudi
 cial' arbitri qz subaudiendum est maxime per iura predicta
 z idem notauit. j. de priuile. cum olim. ij. Absolutio autem
 non est necessarius executor qz sufficit ei exceptio rei iudi
 cate. ff. de excep. rei iudi. per totum an autem ex senten
 tia lata super crimine criminaliter vel ciuilit̄ §. clitū eps
 vel prelat⁹ suus possit cum suis beneficijs spoliare vide
 per modernos. j. de accusa. qualiter. ij. super verbo a dimi
 nutionem. Sed gratia huius incidenter quero de aliqui
 bus iuribus puta quis querit ab ecclesia censum annuum
 z imponitur silentium nunquid est necessaria executio in
 tali sententia. Solu. non quia per talem sententiam petens
 possessionem amittit iuris. nec vterius reus debet illi sol
 uere nam z si petat in quo nec reus debeat illi consentire
 cum minime illum possit z debeat perturbare. ij. q. vij. ne
 gligere bene facit de ap. pastoralis in fi. immo videtur q̄ in
 hijs incorporealis iuribus vt in electionibus iurisdictioni
 bus z similibus in quibus nil tangitur corporeale statz la
 ta sententia reus possessionem amittit z actor potest possē
 sionem ingredi auctoritate sua bonum tamen consiliuz ad
 omne dubium tollendum qz iudex sic pronunciet ad iudi
 cam⁹ vobis ius eligēdi z aduersarijs silentium imponim⁹
 de causa possessionis cum ecclesia. Si autem sint alia incor
 porealia in quibus aliquid agitur corporeale vt in p̄ben. pos
 sessor condemnatus non potest prohiberi per aduersariuz
 quominus istud exerceat vt prius sed ille cui impositum ē
 silentium cauere cogitur qz illa seruitute decetero non vte
 tur z si cauere noluerit quod in lite iurabitur condemnabi
 tur qz si nec istud prodest per executores expelletur de pos
 sessione si talis fuit iudex qui suam sententiam potest exe
 qui dabit illi pro quo lata est sententia potestatem expellen
 di z ille in hoc erit missus iudicis. ff. si serui. ven. l. harum
 ff. de rei v̄. qui restituere. xxij. q. v. miles z. c. cū minister.
 nec predictis ob. hec decre. quia hic tangitur aliquid cor
 porale. s. corpus z possessiones canonicē z preben. z ideo
 non licebat conferre dignitatem cuius possessionem causa
 bat vel hoc fuit qz littere erant subreptitiue vt satis. §. dictus
 est nec ob. §. de ap. pastoralis in fi. qz ibi nil corporeale possē
 debatur an canonico qui non habet aliquam certam prebē
 dam debeat beneficij suum v̄ redditur. nihil tamē ibi
 donec recipiat corporeale aliquid possidetur. Si tamen il
 li cui est impositum silentiuz super prebenda soluat post
 modum redditus preben. z deinde de nouo sibi subtrahā
 tur. poterit talis quasi ex noua possessione quam post p̄ sen
 tentiam acquisiuit z de nouo subtracta est petere vt in ea
 dem possessione restituatur per interdictum vnde vi vel cō
 dict. ex decre. §. de ele. querelam ex prima autem z vete
 ri possessione que per sententiam sublata est petere non pos
 set: sed nec ex noua si excommunicatus sit quia semper ei ob.
 exceptio facit qz nota. xxij. distin. c. i. z qz plene dixi supra
 de or. cogni. in quinta obiectione nec excommunicato aliqd

solui debet de quo notat. xv. q. vi. nos sanctorum: et per mo-
 dernos supra de dolo. et cotu. veritatis. **S**eptimo que-
 ro circa hoc quid si quis per sententiam condemnatur ad
 nullam beneficij vel contra possessorem servituti pro-
 nunciatur in negatoria nunquid licet statim eligere vel be-
 neficium subtrahere vel servitutem denegare. videtur qd
 non ar. h. et s. c. proximo immo a superiore est prius peten-
 da licentia ad hoc. j. de iure patro. cum dilecti de clu. non
 resi. ex pte. i. et ut beneficium vel servitutem tollat ar. ff. ut
 in poss. l. i. l. si inutiles ex quo tamen iudex presentibus par-
 tibus sententiam tollit dummodo sit talis qui suam senten-
 tiam exequi possit satis potest concedere prouta ut sua au-
 ctoritate petita denegat vel occupet possessionem sibi adiu-
 dicatam ar. a contrario. C. si p. v. vel alio modo. l. si. si. fm
 Inno. et facit. ff. de rescin. ven. l. fundus de iure fisci. l. eius
 Refert Inno. qd alij dicunt qd sine licentia talis potest eli-
 gere et beneficium subtrahere et servitutem denegare fate-
 tur tamen primum securius ad quod al. hosti. C. de pig. l.
 iij. possessionem tamen quam alius tenet alij dare non licet
 et pro hijs qui dicunt qd non requiritur alia licentia facit insti-
 de offi. iudi. s. vltimo. ff. de acqui. poss. l. iij. s. si. ff. si noua.
 ca. aga. l. iij. in fi. ff. comuni dividundo si reus vbi dicitur
 qd res adjudicata est alicui. Sed dicit Inno. qd est intelli-
 gendum traditionem interuenisse vel sunt casus speciales
 secundum Inno. Et idem hosti. hic: sed ipse Inno. no. j. de ac-
 cu. qualiter. ij. super. v. ad diminutionem qd per sententiam
 latam super crimine hujus quorum est eligere sua auctoritate
 non eligent nisi a superiore eis detur licentia vel per senten-
 tiam adimoueatut puta qd deponitur vel ab ecclesia remo-
 uetur. s. de cle. no. re. ex pte. i. et c. qualiter et sic videtur ubi
 approbare predictorum opinionem pro qua facit. ff. de pe-
 nis in seruoz. s. si. et l. qui vltimo. ff. de sur. non potest eg-
 parando sententiam iur vel hominis bene facit decre. de
 multa. s. hys quoqz et c. licet episcopus de preben. l. sexto
 secundum predicta intelligas qd no. supra. c. proposuit in
 glo. pe. et adde quod dixi supra de rescrip. Mandatum an-
 te fi. per duas columnas. v. sed si capitulum vel alius. **S**exto
 no circa materiam executorum quero post glo. an executor
 datus ad compellendum possit prouidere. Et tenet glo. et
 bene qd non qd sibi non mandatur et forma mandati et c. de
 rescrip. cum dilecti de officio delegari venerabili nec pro-
 misio est preambula vel accessoria ad potestatem huiusmo-
 di executoris et sic no. ob. del. preterea et c. prudentiaz in fi.
 ff. de procura. in fi. ad rem mobilem et l. ad legatum idem
 tenet glo. supra de preben. c. vltimo et c. illorum vbi distin-
 guit Inno. inter formam facias prouideri qd videtur qd fa-
 ciat ius conferri et sic est verum qd predicti et formam facias
 assignari que videtur velle qd ius conferat et faciat factum assi-
 gnari et sic dicit posse solui. s. de rescrip. abbatem et idem ibi
 respondet hosti. pe. et abba. sed hosti. hic dicit qd formam
 facias prouideri conferri vel assignari executor poterit pro-
 uideri qd non est curandum de verbis qualitercuqz fiat qd
 papa mandat et dicit qd de forma facias prouideri vel assigna-
 ri probatur de rescrip. abbatem de officio delega. sup. eo.
 de preben. pro illorum sicut mandata iurisdictione transitio-
 tum officium iur dicendi. ff. de suspect. tu. l. i. s. si autem hec
 non placet. d. et m. p. al. sequeretur qd is cui mandatur qd fa-
 ceret eligi prelatum posset eligere quod est falsum nec sub-
 esset ratio quare plures afficerent executorie ad prouidendum
 quam ad complendum contra id. j. e. si capitulo et c. si soli
 l. vi. An autem talis executor possit interdiceret et reserua-
 re de quo no. in predicta decre. de prebe. de quo variabat
 Inno. et hosti. in predicta decre. pro illorum dic vt in dicti
 c. si capitulo et si soli. **P**rimo quero an executor compul-
 sor possit cognoscere de alterius possessione colorata et pos-
 sessorem cogere ad dimittendum vbi littere sunt subrepti-
 cie planum est qd non: quia vt dixi. s. ille in beneficialibus
 nullam tribuunt iurisdictionem. Item vbi ad certum bene-
 ficium sunt impetrata et faciunt mentionem de possessio-
 nem tenete et non est dubium. s. qd potest qd sibi mandatur
 iur dictio. Sed vbi beneficium non est expressum in litte-
 ris sed mandatur prouideri de prebenda si qua vacat vel d

proximo vacatura et non videtur: qd persona illius possessio-
 nis si expressa i rescrip. s. de offi. dele. p. et g. Item ad qd pro-
 cedet executor si dicit vt possessio: sibi illam prebendam di-
 mittat: hoc est superfluum ipse etiam non habet potestates
 conferendi sed compellendi. Si dicit vt resignet capitu-
 lo certum est qd ipse non est capituli procurator nec potes-
 dicere qd ad hoc vt possessio: prebendam illam conferat cu-
 ad h non habeat potestatem. So. secundum Inno. s. e. p.
 posuit talis executor: sic procedet qd vocabit capitulum cui
 precipiet qd illam prebendam conferat de iur vacantem si
 obedit bene quidem. Si vero dicat se credere illam prebe-
 dam de iur non vacare tunc vocabit possessorem preben. et
 dicit ei prebendam quas possides vacat de iur et qd impetras
 vult probare qd illa prebenda de iur vacat et si ille propter
 h non dimittit eam recipiat probationes impetrantis. ff. d.
 re iudi. a diuo. s. si super et hoc summarie secundum hosti.
 vt ibi et s. de foro cope. si clericus: et si probauerit precipiet
 possessori qd ipsam possessionem dimittat quo facto coget ca-
 pitulum qd ipsam conferat impetranti vt hic et in fi. alleg. et
 s. de prebendis inter cetera vbi solus fuit facta retractatio
 nec fuit preceptum qd alter alteri aliquid daret. Nec e mi-
 randum si super personas non expressas potestatem habet
 executor: hoc enim est in quolibet executore qui contra ex-
 traneum sumatum de possessione et proprietate cognoscit vt
 res ei auferatur vt in. l. a diuo et c. de hijs qui ad ecclesias
 confa. l. presenti et sic non ob. s. de offi. dele. p. et g. Item nec
 sine ea possit exequi supra de offi. dele. preterea nec est ne-
 cesse qd petatur restitui capitulo sed tantum resignet et pos-
 stea veniet ad collationem capituli. sed Inno. et hosti.

Secundo quero an executor cui mandatur vt in possessio-
 nem inducat possit excommunicare impediens et rebelles
 et si etia contradictores et c. In rescripto non est questio qd po-
 test cum id sit expresse commissum sed si clausula illa non est
 in litteris procedit questio. Id. dicit qd non qd executio ta-
 tum et no. cohercio est mandata glo. tenet cotrarius cu tan-
 qd tal executio nulla esset si cohercionem aliquam no. haberet
 de officio delega. ex litteris hosti. volens concordare opinio-
 nes dicit qd si canonici se non opponunt sed permittunt il-
 lum poni in poss. vt mandatur: licet illis postea eiciant ex
 interuallo vera est sententia tan. ante decre. ex litteris et d.
 penus romana l. vi. d. et p. m. dic h vera etiam si in rescrip-
 pro est etia contradictiones. vnde dicit tenendus qd notauit
 de offi. deleg. c. vltimo super glo. pe. nisi tenet qd tal no. po-
 test excommunicare qd non sibi iur dictio sed certum ministerius
 tantum committatur vt in illa decre. vltima in fi. In decre.
 ex litteris autem ille qui iurisdictionem habebat circa exe-
 cutionem com. sit simpliciter vices suas vnde transit iur
 dictio quare et c. **U**ndecimo quero de executori prouide-
 fore an an equa prouideat possit sententias fulminare Ja.
 dice. s. e. proposuit qd caute facit si primo conferat et postea
 in contradictores sententias proferat: dicit tamen qd sunt
 quidam ordinem pervertentes ab excommunicati. ne et que-
 stionibus inobando contra id. ff. de questionibus. l. i. j. de
 regu. iur. Lu. in contemplatione et Guil. Nam dicit hic
 qd tales sententie non tenent qd late contra formam manda-
 ti. s. de rescrip. cum dilecta. **D**uodecimo qro an exe-
 cutor prius possit prouidere si vocatis hijs qui impetran-
 tem recipere debet Inno. p. decre. proposuit. s. e. v. h. no.
 per. c. accedens. j. de accusa. tenet qd sic: nisi aliud cotinea-
 tur in mandato cuius forma obseruanda est. Sed si aliqs
 compareat qui velit aliquid dicere cotra formam rescripti
 eum audiet: si contra personam non: si in litteris est etia illa
 potest audire qd modo non est merus executor qd si vult po-
 test exceptionem admittere ptes cognitoris assumendo qd
 hoc videtur ei mandatum. s. qd audiat illam que ipsius mo-
 ueant: et qd hijs cognoscat si vult vel negocium ad supe-
 riorum remittat. s. de rescrip. si quando. j. de crimine falso
 s. e. de re. iudi. decetero vbi de hoc per Inno. et s. de pre-
 sumptionibus dudum et j. de despon. spu. ad disoluenduz
 et per Compo. in decre. capitulum in glo. magna. v. Item
 queritur an post noticiam et per. d. et p. m. in cle. indices de
 officio dele. igitur si vult potest obmissa causa cognitione et
 repulsis

videtur ad
 pte. et
 et facti.
 p. r. q.
 vbi iustis

repulsis contradicentibus implere mandatum eius sit me-
 rus executor nisi quando vult partes cognitionis assumere
 vt predicti: sed non debet fulminare sententias sine cause co-
 gnitione: siue sit prouisor sui sit compulsor. ij. q. i. nemo nec
 possessorem a possessione remouere nisi eo vocato et sic cau-
 sa cognita. C. si per vum: vel alio modo. l. si. facit de ca poss.
 c. i. de maio. et obe. inter quatuor de preben. licet eps li. vi.
 hoc vō nisi collatione primo fecisset possessor vocato: et cū
 causa cognitione: q. tunc in danda possessione non esset ne-
 cessaria magna cause cognitio nā tūc datio possessionis est
 executio collationis sibi primo facte: q. executor pprie fa-
 cere pot. s. d. offi. dele. significasti: et hoc notauerūt Inno.
 et hosti. j. c. q. cunctis li. vi. et Jo. mo. in pdicta decre. l. eps
 Et dic in. d. c. q. cunctis q. forte snia excoicationis sine cau-
 se cognitione lata cōtra possessorem nō tenet q. nō in debi-
 te dicitur ex quo sine cause cognitione vult eū eicere d. posses-
 sione sed iurisdictione non h3 nisi apud iulianū ad hoc alle-
 gat hosti. s. de preben. c. vltimo et de rescrip. sup lris et fa-
 cit q. no. s. de pben. pro illoz in glo. secūda. ¶ Tertio de-
 cimo quero an executor prouisor possit prouidere sine cau-
 se cognitione et non vocato et remoto eo q. possidet de facto
 sed colorate sed intelligit vt procedat qd qū lre non fuerunt
 subrepticie. Quidā dixerunt in primo dubio iter exe-
 cutore cui simpliciter committitur alicuius pōne. pūlio et il-
 le hoc possit: et illum qui datur ordinario negligente et tunc
 non potest conferre nisi primo sciat quare ille cui prius scri-
 bitur non confert ar. s. de rescrip. Si quando et c. cū adeo
 melius. c. ab excoicato vbi secūsus executor cui scribit in
 defectum primi pcedere d3 et tūc cū cause cognitione. alij
 dnt id hēre locū in absolute que requirit cause cognitio-
 nem sicut excoicatio. ij. q. i. nemo. j. de sen. ex. sacro lec. in
 collone beneficij in qua sufficit sumaria cause cognitio. S3
 quicquid dicatur tene q. habes. j. c. si capitulo et q. ibi no.
 p. 2. d. m. in glo. pe. in secundo dubio nō vult fatari Inno.
 teneat collatio nisi primo vocetur et compellatur ad dimit-
 tendum vel resignandum beneficium is qui possidet: et idē
 ibi videtur placere hosti. qui dicit q. colorata possessio im-
 pedit impetratione et collationem de legari nisi hoc in litte-
 ris contineatur expresse sed licet fatear hoc honestū et equū
 et maxime vbi non est notorium illum ius non habere tamē
 cum per collationem tribuatur ius tantū quod ius ille pos-
 sessor habet: et q. a possessore non remouebitur nisi eo cita-
 to et causa cognita vt est dictum forte non esset iniquum te-
 nere prouisionem talis executoris valere ex quo littere nō
 fuerūt subrepticie vt pdixi q. de possessione illius fecerunt
 mentionē vel sup in certo ipetrate fuerūt. ¶ Quarta decimo
 qro nunquid executorum potestas sit perpetua ex quo
 in litteris est clausula dīctores per cēsurā ecclesiasticā cō-
 pellendo Inno. in decre. pro illoz dicit q. p. diffinitiuam
 in contradictores non poterūt iurisdictionem ecclesiasticā
 exercere nisi vsq3 ad anū. s. de offi. dele. querenti et vbi nō
 fertur snia quousq3 mandatū plenū forciatur effectū. Po-
 stea aut si molestet is qui impetratū executor se nō intro-
 mittit ne videatur ordinarius nā talia rescripta redarguū-
 tur. s. de rescrip. ad hoc. Et si aliq. adimplerint manda-
 tum aliqū sup eos q. adimplerūt nil facere poterit et si po-
 stea molestent tū q. functus ē quātū ad illos offō suo d. offō
 dele. in litteris tū q. nō vī ei cōmissu3 de futuro excessu ad
 hoc de rescrip. c. si. in alios bene fm cū finalr dic q. qū exe-
 cutor p seipm investit dīctores poterit cōpelcere vsq3
 ad annū p decre. qrenti alleg. et de re iudi. qd ad q. sulratio-
 nē hoc dicit hosti. vey quo ad nouā dīctionē et sniam d. nō
 no serēdā: s3 si tpe pūisionis excoicauit dīctores et possūt
 alias dīcēs ligat snia fm cū nisi pūs paruisset: vt pdixi in-
 cidens aut post annū talē sniam nō pot. absolui p delegatū3
 s3 p papā alleg. d. offi. or. pastoral. s. si. s3 hosti. q. dic hosti.
 post annū contradicēs scidit in snias pmo latā nō vī posse
 stare ex quo poterit iurdictio executoris pmi iam expirasse
 facit. ff. de pe. l. vlt. et optime q. no. de sen. ex. a nobis i glo.
 ij. ad fi. Sed quid ergo si in litteris erat clā in poss. indu-
 cas et defendas inductū. put est de stilo nunquid post exe-
 cutionē et post annū poterit molestatores et dīctores cōpe-

scere videtur q. sic per decre. supra vt li. si cōte. c. ij. et q. ibi
 no. in. iij. glo. ad idē. s. de testi. ex pte ade et facit q. ibi no-
 tat in glo. pe. ad idē de simo. querelā in fi. Et bñfacit q. ibi
 notat Inno. q. tal supra in cuius litteris est data clā fungif
 vice et offō pseruatoris de quo nō ē dubiū q. et post annū id
 posset de quo de offō dele. c. i. et vltimo li. vi. ¶ Itē sine clā
 defendas inductū p clā3 dīctores ptātē h3 vsq3 ad annū
 vel vsq3 ad plenā executionē vt ē dictū. Sed clā d3 aliquid
 operari de puil. Si papa li. vi. cū 2 cor. et vltra annū vigore
 dicte clausule retinere vī ptātē. hoc ergo vī velle papa ap-
 ponēdo clām. bñfacit. j. de puil. l. hys. s. de maio. et obe.
 solute. lxxvi. di. h. obseruātie. ff. d. leg. i. Si qñ. ff. ad muni.
 l. i. C. de ap. ampliozem. s. i. et c. de tesaur. l. i. l. r. cū si. h
 vī placere archi. qui hoc no. j. de pben. si cui. li. vi. p pdictā
 rationē responde ad decre. qrenti q. loquitur de legato cu-
 ius iurdictio non est ppetua sed certi tēporis mora finitur
 hic de legato qui iurisdictionē h3 quo tpe non finitur all. qd
 no. de rescrip. ad bec in fi. ij. magne glo. et audim curiā hoc
 tenere Inno. in pdicta decre. expte ade vī velle q. delega-
 tus papa qui h3 hāc ecclesiā ptātē h3 vsq3 ad annū et vltra
 p decre. querētī et idē ibi dic glo. fm Tan. et ita anno elapso
 erit ad ordinariū recurrendū facit p hac opinione q. odio
 suū esset si talia rescripta essent ppetua pp fauorē ordinari-
 iurisdictionis cui in multū derogaret. xi. q. i. puenit et in pre-
 dicta decre. et bec. ¶ Decre. ex pte ade loq. lite pē. supra re-
 uocato gramamine p iudices appellationis an sine cause vt
 ibi no. hosti. decre. querelā habet locū post missum i posses-
 sionē cā custodie vī etiam ibi non erat cā terminata ad ra-
 tionem dīam dic q. ex quo clā est quasi incidens vel accel-
 foriam ad id quod principaliter mandatur v3 executoris
 negociū nō pls poterit delegare illius vigore q. possit i p-
 cipali sed in picipali non posset differre negociū saltē vltra
 annum ergo et c. de offi. dele. prudētā in fi. de re. iur. accel-
 foriū li. vi. Ad rōnem dic q. ad maiore incitat. delegati vt
 suū exerceat offm materialiter ponit deā clā: et q. solet plus
 tineri et is. j. de heret. si aduers. vel dic q. aliquid opatur
 q. etiam si induct. in poss. hñt aliquamdiu pacificā pos-
 sessionē: tū si postea molestat quicq3. j. annū deleg. poterit
 molestare cōpelcere vigore clausule q. forte et nō posset. j.
 annū ex quo iuduct. habuit pacificam possessionē saltē ali-
 quādiu per decre. in lris de offō dele. et fa. q. no. in decre. q.
 renti in glo. pe. in fi. Audui a. d. et p. m. q. equū esset dice-
 re q. vigore huius clausule posset se semp itromittere rōne
 pime dīctōis vel cause puta si is qui pmo dīcebat post
 ipositū sibi silentiū et possessionē quā hñt ipetrās q. post an-
 nū ex eadē cā ingetat vel molestat et hoc sit mens papa quā-
 tū ad dictā clausulā. Sed si ex alia cā molestatur post an-
 num delegat. se non possit itromittere facit p h. d. d. s. d.
 q. sti. cū accessissent in fi. d. seu. c. ij. cū si. ¶ Quinto decimo
 qro nūq. ducet ptās executoris post collationem p eū fa-
 ctam q. nō valuit nō vitio vī defectu eius cui facta est collo-
 q. de h. s. d. i. sed q. bñficiū erat alteri debitū. vī q. n. q.
 bñ vel male pferēdo vī funct. offō suo. C. d. offi. dele. in lit-
 teris de ele. Si cōpromissarius. s. i. li. vi. cū si. Lōpo. in de-
 cre. capitulum in magna glo. v. Item quid si collatio tenet
 q. iterato potest aliud conferre sine nouo mandato: et pdcā
 loquunt in sententijs. In oibus aut factis alijs a sententijs
 si id qd deleg. vel ordinarius fecit non facit vel non ē bene-
 factum vel nō habuit effectū itez pot fieri p eūdem: de or-
 dinario ponit exēplū p decre. cū terra d. ele. de delegato p
 c. significasti de offō deleg. in litteris. Et pdicta tenet cō-
 poste. in decre. capitulū in magna glo. v. sed quid si nō va-
 let acceptatio impetrantis propter malam formam ipsius:
 vel propter aliam causam iterato poterit aliud beneficium
 acceptare all. ff. de emptōe legata. l. ij. s. i. et ij. Sed p hoc
 non respondetur ad decre. si cōpromissarius ad quā po-
 tes dicere q. ibi est culpa potestatem habent. et alterius nō
 interest: sed hic interest impetrantis qui non fuit in culpa:
 vel ibi cum eo qui potestatem habet nomine alieno hic tra-
 ctatur de eo qui potestatem habet suo nomine licet illā ha-
 beat ab homine: vnde dicebat Bonaguida in decre. in lit-
 teris q. executores non funguntur officio suo nisi primo be-

videtur ad
 q. d. l. v.
 et fori.
 in r. q.
 d. i. i. i. i.

neficiandus fuerit effectualiter beneficius consecutus idē
ibi hosti. 2 de re iudi. c. i. allgat d trāsta. c. ij. vbi nullū 2 inu
tile equipant 2 de cli. nō re. tue. all. ff. de 2sti. pñ. l. fi. i. aut.
de digni. §. illud quoq3 collo. vi. 2 ne ipsis impetrantib⁹ 2
pape hac via illudat de ali. mu. iu. cā. fa. c. i. cū 2cor. Inno.
in p̄dca decre. i. de re. iudi. hoc tenet si erat in scō puta qz
prouidit de pben. nō vacāte credēs eā pbabilr vacare: tūc
ergo itez de alia poterit puidere all. C. de sci. 2 iur. igno.
l. i. in glo. anipe. Idē si ignorabat beneficiū alteri debitum
eadem ratione: sed si errat iur tūc executor sibi nō poterit
ulterius prouidere: sed hoc casu Posti. tenet contrariū
um p iura q̄ supra allegant: post eum ego puto de m̄ Inno.
vez si ipetrans fuit in culpa in tali errore iuris puta qz scie
bat bñficiū curatū a 2stituto i min oribus nō in sacris deti
neri p dispensationem ep̄i: sed ipse nō credebatur qz ep̄s po
tuisset dispēfare v̄ sciebat eū q̄ detinebat bñficiū l3 snia la
ta eēt 2 eū appellasse 2 appellatōnē pēder: 2 istō acceptauit
vel sibi petijt offerri. hijs enim casib⁹ 2 similib⁹ nō credo i
petrantē aliū acceptare 2 si hēret occōnez acceptādi ipsum
executorē posse aliud sibi 2ferre: qz a principio fuit error
iur tñ: q̄ nō excusat: 2 maxime cū agitur de lucro captādo
i. q. iij. §. notādū. ff. de iur 2 sci. igno. l. iur. 2 de re. iur. igno
rantia. l. i. vi. ad. l. ij. §. l. z. ij. pōt dici qz ibi fuit error in facto
alias secus vt ibi 2 in duab⁹. l. se. in qb⁹ p3 qz si male optās
ē in culpa sibi d3 iputari fateor qz multis v̄ rigorosum hoc
Est aut̄ huius decre. materia Breuiter 2 clare sic tibi
liquida si vis scire an valeat collo vel ipetratio scā de bene
ficio vt vacāte qd ab alio possidet sic distingue aut bñficiū
nō vacat de iur 2 tūc planū ē qz nec collo: nec ipetratio val3
s. e. c. i. q. ij. aut de iur vacat 2 tūc distingue aut collo fuit fa
cta p papā aut p inferiorē. primo casu aut papa tale bñficiū
2tulit p̄prio motu: 2 tūc valet collo ē nō scā mentione d al
terius possessione colorata ar. de pben. si motu primo li. vi.
aut papa illud contulit non primo motu 2 tunc non valet si
non fecit mentionē de possessione alterius colorata ar. j. de
pui. dudū. ff. de nata. resti. l. ij. sec⁹ si possō non eēt colorata
Si aut̄ collo fuit scā p inferiorē subdistingue aut fuit scā
p ordinariū aut p delegatū siue executorē. Si p ordinariū
aut ille or. est naturalis 2 p̄petuus sicut ē ep̄s vel alter q̄ ptā
tē l3 2ferendi bñficia rōne dignitat3 vel ecclesie valet eius
collo ē de alterius possessione colorata nō hīta mentiōe. s.
de pben. C. de multa. §. hijs quoq3 2. e. ti. l3 ep̄s li. vi. facit
cle. de offi. or. 2 si ab apostolice. si aut̄ talis ordinarius non
est natural3 supuēns vt legat3 tūc nō valet collo nō facta
mentionē de alterius possessione colorata. Si. n. hoc pcedit
in papa vbi cōtulit nō p̄prio motu vt dixi forcius in legato
bñfacit. s. de pben. c. penul. si v̄bū vocasse qd est ibi in fine
intelligit de vacatiōe iur 2 sci vt hic ad idē p̄dca cle. 2 si ab
aplice 2 de offi. le. c. vlti. li. vi. Si aut̄ p delegatū siue execu
torē scā fuit collo tal bñficiū qd ab alio possidet 2 tūc distin
gue aut cōtulit vigore litteraz sup nō exp̄sso sed in certo bñ
ficio 2cessaz 2 tūc l3 valeāt l̄re cū nullū bñficiū impetrans
sp̄aliter nominaret 2 sic de alicuius possessione nō poterāt
facere mentionē: tñ de iur melius est qz nō conferat nisi pri
mo possessor renūciaret cassetur qd sc̄m ē de eo aut hec fūe
rūt sup certo 2 exp̄sso bñficio ipetrare 2 tūc aut in litteris
d̄r bñficiū de iur vacare 2 tūc valent littere nec hac exce
ptiōe possunt elidi. Sed ē hoc casu executor nō d3 cōferre
nisi primo colorate possidēte a moto vel renūciante vt sic p
cedat fm forma iur de rescript3 sup litteris bñ facit. j. e. lit
teras 2 idē v̄ in auditoze deputato in curia qz p̄nūtiavit bñ
ficiū alicui forte debitū si vult illū eidē 2ferre qz p̄t vt i cle.
de rescrip. auditoz qz primo possidētē colorate saltem p sen
tentiam amouebit 2 sufficit hoc casu vt dicatur etiam de fa
cto vacare ad hoc. s. e. p̄posuit. hec que dixi in hijs duob⁹
membz sunt vera saluo qñ dixi. s. in. xij. q. in fi. aut sim
pliciter in litteris d̄r bñficiū vacare 2 tūc aut possessio deti
nētis nō est colorata aut est colorata. primo casu valent 2 te
nent collatio executoris 2 nō prius amoto illo possessore fa
cit. j. ti. j. illa 2 tucius esset p̄mitus illū remoueri facit. s.
c. primo. Si aut̄ est colorata aut in litteris erat clā amoto
quolibet illicito detentore 2 tūc non impeditur impetrans

per alterius possessionē: et coloratā ad hoc. s. e. p̄posuit de
rerū p̄mu. cū v̄muerlor: aut in litteris non erat illa clausu
la 2 tūc aut ille color fuit acq̄situs post impetratiōē aut an
te: primo casu nō ipedit impetrans naz nec poterat diuina
re facit de cōsti. cum accessissent de rescript3 2stitut3. j. vt ec
clesia bñ. c. vno 2 valebit collatio ēt illo prius nō amoto ad
hoc. s. de re iudi. cū Bertoldus. sc̄do casu littere sunt sub
reptiōe vnde nec tenet collo scā illorum vigore 2 hic est ca
sus verus huius decre. horum membrorum rationes su
pra plene scripsi. Jo. cal.

De concessione prebende. Rubrica.

Postulastis. Casus si ad pre

latū vt p̄ latū et
capituli p̄tinet collatio p̄bedaz de vno ad
alium per lapsū tēporis potestas non de
uoluitur conferendi. sed si pertinet ad pla
tum vt canonicum per negligentia capitu
li ad ipsum deuoluit nisi dolose ipeditit.

Primo consultatio: Sc̄do respōsio: sc̄da ibi ad id qz q̄ di
stinguit duo mēbra 2 fm determinat fm mēbrū ibi nisi de
terminatio ibi. Et hoc. Postulastis qb⁹ loquitur nō appa
ret hosti. dicit qz loquitur capitulo ebreden. 2 p3 i antiqua
in. iij. cōpilatiōe cuius eccleie fuit archiepiscopus 2 postea
ep̄s hosti. qui est cardinal: 2 ē si. hūc p̄ncipio de rescript3.
edoceri: 2. c. postulasti d̄ so. cōpe. postulasti de clico ex. mi.
postulastis de obseruat3. ieu. explicare p idē verbum etiaz
incipiunt de regula. postulastis de homi. postulastis 2 pos
nitur in hijs iuribus p̄petere. vñ eadē v̄boz snia p verbum
petere hētur. j. d̄ p̄uilegijs petistis large sumitur supra i
rubrica de postulādo inueni in diffinitionibus qz postulat
est quando brenibus verbis 2 aptis aliqd rogatur. Se ap.
ad quā pertinet dubia 2 declarare. xij. di. p totū d̄ sen. ex.
inter alia cū si. Simul quō non ponit in temate: 2 ideo di
stinguit 2 de hac dictōe vide qz dixi. s. d̄ cā poss. cū dilect3
Archiep̄m nostrū in mediatū platū cum quo faciunt vnū
corpus. j. ti. i. nouit. Donatio large per no. s. de prebē. re
latū vnde ponitur pro collatiōe vt patet. j. sic. s. e. qz supra
ti. primo. c. vlti. p 2 p̄sentatione. j. c. primo: sed non stricte
j. de iure patro. c. vltimo. 2 facit hoc ad ea que habentur
de offi. vica. c. vltimo li. vi. Prebendaruz. Idem in quo
vis beneficio. Ecclesie nostre factum narrat idem si i alia
cum eadem sit ratio de transla. c. ij. Pertineat factū no
tat. vnde hoc nō probatur esse de iure cōi de quo plene no.
s. de elec. cum ecclesia. Vacantis vt. s. eo. ti. c. ij. Penes
hec prepositio habet multas significatiōes que hoc versu
comprehenduntur. Dat penes auctorem dat apud si
gnatq3 propinq3. Informat memorat properat casum
qz notabit. j. in penultima significatiōe exponitur hic. s.
de consue. cum dilect3. differentia autem inter penes 2 ap
patet per hunc versum. De penes est proprium sed ap
dic alienum. vnde lex dicit pls iuris attribuit penes qz ap
Nam penes dicitur qz possidetur. Sed apd̄qz qualiter cū
qz tenetur. ff. de verborum signi. penes te. Neglexeritis se
cus si non potuistis. s. e. qz Ordinare verbus generale ad
quēlibet prouisionis modū. lx. di. c. ij. s. de elec. ne pro de
fectu in fine 2 facit. s. c. ij. ibi ordinentur 2. c. post electionē
Idem archiep̄s secus ergo si alter tñ ad quē primo loco
spectaret collo tunc enim de vno ad aliū deuoluitur. s. c. c.
ij. vnde si primo spectat ad prelatum tantum 2 negligit de
noluitur ad capitulum etiam si prelat3 haberet interesse vt
canonicus bene facit. xvij. di. multis 2 quod ibi notatur 2
quod no. de ap. dilecti. iij. Prescriptum. s. sex mensium
Ad nos. s. capitulum de quo non dubitabatur 2 tamen ea
dem est ratio. s. c. ij. in fi. Conferendi si de ap. c. ij. li. vi. ff.
quando appel. sit nec. l. i. §. solent. Concilij. s. c. ij. qz om
nes neglexerunt vt ibi in fi. Superiorem proximum etiaz
papam si non est alius medius supra de supple. negli. pla.
licet hosti. Nisi fm glo. mutat casum. s. quando non perti
net simul ad prelatum 2 capitulum dat simile de offi. dele.
consultationibus de ista dictione quando excipit 2 quādo
non

non dixi. s. de ordi. cogni. c. ultimo. Forte vide quod dixi
sup hoc verbo. f. de rescript. in nostra. Ut. i. sicut vide qd
dixi. s. de rescript. mādātū. sup hac dictione. Canonici
vt. j. de pben. cū ecclesia li. vi. de cuius casu q̄rebat hosti. h
z dicit Inno. q̄ forte hoc ē ex spāli grā vt ius canonici z p̄
bēdā hēat ep̄s in ecclia. Itē nō est vis vtrū soli ep̄o sit facta
grā sine generali privilegio sit q̄cessum q̄ q̄cūq̄ ep̄s habe
at tale ius. nec hoc casu valebit vox sua plusq̄ alterius cano
nici nisi forte s̄ hosti. q̄ erit p̄derosior rōne dignitatis. s.
de cle. dudū. i. Casu cū vocē hēat vt canonicus. Lū p̄ si v̄
q̄n. sic. s. de re iudi. inter ceteras. Et. i. plato. ¶ Primo
no. q̄ p̄benday collatio spectat ad plātū z capitulū de quo
remisi sup v̄bo ptineat. ¶ Secūdo q̄ cōmunis negligētiā
nocet cōitati: z sic est supplēda. cōcor. s. c. ij. in fi. ad hoc de
ele. bone. ij. in fi. de supplē. negli. pla. c. vlti. ¶ Tertio q̄
superior supplet negligētiā inferioris sui. ix. q. iij. cū simus
s. de supplē. negli. pla. p̄ totū de offi. or. in refragabili. s.
excess. cū si. interdū ecōuerso de offi. or. significauit: s̄ illō
spāle pp̄ piculū aie vt ibi notat. ¶ Quarto no. q̄ plāt⁹ p̄n
cipalis ecclesie p̄t hēre iura canonici i eadē ecclesia ad idē
de ap. c. penul. Et de pben. cū in ecclesia li. vi. si. ff. q̄n ap
pel. sit. l. i. v. solet in fi. xvij. di. in multis. Ex hoc inferit q̄
quis p̄t hēre vices plariū p̄sonay de hoc. s. de pba. ex lit
teris cum suis remis. ¶ Itē q̄ duo diuersa iura possunt i
eadē p̄sona cōcurrere. si. xxi. q. i. relatū de testa. offi. z. c. req
fisti z. c. Raynutius z. c. Raynal. ff. si cer. pe. l. singularia
de hijs q̄ vt in ai. l. tutorē z de opis liber. l. duoz. z. l. liber
tus. z q̄ quis facit aliqd tanquā alius. ad idē. xvi. q. i. v. supe
riori z. c. ecclesia. xx. questione quarta duo ista z capitulo
si ecclesia in fi. ff. de adop. si pater. s. qui duos z. l. si con
sul. de inoffi. testa. papinianus. s. s̄ nec impuberis z. l. fili⁹
z. l. aduers. v. i. de postulādo. l. vltima cano. iij. q. vij. s. tria
v. si q̄cor. ff. q̄ cuiusq̄ vniuersitatis. Itē eozū. primo r̄nso p̄
socio. l. sane in pn. ff. so. ma. l. si v̄o. v. Itē quāq̄ de acq. hēf.
non quasi. ff. ad filia. l. si sequēs in fi. ff. ad trebel. debitor d
succe. edict. l. i. v. videntur. ff. iud. sol. l. iudicatū. s. sed z si
quidem. C. de adm. tu. l. cū quedā de adul. l. i. si mariti et
s. de ele. cū inter z. c. q̄ sicut. s. p̄terea d̄ offi. or. si sacerdos
de re. ecclē. non alie. si quis. de foro cōpe. l. z de p̄script. ad
audientia. q. si. sint legi. p̄venerabilem. ¶ Primo op.
ad id q̄ secūdo notauit: q̄ si plātus h̄z p̄ferre: vt canonicus:
z negligit vna cum alijs: nihilominus p̄tās ad ipsuz deuol
uitur: vt hic versu. nisi forte nec ob. si dicis q̄ id p̄cedit q̄
negligens fuit tanq̄ alius: z sic argumentum de tanq̄ alter
soluit trium: q̄ actus z passiones sunt subiectoz: vt bene
p̄batur de testi. c. ij. li. vi. d̄ sen. ex. romana. s. in vniuersita
tem z. c. si snia. s. cū vero. idē autem est subiectū quod fuit
negligens: z qd mō p̄t: sed negligentia p̄ deuolutionez ad
alium est puniēda vt. s. c. ij. ergo nō ad scipm. ¶ So. act.
z passiones put in scō consistunt: sunt singulariū personay
vel subiectoz: sed plura sepe pp̄ vnam qualitatē subiecto in
berentē habent effectū sine qua effectus nullus ē. Ande
licet non sacerdos ita possit p̄ferre verba per que fit tran
substantiatio p̄nis z vini in corpus z sanguinem xp̄i sicut
sacerdos tamen non sacerdos non p̄ficet. s. de sūma tri.
in. c. i. in fi. similem est in ordinum: z sacramētozū collatio
ne de consue. quāto in iudicio: um processu z similibus de
rescript. statutum li. vi. de consangu. z affi. c. i. cum si. ita i
paciente deberet esse qualitas per quā dispositus sit ad re
cipiendum al nil agitur. i. q. i. p̄ Isayam de bapti. maiores
in fi. de cle. cum in cunctis. fateoz ergo q̄ eadem est perso
na z sic idē subiectum quod neglexit: sed fm̄ aliam qualita
tez tunc poterat. s. quia iura canonicē habebat fm̄ quā ne
glexit: z ideo fm̄ eam conferre non potest z tunc fm̄ aliam
p̄t q̄ prelatus fm̄ quam non fuit negligens. vnde fm̄ istā
aliam nunc potest sic aliquod ius competit alicui q̄ est de
collegio: z non per se: licet sit eadem persona. ff. q̄ cuiusq̄
vniuer. Sicut. s. ij. z de rerum diuisione in tantuz. s. i. cūz
concor. de ele. Quia propter z. c. in genesi cum si. ¶ Se
cundo op. ad illud q̄ quarto notauit: z probō q̄ duo iura di
uersa non possunt in eadem p̄sona cōcurrere: q̄ singula offi
cia zc. lxxxix. di. Singula vbi idem probatur ratione natu

rali: z de pben. cum singla. li. vi. ad idem. xvi. q. i. presbite
ros de cli. non resi. c. iij. z de prebē. q̄ in tātū z. c. ad bec: z
c. de multa. ff. de pba. l. si plures. C. de assel. l. nemo cūz si.
¶ So. tria loquuntur de iure cōr: z eodez respectu. l. si quis
illam pretenderet se hēre diuersis respectibus: z tāq̄ aliud
cū illa offā sint aduersa: z in cōpassibilia inuicē: sed si se non
impediunt sed inuicem cōpaciunt: saltē de iur spāli. z tāq̄
alius quis bene p̄t plura diuersa offā gerere vt hic: z in si
milibus facit. s. de re iudi. cū oliz z p̄dca. l. duoz. ff. d̄ ope.
lib. z de fideiussor. l. generalr z qd no. s. d̄ pben. q̄ in tm̄.
¶ Tertio op. z p̄bo q̄ quis nō p̄t qd facere suo noie tan
q̄ alius: q̄ p̄bitus vna via itelligitur prohibet alia. s. e.
constitut. de p̄cur. tue. j. de solut. c. ij. ff. de transla. l. cum
bij. s. si cū ff. de tuto. z cura. l. scire. s. i. de condit. insti. le.
que subcondict. s. si quis de bo. poss. non est ambigendus
s. vbi cūq̄ z. l. si p̄ mortē. v. exheredati de bonis q̄ liberis
l. querif. C. de natura. li. l. legē in fi. z de p̄uit. scola. l. i. s. v̄
timo li. xij. de ele. auaritie li. vi. z de cli cōiug. c. vno co. li. z
de regu. iur. cū quid quinimo aliquid facere tanq̄ alius v̄
prohibitū. ff. de inoffi. testa. si vt proponas. s. penul. z d̄ cō
dict. inde. si non forte. s. si filius de distrac. pigno. l. ij. de
leg. ij. l. vlt. s. quatuoz. C. de dolo. l. i. ¶ So. si alicui aliqd
prohibet absolute habet locū tria ne fiat. fraus legi. sed si
prohibitio sit respectiue: tūc illud fieri p̄t alio respectu vt h̄
z in si. dūmō nō resultat trietas: vel repugnātia: vt in. l. si p
ponas. s. penul. de bapti. maiores versu: sed adhuc: v̄ alid
absurdū puta fidei cōuente fractio vt in. l. i. C. de dona. z
in. l. ij. de distract. pigno vel rōne cōuentionis vt in. s. si fi
lius z in. s. quatuoz facit q̄ no. in predicta regula cum qd
¶ Quarto oppo. z non v̄ q̄ plātus ecclie possit in eadem
ecclesia canoniā hēre et cōsuetudine vel iure alio spāli: q̄
relatiuoz bec ē natura: q̄ v̄nū nō sit aliud. xxv. q. i. c. i. xxiij
q. i. didicimus. j. de bap. debitum. s. ti. i. c. vltimo de iure
patro. p̄ n̄as. ff. de offi. p̄toris. l. vltima z de offi. p̄si. l. vlt.
ff. de rerū p̄nu. l. i. in p̄in. ff. de tuto. z cu. da. ab hijs. l. pre
tor. sed pater z filius carnales: vel spirituales relatiue se ha
bent vt in dicto. c. debitū eodem modo sunt relatiua prela
tus z subditus. ij. q. vi. qui sefcit ergo zc. benefacit. s. e. lit
teris. Bicit archi. in decre. cum in ecclesia q̄ verum ē q̄
quis non potest esse ep̄s z canonicus propter impossibili
tatem ne quo ad idem eodem tempore sit pater z filius: z
alleg. decre. litteras idem vider hic innuere hosti. qui dicit
q̄ hic non dicitur q̄ sit canonicus: s̄ q̄ vocem h̄z vt canoni
cus. Sed. d. m. dicit hoc sibi non placere z in effectu nil re
leuare videtur idem potest colligi ex no. hic in glo. Adibi
placet dictā archi. q̄ nō valet p̄suetudo q̄ est p̄ natura rei.
de p̄sue. c. ij. li. vi. sicut nec pactū deprecāf. c. vlti. ff. e. cum
p̄cario: sed rei natura est q̄ relatiuoz v̄nū non sit aliud: nec
eodē respectu cadūt in eodem subiecto: vt dictū ē. ergo zc.
z in decre. in litteras reprobat p̄suetudo contraria q̄ ibi
allegabatur: multum etiam hoc releuat in effectu tenendo
n. q̄ absolute possit eē ep̄s z canonicus sequere q̄ simul
z semel possit vtroq̄ respectu interesse in capitulo z sic hē
ret aut duas voces: z nō p̄t eē de iure: imo tūc rōne in eo
dē actu z tpe relatiua inuicē relata cadūt in eodē subiecto:
aut v̄nā tm̄ z sic si numer⁹ ē in ecclia: z hic fractus erit z suf
fragium diminutū qd ē s. d. z. p. m. in hijs q̄ notauit. s. e.
litteras. Et p̄ter hoc caute. dicit decre. cū in ecclia i pn. q̄
erat numerus duodecim canonicoz z. xxiij. p̄benday al p̄
nibilo dixisset hoc eēt notādo sc̄m. Itē si esset canonic⁹ de
beret pp̄ nō residētā p̄uari p̄ seipm: vel saltē p̄ vicariū def
uire. Itē fm̄ opi. hosti. de qua diez in penultima qdōne in
actib⁹ capituli ep̄o viuēte frustra adessent vel regerent alij
Itē seipm possit excōicare: p̄uare: z deponere: p̄uiliare co
rā seipō: z vt actor litigare. Itē q̄ oibus canonicis excōica
tis ex quauis cā celebrādo vt plāt⁹ nō eēt irregularis. Itēz
snia suspēisionis lata in capitulū nō tāgeret eum q̄ ep̄o ē de.
snia. ex. q̄ piculosum li. vi. z sic esset suspēsus z nō suspēns
q̄ sunt incōpassibilia q̄ zc. de bap. maiores. v. s̄ adhuc. cau
te ergo dixit decre. cū in ecclesia vocē hēbat vt canonic⁹ l̄z
canonic⁹ nō existat: z ibi seq̄ v̄nā de p̄dictis p̄bēdis sic v̄n⁹
canonicus optineat ad similitudinē. nihil enim est cui est si

mile de ele. innotuit. ff. de po. l. q. venia. hoc ergo volunt
 hec iura consuetudine pot induci q iura q al deberet vni ca-
 nonico possunt competere plato in qbus no pprie est de vno
 ad aliu relatio: et incopassibilitas s copassibilitas. S. s. s.
 de rescript. ea te de psue. c. i. l. vi. de pben. q: sepe eodem
 li. et in cle. si iusta. c. ti. ¶ So. q dixi de plato intelligo prin-
 cipali ipsius ecclesie vt. s. e. litteras pna locunt in alijs di-
 gnitate vel psonatu habentib? no pncipale in ecclesia in qbus
 cor:relatiuoz ro cessat. ¶ Quinto op. et pbo q eps no pot
 esse tanq? canonicus et pbendarius in. c. q. aut istud ius he
 bat an. p motione sua: et tuc vacant p psecratione vel lapsu
 tps de psecradis epis de ele. cu in cunctis. s. cu vero. sic de
 sunt emunicipes adepti senatoria dignitate. ff. ad muni.
 l. munciceps aut hnt postea et tuc aut vt plat? tm h3 hoc fa-
 cere: et hoc ee no potuit de insti. c. fi. cu si. al. s. ob. prima i
 prin. aut hnt hoc facere cu capitulo: et tunc cu haberet pri-
 ma vocetuc: non potuisset illa sibi ipsi dare eadem ratione
 vel si ipse tm haberet eligere et ipse confirmaret idem ea-
 dem ratione. ¶ So. dixit Joanes q istud ius quod habz
 episcopus vt canonicus est pnuilegiatum et excedit alia iu-
 ra: quasi velit q non subiacet sub regul cobus. hoc non sol-
 uit contraria. vnde et ipse dicit hoc pcedere ex psuetudine
 quarudam ecclesiar in qb? vna pbenda est dignitati annexa ita
 q hns dignitates hoc ipso heat prebendam. j. de pben. cu
 in ecclesia li. vi. et rone annexionis quis sortitur pnuilegiuz
 xvij. q. iij. sigs contumax. s. de iudi. quanto. ff. de rei ven. q
 religiosis. ff. de nego. ge. cu actu. et i pdictis decre. q: sepe.
 et si iusta. sic et pochiales ecclesie annectuntur preben. de p
 ben. extirpande et c. expositi sicut de consue. potest ee q
 ad capitulu tm primo loco spectet iudictio per cuius ne-
 gligentiam deuoluetur potestas ad prelatus. s. de offi
 or. irrefragabili. v. excess. vbi de h et p hoc ps. So. ad obie-
 ctionem: q nec prius nec postea h3 prelatus istud ius sed
 simul virtute huius annexionis et consuetudinis: quod itel-
 ligo quatū ad iura compassibilia non q simpliciter et abso-
 lute sit canonicus vt. s. dixi. ¶ Sexto op. et pbo q nul-
 lo modo de capitulo potest deuolui potestas ad prelatus: q
 sine heat interesse vt canonicus siue no semper est prelatus.
 et sic semper d capitulo cum sit caput. j. ti. i. nouit. et c. qua-
 to. j. de verbo. signi. cum elici. al esset corpus monstruosus
 contra id supra de offi. or. Quonia sic q pest exercitui est d
 exercitu. ff. de hys q no. in fa. l. ij. post pn. facit. s. e. post ele-
 ctionem et iur. ibi alle. cum ergo prelatus semper sit de ca-
 pitulo per negligentiam capituli ad ipsum no deuoluetur
 potestas sed ad superiorem. s. e. c. ij. in fi. et eodem modo
 per eandem rationem probatur q de ipso ad capitulu nu-
 q? debet potestas deuolui. ¶ So. licet prelatus faciat vnu
 corpus cum capitulo ita q ipse est caput: et canonici mem-
 bra vt in decre. nouit. et sic plura habet simul et comunitur
 facere: tamen aliqua competunt pncipaliter capiti: et non
 membris. et aliqua econuerso. in aliquibus ex quadam con-
 gruitate. in qbusdam ex necessitate alterum per alter iuu-
 tur. sic aliqua fiunt comunitur per prelatus et capitulu ali-
 qua per prelatus de consensu capituli: et aliqua de consilio
 capituli. j. ne se. va. c. vno li. vi. et consuetudo multum ope-
 ratur in talibus: cum iudictionem tribuat de foro com-
 petenti cum contingat. ij. q. iij. conquestus. C. de manci. l.
 i. et vltima. et libertozem administrationem. j. de donationi-
 bus ceterum de preben. cum in ecclesijs li. vi. vnde maxi-
 me de consuetudine aliqua sic possunt competere primo lo-
 co alteri eorum. s. prelato tm vel capitulo tm. quale est hic
 de quo hic tractatur. s. beneficiorum collo vt in predicta
 decre. vnica et. s. de ele. cu ecclesia. et tunc de vno ad alium
 ptas deuoluitur: vt hic et. s. c. ij. d offi or. irrefragabili. s.
 excess. ¶ Primo qro q sit ro mebroz huius capis. So.
 put hic dicit Inno. qn eps e in capitulo tanq? plat? vnum e
 capitulum prelati et canonicorum: et ideo si non eligit vna
 cum alijs cum tota ius prelati et canonicorum censeat vnu
 de vno ad aliu non deuoluitur potestas: sed ad superiorem:
 vnde dicit hosti. q cum omnes comunitur et equaliter sunt
 in culpa: pena etiam d3 ee cois in autentica vt fratrum filij
 s. vltimo colla. viij. et q: vituū qd vna radice nascit dignum

est vt vna et eadepena puniat. C. d nupt. l. fi. et de du. re. de
 le. vlt. in fine. Itē q: vt dicit Inno. qn vocē h3 vt plat? eli-
 gendi vel cōferendi imputatur sibi si negligit: q: alios pot
 cogere ad electionē. s. qn eps interest vt canonicus capitu-
 lū d3 tm canonicoz: et non epi et canonicoz: nec vnitur ius
 vtriusq: sed additur iuri epali: q vnam vocē heat. nec pot
 illo iur canonicos cogere ad eligendum. vnde per dito iur
 illo: remanet ius quod habet tanq? prelatus et ideo h3 hosti.
 hoc casu electum a se tanq? a canonico vna cum capitulo idē
 tanq? prelatus examinet: et confirmabit. et si duo sunt cle-
 cti indiscordia quis ipse sit de numero alterius ptis tanq?
 canonicus et procur. cum alijs dederit: tamen vt prelatus
 iudicabit saluo iur recusationis. ad quod alleg. hosti. d iur
 calūnie. c. si. de ap. cum spali. s. i. facit. ff. de iur. om. iud.
 l. pretor. Aliud ergo in vno casu quam in alio. voluit tamē
 Inno. q licet cum habeat interesse vt prelatus per negligen-
 tiam capituli: non deuoluitur ad eum potestas conferendi
 quia in electione facienda faciunt vnum capitulum: tamen
 si hoc casu est appellandum: appellabitur ad eum: quia no
 faciunt vnum capitulum in iurisdictione exercenda q est
 falsum vt. j. de ap. c. pe. li. vi. nec ob. q dicit quia non potest
 negari q appellatur hoc casu ab ipso vt prelatus: et sic de eo-
 dem ad seipsum quare non tenet infra de ap. Romana. l.
 responsio libro sexto. ¶ Secundo quero quomodo cogno-
 scitur an eps intersit vt platus vel vt canonicus. So. si ipse q
 uocat capitulu si habet primam vocē: si est primus in sede:
 in subscriptionibus et similibus. conuincitur q intersit vt p-
 latus. Sed si vadit ad cōuocationē alterius: et fm ordinem
 institutionis aliorum: et consuetudinem ecclesie sedet: vocē
 dat subscribit et similia facit: est ibi vt canonicus. xvij. di. c.
 fi. de maio. et obedi. statuimus. j. de pnuileg. et ore hoc ee
 ex consuetudine: vel pnuilegio. vel ordinatione poterit p-
 pendi. S. qd in dubio. So. cu vt. s. dixerim ipse cu cano-
 nicis faciat vnu corp?: ita q ipse cap: et ipsi mebra: iudicadū
 e vbi aliud n̄ apparet: eū interesse vt platus: et sic act? exercere
 vt sic fiat interpretatio i dubio fm iur dispositionē s. de psue.
 cum dilect? et de verbo. signi. dilecto. ¶ Tertio quero qd
 cum eps ad quem pertinet vt ad prelatus. cōuocat capitulu
 et procurat inquatu pot collationē fieri: sed no pot illud op-
 tinere: n̄quid currit sibi tps: vt q no q: vigilatib? et. ff. et
 qbus ca. ma. in inte. resti. nec enim facit. s. e. q. Dic s fm
 Inno. q hoc no. s. d offi. or. irrefragabili: q si alij nolebāt
 interesse poterat cōferre saltē in fine tps. s. d ele. cum nob
 vbi no. de ele. ecclesia. ij. facit de offi. dele. cōsuluit de po-
 stu. bone. ij. et hoc ideo q certum tempus est in hoc limita-
 tū a iur. s. e. c. ij. vnde aliorum malitia vel negligentia non
 nocet: cum ius vniuersitat? resideat in vnu solū. xij. q. ij.
 no liceat. s. de postu. gratū. si ergo ipse no facit: ipse e negli-
 gens: et per hoc est respōsum ad pna: sed vbi no eēt tps pfi-
 xum a iure vnus solus no pot pcedere i negocio oib? imi-
 nente. Quarto qro qualr pbabit dōlū de quo loqē finis d
 ere. dicit qdā puta q plat? latitat: vel q vocatus no vult ve-
 nire ar. de dolo et cōtu. cam. et c. si. hoc reprobat hosti. quia
 pot citari et si non venit. j. terminū se reddat alienus d ele.
 cum nobis et c. quid sicut. s. si aut. vel procur. constituere
 vt. c. ti. q: pp. s. illud. vnde alij dicit q probatur dōlus q
 prelatus non vult cum capitulo concordare: sed hoc n̄ pla-
 cet hosti. q: si capitulu pp hoc no eligit: tps currit: ergo im-
 putet si non eligit: q in pdicendo non heat hoc casu plat?
 plus iuris q alius de capitulo: nisi q vox sua est pondero-
 sior ratione dignitat?. dicit ergo hosti. dōlū probari si appa-
 ret platū procurasse q differretur ordinatio forte q̄sito co-
 lore de expectandis absentibus: vel promittit ei q h3 capi-
 tulū cōuocare: q si differt ordinabit beneficium ad suū vo-
 luntate: vel aliud dabit sic enim probatur dōlus ex perspi-
 cuis coniecturis. C. de do. l. dolum de renū. c. ij. li. sexto.
 ¶ Quinto quero quō intelligitur q dōlus non suffragat p-
 lato. So. dixit q dōlus episcopi: non oberit capitulo: qz res-
 tituitur sibi tempus. ff. et quibus ca. ma. ait pretor. et l. sed
 et si. s. hoc quoq. s. de resti. in integrū. et l. is. nā et si ali-
 adhibuisset dōlū: q iste non est casus qui recipiat extimati-
 onē et sic no esset soluendū faciēda eēt restitutio ad p̄stimum
 ius. ff.

ius. ff. de eo p que fac. e. l. vlti. j. rīso. z de dona. eleganter. ver. penul. idē tenet Tan. An. pby. z Hosti. Sed glo. cōtra cū eis debeat iputari. si nō eligant infra tēpus a lege. de cleri. c. vlti. deuoluet ergo potestas nō ad eum q doli adhibuit sed ad supiorē. D. z. p. m. dicit opinionēs posse cōcor dari hoc modo. nā si ppter delictū plati canonici nō eligūt nec eligari possunt sit vera pma opinio: puta q b respectu illos exco munit uel suspendit: uel p aliū hoc fieri. pcurauit uel coegit illos absentari uel aliud simile tūc ergo aut nō currit tēpus: ut. s. e. quia. aut restituēt ut vult dicta opinio: sed si dolo ipsi eligere negligūt sit vera opinio glo. allegata. s. qd met? causa. cū dilecta. Sexto qro post Hosti. an ex iure canōie quā habet platus vigore annectiois z cōsuetudinis debeat habere p bēndā? Videt q sic. s. eo. c. u. super. s. de pben. relatum. ipse tenet cōtrarium q: ipse factus est p bēndatus de mēsa sua z in hoc differt hoc ius a iure a lioz canonicoz: z ut ipse dicit nō dicitur hic q episcop? sit canonicus: sed q vocē habeat ut canonic? z certū est q talibus sic vocē habētib? non ē necesse assignari p bēndas. de consuetudine possēt habere. j. de p bē. cū in ecclesia. li. vj. Septimo qro de voce quas habet ut platus an excedat alias voces: z inquantū dicit Hosti. q tantā habet ipse solus quantā habēt oēs alij simul iuncti sicut ipse sol? tantus de obuētioib? recipit quantū oēs alij: de testa. requisisti. s. si vō. sile. s. de rescrip. pastoral. j. rīso. simile in eo qui gerit vices pluriū psonarū. s. de elec. scriptum. s. eo. ti. c. penul. s. porro. li. vj. Ex hoc sequitur q si ipse z vnus canonic? con cordat facit maiorem partē qd fm Hosti. est verum i col lationibus z institutionib? de quib? loquuntur inra. j. ti. ij. nouit. z. c. quanto. z in alijs que de iure cōi pertinent ad so lum epm. sed in alienationib? z similibus necesse est q totum capitulum uel maior pars consentiat. j. de hijs que fi unt a pl. tua. z. c. seq. de magi. q: nonnullis. salua pace hoc nil releuat: qz questio procedit quando ad platum ut prelaturum: z cōmuniter ptinet cum capitulo: non quando ad ipm solum tm̄ uel cum consensu capituli. vnde. s. de elect. cum ecclesia. arguit q vox episcopi oibus alijs preferatur per. c. perlectis. xxx. di. Sed ut scribit. d. z. p. m. j. de appellati. c. penul. li. vj. pluries. fuit cōtrariū terminatum. l. q. quan do prelatus habet aliquid facere de cōsensu capituli debet habere cōsensum saltem maioris partis: ut no. j. ne se. va. c. vno. s. cum vō. li. vj. fortius in eo. qd facit simul cum caplo oportet haberi maiorem partē: als sequeret q fortius esset ius cōcessoris q collectoris: quod ē falsum ut pbat per p c dictā decre. vnicā. Secūdo idē pbat eadem decre. q vult hoc casu omnū de caplo rōnem haberi: ut omnibus impe ditis preter vnū illum debere cum episcopo conferre. Itē si oportet omnes canonicos ponderari sicut platum non ē capitulum ex quo nō habem? maiore partē respectu omnū qui debent in p dīcto numero cōputari. lvi. di. apostolica. j. de hijs qui fi. a maio. par. ca. c. j. Item iura hoc casu loquē tia de capitulo pluraliter appellant mēbra: nō singulariter: ut. j. ti. ij. nouit. de re iudi. cum J. et A. de accusa. quali. i. si. sed habendo vnū canonicū habet mēbrū: non mēbra. Tertio videt expressum. j. ti. ij. ea noscitur. intelligēdo ut ibi no. vltima glo. z q sic debeat intelligi facit pncipuz ibi in quib? collegia ius presentādi habere zc. Et sic intel ligatur rīso ut sit conformis petitioni. s. de fide instru. in ter. ver. ceterum. ad idem. s. de sup. negli. prela. c. vltimo. z quod ibi no. in pnci. in glo. ij. Quarto idem p batur per similia: ut quando sunt duo habēt: s simpliciter po testatem: vnus sine alio nihil potest: ut patet in delegatis et in arbitris de officio delegati. cam. z. c. vno. eo. ti. z in pcuratoribus de pcuratoribus. si duo. li. vj. z in executoribus p bēbitis de testa. c. ij. li. vj. sed hic sunt duo. s. prelatus z ca pitulum qui censentur loco vnus: sic vnum est legatum et capitulum legato peculio: grege: uel armento: licz ibi sint plu res res z plura corpora. ff. de lega. ij. quotiens. z. l. grege. ff. de excepti. rei iudi. si cum argentum. s. j. siue ergo cen seaf vnū planū ē q illū nō habem? hūdo plati cū vno ul' du ob? canonicis: siue cēseant duo college plati hūdo vnū uel duos canonicos nō hz illū collegā qz illi nō sunt caplm. fac

qd dē in pūctis nō sufficere adimplere aliquā. ff. de v. obli. si qd ita. istit. d. bere. s. penl. s. de pti. cū accessisset. j. de p bē. cū null? li. vj. Quito fm opi. q hz q pōt eē canonic? sim pliciter nūq? alioz voces aliqd afferēt: qz sp hūdo cū habem? maiore pte. s. mediū inquantū plat? z vnā vocē iquantū cano nic? qd eēt ludibriosū s id qd hz d elec. cōmissa. s. porro. li. vj. z dato q nō habeat vocē ut canonic? fact? ē vūtile q saltes vnū de canonicis sp hēbit secū. facit. viij. q. ij. c. j. xvj. q. ij. c. j. z. s. de ap. pti. q. v. q. v. ponere casū s opi. Hosti. dicit eni ibi eps cū caplo habebat cōferre decanātū vñ ibi cano nicū in pferēdo cōmittebat vices suas. Sexto ex oppōne Hosti. legitur absurditas z ineqlitas qz vox epī ē vna z sic i diuisibil. xxij. q. v. loquitur. s. alioz voces p capita diuidēt z sic canonic? discordāt ab epō nūq? erit repire maiore pte s sic eōtra dicit. Itē sine epō nūq? habebim? duas ptes q debēt eē pntes i actib? collegij qd dicit ut dicā. j. de his q fi. a ma. p. ca. c. j. S; eps cū pauc? illas hē nō poterit z sit idē corp? cēsebit diuerso iure s id de decre. cū i tua. xij. q. ij. co gnouim?. Ad decre. requisisti. rīde q nō dicit id ad qd Hosti. ita ē iducit: z dato qd diceret nō ē absurdū q eps rātū ha beat in reddend? quantū oēs canōici p id qd hz. xij. q. ij. nob z. c. vltimane. z. ij. c. se. s; i hoc casu plēs resultāt absur dita tes ut oñsus ē: z sic rō ē diuisa. Ad decre. pastoral. de rescri ptis. dicit q ibi oēs indices q sunt i vna cōmissiōe hñt loco vni? ut ibi no. b casu oēs canonic? cū epō hñt loco vni? cor poris: licz plitas sit i caplo. Ad decre. scptū. ē dicēdū q ali cui pōt cōpetere tertia uel in dictas electiōis ex iure spali puta ordinatiōis facte i sūdatiōe eccleie uel licite cōpositiōis b casu possēt eē vā opi. Hosti. als sec? ad. c. plect. qd alle. Inno. dicit q hz eps sit pordinator in cūct? nō seqt q habeat dimidiā vocē uel vltra fm. d. z. p. m. q dū scriberet i nouel la sexti qretā me qd de qōne ista sentirē. rīdi ut. s. s. opi. Hosti. inducēs plēs rōnes de sup dicit. Ultio iducit b decre. ad. q. ambassator? Mediolani an donata eis p ipe ratorē cedāt ipsi uel ciuitati. de q. ff. de pcur. q. pno. v. ut in ceteris. z so. ma. si vō. s. ut qd. z rīdet q si pus erāt no ti i peratorū eis cedūt: als tanq? ciuitati: z ipsi? pteplatiōe do nata vidēt ad b. ff. de castreū pecul. l. hereditate. in pn. ul rei donate qlitas ē p hēndā dāt illi cedāt cui meli? z uent unt. ad b. de simo. z si qōnes ad vtrāqz solonē bñ facit. j. de testa. requisisti. p quā potes istas duas solones pūgē. Jo. cal.

De rebus ecclesie non alienandis. Rubrica.

Inquis presbiterorū.

Casus. Alienatio rei ecclesiastice nō tenet z si alienator z subscribens puniri debent hoc pmo si non repetūt illam debent excoicari b secūdo z quelibet ploua pōt contradicere z rem alienatam cum fructibus repetere hoc tertio. Secūda ibi: Quod si. Tertia ibi: S; etiā. Pria penā i perat quā secūda p ad i cionē dēminat. ibi: Nisi sigs. b vō de se cōphēdit sciam xvij. q. iij. sigs suadēte. pūcta decre. d sen. exco. mulieres. ff. de v. sig. l. j. de b de elect. gnali. li. vj. b verū nisi p ad i cionē sex? masculini uel qlitat? illi soli sexui cōpetētis scia tacite excludat. xxx. di. sigs viroz. z. c. fi. s. de coho. cle. c. ij. z de raptō. c. ij. in fi. j. de clāde. despō. c. vlti. in fi. cū si. ul nisi dispositio sit de actu scie nō cōgruēti. de elec. in dēnitari bus. s. sed cū eis. li. vj. j. de regul. ca. q. in fi. p ad i ciones ergo vbi p b yteroz excludēbat scia: qz illa qlitas nō cadit i sciam s; p vō defensor: includit plata monasterij ad quas ptinet defēsiō. s. de ma. z obe. dilca. de excē. pla. dilca. de rescp. edoceri. vñ illud appellatiū sibi pōt z uenire. Sen. pūctio diuisiua imoz adiuicē. j. c. fi. xvij. di. s. hic. z in dū casu. j. ti. ij. c. vno. j. d. v. z emp. c. vlti. j. d. testi. cū i of fi. j. de elec. si forte. li. vj. cū si. Qñqz pōit p. i. s. de sū. tri. dānam? i pn. vñ qñqz pōit inē plura noia synonia ul' idē si gnificātia. s. de sū. tri. c. j. Qñqz apliatue. s. e. c. ij. ibi seu ē corrigēda. ff. de du. z di. leg. si qd vroz. v. de b equipol lēt at seu z siue. ad b. s. ti. pr. i fi. ceu at p c ē adūbiū filitū dis. dēfēoz. gl. expōit. i. aduocatoz ul' pcur. xvj. q. j. d pntiū

Predium. siue aliam rem nisi esset inutilis absolute. xij. q. ij. terrulas. z no. j. c. ij. uel nisi esset domus maioris sumptuū q̄ fructuum. xij. q. ij. non liceat pape uel serui fugitiui uel benemeriti. c. q. fugitiui. z. c. si quis de seruis. j. de rerū pmuta. iniustū. uel nisi esset necessaria alienatio de qua. s. de prebē. extirpande. j. rīso. s. de his que fi. a prela. ea no. scitur. in fi. ut not. **H**osti. s. de his q̄ fiunt a pla. c. j. uel nisi essent res mobiles que seruando seruari nō possent. C. q̄ decreto opus nō est. l. vlti. ff. de peti. heredi. l. diuus. z no. s. c. primo. istud ergo ponitur exēpli grā. **S**ubscriptio. id est b̄ subscriptio fieri d̄ in licita alienatione p alienatōes. xij. q. ij. siue. s. de his q̄ fiunt a platis. c. j. z. c. tua. **I**tem ut videt̄ in cōstitutione. fundic. de pcur. c. j. in fi. dic ut ibi. z in de. cre. electis. s. de elect. dicunt fm **H**osti. in p̄dicto. c. tua. s̄ cōpetens p alium d̄ subscribere. c. di. optatū. d̄ autē fieri subscriptio noiatiu. s. de his q̄ fiunt a pla. quanto. in fi. ut no. **D**e. eo. ti. c. j. vbi no. **I**nno. subscriptionē nō esse neces. sariam nisi vbi ius exp̄mit z tūc. p̄pria manu quis d̄ subscribere. C. de testa. hac cōsultissima. in p̄n. z in p̄dicto. c. optatum. **E**t hoc si scit scribere. als id poterit p aliū. eo. ti. s̄vñ. s. de re iudi. cum inter vos. z ibi no. faciunt hec ad questio. nē de clerico qui scit aliū alienare z tacet z cōtradicit e possēt nec resistit q̄ licz malefaciat z sit puniendus. ij. q. vij. qua. propter. z interdū incidat in penā suspēnsionis a b̄nificio. j. eo. c. ij. li. vj. tñ non d̄ deponi. cū alienantib⁹ z subscribētib⁹ bus dicta pena iponaf. hic. s. c. primo. xij. q. ij. non liceat. xij. q. iij. c. j. facit. xxvj. di. bene qdem. xij. q. ij. abbatib⁹. nec enim equalit̄ puniē consensus negligentie z cooperatio nis: ut no. s. de offi. delega. c. j. **Q**uo. id est p̄pter qd̄ z tunc respicit̄ primū d̄c̄m uel post verbus subscriptis tolle l̄f̄z anathemate feriatur quo scz anathemate: z hoc placet **I**nno. p̄batur hec expositio. xij. q. ij. indigne. vbi est cadē l̄f̄a. **I**ustus deus. s̄. de vita z bonis. clerico. ut clericorū. j. de iudeis. qd̄ olim. de excess. plato. cler. ci. xlv. di. sed illud l. di. si quis diaconus. in fi. vnde ipse deus dicebat: **D**imitte ut irascat furor: meus cōtra eos. **E**xo. xxvij. xlv. di. disciplina. z **P**salmista. **E**ffunde irā tuā zc. xxij. q. v. s̄ notā. dū. p que v̄ q̄ deus irascit. j. dicam. **A**nimas. ergo p excō. municat̄. etiā aia ligat̄ a deo: qd̄ est verū fm **S**off. cum est iusta. als sec⁹. j. de sentē. excō. a nobis. ij. z idē not. in p̄dicto. c. qd̄ olim. z p hoc dicit **H**osti. patere q̄ iudei subiunt cōstitutioni p̄ncipis aut pape. j. de diuor. gaudemus. z de hoc. s. de iude. iudei. ij. **A**nathemate. i. excōicat̄. l. lēnniē lata. xij. q. iij. debēt. p solēnitatē ergo differt anathema ab ex. cōicatione. ad hoc. s. de iudi. cū non ab hoīe. z per hāc nō solum fit separatio corporalis a cōione ecclesie siue fratrus. iij. q. iij. engeltrudam. j. de sentē. excōi. si quem. **S**ed etiā deus separat aīam a custodia z gratia sua fm **I**nno. ul hoc dic fm **H**osti. qz hāc sentētia ligatur anima z ideo nō fer̄ i vniuersitatē quia ē res inanimata. de sen. excō. romana. s̄. i vniuersitatē. li. vj. z apostolus vtebat̄ hoc vocabulo ad **S**ala. j. z. j. ad **C**orinth. vltimo. xij. q. iij. si quis qui. xij. q. iij. s̄. sed qui. **D**icit aut anathema ab ana qd̄ est fursum: z tbe qd̄ erat signū. put dicit̄ imp̄mebatur frontib⁹ d̄natorum. vñ anathema. id est supna d̄natio uel maledictio fm **H**u gonē. **S**eriat̄. subau. **H**osti. z alienator dep. natur z recipi ens puniat̄ fm. l. C. de sacrosā. eccle. iubem⁹. nisi. forte zc̄ ut sequit̄. **N**isi. excipere videt̄ a pena excōicationis impo. nenda ut p̄dixit z tunc patet q̄ nō est. p̄prie exceptio sed po. nitur p si non: qd̄ est de. p̄pria significatione hui⁹ dictiōis ut dixi. s. de ordi. cogni. c. fi. **I**tem cum exp̄sse sit tñ dictum de subscribēte z sequat̄ de alienatē z accipiēte nō potest po. ni hec dictio exceptiue ad penā excōicationis ztra subscribē. tem ferendā sed apti⁹ v̄sequi i ad subauditū glo. s̄. p̄xi. 13 **A**cciperit. uel dic q̄ accipiēs fructum sua temeritate z p̄. dia z munera cui⁹ gratia d̄ata ecclesie acquirūtur quam pe. nam celerit̄ restituēdo videt̄ euadere p hanc l̄fam. **P**ro. spererint. saltē quantū in eis est. xxv. q. ij. faciat. s. de officii. ordi. pastoralis. ij. rīso. **A**dinore. q̄ expediret. **R**emediū. de restituēda re quantū ad accipientē. ul repetenda quantū ad alienantē. **P**reter. inclusiue hic ponitur: vide qd̄ plene scripsi. s. de testi. cogen. dilectorū. **P**enam. que est depōsi.

tio fm casū. fm. l. ponitur pena in palle. l. iubem⁹. z ita intel. ligitur. s. c. proximo. in fine. **D**ocumentis. id est instrumē. tis siue scriptura inde confecta: sic dictum quia docet z in. struit sic. xij. q. j. si quis de clericis. s. de procura. quoniam: in fi. C. de edendo. aut. si quis in aliquo. alibi appellantur munimenta. s. de his que fiunt a prelato. quanto. in fi. de appella. c. j. li. vj. cum similibus. **V**iribus vacuetur. canon dicit q̄ debet tradi ad incidendum. xij. q. ij. apostolicos. vnde dic vacuetur de facto. i. per sententiam vacuum nun. cietur. s̄. ut lite non contesta. accedens. j. eo. ad audiē. tiam. ij. q. s̄. primates. z quod v̄trobiz notatur: z sic nō obstat ratio que sumitur ex. c. xxxij. q. ij. portio. de despon. impu. ad dissoluendum. ff. de iniusto z rup. testa. naz z sub. conditione. cum similib⁹. facit etiam quod no. de elect. no. s̄. in p̄n. vltime glo. ex his etiam sequitur q̄ ad fructus medij temporis tenetur is qui recipit rem z facit quod se. quitur et p̄dicta. l. iubemus. etiam vide quod dixi super hoc verbo. s. de elect. super eo. **L**icet. ergo non videt̄ im. poni necessitas. ff. de iudi. non quicquid. s. de offi. delega. consuluit. quod est verum in extraneis. sed hij de quibus dictus est. s. tenetur. simile. j. c. ij. li. vj. **Q**uibuscunqz. ver. bum generale de ma. i. o. t. obe. solite. ad finem. z. j. dicam. **A**liena. uel precium rei si magis expedit ecclesie. xij. q. ij. si qua de rebus. vide qd̄ no. s. ne se. vacan. c. j. reposcere. dicit **I**nno. q̄ iste nō satisfacit p ecclesia quasi hoc sit spe. ciale iudicium fm **H**osti. sententia tamen lata contra eum p̄iudicabit ecclesie que sunt causam suam agi. ar. ff. de ac. cusa. si cui. s̄. j. z. ij. ff. de administra. tu. vulgo. C. eo. l. si. s̄. defensionem. s. de re iudicata. c. penul. **F**ulcitur. hec est cō. munis littera in aut. huius canonū fulcitur z sic repetit con. ditionē ex hac decre. ff. de cōditi. ex lege. l. vna. sed reali po. test agi ut dicit glo. **P**rimo nota q̄ qui debet defendere non debet d̄nuz inferre de nat. ex libero. vent. c. vno. vbi de hoc. **S**olutio. q̄ subscribens consentire videtur cum sui p̄iudicium. ad idem. xij. q. ij. non liceat. z. c. cum redē. pro. ff. de in rem verso. l. penul. de fideiusoribus. l. fide. iusso. s̄. pater. seu. quibus nō. pig. uel ipothē. soluitur. l. lu. cius. q̄ iussu. l. sed si. z ibi no. z. j. plene dicam. **T**ertio q̄ deus est mutabilis. euz ergo dicatur q̄ irascitur. vij. **S**e. ne. **P**enitet me fecisse homines. z nouit deus mutare sen. tentiam si tu noueris mutare delictum. de peni. di. j. nouit z. c. si gnamus. z. c. p̄dixi. l. xij. di. s̄. verum. de consangu. z affini. non debet. z. j. dicam de hoc plene. **Q**uarto q̄ per excōmunicationem ligatur anima de quo dixi. s̄. in v. animas. **Q**uinto q̄ quis potest imo debet contra factus suam inuolidum venire. concor. xxxv. q. v. q̄ quis. z. c. sen. tentias. j. s̄. his ita. lv. di. penitentes. xij. q. j. certe. de elect. nosti. j. de iure patrona. illud. z. c. cum laici. z. c. suggestus. C. de libera. cau. l. j. z. l. interrogatam. z. C. de euictio. si ti. bi liberam. C. de agric. z censu. quemadmodum. li. xj. cum similib⁹. de hoc. j. plene dicam. **S**exto q̄ mora potest purgari. simile. j. delat̄. c. penul. z vltimo. per qua in pur. gationem penam criminis quis euadit ad idem p̄e. c. non liceat q̄ quis alienauerit. **S**eptimo q̄ nulla est aliena. tio facta de rebus ecclesie qd̄ dic ut. xij. q. ij. sine except̄. z no. ea. q. in summa. et. j. eo. c. j. li. vj. **O**ctauo q̄ queli. bet ecclesiastica persona potest rem male alienatam repe. tere. z. s̄. p̄e. c. non liceat. **N**ono q̄ emptor contra iu. ris prohibitionem non facit fructus suos: de quo nota in p̄dicto. c. non liceat. z. s̄. de restitutioni. spoliatorum. gra. uis. **D**ecimo q̄ in iudicio populari siue publico agens audiri debet sine mandato. ad idem. ff. de p̄elat̄. act̄. l. pe. nultima. **E**t contra secundum notabile oppo. non enim videtur subscribens sibi p̄iudicare. ff. de pignoribus. l. gatus. de institutionibus. l. vltima. de rescindenda vendi. catione. titius. ff. de legibus. z si fundum. per fideicommis. sam delega. ij. ticia. C. si certum petatur. mutue. **S**ol. uit hoc glosa. aut quis subscribit nomine alieno. z tunc si. bi non p̄iudicat: ut in dicta. l. vltima. et. l. titius. aut suo tantum et scienter: et tunc sic. ff. de pignoribus. fideius. for. s̄. j. de transactionibus. ex litteris. cum similibus. s̄. in notabili illius: **A**ut ignoranter z tunc non p̄iudicat: sicut no.

sicut notatur in dicta. l. gaus. C. de donationi. nec igno-
rans. et idem videtur notare in dicta decretali. ex litteris.
Alij dicunt aut quis scribit ut actus vim habeat ppter ipsi
necessariū consensum et tūc sibi preiudicat: aut ut fiat pba-
tio et tunc scias qz testis officij sibi nō debet eē dānosus. ff.
quēadmo. testa. ape. si quis ex cōsignatorib⁹. et in palle. §.
lucia. p isto vltimo mēbro bñ facit. §. de fide instr. int dile-
ctos. v. porro. et qd ibi dixi. Alij dicūt aut subscribit instrō
obligatiōis tūc et sibi preiudicat: ut in. l. fideiussor. §. j. q̄ ob-
ligatio cōsensu cōtrahit vñ quia ibi obligat res qd non pōt
fieri sine voluntate dñi rei interpretatio fit ut actus valeat de
vbo. sig. albus. aut quis subscribit instrō venditiōis tūc: se-
cus quia ibi p̄ciū necessariū est. ff. de cōtrahē. emp. l. ij. §. si
ne precio. et qz eius natura ē q̄ solu. p̄sone obligatur q̄ in lu-
cro rei dñi se possunt obligare: et hec solutio videt placere
Hosti. in palle. c. ex lris. Alij: aut id qd fit me subscri-
bente: pōt fieri me invito ut rei mee venditio vel legatū tūc
non p̄iudicat: aut nō posset fieri me invito ut in pignore acti.
sic ad hoc optime. ff. de re iudi. l. sepe. §. cur aut. §. de re iu-
di. c. pe. et hoc placet dño Immo. facit qd no. de p̄sumpt. nō
ne. ex p̄dictis sic disti. cum querit: an subscribēdo quis sibi
preiudicat vel non aut subscribit noīe alieno: aut suo: p̄mo
non p̄iudicat. ar. §. de re. in. cuz inter. ff. de insti. dig. l. vlti.
de rescin. ven. l. titius. Secūdo casu fuit de exercitibus
actū et aut subscripsit solus: vel cum alijs et tunc sibi p̄iudi-
cat ita pōt hoc intelligi. ff. qui. mo. pig. vel ipo. sol. luci. et
l. titius. j. de dona. quōiens. et c. saluberrimum. xx. q. j. vi-
dua. xxxij. q. j. oēs femine. ff. de euictioni. quidaz. ex parte.
aut non fuit de exercitibus actū et tunc aut prestetit auctori-
tem aut nō: sed subscripsit approbationē faciēdo p̄mo casu
aut fecit rōne officij: aut als volūtariē. si rōne officij nō p̄-
iudicat. §. de fide instr. inter. v. porro. C. de admi. tu. cū
quidam. nec enī officij suū alicui debet esse dānosum. de
elect. cū nō doceat. l. vj. Si at volūtariē se subscripsit aucto-
ritatē p̄stādo sibi p̄iudicat. ff. qd iussu. l. j. §. si si. d̄ pigno. si
deius. §. pater. seu. ff. de leg. ij. cū p̄tor. §. libertis. Si vō se
subscripsit ad p̄bam. aut in facto alteri⁹ de eo qd non p̄tine-
bat ad eū: vel non tangebāt eū: aut de eo qd ad ipm p̄tine-
bat ul tangebāt. P̄mo casu sibi nō p̄iudicat. C. si cer-
pet. l. mutue. Secūdo casu aut subscripsit ignorans quid
agere: et sic aut est act⁹ qui pōt fieri ipso nō subscribente i-
uito et cōtradictē et sibi nō p̄iudicat: ut. ff. de pigno. l. ga-
ius. aut ipso invito fieri non pōt: et tūc sibi p̄iudicat: ut in. l.
fideiussor. §. j. et C. de fideiussor. l. ij. et de transacti. ex lris.
Secūdo oppono cōtra id qd tertio notavi. nā deus nō
irascitur cuz sit inēdmutabilis. §. de sūma trini. c. j. xxij. q.
iij. inēdmutabilis. et in Ezech. xxij. Non ē deus quasi hō
ut mentiat nec ut fili⁹ hōis q̄ mutet. Quidā exponit hic
deu. 3. i. vicari⁹ dei. hic nō est glo. in p̄dicto. c. inēdmutabil.
dicit q̄ ea q̄ deus dicit inēdmutabilē vel cōminando reuo-
cat ut hic cū si. sed nō que dicit: asserēdo ut in p̄tius sile. §.
de p̄sumptiōib⁹. asserēdo. de appel. cū cessante. ff. de re iudi.
qd iussit. Scōdo iura obstāt in notabili alleg. in qb⁹ qd diffi-
niēdo dicit postea reuocauit. Alij dicūt mutabilitatē dei re-
ferri ad hominū op̄i. et hoc voluit hec glo. q̄ dicit q̄ huma-
no more loq̄tur in similitudine ut et sc̄i dei n̄ris sermonib⁹
agnoscam⁹. scias ergo q̄. put dicit Thomas p̄ma pte sum-
me. q. xij. articulo. vij. aliud est mutare volūtate: aliud vel-
le aliquā rerū mutationem pōt etiā aliquis eadē voluntate
manente q̄ nūc fiat hec et postea contrariū vnde papa man-
dat q̄ iuxta facultates eccleie cert⁹ numer⁹ in ecclesia statuat
et tūc si facultates crescūt vult numerus augmētari: p̄mo de-
structo: et totū est eadē volūtate manēte. §. de p̄stit. cuz ad.
in fine. et istud ē velle rerum mutationez. Sed p̄rie mutat
volūtate si quis incipit velle qd p̄i⁹ noluit: vel definit velle
q̄ voluit. de regu. iur. qd semel. et c. mutare. l. vj. hoc autē
eē nō pōt nisi p̄supposita mutatiōe: vel ex parte cognitionis
j. de sponsa. cōmissarij vel circa dispositionē subiecti ipsi⁹
volētis. ad hoc de p̄bē. cū non ignores. j. de rapt. c. vlti. sed
in deo non pōt eē mutatio ex parte cognitiōis cū cui⁹ scien-
tia sit inmutabil. nec ex parte ei⁹ qz ei⁹ substantia nō mutatur
ergo sequit q̄ ei⁹ volūtate est inmutabilis: q̄ autē dicit peni-

tere irasci et c. hoc respicit ipam operationē et nostrā simili-
tudine: non aut ipm et sic talia metaphorice dicunt. **¶** **¶** **¶**
ut dicit Gregori⁹: Deus mutat sniaz: sed non consilium.
¶ Tertio oppo. q̄tra id qd quinq; notavi et vñ q̄ qd pōt de
iure contra factū suū venire. viij. q. ij. dilectissimi. vij. q. ij.
mouere ins qd etiā loq̄tur in alien. tōe. §. de fil. p̄sby. veni-
ens. ff. de adop. post mortē. de serui. rusti. p̄redi. p̄ fundus.
et regula qd semel. et mutare. de regu. iur. l. vj. cum cōcor.
p̄terea dicēdo se facere vel velle venire cōtra factū suū iua-
lidum vel illicitū allegat turpitudinē suam vñ non v̄z audi-
ri de cōcessi. p̄ben. cum sup. de donati. inter dilectos. C.
de reuo. dona. cū p̄stearis. C. de remiss. pi. l. j. C. de suo
pi. da. si creditorib⁹. et ibi cōcordat. In isto articulo quidaz
inserūt de penitētia et cōmutatiōe voluntatis eoz q̄ sunt li-
cita vel valida de quo in dictis regul. qd semel. et mutare et
cū de cōtractib⁹ et atib⁹ extraiudicialib⁹ q̄ritur de hoc. §.
de elect. nosti. et ff. de cōdit. cā da. et cā non secu. si pecuniā
vel de iudicialib⁹ de quo plene dixi. j. de accu. qualif. ul in
crimib⁹ quo ad penā euitandā in foro iudiciali ul penali
de quo de elect. vbi plene dixi et de variatione q̄
accumulādo de qua. j. de iure patrona. cū dilect. q̄ qz ple-
ne discussi in debitis locis hic nō p̄sequor: et me restringo:
quādo quis venit cōtra factū suū inuālidū iuxta casus hu-
ius decre. Circa qd nota. j. lv. di. penitētes. q̄ si is qui fecit
p̄ter hoc ē dignus depositiōe nō pōt q̄trauenire. q. di. qd
al sic. sed Bar. b̄r. ibi. et xij. q. j. contra vtrūq; dēni. facit
hec decre. cū si. dixit etiā Jo. i. decre. diuersis. ut ibi notat
qd speciale ē in reuocatiōe eccleie male alienate: sed etiā ali-
enās audit in fauorē eccleie: et odiū recipiētis. **¶** Sed La.
ibi dixit q̄ vbi factū reprobāt a iure semp audit volens cō-
trauenire nisi sp̄aliter in pena ei interdicit ut ibi vel nisi fa-
ciēs eēt ab administratione remotus. xij. q. ij. monemus. et
idem Immo. §. de elect. nosti. vel fm ipm Innoc. in decre.
diuersis. nō est factū de iure improbatū. lxxvij. di. cū in p̄-
terito. et dicunt p̄dicti h̄ vera in reuocādo: et idē in augēdo
ad reuocationē facti qd nō tenet. ff. de pac. l. q̄uis. C. de a-
gri. et cens. quēadmodū. l. ij. nisi ageret cū suā turpitudi-
nē allegaret: qz tunc suo noīe nō audiret. ff. de cōdi. ob tur.
cām. qd totū. j. de dona. inter. si agetur noīe eccleie non ob-
staret sibi turpitudō ut hic: et in si. ad idē. ff. de dona. excep.
si p̄curator. et p̄ empto. l. qui sūdū. §. si tutori. q̄ diu enī tole-
ratur noīe eccleie agere pōt. viij. q. iij. nōne. nec malicia p̄-
sone pōt excipi q̄tra eccliaz. x. q. vij. si ep̄m. fm Innoc. in
p̄dicto. c. nosti. ad istud p̄rie dēni reduci pōt quozūdā solu-
tio qui dicunt q̄ non licet alicui tanq̄ sibi venire contra fa-
ctum propriū ut in contrarijs: sed sic tanq̄ cuilibet. alij ut
hic et in. l. j. C. de libera. causa. vnde dicunt alij q̄ licz nō
mine alterius et in alterius commodū: ut in dicta. l. j. Itē
proprio iure et ad propriū commodum excipiendo ex ea
parte ex qua est inuālidus etiam si ex alia esset validum. de
p̄ben. dilectis. j. de contrahen. emptio. ex tenore. non vi-
cunt agendo: ut eo. ti. cum super. huic vltimo dicto obstat
predicta. l. quemadmodum. Jaco. de alb. dixit: q̄ si est fa-
ctum in quo faciens potest dispensare: licet id fecerit non
dispensando non potest contrauenire: ut in decreta. diuer-
sis. Sed si est factum in quo non potest faciens dispensa-
re potest contrauenire ut hic cum concordantijs. Idem
Vincentius et Tan. de filijs presbyterorum. veniens. Et
idem videtur sentire Innocen. in decreta. diuersis. et per
hoc soluantur quedam questionez. pone q̄ ep̄scopus sci-
enter promouit criminiosum vel irregularem nunquid po-
testa potest eum de illo crimine accusare vel irregularitate
dic q̄ non. xxxij. q. v. hortendis. ff. de adulter. si vxor. iij.
q. ij. si quis testibus. sed denunciare bene cum quilibet ad
hoc teneatur: nec per suum factum potest se eximere a p̄e-
cepto euāgelico de iureiuran. quemadmodum. in si. ij. q.
j. si peccauerit. Item pone q̄ coram illo ep̄scopo dictus
promotus accusetur illo crimine vel irregularitate. Solu-
tio. Iusticiam debet facere et ab accusatore qui ipsum pe-
tit in iudicem non potest repelli. supra de re iudicata. in-
ter. de officio delegati. insinuante. nec ab accusato. vel a
seipso promouente: ut est notus: equum tamen est q̄ alicui

comittat. iij. q. vij. iudicet. ff. de iur. om. iudic. cū p̄tor. z fa-
cit quod nō. s. de electi. querelam. in p̄nci. sed quid si talis
p̄motor p̄cedit p̄ modū inquisitionis. dic q̄ repellī p̄t si
fatetur uel est notoriū q̄ talē scienter p̄mouit. ar. p̄dicti. c.
diuersis. z. ij. q. v. iudicet. de testi. veniens. z. ff. de accusat.
empti. la in fi. de regu. iur. cū qui cert. li. vj. S; si p̄mouēs
hoc neget p̄mot. de hoc nō poterit excipere nisi crimē suū
cōfiteat. sed illud nō iuuat qz incōfessum nulle sunt ptes iu-
dicis nisi in p̄nūciando. ff. ad. l. acglia. p̄ vim. de rerum p̄-
mutati. cū vniuersoꝝ. Itē per cōfessionē crimen fit notoriū
s. de cōba. cleri. nostra. z. c. vlti. z sic nō est loc⁹ retro actio-
ni sicut nec appellatiōni. s. de ap. cum sit. z. c. sup. eo. ij. z. c.
puent. Inno. tñ in decre. diuersis. vbi hoc nouerit dicē qz
quidā cōtra. z p̄ eis facit de testi. c. j. li. vj. z qd̄ ibi nō. i. glo.
fi. s; qz postea excipiēdo nō fatet de excep. cū venerabilis.
de regu. iur. exceptionē. li. vj. z qz facit⁹ recusatur iudex q̄
repellat testis: ut nō. iij. q. v. c. j. s. de offi. dele. insinuātē. z
c. cū R. Si ergo in sili repelleret testis nō ob. qz v; eē soci⁹
forti⁹ poterit recusari iudex. bñ facit qd̄ nō. C. de libera. cā
si filiū. in vlti. glo. veri⁹ ergo v; qz hoc calu p̄cedat retracta-
tus z ipse cām de nouo deleget. ar. p̄. l. cum p̄tor. s. de foro
cōpe. si quis cōtra. de ap. cū sp̄ali. ¶ Repetēdo obiectionē
aliq̄ dicūt qz factū suū inualidū qz p̄t semp̄ reuocare ut hic
z in. l. quēadmodū. nisi ex hoc alteri fiat p̄iudiciū: ut in re-
gula mutare. z sic p̄t intelligi p̄mū. c. cum sup. facit quod
nō. i. p̄dicto. c. nosti. ¶ De. z Ab. ibi distiguit aut accusatio
non tenet rōne agentis z tunc pape qz fecit potest cōuenire
qz recipiētis non interest cum nil in eum trāfferre potuerit
qz p̄ non dato zc. j. de iur. patro. qz aut. nisi eēt remotus ab
administratiōe: ut in. c. monemus. aut tenet rōne agentis:
sed inefficax est rōne recipiētis: z tunc qui sciēt fecit z tra-
uenire nō p̄t: ut in. c. veniens. z diuersis. Alij dicūt ut sa-
ctū est illicitū. l. phibente. aut. l. non assistēte. qz obmissa est
legis solēnitās. uel illos cōsensūs qui debēt de iure cōsenti-
re p̄mo tñ uel ztrauenire ut hui⁹. l. quēadmodū. z. l. inbe-
mus. s. p̄diā aut. in secūdo casu non: ut in. l. p̄ fundū. ff. de
seruitutib⁹ ru. p̄di. z cōi p̄di. l. venditor. Institu. de fideicō-
missa. heredi. s. vlti. z. ff. de adopt. post mortē. Si autē se-
tire videt ztra istā solutionē. facit qz posito qz obmissio de-
bite solēnitatis reddat factū ipso iure inualidū cum factus
est quod tñ alteri nō fit ius questū nil impedit eum qz fecit
ztrauenire. s. de elect. cū terra. z qd̄ ibi nō. vnde dicūt alij
si factū de iure nō tenet: aut hoc p̄tingit p̄pter fauorem ter-
tij z tunc faciētī nō licet ztrauenire: ut. j. de dona. inter dile-
ctos. de zcessi. p̄ben. cū sup. z in dicta. l. p̄ fundū. z eodem
de seruo pig. da. si de creditorib⁹. C. de remissi. pi. l. si ser-
uus pluriū. s. j. z p̄pter sui fauorē z p̄t ut in regula uel mi-
noze restitutionis bñficiū plozāte nō placet exēpluz cū hic
factū teneat mero iure: aut fauore rei publice: z tūc p̄t con-
uenire ut hic. z in. l. quēadmodū. Ad ibi v; sic posse distin-
gui cū querit an cōtra factū suū inualidū quis possit cōtra-
uenire aut alieno noie cōtrauenire uel ad alteri⁹ cōmodū aut
suo z ad p̄p̄riū cōmodū. ¶ Primo casu aut remot⁹ ē ab ad-
ministratiōe z nō p̄t. xij. q. ij. monemus. aut nō est remot⁹
z p̄t ut de p̄mo p̄batur hic. z. xxxv. q. ix. qz quis. xij. q. ij. si
liceat: z. C. de sacrosan. eccle. iubem⁹. cū si. de secūdo in. l.
j. C. de liberali causa. z in decre. de elec. nosti. C. de euict. si
tibi liberā. si aut suo noie z ad p̄p̄riū cōmodū aut in reuo-
catione remouet periculū aie qz ex facto iminebat ul fauor
rei nō obstante qz alleget turpitudinē suā: ad p̄mū. xxxv. q.
vii. s. qz ergo. de re iudi. tenor. z. c. consanguinei. de testi.
ex tenore. de p̄sumpt. tertio. cū silib⁹. ad secūdū. xxv. q. ix.
qz qz. z. c. sententiā. lv. di. penitēt. xij. q. j. certe. C. de digni.
z cōcess. quēadmodū. li. xj. Ad tertū. C. de libera. cau. l. i.
terrogatā. si vō in tali reuocatiōe nō v̄t aliquid p̄dictoꝝ aut
factū est inualidū ipso iure aut cassandū. ¶ P̄mo casu aut ve-
nit p̄ponēdo in iudicio aut faciēdo extra iudiciū si in iudi-
cio aut agēdo aut excipiēdo. sed agēdo aut allegat dōlū uel
turpitudinē suā. Et tūc nō audiet: ut in decre. cum sup. de
zcess. p̄bē. C. de su. pi. da. si creditorib⁹. C. de dona. cū p̄fi-
tearis. aut nō allegat dōlū uel turpitudinē z tūc audiet. s.
de solu. c. vlti. cū si. Si dicūt excipiēdo audif. ff. de zdi. ob

turpē cāz. p̄ totū. ff. de p̄bē. empr. liberi. si vō sit extra iudi-
ciū aut factū est inualidū rōne faciētis qz nō habebat p̄t arē
uel qz sub alia forme fuerūt obmissa: z tūc ipse idē qz fecit p̄-
uenire. s. de elect. nosti. de p̄bē. cū nō ignores. de elect. cū
terra. z. c. inotuit. qz solet dici eo. ti. publicato. aut est inuali-
dū rōne recipiētis tñ: z tūc si sciēt id fecit nō p̄t ztra-
uenire ut in decre. diuersis. de cleri. z iug. ar. de fi. p̄sbyt. veniēs.
s; si ignorabat vitū uel defectū ipm si recipient tūc poterit
ztrauenire. de elec. cū terra. z. c. inotuit. cū si. Si dicūt factus
nō est inualidū ipso iure s; cassandū tūc ipse qz fecit non p̄t
ztrauenire. sic p̄t intelligi. ff. de adopt. post mortē. z. ff. de ler-
uitu. p̄. p̄ fundū. bñ facit qd̄ nō. de electi. qz sic. ¶ Quarto
op. s; id qd̄ seoro notauit z v; qz p̄ purgationē more siue repe-
titiōe nō exadit qz penā p̄ crimē iponēdā z sic v; ob. ter.
xij. q. ij. monem⁹. z. c. statum⁹. z. c. diaconi. C. de sacrosā.
eccle. iubem⁹. in qb⁹ v̄trūqz p̄cipif. s. repetitiō ul satisfactio
z pene ipositio. Itē s. xvij. q. iij. c. j. z. j. de solu. c. ij. p̄terea
p̄niam nō excludit iudicialē pene ipositionē. xxxij. q. ij. ad
monere. S; p̄niam includit satisfactiōe. xiiij. q. iij. si res. de
regu. iur. pcm. li. vj. ergo zc. So. stādū obiectioni si itelli-
gat de pena nō. in p̄dicto. c. ij. de solut. si pena iligēda p̄p̄-
ztraueniētiā. l. exdicationis bñ eximif p̄ repetitiōe siue satisf-
fationē p̄cedētē ut h. nō ob. c. qz qz. xxxv. q. ix. et. xij. q. ij. si
qz qlibet. de elect. qz sic. qz intelligunt de vna ut ibi nō. sūt
aliq̄ casus in quib⁹ certa pena nō sponif ei qz desistit infra cer-
ta tpa qui ibi nō. in p̄n. vltie glo. regulare aut ē qz p̄niam nō li-
berat a pena delicti cōsumati i foro iudiciali. facit qd̄ dixi. s.
de eo qz mit. i. pos. cā rei seruā. c. j. ¶ Quinto op. s; id qd̄ se-
ptimo notauit z v; qz alienatio de qz loqmur nō d; dici nū-
la ipso iure: qz vbi a iure dat extraordinariū z ḡofuz auxi-
liū mero iure valet qd̄ agif. ff. de iur. in cause. ij. facit de po-
stu. c. vno. li. vj. s; cū sit alienatio dat restitutiō i integrū qz ē
remediū ḡofuz qz extraordinariū. s. de resti. in integ. cā. p̄
q. j. c. pe. ergo nō ē vez qz alienatio sit nulla. Itē qz nullū est
ex supueniēti p̄sensu nō p̄t ratū bñ de electi. audif. de re-
gu. iur. nō firmat. li. vj. s; tal alienatio p̄t rata bñ. xij. q. ij.
si qz de reb⁹. ergo nō ē nulla. So. p̄mo ad secūdūm p̄t dici
qz nullitas alienationis respicit fauorē eccle. vñ si consentit
manebit s̄c: ut in. c. si qz noie. ex quo nō cōsentit retracta-
bit: hic ē qz si recipiēs p̄ueniret eccle. z petēdo rescidi s̄ctū
nō audiret: ne de dolo cōmodū reportaret. facit qd̄. j. dicā
p̄mū: de s̄m non placet qz saltē forma nō seruata s̄c: ē null⁹
s. de his qz fi. a pla. c. j. z. c. cum apud. z. se. cū si. z sic p̄ rati-
habitiōe nō firmaret. s. de zfactu. ut ibi nō. Inno. dic er-
go qz. c. si qua. de rebus. loquitur de alienatione facta in ca-
su permissionis sed vacante ecclesia z dic ut not. z dixi. s.
ne se. vacan. c. j. De eo quod p̄mo opponitur sunt opinio-
nes. Jo. enim tenuit qz alienatio facta seruata forma in ca-
su non permissio teneat. Sed si ecclesia leditur sibi per be-
neficiū restitutionis subuenitur hoc nō. xij. q. ij. in fine
summe. z. c. siue idem dama. in. q. ij. in fine. de his qui fi. a
prela. per rationem in cōtrarium allegatam: sed illa paruz
v̄get quantum posset enim esse z casus licitus z forma de-
bita obseruata z tamē si ex contractu multum ecclesia lede-
retur. j. c. penulti. s̄m vnam lecturam. Inducit etiam de-
cre. cū vos. de his que sunt a prelato. que loquitur in tem-
porali alienatione ut ibi nō. z decre. cum dilecti. de empti-
one z venditi. que non facit. sed bene facit per predictam
opi. quod nō. s. de constitutiō. que in ecclesiarum. per quā
decre. vltimam. j. eo. ibi sine legitimo personaruz zc. ¶ Do-
sti. qui primam opi. visus est tenere in summa huius ti. s.
iij. tenet contrariam ibi qz etiam inuit glo. in
predicto. c. j. de restitu. in integrum. z illud placet qz dese-
ctus materie inuhabilis reddit nullum quod agitur de ele-
ctio. cum in cunctis. j. q. j. detrabe de baptismo non ut ap-
poneres sed ita est hic: ut i. c. sine. cum similib⁹. ibi ergo zc
¶ Sexto oppono post glo. z videtur qz alienator nō debet
audiri qz que de euictione tenet actio eundē agentē repe-
lit exceptio. C. de euict. except. z. l. si ob cām. ff. e. l. vendi-
cātem. sed ipse alienator tenet de euict. ut patet de se. z fac
j. eo. ad audientia ergo zc. So. dic qz hic est speciale qz nō
repellit alienator qz excipitur cōtra ipm de euictiōe ipe re-
plicabit

plicabit de nullitate tractus. idē ac. in preal. l. vendicantes dat si. de muliere q̄tra quā petentē opponitur de venditio ne z traditio: ipsa replicat id factū q̄tra velle. ff. ad velleianū. mulier. Itē si mulier. hoc quandoq; accidit. C. de ag. z cens. quēadmodū. li. xj. multo fortius habet locum in ecclesia. **¶** Quero ergo nunq̄ sit verū quod hoc casu teneat alienator de emict. glo. dicit q̄ hic tenet ad p̄ciū si aliquid haberet: nō aut si nihil all. C. de rei vendi. si mancipium. Sed. j. e. ad audientia. dicit q̄ si recipiens fuit bone fidei reperit. xij. q. ij. pulcherrime. in aut. de re. eccle. nō ali. §. si quis. Itē in alijs qui q̄trahunt noie civitatis: q̄ si civitas nō sit facta locupletior: tenentur ipsi q̄ cōtrahūt. C. si certū peta. l. eos q̄ offiū. z. l. eū qui. sec⁹ si sit male fidei: ut in. l. vniuersas. C. ne rei dñice uel templo. Lan. xvj. q. ij. in fi. §. de emict. cauere fecisset. C. de emict. si fundū. z. x. q. ij. §. qui vō. vbi de hoc. Sed ibi q̄trariū tenet glo. scz q̄ siue sit bone fidei siue male emictionē habet q̄tra alienantē. z ideo hosti. in decre. ad audientia. q̄ actio datur in odium alienantis. Inno. hic z ibi z Vinc. z Boff. ibi cōcordāt cū. b. ibi z etiā Lau. z Jo. xij. q. ij. vulterane. z illud teneas. Et decre. ad audientiam. habet locū cū aliter de facto reuocari nō potest ut p̄ciū restituat ut ibi dicit littera. z si dicatur q̄ nō pōt eē bone fidei. qui mercat q̄tra iura. j. eo. c. ij. li. vj. j. de regu. iur. qui q̄trabit. li. vj. soluit in p̄dicto. c. vulterane. si licet. q̄ illud ē verum quātū ad vsucapionē nō quantū ad hoc quin possit h̄e regressum q̄tra suūz emptorem: uel dic melius q̄ de facto potuit credere ex falsa relatione venditio nē debito modo factam uel p̄pter iuris ignorantiā ut. j. dicā licz illa nō iuuat ad p̄scriptionē. Sed q̄tra hoc opi. Inno. q̄ alienatū dabit doli exceptio q̄tra petentē precū qd̄ illicite recepit vnde sibi imputet si q̄ dānus incurrit. So. licz male z illicite emerit tñ prelatus male z illicite vendidit z ideo de emictione tenet z sicut dicit dari plato doli exceptioem ita dicam dari emptori doli replicationē qd̄ licz: q̄ excipiens de dolo incipit p̄ponere. j. de adul. c. penul. z vltimo vbi oino vide de hac materia. Sz emptor bone fidei agens de emictione nullā facit mētionē sed agit de emictione. Si nō est de natura tractus p̄lat⁹ q̄ excipit de dolo incipit de illo p̄mo p̄ponere merito: ergo emptor q̄tra illum pōt p̄mo replicare de dolo: sed si emptor induxisset dolo p̄latū ad talē rem vendendā tūc p̄latus posset de dolo excipere q̄ exceptio doli replicationē doli nō tolerat. ff. de donat. exempt. apud celsum. §. marcellus. vñ si emptor dicit peto precū z interesse: q̄ talē rem mihi vendidisti q̄tra formā obstat exceptio doli z q̄ allegans turpitudinē suam z improperū turpitudinis potior est q̄ actio possidetis. ff. de cōditio. ob turpē cām. l. penul. z no. §. de cōcess. p̄ben. cū sup. Sed iudices quib⁹ poterit doli uel turpitudinē subtrahere. Itāz fere in oibus casib⁹ cōpetit certi cōditio uel tributoria. ff. si cer. peta. l. certi cōditio. ff. de cōdit. tri. l. j. j. rñso. et c. j. Secūdo nō p̄cedit petitio sine cā de libelli ob. c. ij. et no. de offi. ordina. cōquerente. q̄ ex p̄ssa turpis est puta fur: violentie: z h̄mōi. ff. de cōdit. tri. l. j. cum si. sed z si cā nō exp̄mitur tñ sapit naturā actiois cui succedit. ff. si quis cau. si cū. §. qui iniuriarū. j. de voto. magne. §. cum igit. sed nunq̄d subscribētēs tenent etiā de emictione dicit Inno. et hoc placet q̄ solus alienator: z si sunt plures oēs tenent. alij aut alijs penis subiacebūt. xij. q. ij. non liceat. C. de sacro. san. eccle. l. iubem⁹. **¶** Alteri⁹ oppono ad id qd̄ hic dicit fruct⁹ repeti pone emens iusto p̄cio h̄z titulū quē putat iustū z sic postea bona fide possedit. ad hoc. ff. de verbo. sig. bone fidei. de iur. patron. ex lris. eo. ti. si vō. sed bone fidei possessor nō tenet fruct⁹ restituere. ff. de acq. re. do. bone fidei. z de vsuris. scit. §. bone fidei. qui. mo. vsufru. amit. l. si vsufructus. z sine regu. l. iij. §. in iudicio. insti. de re. diuersis. §. si quis dñō. facit. §. de elect. querelam. de causa pos. cum ecclesia. z. c. cum olim. j. de iure patrona. cōsultat. ad idem. j. c. penul. z satis q̄ etat in iure ut non teneat ad fructus. ff. de peti. heredi. sed z si lege. §. scire. z no. dñus. de regu. iur. in p̄ma z secunda regula. li. vj. optime facit lex q̄ dicit q̄ si vxor bona fide recepit fructus rei sibi a viro donate illos suos. facit. ff. de donatio. inter virum z vxorem.

c. vlti. So. fugiens obiectionē potest dicere hoc h̄e locum q̄ non errauerit in iure sed sciuit. sec⁹ ergo si ignorauit ut in q̄trarijs. z facit p̄ hac solutione. xij. q. v. non sane. z p̄dicto. §. sed z scire. z optime. C. de agri. z cens. quēadmodū. dū. li. xj. z qd̄ ibi no. in glo. vltima. sed q̄tra hanc solutionē facit decre. z. c. cū non liceat. xij. q. ij. que generaliter z indi stincte loquūtur. **¶** Dic ergo q̄ q̄traria non habent locū q̄ titulus habet pro nō titulo: quia tractus est simpliciter nullus: ut hic: secus si potest titulus haberi saltē in casib⁹: ut in p̄dicta. l. de fruct. nec puto iuris ignorantia excusare iacquirendo. ff. de iur. z facti igno. l. iuris ignorantiam. z. l. se quēti. ad decre. penul. j. eo. dic q̄ ibi retinet fruct⁹ p̄ laboris mercede ut ibi dicit uel ibi tenuit tract⁹ sed debet restitutio p̄pter lesionē q̄ placet. **¶** Octauo oppono hic audif agēs p̄ alio mādato. §. §. de pcur. c. j. So. spāle in hoc casu ne ecclesia dānū paciā. si. j. eo. c. ij. li. vj. z eo. h. de elec. gnali. uel dic q̄ h̄mōi est verū in spālū iudicijs: h̄ ista ē popularis actio vñ agēs ad hoc canon h̄z mādātū z p̄ hoc etiā nō satisfacit ut dixi fm Inno. i fine text⁹ nō expedit q̄ rere de rōne decre. p̄ p̄dicta. Sz q̄tinuādo ad id qd̄ vltimo dixi. **¶** Dico q̄ro an iste agēs formet petitionē in p̄sonaz suā uel eccle. dicit qd̄ q̄ ager suo noie h̄z ad comodū ecclesie: q̄ ut ē dē h̄c actio ē p̄p̄laris. ff. de p̄uile. p̄ totū. sic ē intelligat. xvj. q. vij. filijs. xij. di. illud. h̄z Inno. §. d̄ te sti. cū oli. vñ dicere q̄ formalit̄ petitio noie eccle. z petet restitū fieri p̄ ecclesia z ipsa iudicari. ar. §. de resti. i integ. c. ij. z. ij. z. c. cū ex lris. z h̄ sic agat noie eccle. nō ē necesse q̄ habeat mādātū ab eccle. aq̄ ut. §. dixi h̄z a canone sic enī daf p̄lat⁹ mādātū a iuro de reser. edoceri. de elec. cū nobis oli. e. ti. is cui. li. vj. de dona. c. ij. §. d̄ bonisq; libe. cū oportet. z. l. cū nō solū. ff. iudi. sol. l. ij. §. j. ff. de pcur. h̄z §. de reser. nōnulli. z. c. ex pte decani. satis tñ q̄ nō est necesse q̄ exp̄mat cui⁹ noie agit z caute facit iudex si ad h̄ ipm nō cogit. Sz q̄rit nunq̄ i vno agere z vno succubere alij possit agere. So. dic q̄ nō etiā pcur. legit. ab eccle. q̄stitut⁹ vbi ignorasset q̄n alij agebat. ff. de accusa. is cui. §. is dē. vñ nisi doceat de p̄ois collusiōe. ff. de iureiur. eū q̄. §. in p̄p̄larib⁹ si q̄ no. §. de elec. cū dilecti. i fi. **¶** Quid ergo si p̄les sil volūt agere tūc iudex eligat idoneiorē. ff. de p̄p̄lar. act. l. ij. z. ij. si qd̄ no. §. de collu. c. j. Sz qd̄ si agit is cui singularit̄ interest dicit Inno. q̄ tūc formabit petitionē suo noie z snia § cū lata n̄ p̄iudicabit eccle. nel alteri q̄ tūc alia ē p̄sona z ad aliud agit. ff. de excepti. rei iudi. cū q̄rit. z. ij. l. se. de re. iur. cū sup. facit ele. de elec. q̄stionē: sed nunq̄d iste agēs pōt q̄stituere p̄curatorē an lit. p̄te. vñ q̄ nō: q̄ id nō possit tutor uel curator eo q̄ dñi nō sūt. C. de pcur. ei cui. C. de ap. si actorē. dñis enī est q̄ pcur. q̄stituit. ff. de pcur. l. j. h̄mōi teneas q̄ succedit in locū eccle. uel vniuersitat. ff. qd̄ cuiusq; vni. l. pe. in fi. sed ipsa ecclesia posset dare p̄curatorē an lit. p̄te. h̄ poterit iste q̄ in ei⁹ succedit de voto. magne. cuz si. **¶** Et Guil. dicit op̄tētū ita i spe. de pcur. §. ij. v. qd̄ si canonic⁹. Sz qd̄ si iste recōueniatur nunq̄d tenet eccle. defendere z satisfacere. vñ q̄ sic. ij. q. vij. cui⁹ in agēdo. cū si. de offō deleg. corā. i p̄n. de pcur. q̄stitu. C. de pcur. l. neq; dixit Vinc. §. de testi. cū oli. q̄ nō q̄ pōt agere alijs inuitis interdū tenent ut ē dē m̄. ff. de re mili. l. ij. forte si abstineret agere si sciret se posse cogi ad satisfādū uel defendēdū. ff. de iudi. l. ij. §. sed z si. z p̄ hoc ē rñsus ad h̄ria z hoc placet Guil. in spec. de recōueti. §. ij. v. sed pone aliq; h̄z nunq̄d hoc casu poterit iste agere ecclesia p̄hibēte. Vinc. h̄ dicit nō sic d̄ de q̄n cta p̄sona. ff. de pcur. p̄p̄om⁹. in fi. j. sed §. j. eo. c. ij. li. vj. d̄ elect. gnali. eo. li. §. de testi. cū oli. fm vnā lecturā. ff. de liberali. cā. l. j. z. ij. z. ij. z. §. dixi. **¶** Quidā dicit q̄ h̄ volūtate eccle. pōt defendere z sic loquūtur p̄dicta iura sed nō agere z sic p̄cedit dē Vincētij: h̄z dē decre. ij. loq̄tur in actioe z. ij. q. vij. quapropi. h̄z p̄dicta rñdet z illud verū denūcian do excessus: h̄z nō alij agēdo. **¶** Adibi placet i isto casu q̄ si ecclesia p̄hibet q̄ vult p̄ se repetere sic vñ dē m̄. Vinc. ar dē decre. p̄p̄om⁹. h̄z si negligit nō ob. p̄hibitione poterit iste petere. ar. decre. cum olim. z hic. **¶** Itē quero nunquid si alienator: irrauit non venire cōtra contractū an sibi postea venienti uel venire volenti ob. iuramentū videtur q̄ sic. §.

de instit. cu venissent. z de pigno. significant. vbi licet scitu de iure no teneat: tamen iuramentu seruari debet. Sed s. s. de iureiura. intellect. p qua decre. hoc tenet hic glo. ad h facit qz tale iuramentu in danu ecclesie possit redudare: ergo no seruandū. de iureiuran. sicut nostis. dic breuiter fm d. z. p. m. aut is qui sic iurauit in promotione sua prius iurauerat no alienare z tunc seruandū est pmu iuramentu: ut in decre. intellect. aut no iurauerat in pmo tūe sua z tūc iuramentu qd prestittit in alienat. sibi ob. ut i decre. cu venisset. z puto veru ut ibi dicit Hosti. qn eccleie pot alit consuli ut ibi: sed si eccleie no cosulit alr vñ venire ztra. ¶ Itē qro quo hoc casu intelligat qz sibi celeriter pspicere. So. In no. z Hosti. dicunt anteqz ledat eccleia sed pot esse qz eccleia no fuit lesa z tñ nulla fuit alienatio vnde dic cu Sof. qz celerit intelligitur an interpellatione: possessor eni qz habet facultate restituende rei si interpellatus cogruo loco z tēpore no restituit vñ in mora. ff. de vsu. l. mora. sic alienator post interpellationem coponat cu possessore rem recuperado z ecclesie restituendo uel saltē agatur ztra possessorem qd pot si tolerat ut dixi. s. faciat ergo quod pot. xij. q. ij. faciat. als erit in mora. s. de elect. c. vltimo. ¶ Itē quero nunqd generaliter audiat quilibet retinēs eccleie rem male alienatas glo. hic tenet qz audiant oēs clerici eiusdē eccleie ipsi? pueri z patroni z sic etiā laici: quia eoz interest. xij. q. vij. filijs. sed no persone alteri? eccleie cu sit puat? iudiciū idem videtur notasse. s. de officio dele. venerabili. hui? rōnis s. rium s. dixi. Hosti. hic z in decre. venerabili. tenet qz quilibet persona ecclesiastica admittit per hoc. c. z. c. non liceat. sed qz dam dicit loqui in reb? in eccleie male alienatis. ff. ad municip. romā. vbi vō Jo. z. xij. q. i. cōstitu. qz quicūqz de populo siue laici: hoc casu habēt audiri all. in aut. de no al. permut. in fi. colla. iij. idē hic Inno. q alle. in aut. de emp. ti. s. ad hoc sancim? col. ix. Tractat hic glo. ztra quē ecclesia hoc casu habet actionē z quā respōdet qz ztra possessorem a quo pot vendicare z illa ē realis. xij. q. ij. aplicos. z contra alienatē si ē soluēdo: z illa est partialis sic minores lesi possunt tutores uel curatores psequi ul restitutionē petere nec sit p iudiciū. s. si tuto. uel cura. l. iij. z vlti. sile quod no. s. de resti. in integ. c. ij. sed si optinuit ztra vnū alter ab erat. ff. de eo p quē facta ē. l. j. s. si plures. Quid ergo si vnū pueniat. So. nihilomin? poterit aliuz cōuenire. Sola enis solutio iponit ei silentiū: ut in dicta. l. vlti. z ff. de po. la. s. si apud. sed querit glo. nunquid soluēti eccleia teneat actiōes cōtra alium dicit qz bene qd no. qz ex delicto suo puenitur vnde no potest petere cessionē dictionis. ff. de adimi. tu. cu plures tutelā. dicit ergo. d. z. p. m. qz si non fuisset in culpa puta quia ē terti? ad quē bona fide res puenit petere poterit actionis cessionē: ut dicta. l. cu plures. z ff. de fideiusso. fideiussores. idem respōdit qz. l. fideiussoz. z de pactis. l. q. situm. Sed quid si eccleia de facto sponte cessit actionē ei qz fuit in culpa. dicit Hosti. z bñ qz dummodo fuerit factum cessione dñi. ff. de fideiussozibus. cu bis. C. de nouatio. l. iij. Johannes calderi. o

De donationibus. Rubrica.

Propter eius. Casus. ponit quatuor casus

propter quos donatio reuocatur per donatores: qz si tacuit heres no reuocat. Et tria fac. Pmo dictū qd expecificādo specificat. ibi: Ut si. Et postea moderat. ibi: Quātum. Et de ppter z p vñ de qd dixi de privileg. petistis. z dat versus. Pter mediuz propi cam: p dat tibi finem. Ingratitudines. fm beatum Ber. in canticis: sermone. lvi. Ingratitudo est vñs vñs siccans fontē misericordie: rorem pietatis: z fluentia gratie. hoc peccato laborāt libēter recipientes dona z bñficia: nec tñ habēt illa grata: z donatores quib? tenent ad antidota iterdū iuxta vulgare puincie remunerāt scabiose. ad idem de iudeis. z si videas. ad hoc facit qd habet. xij. q. iij. ser sunt differētie. puenit aut hoc peccatum ex suerpbia. sunt eni qui credūt sibi debita oia seruitia que sibi fiūt. vñ idem

beatus Ber. Est quidē presumptio z delictum maximuz no dare a quo iuuaris z in acceptis bñficijs grām beneficij vsurpare fm Hosti. Lōponit aut ingratitudo ab in z gratus z sumitur tripliciter. vñ vsus: Dicif ingrat? acceptozū finemoz omnis. Et cuius merita sequit restitutio nulla. Et cui dicēdi deest gratia: uel faciendi. Statum vō dicitur mus non ingratū. ff. de manu. testa. seruos. z l. testamento suo. Centurio. facit. s. de seru. inoz. fa. c. vno. z qd ibi no. et xij. q. ij. si quos. Libertas. id est liberalis donatio psona qz si no eius heres: ut in fi. Rigore iuris. dat intelligere qz de misericordia pot obmitti. xlv. di. tria sunt. simile de adulte re. s. si vtr. s. in ipm donatozē. Immane. lex dicit: no leue. Vide periculū. ut qz ppinavit venena uel cōspirauit i mortem. xj. q. j. si cōspirationū est. Hoc tacuit. quia no puidit ex pacto heredit? Hosti. in summa hui? ti. in fi. intelligit eum tacuisse: qz non egit nec ad agēdū se parauit. C. de inoffi. testi. l. si pater tu? z l. scim? in fi. ¶ Ultra summaris intellect. no. qz donatarius naturaliter obligat? est donatoz. ri. ad idē. j. ti. ij. cu in offi. vbi notat in p. glo. Nota casus in quo punif ingratitudo. z cor. s. de postu. c. fi. cu suis z cor. de seruis non ordi. c. iij. C. de libe. z eoz libe. si manumiss? Nota casus in quo rigore iuris amplectimur: interdū amplectimur equitate. de hoc. s. d. trāf. c. fi. Nota qz ex sup. uenietū causa licet penitere uel ztra factū suū venire. z cor. de elect. nulli. li. vj. de hoc facit de regu. iur. qd semel. li. vj. Sup glo. pma ibi possessionē. z. xviij. q. iij. sūt qz opes. z ibi Perfecta. siue sint pfecta stipul? uel pacto siue sint impleta p traditionem ut ibi no. z ibi: Extraneo. supple aut filio aut eccleie z cu donat filio emācipato dic idē quod in extraneo quo ad casus reuocadi filio no ignorate: constituto regulariter no potest donari. C. de bonis inter virum z vxor. l. antepenulti. de hoc. j. de donatio. inter virū z vxorē. c. fi. in fi. in glo. vbi remittā ad casus exceptos. si vō donat ecclesie hec donatio recitat in casibus. pmo ppter zditiones uel modū appositū nec seruati. s. eo. cu dilecti. j. de cōdi. appo. verū. Secūdo ppter peccati turpitudinē. j. de simo. de regularib? z. c. de hoc. Tertio ppter donatis turbatio nē ut cu pater iratus filium exheredat z donat eccleie. xij. q. ij. si quis irascit. Quarto ppter fraudem z dolū donatarij. ix. q. ij. zstituit. j. ti. ij. c. fi. Quinto ppter nouam filiorum natiuitatē sed iure poli. non fori. xviij. q. iij. quicunqz. ij. Sexto ppter dantis impotentia. vij. q. iij. questi. z. j. ti. ij. fili? Septimo ppter cause defectū. s. de cleri. punga. qz ad te. Octauo quatenus excedit. s. c. prio. de reb. ecclesi. no alie. ad nostrā. z ibi. l. j. ad te. qd no. j. ti. j. inquirenduz. in glo. ij. z ibi: Octaua discussio. vbi de hoc. z. viij. q. j. diaconi. z. c. liberti. j. z ibi: Poli. sumitur polus poli p celo: sic dictum qz politum z sculptum varijs stellis vñ can. ille dicit mē celi. z ibi: Non reuocat. sed debitum bonoz subfidium tñ z sic legitur opi. Azo. de cuius summa. C. de reuoca. bono. recepit h verba. Sed Accu. in. l. sinunqz tenet inducens. l. cu acutissimi. C. de fideiussozib? qz non pater nus. donationē factam in extraneū in totū reuocat ppter liberos postea susceptos. z l. si tota. loquitur cu donatur filijs. z de hoc. C. de inoffi. dona. l. j. in. v. q. z vide qd dixi. j. ti. ij. rainutius. v. cum aut super. in glo. Quid dicemus p opi. Accursij qz querela inofficiose donationis reuocet solius legitima. facit hoc. l. si totas. z. C. de inoffi. testa. annū. vnde z si parēs. z pcal. decre. rainutius. Item cum lex dicat qz per hāc querelā minuit donatio. C. de inoffi. dona. si liqueat. Si minuit donatio. C. de inoffi. dona. si liqueat. si minuitur ergo no in totum tollit. ff. de var. z extraoz. cogni. l. cognitionū. Ad cōtrariū qz totū reuocet qd facit. l. si nunqz. z. ff. de leg. ij. l. titia seio. s. impator. Itē quia hic qz rela inducta est ad instar querelē inofficiose testamenti. C. de inoffi. dona. l. si. sed illa totū aduocat: ergo z ista vidisti op. ac. qui simplr tenet reuocari vsqz ad legitimā nisi euz facta fuit donatio in libertū. Hugolinus distinguit: aut donatio fit in filiū: aut in extraneū: pmo casu reuocatur vsqz ad legitimā: ut in aut. vnde z si parēs. in secūdo casu refert an sit inofficiose re z cōcilio an re tñ. pmo casu reuocatur i totū. facit. j. ti. ij. officij. z. c. regisiti. z sic intelligit. s. impator. tñ

rator: tñ ibi loquitur de donatiōe facta in nepote aliqui intel-
ligunt q̄ ita vnus ex nepotibus reuocat dimidiam non tota
tuis sed legitime: iducit et lex: si re tñ reuocat vsq; ad lit-
teras sic loq̄. i. si totas z. l. si mater z. l. si liqueat de inoffi.
dona. dñs. **¶** in. s. imperator distinguit alr: aut donatio
p̄cessit natiuitate filioz reuocare volētium: aut secuta ē. pri-
mo casu aut donatū ē filijs aut extraneis: vel libertis: Si fi-
lij sit reuocatio vsq; ad legitima tñ vt i. l. si totas. Si ex-
traneis vel libertis reuocat in totū vt. l. si nunquā. Secun-
do casu qñ donatio secuta est natiuitatē filioz reuocare vo-
lentū locū h̄z distinctio Agolini an sit inofficiosa re z con-
silio zc. Alij distingūt: aut sunt plures donationes: aut vna
sola inofficiosa scā: si sunt plures reuocat: posterior p̄ quam
apparet inofficiosa. ff. de iur. pa. si libertus ad si. facit q̄
no. s. c. primo z sic locū. l. si totas z ibi si loq̄t. C. d. inof.
dona. in pluribus donationib; qd̄ ē intelligēdū qñ p̄ceden-
tes donatiōes p̄ quas nō apparet inofficiosa a p̄n. tenue-
runt vt qz facte in extraneos vel filios emancipatos. Sed
si a p̄n. nō tenuerūt sed indigent confirmatione per mortē
vt facte in cōiugē vel liberos in p̄tate: z tñ in eis seruatur.
idē ius q̄ in legatis z fideicommissis. C. ad. l. fal. in donatio-
nib; z id p̄cedētes p̄sequētes muniuntur. ff. ad. l. fal. l. i. quā-
titatē. s. sed si legata z. l. q̄ plaucius z. l. penales. s. an vna
forciatur enim firmitatē a morte fa. ff. de pecul. l. suos z. l.
qdā ar. ad p̄missa. ff. de stip. fuoz. l. si usufruct. Secūdo
casu qñ vnica est donatio inofficiosa tñ refert aut illa facta
est in fratre aut in extraneos si in fratre non reuocat nisi in
debitū bonoz subsidiū qz nō ita asperē. p̄cedēdū ē z fratre
sic intelligit. s. imperator: z aut. vñ si parēs. z in aut. d. inof.
dona. s. i. aut fecit donationē i extraneū z tñ locū h̄z distin-
ctio Agolini. Aut re z p̄silio zc. ar. p̄all. l. si libertas. s. pe.
z ibi. Sustit; cedendo hoc cōprehēdat in supiori dū dixe-
rat in primas manus bñ de alia iniuria vt intelligendū z
pe. z ab. egi. z bonagiūt. intelligit de verbali p̄tumētia vel
p̄tē ponere q̄ cū fugauit vel carceratū tenuit siue manū in-
iectione de sen. ex. nuper z ibi. Non adimplet sed d̄ ista
dicūt doctores q̄ dat heredi z in herede cū nō sit inducta
h̄oēs regulas z ibi. In. l. vltima addit ibi glo. vj. casum qñ
donatarius nō alit donatōrē. Et ibi ad secundas nuptias h̄
for: san corrigē vt p̄z ex notatis de secundis nuptijs. c. pe.
z vltimo hosti. bñ dixit forsan qz iura illa nō tollunt penas
quas. l. infligit mulieri qz secūdo nubit sed illes quas ipo-
nit qz nubit. j. tēpus luctus vt ibi dicā in glo. ij. in fi. Idēz
Inno. alij dñt q̄ iudicis offō p. l. ij. C. de lib. z coz. liber.
sed dic̄ hosti. de uoce actionis nō curādū. s. de iudi. dilecti
in glo. iij. ibi atrox supple ex scō z in fi. de hoc. j. de sen. ex.
cū illoz. v. nos tñ in glo. vlt. ibi. Adora non fuit imo qñqz
non aufertur et si p̄ti vt dixi. s. de sen. c. ij. super glo. fi. Et i
fi. melius fm litterā arguitur ad casum conuēsum vt argu-
it glo. in p̄al. l. omnimodo. s. q̄ si vasallus fecit felonā z tra-
dñm z dñs nō reuocauit feudum q̄ h̄res nō possit reuoca-
re quod verū si fait sciens z tps sufficiens h̄uit ad reuocan-
dum al h̄res reuocat facit. s. de cle. cū in veteri de dil. ex
posuit ad fi. ff. de confir. tu. l. in zfirmādo z. l. vtilitatem.
¶ Quero an id q̄ dicitur hic de donato: locum habeat
in beneficij collato: q̄ vt quasi donato: de concess. p̄ben.
pposuit in p̄: in. z. c. se. facit de offi. vica. c. vltimo. li. vi. Ai-
detur casus de postu. c. fi. in fi. z faciunt iura ibi allegata in
p̄n. vlt. glo. z de excess. pla. graue contrarium credo q̄ colla-
to: beneficij nō est proprie donato: qz sibi retinere nō p̄t
de insti. offi. z in re contingente confertur al. potestas tran-
sit ad alium z facit tex. l. vltima de reuocat. don. ibi dona-
to: rem res suas perdere zc. Ad all. primo in contrarium
respōdeo q̄ notatur de p̄ben. relatum z. c. inter cetera q̄
colato: beneficij non est liberal' in dando sed in cui dando
decre. vlt. de postu. non ob. que non loquitur de ingratita-
diue circa collato: rem sed circa ecclesiam in qua h̄z benefi-
cium nec ibi per viam reuocationis: sed per viā desitutio-
nis istitutiōis necesse ē istitutū priuari eodē modo respōde-
tur ad decre. graue nam de depositione loquitur. **¶** Cir-
ca primū casum quero quid de donato: qui se defendē-
do vel al' casu licito percutit donato: rem dic per verbum in

pias quod ponitur hic z in. l. fi. C. de reuo. don. q̄ non ē lo-
cus reuocationi ad hoc. j. de pe. ad aures z. c. in q̄uidā z
q̄ ibi no. z facit de sen. ex. si vō. c. pe. z vlt. z eadē rōne dico
idē de eo q̄ accusauit. e. ti. c. i. **¶** Quid si ignorabat illū esse
donato: rem dicat q̄ cessat rō cū ingratitudo in ignorāte vo-
cari nō possit facit. ff. locati. l. si ignorās de sen. ex. si vō. ij. d̄
iniuria tñ tenetur sed non ex hoc capite z facit q̄ ibi no.
¶ Quid si manu p̄pria nō p̄cussit sed p̄ aliū p̄cuti fecit pla-
nū est q̄ loc' ē reuocationi p. c. xvij. q. iij. si quis suadente
p̄iuctū cū decre. mulieres in fi. de sen. ex. **¶** Quid si n̄ ma-
nu sed pede p̄cussit idē vt no. in p̄all. c. si quis suadente.
¶ Quero et quo ad tertū casum qd̄ dicat hic graue dānū
vt q̄ in tota substantia donato: rem vel maiori parte ar. de re
sti. spo. frequens. li. vi. z facit. ff. de execu. tu. pp̄ litē in p̄n.
ego puto etiā in minori parte substantie posse graue dā-
nū inferri hoc ergo arbitretur iudex z aperte probaf. s. c.
primo circa p̄n. vbi po. q̄ perditio centesime legitime vt
minoris p̄tis substantie potest esse cum graui dāno. Item
z. l. vnde h̄ sumitur dicit non leue vt dixi in textu z facit q̄
dicā. j. de sen. ex. peruenit decre. frequens loquitur in suo
casu. l. q̄ ad repellendum accusato: rem nō dicatur spoliat'
nudus vel incrimis nisi spoliat' sit zc. l. propter litterā ē cor-
repta per aut. vt qui obli. post p̄n. coll. vi. **¶** Quid si dona-
tarius attentauit infligere graue dānū sed res non h̄uit ef-
fectum vt q̄ locus sit pene aut. hoc quoqz. C. de re. don. ibi
induct' est in naturā: facit casus. j. proximus vbi fat' ē fuisse
periculū vite h̄z mors secuta non fuerit. In hac questione
facile intramus longa retia de quibus in pte iam disputa-
ui: z siue distinguamus atrociam a non atrocibus: siue ciuiles
actionem a criminali accusatiōe videretur attentantē hoc
casu non puniri reuocationis pena per hoc textus. l. fi. C. d̄
re. do. ibi sube donato: rem imponit nec ob. littera sequens q̄
non ponit occidentem sed inferentem periculum mortis
z sic ipsa illatio periculi est delictum consumatū quod hoc
iur' punitur super quo vide q̄ scripsi in questione predicta
ad fi. zc. fi. de homi. pro humani li. vi. sic etiā dico de aut.
hoc quoqz que loquitur in casu spali. **¶** Quero etiā circa
vltimum opponendo que fuit ratio huius iur' statuētis qd̄
ius reuocandi sit personale mouet dubium quia obligatio
ex delicto fm canones transit in heredes z etiam fm. l. in
quantum peruenit licet lis non fuerit contestata z de hoc
fat'. j. de prescriptionibus. c. fi. xij. q. ij. episcopus qui filios
legista se posset de obiectione facile expedire dicendo q̄ h̄
agitur de pena ingratitudinis ex qua nil peruenit ad do-
natariū ergo nec ad eius herede nō enim ex delicto ingra-
titudinis sed ex donatione p̄cedenti h̄z q̄ hic reuocādū
queritur fm canon. dico q̄ ex casibus hic insertis orit' spā-
lis obligatio que p̄prie prouenit ex delicto dato vt iniuria
illata z hoc bñ transit in herede iuxta iures hereditatis ori-
tur etiam quedā facultas relicta optōi donato: rem que p̄t
reuocare donū z hoc extraordinariū z h̄ regulas cōes z sic
nō ampliādū de regu. iur. que a iur' li. vi. ff. de. ll. qd̄ h̄ rōne
ad q̄nē q̄ liberalitas p̄cedit ex aio donato: rem nō ipsius he-
redis imo sepissime displicet filio vel heredi donatio p̄tis
vel testato: rem. Item collatio est contemplatione donato: rem
non heredis quem etiam quandoqz donās habet erosum
ad hos proprie restringitur ingratitudo z per consequens
hec reuocandi facultas. Jo. cal.

De raptoribus. Rubrica.

Illis. Casus raptor: ab illo epo
peruenitur in cuius iurif-
dictiōe rapinā cōmissit. hoc primo z iudex
domicilij suffrag. f. hoc secundo ibi. Quo-
rum Jo. an. vlt. aliter iudex punit personā
al' alterius fori in suo territorio delinquen-
tem hoc. i. pro delicto quis satis facere debet vbi deliquit:
hoc secundo hec decre. ostendens quis iudex punit rapto-
rem instruit eum in tribus. s. in pene in positione. Itēz in
delinquentis retentione z satisfactione necnon in faciēda
proprio episcopo intimatione ibi. Quorum de ill' toller' vbi

quis interdum excōmunicatur a certo actu. xi. q. iij. §. cui
 denter sic a certo loco vel a certarum personarum com-
 munionē tantum sed hic et in concor. simpliciter quis excō-
 municatur quare etc. ¶ Quinto oppo. ad id q̄ supra vlti-
 mo probauit et probat q̄ remissio non debet fieri ad iudices
 delicti immo videtur q̄ delinquens a quocūq; iudice ha-
 bente potestates crimina puniendi puniri possit et debeat:
 quod enim spectat ad publicam vtilitatem impediri vlti-
 ferri non debet. xxij. q. iij. si non ex fidei et q. viij. c. supli-
 cit. vij. q. i. scias cum si. publice aut. vtilē est q̄ delinquen-
 tes puniantur. xxij. q. iij. est in ista. j. de senten. excō. vt sa-
 me cum cor. ergo id non debet differri vel impediri. Sed
 constat q̄ per remissionem differretur delinquentes pena: et
 etiam per hoc possit impediri ergo etc. vnde dicit canon q̄
 ad h̄ vt bonum publicum conseruetur non debet pena de-
 linquentis relaxari. xxij. q. iij. si is qui preest et q. v. quis ē
 vestrum: nec etiam differri. e. ca. et q. iij. si ea. Item q̄ al-
 puniet delinquentem fuit pro cōmuni vtilitate inductum
 vj. q. iij. capitulo vltimo ergo quilibet iudex hoc faciat nec
 remittat ad iudicem delicti vel alium. ¶ So. dic q̄ licitū
 est punire delicta in quantum respicit bonum publicum vt
 in predictis iuribus. xlv. di. sed illud et propter hoc ille so-
 lus hoc potest cui cura cōmunitatis commissa est: talis autē
 ē pprius iudex qui ratione huius cure in delinquentes ani-
 maduertere debet. s. de offi. ordi. c. i. ff. de offi. presi. l. iij.
 in extraneos non cum illorum curam non habeat de sen-
 excō. a nobis. i. nisi efficerentur sui ratione delicti quinim-
 mo si contrarium fieret esset contra bonum publicum quia
 resularet iurisdictionem confusio et per consequens dissen-
 siones et scandala orientur contra id. x. di. quoniam. xj. q. i.
 peruenit de iudi. nouit in prin. ad idem. iij. q. vi. vltra pro-
 uinciarum et c. vnaquaq; vi. q. iij. scriptum et c. si tote. fiat
 ergo per iudicem competentem. s. per illum cui est cōmis-
 sum et is est ratione delicti et si alibi reperitur ad ipsum fiat
 remissio vt hic et in concor. Ad contraria dic q̄ publice vti-
 litatē est punire delicta in se. Sed ad hoc vt vtilitas ista p-
 ueniat fieri debet modo debito. i. per debitum iudicem al-
 non esset publice vtilē sed ad noxam vt dixi et hoc est repe-
 riri in alijs actibus legitimis qui in se boni siue ad publi-
 cam vtilitatem inducti tamen habent certas formas. luni-
 tates a iurē et persone certe de terminate sunt per quas exer-
 centur et fiunt vt per se patet. Item cum alterius nocumē-
 to non licet facere q̄ alteri spectat facere ad cōmunem vti-
 litatem. xiiij. q. v. deniq; alfequeretur q̄ etiam priuata per-
 sona possit quēlibet malefactorem punire quod est absur-
 dum. xxij. q. iij. ille etc. ea vidicta et q. v. si non licet. v. qual-
 dam. xxij. q. ij. in tribus et q̄ ibi notatur. oportet ergo q̄
 id fiat auctoritate iudicis competentis et sic intelligitur.
 xxij. q. v. si audieritis et q̄ ibi notatur et in. §. sed obice. naz
 ibi mandauit dominus Adoyfi quietiam iudex erat popu-
 li et sic etiam locuntur. xlv. di. disciplina potuit ergo per se
 vel alium: h̄ omnia probantur apte. xxij. q. v. miles et c. cū
 hō et c. si homicidius. ¶ Sexto oppo. et videtur q̄ non sit
 remissio faciēda quia vbiq; delinques inuenitur ibi pu-
 niri debet iuxta illud vbi te numero ibi te iudicabo et vi-
 detur expressum. C. vbi de cri. agi. oportet. l. i. et l. ij. vel
 vbi degit ibi causas cognoscat. pla. dicebat simpliciter re-
 missionem non esse necessariam. sed delinquentem vbiq;
 q̄ puniri posse per alle. s. de contra in prealleg. l. i. nisi de-
 linquens esset vagabundus et facit. C. vbi de crimine. l. i. et
 idem videtur sentire. ff. de ac. si cui. §. i. alibi nō. l. ff. de iu-
 di. b̄s absens. §. at si quis in prin. magne glo. q̄ si vagabu-
 ndus cauet de respondendo in loco domicilij non cogere-
 tur respondere vbi reperit est et hoc quidam moderni pro-
 bant quia quasi est impossibile aliquem sine domicilio eē
 facit q̄ no. ff. ad municip. l. eius. §. celsus ad finem. Sed li-
 cet hoc sit rarum non tamen est impossibile vt in l. eius et
 eo. ti. labeo in prin. et no. de sepul. c. quis libro sexto et vbi
 ponitur cum debere cauere de respondere in loco domici-
 lij ergo non est proprie vagabundus Inno. videtur velle
 vagabundum debere remitti ad locum delicti et sic intelli-
 gitur decre. vt dixi in littera: sed hoc non credo verum per

predictam. l. primam. C. vbi de crimine: quam si intelli-
 gas de vagabundo habeo propositum: et si intelligis eam d̄
 non vagabundo idem quia si ille non remittitur multo mi-
 nus vagabundus: sed veritas est quia non potest intelligi
 nisi de vagabundo nam de iudice delicti premisserat q̄ er-
 go dicit. Vel vbi reperiuntur intellige. s. vagabundi: per
 predictam. l. i. C. vbi de crimine nec verbum illud patitur
 exceptionem quorundam qui dicunt ibi. Reperiuntur. s.
 in loco domicilij: sic illud de glo. que ponitur in l. ij. q̄ ver-
 ba reperiuntur cōmunem locum denotat vnde expositio
 destruit textum. ¶ Preterea si diceres vagabundum remit-
 tendum ad locum delicti secundus opi. Inno. pone q̄ plu-
 ra delicta equalia cōmisit in diuersis diocesisibus eodem tē-
 pore et de omnibus accusatur et vt forcius procedat dubi-
 um pone q̄ omnes iudices simul delictorum petunt. Illū
 remitti certe non plus debet remitti ad vnum quam ad ali-
 um ex quo non datur alterius preuentio immo vagan-
 do cessabit hec perplexitas quia punietur per iudicem do-
 micilij vt infra dicam. Quare concludo vagabundum vt
 quia nullum habet domicilium non remittendum necessa-
 rio sed esse de foro cuiuslibet iudicis al- competentis et sic
 possit p̄ quēlibet puniri vbi repit: et sic intelligit̄ vagabūdo
 vbi te inuenero etc. supple delinquere et sic de iudice deli-
 cti al- dic q̄ intēdit de bono singulari vt i loco vbi q̄ deliq̄
 puniat tñ a iudice cōpetēti h̄ ē dicere. dic iudex vbiq; in
 fra territorij meū inueniā te delinquere ibi te puniam ad
 hoc de offi. ordi. cum episcopus libro sexto vel dic q̄ illa
 verba attribuuntur illi de cuius foro est totus orbis ad hoc
 nona questione tertia aliorum. f. de decre. tua. ij. ¶ Op̄i. autē
 placentini non placet nisi in vagabundo vt dixi et clare de-
 struitur per ea que dixi. s. obie. proxima op. autem quam
 notat. j. h̄es potest procedere in eo qui domicilium habet
 licet aliquāliter sit vagabundus. ¶ Adodo venio ad que-
 stiones et primo vt continuem materiam de remissione fa-
 ciēda in criminibus. ¶ Quero quare fiet hec remissio.
 So. crimina publice puniuntur vt tollatur alijs materia
 delinquenti. xxij. questione quarta et iniusta. ij. questio. vij.
 quapropter: deinde: ad liberandam cum concor. et vt scan-
 dalum de commissio delicto auferatur. xxij. questione. iij.
 quidam et q. quinta quis enim vestrum: sed ista nō possunt
 debitos fortiri effectus melius q̄ vbi delictum cōmissum
 est vt de se p̄ ergo etc. vñ dicit cano. ibi iudicē inuria vbi
 plectibilis est orta presumptio. xxij. questio. quarta si illic:
 et alibi vbi contingit malum ibi moriatur secunda questio-
 ne prima si peccauit et l. dicit famosi latrones suspendun-
 tur in loco vbi deliquerunt vbi per ipsorum penam vicini
 terreantur. ff. de pe. capitalium. §. famosos et alibi dicitur
 vbi iniusticiam fecit illic quoq; subeat penas delictorum
 vt neq; alter quispiam tale aliquid agere presumat ad exē-
 plum respiciens in aut. vt iudi. sine quoquo suffragio. §. si
 quis aut coll. ij. et per hoc soluitur questio q̄ vbi civiliter agi-
 tur de crimine non fit remissio quia cessat predicta ratio ex
 quo pene impositio non est alijs in exemplum. ¶ Secū-
 do quero an hec remissio sit de necessitate faciēda ac. in l.
 si cui. ff. de accusa. videtur velle q̄ ex vrbantate fiat: sed
 Glo. et hosti. dicunt in omni graui delicto remissionem fie-
 ri debere per. §. sic vero quis comprehensorum. clemen.
 de re. iudi. pasto. alis. §. q̄ si punitio videtur dicere q̄ re-
 missio fiat de more: et ibi de hoc quid dicemus. d. et p. m.
 in predicta clemen. tenet q̄ licet male faciat iudex requisi-
 tus nō n remittendo tamen per requirentem puniri nō po-
 terit allegat de foro competen. ¶ Romane. §. contrabentes
 libro sexto ibi de denunciatis. non dicit mandatum vel pre-
 ceptum alleg. de offi. ordi. pasto. in prin. q̄ no. de offi. dele.
 prudentiam. §. adicimus respondet ad. §. si vero quis q̄
 verbum iubemus et est. ibi non ob. quia licet imperator iu-
 beat nō dat per id iudici potestatem requirendi vel puni-
 endi et sic erit agendum coram superiore iudicis requisiti
 vt ipsum compellat ad hoc de iure patro. nullus et est simi-
 le. xc. di. c. pe. et vlt. hoc videtur tenere Inno. de dill. pre-
 terea in glo. ij. Adoderni legiste contra. s. q̄ iudex delicti
 potest compellere iudicem sub quo degit et in hoc maior ē

ses. remouet defensorum qz sumatur a maiore. s. a pfecto hosti. dicit hoc certo certius tenendū z de superiore et de statuente vel proferente hic no. in sūma de sen. ex. §. qz va leat excōicari post pñ. v. qd ergo. hāc opi. segtur. d. z. p. m. ad quā inducitur p archiepo. xxi. di. inferior. ff. de vniuer. l. minor. aut. ff. de arbi. l. iij. in fi. z. l. iij. z. cle. de ele. ne roma ni. p ipso statuente allegatur. ff. de arbi. l. pe. de insti. c. fi. z. q. ibi no. ff. ad trebel. ille a quo. §. tēpestiuū. ff. de dona. in vi. z. vxo. q. aut. §. vxo. p vtroqz facit illud. Esa. x. nunqd gloriabitur securis zc. q. habetur in pñ. c. inferior. z. xxiij. q. v. §. si post pñ. inducit. d. z. p. m. rationem qz si expresse b dixisset statuens de se vel de superiore statutum fuisset, illi citum de ver. signi. ex pt. iij. d. in iur. c. i. li. vi. Precipue qz statuta sunt stricti iur. de iniur. in nostra. qd no includit id qd non est verisimile statuente intellexisse et dato qd al verbi significatio id includeret: sed non est verisimile statu entem se vel superiore ligare ergo zc. ad hoc de regul. iur. in generali li. vi. Quā z cor. z fm intentionē edentū leges sūt interpretade siue sunt cōes. xi. q. i. §. ex hijs. C. de leg. l. i. z vltima siue singulares z priuate de verbo. signi. ex pt. z. c. dilecto. Itē ad sniam z statutū inducit qz se vel superiore se absoluerē si posset ergo multo min⁹ ligat: cū fauorabilior sit absolutio quam condēnatio. imo interdum absoluit qui nō pōt ligare de offi. leg. c. pe. vel saltem est parit inter ista de pe. di. i. verbū. primū p z peni. z remi. q. aut. vñ dās idul gentiam vel remissionē illa vti non potest vt ipse notat post Vincen. de peni. z re. cum ex eo. z tamē illa habet vim z p prietate statuti vt no. de offi. leg. c. vlt. si posset vere pbare qz maiorem potestatem haberet iudex circa delinquentes cui per statutum pena opponitur qz habeat cum per sniam hominis crederē opi. Ago. z sequentiū esse verā vt tūc vigo re statuti ligaretur qui a statuente p sniam puniri nō posset sed sūū reperit: nā subditū existētē extra territoriu iudex per sniam excōicat fm qz plene dicā. j. in. ix. q. quem tñ sta tutū nō ligaret vt in decre. ij. fo. responso de pñ. li. vi. z cir ca hoc vide quod dixi in qōne ingredientis clausurā mona sterium monialium. Placet ergo opi. d. z. p. m. s. q. nec p statutū nec per sniam prius superior vel ipse idē liget vel puniri possit per predicta iura z rōnes supradictas. Nunc restat respondere ad contraria: ad rationem Ago. de facto dānato dicit. d. z. p. m. q. iur. illa locuntur de facto dānato p ius cōe. s. de heresi z sic. non probant subditus ligari per singulare statutū ad. l. iij. ff. de offi. pñ. quā inducit Bar. dicit qz illa lex licet excludat distincti loci qz vnde cūqz sit delinquens pteses punit eam ibi delinquentem non tamē excludit distinctionem idēnitatis vel presidentie. Ad ratio nem archidiaconi dic qz non sequitur si generales habz po testatem a canone ergo ligatur superior: qz illa potestas li mitata est ad subditos tantum de sen. ex. a nobis z. c. ti. ro mana. §. i. li. vi. z si dicis ratione delicti factus est subditus hoc verum de extraneo non superiore proprio vt hic z in z cor. al. idem esset dicendum in sententia quod in statuto qz etiā eadē sit potestas in sententiādo imo forte maior: vt di xi sicut in statuendo z tamen ipse archi. z omnes concedit statuente vel superiore propriū sententia non ligari. z per hoc est responsum ad. c. nemo condēnat qz etiā in sen tentia loquitur. Item sequeretur qz papa suo canone liga retur quasi ligetur a xpo cuius auctoritate facit canonem vt ibi quod est falsum vt no. xciiij. di. si inimicus. j. de sen. ex. mili. Item sequeretur cōmunem episcopum etiā nō sub ditos vbicūqz delinquentes ligare posse cū omnes sint sub dito Christo z Pape cuius auctoritate ligat. vnde dicit d. z. p. m. ponderandum qz canon dicit. Nemo condēnat vincula episcoporum ergo loquitur de iam vinculado z sic subditus vinculat⁹ a prelato vinculatus dicitur a Christo: z sic virtutem vinculi exprimit ille canon sed potestate vin culandi non ampliā z sic nil facit ad questionem istam ad rationem. pe. dic qz tollitur per. §. tempestiuum supra alle gatum constat enim qz consul vel pretor institutus hēres vt restituat in adeundo gerit personam priuatam: z tñ a seipo vel alio consule pretore non cogitur qz in cogendo gerit personam publicam idem probatur in predicta. l. iij. in fi.

z. l. iij. ff. de arbi. tollitur etiam predicta ratio pe. qz ex ea sequeretur principem ligari sua lege. cum etiam ipse in de liquendo gerat personam priuatam: in statuendo publicā. vnde sic statutū impossibile est fieri per dignitatē circūscri pta persona statuente: ita persona ipsa a statuto intelligatur exempta ac si. d. qz quid faciat quocūqz vadat eū dignitas quā bz comitat ipse etiā pe. in. l. cū ipse. C. de sben. emp. nō audet asserere qz seipz possit absoluerē: z tñ illa rō ita vr get in absoluendo sicut in ligando imo forcins per id quod supra dixi ad. l. cum hereditas z. l. cum in eo esset: dic qz nō intendunt qz pactum tutoris cum creditoribus factum ipso facto diminuat creditum tutoris sed prouidebitur ministe rio iudicis competentis vt ea pte sit contentus sic hic non incidit in sententiam vel penam statuti statuens vel superior eo ipso: sed per competentem iudicem punientur dignū tñ est qz statuens illa puniatur si alias potest illa de iur. puniri z sic et respondeas ad regulam qz quisqz iur. zc. de cōsti. cū omnes de iur. pe. c. ij. ff. qz quisqz iur. zc. l. i. qz iustum ē vt ministerio iudicis competentis id fiat: sed non probant an ipso facto vel iur. quis ligetur. l. qz alij dixit nec ob. si dicat qz fm hoc nil erit speciale in papa vel principe. Si alij suis propriis legibus non ligentur: sed hoc est speciale in ipso qz l. cōi non ligatur. C. de legi. digna vox. ff. e. princeps. Itē non ob. qz quidam ponunt qz sicut canon pape ligat in suo territorio excedentes qz qz iuris est de toto quo ad totum de offi. dele. pastoralis. §. i. ff. de rei ven. que de tota qz fate or hoc circa subditos: sed nego superiore propriū vel sta tuentem subditum etiam delinquendo vt. s. probauit non ob. xxiij. q. i. §. sed qui. xi. q. iij. si hijs vbi videtur qz quis li get maiorem qz ibi non ligatur sed optat apostolus qz etiāz maio: ligetur vt ibi no. nec ob. xij. q. ij. non liceat pape quia ibi par pari non imponit leges sed indicat de rescrip. c. vlt. libro sexto. sicut z declarat z sic non ob. xl. di. si papa sicut etiam quis etiam contra seipsum imponit legem z sic non ob. xxi. di. nūc autes: id tenet interdum sed inproprie z sic non ob. de peni. di. i. multiplex. C. de sum. tri. inter claras C. de fideicomis. l. fi. de facto quia interdum quis seipsum artat d. cle. cū in veteri de offi. dele. consuluit z facit qz no. in predicta. l. pe. ff. de arbi. z per iuramentum quis seipsum ligat de iur. iurando. c. i. li. vi. Et aduerte qz licet dicatur qz archiepiscopus non habeat potestatem in dioc. sui sus fraganei nisi in casibus no. de offi. or. pastoralis pmo respō so non tñ sequitur eum ligari in casu questionis: quia illud est verum quo ad subditos suffraganeorum quibus est me diatus superior: sed quo ad ipsos suffraganeos est in medi at⁹ superior quare zc. Concludo ergo qz cum statutum episcopi totum procedat a potestate episcopi ita qz illud tol lere potest ad hoc. xij. q. i. certe z hoc nullus negat licet al dicatur ius facere tamen est ius episcopi z sic nominat qua re nec ipsum nec proprium superiorem ligare potest cum etiāz eo presente non possit benedicere nisi eo iubente. xx. di. deniqz. Nunc autem restaret querere an statutū episco pi liget subditum suum in diocesi delinquentem sed in lo co exempto quam questionem disputauit ibi plene videas Octauo quero an episcopum delinquentem infra terri torium archidi. ipse punire possit si proprius episcopus est dic vt. s. proxima questione: de alieno tenet Inno. s. d. ma io. z ob. Quā inferior qz archidiaconus possit eum punire quia ratione delicti zc. vt hic z in concor. sed hosti. ibi con tra per decre. quia periculosum de sen. ex. libro sexto de cōi Inno. ibi placet. d. z. p. m. ex quo potestatem habet archi diaconus puniendi z coercedi delicta nec ob. decre. quia periculosum quia licet sententia vel statutum imponēs pe nam suspensionis vel interdicti non comprehendat episco pos de ipsis ratione non habita tamen specialiter cōtra ip sos potest procedi ad predictas penas z alias. Item quia alsequeret qz alius archidiaconum ibidem delinquentem punire non posset quia qua ratione maiorem punire non posset eadem ratione nec parem de cle. innotuit quod est falsum vt. s. proxima. q. dixi. Nonno quero nunquid iu dex subditum vel ratione delicti vel domiciliij conuentum vel accusatum coraz eo absentē possit excōmunicare videf

q. sic. s. vt li. non conte. tue vbi videtur casus z. e. ti. c. fi. in fi. na3 z citari pot vt in predictis iuribus z de do. z ptu. cam q. ergo no parado e ptumax vt in eisde: z sic pot ex coi cari de sen. ex. sacro hoc et vt expressus. s. de ap. Qu sit romana in fi. de cle. no re. ex tue. ij. respso. ij. q. i. de manife sta. z ibi no. ad ide qd no. de cle. ex. mi. aplice in glo. ij. In driu facit regula extra territoriu zc. ff. de iuris. om. iudi. l. vlt. z de pti. c. ij. in fi. li. vi. Ex quibusda glo. hosti. hic po fitis videtur sibi placere p hac decre. z tale excocicare possit hoc tñ no pbat vt dixi super verbo excocicetur z sup verbo nec: placet tñ quibusda dea opi. hosti. supple q. talē absen tem pot excocicare qz ex quo h3 iurisdictione pot cu citare ex tra territoriu qui si citat no venit e ptumax vt in decre. tue hoc recitat Inno. s. de fo. cope. c. fi. vbi dicit alios dicere q. licet absens possit de extra vocari ad hoc vt fiat missio in possessione reru quas ibi h3 no tñ pot pcedi s. psona ipsius ad excocicatione qz no tenet i re s. sic no e ptumax ergo rone ptumax q no est excocicare non pot. xi. q. iij. nemo eporu z sic respondent cu decre. sane eo. ti. qz rone rei qua ibi h3 iudex e: z id ius pot in ea dicere supra missum in poss. s. in p sona absentē no pot ius dicere qua: vt dicitur: citare non pot extra territoriu vel ad re qd possit: tñ in re no tenet z sic no ptumax vt e dcm: nec e miradu fm eos si sit missio h3 pzie no sit ptumax hoc et fit in absente ca rei publice z in pupil lo q no sunt ptumaces. ff. ex qb ca. maio. ait pretor. s. hic aut. ff. de priu. creditoz pupil. lat. e ergo q. res suas possi deri paciaf tal absens ar. ff. d. pcur. Sed hoc. s. vlt. z. l. se. vel etiam si dicatur contumax tamen procedere no potest contra eum nisi per miss. in poss. de fo. compe. romana. s. contrabentes li. vi. z hoc magis vt placere ipsi Inno. in p dicta decre. sed ponderandum est igitur q. in predicto. s. contrabentes z in eum casum in que3 no potest fieri missio nec decerni puta quando non habet bona vbi contraxit vel alibi. non dicitur q. procedatur ad excocicat. contra ipsum quasi hanc penam ligantem personam iudex non possit ab senti infligere s. secus in miss. in poss. in qua ponderam? re p qua defendeda debuit psens ee vel pcur. mittere d eo q mi. in poss. c. vlt. sibi ergo iputet si altez no fecit h3 opi. vt clare pbari p cle. de re. iur. pastoral. v. vt illd tag: ibi p3 q iudex extra territoriu suu citare no pot: s. sine dubio mul tu ob. s. rra. s. allegata. eque possit dici q. si tpe quo fuit cita tus vel monitus erat in territorio h3 tpe excocicationis no sit bñ potuit excocicari qz coparere tenebat z sic bñ fuit contu max z sic fit vera opi. hosti. q. ita intelligit decre. tue z vlt. vt li. no pte. in quatū de pena excocicationis loquatur z de cre. cu sit romana z. c. de manifesta. z q in pdictis glo. rō qz apfs qui excocicauit absentem legat. erat in illis pti3 z ille erat. j. legationem sua h3 absens a ciuitate in qua debebat apostolus qf ipsum bene potuit excocicare de offi. leg. nouit z. c. quanto intelligitur in papa cuius territorium est tor? or bis. ix. q. iij. cuncta de foro compe. c. vlti. in decre. tue erat presens episcopus sed suo archiepiscopo inobediens z sic ibi mutat casum qz presentis locut. fuerat de inferioribus clericis absentibus z verbum eos z verba etiam que ibi po nuntur non implicant proximo precedentia sed respiciunt antiqua: sed si tempore citationis non erat in territorio tñc non potest excocimunicari ratione predicta quia citatio euz non artauit vt in contrarijs z in predicta clemen. pastoral pro hac distinctione bene facit littera decre. vltime de eo qui mi. in poss. i. ponit citationis edictum sed glo. z omnes comuniter suplent ibi maxime sed bene facit q. no. de ex comunicato sub conditione qui pendente condic. factus est de alieno foro de ap. preterea secundo. Et licet hoc di etum equuz videatur: tamen verius credo q. si nescitur vbi est citatione legitime facta in loco delicti comissi per iudi cem delicti vel habitationis per indicem domicilij qui ex comunicari possit per prima iura z sic loquitur dcre. ex tue ij. respso nam z tunc pro presente reputatur de dolo z co tu. causam z. c. fi. sed si facit copiam sui alibi tunc prius re quirere habet iudices sub quo degit vt moneat vel citet de linquentem z si propter hoc non comparuerit latitare vide tur ita q. poterit excocimunicari aliter non. Ar. pd. s. cōtra

bentes vbi de excocicatione non exprimitur qz illa non que rebatur sed solum de missione facienda in bonis ad idem in aut. vt omnes obe. iudi. s. ij. coll. v. sic emz disponit ius citari absentes non latitantes vt in predicto. s. si vero com prebensozum optime facit pd. clemen. pastoral. v. nos quo q3. Si volles sequi aliam opi. que indistincte videtur velle talem absentem proprium iudicem vel delicti excocimuni cari posse tunc oportet q. dicas sicut tenent quidaz moder ni q. etiam talis absens non latitans potest per suum iudi ces. s. vel ratione domicilij vel delicti citare qz effect. tal ci tationis refertur ad locum sui territorij z hoc dñt expssum C. d. episcopis z clericis omnes. s. si vero aparitor bene fa cit predicta. s. contrabentes vbi hoc videtur tenere Jo. mo. ad ide3 facit qz absentem monet prelatas vt veniat ad residendum in ecclesia q. si non venerit punitur de cli. no re. capitulo vltimo z vide q. dixi in predicta questione qua disputavi de subdito episcopi delinquentem in loco exem pto in solutione z secundum hoc iudici non paretur impu nevt in lege fi. ff. de iuris. omnium iudicium z in decre. ij. in fi. de consti. li. vi. vel quando iudex est extra territorium id quod ad territorium suuz conferur necesse est parere. Ad clemen. pastoral dicere potest q. loquitur quando quis ci tatur ad locum notorie periculosum vt ibi: vel melius qua do is qui citatur non erat subditus citantis ratione delicti vel domicilij vel alio modo. h. per predicta iura predicta opi. fortiter comprobetur. Sui copiam al superflue dicent iura iudicem sub quo degit debere inquiri vt citet vel mo neat z sic possit intelligi p. s. si vero aparitor z. s. contrabē tes vel dic q. in. s. si vero bene erat in prouincia subdita ei qui mandabat citari licet extra ciuitat. constantinopolitani z facit q. ibi no. Vel dic q. no vt citari quis extra territoriu quo ad hoc vt pena imponatur que personam ligare habet vt in casu nostro z in clemen. pastoral: sed si quando circa res esset pena imponenda vt in. s. contrabentes z in decre. vlt. de cli. non re. cuin si. Decimo quero si delegat. pa pe vel principis in causa sibi comissa abutitur iurisdictione an per ordinarium loci puniri possit videtur q. non qa ma ior est eo. s. de offi. delegati sanc. ij. z. s. de offi. lega. c. ij. cō tra quia priuilegium vel exceptio non excuset delinquentē vt in aut. qua in prouincia z in decre. prima de priu. li. vi. Dicunt quidam aut abutitur iurisdictione quo ad proces sum z tunc ordinarius non habet eum compellere aut ma le iudicando vel volendo iudicare z tunc litem facit suam xxij. q. ij. dominus noster in aut. de questore. s. si iudex coll. vi. ij. q. vij. qui sine z ideo ad illud interesse coraz or dinario poterit conueniri inducit in auten. vt iudi. fi. quo quo su. s. dam. coll. ij. z de iudi. s. i. s. iustum z. s. vt aut. la tor coll. vi. facit quod no. de rescript. c. fi. in vltima glo. vbi dominus z pater meus tenet contrarium. s. q. quadiu du raturisdictione delegati quomodocūq3 delinquat ab vten do iurisdictione non poterit per ordinarium puniri alleg. s. de ap. sollicitudinem de offi. lega. c. ij. z q. no. de offi. de leg. prudentiam. s. adicimus in vltima glo. z hoc est potis sime verum si per hoc process. cause quomodolibet impe diretur. Jo. cal.

De vsuris. Rubrica.

Nauganti. Casus vsurarius est qui a debitoz re cepit aliquid ultra sortem etiam si susce perit in se periculum hoc primo. Ad est vsu rarius emptor rei minus iusto: si tunc ve risimiliter dubitetur an plus vel minus sit traditionis tempore valitura. hoc secun do. Propter q. dubium excusatur. is qui ex eo quod differt solutionem precij vendidit rem plus quam valeat si non erat eam al venditurus. hoc tertio. Et per hoc patet quod tres sunt partes huius. c. secunda ibi. Ille tertia ibi. Ratione nauiganti exempli gra hic ponitur z qz

z quia frequentius in talibus casibus istud solebat contineri: unde idem si sine navigatione uel itinere talis contractus esset inuitus cum eadem sit ratio. s. eo. consuluit. xiiij. q. iij. per totum. unde hoc uerbum in larga significatione ponitur pro quolibet actu laborioso uel periculoso cum sepe nauigando labor z periculum imminet. xiiij. q. j. non turbetur. vij. q. j. aduersitas. unde z nauigare dicitur qui uide dicit. xvij. q. ij. nos nouim. **N**undinas. id est ad locum ubi sunt nundine z mercimonialis contentus publicus ad merces emendas: uel uendendas: unde nundino nundinas idem est qd mercoz mercaris fm deri. dicit autem Vincentius q actor: uel dominus nundinarum nullus de concurrentibus ibi conueniet ex ratione debiti. C. de nund. l. j. Sed alij negociatores possunt ibi conuenire habentes ibi pergula uel stationes. ff. de iudi. heres absens. s. p. inde. perditur autem ius uel priuilegium facienda nundinas si is qui illud habet eo non utitur spacio decem annorum. ff. de nund. l. j. fm eum. **M**utuans. hic incipit constructionem: z bene dicit Mutuans: quia proprie usura in mutuo committitur. iuxta illud: Mutuum dantes zc. s. eo. consuluit. z facit quod no. xiiij. q. iij. in summa. z. s. eo. conquestus uero ut hic uel ficto. ut. j. partibus seq. de emptione z uenditione. ad nostram. de pignori. illo uos. fit autem mutuum in hijs que consistunt in numero pondere uel mensura ut hic. z. xiiij. q. iij. c. fi. et. q. iij. nullus. ff. si certu petat. l. ij. institui. quibus modis recontrahitur obligatio. s. j. **P**ro eo. id est pro ea ratione. Quod. id est quia. conuocor. s. de cleric. non residen. c. ij. de concessio. preben. c. j. cum similibus. alibi ponitur econuerso quia: pro q. iij. q. v. quia suspecti. z no. s. de simon. sicut tuis. **P**eculium. si illa pecunia periret penes debitorem quomodocumqz. z si quis recipit pecuniam ultra mare uehendam certo sibi precio constituto: siue recipiat in se periculum: siue non: no est usura sed locatio operarum uectionis uel custodie fm Inno. alle. **H**osti. nauti. cau. stabu. per totum. ff. locati. in naue. z. l. qui operas. z. l. qui mercedem. z. l. sequen. Et sci as q fm leges hec dicitur traiectione z stat periculo creditoris ut hic. ff. de nauti. feno. l. j. z. ij. z. l. periculi. i qua multa sunt specialia. primo scz cum regulariter periculum pecunie mutuate sit debitoris. C. si cer. petat. l. incendium. in ff. titu. quibus modis recontrahitur obliga. s. item is. in ea periculum spectat ad creditorem: ut dictum est. quod intelligitur in nauigio non suspecto uel postq mare nauigare conuenit. eo. ti. l. ij. z. iij. z cum est conuentum. C. eo. l. ij. z. vltima: nisi aliquid posset imputari debitori: puta quia non seruauit locu nauigij. uel quia merces prohibitas trasportauit in nauis. C. de nauti. feno. cu3 proponas. **S**ecundo quia licet in ea stipulari centesimam que in anno sorti equiparatur. ff. de nauti. feno. nibili. **T**ertio quia hec usura ex nudo pacto debetur: ut dicta. l. periculi. in fi. **S**off. quasi vo nautica pecunia dicitur quando conditio apponitur in suspitione periculi: puta si piscator non cepit pisces uel hijs similibus tunc existente conditione recipitur creditum cum centesima usura: ut ea. l. periculum osti. **A**li quid. quicquid sit illud unde redarguuntur qui putant solum esse usura qd in pecunia recipitur ultra sortem: ut. xiiij. q. iij. c. j. ij. z. iij. **U**surarius. id est usuram recipiens. z dicitur usura incrementum pecunie ab usu eris crediti: nuncupata fm **I**sidorum **F**enerator: aut dans dicitur z recipiens mutuo communitate tamen sumitur pro dante. xl. di. c. penul. z vlti. xiiij. q. iij. c. j. cu3 si. dicit etia quidam q differunt. **N**ausura de qd ultra sortem recipit. xiiij. q. iij. c. fi. Sed fen dicitur lucru de usura sumptu. uel usura dicitur ubi ad mutuū restituendū non fuit determinatū indifferenti tamē utimur hijs uocabulis. l. **P**roced. facit. j. c. j. li. vj. **A**t. i. ad hec z uide qd dixi. s. de rescrip. mādātū. sup eodē uerbo. **T**otidē. s. r. s. p vno solido vna3 mensura z sic certū erat quot mensure debebāt reddi vñ secus sigs emerit redit granū uel similitū in qbuscūqz rebus consistāt siue in terra siue in domo siue in psona puta liberti uel serui uel rustici siue sit actio uel nomē etiā si redit ille certus eēt ad uitā suam uel aliud rēpus uel ppetuo z licz quidā dicant hoc uerū qd

in perpetuū emerit aliud qm ann⁹ reditur cōi exceptōe nō excederet reditū qd posset habere emptor si terrā emisset de tanta pecunia: tñ fm Inno. alter. iatiue. s. eo. i ciuitate. z **H**osti. ubi paise idem q in alijs emptorib⁹ rerum imobi liū. C. de sacrosan. eccle. uiber. j. de heredi. uel acti. uedi. per totū. ff. eo. cum hereditate. z. l. se. s. de pcur. c. j. z. ij. s. de loca. c. penul. z vlti. s. de simo. querelā. cum similib⁹. de hoc ibi plene p eos. z. d. z. p. m. **S**raui. qui sine adiectione bonitatis pmittit granū uel oleū uel uinū quodlibet dādo liberatur. ff. an. si deiuss. ff. de lega. iij. nūmis. secus in auro purgari enim debet. ff. de aur. z arg. l. si aurū. z in mutū in quo beaū debetur eiusdē generis. ff. si cer. pe. l. mutū. z. l. cum quid. ubi vo species debet mediocris exigit ff. de edili. edic. l. siquid. s. venditor. ff. de lega. j. legato generali. **S**off. olei idē in quauis alia merce. j. primo rīso. s. eo. in ciuitate. z. c. cōsuluit que mēsure. Licz. pro quīs. **T**unc. i. tēpore contract⁹ quo datur pecunia. **S**olutionis. id est mēsuratiōis. **V**erisimiliter. si. ergo certū est illas plures ualere tēpore mensurationis erit usurarius. alleg. glo. s. eo. in ciuitate. z. j. s. primo. ut qz dat precius tēpore mēsum ut mēsure sibi dentur in paschate resurrectionis quia fm cōmunem cursum omnū regionū granū solet esse cbarius circa festū resurrectionis q tēpore messium z hoc ē in spiciendū. alleg. **H**osti. ff. de sumi. l. j. s. de sepul. certifi. cari. cū similibus. z si dicatur q quādoqz contingat cōtractum. **R**ūdit **H**osti. ad ea que raro zc. ff. de. l. nam ad ea. iij. di. erit aut. caueat ergo fm **H**osti. ne mentē hui⁹ uerbi offendat. z sic emat de tēpore ad idem tempus in qualitate puta de estate ad estate: de uere ad uer. uel aliud tempus: de quo nō ledat conscientiam: als in animarū iudicio ad restitutionē inducet. s. eo. consuluit. clericis aut fm euz sunt illiciti tales cōtractus. s. ne cleri. uel mona. c. j. lxxxvij. di. per totum. facit qd no. xiiij. q. iij. ad fi. summe. **Q**uiusmodi quia dubiū est tpe cōtractus quantū res sit ualitura tēpore solutionis. **A**mplius. id est aliquid plus. cōcor. xiiij. q. iij. c. fi. z. q. iij. nullus. z. c. quicūqz. **T**unc. i. tēpore tract⁹. **T**ermino. solutionis pcy: z sic est casus quersus a primo. **P**ro eis. scz mercibus non fuerat z sic intellige fm glo. s. c. in ciuitate. ut ibi no. **A**diturus. ergo si tūc uediturus erat p minori si tunc precii fuisset solutū sed ppter dilatio nē maiori pēcio uendiderit est usurari⁹ mentalis ut hic. z. s. e. consuluit. **H**osti. ubi vo nō specificauit certā quantitates sed uendit pro eo precio quo ualebit tēpore solutionis h nullū dubiū q cōtractus est licitus. sed si expsit precii ad ijcis q si plus ualere tpe solutionis uult illud plus si minus non uult q precii minuat hie contractus claudicat ideo usurarius iudicaf. C. de solu. l. pe. ff. de dā. infec. qui bona. s. siquis. ff. pro socio. si non fuerit. s. iusto. fm **H**osti. qui hoc no. in summa hui⁹ ti. s. an aliquo. v. quid si uendat **S**i vo uendit p eo pēcio qd ualebit in termino expsto ad solutionem faciendā tūc uidetur cōtractus illicitus si uerisimile est rem tūc plus ualituram q tēpore contractus: qz ut hic patet solū excusatur ubi est pbabile dubiū z si als nō est uenditurus: sed in dicto casu non excludit tale ergo zc. ita enim dicitur in emptione. s. primo rīso. ita quia expsio maioris precij cessante dubio facit contractū illicitū: ergo idē si tacite hec inest: ut in dicto exemplo. ar. s. eo. consuluit. cum hic eadem sit ratio taciti z expressi ad hoc. s. de rescrip. c. ij. de presump. c. vlti. ff. si cer. petat. l. cu3 quid ad hoc qd no. **H**osti. post **S**off. in pdcō. s. v. qd siquis mutu at. z v. se. **E**x decre. pmo no. casum in quo non admittitur compensatio lucri cum damno. simile. s. eo. super eo. s. de cōni. in fi. c. ij. de huiusmodi compensationibus plene no. s. ne cleri. uel mona. non magno. **S**o. **N**o. q quicquid recipitur ultra sortem siue sit pecunia uel aliud est usura. conuocor. de di. s. super uerbo aliquod. **T**ertio no. q ratione dubij excusaf q als nō excusaret ad qd allegat glo. ff. de ven. inspi. l. j. s. j. ff. de iudi. sigs ex aliena. C. de usur. si ea lege. xiiij. q. iij. nō extimem⁹. ubi de h. z. s. d. sepul. sacris. **Q**uarto q dubia interpretatur in meliore parte3 glo. ad hoc alle. de reg. iur. c. ij. z ratio qz pemptiores debemus esse ad absoluendū q ad zdenandū. de pbati. ex lris.

Quinto nota qd nō solū in mutuo sed in tractu emptio nis z nō pōt exerceri usura ad idē. s. co. in ciuitate. z. c. cōsuluit. xiiij. q. iij. si quis obit. z. c. q. iij. z. s. de emptio. et vendi. ad nostram. de pigno. illo vos. sed hic z in predictis iuribus ins fingit mutuum: licz ex suis formis videat alius cōtractus. **S**exto no. q. intentioe uel mente cōmittitur usura ut patet in duob' casibus. xiiij. q. iij. c. j. z. s. co. cōsuluit. **P**rimo oppo. ad p̄mum dictū decre. Et videt qd quia creditor in se suscepit periculū deberet merito excusari recipiēdo aliquid vltra fortem: dicit lex qd heres qd periculo fideicommissarij adiit hereditatem nō detrahit quar tam z si in adēdo nō erat periculū quia hereditas erat lo cuplex. ff. ad trebellianū. quia poterat. Item p̄cuf. qui cre didit pecuniā suo periculo restituere nō tenet dñō usuras quas inde p̄cepit. ff. man. idē. quia. s. si mandauero idēz in socio non oīum bonoz qui suo periculo pecuniam venera uit. ff. p̄ socio. l. si vnus. s. j. Item si sunt speciales Ru. C. z. ff. de nautico fenore p̄mittētes de nautica pecuniā usuras recipi ideo qz periculū est creditoris ut dixi in textu super ver. periculum. Item qz qui aliquid cōducit de loco ad lo cum p̄pter periculum quod in se suscipit pōt aliqd inde p̄cipere ut solet dici. j. de vbo. sig. sup quibusdam. So. pre dicta iura loquūtur fm. l. p̄mittētes usuras que an sint bo die cor̄recte no. s. co. quia in oībus. xiiij. q. iij. quid dicam z hec sufficiens respōsio est ad penl. cōtraria. ad alia pōt dici ut hic dicit glo. qd est cōtra naturam mutui: de quo nihil est sperandum. s. co. cōsuluit. xiiij. q. iij. c. j. vnde dic qd pecu nia salua manente creditor habiturus est cōmodū: siue de bitor lucret: siue non: z ideo usurarius est cōtract'. dicit glo. Hosti. creditor hic qd per pactum bñ potuit se onerare sed non releuare. p̄dicta argumēta nō loquūtur in mutuo vero uel ficto: sed sunt casus in quib' alq' debebat aliquid alteri fm. l. dispositionem in quib' illa ciuil obligatio soluitur ra tione periculi suscepti: sic is qui aliū conducit periculo suo non sibi mutuat sed locat operas suas vñ mercedēz recipe re potest saltē si alq' non tenebat ut dixi sup versiculo peri culum. z facit qd statim dicam. **S**o. oppo. sic. indēnitās dz indēnitatem iuris inducere de transla. c. ij. de p̄fir. vti. uel inuti. cum dilecte. ff. ad. l. acqui. illud. cum si. sed loca tor potest p̄ re locata aliquid percipere. s. de locato p̄ totus ea ratione qz ad ipm spectat rei periculum. ff. de rei vendi. si nauis. inst. quib' mo. recōtrabit ob. s. itē is. ergo eadem rōne z creditor cū suscepit in se periculum poterit aliqd ultra p̄cipere. Item naturali iure ad illū p̄tinet z in re. qui sentit. cū concor. de reg. iur. li. vj. Sed ad p̄mū diuersitas nature cōtractū soluit cōtrariuz. nā rei locate dñs retinet dominiū: sed vsus z vtilitas est cōductoris quo etiā vsu res locata fit deterior: z p̄pter hoc locator recipit pensionem h̄ habentur. lxxxviii. di. eijciēs palea est: z mutū est de meo tuū. ff. si cer. peta. l. ij. s. appellata. Si ergo creditor aliqd vltra reciperet haberet illud vltra de re aliena nec p̄cuiuz deterioretur penes debitorem z quantum est de se nullam parit ei vtilitatem: ut in p̄dicto. s. eijciēs. z in p̄dicta. l. si nauis. z. ff. de ver. sig. usura ergo nihil inde p̄cipiatur p̄ cre ditorē z ex hijs seqtur qd vsus pecunie non pōt vendi uel locari qz ipsa pecunia nō est disposita nisi ad emendum: ut habet in p̄dicta palea eijciēs. z ille est p̄ncipal' vsus pecu nie. sed Jo. aliter notauit in p̄dicto. c. j. xiiij. q. iij. hoc verū nisi locaretur ut cōductor ditor appareret qz tūc de re ipsa p̄ciperet emolumentū z ideo locator pōt aliqd inde per cipere: ut no. s. co. cōquestus z ille ē secundarius z non natu ralis vsus pecunie sic in hijs q̄ consistunt in pondere si cō cedūtur respectu ponderis tūc vsus talis est ad cōmodan dū uel consumēdū z sic ex re nullus est fruct'. Sed si sunt vasa aurea uel argentea ibi ex re pōt eē fructus et vtilitas i vtēdo z ideo tūc est locatio z licite inde aliquid p̄cipit per hoc patet respōsio ad secundū: quia illud habet periculū. C. si certū pe. l. incendiū. z. s. de pigno. significante. Si igitur creditor se voluit in hoc onerare non potuit p̄pter hoc de iure p̄hibitu sibi licite aduocare. facit qd dixi post Ho sti. s. obiecc. prima. **T**ertio op. contra duos vltimos ca sus inquantū non excusantur emptor uel venditor: rei min'

usto nisi p̄pter dubiū. Nam licz cōtrahentib' se decipere vsqz ad dimidiā iusti p̄cij. C. de rescin. vendi. l. ij. z. l. si vo luntate. s. de empt. z vendi. cum dilecti. et. c. pe. So. dixit Inno. s. co. in ciuitate. in hoc iura loquūtur in foro penitē tiali tm. ad hoc. s. co. cōsuluit. z quod ibi no. in vltia glo. sed nulli dubiū qd idem in iudiciali cum in eo de hoc cōsta ret. Dic ergo qd contraria loquūtur in vera venditione ta men si dolus non dedit causam cōtractui nec incidit in cō tractuz sed fuit deceptio in re ipsa: quia credebatur venditor rem minus valere: uel emptor plus valere: nec ei est credē dum qd ius canonicū qd a spiritu sancto p̄cessit. l. di. si quis diaconus deceptionem uel doluz approbaret: sed h̄ vterqz s. emptor z venditor. sciebat quantū res valebat iusto p̄e cio: vnde hic nulla deceptio erat in re ipsa. facit qd no. s. e. in ciuitate. in p̄ma glo. erat vera venditio cum in vno casu anticiparetur solutio pecunie: quod habet in se rationē mu tui p̄pter diminutionem iusti p̄cij rei: in alio casu expecta tur ipsius pecunie solutio qd etiam habet rationē mutui qz vltra iustum p̄cuiū pro h̄mōi exceptione erigitur z hoc p̄tinet ad rationem vsure. quare zc. **Q**uarto oppo. z vide tur qd p̄pter dubium melius esset abstinere. j. de cleri. exc. illud. s. de mutu. petitio. vñ in dubio quis pot' dicit liga tus z peccator qd non. s. de homici. ad audientiam. z. c. si gnificasti. ij. glo. hic dicit qd sunt relinquendi conscientie sue. ad hoc de iureiuran. mulieri. cum similibus. Hosti. dicit qd contraria loquuntur in foro anime. sed in iudicio contemptioso interpretatio fieri debet in partem meliores scilicet in absolutoriam. s. de probationi. ex litteris. sed con stat qd in foro pecuniali excusaret probabile dubium cum ista decreta. terminet. decre. cōsuluit. s. co. que in tali fo ro loquitur. Dic ergo qd tutius esset a talibus contracti bus abstinere: ut. s. co. in ciuitate. sed ex quo contractus sic inuitus tenendum est quod hic dicitur: z contraria loquuntur vbi dubium facti non habet clarā iuris determinatio nem puta dubitatur probabiliter an sit excommunicatus: uel non: an ex vulnere alteri illato ille fuerit mortuus: uel non in hijs z similibus interpretamus potius quem liga tum qd non: quia hec est pars securior: z certior: sed vbi su per dubio facti a iure fit aliqua interpretatio tunc illa est te nenda ut hic z in similibus. **I**tem in contrarijs non est: nec esse potest ins certum: quia factuz super quo questio fit est dubium. xj. q. iij. graue. s. de sponsali. de muliere. cum similibus. z ideo fit interpretatio in partem que nullaz ha bet captionem. s. de sponsali. iuuenis. sed hic non quia qd iuris de dubio fieri quod est: an tunc res sint valiture plus uel minus. sed de emptore uel venditore an excusentur si ue de valore dubitetur siue non: vnde factum respectu que stionis est certum. est simile. s. de rescriptis pastoralis. pri mo responso. z. c. super litteris. ff. de iudicijs. si quis ex ali ena. **Q**uinto oppo. simul ad totam decreta. z probō qd non sit peccatum in aliquo istorum trium casuum z qd non teneatur quis ad restitutionem: quia ex eo qd quis licite re cipit non peccat: nec illud restituere tenetur. xiiij. q. v. non sane. s. de censi. cum apostolus. z. c. sopite. z. c. procuratio nes. j. de senten. excommunicata. cum voluptate. sed in hijs casibus licite recipitur: nam quisquis licite recipit quod si bi voluntarie datur. xvij. di. de beuotgijs. j. q. ij. placuit. s. de simonia. dilectus. ij. in hijs autem casibus videtur vo luntarie dari: imo forte ipso dante rogante z instante: qua re zc. vnde recipienti dolus uel iniuria non potest ascribi. facit de regu. iuris. scienti. lib. vj. ff. de conditio. indebi. l. vltima. z. ff. de regu. iur. cuius per errorem. z si dans susti net damnum. hoc est quod voluit z sic ex culpa sua vnde si bi debet: z non alteri imputari. vnde dicit lex qd gestoz ne gociorum sibi imputet si soluit indebitum. ff. de negotijs gestis. si quis negotia. facit de regul. iur. damnum. lib. vj. **S**olutio. nego in hijs casibus licitam receptionēz non ob. qd allegatur de substantia z consensu dantis: quia illa proce derent in illis que de sui natura non essent illicita: sed hijs casibus ratione illiciti pacti siue contractus id factum est: vnde contrahentes non possunt facere licitus quod de sui natura est illicitum. facit. s. de foro competent. si dili genti. j.

genti. j. de sen. excō. contingit. Itē voluntas uel consensus in talibus modicū operatur. nā z ab inuito aliquid auferi siue dolo siue iniuria. Interdū etiam a volente aliqd sumitur scelerate: ut ab eo qui voluntarie dat iudici ut etiā iustā ferat sententiam: ut hec oīa habētur in pal. c. non sane. xiiij. q. v. ad idem. j. q. j. eos. de rescrip. statutū. v. si quid aut. li. vj. z de cens. exig. ad fi. eo. li. z in clemē. de hereti. volētes. v. quid si. An beatus Bernar. in li. de cura rei fami. quez libzū quidam attribuūt Seneca dicit: q. vsura ē legalis latro p̄dicens qd̄ intendit: p̄t etiā dici q. in casib⁹ huius de cre. non est libera volūtas: cū debitor in primo: venditor in secundo: emptor in tertio cōsentire p̄sumantur: p̄ter indigentia eoz ergo volūtas turbata est. sile. s. de sumo. matheus. z per hoc r̄idē ad idem q. posset opponi q. cōtractus vsurari⁹ nō est contra charitatem: cū vergere posset in vtilitatem vtriusq; z sic cōtract⁹ talis licitus. nā ibi non est vitium vbi charitas nō est p̄traria de peni. di. j. s. Itē ut christ⁹ ait. z di. ij. s. rōnem. quia verū est q. potest eē q. non erit cōtra charitatē p̄ximī tanq̄ inutilis sed semp̄ sit tanq̄ in honest⁹ z de sui natura vitiosus. nec ob. q. p̄tractus vsurariozum possunt multa bona sequi multa vitari mala ut ē notū qz nō est faciendū qd̄ est malum sui natura. p̄ter vitiationem etiā alteri⁹ maioris mali: uel p̄ter bonū qd̄ inde posset sequi. xxiij. q. ij. ne quis. s. e. sup. eo. z plene no. s. ne cleri. uel mo. non magno. Itē nō ob. qd̄ solet dici q. de duob⁹ malis minus malū est eligendū. z min⁹ malū est exercere vsuras q. q. pauperes fame moriant⁹ qz illud verū est in eadē p̄sona q. omnino alterū vult facere. sed p̄terea nō excusatur uel qn̄ alterū non p̄t euadere z tunc habito respectu ad idem tēpus alterū nō ē malū. xiiij. di. c. j. z. ij. dic ut ibi. sed secus in diuersis. xiiij. di. c. j. Nec etiā ob. q. dicat q. bon⁹ effectus p̄bat cām esse bonā. s. de p̄sumpt. ex studijs. de regula. q. dei. in p̄n. qz mutuū qd̄ fit p̄ter vsurā est malū: qz cā mala. idem in similib⁹. j. q. j. vide quantū. Nūc autē ad itel ligentiam p̄dictoz expedit declarare quādo p̄tractus vsurari⁹ d̄ sui natura ē vitiosus. Inno. sup. hac r̄u. dicit ideo vsuram p̄hibitā qz si esset licita omnia mala sequerentur: qz plus intenderetur fenozī q. agriculture. vnde homines maxime pauperes perirēt fame z quia ducūt soluentem ad paupertatē. vñ Ber. in p̄alleg. li. dicit q. vsura est venenū patrimonij. paupertas autē nimis est periculosa. vñ puer. bioz. xxx. Ad dicitatē z diuitias ne dederis mīdi. z submitte ibi rō quantū ad paupertatē ne egestate cōpulsus fuerit z periurer nomē dei mei. Itē qz recipiēt ducit ad idolatriam. xlvij. di. sic hij. Itē ut qdā dicunt q. est cōtra charitatem qua teneoz primo subuenire. sed hec rōnes licet in ferat q. vsura debuit p̄hiberi: tñ non plene p̄bant q. vsura sit de sui natura vitiosa qz in multis alijs nō p̄hibitis uel saltē ceteris casibus p̄missis p̄ approbationēz possunt locū habere: vñ alij dicunt q. ratio quare vsura est illicita: qz rei mutuate periculū spectat ad debitorem de sui natura. C. si cer. peta. l. incendiū. vnde nō est cōueniēs q. vltimus grauetur. facit. s. de cleri. egro. c. j. z penul. ff. de iureiur. eum qui. ff. de seruis ex por. l. ij. z qd̄ nō. xiiij. q. iij. c. j. hec ratio non placet qz dato q. creditor in se suscipiat periculum rei locate ad huc dñs potest recipere pensionē. Alij dicūt q. ratio est qz p̄tra naturā videtur esse q. artificialia p̄ducant fruct⁹ siue germinēt ut dicit p̄hs p̄ poli. Pecunia autē est quid artificialē: ergo p̄tra naturā est q. creditor ex ea aliqd vltra percipiat. Ista rō oīno non p̄cedit quia mutuūz i quo vsura cōmittit: cōsistit non solū in artificiali. i. in pecunia s. etiam in naturalib⁹: ut in vino oleo auro zar gento: z h̄mōi in quātum p̄derātur uel mēsurantur. Itē quia licite ex artificialib⁹ quoz potest per se haberi vsus z vtilitas recipitur merces ut de domo z h̄mōi. duas alias rōnes alioz collige ex hijs que dixi. s. in secūda ob. Alij dicūt q. i hijs que consumunt vsu vsus rei ab ipsa re separari non p̄t: ut plene p̄batur in extrauag. Jo. pape que incipit: Ad cōductionem. pecunia autē huiusmodi non ē inuenta nisi ad cōmutationes faciēdas ut dicit p̄hs. v. etbi. z. j. poli. z patet i p̄alle. palea. lxxviii. di. quotiens. et dixi in secūda ob. vnde vsus pecunie nō est ipsi⁹ cōsumptio sed distractio. sed

vsurari⁹ vult separe vsum pecunie p̄ quo vult lucrum ab ipsa pecunia quam etiam repetit idem quando mutuat vinū uel triticum uel mēsuram: z qz hoc est p̄tra naturam rei sicut ergo in alijs rebus quarum vsus est cōsumptio earūz volens vendere seorsum rem puta vinum z seorsum vsum vini venderet illā bis uel venderet id quod non est: qd̄ est cōtra naturam rei. simili modo q. mutuat petens duas re: compensationes supple vnam restituit. equalis rei: aliā precium vsus quod est vsu ergo zc. Nec ratio placet Thome in secūda secūde. q. lxxviii. articulo. j. ac meo iudicio. p̄cedit optime intelligendo de usu naturali ut dixi in secūda ob. scias q. frater Bernardus licet q. cōtractus vsurari⁹ sit ex natura rei vitiosus z malicia conuolutus z tāgit aliquas ratiōes de predictis quas reprobare conatur sed quia ipsi⁹ reprobationes nō uidentur arguere illas omisi. eius autez vba aliquāliter decise posuit. d. z. p. m. super regula peccatum. de regu. iur. li. vj. z quia per supradicta potest plene hec materia discerni ideo hic ualde decise submitto cōclusionem z motiua sua que iuribus adiunabo. Tenet ergo p̄dictus philosophus q. omnes contractus vsurari de sui natura est vitiosus z malicia conuolutus ex eo q. facit rem naturalem superualere sue naturerem artificialem sue arti cōtra naturam: res que nō germinant fru ctum contra naturam germinant z q. eozum que habent omnino eundēz ualorem unus crescit in ualore p̄ter alterum qd̄ etiam est contra naturam z per consequens q. mutuata z caute ad id ad quod nō sunt naturaliter ordinata. de p̄mo patet q. res que consistunt in numero pondere uel mensura quantū ad mensurabil. nec augentur nec minuuntur in suo ualore q. diu persistant in eodem numero pondere uel mensura z si aliquando uideant augeri uel minui hoc non est p̄ter augmentum uel diminutionem ualoris: sed aliarum rerum in quas commutatur. In alijs autem rebus uel naturalibus uel artificialibus non est sic q. earum ualor non pensatur ab aliquo intrinseco necessario. Sed ex causis extrinsecis contingentibus ex loco ex tempore z ex p̄sonarū conditionibus z pluri bus alijs circumstantijs: z hoc patet de se. Sed si vsurari⁹ exigit ultra mutuatum numerum uel pondus uel mensuram agit ergo contra naturam. i. contra naturalem ualorem a natura uel ab arte s̄m naturā determinatum. ergo patet q. usura de sui natura est vitiosa cū cōtra naturam rei exigatur. Solutio. dixi q. usura facit q. res que naturaliter non germinant cōtra naturam germinant. Cum enim res numerabiles ponderabiles uel mensurabiles in predictis habeant a natura uel ab arte certus z determinatus ualorem ut dixi ultra germinare non possunt. xlvij. di. sicut hij. cuius cōtrariū exigit vsurari⁹. ergo zc. De tertio patet. s. q. vsurari⁹ exigit q. eozum que habent certum ualorem ex natura ut est dictū unū crescat p̄ter aliud z ex hijs concluditur quartū q. usurari⁹ utitur rebus ad aliū usum q. a natura uel ab arte fuerint ordinate cōtra id qd̄ habetur. xxiij. q. ij. hijs autē. s. de reli. do. de senodochijs. z in clemē. eo. ti. qz cōtingit. cū concor. Nūc ergo Aristo. nulla lege sed sola naturali rōne ductus in primo politi. dixit: q. usuraria acquisitio pecuniarum est maxime p̄cā naturam. ex p̄dictis etiam sequitur q. usura ideo p̄hibita est qz in se vitiosa nō vitiosa qz p̄hibita: ad hoc de iureiurā. z si christus. z qd̄ ibi no. de offi. deli. ex parte. j. ij. q. iij. saluator. Nō etiam apparet ex eo q. p̄hibita est ueteri z nouo testō. s. eo. qz in omnibus. talia autē sic p̄hibita sūt cōtra ius naturale ut in p̄n. decreti humanum genus. ergo zc. Et inspecto facto exagerandus fuit h̄mōi crimen: nam vsurari⁹ deū cōtēnit audaci⁹ q. alij peccatores. cū de alijs peccatis erubescat homo sed de isto minime. facit. s. eo. q. in casibus. Itē naturam eludit expressius: ut probatum est. Itē scripturam respuit deterius. Nam si p̄fecte crederet scripture nō est uerisimile q. sic aperte et imprudenter contra ipsas attemptaret. ad hoc. xiiij. q. iij. nec hoc. unde asserentes pertinaciter usuram non esse peccatum sunt uelut heretici puniēdi: ut i clem. e. ti. ex graui. in fi. Itē iura spernit diutius: nā sepissime usq; ad mortis articulum perseuerat non ob. iniuriz p̄hibitionē z propter

puto q̄ solui questionēs q̄ plures puta mutuat quis pecuniā
am titio ut vadat ad molendinū uel furnū suū uel intrat
scholas suas: als non mutuaturus. si ex hoc reciperet com-
modum uel utilitatem q̄ p̄nt pecuniā extimari: ē usurarius
z tenet ad restitutionē. Et non intelligo de mercede quā
dat sibi titius p̄ labore quā etiā daret alteri sed de utilita-
te quā habet als: puta q̄ ex hoc molendinū: uel furnū uel
schole sue habebūt maiorem cōcursum p̄sonarū z ē maio-
ris fame: ista enim bene possunt pecunia extimari uidelicet
tantū quantū sibi reputat uel repudiare debet illud cōmo-
dum uel bonozem p̄pter hoc q̄ titius iuit ad molendinū uel
furnū uel intrauit scholas suas que non fecisset si pecuniaz
non mutuasset. ¶ Sed ē subtiliter aduertēdū cui debeat
fieri h̄mōi restitutio in p̄dicto casu. illi enī q̄ h̄uimodi p̄-
stat seruitiū non q̄ ex hoc nihil perdidit nec prestetit domi-
no molēdini aliquā utilitatem ex illo mutuo quā alteri non
prestittisset etiā sine mutuo. nō igit̄ locupletatur ex hoc: hoc
ergo casu puto q̄ restitutio sit pauperib⁹ eroganda q̄ sem-
per succedūt ex quo faciēda ē restitutio z non constat cui fi-
at. s̄. eo. cū tu. z q̄ no. s̄. de simon. de hoc. ¶ Sexto quero
si mutuans recepit eandē rem in genere. put̄ iurisse accipi-
unt genus z in numero p̄dere uel mensura t̄n solutiōis tē-
pore est maioris extimationis q̄ fuisse tēpore cōtracti mu-
tui an sit usura. ¶ Hugo no. xiiij. q. iij. si quis cleric⁹. q̄ non
p̄ quo facit. l. que dicit q̄ restitui debet res eiusdē bonitatē
in qualitate. s̄. intrinseca. ff. si cer. peta. l. cum quid. sed non
est necesse q̄ sit eiusdē extimationis: imo si actus fuerit quo
tempore ledere illius tēporis habebitur rō temporis quo
fuit petita: ut eo. ti. l. vinuz. Si igit̄ creditor tenet recipere
uiliōrē si facta esset uiliōrē quo ad extimationē ergo non pec-
cabit recipiendo p̄ciosiorem. Dicebat tamen Hugo q̄ in-
tentio istius mutuātis posset esse p̄ua z tunc peccaret. Qui-
dam distinguūt aut est uerisimile q̄ ipsa res mutuata non
erit p̄ciosior tēpore solutionis: aut de hoc p̄babiliter du-
bitatur: z tunc nullū vitium z hoc bene p̄batur hic: aut est
uerisimile q̄ est p̄ciosior. z t̄nc aut creditor nō erat seruatu-
rus pecuniam: sed interim consumpturus z tunc est usura:
aut erat seruatur⁹ z tunc aut creditor auferet debitori liber-
tatem se liberandū z tunc etiā est usura. ¶ In his enim ca-
sibus etiā se exponere uoluit z debitorē onerare aut talem
libertatem nō auferet debitori et tunc non est usura. immo
posset mereri si bona intentione requireret debitorē: an ter-
minū ut soluat ne oneret. sed si haberet corruptas intentio-
nē q̄ dicit sibi q̄ p̄t usq̄ ad terminū retinere ut se a dāno
releuet licet non auferat ei facultatem se liberandū z tunc et
si non sit usura t̄n peccat. h̄ distinctio inuitē magne equita-
ti saltem in foro penitentiali. ¶ Septimo quero circa vlti-
mū casum quid si habēs merces uolebat eas portare ad ali-
um locū ubi uerisimiliter erāt chariores z inuenit in loco
ubi erat q̄ sibi dat tantū quantū h̄c potuisset in loco ad quē
illas intēdebat deferre nunqd est usura dicit Hosti. q̄ non
dūmodo cōputat̄ periculo z labore nō accipiat v̄tra id q̄
in loco ubi erat uēditur⁹ fuisse acceptur⁹ quia quo iure po-
test chari⁹ uendere p̄pter dubiū tēporis eodē iure id. p̄pter
dubiū loci. hoc etiā placet Tan. in summa de usuris. v. itē
aligs. in fi. Dicit Hosti. q̄ non ē hoc bonū simile tum quia
non est uerisimile q̄ aliquis talē emptionē faceret nisi mul-
tū egeret z sic p̄ hanc opi. daretur uia figmētis z uiderent̄
approbari usurariōz baratarie q̄tra id. s̄. e. tuas. tum q̄ la-
boris z expensarū itineris est habēda ratio. s̄. de voto. ma-
gne. ¶ Dicit. d. z. p. m. z hoc placet q̄ si statz emptor sol-
uat p̄ciū bona est opinio Inno. sed si differat solutio p̄cij
put̄ forsitan ipse intellexit t̄nc habet locum rō Hosti. z tol-
litur ratio Inno. q̄ in dubio t̄pis p̄t cōmodū puenire uen-
ditori z emptori: sed hic nullū cōmodū habet emptor s̄m
eum. ¶ Octauo quero circa duos vltimos casus nunquid
peccet q̄ uili⁹ emit z chari⁹ uēdit uidef q̄ sic p̄ dictis cano-
nē citius. lxxviiij. di. ubi uidef expressum. facit. xiiij. q. iij.
quicunq̄ q̄tra q̄ ut hic patet tunc ē peccatū si emit rem uī-
lius ex eo q̄ tunc non traditur ipsi emptori licet det pecuniā
am uel uēdit chari⁹ quia differt solutionē p̄cij ut hic al-
ergo uidetur secus. Item mercari nō est p̄bitus nisi for-

re clericis. lxxviiij. di. fornicari imo uidetur p̄missum. facit
s̄. de donatio. inter uirū z uxore. p̄ ueltras. ergo zc. So. de
clericis planū q̄ peccarent regulariter cū omnis mercatio
z negociatio secularis sit eis p̄bita: ut in p̄dicto. c. forni-
cari. z ea. di. negociatorē. q̄ dic ut ibi. z. xij. di. per totū. et
ut no. xiiij. q. iij. in fi. summe. z. c. j. De laicis aut̄ dicit̄ hij
z Lau. xiiij. q. iij. si quis cleric⁹. z si laicus emit uili⁹ ut ven-
dat chari⁹ nō ex cupiditate sed ut p̄uideat suis necessitati-
bus licitū est unde si emit sine p̄posito uendendū: z postea
articulus necessitatis z utilitatis occurrit poterit chari⁹ uē-
dere. alleg. p̄. c. quicunq̄ p̄dictis uidef cōcordare Tho.
secūda secūde. q. lxxvij. articulo. iij. ubi dicit q̄ si negocia-
tio sit p̄pter lucrum q̄ ordinatur ad aliquē effectus neces-
sariū uel honestū est licita puta ad dom⁹ sue sustentationes
uel etiam ad subueniendū indigētibus uel cū aliquis nego-
ciationi intendit p̄pter publicam utilitatem. s̄. ne res neces-
sarie ad victum patrie desint z lucrū expetit nō quasi finē
sed ut laboris stipendiū. Item si emit rem ut non uendat
sed ut teneret z postmodū p̄pter aliquam cām eam uende-
re uelit non ē negociatio z quāuis chari⁹ uendat licitū est
uel q̄ i aliquo rē meliorauit: uel q̄ p̄ciū rei est mutātū s̄m
diuersitatē rei uel tēporis uel p̄pter periculū cui se exposuit
transferendo rē de loco ad locū uel eas ferri faciēdo: sed il-
licitū est ubi finē p̄ncipaliter cōstituit in lucro. s̄. q̄n rez nō
mutatā chari⁹ uendit: uel quādo rem emit soluz ad hoc ut
chari⁹ uendat. ¶ Non credo q̄ p̄dicti doctores intelli-
gant fore licitū rem emere sciet̄ vltra q̄ tunc ualeat nē uē-
dere rem sciet̄ chari⁹ q̄ tēpore uēditionis ualeat s̄m ex-
timationē s̄m quam sumim⁹ iustū p̄ciū rei. ut no. s̄. eo. in
ciuitate. ¶ Primo enī casu puto peccatum ex parte empto-
ris saltem uēditore ignorante q̄ iniusticiam fecit: z sic est
illicitum. Et secūdo casu ex parte uēditore eadē rōne em-
ptore ignorante. ad hoc. s̄. de empti. z uendi. c. j. Loquū-
tur ergo p̄dicti doctores solum iunctim. s̄. q̄n emit uilius
z uendit chari⁹. Quo casu credo q̄ si non ē facta aliqua rei
mutatio circa ipam rem peccat qui eā uilius emit z chari⁹
uendit. nā necessario sequitur q̄ aut fuit iniusticia in empto-
re aut in uēditore z sic habuit iste uel in re uel in p̄cio plus
iusto ergo fuit turpe lucrū: ut. s̄. ne cleri. uel mona. c. j. et idē
dicit̄ in p̄dicto canone eijciens: q̄ qui rem comparat z inte-
gras z non mutatā uendēdo lucrē ille est mercator qui de
templo eijcitur. si uo facta mutatione circa rem ipsam uen-
dit chari⁹ q̄ emit nō peccat ex hoc: intelligo aut̄ mutationē
factā uel rōne ipi⁹ rei ut emit ferrū z sec̄ aliqd̄ instrū ut d̄ i
p̄dicto. c. eijciēs. i. fi. uel rōne loci puta emit i loco i quo p̄-
abūdantiā res erat uiliōrē z portauit i locū in quo p̄ inopiaz
erat charior: uel rōne t̄pis q̄ tpe quo uendit erat charior
hijz enī casib⁹ uē lucrū q̄sitū ex ope z artificio z hoc ē licitū
xxj. di. cleric⁹. uerū in isto vltimo casu si ē facit i aliorū
dispēdiū puta q̄ emit ut seruaret i tps charistie ex cupidi-
tate: nō p̄ publicā utilitatē: t̄nc ē turpe lucrū: z sic itel-
ligit̄ p̄dem. c. q̄cūq̄. xiiij. q. iij. sed si hoc fac̄ ne i tra sua de-
ficiat victualia q̄ uidebat hoies trāsferre illa ad p̄tes alias
uel disp̄gere uel debitā diligentia nō adhibere sic fecit Jo-
sep̄ Sen. xij. c. t̄nc nō peccat: ut no. Inno. Hosti. di. z. p. m
quātū ad istū vltimū casū. s̄. ne cleri. uel mon. c. j. Nullo t̄n
casu ē licitū mercatori mēdacijs vti: z sic intelligit̄ q̄ dicit
Aug. z h̄. lxxviiij. di. q̄m nō cognoui. z Cassiodor⁹. c. di.
qd̄ aliud. s̄. pauci mercatores sunt q̄ bñ p̄derent p̄dicta.
An bñ dicit̄ Aristotē. i. pal. c. eijciēs. q̄ mercator. nūq̄ ul-
t̄no p̄t placere deo z dat̄ q̄siliū q̄ null⁹ christian⁹ sit mer-
cator ad hoc de pe. di. vj. qualif. z. c. sequētib⁹. q̄ sunt itelli-
gēda s̄m p̄dictā diffictionē. casus aut̄ positi i hac decre. lo-
quūt̄ in ficta emptiōe uel uēditōe ut d̄m ē. s̄. ¶ Nono q̄
rogāliū nunqd̄ usurari⁹ teneat restituere q̄qd̄ fuit lucrū
ex usuris: Et v̄ q̄ sic: q̄ enī ex radice corrupta p̄cedūt cor-
rupta sūt. xiiij. q. v. neq̄. xvj. q. iij. si sacerdot⁹. i. fi. j. q. j. i p̄n-
cipat⁹. z. c. serf. cū si. bñ fac̄. ff. de peti. here. si z rē. in fi. ubi
possessor rei aliene ē bona fide tenet̄ ipas restituere z p̄ciū
qd̄ lucrata fuit ex ea puta quia p̄mo eam uendiderat pro
xx. z postea reemit pro .x. Item quia solutio usure fuit inde-
bita. s̄. de iureiur. debitorēs. ergo q̄qd̄ inde hūit usurari⁹

restituere tenet. ff. de cōdi. ca. da. qui se debere. §. vlti. de cōdi. indebi. l. indebiti. de p̄scrip. verbis. apud labeonez. j. r̄n̄so. Itē qz vsura ē rapina. xiiij. q. iij. si quis vsuram. sed raptor tenetur ergo zc. Cōtra qz non reperitur in iure p̄ceptū vsurario ut restituat nisi qd per vsuram acquisiuit: ut §. per totum de iureiur. ad nostram. j. z. ij. bene facit. j. eo. q̄. li. vj. Non ad alia exinde lucrata cū non sint vsuraria nummus enim habitus ex re furtiua non est furtiuus. ff. de fur. quas. §. si. Item dñum vsure etiam translatum fuit in eum. ad hoc de iureiurā. debitorz. z. no. xiiij. q. iij. si quis vsuram. ergo quod ex vsura acquisitum est non teneatur restituere. Quidā dicūt qz in totum tenetur restituere p̄ p̄mam rōnem nec aliquid retinebit etiam p̄ suis expensis: uel labore. quia in rem alienā se impedisse videtur. sed hoc nimis videtur durū z qui nimis emungit sanguinem elicit iij. di. deniqz. de renuci. nisi cum p̄idem. §. p̄pter maliciā unde aliqui dicūt qz restituere tenetur solum vsuram: s̄ ultra nō tenetur. hoc placet Tan. z Bar. b̄ri. in. q. vena. riali que incipit: Aliquis accepit. z bene facit. C. de cōdi. indebi. l. j. vbi videtur expressum imo etiam fm rainerius forte expensas moderatas z operas suas deducere potest: est tamen tutū consilium fm cum qz post restitutionem vsure de alijs petat absolutionem ad cautelas. Hosti. in sum. ma. de peni. §. e quibus z qualiter. v. sed pone qz vsurari⁹. tenet ad expensas z interesse debitoris in quo interesse cōuenitur lucrū z dānum. ff. de eo qui certo lo. l. iij. cum vsuris. quia q̄cquid forti accedit vsura est. xiiij. q. iij. pleriqz. Tho. in scōa scōe. q. lxxvij. arti. iij. dicit qz si res per vsurā acquisita est talis qz ipsius vsus est eius cōsumptio z sic nō habet vsufructum ut pecunia vinū triticum oleum z huiusmodi: tunc lucrum ex illa pueniens nō subiacerit restitutioni qz tale lucrū non est fructus rei: s̄ humane industrie facit. s̄ de decimis. pastoralis. hoc verum sed cuz nisi dans esset ultra dānicatus: quia tunc tenetur ad recōpensationem nocuenti istud p̄ime dēi intelligo fm determinationē supradictam Hosti. Sed si res acquisita est talis qz vsus non sit eius cōsumptio z sic habet vsufructum sicut domus z ager z huiusmodi. tunc vsurarius debet nō solum illam rem restituere sed etiam fructus inde perceptos quia si non hoc humana industria sed manus dei p̄ncipaliter operetur. simile. §. de decimis. non est. z. c. cum nō sit. S̄ aduerte in re naturaliter fructus germināte: ut est ager arborum animal quātum ad fetum z huiusmodi. Hoc dictus satis est planum. sed si est res que naturaliter fructus nō germinat vsus tamen uel utilitas non est ipsius cōsumptio ut est videre in domo ex qua percipitur p̄sio z in equo qui locatur ad vecturam: z in similibus in dubium hic industria hominis videtur causa perceptionis talis pensionis: s̄ dic qz licz aliqua industria hic interueniat: tamen utilitas siue fructus percipitur p̄pter vsu rei z sic p̄ncipalis causa huius utilitatis est ipsa res. sed pecunie est nulla utilitas si teneat in arca: z eius vsus est ad commutandum ut dictum est. s̄. unde in utilitatē causa p̄ncipalis ut in rebus fructum uel utilitates parientibus naturaliter. l. si z rez. in fine. non ob. quia z sicut res erat hereditaria ita et rei p̄cium. ff. z p̄be redita. pe. l. cum multi. igitur nouit in restitutione hereditatis illud p̄cium quod succedit loco rei cum etiā res esset deteriorata z ibi nō. qz est speciale in petitione hereditatis Alie leges cōtra. loquūtur in fructu perueniente ex re ip̄a Ad illud. c. si quis vsuram posset dici qz forte predicta distinctio habet locum in furto z rapina sicut in vsura: sed hoc non auderem asserere quia in illis non transfertur dominium unde dicit qz illud. c. loquitur de larga appellatio ne rapine put est illicita vsurpatio z subiacerit restitutioni sic z vsura est. simile. xiiij. q. v. penale. Johan. Cal. Anno domini. M. ccc. lxx.

¶ Finiunt nonnullae repetitiones excellentissimi iuris vtriusque doctoris Johannis Calderini.

¶ Incipit repetitio Gasperis Calderini sup titulo De penitentis z remissionibus.

Stulasti.

Obmissa continuatione rubrice causae breuitatis decre. ista. licz sit breuis: tñ mutatis v̄bis sic summari p̄t. vsqz ad summā scilicet. P̄t archiep̄us p̄ suam puincia s̄ indulgentiarū l̄ras cōcedere. P̄mo ponit cōsultatio. Secundo r̄n̄so. Secunda ibi: Nos igit. Casus in terminis tal est: Archiep̄s Rauēnas p̄tulit papā. Sacte p̄ ego dubito an possim zc. casus planus ē. lego l̄ram. Postulasti certificari r̄n̄so vtrū p̄ tuā puincia. licz ex subscriptioe nō p̄ster: tñ dīcēdū ē qz loquit archiep̄o qz archiep̄s h̄z puincia. vj. q. iij. Scitote. ix. q. iij. p̄ singulos. i. z. ij. Et licz interdū ponat diocef. p̄ puincia. ix. q. iij. epi. Interdū regio p̄ diocef. ix. q. ij. ep̄m. tñ be sunt s̄ proprietates q̄ sunt excusande nō sequēde. regula q̄ a iure de reg. iur. li. vj. tñ tā in cōi locutioe qz in l̄ris ad lites qz b̄n̄ali bus aliud ē diocef. aliud puincia ut p̄bat z no. d̄ rescrip. rō. dulphus. de p̄bē. p̄ illoz. z e. ti. q̄uis. li. vj. de quo no. d̄ re. p̄mu. c. vno. li. vj. in glo. ij. Possis cōcedere. puta ecclesijs hospitalib⁹ uel alijs pijs loc. §. c. qz aut idē si p̄sonis. ut. j. dicā in p̄ima glo. z in plib⁹ alijs locis. Remissiois l̄ras generales. qd remittat hec l̄re seu tal indulgētia. j. dicā. i. his tñ l̄ris cōcedēdis diuersas rep̄io formas. nā in aliqb⁹ d̄ de iniūctis penitētijs. xl. uel. c. dies relaxam⁹. §. c. p̄ri. in d̄uz nō d̄ sub numero dierū: sed simplr tertiā uel q̄rtā p̄tē peccatorz z h̄ erat plus olim qz hodie in vsu: marie in p̄uilegijs q̄ cōcedebant hospitalarijs z q̄stuarijs. Interdū plenā remissionē peccatorz sicut in l̄ris q̄ cōcedūt trāsfetantib⁹ in subsidiū terre sancte: ut in decisa de cre. ad abolēdā. de iude. de q̄. j. faciā mētionē. in. j. q̄one. tal etiā remissio fit i an no iubileo visitantib⁹ limina aploz: ut in extrauag. bonifa. Antiquoz h̄z interdū. ē tal remissio fit singularib⁹ p̄sonis videlicet qz in articulo mortis sibi possint eligere p̄fessorem qz auctoritate aplica plenā cōcedat remissionē pctōz. Nos igitur. secunda pars. Tue fra. b̄rcuiter r̄ndem⁹ qz per puincia tuam libere. ista libertas ē quod ad qd: nā statim restringit. cōcedit aut libere: qz nō puto necessariū cōsensum capli sui regri uel sui suffraganei uel p̄fessoris alteri⁹ quasi a non suo iudice sint date. §. eo. qz aut sile libere habes de p̄bē. d̄ multa p̄iūcta decre. licz ep̄s. eo. ti. li. vj. de offi. ordi. ordinarij. eo. li. potes videre quod no. Jo. an. de sepul. certū. in. ij. q. P̄otes cōcedere h̄mōi l̄ras ita tñ qz statutū ḡn̄alis cōciliij. §. c. p̄ri. z glo. vlti. alleg. P̄o excedas. Nota argumēta ex c. ij. P̄mo qz l̄ris ordinariorū credis. ad idē. ix. q. iij. cure. vbi de hoc. z. §. de p̄ba. post cessionē. Secūdo qz archiep̄s z eodē mō ep̄s cōcedere p̄t p̄uilegia qd puto q̄ten⁹ nō sunt p̄tra iura ut nō sunt p̄iudicialia. uel eis a iure cōceditur nam als ipsi sunt debitorz canones obseruare. xij. di. §. j. xiiij. q. iij. cū quib⁹. z no. de elec. cupiētes. §. ceterz. in fi. li. vj. de hoc de religi. domi. p̄stitut⁹. in glo. hic vj. Tertio qz archiep̄i in tota puincia h̄nt iurisdictionē. ix. q. iij. c. j. z. iij. z. xj. vj. q. iij. scitote. xvj. q. v. ḡcunqz. xij. di. de his. ista tñ ē stricta qz est fm iuris p̄missionē ut statim dicas in p̄ma ob. hoc notabile seu argumentū colligit glo. hic in fi. z p̄ eo al legāt de bis q̄ si. a p̄la. c. quanto. de iur. pat. null⁹. ad idē de relig. do. p̄stitut⁹. Quarto qz archiep̄i cōcedūt indulgētijs p̄ puincia suaz ex qbus surgit remissio pctōz: hinc ē qz p̄nt etiā cū visitat p̄fessiones subditoz suffraganeoz audire et eos absoluerē z eis iniūgere p̄nias salutares. de cēsi. c. fi. li. vj. z sic vidēt h̄re laxiorē p̄tatem in foro p̄niali qz p̄tēioso. Itē in iurisdictione nō p̄iudiciali. nā p̄nt etiā in quolibet loco etiā exēpto puincie sue. ad quē declinauerit uel p̄ quam transferint an se facere portari crucē b̄ndicere populo celebrare in p̄toricalib⁹ z facere corā se celebrare quouis p̄uilegio nō obstante: ut in clemē. de p̄uile. archie. Quinto qz papa p̄t cōcedere p̄tātē dispēlandi thesaurū ecclie eis qbus placet z put sibi placet p̄tatem restringit nec mirū qz ipse h̄z plenitudinē p̄tātis. ceteri vō ab ipso vocant in sollicitudinē z inuamē officij. xx. di. in p̄n. de auc. z vsu. pal. ad honores. ij.

no. ij. q. vj. qui se scit. s. c. primo. Ipse enim est caput totius ecclesie. ix. q. iij. cuncta per mundum. z. c. p. principalem. xxv. q. j. s. vlti. cum simili. z. hoc. j. declarabit. **O**ppo. z. tra. p. principalem deum z. per omnes z. tra. quartum notabile z. sic archiepiscopi non habent iurisdictionem nec potestatem nec in territorio suorum suffraganeorum: nec in personas subditas ipsis. ix. q. iij. salvo. z. c. si aut. z. c. nullus p. mas. de offic. ordi. pastoralis. cum si. ergo tales lras concedere non poterunt. Glo. volens fugere z. solvere hoc z. trarium dixit q. z. si archiepiscopus non habeat iurisdictionem contentiosam ut in z. trarijs: habet tamen voluntariam sicut pro. cosul iurisdictione contentiosam non habet ex quo est v. b. in gressus sed voluntaria. sic. ff. de offi. p. consul. l. ij. vult ergo hec solutio q. has lras concedere competet rone iurisdictionis voluntarie. Sed hoc stare non potest qz voluntaria iurisdictione non habet certum territorium siue certis subditos sed i. volentes exerceat: ut in decre. pe. de testi. in integ. z. ibi no. Sed hec indulgentie non p. sunt nisi subditis: v. non subditus volens eis gaudere non potest. ut. s. eo. q. aut. ergo z. c. Possent ergo dici q. contraria loquuntur in iurisdictione fori contentiosi. secus in penitentiali: p. qua solutione facit decre. vlti. de censu. l. vj. Sed hec solutio licet mulceat tamen stare non potest p. prealleg. decre. qd. aut. s. eo. Itē quia etiam in foro penitentiali requiritur suus iudex ut ibi no. z. s. eo. ois. immo istud forū est strictius q. sit contentiosum. ar. eorum que no. Jo. xvj. q. j. c. j. vbi no. q. rone delicti in foro penitentiali non efficitur quis de foro presbyteri vel episcopi in cuius parrochia vel dioecesi deliquit. Preterea non ē verū q. sit de foro penitentiali concedere lras indulgentiarū: ut dicam. j. imo v. datur s. m. cōe. d. m. doctorū esse de. l. iuris cōis: ut in decre. accedētib. de excess. pla. Potest ergo aliter solui q. istud cōpetit archiepiscopi rone ordinis episcopalis que habent. Ista solutio non placet quia ex ea sequeretur q. v. episcopus in dioecesi alterius possit concedere has lras. nā semp. habet ordinē etiā is qui renūciavit episcopatu qd. tamen est falsum: ut. s. eo. qd. aut. Itē dato q. concederet q. esset ordinis cum earum effectus non est circa non subditos nec est par rō in concessione harum lrasum z. collatione ordinis. nā per tales remissiones non impmitur character. Et licet archiepiscopus non possit ordinare subditos suorum suffraganeorum sine ipsorum suffraganeorum licentia ut no. Jo. an. de tēpo. ordi. cum nullus. l. vj. tū si ordinaret ordinati reciperēt characterem z. haberet verū ordinem licet carerent executi. ix. q. ij. lugdini. Solutio igitur vera z. plana q. archiepiscopi non habent iurisdictionem in territorio suffraganeorum nec in eorum subditos nisi quatenus exprimitur in iure: ut in p. alleg. decre. pastoral. de offi. or. q. significabatur p. cōtraria. z. eo. ti. duo simul. ix. q. iij. conquestus. z. ibi no. in summa. h. ergo p. n. quia h. papa eis cōcedit v. si non habuissent hanc decre. non puto q. archiepiscopi hoc licuisset. ar. iurū in z. trarium allegatorū z. maxime illi. c. null. p. mas. ix. q. iij. ibi dicitur. Nullus metropolitanus dioecesim parochiam vel ecclesiam aut aliquē de sua parochia p. sumat excoicare vel iudicare aliquid ne agere absq. ei. cōsilio vel iudicio. z. ita etiā imponit pena si sine cōsilio episcoporum puincialius aliquid tēptauerit agere: imo plus puto posse attēptari q. etiā episcopi suis subditis vel in sua dioecesi non possent tales litteras concedere nisi papa hoc eis p. mitteret. nā iste indulgentie surgūt ex meritis christi z. totius ecclesie militantis ut. j. la. ti. dicā. in solone sequētis obiectio. Est ergo iste thesaurus cōis totius ecclesie militantis. sed id qd. est cōe non pōt v. l. pensari nisi per illū qui totius ecclesie p. est. ar. xij. q. j. s. vlti. mo. z. c. vlti. xxij. q. viij. quoniam. sed iste est solus papa ergo non nisi per papam vel ei. p. missione per inferiorē fieri possunt: z. ideo rite per ipm inferiorib. permittitur z. restringitur ut hic. z. s. c. primo. Favorabile autē fuit hoc archiepiscopis cōcedi ut facilius homines absoluerentur a penis peccatorū. Itē honestū fuit ipsis z. episcopis cōicare hanc facultatem dispensandi thesaurū ecclesie qz z. si papa habeat plenitudinē potestatis tū episcopi z. archiepiscopi vocati sunt in parte sollicitudinis: ut in preallega. c. qui se scit. ij. q. vj. de vsu. pal. ad honore. z. ideo ipsi soli vocātur s. res. de crimi. fal. q. graui. p. mittit autē papa hoc in suos subditos tū: ut. s. e. q. aut. z. quia quo ad quid licet non in oibus subditi suffraganeorum

neorum sunt subditi archiepiscopo equa ratione hoc fuit concessum ipsis circa subditos suorum suffraganeorum ex quo infero q. archiepiscopus possit concedere q. subditus vni. suffraganeus possit gaudere indulgentia concessa a se in dioecesi alterius suffraganei. z. facit hoc ad ea que dicāz in secunda questione p. principali. **S**ecundo p. principaliter op. s. s. dicta z. maxime z. tra. vltimū notabile z. p. omnes z. tra. totas materiā z. multipliciter. Tu dices tu dixisti q. lras indulgentiarū concedere cōpetit pape archiepiscopis z. episcopis s. m. p. missione ipsius pape z. tra. quod nihil p. sint z. q. concedi non possint uel nō de beant z. q. eas concedere sit supvacuū. Probatur p. mo sic quia aut concessit intelligitur ipenitentib. seu eis gaudere volūt impenitentes aut penitētes. si impenitētes hoc ē impossibile: qz manente culpa impossibile est remitti penā de. se. di. iij. baptismi vicem. de peni. di. iij. sane cauendum. z. c. nihil. p. dest. impenitens autē retinet culpā z. odiosus dei. de peni. di. j. s. hoc idē. z. c. voluissent. in p. n. z. di. iij. irritor z. di. iij. ve. eis. z. ideo dicit regula: q. peccati venia non datur nisi correcto de regu. iur. peccata. l. vj. ergo illis nullatenus p. sunt. sed q. nec etiam penitentib. Probatur sic: quia penitentib. d. z. iponi penitētia s. m. qualitatē z. quantitātē culpe seu delicti. xlvij. di. oēs. ibi: Sicut exhibuistis mēbra vestra seruire imundicie z. iniquitati ad iniquitatē ita nūc exhibete mēbra vestra seruire iusticie in sanctificatione. z. sequit: Tales estotes in fructu bonorum operum quales fuistis dudum in actione vitiorū. Et alibi legitur: Quanto tēpore errasse te nosti tanto nihilominus humilia te ipm. de peni. di. j. vide benignū. Et Apo. c. xvij. Quanto glorificauit se. z. in delictis suis tātū date ei tormētus z. luctū. Et s. m. modū delicti erit plagarū modus. Deutef. xxv. de pe. di. j. quia diuinitatis. imo alibi videt inuui q. p. ductioz debet esse penitētia q. delictū fuerit. de peni. di. iij. Penitētia ē que. z. c. p. ductioz. Sed per istas indulgentias ista quātitas pene z. qualitas q. debetur imo quasi tota dicit remitti seu relaxari seu emeruari. s. c. p. rō. ergo ipse diuine iusticie nō cōgruunt cui diuine iusticie humana se debet cōformare. xj. q. iij. tunc vera. **C**ōfirmat hoc qz z. si dñs sit misericors tamē est iustus z. sic conseruat misericordiā in iusticia z. iusticiam in misericordia. op. eni misericordie est peccati peccata dimittere. sed oportet ut iust. misereat iuste: ita dicit Aug. de peni. di. j. que penitet. z. alibi: Non dimittit deus dedecus culpe sine decore iusticie de. se. di. iij. baptismi. Preterea inferior penā a superiore illatā tollere non potest. xxj. di. inferior. de maio. z. obe. cum inferior. clemē. ne romani. de elec. Ad idē opt. que habet q. de penitētia iposita p. papam episcopus non potest minnere: nec de iposita p. episcopo inferior. q. videtur placere glo. de sortileg. c. ij. in glo. ij. et facit qd. no. de accusa. cum p. in glo. vlti. de qua etiā no. xxxij. q. ij. latozem. xxvj. q. vij. tēpora plenitudinis. z. Jo. an. s. c. primo. Sed deus q. est sup penitentem absoluēdo a culpa mediante cordis cōtritione obligat seu dimittit obligatus ad penam. de pe. di. j. Si p. t. m. z. c. sicut p. m. z. tangam. j. in diffinitioe indulgentie in p. n. ergo inferior etiā papa hanc remittere nō pōt. xxv. q. j. sunt q. dicit. cū. c. se. Preterea satisfactio ē pars penitētie ut qui nō satisfacit nō dicatur penitere. de pe. di. tres sunt. z. c. non sufficit. z. c. q. obz. z. di. iij. totam. z. c. ille rex. v. n. qui non satisfacit si potest nō absoluit. xiiij. q. vj. si res aliena. nisi in baptismo. de conse. di. iij. sine penitentia ergo z. c. imo quid plus. ex p. dictis inferitur. q. non nisi p. sacramenta ecclesie peccata expiantur. facit. xxxij. di. preter hoc. de cobra. cleri. nostra. ergo nō per aliud qd. sit saltē min. ipsis factis vel inferius. vnde habemus duas tabulas ad expianda peccata. s. baptisma z. penitentiā. de peni. di. j. scda p. m. naufragius. de sum. trini. c. j. ergo non per indulgentias que non sunt sacramenta z. est quid inferius ipsis sacramentis. Preterea potestas ligandi z. soluendi que est tradita ministris ecclesie non est tradita in destructionem sed in edificationem de peni. di. vj. c. j. facit. xxxij. q. iij. non in perpetuus. sed hoc ad destructionem ecclesie pertineret si satisfactio que ad utilitatem nostram statuta est z. pertinet. remittitur uel tollitur ergo z. c. Preterea non legitur in canone bibliorbece nec in euā.

archiepiscopus potest gaudere

gelio uel epistolis talem potestatem concessam fuisse apo-
stolis uel successorib⁹ nec petru uel paulu uel alios aposto-
los eas concessisse ergo qd non e sanctoru patrū zc. ij. q. v. cō-
sulisti. xxxj. q. j. q. si dormierit. de transla. c. ij. ergo sequit
q tales indulgentie cōcedi nō pnt uel saltē non debēt. So.
dicendū z oēs theologi z canoniste fatent indulgentias seu
lras talium remissionū ualere. z pbatur hic. z. s. c. primo.
z in clemē. si dñm. de reliqui. z uene. sanc. unde dicit Au-
gu. q. sacerdotes iam plus pnt facere pficere plus cōfite-
tibus parcere: qbus enī quatuor remittūt remittit deus: ita
habes de pe. di. j. quē penitet ante mediū. z ibi glo. arguit
z dicit ar. p remissionib⁹ q sunt ad pontes z ad talia. Di-
co ergo eas posse fieri z eas aliqd concedere z hoc seruauit
ecclia tpe cui⁹ memoria nō existit z beat⁹ Gregori⁹ q etiaz
fuit sanct⁹ seruauit. Absolu autē est dicere totā ecclia er-
rare. Nā dictū est petro in psonam totius ecclie: Ego pro
te orani ut non deficiat fides tua. Luc. xxi. xj. di. in pn. de
pe. di. ij. si enim inqt vñ non pōt esse nulla. xxiij. q. j. loquit
tur. facit de baptis. maiores. in pn. quare zc. Sed hoc etiaz
pbatur p illud pūilegiū datum petro z successorib⁹: Qd
cūqz ligaueris zc. xx. di. in pn. xxiij. q. j. quodcūqz. de quo
etiā. j. q. pxi. faciā mentionē. vñ z per hoc respondet ad vl-
timū cōtrariū z si expresse harū indulgentiarū facultas non
sit tanta in lege euāgelica uel epistol: tñ tacite ibi innuit et
probat scz p dictū pūilegiū: Quodcūqz ligaueris. Itē
in Exo. xxi. c. legit de remissionib⁹ que fiebat in anno iubi-
leo: ut no. s. di. in pn. z ab illis iustificationib⁹ cepit ius
cōstitutionis ut ibidē dicit: de quib⁹ etiā habetur de pe. di.
j. qui domū. ad quarū remissionū exēpluz sunt remissiones
anni iubilei ut in predicta extrauag. antiquoz ille ergo sue-
runt figure harū. Dico igitur q indulgentie pnt concedi
ut statim etiā declarabitur sed ualent tñ corde contritis ut
pbat pma pars pmi articuli unde semp in pūilegijs quib⁹
hec lre cōcedūtur dicit: uere penitētib⁹ z cōfessis. Quidaz
tamē uoluerūt dicere q ualēt tñ ad liberandū a pena quā
quis fm dei iudiciū in purgatorio meretur: nō autē ualeret
ad absolvendū ab obligatione qua sacerdos obligauit peni-
tentem ad penā aliquam: uel ad quā ordinat a statutis ec-
clesie seu canonū. alij ccontra. Sed hec opinionēs aperte
sunt ptra pūilegiū datū petro z successorib⁹: Quodcūqz
ligaueris zc. z cui remittit in terra remittet z in celo. xxiij
q. j. quicūqz. q pūilegiū concedit apte ipsi ecclie. etiā de
pena quā quis meretur in purgatorio. Itē si opinio p̄dicta
esset uera magis lederēt hec indulgentie q iuuarent qz tales
absolutum absoluerent a pena ecclie z ad penas purgato-
rij reseruaret. Itē cū sacerdos seu ecclia penas purgatorij
hic cōmutet in tēporalem quādo inuigat fm sui arbitrium
penitētiā. de peni. di. j. medicina. cū duobus. c. se. ergo z
similiter hanc cōmutationē facere pōt per lras indulgenti-
arū quia nō est dare carētiā potestatis. Alij uoluerūt di-
cere q tūc tñ ualent quādo sacerdos sibi in cōfessione per-
mittit qd indulgentia possit uti in remissionem peccatorū. et
ita uidef sonare decre. qd aut. s. eo. Sed illa loquitur de in-
dulgentijs non sui iudicis. Itē illud eēt absurdū tum quia
hoc eēt simplices decipere. Itē seqret q plus posset sacer-
dos simplex q papa uel epus qd est absurdū. Itē ratio na-
turalis z civilis habet: z tetigi per solu. p̄rie obiect⁹ q ea q
sunt cōia vniuersitati distribu possunt singulis de vniuer-
sitate fm arbitriū ei⁹ q p̄est vniuersitati. xvj. q. vij. c. j. De
rita autē christi z sanctorū sunt thesaurus ecclie ex quibus
surgit hec potestas remittēdi penas peccatoribus debitas
ut statim dicā: qui thesaurus ad distribuendus: ut. s. dixi ē
in potestate pape z eoz quib⁹ p̄mittit ideo nulla potestas
auctoritas uel licentia cōfessoris requiritur. Decre. autem
qd aut. loquitur qñ quis non subditus cōcedenti uult gau-
dere indulgentia nō sui iudicis tunc hoc facit su⁹ sacerdos
ut gaudeat: nō tamē hoc casu puto q gaudeat ut indulgen-
tia talis nō subditus sed gaudebit tanq faciēs opus piuz et
meritorizū unde interdū plus interdū minus unde ualebit
sibi quaten⁹ iuste fuerit arbitratus ipse cōfessor: sicut ualēt
sibi alia pia opera sibi iniuncta p penitētiā: p̄inde enī est acsi
sacerdos dixisset: Uade ad sanctū iacobū: uel dicas unum

psalterium: uel tot diebus ieiuna: quia si labor ille quo labo-
ro p indulgentia habēda uel cōtributio est condigna: satisf-
factio peccatis meis ego q eram als non subditus nec pote-
ram gaudere indulgentia liberer a pena mihi fm diuinā iu-
sticiā debita als si dictus labor uel cōtributio quā facio uel
quem patior p dicta indulgentia habēda in casu loquor decē
decre. qd aut. non ē tantus uel tanta q fm diuinā iusticiā
sit cōmensurabil pene meoz delictoz tunc ego non sum tu-
tus quantū ad deū quia tunc clauis errat z est tunc indiscre-
tus sacerdos ad hoc qd legit z not. s. z ois. xj. q. iij. quō sa-
cerdos. z pbatur. xxiij. q. iij. non imperpetuum. de penit.
di. vj. qui uult. in pn. non ergo illo casu cōsequar remissionē
pene tanq p indulgentiā grōse concessā als sequeretur q
simplex sacerdos posset dare indulgentias: de quo dicā. j.
Dico ergo q sine iniunctione alicui⁹ cōfessoris indulgen-
tie sui iudicis hoc ē pape archiepi uel epi sui ualent quantū
ad forz dei z quantum ad forū ecclie ad remissionē pene re-
sidue debite post contritionē confessionē z absolutionē siue
sit iniuncta siue nō. Ratio autē efficit quare ualent. Et mo-
do intelliges quis est iste thesaurus ecclie ex quo insurgit
hec potestas z intelligas hic repetit qd dicā in diffinitione
indulgentie in ultima particula. Rō dico quare ualent est
uereitas ecclie charitas ueritas corporis mistici: in
qua multi sancti uiri opera pietatis z misericordie supero-
gauerūt ad mensurā siue ultra mensurā suoz delictoz: nā
hij sancti uiri multas iniurias iniuste illatas paciēter tolle-
rauerūt multi martyres penas maximas tulerunt quas pe-
nas iniurias nō merebantur. Itē oīones sanctorū qui sunt
in celo q pro nobis z hac ecclia quotidie orant unde ecclia
quotidie deprecatur sanctos p se orare ut patet etiā in leta-
nijs. ad hoc. xij. q. ij. anime. Et maxime petrus z paulus
vñ dicit canon q licz p oibus assidua apud deū effundat
omniū sanctorū oratio: hijs tamē uerbis beatissim⁹ paulus
romanis p̄rio cyrographo pollicetur dicēs: Testis ē mihi
deus cui seruiō in spiritu meo in euangelio filij eius q sine
intermissiōe memoriā uestri facio in orationibus meis: ita
legitur. xxi. di. sacrosancta. per quoz sanctorū orationes nō
nulloy peccatorū pene als debite possunt expiari z absolu-
tio impetrari: ipsoz enim sanctorū merita z orationes sunt
tante q forsan p oibus peccatis nostris possunt satisfacere
unde dicit canon. Credendū est z fidei pietas hoc expostu-
lat credere q oēs elemosyne totius ecclie z oīones z ope-
ra iusticie z misericordie succurrāt recognoscenti mortem
suam ad cōuersionem ita legitur de pe. di. vj. c. j. v. labore
Sed eis cessantibus meritum mortis passionis z effusiois
sanguinis christi q nedū in sacramētis uirtutē remissionis
peccatorū operatur. de cōse. di. ij. quia corp⁹. z. c. semel im-
molatus. sed etiā ultra illā efficaciam sua infinitate omnes
satisfactionem potest compleri imo ei⁹ minima sanguinis
gutta esset sufficiens satisfacere deo pro omnibus peccatis
totius mūdi. unde ipse se obtulit ostiā pro peccato. de p̄se.
di. ij. non oportet. ergo hec effusio sanguinis z pena indebi-
ta mortis christi sufficiens est z amplius satisfacere pro om-
nibus peccatis perpetratis z que perpetrabuntur z q quo-
modocūqz possunt perpetrari. Cum aut vñ possit satisfacere
p alio ut statim dicam: non mirum si hunc thesaurum
in satisfactionē pene debite mihi z illi papa maxime qui ha-
bet clauēs seu potestatem ligandi z soluendi z epi cōicare
possunt in remissionem. hec enim merita christus z sancti
operati sunt nō pro vno tñ sed pro tota ecclia. Sic dicit
apostolus ad Collosen. j. Impleo omnia que defunt pas-
sione christi in carne mea p corpore eius qd est ecclia cu-
ius factus sum minister. Deus igitur qui habet horū meri-
torum siue hui⁹ thesauri dispensationem potest remittere
per indulgentias satisfactionem p penis peccatorum debi-
tam: z hoc forte uoluit Ambrosi⁹ in. c. ille rex. de peni. di.
iij. peccatum aut donatur. Inquit Ambrosius. aut delef-
aut tegitur. donatur per gratiam. deletur per sanguinem.
tegitur per charitatem. Peccatum. id est pena peccati.
Donatur. id est remittitur. Per gratias. id est per baptis-
mum quia sine omni pena sunt dona baptisimi. de cōse. di.
iij. sine penitentia. z sic ex gratia. donari enim dicitur q
nullo

atq. data

nullo iure cogente datur. ff. de reg. iur. donari. deletur per sanguinem. i. per passionem christi. i. per has indulgentias que habent effectum ex passione christi. tegitur per charitatem. i. satisfactionem penitentialem et alia bona opera ad hoc de pe. di. j. his potestatis. in fi. ibi qui agit penitentiam non solum la. christi debet diluere peccatum sed etiam emendationibus operare et regere delicta superiora ut non imputetur ei peccatum.

¶ Probato quod indulgentie potest concedi restat respondere ad contraria que fortiter videntur videri. Ad primum fatear quod impenitentes non gaudent indulgentiis quod venia non datur nisi si correcto. l. di. absit. z. c. si quis preposterum. xxiiij. q. ij. legatus. de scilicet. c. vno. li. vj. z. regula peccati. de reg. iur. co. li. s. valent penitenti uel pponenti se corrigere z sic iam corde contrito. si tamen habeat forma indulgentie. ad hoc. xvij. q. j. s. si ergo. p. quod dico quod valent indulgentie que dantur per papam uel alios vere penitentibus z confessis que erunt infra. viij. dies tamen tunc ea gaudebit cuius erit contritus. Dico igitur quod penitens gaudet indulgentia z cum hoc stat quod secundum qualitatem culpe debet penitentia imponi seu pena: sed hanc penam remittere sibi potest ecclesia per indulgentiam z tunc dicendo si tibi merita sanctorum z passionis christi ecclesia per eo intelligit satisfacere. Et per hoc iusticia simul cum misericordia consideratur: quod prius est contritio que accedit ad iusticiam sequitur indulgentia que est ad partem misericordie. ad predicta de peni. di. j. nullus debite. z per hoc est responsum ad confirmationem argumenti.

¶ Ad id quod in eodem articulo tangebatur quod productior debet esse pena quam culpa. respondeo. put. no. in predicto. c. productior. s. quod uel intelligit quantum ad penam originale peccati: uel quantum ad memoriam. s. cum ad memoriam venit peccatum quod semper homo debet de eo dolere z sic tempore productior erit pena: uel quando pena non proportionatur culpe in quantitate uel qualitate ut tunc sit productior in quotitate z sic ad mensuram iusticie reducatur.

¶ Ad secundum articulum dico presupposita etiam opinio de qua ibi vera quod in casu nostro per inferiorum non tollitur pena ad quam per superiores ordinatur. s. directe: sed ei datur unde debitum soluat ad quod per dictam penam superioris erat obligatus. Possunt etiam fugere dicendo quod per inferiores non tollitur nisi quatenus auctoritate iuris hoc ei permittitur ad sol. facit de pe. di. j. mesuram. z sic ipsius dei consensu quod dicitur: Quodcumque ligaueris etc.

¶ Ad tertium quod videtur videri fateor quod satisfactio est pars penitentie z qui non satisfacit non dicitur penitere. Sed dico quod precedere contritione iste dicitur satisfacere per quo ecclesia satisfacit regula qui per alius de reg. iur. li. vj. Ad predicta quod no. de vo. licet. i. glo. ij. z. lxxij presbyter. unde licet doctores discrepent an vnus possit per alio satisfacere z de ieiunio videantur opiniones contrarie ut patet ex predictis glo. z de pe. di. iij. penitentia est. tamen ut ibi recitatur archidia. z placet Thoma. z fuit deum petri hispani. Satisfactio habet duo in se. Primum peccatorum causas excidere z illud est in seipso: z istud non potest fieri per alium. Aliud est ipsa solutio debiti que rite potest fieri per alium z maxime in eo qui per se non potest. sic est enim videre in solutione iniurie seu debiti secularis patet per plura z patet in ista. qui. mo. toll. obli. s. j. z. ff. de solu. l. solutionem. z. l. soluere. Precedente igitur contritione per quam peccator reconciliatus est deo z per quam se abilitauit ut alius pro eo posset satisfacere hec indulgentie solvunt debitum pene ad quod peccator tenebatur: non ergo tollunt reatum quod tollere est sacramenti uel contritionis sed tollunt partem satisfactionis z solvunt id ad quod ille tenebatur z solutum intelligitur quomodo docuit sit solutum ff. de pigno. act. l. solutum. s. solutam.

¶ Ad quartum dicendum quod hec indulgentie non sunt ad destructionem ecclesie. nam per eas magis prebetur remedium magis contra peccatum vitandum tamen precedente contritione ad quam disponit ut eis quis possit gaudere z cum hac concurrat gratia gratum faciens que ex gratia quam meretur ex humilitate z pio opere: necnon assuetudine z continuatione bonorum operum: z ex hijs magis z magis ad gratiam disponitur sicut in fili dicitur contra de peccatore: z soleo dicere in illa. q. an opus addat ad demeritum in. c. si cui. de pe. di. j. quare sequitur quod de se per indulgentiam non destruitur charitas ecclesie stat tamen hijs presuppositis quod quod eas primum potest dare affectu: z primum suscipere. z per hoc etiam

am negligere alia bona opera z satisfacere penam iniuncte ei hoc esset taliter permissum z non corde contrito eas suscipere: quapropter consulendum est hijs qui indulgentiam volunt consequi ne propter eam ab omnibus penam iniuncte abstineant quibus ex indulgentia redderentur immunes a pena: tamen ex contemptu possent ligari. xj. q. iij. s. cum ergo. xxiiij. q. iij. non dum. de sen. excom. per tuas. unde dicit canon quod negligentia z superbia parit offensam z loquitur recte de contemnite satisfacere de delicto. de pe. di. j. predixerat. z hanc etiam ne facilitas venie incentiuum tribuat delinquenti. xxiiij. q. iij. est iniusta. de vi. z bone. cleri. ut clericorum. cum filibus. non ergo debet contemni penitentia iniuncta uel satisfactio propter indulgentie susceptionem. Item vtilis etiam sunt quod interdum homines sunt plus debitores quam credant de pe. di. ij. si enim inquit. de purga. cano. c. vlti. cum similibus. Ex hijs inferitur quia nescit homo an digne ad indulgentiam vadat non est minus in hijs indulgentiis confidendum ut tantum valeant quantum sonant. de quo statim dicitur.

¶ Propter hoc ergo primo quero an rite accedenti ad eas consequendas tantum valeant quantum sonant. Et primo probo quod sic prelati ecclesie possunt libere corpus christi edificare z dispensare quibus volunt quando volunt z quantum volunt. de conse. di. ij. tribus. z. c. in christo semel. ergo indulgentias concedere. tenet consequentia quia propter quod vnusquodque z illud magis. v. di. ad eius. no. de cleri. exco. latores. z ibi no. s. propter corpus christi quod est principale merita sanctorum z aliorum acceptantur ex quibus surgit facultas concedendi indulgentias: nec enim essent merita sanctorum nisi propter christum. de pe. di. iij. non mediocriter alius est v. sub. s. finis. nec merita christi nisi ratione innocentie corporis ipsius christi: unde fuit liber a contagio originalis peccati ratione cuius innocentie dicitur est agnus dei z ratione meritorum z passionis dicitur est tollere peccata mundi. unde Job. j. Ecce agnus dei etc. q. tol. pec. mundi. de conse. di. iij. nemo tollit. tunc ultra cum iste indulgentie non denunt nisi de thesauro meritorum christi z suorum membrorum per illos qui habent potestatem ipsum corpus christi edificandi z dispensandi sequitur quod libere per tales prelatos possunt concedi sicut volunt z quantum z quibus volunt z sic valebunt quantum sonant.

¶ In contrarium deus non acceptat dispensationes ecclesie nisi secundum iusticiam fiant. de peni. di. j. quem penitet. de conse. di. j. qui scelerate. z. c. timorem. z est expressum. xxiiij. q. iij. non in perpetuum sed prelati interdum indignis: z interdum inequalibus equaliter dispensant z sic non secundum iusticiam dei ergo ipse non valent quantum sonant.

¶ In hac questione dubia multi multa dixerunt ut potest colligi ex glo. Bernar. s. eo. quod autem. et ut incipiam a raynal. ipse in summa. eo. ti. fuit sibi contrarius primo dixit quod valent tantum quantum sonant. postea dixit se nescire. Quidam dixerunt quod valent quo ad delicta ignorantie. Alij quod valent quo ad penitentiam negligentem peractam. Alij quod valent quantum ad diminutionem pene in purgatorio paciende. Alij quod tantum valent quantum fides z deuotio susipientis exigit. sed dicunt hijs quod ecclesia ita pronunciat ut quoad pia fraude homines ad deuotionem z bene operandum alliciat sicut mater multa offert et promittit filio ut vadat ad scholas uel bene agat. Alij quod tantum valent secundum pronunciationem iustam non tamen recipientis indulgentias qui forte minus estimat quod dant: nec secundum estimationem dantis qui etiam forte plus uel minus estimat sed secundum estimationem que iusta est secundum mensuram bonorum pensata conditione persone susipientis z necessitate ecclesie que indiget z que vno tempore plus indiget quam alio. Alij volunt sed quasi in idem reincident quod proxima opinio quod non est mensuranda quantitas indulgentie secundum deuotionem susipientis nec secundum quantitatem eius quod datur sed secundum causas pro qua datur ex qua quis reputatur magis uel minus dignus ut eam consequatur. sed hec opiniones nimis vilificant thesaurum ecclesie nec rationi iniungunt: z earum falsitas statim patebit. At igitur hec falsitas appareat. Primum dabo definitionem indulgentie: z ipsam declarabo. Secundo aliqua presupponas circa misericordiam

Tertio ex illis inferam conclusiones et correlaria cum ipsarum probationibus. Quarto questionem solvam. Quinto contrariis seu arguentis. S. tactis respondebo. Ad dendum est igitur primo quid sit indulgentia. Etenim satis de Posti. qui satis fuit in hijs definitionibus curiosus et de alijs summis qui eas non diffiniunt. Ut ergo mihi videtur indulgentia est in hac materia sumitur h. dicitur quia nomen hoc est equiuocum prout no. Jo. an. j. co. ti. c. j. li. vj. Est remissio pene temporalis debite pro peccatis actibus penitentium non remissa in absolutione sacramentali facta a prelato ecclesie rationabiliter et ex causa rationabili per recompensationem de pena indebita iustorum declarando hanc definitionem ex qua plura dubia soluentur dico primo: Indulgentia est remissio quia omnis indulgentia talis est remissio. sed non e contra: ut statim videbis. ponitur ergo hic remissio loco generis. alia que sequuntur ponuntur loco differentiarum. Sequitur pene. hoc dicitur ad differentiam remissionis culpe que contrahitur per peccatum penam quam solus deus mediante contritione remittit de pe. di. j. §. hoc idem. 2. c. verum. ij. di. iij. nemo tollit. et ideo dicitur abusus quando quis dicitur absolueret alium uel litteras habere absolutionis pene et culpe. in clem. ij. hoc co. ti. vn. de nec papa nec creatura aliqua potest absolueret a culpa: ista enim contrahitur ex inimicitia rancore et odio generato per peccatum inter deum et ipsum hominem peccantem et ideo dicitur animam maculare. j. q. j. ventum. et quia non ex operibus iusticie sed per solam gratiam iustificari sed ex odio peccati et offense dei iuste damnatur ideo ex hac inimicitia et odio meretur homo penam eternam quam homo statim euitat cum vult. scilicet per contritionem et dolorum interiore de peccato commisso et sic per misericordiam dei se restituendo gratie dei: restituta tamen hac amicitia cum deo remanet obligatus peccator ad penam ut. S. dicebam: sed propter humiliationem et contritionem sacerdos penam eternam quam merebatur commutat in temporalem quam si non subit in hoc seculo uel non adimplet subit in purgatorio ut hec probantur de peni. di. j. si peccatum 2. c. multiplex. 2. c. vlti. xxv. di. qualis. xij. q. ij. in presenti. et facit quod no. de rapt. super eo. Super hanc ergo temporalem penam que commutata est de perpetua in temporalem per contritionem prelati habent potestatem: ut scilicet ea hic non peracta que debet in purgatorio suppleri ipsam commutent et ea non imposita rite uel non impleta debite per has indulgentias liberent ideo dicitur: Temporalis ad predicta. de peni. di. j. serpens. ibi venialis est culpa quam sequitur 2. c. xij. q. v. quomodo. xij. q. ij. anime. 2. c. tempus. Sequitur in definitione debite. hoc dicitur quia pro modo tetigi pro quolibet peccato propter inequalitates iusticie contractam debetur pena: ut etiam probatur de peni. di. j. deus definitionem. 2. c. tres sunt. et de rapt. super eo. Item dicitur ad differentiam indebite quam sustinent multi martyres que indebita non est misericordia non est huiusmodi indulgentie quia illa non remittitur nec illam est necesse remitti per indulgentias uel aliter. Est ergo indulgentia remissio pene temporalis debite. Sequitur pro peccatis. istud dicitur ad differentiam pene quam etiam circumscriptis peccatis deus aliquibus infligit saltem promiscue in hoc seculo: ut in ceco nato paulo iob et similibus. et no. de peni. di. iij. productio. nam talis pena non remittitur per indulgentiam unde precise pena temporalis debita pro peccatis est materia harum indulgentiarum. Et quia aliqua iura inuunt quem puniri etiam a deo sine culpa. ut no. in dicto. c. productio. non damnado tamen. no. per decretales. xxij. di. reuoluentes. de consti. c. ij. de priu. antiqua. et in regula sine culpa. de regu. iur. li. vj. potest dici quod deus non punit aliquem sine culpa. sed penam. i. penam infligi permittit: ut sit differentia inter penam et punire. h. tamen non super occulto dei iudicio contingit. facit quod no. in dicto. c. productio. Sequitur actualibus. hoc dicitur ad differentiam pene que infligitur pro originali que non remittitur per indulgentiam: quia illa est eterna. de cose. di. iij. firmissime. unde non remittitur illa nec mediante bea-

to uel immediate a deo. de peni. di. iij. firmissime. Est ergo remissio pene temporalis pro peccatis actualibus. sequitur: Penitentium. hoc ideo dictum quia ut. S. dictum est impenitens non gaudet indulgentia: immo interdum tales puniunt et in hoc seculo et futuro ut de Herode no. in p. c. productio. sequitur: Non remissa in absolutione sacramentali. hoc additur ad differentiam pene remissa in absolutione sacramentali quando quis scilicet confitetur et absoluitur a sacerdote et in eius arbitrium discretum satisfactum: ut enim no. in prealleg. c. nullus debite. de peni. di. j. in terdum. in contritione et confessione. tantam quis habere potest contritionem et per consequens attritionem quam maximam penam patitur quanto esset maior: que excogitari potest interdum est minor: attritio et per consequens contritio et minor: pena tamen aliqua est pena et ideo in predicta maior et minor: debet penitentia imponi a sacerdote: ubi ergo in dicta attritione uel postea per satisfactionem iniunctam quis satisfecit dicta pena est remissa in sacramentali confessione. illam autem penam sic remissam non est amplius remitti quia non sunt cause et illud quod sublatum est non est necesse amplius tolli. xxij. q. ij. quod vo non formatum. de sponsali. impuberum. ad dissoluendum. at quia interdum minor est contritio et sacerdos putat maiorem et siue putet siue non. interdum maiorem imponit penitentiam quam deberet interdum etiam impositam ipse penitens negligenter adimplet ideo hijs casibus ipse est residue pene debitor: hac ergo penam non remissam in sacramentali confessione in indulgentia remittunt et non mireris si dixi quod interdum penam seu penam minorem infligit confessor quam debeat cuius debitor est ipse penitens quod est verum etiam si ille esset paratus subire maiorem eo quam cuiuslibet pene soluende qualitas quo ad acerbicatem quantitas quo ad durationem in tempore in unoquoque tali penitente apud diuinam iusticiam definita est pena et hoc vult. c. nullus debite. prealleg. quid sic iacet. Nullus debite grauioris pene accipit veniam nisi qualemcumque et si longe maiorem quam debeat soluerit penam: ita enim impartitur a deo largitas misericordie ut non relinquatur iusticia discipline. Item non mireris si dixi hanc penam non solutam residuas siue hoc debitum solui per indulgentiam cum ex hijs que supra proxima obiectio ne dixi: tu etiam quia omne tale debitum soluitur altero de tribus modis scilicet. Uel redemptione uel luitione uel remissione. redemptione: id est elemosynarum largitione. Iuxta illud dictum: Peccata tua elemosynis redime. de peniten. di. j. quod obrem. luitione penas scilicet illas in propria persona sustinendo. vn. Job. xx. Uel quicumque fecerit. ita patuit in latrone: ut not. de peniten. di. iij. querat. quod c. aperte probat que dico. ibi dicit littera: Deum scire omnium rerum ita suppliciorum quoque scire mensuram. Et subdit: Magnam peccatum magnis diuturnisque luiti cruciatibus si quis autem punitus sit. scilicet sufficienter. Ut ille qui in lege israelite maledixerat. et qui in sabbato ligna collegerat tales postea. i. futuro seculo. Non puniri quod culpa leuis presenti supplicio compensata sit. Luit ergo peccata qui pro eis penam personaliter patitur. Item dicitur quod tollitur peccatum remissione: id est indulgentie collatione et de hac agimus ad presens. Sequitur in descriptione: Facta a prelato ecclesie. hoc ideo quia non prelatus non potest indulgentiam concedere: requiritur ergo potestas in faciente alius non valeret de iure patron. quod autem. cum concordant. Quis autem sit iste prelatus qui possit. dixi. S. in prima subiectione. et j. dicam in pluribus questionibus Probatur hec particula ultimo tacta in. c. multiplex. de peniten. di. j. ibi mediator dei et hominum homo ihesus christus hanc prepositis ecclesie dedit potestatem: hanc tamen potestatem ut dixi papa in inferioribus moderatur et potest moderari ut hic. 2. S. c. proximo. 2. S. dixi. et j. tangam. sequitur: Rationabiliter et ex causa rationabili. istud ponitur ad differentiam discipantium non dispensantium hunc thesaurum ecclesie quorum indulgentie nedum valent quantum sonant sed penitus nihil valent et hoc tangatur in argumento ad contrariam partem inducto. et. j. etia

etiam declarabitur. probatur hec particula de peniten. di. v. consideret. z di. vj. c. j. ver. caueat. z in preallega. c. non i perpetuum. xxiiij. q. iij. ibi: Sed dum indiscrete hoc agunt sacrilegij crimen incurrunt z dum precipites ad emendandum veniant ipsi quoque multo deterius cadunt. non ergo debet fieri nimis abundanter nec nimis diminute sed rationabiliter: id est secundum regulam recte rationis ut statim dicam in correlario prime conclusionis. Sequitur ultima particula: Per recompensationem de pena indebita iustorum. hic ponitur causa productiva indulgentiarum: seu ex qua surgunt. Probatur autem ista quia sicut ad diuinam iustitiam pertinet nullum malum fore impunitum etiam quantum ad eius minimam culpam: immo etiam si sit veniale. xxv. di. §. criminis. ita nec aliquod bonum est irremuneratum. ad hoc de peni. di. iij. §. illud. z. c. pium. z di. iij. §. di. cens. Adherita igitur sanctorum z mors christi malum meum: z illi purgant ne z ipsam malum remaneat impunitum z merita sanctorum z christi non sint irremunerata unde licet peccator non puniatur actualiter cui remittitur per indulgentiam tamen per penas sanctorum z christi qui saltem peccatum non fecit licet illi sancti peccauerint quia ipse peccatus non fecit: nec est inuentus dolus in ore eius. p. ma. pe. se cundo de peni. di. ij. si enim inquit. xxij. q. ij. ytem. illa pena christi pro isto intelligitur satisfacere: prelati enim ecclesie q. vnus non merebatur z iniuste sustinuit: alteri tribuit ut ille pro isto. i. pro pena isti debita satisfaciatur. deus igitur mediante eius ministro iuste z misericorditer per indulgentias remittit iuste ne illud bonum remaneat irremuneratum misericorditer: quia isti tamen penitenti mediante prelato ecclesie compesat z pro eo acceptat penas passionum christi z sanctorum z eorum merita z hoc est quod voluit ultima particula per recompens. de pe. in de iustorum Stat ergo descriptio. Indulgentia est remi. pe. temp. de. p. pec. actu. peniten. non remisse in ab. sac. facta ap. ec. ro. z ex ca. ro. per re. de pe. inde vide iustorum. Venio ad secundum. Et primo presuppono q. aliud est donatio aliud reditio. aliud dispensatio. Donatio solum respicit voluntarius in donante qualiscumque sit accipiens. l. donari. ff. de regu. iuris. de peniten. di. iij. ille rex. z ibi nota. z supra etiam tetigi. Reditio respicit debitum seu obligationem in dante z meritum in recipiente. unde si tibi reddis decem que tibi mutuauit apparet debitum tuum siue obligatio et meritum meum quia scilicet mutuauit. xiiij. q. j. quod debetur. Dispensatio vero respicit voluntarium in dispensante z dignum in eo cui fit. xliij. dispensatio z in sepius allegato. c. non in perpetuum. xxiiij. q. iij. Secundo presupponitur q. prelatis date sunt clauis ut in decret. firmiter. de summa trinita. de peniten. di. j. agite. Et licet disputetur an sit vna uel plures: ut no. xx. di. §. j. et. xxj. di. §. j. et aliqua iura dicant in plurali: alia in singulari. z decret. tanta. de excessu. prela. loquatur in plurali z in singulari: z eorum qui dicunt esse plures: alij dicant vnam que claudit seu ligat aliam que aperit seu soluit. Alij dicant vnam scientie: aliam potestatis. Alij vnam fori contentiosi seu iudicialis. Alia fori penitentialis. Alij dicant vnam tñ scilicet potestatis ad cuius exercitium iustum necessaria est scientia. Alij aliter opinentur de quo per Hosti. in summa huius ti. §. j. in pñci. Dico tamen pro modo duas esse clauis. Vna est sacramentalis. Alia iurisdictionalis. Prima est clauis ordinis quia potestatem illam: id est ea que competunt ratione ordinis non potest exercere qui non est in ordine. de summa trinita. c. j. de consuetudi. quanto. de consec. eccle. uel alta. aqua. Secunda dicitur auctoritatis uel dignitatis uel iurisdictionis z hanc consequitur quis per canonicam electionem z confirmationem uel institutionem seu aliam acquisitionem dignitatis ministerij uel officij ecclesiastici de electio. transmissam. de maiori. z obediens. cum in ecclesijs. Clauis ordinis seu sacramentali habent potestatem exercendi z operandi z ministrandi ipsa sacramenta. de peniten. di. j. Agite. z. c. fleat. z eatenus quatenus sunt

instituta eorum tamen effectus non est in ipsorum habentium potestate: nam eorum effectus est determinatus a deo secundum sensibilia elementa rerum z verborum seu formarum ab ipso institutorum seu institutarum z in aliquibus ab ecclesia spiritus sanctus illustratione z aliter non haberent effectum. j. q. j. detrahe. z. c. firmissime. de celebratio. missa. cum marthe. vbi distinguendus: z ideo nec materia nec forma est in ipsorum habentium clauis potestate quinimo ut dicebam si peruertatur alterum ipsorum non essent sacramenta z nihil ageret talis peruertens in effectu de consecra. di. iij. in synodo. de celebrationi. missa. de homine. Clauis vero auctoritatis seu dignitatis siue iurisdictionis pertinet conferre beneficia iudicare corrigere z suspendere et excommunicare necnon indulgentias concedere z totius necessarij officij exercere ministerium: in ista tamen diuersi diuersimode se habent videlicet secundum plus z minus: quia vnus maiorem habet potestatem q. alius: episcopus q. abbas: archiepiscopus q. episcopus z sic de alijs. Deus circa hanc nihil speciale statuit: sed totum in generali dispositione ecclesie z principaliter petri. z in eius persona successorum dispositione commisit per illud: Pasce oues meas. de electio. significasti. z per illud: Quodcumque ligaueris. hac potestate ipse papa officia z ministeria inferiorum disponit z ordinat: iura condit in quibus tamen condendis debent concurrere illa que habentur. iij. disti. crut autem. Quibus presuppositis in dispositione rectorum seu prelatorum z maxime pape regimine ecclesie deus dimisit non determinando in genere uel specie hoc uel illud. Et quibus infero q. licet in specie in canone biblie specialiter scriptum non sit potestatem conferendi indulgentias ad papam uel prelatos pertinere tamen ex predictis datis esse cognoscimus unde firmiter credendum est apostolos z alios sanctos patres non errasse. xj. di. quis nesciat. xxiiij. q. j. loquitur. unde hanc potestatem datam esse a christo intellexerunt apostoli z ex illorum obseruatione institutione uel doctrina in successores continuatam. xj. di. ecclesiasticarum. de celebratio. missa. cum marthe. post principium. z sic ex interpretatione z consuetudine hoc recipit ecclesia: quam ut dixi errare nequeas est credere. Fateor q. homo potest errare z erroneam legem condere: sed tunc eius lex non est lex nec tenenda: idem si talis lex ecclesiam lederet uel destrueret. xxv. q. j. sunt quidam. Et procedunt predicta tam circa spiritualia q. temporalia: verum quia de temporalibus minor cura est deo. xv. q. j. §. itaqz. vbi animalia quod quid prelati disponunt non prohibiti z a iure z per consequens papa qui non ligatur iuribus posituis z si errent dispensando illa talibus qualibus non deberent dummodo capacibus intelligitur nihilominus tenet: z ratum est q. fit ad predicta. ix. q. iij. §. sola. cum. c. sequen. vsqz ad finem. questionis. xl. di. si papa. z quod ibi no. j. q. vij. §. nisi rigor. xij. q. ij. non liceat pape. de concessio. preben. proposuit. cum similibus. q. instar sacrilegij optinet disputare an is sit dignus quem princeps elegit. xvij. q. iij. §. sacrilegium. Quibus presuppositis pro solutione questionis pono conclusiones meas. z prima sit ista: q. indulgentie concessa a prelatis ecclesie quibus hoc licet seu permittitur a iure valent ad remissionem pene debite pro peccatis actualibus dummodo rationabiliter concedatur. Patet conclusio ex hijs que modo dixi z in descriptione indulgentie. Item quia sic seruatum est ab ecclesia vniuersali. Item ex privilegio concessio Petro z in eius persona successoribus. Item ex facultate que competit capiti ea que sunt corporis distringendi. Item ex nomine quia appellantur indulgentie quasi gratie. Ex hac infero correlarium: q. si qui prelati non recti secundum rationis z iustitie normam indulgentias largiantur z sic non in personam christi: id est non ita dispensant sicut christus: uel indulgentia est nulla. uel si est aliqua ipsi tamen peccant. Prima huius alteruatiue patet quia tunc clauis errat z sic aperire non valet. xxiiij. q. j. non in perpetuum. patet etiam ex diffinitione data: quia

omnes particule diffinitionis debent concurrere cum dif-
finito. xv. q. j. merito. quare. xxix. q. j. in p̄inci. Secunda
particula correlarij patet quia fides subditi tanta esse po-
test q̄ ad illam consequendam acceptatur a deo. xv. q. vlti.
de cobabi. cleri. nostra. de conse. di. iiii. baptismi. vnde ab-
solutus a putatio prelato licz prelatus peccet tamen ex fi-
de confitens absolutionem meretur: ut legitur 2 no. de elec.
dudum. in glo. quia cum. 2 de presby. non bapti. c. ij. 2 for-
te propter hoc dixit Rayn. se nescire quantum valeret.
¶ Secunda conclusio propter argumentum ad secundam
partem inductum indulgentie alique diuersimode diuer-
sis possunt valere 2 fm 2 preter diuersitatem meritorum.
Ista conclusio patet in indulgentijs collatis ad opus inde-
terminatum puta si concederet papa. c. dies ad fabricas ec-
clesie manus porrigentibus adiutrices: quia tamen ita gau-
debat indulgentia dans libram: sicut floren. diues sicut pau-
per. Item si indulgentia habet q̄ qui fm facultates sibi a
deo collatas manus porreperit adiutrices 2 vnus habeat i
bonis. c. alius mille tantum merebitur habens mille si dat
c. quantum habens. c. si dat. x. 2 econuerso. Item si indul-
gentia habet q̄ fundans ecclesiam habeat centum dies in-
dulgentie sed conferens ad fabricam gaudeat parte fm fa-
cultates sibi a do collatas erit dare q̄ dās nimirū pl⁹ gaude-
bit indulgentia q̄ dans. l. puta quia minus habet in bonis.
Et hoc etiam casu ponderari debet cōditio persone 2 qua-
litas. Item familia 2 similia. hec declarantur ex verbis an-
tique. que habebatur in decre. ad liberandam. de iude. cui-
us verba ibi ponit 2 glosat Hosti. 2 Jo. an. post eum que
quasi ad litterā posuit nicola⁹ papa terti⁹. in litteris indul-
gentiarum concessarum transfretantibus in subsidium ter-
re sancte: quarum litterarum verba fuerunt illa. ut eiusdem
terre negotium eo libentius eoq̄ seruentius prosequi stu-
deatis quo potiorē fructum ex vestris laboribus vos no-
ueritis percepturos. Nos de omnipotentis dei misericor-
dia 2 beatorum Petri 2 Pauli apostolorum eius aucto-
ritate confisi: 2 illa quam nobis licz indignis deus ipse ligā-
di atq̄ soluendi contulit potestatem omnibus qui vexilli
dominici caractere insigniti personalit̄ proprijs sumptib⁹
in predictae terre subsidiū proficisci curauerunt. nota istud
verbum quod requirit actum. facit ad ea que dicam. j. q. xj.
¶ Plenam suorum peccaminum de quibus veraciter fue-
runt corde contriti 2 ore confessi veniam indulgemus et in
retributione iustorum salutis eterne pollicemur augmen-
tum. hucusq̄ primus casus. Sequitur secundus 2 tertius
Scis autem qui in alienis expensis intelligit hosti. eum in
proprijs non possunt accedere. In proprijs tamen illuc p-
sonis accesserint illis similiter qui iuxta qualitatem 2 facul-
tatem suam. puta non poterant nutrire equestrem: sed pe-
destrem: 2 pedestrem miserunt. Personam idoneas expē-
sis proprijs destinabunt quous personaliter ipsi non vadant
plenam suorum concedimus veniam peccatorum. Expo-
nit tamen Hosti. illud: Iuxta qualitatem 2 facultatem suā
id est fm q̄ duceret 2 expenderet si ipemet iret 2 potest tol-
lerari ista expositio ut differat a casu sequenti vbi tm̄ sunt
participes sed isti plenam consequuntur veniam. probatur
etiam. s. de vo. magne. ver. tibi pro te. 2 quod dixit: Per-
sonas idoneas. intellige ad pugnandum fm q̄ legitur 2 di-
stinguitur de vo. q̄ super hijs. nam de alijs conferentibus
subsidiū uel auxilium. statim subdit: Ite postea in eisdem
litteris sequuntur quatuor casus operum pro quibus nō in-
torum sed pro parte optinentur dicte indulgentie. vnde sub-
ditur in ipsis litteris: Quousmodi quoq̄ remissionis volu-
mus esse participes iuxta quantitatem subsidij 2 deuotio-
nis affectum eos qui licz non iuxta facultatem suam aliq̄
tamen seu aliquas personas in subsidium dicte terre pro-
prijs sumptibus destinabunt. Ecce vnus casus. sequitur si-
mul secundus tertius 2 quartus. Vel de suis bonis contri-
buent ad aliquas destinandas necnon omnes qui ad subue-
tionem ipsius terre de bonis eisdem aliqua ministrabunt

prout singulis fuerit diuina inspiratione suggestum aut
als ad promotionem presentis negotij consilium 2 auxiliū
impenderint oportunitum. In dicta etiam littera licz Hosti.
non exprimat vbi. s. papa etiam impartitur in partes ta-
les indulgentias predicantibus crucem. vides ergo ex pre-
dictis litteris q̄ plena indulgentia conceditur in certis ca-
sibus in alijs pars 2 non maior. vnde in littera directa pre-
dicantibus crucis apponit talis clausula nec tamen ex ver-
bis nostris concipiant se aut plenam in casibus in quibus
nequaquā conceditur aut maiorem q̄ concedatur indulgen-
tiam promereri. ¶ Ex predictis patet conclusio. s. data
videlicz q̄ prelati diuersis diuersimode possunt indulgen-
tias easdem concedere 2 eis possunt valere preter 2 secun-
dam diuersitatem meritorum. Nam in primis casibus in
quibus papa dat plenam remissionem peccatorum: tamen
operatio 2 subsidium est inaequale 2 sic merita diuersa. nam
plus est transfretare in propria persona 2 proprijs sumpti-
bus q̄ in propria persona sumptibus alienis: 2 adhuc mi-
nus est non transfretare in propria persona 2 suis sumpti-
bus nutrire 2 tamen hij pariter indulgentiam consequun-
tur. ¶ Item possibile est q̄ eunti in propria persona 2 suis
sumptibus minus indulgetur: quia minus peccauit. ergo
bene patet q̄ eadem indulgentia in equalibus etiam pre-
ter meritorum diuersitatem equaliter potest valere. Pre-
dicta etiam possunt probari de consecratione distincti. iiii.
nec quemq̄. versi. plane. ibi: Plane eadem gratia spiritu
alis que in beato credentibus equalis sumitur. similiter
in conuersione atq̄ actu nostro postmodum uel minuitur
uel augetur: ut in euangelio dominicum semen equali-
ter seminatur: sed pro varietate terre aliud assumitur. ali-
ud in multiformam copiam uel trigesimi uel sexagesimi
uel centesimi numeri fructuum exuberans cumulatur.
¶ Ex ista conclusione sum contentus correlarijs que col-
legit Hostiensis in predicta decretali. ad liberandam. va-
let q̄ pauperes facilius soluantur q̄ diuites: quia facilius
faciunt quod possunt. Dicit enim: q̄ deus interrogat cor
2 non manum. xiiij. questione. v. si quid inuenisti. xv. que-
stione. vj. c. primo. Item collegit q̄ sicut socij temporales
quorum vnus ponit pecuniam: alius laborem siue perso-
nam lucrum percipiunt temporale. instituta de socio. s.
de illa. sic 2 spirituales socij spirituale lucrum: scilicet ple-
ne remissionis uel partem participare possunt. ¶ Ter-
ciam conclusionem pono videlicz q̄ indulgentie non sunt
conferende nec conferuntur donatione nec redditione sed
dispensatione que mediaz viam tenet. Patet hec ex hijs
que dicta sunt in diffinitione: 2 in prima presuppositione
quod sic declaro. primo prima pars: scilicet q̄ non conse-
runt donationem: quia dato opposito concessio indulgen-
tiarum miseranda esset ex voluntate conferentis: ut tantus
valeret quantum vellet eas valere 2 illis quibus valet ut
sic esset donanti seu conferenti eas pro ratione voluntas.
Ex quo etiam sequitur illas rationabiliter et irrationabi-
liter posse concedi: 2 per consequens etiam irrationabili-
ter posse operari quoq̄ est absurdum. Item declaratur
secunda pars q̄ nec redditione quia concessio indulgenti-
arum ex parte persone cui conferunt ex quibuscunq̄ cau-
sis que circa ipsam concurrant non sunt debite nec ille cau-
se reddunt personam dignam aut condignam ad illas exi-
gendas nec ut ex merito recipiendas quia nulla talis obli-
gatio in suscipiente precessit. xiiij. questione prima. quod
debetur. Ex quo inferitur q̄ exhibitio muneris uel labor
non est causa illam causans licz possit esse causa impulsiva
2 sine qua illa nō habetur 2 hoc est ppter voluntatem sic cō-
cedentis. als enim si esset redditiō hec esset contra naturā
indulgentie que sonat in gratiam ut lit. pen. c. si. de priuil.
dudum. ij. q. ij. s. vltimo. cum similibus. Dico igitur q̄ cō-
feruntur dispensatione: nam prelatus eas concedēdo non
debet se putare donatorem vel retributorem sed dispensa-
torē dicente apostolo. j. ad Corinth. tertio. Sic existimet
nos

nos homo vt ministros christi. et loquitur de se in persona prelatorum et ibi dicit glo. deus auctor nos coadiutores nec maius nec minus arbitramur. vnde canon. dispensatio est nobis celestis seminis iniuncta ve si non sumpserimus ve si tacuerimus. xliij. di. dispensatio et in predicta epistola sequitur. Dispensatores ministeriorum dei. vbi glo. dicit: qz fm modum cuiusqz. Ad ministeria diuidimus. al enim non esset bonus dispensator: ad h. xij. q. i. dilecti sumus ibi et vididebant singulis prout cuiqz opus erat et. lxxxvi. di. no satis ibi dicit vult non effundi similes opes sed dispensari. Ex hac conclusione posset inferri correlariuz qz tantu boni possunt concedere indulgentias qz illi sunt boni dispensatores sed h non colligitur sed qz tantu bene et de hac dicam. j. qone.

Quarto pono aliam conclusionem qz ad hoc vt indulgentie valeant tria debent concurrere quibus concurrentibus tantum valent quantum sonant licet plures doctores dicant aliter vt statim dicam. Primum sic. Varietas in finem propter qz dantur. Secundum. Caritas operans cui dantur seu habitas in recipiente. Tertium. Auctoritas in dispensante seu in eo a quo dantur. refert tamen Inno. et ab. in decre. qz aut et hosti. s. c. Cum ex eo qz Guiliel. abtissiod. dicebat. vi. requiri. Primum pias ligandi et soluendi. Secundo. Necessitas loci et penitentis. puta qz no potest ieiunare vel aliam penitentiam agere. Tertio. Deuotio fidei qz credat hanc potestatem etiam penes concedentem seu ecclesiam. Quarto. Status penitentis. s. qz sit contritus. Quinto. Eius discretio. s. qz tantum detur qz quanto volet sustinere penam iniunctam. Sexto. Eius iusta estimatio. quasi non fm arbitrium ipsius penitentis tantu fiat recopensatio. Alij dicunt quinqz attendenda. s. auctoritas in conferente. idoneitas in recipiente. pietas in fine. utilitas in opere et congruitas in tempore. istud vltimu non ponit in. vi. que tetigi post Guiliel. Sed salua reuerentia doctorum patrum puto sufficere illa tria que dixi primo qz requiratur primum. s. pietas in finem ad quem dantur et est qz opus sit pium puta constructi vel conferenti ad constructiorem ecclesie vel portio vel similibus: qz al non esset ex ratio nabili ea facta ista aut pietas tunc est quando propter dei reuerentiam sit vel ecclesie que est corpus christi. iij. q. iij. engeltruda vel membrorum ipsius ex hoc inferitur qz sufficit si sit etiam pauperi. i. danti elemosinam pauperi du tam men catholico. lxxxvi. di. non satis. Ad hanc enim pietate alter alteri tenetur. v. q. v. non omnis et. c. non osculat. xxij. q. v. nimium et. c. se. et ideo propter hoc opus pium possunt concedi. Secudu. s. auctoritas. Operas cui dantur. includit tam habitatem eius qui vult suscipere indulgentiam qz eius propter quod dantur vnde oportet qz volens gaudere sit in caritate al non possit ea gaudere. xxij. q. ij. legat de pe. di. ij. caritas est vt mibi v. lxxxv. et. s. tetigi. Et aduertendum qz licet alie indulgentie requirant laborem alie ieiunia alie contribut. alie orationes vel similia tamen hec omnia habent fieri cum caritate per illud qz dixi in diffi. Tertiu qz requirit. Potestas in faciente. est planu. xxvij. vt. s. declaratum illud qz quidam addunt necessitas loci non puto necesse. qz dato qz nulla subsit necessitas vel utilitas i ope pro quo datur valebit indulgentia puta. si detur eunti ad ecclesiam et ibi dicenti vnum pater noster. Nam etiam factetur Guiliel. qz quedam sunt indulgentie qz requirunt dact pecunie quedam laborem persone quedam periculum vite et in hijs licet sit magna largitas tamen est et multa iusticia quedam honores et deuotionem et in hijs plus valet largitas qz iusticia. Item absurdum puto qz requiratur necessitas penitentis puta quia ieiunare non potest vel aliam penitentiam agere hoc enim esset contra verba indulgentie et mentem concedentis qui dicit omnibus vere penitentibus et confessis illud qz dicitur. Deuotione fidei includitur in secundo qz dixi caritas operans seu humilitas in suscipiente qui enim caret fide et caritate et per consequens etiam humilitate vbi enim sana fides non est et. lxxxij. que

stione prima vbi sana de pe. distin. i. qui domum. et distin. ij. s. euidenter. Quartum. s. Status penitentie. includitur in secundo. Quintum qz quidam dicunt qz detur tantum pro quanto valet et. est vna trusa et aperte reprobatur in indulgentijs determinantis puta danti denarium: vel que requirerunt tantum reuerentiam. Item efficaciter tollitur per id quod dictu est. s. indulgentias dari non redemptione sed dispensatione. Sextum etiam eadem tollitur ratione. s. de iusta estimat. tollitur etiam per id qz dixi in proxima conclusione de diuersimode laborantibus qui pari gaudent indulgentia. Illud qz alij addunt de congruitate in tempore potest includi sub primo. s. pietas in finem si non est congruetas in tempore et per qz pietas i finem qz finis non est debitus. Puto ergo sufficere illa tria que in principio dixi. s. Pietas caritas et auctoritas. que si concurrant recte prelati gerit personam christi et tunc absolunt et remittunt sic christus vnde dicit canon de talibus qz quibus remittunt sic christus vnde dicit canon de talibus qz qui presidentis cum interim iudicis et dei sequitur arbitrium et. q. iij. tunc vera. Et hijs omnibus infero correlative. So. questionis et dico qz indulgentie tantum valent quantum sonant singulis in caritate positis tendentibus in finem pro quo date sunt et ad illius finem sedula executione tendentibus etiam si inequaliter operantur cum in determinatus est opus puta manus porrigentibus adiutrices. nam tunc secundum qualitatem conferentis hoc est eius deuot. et facultates et subsidium indulgentiam consequitur. vnde illa vidua que duo minuta posuit in gazofilatio eque vel plus propter deuot. affectus meruit qz plura ponentes de pe. di. v. capitulo primo. xxij. questione. i. alienus et. c. odi. et. c. proieci et ibi ponit glo. illos versus. Affectum dantis pensat censura donantis Jupiter vt centum taurozum sanguine fuso. Sic capitur nummi turis amore deus. Si autem opus est determinatum tunc planum et fortius qz valent tantum quantum sonant al deciperet ecclesia fideles qz est absurdum immo quasi erroneum. Et per hoc efficaciter destruitur illa opinio qz ecclesia sua fraude decipit homines vt eos alliciat ad opera pietatis nam scribitur Job. xxij. Nunquid deus indiget mendatio vt pro eo loquamur doctos ad predicta. xxij. q. ij. nec artificioso et. c. ne quis. Item apostolus ad corinth. xv. ait. Si inanis est predicatio nostra inanis est fides nostra ergo quicunqz in predicatione falsum dicit quantum est in se fidem euacuat et per consequens mortaliter peccat et ideo talis etiam pia falsitas omnino est reprobabilis. Si enim ad sacras scripturas et. c. x. distin. Si ad sacras. vñ Augu. null. e. ducend. ad salute opitulante medatio. xxij. q. ij. pmu itaqz. Restat rñdere ad ar. s. acta i pn. q. et ar. primum probat indulgentias mensurandas secundum voluntatem conferentis et argumentum ad partem contrariam probat eas mensurandas secundum meritum cuiusqz operantis quorum vtriusqz est falsum. Dico ergo ad primum cu dicebatur qz corp. christi est principale respectu cuius surgunt indulgentie sed prelati habent liberam potestatem corpus christi dispensandi et. Dico qz licet sacerdotes rite secundum clauas ec. ordinati de sum. trini. firmiter. s. vna habentes debitam materiam. s. panes de frumento de consecra. di. ij. non oportet et. c. panis de altari et dicentes debitam formam de conse. di. ij. quia corpus possint illud consecrare quando volunt licet non debeant nisi ieiunium de consecratione distin. prima sacramenta et quantum volunt non tamen debent nisi quantum est necesse de conse. di. ij. tribus gradibus: et quibus volunt non tamen debent nisi dignis de consecra. distin. ij. panem de altari cu tribus. c. se. Dico ergo qz h potentia absoluta qz volunt consecrare quantum volunt et quibus volunt dispensare et licet inter sacrificia nullum sit maius vel dignius vt dicit. c. nihil in sacrificijs de conse. di. ij. tamen non possunt sacerdotes determinare quantum cuiqz suscipienti valeat et h est qz dixi. s. in. ij. presup. s. qz sacramentorum effectus

non est in habentium clauē potestate h̄ enim a solo deo de-
pēdet vñ nō pōt facere ēt valere illud scelerato d̄ q̄se. di. ij.
qui scelerate cū duobus. c. se. & sic licet habeant potestates
sup̄ p̄fectiōe & dispensat̄ non tñ sup̄ suo effectu: s̄ ampliorē
h̄nt p̄tātē plati sup̄ effectu dispēsat̄ indulgētiaz dūmō ser-
uentur sup̄radicta vnde se habet vt excedētia & excessa h̄nt
enim laxiorem q̄ plus possunt arbitrari super penas pecca-
torum & sic super effectu indulgentiarum vt de pe. di. i. mē-
suram. xxvi. q. vlti. h̄ sit & c. tpa & s̄. dcm̄ est q̄ super effectu
corporis xpi h̄nt & strictiorē q̄ non nisi dignius possunt tri-
buere & sic non procedit ar. ergo ad formā dicēdū q̄ nō est
similis potestas in vtriusq̄ nec similis est earum potestatus
effectus. Exemplum impositiuus etiam non sequitur argu-
mentum ac si dicam habeo potestatem comedēdi. Item
bibendi ergo possum tantum bibere quātum comedere n̄
sequitur. Itē bibo q̄ comedī ergo tñ bibo nō seq̄. Ad se-
cūdū argumētū quo dicebat q̄ deus nō acceptat indulgen-
tias nisi s̄m iustitiam potest negari illud in indulgētis vel
aliter ista iusticia potest cōsiderari dupliciter. Vno mō s̄m
iusticiam que est ex debito alio modo s̄m iusticiam que est
ex fine. primam non considerat deus in indulgētis imo
nec in cuiuscūq̄ salute ex quocūq̄ merito q̄ non ex operi-
bus iusticie que fecimus nos & c. ad hoc de pe. di. ij. si enim
inquit vnde indulgentie sic tā ex pte dei q̄ ecclesie sūt qua
simo sine quasi ex gratia. Alio modo potest cōsiderari iu-
sticia ex fine. & illa bene consideratur in indulgētis ex fine
s̄. propter quem datur & si iste finis non consideratur nō va-
let indulgentia si videlicet non sit propter opus piū vt dixi
in. iij. cōclusionē & de ista iusticia loquitur contrarium ad
formam potest dici q̄ licet in equalibus equaliter dispense-
tur per hoc non tollitur ipsa iusticia respectu finis.

Secundo principaliter quero an has indulgentias con-
cedere competat rōne iurisdictionis & si iurisdictionis qua-
lis an. s̄. persone tantum vel loci tantum vel vtriusq̄ pōe in
terminis q̄ episcopus boni. concedit indulgentiam pro pō-
te qui sit. s̄. rodananum absq̄ consensu vel licentia episco-
pi in cuius territorio sit opus illud an Bonon̄. illa indul-
gentia poterit gaudere & videtur q̄ sic s̄m opinionem illo-
rum qui dicunt q̄ concedere indulgentias est de volunta-
ria iurisdictione sed talis iurisdictione exerceri potest extra
territorium immo non requirit territoriu. ff. de adop. emā-
cipari & de offi. proconsul. l. ij. Itē hec videntur esse q̄dā
donatio ideo appellantur indulgentie. i. gratie: sed colla-
tio donatio beneficij potest extra territorium exerceri vt p̄-
batur de preben. statutum li. vi. & notat Inno. & alij post eū
de offi. lega. nouit & c. Item iste indulgentie sunt quedā ab-
solutiones a pena peccatorum: sed absolutiones tales extra
territorium possunt fieri: nam & sacerdos non dicitur habe-
re territorium immo nec forte episcopus s̄m. l. nam dicit
lex q̄ si quis episcopus pronunciauit inter clericos: iudex
secularis executioni proprie tradere debet & h̄ ideo quia
episcopus non habet potestate. realiter exequendi in aūf.
de scil. epis. s̄. si quis aūf coll. ix. Item si episcop⁹ h̄ret ter-
ritoriū ita h̄ret p̄tātē in laicos sicut in clericos q̄ tñ est fal-
sum. x. di. quoniam idem. xcy. di. cum ad verum & forte ēt
h̄ est secundum canones. q̄ episcopus non est iudex ratio-
ne territorij licet eam habeat territorio limitatam. tamen
h̄ non disputando quia non est proprie materie planum ē
q̄ sacerdos non habet territorium vbiūq̄ suum parro-
chianum potest absolueri ar. de sen. ex. sacro. & in d̄cto. ca-
pitulo nouit. Et grauat̄ dicimus q̄ ea que cause cogni-
tionem non requirunt. possunt extra territorium exerceri
quia per hoc non p̄iudicatur illi in cuius territorio fuit
ar. no. in p̄e. ab. c. nouit & ar. no. C. de episcopi & clerici. l.
omnes. s̄. si vero hinc est q̄ fertur sententia infra territori-
um & mandatur extra executioni per iudicem territorij. ff.
de re iudi. a diuo pio in prin. C. de bono. auc. in. pos. l. cum
vnus. s̄. penul. de foro compe. Romana. s̄. contrabentes
libro sexto. & sententia priuat̄ fertur intra de beneficio ex-
tra territorium existente de foro compe. postulasti. facit se

ptima questione quinta. si quis presbiter. xi. questione ter-
tia. si quis a proprio. xxxij. questione quinta preceptū. Itē
videmus q̄ quis conuenitur in loco domicilij propter rez
alibi sitam. C. vbi in rem actio. l. i. de foro compe. capitulo
& ratione delicti vt ibidem & sic principale forum est perso-
ne. vnde tutor & domicilio datus administrat bona extra
territorium suum constituta. ff. de exec. tu. propter litem
s̄. primo & ibi no. licet contrarium no. in. l. non solum. s̄. cō-
testatio & de hoc. C. vbi pe. tu. l. i. Et ex decreto iudicis do-
micilij venduntur bona extra territorium existentia. C. de
re. eorum qui sub tu. vel cu. l. magis puto. s̄. illud. faciunt
no. xvij. questione quarta in venditionibus. & q̄ no. Inno.
de priuile. pastoralis ergo suo subdito proderunt licet ex-
tra proprium territorium conferantur. Item siue dicam⁹
hunc actum conditionalem siue equiparemus actui con-
ditionali propter locum in que indulgentia confertur idē
probat̄ nam in conditionalibus obligationibus atten-
ditur tempus conditionis apposite. ff. quando ap. sit. l.
prima secunda questione. vij. s̄. biduum existentia enī cō-
ditionis purificat actum subconditione factum de sp.
Si pro te. libro sexto. Et clemen. Cum ei quem de cōces.
pre. & finis trahitur ad principium. ff. de cap. & post li. re-
uer. in bello. s̄. codicilli. Idem videtur de loco qui debet
attendī locus a quo non in quem. ff. de condi. iusta. talis de
foro compe. postulasti. Ad ista accedunt de nuncio spectā-
do de elec. dudum. i. ergo & c. Item iste indulgentie sūt
fori penitentialis quia per eas satisfactio penitentialis enu-
meratur vt supra capitulo proximo & capitulo q̄ quidam &
e. ti. ca. itulo vltimo libro sexto. & clemen. abusionibus eo.
ti. & in hijs que sunt fori penitentialis non p̄sideram⁹ locū
vbi actus sit s̄. prelatum eius qui actum facit vnde no. Jo.
xvi. questione prima capitulo primo in tertia glo. in fi. & s̄.
terigi in prima ratione. l. q̄ prelatum in cuius dioc. quis de
linquit ei non potest penitentiā imponere & econuerso di-
cit hosti. q̄ presbiter extra suam capellam vel parrochiam
potest sui subditi confessionem audire & eum absolueri.
Item confirmatur h̄ quia licet prohibeatur quis imit-
tere salcem in messem alienam scilicet iurisdictionem vsur-
pando. tamen potest bene spicas manu contere & man-
ducare. i. animas a vicij purgare & comedere. i. ecclesie i-
corporale ita exponit archi. vi. q. iij. script̄. ergo cum per in-
dulgentiam habeat aliquid iurisdictionis illius episcopi
qui Bonon̄ non vsurpetur sed anima a vicij purget Bo-
non̄ subditus illa gaudebit. Incontrarium primo ex il-
la secunda vulgata quia extra territorium ius dicendi & c.
ff. de offi. presi. l. iij. & de iurisdictione omnium iudicum.
l. fi. & videtur casus de consti. capitulo secundo libro sexto
vbi sententia spiritalis. s̄. ex cōmunicationis lata intra ter-
ritorium non ligat subditum extra territorium existentem
quare & c. Confirmatur hoc quia locus vbi confertur
actus debet ponderari ar. ff. de offi. prefec. vbi. l. fi. Item
& attenditur similiter tempus quo actus confertur. ff. de
dona. inter virum & vxorem. l. quia de re iudi. abbate in fi.
libro sexto. de sepul. de vxore & locus & tempus pibus passi-
bus ambulat. ff. si cer. pe. l. vnū. Preterea quo ad iurisdic-
tionē p̄hibent excessus quo ad rē sicut quo ad locū vt in. l.
extra territorium. ff. de iuris. om. iudi. & in p̄e. decre. n̄ra
de plus pet̄. Sed qui excedit in re nil agit in indulgētis
ar. de ex. p̄. accedētibus. s̄. c. proxi. & in decre. vlt. e. ti. li. vi.
ergo p̄ficatur quando exceditur extra locum & facit h̄ ad
ea que dicam in vltima questione. Preterea hoc videtur
supponere. c. q̄ aūf. s̄. eo. si eius ratio attendatur quia dicit
q̄ non subdito non potest dari cuius ratio quia non potest
non subditū ligare vel soluere. ergo qui non pōt ligare vel
soluere non potest indulgentias concedere sed talis est hu-
iusmodi quare & c. tenet consequentia quia ratio. l. non mi-
nus q̄ lex est attendenda. ff. de iure patrona. adigere q̄uis
l. enim ipsam ratio cōmendat. i. di. consuetudo: & ideo ra-
tio artat vel extendit. ff. de calū. l. & q̄. Et per predictam
rationem etiam inferendum videtur q̄ ex cōmunicatus v̄-
bereticus

beretens indulgentias concedere si potest quod si potest ligare vel solvere. xxiii. q. i. audiuius de pe. di. i. verbum ergo sic nec extra territorium ligare ut in pre. c. vt animarum ita nec indulgentias concedere immo facilius ligare vel soluere quam indulgentias concedere nam non subditum delinquentis intra dioec. possum ligare de rap. c. i. iij. q. vi. c. i. xi. q. iij. placuit de senten. excō. nuper et tamen non possum litteras indulgentiarum concedere non subdito quātumcūq; actum meritorium in mea dioec. exerceat vt in pre. c. q. autē ergo etc. vt sic arguam qui non potest quod est facilius et leuius non potest quod est difficilius et grauius. ff. de sena. l. qui indignas de sen. ex. cum illozum sed ligare et soluere extra territorium est leuius vt predicti et tamen non potest ergo etc. **P**reterea iura prohibent prelati ne ad alienam possessionem vel dioec. accedant et tria specialiter interdunt. scilicet iudicare ordinare vel aliqd de rebus spectantibus ad alius disponere. ix. q. iij. nullus. q. iij. nullus. vi. q. iij. scriptum. si non dubitet quod ecclesie et alia pia loca ad dispositionem episcoporum pertinent intra quorum sunt dioec. xvi. q. vij. omnes basilice ergo etc. **A**d idem quod dicunt iura quod non celebret vel predicet nisi inuitatus etc. vij. q. i. episcopi et presbiteri et in pre. c. scriptum. sexta questione tertia hanc partem licet dubius puto veram moueo: principaliter per hanc decre. a contrario quod ar. est fortissimum in iur. s. de hijs que si. a pre. cū ap. et solet dici de elec. principio in no. et prima questione prima si quia simoniacis. nam hic permittitur archiepiscopo quod possit per prouinciam concedere has litteras indulgentiarum et sic extra prouinciam videtur denegari de pre. sumpt. nonne. l. cum pretor. ff. de iudi. Sed forsitan et illud. c. respondet quod ratio dubitandi in hoc. c. non erat respectu loci sed respectu persone quia non subdito non possunt concedi vt. s. e. q. autem videlicet an archiepiscopus subditis suffraganeorum posset concedere qui licet quo ad quid dicuntur subditi non tamen simpliciter de offi. ordi. pastoralis de foro compe. roma. s. i. z. ij. libro sexto. et sic. c. non intendit disponere de loco sed de personis ergo contrarius sensus non facit. Sed iste intellectus si subtiliter attendatur non congruit capitulo quod nec in verbis requirentis nec pape respon. qui repetit verba querentis sic aliqua mentio de personis: sed de loco tantum: et ideo non est recedendum a verbis et ipsorum propria significatione. xxij. q. ij. humane aures. ff. de lega. iij. non aliter maxime vbi verba sanum et proprium possunt habere intellectum ar. ff. de au. et argē. lega. plancius de spon. ex litteris cum similibus. **V**ide amicus igitur quod fuit dubium in decre. ista certe vt mihi apparet dubium habuit ortum ex. s. capitulo proximo nam ibi papa dedit formam secundum quam episcopi possunt concedere indulgentias per suas dioec. ideo dubitauit querent an archiepiscopus possit taliter per suam prouinciam indulgentias concedere et dubium faciebat quod ipse non est totius prouincie immediatus prelati sed mediate et papa repetens questionem respondet quod tales litteras archiepiscopus potest libere per suam prouinciam concedere ergo bene resultat argumentum a contrario quod non extra. **R**estat ergo videre et hoc est principale dubium questionis an littere de quibus queritur sint concessę personis vel loco: quia si sint concessę personis videretur potuisse concedi: quia videntur esse intra et persone subditi. Si loco extra et sic non videtur quod potuerint concedi. Et dico quod de eis debet iudicari tanquam principaliter sint concessę loco et per consequens eas non potuisse concedi. nam dicimus cum tractamus de effectu rei ipsam primę cause et non remote attribuendum ff. de conduct. ob tur. causam. l. penul. no. glo. ff. re. amo. l. si naturaliter et de homici. de cetero de concess. prela. qui diuersitatem notauit Inno. de testi. testimonius. Sed aduertamus que dicitur fuisse causa principalis huius concessionis certe fauor potest fieri sicut si ecclesie data esset talis indulgentia diceretur esse ecclesie: nam fit honor ecclesie etiam dato quod redditibus habundet vt ex frequentia populi honor amplius ecclesie tribuatur hanc rationem reddidit extrauag. bonifacij habz antiquorum que loquitur de basilicis Petri et Pauli. cum ergo siue propter vtilitatem

siue honorem potest hęc littere sint concessę sibi debent attribui. vnde dicit lex. quod littere que causa mei sunt factę mee sunt. ff. de eden. pretor in prin. ad hoc quod no. xi. q. i. te quidē in supra scrip. et sic etiam videmus de facto quod hęc littere per ipsa loca impetrantur et illa solunt expensas pro eis fieri: dis necessarias et vtilitatem burfalez ex ipsis consecuntur ergo sue sunt. **C**. ad exhiben. l. si. et quod ibi no. et talibus locis pro dictis litteris consequendis dantur actiones que dantur dominis. ff. ad exhiben. l. iij. s. iter dū. **E**t si opponatur locus non est capax indulgentiarum nam caret anima rationali: ideo personis debent intelligi fore concessę. dico quod licet persona habeat effectum indulgentie tamen non inferunt cuius dicantur esse: et cui sint concessę quia hic non tractatur cui proficiunt: sed cuius conceduntur et sufficit mihi quod locus est capax illius cause propter quam littere sunt concessę. scilicet illius elemosine que datur vel illius honoris: nam dicit. l. q. illud quod ob honorem ciuitatis legatur ciuitati relinquitur vt patet de illo qui prandium legauit hijs qui certos ludos facerent in ciuitate romana quod ob honorem ciuitatis factum est legatur que tamen non comedit nec bibit et non fit capax cibi tamen quia est capax honoris ciuitati relictus esse intelligitur. ff. de lega. i. ciuitatibus. **S**imile de eo quod luminaribus vigesimo vel trigesimo legatur vel al' intuitu diuini officij legatur licet cedat personas tamen quod ob honorem electi. diuini vel ecclesie dantur relictum ecclesie intra de testa. requisiti. c. vlti. pla exempla talia possent dari vnde dico valde similia. **S**icut enī per has litteras fit remissio pene spiritualis sic et quandoque per indulgentiam vel privilegium iur vel hominis sit remissio pene temporalis. nam si quis delinquit et fugit ad ecclesiam est immunis et tamen ecclesia non est capax pene temporalis quia non potest suffragari suspendi vel decapitari: et tamen quia est capax honoris dicitur ecclesia gaudere immunitate de imu. ec. in rubro et nigro. **I**tem si conceditur privilegium ecclesie quod clerici ecclesie non possunt excommunicari dices tu quod hoc privilegium non fit ecclesie quod ecclesia non potest excommunicari certe non quia est capax huius honoris et in eius honorem datur principaliter licet ad vtilitatem et honorem etiam clericorum accedat de priuileg. cum capella. c. quoniam de verborum signi. c. pe. li. vi. **V**ide aliud simile. **P**one quod princeps qui de nouo fundat castra vel villas vt inducat homines ad illius locum habitandum sicut quotidie concedant immunitates ne soluant collectas vel tributa tamen illius loci dicitur privilegium. ff. de censu. l. i. sicut et in casu isto. **P**reterea dicta conclusio probatur alia ratione efficaci privilegium est lex licet specialis et priuata. iij. di. priuilegia. xxv. q. i. s. si. v. cum ergo et differt a. l. comuni sicut genus a spe. sed per. l. non potest quis locum non subditum includere. **C**. de sum. trini. cunctos in prin. et in pre. d. cre. vt animarum de consti. li. vi. ergo nec per privilegium tenet consequentia quod a quo remouet genus et quelibet eius spes. xiiij. q. v. penale. ff. de dona. filius in si. vnde dixit bo. in summa de priuileg. s. cui quod ille potest privilegium concedere qui potest. l. cōdere et ep. et h est rō quod et princeps in fauore ecclesie non potest privilegium concedere propria auctoritate quod si potest ei siue sup eā. l. concedere. xvi. di. bñ qdē de pñ. q. in ecclesiaz et quod ibi no. Inno. et de resti. in inte. auditis quare etc. **C**ōcludo ergo lras tales non valere. **R**estat rōdere ad tria primum quod dicitur quod concedere indulgentias est de iurisdictione voluntaria h falsus est et h negat eis ob. pma. **P**reterea c. q. aut. requirit in dāte indulgentias quod ligare possit quod actus exercet in inuitis vt no. de iudi. c. i. et i penitēte quod pñiam in iunctā a sacerdote eo inuito tenet libeter eā adimplere ar. vi. di. s. pñandū. v. q. v. no oēs d pe. di. vi. c. i. circa medius et talia recte non sūt de voluntaria iurisdictione. imo si sūt iurisdictionis potius essent pñentiose. ff. de ver. ob. iter stipulatē s. i. et i p. decre. i. de iudi. cum si. quare etc. **N**ō ob. quod dicitur quod h i qb' non pñudicat epō potest i aliena dioec. fieri h est non est vtz quod ordinare laicū maxie nō subditū si vt actus pñudicial' epō nec est actus iurisdictionis et tñ subditum suum episcopus in alia dioec. ordinare non potest alibi. ix. q. i. nullus pmas. vi. questione tertia scriptis de vsu. pal. ex tuarum clementina

quāuis de foro compe. quia vt dictum est. nedum ordina-
re vel iudicare est prohibitum. Sed que vis alia disposi-
tio in aliena diocesi maxime honorabilis vt probatur in
dictis iuribus z sic ordinare z iudicare peritus: ergo z
litteras indulgentiarum dare. Non obstat q̄ dicitur q̄
iudex intra territorium iudicat de rebus extra q̄ licet iudi-
cet h̄ est q̄ habet ius in persona z in rebus propter personā
tñ non facit executionem in rebus immo fit per iudicē vbi
sunt ipsa bona de fo. cōpe. postulasti de re iudi. pastoralis i
clemen. Non obstat q̄ dicitur q̄ indulgentie sunt de foro
penitentiali q̄ indulgentia est duplex. s. spālis z generalis
nam conceditur interdum vni tantum. s. penitenti qui con-
fiteatur prebitero peccatum a quo indulgentia remissionis
conceditur. i. sibi remittitur pena vel cōmutatur de perpe-
tua in temporalem vel de vno seculo in aliud z ista bene est
fozi penitentialis z non competit nisi sacerdotibus z suis d̄
pe. di. i. multipliciter z. c. verbum z. c. totam z. c. ille rex. s.
e. omnis. Alia est generalis que conceditur ab episcopis
z superioribus z ista est iurisdictionis s̄m cōem modus
quendi vel dignitat̄ z h̄ voluit decre. accedentibus de ex.
pre. que dicit manum extendunt ad ea que sunt episcopal̄
dignitat̄ vñ nō pprie sunt ordinis q̄ si essent ordinis forte
ita posset quilibet episcopus sicut papa q̄ talem z tantū or-
dinem habet episcopus vnus sicut alter. xxiij. di. legim⁹ z
no. xxi. di. in nouo in glo. ij. Cōpetūt igitur rōne dignitat̄
seu auctoritat̄: z ideo q̄ maior ē auctoritas in papa q̄ i ep̄o
q̄ est in maiori dignitate. xxi. di. in pn. cū si. maior est in eis
concedendis pape auctoritas q̄ aliorū. Ex hijs inferi ad
questionem an elec. confirmatus non cōsecratus eas posset
concedere de quo dicam. j. in. xvij. q. largo tñ z vsitato nō
dicim⁹ eas esse iurisdictionis spālis igit̄ z si posset fieri vbi
q̄ a suo prelato z subdito spālis tamen general̄ nō
nisi in certo loco subdito immo interdum etiam spālis nō
potest fieri nisi in certo loco. hinc est q̄ predicatores z mi-
nores deputati a dioce. ad audiendas confessiones non
possunt absoluere nisi in ciuitatibus z diocesis vbi de-
putati sunt de sepul. dudum. s. statuimus in cle. Non ob-
q̄ dicitur de actu conditionali q̄ est: est fictione iur̄ que tñ
non excedit casum istum suum vt no. l. di. setum. z maxime
ipsa fictio q̄ est contra veritatem non habet locum in spūa
libus immo semper veritas. vnde licet res iudicata pro ve-
ritate habeatur non tamen in spiritualibus ita no. ar. xxxv.
q. ix. s. hijs ita. ¶ Ex predictis soluitur questio an presbi-
teri maxime rectores prochiarum possunt indulgentias cō-
cedere videtur q̄ sic q̄ z ipsi ratione cure z ordinis vidēt
successores apostolorum. xxi. di. in nouo. xij. q. i. videntes
z ibi no. q̄ omnes fuerunt pari ratione predicti vt in p. c. in
nouo. z. xxiiij. q. i. loquitur i prin. ergo sicut petrus z per cō-
sequens papa potest vel saltem episcopi sicut z ipsi possunt.
So. licet Inno. in decre. q̄ autem videatur dicere q̄ aliq̄
dñt quēlibet sacerdotem posse q̄ aliud est litteras genera-
les indulgentiar̄ cōcedere z h̄ est iurisdictionis aliud i ab-
solutione penitent̄. puidere diuersos modos liberandi a
penitentis q̄ est officij sacerdotalis tñ puto q̄ h̄ nō possunt
nisi episcopi vel superiores per hanc decre. z. s. c. pri. z. j.
e. indulgentie li. vi. q̄ z si ipsi rōne presbiterij sunt successo-
res apostolorum nō tñ ipsi hñt dignitatem preeminentie
q̄ habuit petrus z post eum successores. xxiiij. q. i. quodcū
q̄ z. c. cum beatissimus z. c. se. illud ergo q̄ competeat il-
lis ratione ordinis presbiteri omnibus competit nam om-
nibus fuit dictum Adat. xvij. amen dico vobis quodcūq̄
ligauerit̄ super terram erit lig. z in. e. z quodcūq̄ sol. z c. h̄
ergo z isti possunt de sen. ex. a nobis. ij. f. ligare z soluere pe-
nitentias imponendo z. s. e. omnis z. c. cum ex eo. q̄ tamē
procedit quando manus eorum sunt solute. xvi. questione
prima cunctis. Alia autem que competunt ratione digni-
tat̄ non possunt z h̄ aperte voluit decre. accedentibus de
exces. prela. an autem omnes apostoli fuerunt ep̄i no. lxxvi.
di. capitulo vltimo hinc est q̄ simplex sacerdos non potest
excomunicare quia illud non competit ratione ordinis tñ
de quo no. secunda questione prima nomen z. s. de offi. oz.
si sacerdos z. c. cum ab ecclesiarum. ¶ Sed nunquid non

sacerdos dyaconus vel alius inferior potest litteras indul-
gentiarum pcedere videtur q̄ non q̄ remisso peccatorum
procedit a potestate clauis de pe. di. i. agite z. c. multiplex
z. c. verbum sed inferiores sacerdotibus nō habent clauis
de sum. trini. firmiter in fi. ad idem de conse. ec. l. al. aqua.
Confirmatur h̄ q̄ plenior fit remissi per indulgentias q̄ i
foro penitentiali sed hanc non potest nisi sacerdos ergo zc.
archidi. j. e. rōa. li. vi. videtur velle q̄ sol. episcopis h̄ cōpe-
tat z ratione dignitat̄ episcopalis huic etiam s̄m cū q̄ ele-
ctus confirmatus h̄ non pōt de hoc tamē dicam. j. in. xvij.
questioe z dicit q̄ h̄ no. hosti. in decre. accedentibus d̄ ex.
prela. dic contra per ea. que dicta sunt nam dare indulgen-
tias competit ratione dignitat̄ vel ratione iurisdictionis
que potest competere non sacerdotibus puta legat̄ nō
episcopis vel electis confirmatis. s. de elec. trāmissa vt. s.
dictum est quare zc. z hosti. h̄ tenet in summa de remis. s.
quis in fi. z dicit q̄ h̄ approbat consuetudo que est optima
legum interpret. Ad contraria dic q̄ verum est. q̄ remis-
sio peccatorum que fit per confessionem factam sacerdoti ē
fozi penitentialis sed remissio que fit per indulgentias se-
cus. Ad confirmat̄ dic q̄ procederet si fieret ratione ordi-
nis dicit tamen hosti. vbi. s. tucius est q̄ abstineant hij qui
non sunt presbiteri z vide q̄ dicā. j. in. xvij. questione. Ex
hijs que dicta sunt. s. in prima questione in diffi. indulgen-
tie saluo questionem de visitantibus ecclesiam quib⁹ con-
ceditur indulgentia. c. dierum q̄ ea gaudebit ita propin-
quus deuotus sicut longinquus licet illo plus laboret z pl⁹
expendat inueniendo probat̄ fo. p̄ predicta. Sed si data ē
indulgentia. c. dierum visitanti ecclesiam z danti denariū
dat visitans duos vel tres denarios nunquid habebit du-
centos vel trecentos dies de indulgentia puto q̄ non sed
quantum ad indulgentiam illa gaudebit tantum dās tunc
sicut vnum nisi aliud exprimat̄ in eā. s. q̄ pro singulis de-
narijs gaudeat indulgentia. c. dierum tunc enim planum
verum est tamen q̄ ille plus dans plus meretur ratio pre-
dictorum quia intentio concedentis indulgentiam fuit tan-
tum dare. c. visitanti z offerenti licet pro illo q̄ plus erogāt
bene ei reputatur a deo ad meritam vite eterne non enim
illud opus pium solum valet ad promerendas has indū-
gentias z sic ad remissionem pene vel penitētie h̄ ē ad me-
ritum vite eterne consequendum. z ideo papa Ad. in litte-
ra executoria crucis precipit predicatoribus crucis q̄ fre-
quenter exponant populis litteram qua oratur vniuersos
ad suscep. crucis quatenus licentia pro crucis suscep̄ effi-
caci promittitur illis. s. remissionem peccatorum z in mu-
nitates priuilegiorum sed etiam copiosam mercedem que
illis preparatur in celis vnde ibi indulget plenam suorum
peccaminum veniam z in super pollicetur illis salutē eter-
ne augment̄. Sed quid si quis eadez die pluries visitet ec-
clesiam z dat singulis vicibus denarium nunquid totiens
habebit indulgentiam ar. q̄ sic. Sicut enim reiterans de-
lictum grauius peccat z maiorem penā meretur q̄ semel
tantum cōmittens. vi. q. i. imitare. xxx. q. i. c. ij. z vtrobiq̄
no. sic econuerso pluries visitans ecclesiam z dans denari-
um eadem die pluries indulgentia gaudebit. Aicen. in d̄
cre. cum ex eo. s. e. z Jo. an. ibi post eum dixit q̄ sic donec
durat tempus vel dies remissionis q̄ non est concessa re-
missio solum proter iter vel denarium. Sed propter ob-
ligationē ecclesie que sic remittendo se obligat pro illo ora-
re. propterea dicit q̄ dans indulgentiam sit discret⁹. Idē
Suil. in spe. e. ti. v. quid si eadem vbi addit rationes q̄ in
beneficijs debet fieri larga interpretatio de dona cum di-
lectus. j. ti. ij. in hijs z. c. olim. Idē archidi. j. e. c. vltimo
libro sexto. d. p. m. ibi. s. in dicta decre. cū ex eo recitat bea-
tum Thomam in quarto sniarum. xx. di. q. iij. articulo se-
cundo dicere hoc verum si indulgentia sit perbennis. i.
sine alicuius temporis determinatione sed secus quantum
ad determinatum tempus datur. s. cum dicitur quicūq̄
vadit ad talem ecclesiam vsq̄ ad tale tēpus vel quicūq̄ va-
dit tali die tñ intelligitur semel tantum dans vel vadens
consequi. z h̄ puto verius ad h̄ de fi. pres. c. i. in fi. z capitu-
lo secundo libro sexto z de preben. nō pōt. ij. respōso. e. li.

Quia

Quia. s. tactum est in tertia conclusione in si. quero an eque per malos prelatos concedatur indulgentia sicut per bonos et videtur quod non. quia Augustinus dicit remissio peccatorum avari non dant que per orationem. i. per columbe gemitus datur. Et sequitur non enim feneratoribus dicit dominus si cui dimiseritis peccata dimittuntur illi si cui tenueritis tenebuntur ita legitur. i. q. i. remissiones ad idem de conse. di. iij. quomodo exaudivit post pn. facit ad predicta. iij. q. vij. in grauibz et q. dicimus quod non est iudex nisi sit in eo iustitia. xxij. q. ij. c. i. de verboruz signi. foruz. v. in omni cum si. Ad idem quod dominus ait malachie. secundo. maledicam benedictionibus vestris quod loquitur de malis prelati. i. q. i. maledicam. Preterea maius est dare indulgentiam quam recipere quia procedit ratione auctoritatis et ideo pauci eam potestatem habent ad pre. de cele. mis. cum marthe. post prin. ibi beatus est dare quam accipere: sed constituitur in mortali illam non consequitur ut. s. est tactum ergo etc. **S**o. dic contra quia etiam malus potest habere iurisdictionem et potestatem et quoadiu tolleratur ab ecclesia in officio valent que facit ratione iurisdictionis et officii sui nisi sint premissi. iij. q. vij. s. vlti. et vij. q. iij. nonne. hoc probatur per infinita iura que probant sacra et virtutes eorum existere penes malos que et si noceant ipsis malis conferentibus et administrantibus tam bonis suscipientibus vel circa quos administratur valent ut probatur immo est expressum. i. q. i. intra catholicam cum. xij. c. se. et c. per Esa. xv. questione vltima capitulo vltimo de coha. cleri. vestra unde cum iurisdictione vel potestas maxime sacramentorum non sic ex meritis conferentis prelati non remittit ex suo merito. Sed ex meritis thesauri ecclesie cuius dispensationem habet unde nihil de suo confert s. expresse tenet Ray. in summa tertia parte ad si. rubrica de pe. et remis. idem hosti. in summa de remis. idem omnes alij. **A**d contraria responde quod. c. remissionem et c. quomodo et c. maledicam quod locuntur de here. vel premissis vel tales non dant per eius merita. Sed virtute caritatis ecclesie vel per orationem quia facilius exaudit deus bonum quam malum. Sed bene dant per sacramenta et eorum auctoritatem. Sic etiam dicendum ad idem quod dicitur de iudice. s. quod non est bonus iudex vel ex vite merito. **A**d argumentum dic quod est maius conferre recipere respectu potentie s. non respectu finis. s. consequendi utilitatem. **Q**uero igitur an conferens indulgentiam ea possit iure videtur quod non. quia ut sepius dictum est. indulgentias conferre iurisdictionis est. sed quis in seipsum iurisdictionem exercere non potest. iij. q. x. c. i. ff. ad trebel. ille a quo. s. tempestuum de iure patro. per vestras cum si. ergo etc. **H**ac ratione s. tenet Specu. eo. titu. ver. quid si ipse remiserit allegat ius ne quis in causa sua. l. i. C. de solu. inquisitio. C. locati qui insulam s. fi. de insti. s. fi. Idem tenuerit Vincen. s. e. cu3 ex eo su per ver. xl. dies pro ista opinione facit alia ratio: quia si talis faciens gauderet indulgentia propria sequeretur quod pro modico facto penam posset remittere omnium peccatorum et sic impune peccaretur quod est absurdus. **P**reterea parius voluit dominus esse ligandi et solvendi de pe. di. i. verbum. j. de regulis iuris. c. i. Sed quis seipsum non potest ligare ergo nec solvere et hoc videtur placere Jo. an. i. pre. decre. cum ex eo. d. p. m. in pre. decre. cu3 ex eo. s. e. recitat Thomas quarto senten. di. xx. questione. iij. v. articulo tenere contrarium et sibi placet. Dicit enim Thomas quod indulgentia debet ex quaqua causa dari ad s. ut per indulgentiam actum prouocetur qui in utilitate ecclesie ad honores dei vrgat. Ad quod facit principium. s. i. dicte decre. cum ex eo. et s. e. quod autem. **P**relatus autem cui commissa est cura ecclesie causa utilitatis propagande non habet causam ut seipsum ad s. prouocet et ideo sibi ipsi tantum concedere non potest quia sic posset impune peccare sed per hoc non tollitur quin possit uti indulgentia tanquam vniuersi indulgentia quam pro alijs facit non obstat. s. eum quod indulgentias concedere est iurisdictionis et nullos potest exercere iurisdictionem in seipsum quia id est verum ut vtar verbis eius de actu iurisdictionis sed eis que auctoritate iurisdictionis

dantur alijs potest prelati uti tam in temporalibus quam in spiritualibus dat simile sicut sacerdos utitur eucharistia quam alijs dispensat ita et episcopus potest sibi accipere suffragia ecclesie que alijs dispensat quorum effectus immediatus est remissio pene de temporalibus. idem patet exemplum positum quis videt et operatur propter lumen quod alijs accessum. **P**er hoc respondetur ad contraria quia indulgentia non est remissio pene per modum sententie sed per modum dispensationis quam quis potest facere sibi ipsi et per. s. respondetur ad id quod opponitur quod quis seipsum non potest excommunicare. Ad predicta facit opinio arch. que pluribus placet. s. episcopum et contra facientes ligari sententia excommunicationis lata per statutum suum ut ipse no. de consti. capitulo secundo libro sexto que opinio placet **P**er de bellapar. vt no. cy. C. de sa. et auten. quicunq3 eo quod statuendo gerit personam publicam. Sed delinquendo priuatam: sed tenendo opinionem contrariam que placet Jo. an. in regula cuiuslibet de regulis iuris libro sexto in questione 2. d. p. m. in decre. i. de rap. in vltima questione et eam soleo tenere in. c. i. iij. q. vi. vbi de hoc in glo. ij. q. placet maxime per no. xciij. di. si inimicis et de sen. ex. nulli ad huc puto predicta procedere quia statutum habet effectus suum totum ex potestate iurisdictionis episcopi sed remissio pene fit que per indulgentiam habet efficaciam et surgit ex thesaurum meritorum christi et sanctorum ut sepius dictum est. unde ut voluit Thomas non est in potestate episcopi nisi ut in dispensatore qua dispensatione generaliter facta ipse ea utitur ut pars multitudinis sed ligare per statutum est ex potestate ut iurisdictionem exercere. Sed contra hoc multum facit quia non nisi subdite concedentis indulgentia gaudent ut. s. e. q. aut ipse aut non est sibi ipsi subditus quare etc. **N**ic vellem doceri quoniam ratio predicta me plurimum dubitare facit cui tantum fuga duplex dari potest vna quod satis est ad hoc ut quis gaudeat indulgentia quod negetur non subditus et per hoc facit summaris Jo. an. in pre. decre. quod autem alia so. fit quod tanquam ministrus. facit indulgentias et tanquam subditus participat indulgentia sicut dicit lex quod consul vel preses filiusfam. ap se met emancipari potest et in adoptionem dari. sicut et magistratus auctorizat. p. prius filij emancipationi et adoptioni quia hijs casibus auctori at vt consul vel preses vel magistratus. sed emancipatur vel in adoptionem datur ut ipse vel emantipatur vel adoptionem dat filium ut pater ita legitur. ff. de adop. si consul. z. l. se. et illaz rationem quam dicimus quod diuersa iura in duabus personis concurrentia si in vna concurrant eodem iure debent cenbi videt in questione quod disputauit dominus pater meus quod incipit mandauit legatus in. v. ratione prime partis que questio facit ad propositum et maxime ea que ibi tanguntur in solut. **I**tem quero an ei proffit indulgentia qui non facit actum totum licet partem pro quo data est indulgentia et per eum non fiat quominus totum faciat. verbi gratia habet indulgentia quod vere penitentibus etc. visitatibus ecclesiam et dantibus elemosinam conceditur indulgentia. x. annorum tunc vere penitens vadit visitat deo te quod tamen non habet unde possit dare elemosinam illam non dat sed omnia alia facit nunquid gaudebit indulgentia vel pone quod sume desidero ire tempore in bielei Romas non possum quod non habeo unde et mendicare irrubesco vel pater vel vros non finit vel vado vsq3 prope Romam sed exquantis causa non possum vltra progredi nunquid gaudeo indulgentia. et arguitur quod sic. quod in bonis dicimus quod votum pro opere computatur de pe. di. i. magna et di. vi. i. pn. et causa. xxij. q. v. q. v. deo et maxime cum facultas deest vel impossibilitas adest ut dicit Gratianus de pe. di. i. s. hijs auctoritatibus. v. Item votum. xxij. q. ij. pphetavit cu. c. se. et regula cu stat p eu s re. inf. li. vi. s. i casib3 pdict3 no stat p illum ergo etc. **S**o. puto dicendum s. ex pdict3 quod indulgentia s. dispensantis intentionem et formam ipsius operatur effectum suum ut probatum est. s. Item quod remota causa pro qua aliquid fit cessat et eius effectus. lxi. distin. s. hijs omnibus et capitulo nemo probi. i. q. i. quod pro necessitate et questione septima quod pro remedio cum si. Sed in casibus predictis cessat si

modo propter quem principaliter data est indulgentia. s. dati denarij vel personalis et actualis visitatio ergo etc. Ad trium dicimus q. non semp vera est. regula vt no. in p. c. magna vnde fallit quando opus est facti de eo qui mit. i. pos. c. i. vnde volens martiriū pati et nō patif nō h̄ aureolam: vt no. i. d. c. magna. Idem p̄ in penitente q. h̄ satisfacere q. licet velit satisfacere si tñ nō satisfecit in h̄ seculo tñ satisfaciet in futuro h̄ enim ex voluntate et cōtritione sit ei dimissa culpa peccati et pena eterna nō tñ temporalis de pe. di. i. si peccatū et di. vij. c. vlti. et no. de rap. c. super eo sic et bec indulgentia nō h̄ sū effectū ex sola voluntate nisi sequat opus de terminatū s̄m intentionē illā pcedentē idem in casu decre. i. de eo q. mit. in pos. cā rei seruā. de ver. signi. dilecto ides in si. ¶ Item quero an religiosi possint gaudere indulgentijs et v̄ q. non qz nō h̄nt velle vel nolle. xij. q. i. nolo et c. nō dicat. Item ipsi sunt qui debent sup. errogare de meritis suis ecclesie. xvi. q. i. monachus non docentis ergo ab alijs eis non debet superrogari. Sed indulgentie consistūt de superrogat. meritor. ecclesie ergo etc. ¶ Preterea mōachis nō debet tradi materia vagandi. xvi. q. i. placuit. i. et ij. et c. qui vere ne. cli. vel mo. c. ij. li. vi. Sed si possent sic ire ad indulgentias daretur eis via euagandi quare etc. ¶ So. dicē dum q. tam religiosi q. secularib. valent indulgentie dum modo sint in caritate et faciāt id qd. habet indulgentie dispō. n̄ enī minus sunt adiuuabiles meritis aliorum q. secularis al. sequeretur q. ex bono quis reciperet dānū: qz religio bona est. Item etiam monachus vltra meritum religiosi potest plus mereri vt dicit Inno. d. vo. scripte et facit q. no. xx. q. iij. c. ij. dixi autem d̄mōdo sint in caritate per qd. infer. tur q. h̄ debet facere d. licētia suor. prelatozum qm̄ propter bonum obedientie id q. al. v̄ bonū dimittitur. s. q. i. si ergo de testa. religiosi. i. responso. lib. 8. sexto. Et per hoc respondetur ad primum. Item dixi d̄mōdo faciāt id q. requirit dispositio indulgentie qz ea cessante non gauderēt vt. s. proxi. q. vij. si indulgentia requirit dationem denarij qz non habet proprium de sta. mo. cum ad monasteriū et in dicto capitulo non dicat. oportet q. de licētia prelati etiā illum erroget. Ad cōtrariū dicendū q. licet religiosi iter perfectionis arripuerit vt dicit Gratianus. xiiij. q. i. c. i. tñ non sunt sine peccato de pe. di. ij. si enim inquit: et ideo si ppter peccatum aliquod cōmissum religiosus est dignus al. cuius pene potest relaxari illa per indulgentiam nec est absurdum si ille qui supererog. aliquando indiget q. ei crogetur de testa. cum in officijs. Ad aliud dicendū q. propter indulgentias non debet religio dissolui maius enim bonū ē meritū religiosi q. remissionis q. fit p. indulgentiā v̄ religiosus q. iret ad indulgentiā eā dissolut. religiosi n̄ est i caritate et p. hoc non mereretur nec eā consequeretur. Itēz prelatus tali non debebat dare licētiā accedendi. ¶ Alterius quero an si pro existente in purgatorio quis vadat ad locum indulgentie animo sibi illam p̄cipiendi ipse existēs in purgatorio illa possit gaudere de existētibus in inferno nulla est questio: qz ibi nulla redemptio s̄m fides. xij. q. ij. in presenti et. s. verum cum. c. se. de conse. di. iij. firmis. me. hij autem qui sunt in celo non indigent et pro eis essent gratiarum actiones de cele. mis. cū marthe et ibi no. et. xiiij. q. ij. tempus fit ergo questio de existētibus in purgatorio et videtur q. sic qz vnus pro alio potest satisfacere vt dictū est. s. sed indulgentia ad remissionem pene operatur vt dictum est sepius ergo vnus pro alio potest indulgentiam accipere ergo non repugnat aliqd. quare nō posset accipi pro existente in purgatorio confirmatur h̄ qua ratione pro existētibus in purgatorio valent orationes ieiunia elemosine et missae que pro eis fiunt. xiiij. q. ij. in presenti et. c. pro obeū. tibus et. c. anime et. c. tempus et. c. nō extimemus. de pe. di. vi. c. i. ergo eadem ratione debent valere iste remissiones si enim minorem habet potestatem ecclesia immo maiorem in conferendo istas indulgentias q. in cōmunicando eis orationes missas et alia diuina officia ergo sic illa fiunt pro defunctis et eis pro sunt sit videtur et ista Inno. in decre. q. in te. in sua glo. pe. videtur velle primo q. non sint qz existēs in purgatorio non h̄nt iudicem in terra sed dei iudicē

cio relictū sunt allegat. xiiij. q. ij. c. i. s̄ istud. c. loquit de dā natis in inferno similiter. e. cā. et. q. c. ij. et. c. nec quisq. respō det aut ipse ad. c. tēpus et. c. anime et iura. s. inducta q. orationes ieiunia et elemosine non fiunt ratione fori vel iurisdic tionis sed indulgentie sic. Subdit ipse q. si aliquis facit ecclesiam vel peregrinatur pro defuncto in loco electo a p̄ lato. q. plus valet defuncto q. si alibi faceret subdit ipse nō negamus q. si papa faceret quin valeant defunctis Jo. an. in ipsa decre. q. autem recitat predicta verba super verbo non suo iudice. Sed subdit q. dicunt theologi q. non occurrat ratio quare ecclesia non possit communicare thesau rum suūz mortuis sicut viuis huic opinioni fortissime ob. q. dicitur ecclesiam non habere potestatem nisi existens super terram per illud quod cūq. ligaueris etc. et si legatur ecclesiaz soluisse vel ligasse sepultos vt in decre. a nobis. ij. de sen. ex. tamen vt respondit ibi Jo. an. q. hugo. car. dice bat q. illud non habet veritatem quo ad veram absolutionem vel ligamen sed est quedam declaratio ar. xxv. di. qual. Et si dicatur ergo s̄m hoc erunt inutilia ieiunia orationes ele mosine contra id q. habetur. xiiij. q. ij. non extimemus et. c. anime respondet Jo. an. in pre. decre. a nobis q. illud in suffragijs ecclesie p. que nō fit plena absolutio vt no. d. cele. mis. cum marthe in vlti. glo. Salua semper determinatiōe papali puto tales indulgentias directe non p̄desse defun ctis existentibus in purgatorio vt. i. habeant oēm effectum indulgentie q. h̄nt viui ex indulgentijs sed in directe tan q. suffragium orationis siue elemosine vel pij operis bene h̄ probatur ex dictis. Aduertendum ad declarationem p̄ dictorum q. prout dicūt theologi existens in purgatorio cum viatoribus seu ecclesia militante aliquo modo cōmu nicat qz in penis seu penalitatibus cum comprehensorib. seu cum ecclesia triumphante cōmunicant in impossibilitate peccandi cum vtriusq. cōmunicant in caritate probantur h̄. xxv. di. qualis. xiiij. q. ij. in presenti. xiiij. q. iij. bec autez vita cum si. Et hijs sequitur qz sunt in penalitatib. alieno auxilio indigent qz sunt in caritate ab alijs possunt iuari qz tamen non possunt sibi assumere penam voluntarium per quam citius admittantur ad satisfacionem et per p̄sequēs ad visionem beatorum militans ecclesia eos iuare potest cōmunicando ipsorum viuorum opera et merita et qz in eis non habet potestatem h̄ non potest per modum auctorita tis per quam directe quis iuuatur vt tales sunt indulgentia rum remissiones sed quia cum eis habet caritatem h̄ potest indirecte orādo deum p. eis elemosinas ieiunia et alia pia opera satisfactoria pro eis prestando et sic per modum suffragij possunt iuari a viuis et per consequens opera indulgentiarum facere sicut possunt et de genere bonorum talia pro eis profunt et si non directe tamen indirecte. ¶ Solet queri quid significant bec verba. c. dies de iniun ctis penitentijs relaxamus an isti dies vtilēs vel continui bec qd. potest intelligi q. querat an indulgentia solum ope retur in hijs qui sunt impediti agere penitentiaz vel citra illos qui non sunt impediti et secundum hoc bec questio est soluta. s. i. q. etiam in non impeditis prodest alius intelle ctus est. ¶ Donec q. vsqz ad tres annos singulis. vj. ferijs qz tenetur ieiunare an h̄nt remissionem annalem erit absolu tus cum in anno non sint quia nisi quinquaginte. vj. serie et per consequens prius videtur habere de indulgentia vel remissione q. sibi expediret hosti. respondit in decre. s. p. xi. q. quidam intelligunt dies esse vtilēs. Alij de cōtinuis Item q. tertij dicunt q. is est sensus verborum remitto tibi vnum annum de penitentia. i. tantum minus punieris in purgatorio q. esset si vno anno continuo egisset peniten tiam in hac vita subdit q. isti dicunt q. non credunt q. per has indulgentias generales vnus vnq. teneatur agere pe nitentiam in hac vita et dicunt q. hoc est satis equum secū dum Inno. subdit q. est tamen credendum q. deus p. om nia moderatur in pondere numero et mensura. Sapiē. xv. iuxta metam a prelato impositam dabit ante plusq. min. licet alteri plus et alteri minus nec de hoc habet conqueri qui minus habet ex quo suum recipit q. plus datur nisi h̄ oculus neq. reprehendit vt patet Adat. xx. secundū Inno. subdit

subdit pro h in. e. c. cum ex eo determinatur ibi super ver-
bo penitentialis satisfactio enervatur dicit q quot dies re-
mittuntur tot dies de iniunctis penitentis subtrahuntur
Itē super. v. xl. dies de iniunctis penitentis. dicit hic notab
q dies indulgentiarum non sunt continui sed vtilis qz cō-
putantur tantum dies penitentiales. subdit vel dic. q aliō
est querere de diebus aliud de annis quare quando d die-
bus omnino vtilis sunt & dicit q miratur quomodo aliq
contrarium somniaret. quid enim esset dicere. ego tibi sa-
cio indulgentiam de diebus quibus non teneris ieiunare
& vt compleā eius dictum secundum dicit ibi notandus q
si. xl. dies iniuncti sunt alicui pro penitentia vt. s. de spon-
dudum. c. ij. h operatur indulgentia vt illis diebus penitē-
tiam agere non cogatur. h dicit in indulgentijs dierum s
statim postea querit. Sed quid de annis nunquid sunt cō-
tinui vel vtilis respondet q sicut & quales iniuncti sunt ta-
les & sic remittit & dicit q ibi illō colligit & d hōi. c. ij. d spō.
c. ij. lxxij. di. c. fi. Cū igit nūq intelligat qtinui qz & dies
dñici & alij festivi semper intelligūtur excepti vt de 2. di. iij.
ne quis z. c. ieiunia ad fi. xxvi. q. fi. sacerdos & solet dici de
obserua. ieiū. consilium relinquatur q non sunt cōtinui s
vtilis. i. illi dies tantum de annis qui in ipsis occurrunt
ieiunabiles remittuntur ex hijs cōcludit q productior est
dierum indulgentia q annorum. **H**ec dicta hosti. quedaz
ponit Jo. an. in pre. decre. cum ex eo non bene capio nam
omnes penitentie non imponuntur ieiuniorum immo in-
terdum q singulis diebus dicat. iij. vel plura. pater noster
vel psalmos omnes vel certos penitens dicat vel q singu-
lis diebus visitet vel certis diebus talem locum vel singu-
lis diebus vel certis pascat pauperem. **I**dem in similibus
inter quas penitencias alia grauior alia. **I**tem consideran-
dum puto q littere indulgentiarum non dicunt de iniun-
ctis penitentis ieiuniorum. **I**tem considerandum & patz
ex dictis. s. q indulgentia valet eque quo ad penitētiā in-
iunctas a iur sicut ab homine & e conuerso nec potest dari
ratio diuersitatis & maxime qz hodie etiam penitentie in-
iuncte a iur sunt arbitrarie de pe. di. i. mensuram. xxvi. q.
vlti. tempora. **I**tem non occurrit ratio quare ipse indulgē-
tie non habeant suum effectum. quantum ad penitentiam
continua. sic successiuam & e contra ex quibus infero quod
vniuersim in ipsius penitentis enervandis indulgentia
non operatur q est in hac materia subtiliter aduertē-
dum. **N**one enim q solēnem penitentiam quis habet fa-
cere sibi iniunctam qz fecit paricidium vel aliam grauissi-
mā penitentiā per. vij. annos alius. vij. annis hz sexta feria
ieiunare vel dicere. iij. orationes pater nō. vel vnum psal-
mum. **E**t pone q danti denarium vel ad ecclesiaz accedēti
dantur. vij. anni de indulgentianūquid eque quilibet isto-
rum erit liberatus per indulgentiam hic dubito & ea que
dixi. s. in declaratione diffinitionis in vltima pticula & i se-
cūda cōclusionē cū suis correlarijs probat q sic tū qz h vī
nimis penitencias facere vilescere & eas enervare & nimis
prelatoz ampliare ptatē pōt intelligi sensus indulgentie q
is qui pp penitentiam sibi iniunctam a iur vel ab homine n
adimpletam satisfecisset in purgatorio per annum vel triē-
nium illud tempus remittitur illi qui ad indulgentiam ac-
cedit qz indulgetur annus vel triennium per hoc penitētia
non contēnitur & pena debita sū mēsurā delicti a deo mē-
suratur & h forte voluit vna opinio. s. tacta post hosti. nō tū
nego quin etiam sū p considerationē laboris & collatoris & me-
riti etiam per indulgentias totaliter posset enervari peni-
tentia iniuncta etiam non neglecta qz si neglecta enervatur
fortius nō neglecta. **N**unquid platus pōt facere indul-
gentias & quot diez. videtur q nō qz h non est expressus in
iur & q sanctorū patrum zc. ij. q. v. consuluit. **G**losator nō
hosti. & oēs tenēt q possit qz potest statuta perpetua facere
de offi. lega. c. vlti. **A**d idē pōt allegari d ver. signi. **E**x pte
z. c. sup quibusdā. s. fi. h ista nō multū inferat tū h puto qz
maius imperium habet ceteris & super ceteros de provin-
d elec. **S**i abbatē li. vi. & indulgentiam concedere cōpetit
irratione iurisdictionis vt. s. dictus est ergo zc. h voluit glo.
n decre. vlti. de offi. leg. lau. in decre. i. c. ti. & Juno. i. c. q

trassationes h idem tenet Spe. in spe. s. superest. in. v. col.
v. potest et indulgentias & in. v. se. Sed nūquid iur legatio
nis tractati quot dierū vbi Spe. tenet q pp reuentiam cō-
cilij in h se debz legatus alijs prelatis conformare quas ve-
lit q iur legōis nō pōt nisi. xl. diez dare indulgentiā & hoc
tutum est tenere. **N**ūquid si ep̄s & archiep̄s concedūt lit-
teras indulgētiarū nūquid pōt concedere indulgētiā dupli-
catā & primo est sciēdū qd. s. c. pri. pbibent q siue ab vno
siue a pluribus cōsecratur ecclesia littera indulgentie non
dē excedere annū indulgentie in die dedicationis in anni-
uersario autem. xl. dies & habeat numerum. xl. dierum etiā
in alijs casibus litterarū moderari tātūde etiam numerū in
metropolitano moderatur hec decre. in questione ergo di-
xit hosti. s. c. pri. q si omnes episcopi prouincie siue simul
siue successiue dēt annum q omnes habebunt tantum an-
num & quilibet episcopus intelligetur dedisse subdito suo
annum. **S**ed in episcopo & archiepiscopo arguit sicut glo.
vlti. s. c. proxi. primo q non habebunt nisi vnum annū alle-
gat de excels. pre. cum ad quorundaz & c. sane. C. de leg. nō
dubium probant h iura q non valet quod fit s. l. **I**ncōtra-
rium allegat q valet qd fit s. l. vt de prebē. dilectus. ij. nisi
dicatur q contra factum non valeat vt de preben. inter ce-
tera & qz multa fieri non debent que tamen facta valent de
iur iur. quemadmodum de pre. cuz iam dudum pro prima
opinione allegat. c. istud soluit q subditi episcopi hēbunt
bienniam alij prouintiales annum tantum Jo. an. s. c. pro-
xi. non placet h qz sequeretur q si omnes conuenirent & da-
rent annum & archiepiscopus annum q quilibet prouincia
les haberet biennium contra mentē littere. s. c. pri. **Q**uid
velit ar. j. e. c. vlti. li. vi. vbi de hoc tractat non clare appz h
plus videatur accedere ad ptem q tantum annum hēant
singuli h puto per pre. decre. vlt. j. e. li. vi. & per istud. c. idē
intelligas de. xl. diebus quos in alijs casibus ipsi episcopi
possunt concedere. **Q**uid de legato quem. s. dixi posse
concedere nunquid si concedat simul vel sepatim cuz ep̄o
xl. dies episcopi vel archiepiscopi concedere alios. xl. qz ip-
se facit auctoritate pape q facit & sedes apostolica illud
dī facere in hijs. s. in quibus habet auctoritatē de offi. leg.
q trassationem de sen. ex. nuper & notauit h glo. ij. q. v. que
dicta & facit q no. in spe. s. nunc ostendendus. v. legat. sed
ita est q si papa concederet. xl. dies essent alij ab illis quos
concederet episcopus vel archiepiscopus ergo similr & in
illis dicendū quos pcedit legatus. **I**tem quero nūquid
electus confirmatus nondum consecratus possit litteras i-
dulgentiarum concedere archi. vt tetigi. s. in. q. iij. dixit
in decre. Romana. j. e. li. vi. hosti. notasse in decre. accedē-
tibus de excels. pre. q nō. ibi tamen fatetur ipse hosti. q ep̄s
qui renunciant oneri de licentia huius electi confirmari
eas dare poterit sed postea super hoc non firmat pedem
dicēs q h ē episcopalis dignitatē nō episcopalis ordinis & ea
que sunt episcopalis dignitatē elect. qz firmat. pōt. Jo. an.
sat. prolixē ibi hanc questionē prosecquitur super ver. idul-
gentia & recitat **A**ncen. in decre. ar. si. de iudi. tenuisse q
non q maxime procedit secundum cum si talis electus
confirmatus nondum est sacerdos quid tamen velit ipse
non clare colligitur ibi tamē. d. p. m. tenet cum **T**bo. iij.
senten. xx. di. q. iij. articulo tertio q dicit q effectus claus
iurisdictionis est remissio que est per indulgentias cum ta-
lis remissio non pertineat ad dispensatiōes sacramentoz
sed ad dispensatiōē bonozū cōmunium ecclesie ideo le-
gati etiā non sacerdotes indulgentias facere possunt z. c.
di. q. iij. ar. ij. dicit q potestas faciendi indulgentias sequi-
tur iurisdictionem & qz diaconi & alij qui non sunt sacerdo-
tes possunt habere iurisdictionem vel cōmissam sicut lega-
ti vel ordinariam sicut electi ideo possunt indulgentias fa-
cere etiam licet non sint sacerdotes quis non possent ab-
soluere in foro penitentiali quia illud est ordinis indulgen-
tias autem facere pertinet ad clauē iurisdictionis non ad
clauē ordinis. **E**x quibus sequitur q electus confirma-
tus non sacerdos huiusmodi litteras concedere poterit ad
predicta facit q solet dici de absolutione ab excoicatione
q fit in foro penitentiali & illa non nisi a sacerdote fieri pōt

z alia que fit ratione iurisdictionis z illa non requirit sacerdotem ut solet dici de sen. excom. a nobis. ij. Solo hec patet ex pdictis in. iij. q. Et hijs soluit an nō sacerdoti possit cōmitti q̄ det indulgentias: Et dicēdus est q̄ sic ex quo non ē ordiis als enī non possit de 2° sec. eccle. uel alia. aqua. debebat tamē dicere si nudū ministeriū est sibi cōmissus ex parte tal' episcopi annūcio uel publico vobis indulgētiā. xl. dierū z tunc est quasi pica uel canale lapideū. j. q. j. si fuerit. uel merus executor uel denūciator. de electi. venerabilem nec obiectionē. **C** Dubitatur etiā an vacante sede caplin possit lras indulgentiarum concedere z si diceremus lras has cōcedere pcedere a ptate clauis ordinis planus eēt q̄ non possit sed fm aliā opinionem maius ē dubiū Jo. an. i. pdi. decre. accedētibz. in fi. pdicte glo. vj. placere q̄ non possit z arguēdo in pdicto decre. j. c. ro. li. vj. fatetur q̄ quidam seruāt cōtrariū in ar. p z 2° tra. possent induci que nō tantur in clemē. j. de hereti. in glo. hac lra. nā etiā non omnia que sunt iurisdictionis transeunt in. c. vs. se. sicut est de ponere abbatem uel clericū sicut no. lxxix. di. nullus epus. hoc placet Paulo ponēdo opinionē Archidia. in clemē. in palle. decre. j. de heret. h. puto quia hoc nō reperit iure cautum. ij. q. v. cōsuluit. nam thesaurum ecclesie dispensare non potest nisi is cui reperitur pmissum quare zc. probatur ex dictis. s. circa prin. Quasi superfluous est querere an vicarius uel officialis z principalis uel generalis in spiritualibus z tēporalibus: uel spiritualibz tm has lras indulgentiarum cōcedere possit? Et puto non: ar. de offi. vic. cū in generali. lib. vj. z quia ea que spirituali nota sunt digna non veniunt in generali iuris dispositione. ff. de iniur. Itē apud. s. hoc edictum etiā idē puto si aliqua possit que requirunt speciale mandatū etiam secuta clausula generali. arg. eoz que notantur de procura. c. vlti. li. vj. in glo. sed nunqd ad predicta. qd no. de preben. c. ij. co. li. in glo. ij. cum suis remissi. Nunquid inferioribus prelati de cōsuetudine potest cōpetere litteras indulgentiarum cōcedere in hac questione multū dubia breuiter arguēdo ut videatur q̄ facit dubiū videt q̄ sic quia consuetudo dat iurisdictionē. ix. q. iij. conqueitns. de offi. ordi. irrefragabili. z. c. duo simul. de c. ff. archiep. esby. c. vlti. z spāliter facit p. cal. decre. accedētibz. in fi. cum glo. sua. de excess. prela. in contrarium videtur quia illa videntur esse quasi meri imperij que nō possunt prescriptis acquiri sed tm a lege habētur. ff. de iurisd. om. iudi. l. j. de quo per Ly. C. de emanci. l. j. Cōtrarium videt placere d. p. m. in decre. cum cōtingat. de so. compe. vbi de hoc per Jo. an. super ver. iurisdictionē fm opinionē que habet q̄ consuetudo potest dare potestatem prelato ex cōmunicandi que vj cōmuni approbati z si non possit priuari ut no. Jo. an. in predi. decre. cū cōtingat. videt eadez rōne dicendū etiam in cōcessione harū litterarū ad idēz q̄ no. Posti. de offi. ordi. conquerente. de consuetudine que valet in foro penitētiā lēz q̄ talis abbas uel prelatus possit confessiones audire. dicit enim q̄ excusat cōtrariū puto qz talis consuetudo carere videtur rōne z per eam rumpere ois ecclesie disciplina. de consuetu. cum inter. Itē hoc cōpetit epō ergo nō aliū inferiori. de offi. ordi. qm in pleriqz. Item fm Inno. z Posti. in dicta decre. cū contigat. q̄ dicitur cōsuetudinem dare iurisdictionem intelligendū est de modica iurisdictione. nō enī possit concedere consuetudo inferioribz deponēdi clericos. allegat de elec. transmissam. de consue. quanto. non obstat qd dixi q̄ cōsuetudo potest dare potestatem ex cōmunicandi quia etiam illo concessio aliud in ex cōmunicandis que pōt competere inferioribz ut etiam z hominis pmissione: sed h non hōis inferioris a papa expresso uel tacito consensu quare zc. forte possit distingui inter prelatum habētem iurisdictionē episcopale uel quasi ut ille possit prescribere h ius. ar. notator in clemē. j. de reb. eccle. non alie. z aliū prelatum z in illo secus que distat licz valeat tamē primū puto verius q̄ prescriptio h non possit induci. **C** Nunquid si excedunt lre indulgentiarū statutū concilij valeant saltez vsqz ad debitum numerum statutū. Ad questionem istam facit an sententia p parte valeat z pro parte non. de qua. ij. q. vj. in .l. si quis ex pluribus

z de conuer. coniug. placet. z de indice q poterat cognoscere super. x. tm: z pnuiciavit super. xx. an saltem in. x. teneat. de qua. ij. q. vj. in .l. certa rōne. z de regu. iur. ea que fi. li. vj. Et in spec. de sen. prola. s. iuxta. ver. itē est nulla rōne quātitatis. Itē de sen. arbit. qd no. de arbi. cum tēpore. Item de donat. quod no. xij. q. ij. si quos de seruis. xvij. q. vltima questi. z de preben. dilect. z de donat. apostolice. In questione tamen pposita argumenta pro z cōtra. videre potes in regula vtile. de regu. iur. li. vj. Glo. que format hāc questionem. j. co. c. vlti. li. vj. videtur velle q̄ saltez teneat vsqz ad legitimum numerum. tum quia istud est quedam donatio. tum quia vtile: hoc est separabile ab inutili. Item placet Archidia. Jo. mo. ibi tenet contrarium q̄ in nullo valeat glo. s. c. primo. non firmat pedem. Sed Jo. an. in fine dicit q̄ hodie statur illi decre. vlti. j. co. li. vj. quasi vellet innuere q̄ in nullo tenet: hanc partem puto veram z habeat locum q̄ potuit voluit zc. de offi. dele. cum super. Ad idem littera huius. c. que dicit ita tm zc. quasi aliter nō possunt z fit eis aliter concedendi uel plus adempta potestas ergo non valeat tanq̄ factum ab eo qui non habet potestatem. j. q. vj. debitus. Alia motiua vide per predictos Jo. mo. z Archidia. in predi. decre. vlti. j. co. huius materie dubia z solutiones suppleat prudentia cuiuslibet meli^o sententis cuius correctioni cedam humiliter: obtuli in gazophylatio fideliter qd sciui. **C** Gaspe. de calde. de cretorum doctor z miles.

C Incipit repetitio excellentissimi vtriusqz iuris doctoris domini Alexandri de Antilla de Florentia super capitulo tibi qui. **C** De rescriptis. li. vj.

Tibi qui.

Repetiturus pns capitulu sub titulo de rescriptis. li. vj. Prio illud summabo: licz breuiter fieri non possit: z ppter hoc credo gloriam uel uouellatorem non summasse. Summa ergo sic: Si ex duobus impetrantibus in eadez ecclesia lras aplicas in simili gratia super primo vacatura. Secundus primo presentet z in canonicus recipiatur in prebenda vacante post receptionem primi. Presertur ipse primus hoc pmo. Idem si ante receptionem primi vacet pbenda p notificationem: indictum seu reservationem sui executoris affecta: hoc secundo. Idem in prebenda vacante ante presentationem si in litteris pmi papale decretum apponit: hoc tertio. Predicta vera nisi dolus uel notabilis negligētia pmo imputari possit: hoc quarto z vltimo. Diuidit aut fm Jo. mo. sic: quia Prio ponit tres casus in qbus pms ipetrans presertur. Secundo illos in fine moderat. Tu aut facias quatuor partes sicut quadruplicem summarū posui. Secunda ibi: Idē Tertia ibi: Quin imo. Quarta ibi: In pdictis. Etiam lra correcta. z posito casu i terminis que etiā ponit glo. Venio ad expositionem littere Tibi qui. licz quidam doctores legiste in pnomibz relatiuis copulis disunctionibz monosyllabis z iunctionibus z silibus in eoz repetitionibus cōmuniter inuent id nostro pposito non puras cōpetere: sed gramaticorum potius gramaticis ipsis relinqre disposui. Est enim meū hic iura tractare: non aut oionis partes uel participia alfaberarijs q̄rere. Simile. ergo dissimile: ut ij. di. c. iij. De prebenda. ista forma aliqui querit: ut. j. de preben. si clericus. Jo. an. Segtur. s. idē. ibi Pertinebat. de iure uel cōsuetudine fm Archidia. Affecta. idē vbum. j. de cōcessi. pben. si caplo. z cōponitur ex ad z facio mutata v in f fm deriuatores: z ponit p informare p punire uel tormentare z pro capere. vñ versus: Affecta: informat: punit: capit h tria signat. Sequit. s. gn imo. de hac dictide hic p Archidia. dicentem q̄ sunt due dictiones. scz quin z imo z scribitur per duplex m: z est aduerbium eligendi. Quisqz etiam sonat in potius. Quisqz affirmandi z sonat incerte. Quandoqz est coniunctio illatiua z valet quantum igitur. z vide qd no. de heredi. insti. l. si ita. in pma glo. vbi dicitur q̄ qñqz

¶ quandoq; ponitur p ut. quandoq; pro uel. Sequitur. s. in predictis. exponere ut in glo. Dolus. quem qui allegat pbare debet. ff. de probati. l. quotiens. s. qui dolo. C. d. do lo. l. dolum. circa quod vide qd plene scripsit Jo. mo. j. de regu. iur. scienti. z hic quo ad apostillas textus facio finez. Nec miretur aliquis si tam pauca textualia recitauit quoni am repetentem sic facere decet ut testatur mortue vocis si ue calamo. doctor meus Jo. an. in. c. beneficio. de resti. in integrū. in pn. vbi ad instructionem repetentium sic dicit. **D**iscant ergo dolentes in statu scholastico formose repete re pauca z breuia z non exquisita textualia recitare. Venio ad oppositiones z pmo oppono ptra pn. c. vbi dicit q; im petranti fuit gratia concessa. Sed cōtra quia impetratio di cit ambijcio. j. de prebē. q̄uis. j. So. ex parte concedentis dicitur gratia: hinc est q; donare videtur de concess. prebē. quia diuersitate. ad fi. De hoc tu dic ut no. de preben. re latum. Ex parte vō impetrantis dicit ambijcio in concedē te ergo loqur hic. i impetrāte loquitur contrarium. z ideo ex parte ipsius impetrantis fit restrictio: ut i dicto. c. q̄uis z. eo. ti. si pluribus. fm Archidia. Secundo oppono etiaz ad primam partem. c. inquantuz. dicit q; habens primo ca nonicatus postponitur. de. l. rescripto. ff. de mune. z bono. z. C. de consul. l. j. li. xij. z hec obiectio Archidi. qui nō sol uit. Tu dic q; in. l. rescripto. in pn. dicitur q; put quisq; de curio creatus est ita magistratum adipiscatur. Itē. l. j. de cōsu. dicitur q; inter cōsules attēdere d; qui primus fuit cō sul: sed iste secūdo impetrans pmo fuit canonicus ergo zc. Solo. dic q; ibi secundus factus decurio uel cōsul ante cre ationem pmi non habebat. pure ius ad rem. Sed hic sec? z pro textu modo bene facit predicta. l. j. in fi. de cōsul. vbi primus consul secundo patriciatum adeptus pferatur se cundo consuli qui illum in patriciatu pcessit: ita hic pri mus impetrans qui est secundo canonicatum adeptus pce fertur secundo impetranti qui eum in canonicatu pcessit z vide questionem secūdam positam super regula: sine cul pa. j. de regu. iur. in primo membro. z in solutionibus con trariorum. ver. l. j. Jo. an. Aduene quia istud cōtrariuz tra bit secum aliud z ideo oppono tertio z sic illi deletur pma prebenda vacans p quo primo est affecta quia hic sumitur afficere pro capere uel informare z sic p vno capta pro alio capi non potest. sed p secundo prius petiuit affecta per col lationem canonicatus. j. de preben. cum cui. z. c. si postq; z expressus de concess. preben. si soli. in fi. ergo debetur se cundo z non pmo. Solutio. fateor maiorem nisi aliquid pcedat affectionē q; ipsas habeat impedire: sed hic pcedebat impetratio pmi que impedit affectionem factam p se cundo habere vires ex quo ipse primus receptus est anteq̄ conferatur vacans prebēda secūdo. probatur hec solutio ex presse per id qd no. Archi. j. eo. duobus. super verbo asse cutus. z qd no. j. de concess. preben. si soli. in glo. magna. v. si autez canonicatus. vbi dicunt q; si primo mandatur con ferri z secundo collatus est canonicatus debetur prebenda primo: z tamen prius fuit affecta pro secundo q̄ pro primo scilicet per collationem canonicatus: uel possuz negare ma iorem quia non sequitur semper pro isto est affecta primo. ergo primo sibi debetur ita dicit glo. in clemen. cum ei. j. responso. de concess. preben. que incipit: Si enim. circa me dium. Sed hec solutio est eadem cum prima. quia si nihil pcederet q; impediret affectionem semper deberet ei p quo est affecta si ipsam vellet. Sed quando aliquid pcedit impediens tunc secus z sic intelligatur illa glo. alleg. **Q**uarto oppono adhuc ad primam partem de. l. pluri bus. ff. de pcur. vbi melior est conditio occupantis. ad idē s. de procur. non iniuste. sed hic conditio occupantis non ē melior. ergo zc. Solue q; hic papa voluit vtrunq; obtine re cū ordine suo: z ideo primus est potior receptus post re ceptionem secūdi ex quo in persona secūdi factum non erit perfectum. Jo. mo. z Archi. Tu dic q; cōtraria loquūtur in duobus datis eodem tempore. **H**ic vō loquimur in du obus datis successiue. **U**nde aduerte non est par ratio in p curatorib; z impetrantibus. nā si detur vnus pcurator et demū detur alias reuocatus est primus vbi aliud nō adii

citur: ut. ff. de pcur. si quis. cum. s. fi. z. s. eo. non iniuste. et j. de pcura. si duo. in pn. Etia si secundus nolit acceptare mandatum: ut ibi no. in glo. ij. z tamē in impetrantibus h non procedit: imo directe procedit cōtrarium quod appa ret quia dando fm procuratorē tollitur primus ex quo sim pliciter dantur ut dixi z tamē si detur gratia simpliciter in ecclesia z demū detur alia similis simpliciter secunda nō valet. s. eo. mandatus. z. j. eo. duobus. cum si. Apparet er go q; in pcuratore secūdo preiudicat primo: sed in impe trationibus pma preiudicat secūde ex quo apparet hic ma gis ponderari prioritatem q; ibi. **P**reterea ut dixi si eodē tempore date essent gratie bene haberet locum occupatio i. q; ille pferret qui prius presentasset: ut patet. j. eo. du obus. cū ergo cōtraria loquantur in datis eodem tempore non mirū si occupatio prodest. **P**reterea in pcurarijs si ad mitteretur vterq; posset vnus negare z alter confiteri et sic periculum iminetur ex eo quia nil valeret: ut no. in dicto. c. si duo. in glo. iij. **E**t est ratio quia dati sunt circa idem sa ctum. **H**ic vō dato q; vterq; admittatur nullum periculum iminet: quia dati sunt circa diuersas prebēdas. **U**nde si idem beneficium duob; eodem tēpore conferatur collatio vitatur: ut no. Jo. an. j. de preben. si a sede. per. l. duo sūt titij. ff. de testa. tutela. ff. de reb; dub. si fuerit. ad hoc. j. de elect. c. ij. Apparet ergo q; magna est differentia inter pro curatores z interpretantes Alexander. **Q**uinto oppone adhuc ad primam partem vbi dicit q; gratie fuerūt similes quia primus non habuit clausulam non ob. q; pro alio quia sibi necessaria non fuit. **S**ecūdo vō necesse habuit eas ha bere: sed gratia hñs clausulam est dissimilis ab illa que nō habet: ut no. Jo. an. j. eo. duobus. super verbo eligeret. er go zc. So. potuit esse q; vterq; habuit clausulam: quare ali? prius fuerat receptus auctoritate eiusdem pape z prebēda habuerat iuxta veram opinionē. Jo. an. in dicto. c. duobus in fi. **U**el dic q; licz pmo nō esset necessaria clausula ad cau telas impetrauit. **U**el dic q; habuerunt similem gratiam: quia vterq; sup canonicatu z pbenda. **I**tem vterq; habuit similem executores. **Q**ualiter autem dicatur dissimil no. in dicto. c. duobus. **N**ō ergo habuerunt eandem gratiam sed similes. **O**mne aut simile est dissimile: vnde dicit Jo. an. j. de preben. non potest. super glo. pone. allegando di ctum Bar. q; similitudo est rerum singulariū uel differen tium comparatio: vnde in illa non requiritur q; res tota sit toti rei similis: sed in eo ad quod conferitur. **V**enio ad questionem z circa primam partem quero de qua receptione loquatur mandatum executori ut recipi faceret. Jo. an. su per ver. recipi. dicit sic loquitur de receptione que tribuit ius que dicitur collatio. sic. s. eo. cum aliquibus. hoc dico dicit ipse p id qd no. in vltima glo. huius partis: hec sunt eius verba. intelligas in glo. ergo si. que glo. clarius debuif set formari ut inferius patebit. **S**ed ad hui? intelligentias scias q; quedas est receptio iuris: quedam facti. **R**eceptio iuris per quam ius tribuitur. i. q; papa nō contulit canoni catum sed mandat q; conferatur. **S**i vō contulisset tūc illi qui reciperent dicunt de facto recipere q; iam de iure ha buerat canonicatus in curia. **E**t ideo queratur secundo cir ca hoc aut in talib; receptionibus sint vocandi absentes: z an debeant fieri collegialiter: de hoc no. Archi. z Jo. an. j. de prebē. cum in ecclesijs. z de cōcess. preben. si capitulo. z. s. de rescript. eam te. sup glo. ar. qd z de postula. prelat. bone. ij. super glo. z ideo. **E**t scias q; si nos loquimur de re ceptione que fit p capitulum non ad mandatum alicui? hic nullū dubium quod debent vocari absentes: ut est casus. j. de pben. cum in ecclesijs. z debet fieri collegialiter. **S**i vō fit receptio ad mandatum superioris tūc dicit Archi. s. q; absentes nō sunt vocandi z nō intelligit nisi de illa que tri buit ius. **E**t dicitur collectio de qua z hic loquimur z huic dicto nō videt assentire Jo. an. i dicto. c. si capitulo. **S**i da ret mihi licētia illud dcm nō placet simplr. vñ dico in tali receptione vocādos absentes: sed nō oēs. sed tot q; cū pnti bus faciāt duplo mai? re partē uel saltē maioret; partē. **Q**d pbo: q; mandatū superi? vult q; illi qui recipiūt recipiant de iure. hinc ē q; dicit receptio iuris ut. s. dcm est: ergo fm

iuris dispositione debet fieri, sed de iure si receptio debet fieri collegialiter et in eodem ut inferi dicitur. Collegium vero non residet in minore parte in casu non concessio ergo etc. Sed dicitur quod si supra dicta non solum debeant tot vocari quod faciunt maiorem partem: sed omnes ex eo quod intentio mandantis est quod receptio de iure aliter est ut vocetur omnes per predictum. c. cum in ecclesijs. ad quod dico quod licet illa opinio possit defendi si quosdam tibi tamen non placet. per quam tamen optime facit quod non. Jo. an. j. c. duobus sequens in glo. ad quam. ubi dicit quod ad illam primam electionem vocabuntur abientes. sed dicit quod illa prima electio de iure eodem procedit per illum textum: licet necessario tenentur sicut ergo quoniam proprio iure recipiunt tenentur vocare absentes: ut in. c. cum in ecclesijs. et tamen ius necessitat eos ad recipiendum ut ibi tenentur vocare ad illam primam electionem. Unde dico quod intentio mandantis est quod talis receptio fiat de iure i. taliter ut ius tribuat et valeat. sed certum est quod ex quo est facta per maiorem partem valida est quod apparet quod etiam si fieret a maiori parte capli. propria auctoritate non vocata minore minor potest illam ratificare ut dicit glo. in predicto. c. cum in ecclesijs. per. c. quod sicut. de electio. ergo apparet quod valuit aliter non possit ratificari. e. ti. auditis. non ob. quod etiam illi qui non fuerunt vocati possunt facere cassari receptionem ut dicit glo. predicta: quia dico illud verum quando recipiunt propria auctoritate sed hic recipiunt mandato superioris quod necessario eos astringit ad receptionem certe persone: et isto casu procedit dictum Archiepiscopi. sed si minor presens non vocatis tot quod faciant maiorem partem recipiat etiam ad mandatum superioris hic receptio non tribuit ius quia fuit nulla a principio. Cum ergo mandetur caplo ut recipiat: capli autem consistat in maiori parte. quod quod fit a maiori parte intelligitur factum a toto nisi minor ostendat iustam causam. l. j. di. apostolica. de electi. cum inter canonicos. in pn. de hijs que fi. a maio. par. ca. c. j. ff. ad municipa. quod maior. in minori vero non consistat apparet quod tot debet esse quod capli faciant. et per ista opi. quam teneo optime facit quod non. Jo. an. j. ne se. va. c. vno. §. si. super ver. statuto. ubi ponendo questionem Bar. brix. dicit quod si papa mandat episcopo et caplo quod iustitiet. p. de preb. si capli in iure stuit absente episcopo non valeat et tu dicit quod episcopus presens non possit contradicere caplo. Demum subdit quod illud deus intelligitur in investitura quod dicit collatio: sic et in proposito cum nos de receptione que dicitur collatio: ergo sicut ibi illi quibus scribitur debet adimplere mandatum non obstante absentia sic et hic ille cui scribitur debet adimplere sed caplo scribitur: capitulum autem non consistit in minori parte in casu non expresso ut. s. dixi. sed in maiori ergo maior pars saltem debet esse presens. Si vero receptio esset facta ut quia papa contulit canonicatus in curia tunc dico neminem vocandum fore. An autem debeat fieri collegialiter receptio que fit ad mandatum superioris? Dicitur quod si loquimur de receptione que tribuit ius. i. quando non fuit collatus canonicatus in curia tunc necesse est quod fiat in eodem siue collegialiter ut dicit Archiepiscopi. in dicto. c. si capitulo. et Jo. an. post eum et Inno. in predicto. c. caute. et Jo. an. super glo. ordina. quod. Si vero collatus est canonicatus in curia ita quod ista esset receptio facta tunc non est necesse quod fiat collegialiter: sed singulariter potest fieri si per predictos. Tertio quero adhuc circa primam partem qualis fuerit iste executor. an punitivus an compulsivus. Glosella super ver. puideret vult quod sit punitivus per illud verbum puideret. Sed adverte quod si istam glosellam revolvit intellectus istius primae partis et glo. que incipit: Ergo si prius de qua. s. metionem feci et glo. magre. j. de concess. preben. si soli. ante medium. et glo. decre. si caplo. que incipit: Contra tractat de intellectu istius. c. Circa quod advertendum est quod si executor est datus ad puidendum statim per presentationem factam ei ad quem spectat collatio affecta est prebenda. sed secundo si ad compellendum ut iuribus vulgaribus si caplo. et si soli. j. de concess. preben. ita quod collatio postea alteri facta non valet. fingamus ergo quod secundus impetrans primo presentavit et receptus est demum secundo loco primus presentat sed non recipitur ante cuius receptionem vacat prebenda que conferatur secundo tenet ne collatio ut dixi glosella. ergo si videtur velle quod sic et idem predicta glo. de cre. si soli. ante medium. ver. in secundo casu et idem vult ista

littera a contrario sensu. ex quibus apparet quod requiritur receptio in canonicum facta de primo impetrante ad hoc ut non valeat collatio facta secundo et hoc idem innuit glo. antep. istius. c. et sic non sufficit presentatio sola sine receptione et hinc eundem intellectum sentire etiam videtur quedam alia glo. per di. c. si soli. que incipit: Et tunc si dicamus quod illud aliter positum in eadem glo. determinet casus alios istius. c. excepto. §. quin imo. verum tamen illa glo. aliter possit intelligi. §. quod illud aliter referatur solum ad predictum. c. si soli. eandem sententiam sentit Compo. de rescript. caplin. et Jo. an. ponit super ver. mandatum. ubi dicit sic. sed si prebenda ante receptionem ipsius primi iam esset collata secundo prius receptor: valeret collatio et sic ponderat receptionem: eundem intellectum sentit glo. j. §. idem. que incipit: Et post. que vult quod in secundo rursus. s. in predicto. §. idem presentatio fuerit facta et tamen per illum. §. patet quod requiritur processus executoris et sic sola presentatio non sufficit. sed ad istam glo. potest referri ponderi quod loquitur de presentatione facta executoribus sed ut dixi hoc est dicere contra casum decre. si caplo. j. de concess. preben. ubi sola presentatio in tantum afficit quod alteri postea facta collatio non tenet. Et loquor de presentatione facta ei ad quem spectat collatio: non autem executori: et quod talis presentatio sufficiat etiam in casu nostro expressit vult glo. j. eo. c. §. idem que incipit: Sed ad quid. Ex quibus contrarietatis remanet tremulus huius decre. intellectus. Super quo auxilio premisso inuocato dico quod si ad finem istius prime partis ubi autem tuam receptionem subaudiatur vel istarum presentationem cessat omne contrarium et tunc ad glo. ergo si respondebo quod ex quo prebenda iure collata secundo antequam primus presentaret per consequens fuit collata prius recipere ipse primus et sic intelligatur illud prius. i. ante presentationem. ad glo. c. si soli. ubi dicit. si autem tempore receptionis primi addam et presentatio nis. nam ista optime compatitur quod presentatio et receptio facte fuerint eodem die vel tempore non sumendo tempus strictissimi: sic etiam faciam de glo. antep. huius. c. nam ibi dicitur dicit sed primus erat receptor dicam vel presentaverat vel dicam quod ibi et in fi. istius prime partis cesset argumentum a contrario sensu. quia contrarium reperitur in iure. sed hoc male possit sustineri maxime per alleg. glo. c. si caplo. que incipit Contra. cui responderi non potest. et ideo ut non daretur vel improperetur tot glose sed salve proprie iaciant dico aliter in intelligendum istud. c. scilicet quod receptio in canonicum sit necessaria ad hoc ut non teneat collatio facta secundo impetranti nec sufficiat sola presentatio litterarum. et si dicatur qualiter mandetur ad. c. si caplo. j. de concess. preben. iuncta glo. que hic ponitur super ver. puideret. dico quod si subtiliter intelligatur iste textus hic non dicitur quod iste fuerit executor ad puidendum simpliciter sed dicitur quod ipse executor debebat recipi facere in canonicum et sic in hoc fuit executor ad compellendum demum dicitur et de prebenda puideret in hoc fuit ad puidendum. cum ergo executor puidere non possit de prebenda nisi primo fecisset impetrationem recipi ergo apparet quod potestas punitiva executoris non habet vires nisi post illam receptionem et sic non potest operari effectum nisi post illam receptionem. Probatur hoc per id quod non. Jo. an. et Archiepiscopi. in casu converso. j. de preben. si clericus. ubi dicunt quod executor datus ut tibi puideat de prebenda et postea me faciat recipi in canonicum non potest antequam tibi conferat prebendam me facere recipi in canonicam propter formam mandati servandam. j. de preben. cui de non. cum sibi. sic et hic antequam me faciat recipi in canonicum non potest puidere de prebenda. Non ob. si forte dicatur quod ibi ponitur verbum postea hic non quod illud postea nihil operatur quantum ad hoc per ordinem iste cui statur in dubio. j. de elect. si quis iusto. cum concor. ubi signatis. et j. de preb. mandato. cum concor. Probo fortius iste textus debet intelligi in pn. de receptione que habuit ius et iuridice consistit: ut. s. dictum fuit per Jo. an. Sed si executor prius conferat prebendam quod eum faceret recipi in canonicum per collationem prebende intelligitur. s. conferre etiam canonicatum: ut not. Archiepiscopi. j. de preben. si clericus. j. rursus. ita quod postmodum non est necessaria receptio nisi de facto si eius ergo sequeret quod iste textus loqueretur etiam de receptione facta quod est falsum

falsum: ut. s. dixi. et hoc vult hic Jo. an. dñ dicit in pñ. ali-
quādo quertit forma ista: ut. j. de pben. si clericus. Sed cū for-
ma capli si clericus sit ut pñs pvideat de prebēda et postea
faciat recipi in canonicū sequit q̄ cum hic quertat pñs de
bet facere recipi et demū pvidere et sic ante receptionē nul-
lam potestatem habet. pvidendi sicut si esset datus in die ul-
sub conditione ad pvidendum de prebēda non dubiū q̄
ante diē uel cōditionē p̄videre non posset per psequēs
ante diē uel cōditionē teneret collatio facta p caplm̄ quia
potestas sua ad diē refertur sicut dicitur de impetratōe
j. c. primo. faciat qd̄ no. j. de offi. deleg. cum plures. i. glo.
fi. et sup̄ ea in suppletionē que incipit: Facit qd̄ no. P̄re-
rea que est ratio q̄re dato executorē ad pvidendū per pre-
sentationem tollitur ptās ordinario pvidendi. nō est quia
papa dando talem executorē videt ad se uel suum execu-
torē pvisionem reuocare: ut no. j. de pces. pben. si caplo.
in. iij. glo. et in clemē. si de beneficio. in glo. determinat. de
pben. Sed cōstat q̄ anteq̄ executor iste faciat recipi in ca-
nonicum pvidere nō potest ut pbatum est. s. ergo ad eum
nō est reuocata ptās: et sic vsq̄ ad receptionem in canonicū
remansit potestas apud ordinariū collatorē. cū ergo contu-
lerit secūdo impetranti tenet collatio. Restat modo respō-
dere ad glo. hic positam super vbo pvideret. que innuit q̄
iste fuerit executor ad pvidendum. dic q̄ glo. verum dicit
q̄ iste est executor ad pvidendū in secunda parte. s. de pre-
bēda: sed non in p̄ma. s. canonicata. vnde ista glo. non fuit
signata sup̄ verbo recipi faceret sed sup̄ ver. pvideret. non
obstat qd̄ sequitur in glo. q̄ alius est casus istius. c. p̄mi a
casu. c. si soli. per qd̄ videt q̄ si in. c. si soli. fuit executor ad
cōpellendum: ergo hic fuit ad pvidendū: quia dico q̄ hoc
non sequitur. dico ergo q̄ glo. verus dicit q̄ alius est casus
scz quia in. c. si soli. fuit executor datus ad cōpellendū in to-
tum. sed hic fuit p parte ad cōpellendum et pro parte ad
pvidendū: et sic exp̄sse dicit Jo. an. in dicto. c. si soli. in pñ.
vbi tractat plenā materiam executor. scz q̄ in isto. c. execu-
tor. fuit partim ad cōpellendū: partim ad pvidendum. idē
dicit in dicto. c. si caplo. p̄allega. glo. contra q̄ etiā soluere
videtur p̄trariū istū. c. ad illud qd̄ hic fuit scriptū solū exe-
cutorib⁹ ibi caplo et executori et sic innuit illa glo. q̄ si exe-
cutori soli ad pvidendū scriptū esset q̄ per solam p̄ntatio-
nem non afficeretur p̄bēda. hoc tamen nō credo p rationē
quam ibi reddit alia glo. que incipit: Istud dixi. s. ver. pre-
terea. vnde dico q̄ si hic fuisset datus executor simpliciter
ad pvidendum sola p̄ntatio sufficeret. et est ratio quia quā-
do scribitur soli executori ad pvidendū fortius tollit po-
testas collatori q̄ quando scribitur collatori et executori. s. z
qualiter respondet ad glo. j. s. idem. que incipit: Sed ad
qd̄. Dico q̄ illa glosa in se vera est in qualibet parte. P̄ri-
mo enī glo. dicit q̄ sola p̄ntatio sufficit per. c. si caplo. ergo
refert se ad illū casum: sed fateor q̄ in casu illi. c. sola p̄nta-
tio sufficit quia executor simpliciter fuit ad pvidendum. hic
vō secus ut super. dicitur fuit. Demū glo. soluit q̄ p̄ntatio
facta ei ad quem spectat collatio sufficit et hoc silr̄ verum est
habito respectu ad cōtrariū q̄ fuit formatus. s. ad. c. si capi-
tulo. vnde dicit glo. ut ibi. nō aut̄ dixit ut. s. j. r̄iso. et sic non
dixit q̄ in hoc p̄mo r̄iso. p̄sentatio sufficeret sola. demū
dicit q̄ p̄sentatio facta executori soli non sufficit ut hic et
hoc etiā vern⁹ est in se: ut no. in predicto. c. si caplo. Sed si
tu dicas ergo glo. innuit q̄ hic fuit facta p̄ntatio soli execu-
tori et q̄ si fuisset facta ei ad quem spectabat collatio illa sola
sufficeret. Fateor q̄ hoc argumenū potest sumi a cōtrario
sed dico q̄ cum tēpore p̄sentationis esset adhuc ad cōpel-
lendū ut. s. dictū fuit reperitur casus contra istud ar. a p̄no
scz p̄cedm̄. c. si soli. ergo illud ar. non p̄cedit et maxime in
glosis. Quero circa secūdā partē ponamus q̄ executor re-
seruavit s̄m q̄ ibi dicitur in versu. seu. demū morit̄ ad quē
spectabit collatio ipsius prebēde. Dic q̄ ad papā cui⁹ au-
ctoritate facta fuit reseruatō s̄m Archi. qui allegat qd̄ no.
Inno. de iur. pat. cum dilectis. et de appella. ut nostrū. Jo.
an. Quinto q̄ro circa vltimā partem quādo dicit p̄m⁹
impetrans negligens ita q̄ p̄bēda debeat secūdo? Glo.
fi. r̄idet ad hoc per. c. si clericus. j. de pben. Sed ista non ē

responsio quādo: quia illud. c. hoc nō dicit quando dicitur
negligens sed est allegatio q̄ negligentia noceat. Archidi.
vō dicit q̄ hoc quod de negligentia dicitur debet intelligi
et glosari per id qd̄ no. s. eo. c. capitulum. in glo. et j. ver. alij
dicūt. et de testi. venies. ij. in glo. sed quare. et qd̄ no. Inno.
eo. ti. mandatum. in p̄ma glo. in p̄in. et in fi. Et qd̄ no. Inno.
sti. in summa. eo. ti. s. qd̄ cui. ver. quid si abbas. Remittit
tñ ad decre. si clericus. Lapis hic super ver. in p̄dictis di-
cit q̄ istud ver. in p̄dictis: respicit omnes p̄dictos casus.
cuius cōtrariū tñ videtur velle Jo. an. j. eo. duob⁹. super
glo. antepenul. circa si. magne. supple. ver. ante. ver. hinc.
glo. vbi dicit sic. vnde nec resumūtur superiores casus. sic
s. eo. tibi qui. in fi. Sed dic q̄ illud facit pro. q̄si dicat Jo.
an. q̄ hic resumūtur oēs sup̄dicti casus p̄ istū finem. ibi. s.
in. c. duob⁹ nō. et sic illud sicut non reddit similitudinē negati-
uam: nec determinat illā negatiuā nec. sed determinat ver-
bum resumūtur: quasi dicat nec resumūtur hic casus supe-
riores sicut reassumūtur. s. eo. tibi q̄. in fi. als ex locis. De-
terioratur ergo s̄m eum cōditio p̄mi negligentis et meliora-
tur secūdi vigilantis et nō negligentis. Vnde videt dicit
ipse q̄ prebēda vacans debeatur secundo: etiā si nondū
sit sibi collata et non p̄mo. licz Inno. s. ec. ti. caplm̄. et Ar-
chi. et Jo. an. j. de pben. si clericus. dicat q̄ non ob. negli-
gentia p̄mi debetur p̄mo et non secundo prebēda vacans
anteq̄ secūdo conferatur quasi nō sit notabilis negligentia
anteq̄ prebēda vacans cōferatur secūdo. et p̄ eis facit. j. de
pben. si tibi absentis. et p̄dictus. c. si clericus. demū dicit
q̄ Jo. an. scripsit sibi q̄ in eo qui consecutus est canonicatū
a papa notabilis negligentia non impedit cōsecutionem p̄-
bēde alteri non collate. In illo vō qui cōsecutus canonicata-
tum non est posset notabilis negligentia impedire: etiā re nō
integra vbi littere nō afficerent et hoc est planus. Sed ipse
Lapis dicit dici posse notabilem negligentiam includere
sub se collationē alteri factā: uel q̄ ista clausula determinet
p̄mū dictum. Finaliter dicit q̄ huic littere standum est.
Acc ob. p̄dicta capla. nā in. c. si clericus. est ar. a p̄trario
sensu: q̄ non p̄cedit cū hic sit exp̄ssum p̄trariū. Et vō si tñ
ibi absentis. loquit̄ in collatione vbi hz plus iuris. Hic aut̄ i
impetratione vbi min⁹ est iuris et diuersi sunt casus. et ideo
aliud et aliter ibi: aliud et aliter hic: et iste est verus intellect⁹
huius. c. et aliter intelligenti congrueret illud Sene. decla.
li. j. in exordio in fi. summa quidē esse dementiam detor: q̄
re orationem cui esse rectā liceret. Ego credo q̄ Lapis ve-
rissime loquatur qd̄ apparet quia. s. j. responsio loquitur de
p̄bēda vacante et dicit q̄ p̄mus impetrans debet auferri et
demū dicit hic in fi. illud esse verū nisi negligentia p̄mo im-
petrati possit imputari. ergo apparet q̄ negligentia notatur
etiā ipsa prebēda vacante anteq̄ secūdo cōferat: imo neces-
sario debet intelligi iste finis de negligentia ante collationes
factam secūdo cū in eodē p̄mo respōso dicatur in fi. ex quo
alteri ante tuam receptionem collata nō extitit. Et ad hoc
optime facit qd̄ no. in clemē. cū ei quem. de cōcess. pben. in
glo. iste termin⁹. in fi. vbi dicit glo. q̄ in casu. c. si cleric⁹ or-
dinari⁹. nō habet ptātem super neglecta: ergo vult q̄ pben-
da vacabat sed quia neglecta fuerat ordinarius non pōt ne-
gligenti cōferre et sic demonstrat negligentiam esse in prebē-
da adhuc vacante anteq̄ alteri conferat: nec obstat si dicat̄
q̄ illa glo. vō intelligi q̄ id ordinari⁹ nō hz ptātē sup̄ negle-
cta q̄ iā erat alteri collata: q̄ verba ipsi⁹ glo. eēt derisoria
nec p̄barēt illud ad qd̄ glo. inducit facit etiā p̄ ista opinio-
ne q̄ no. in dicto. c. si cleric⁹. in glo. desidiosas. que dicit s̄
arbitramē qñ scz dicat q̄ negligēs. et idē no. Jo. an. de re-
scrip. caplm̄. super ver. non p̄sequatur. sed q̄ arbitraretur
q̄ ex quo v. canit p̄bēda p̄ lōgū tēp⁹ et habuit ipetrās ptātē
petēdi et nō petijt nō dicat negligēs. quare meo videre La-
pus in isto passu ē veritatis amicus. adhuc coadiuuo Lapis
forti⁹ et sic bñficiis affectū cōferri nō pōt alteri q̄ ei p̄ quo
affectū est siue afficiat p̄ collationē canonicat⁹. j. de pben. si
postq̄. salvo qd̄ dixi. s. in tertia oppositiōe siue p̄ decretis
pape qd̄ est tante efficacie q̄ impedit etiā ignorātes cōfer-
re iura sunt vulgaria. j. de pben. dudus. et. c. si bñficia. et. c.
penul. et de cōcess. p̄bē. c. j. sed hic p̄bēda erat affecta saltē in

ultimo casu p decretum. quo obstat alteri nō poterat fieri collatio nisi post negligentiam: sed post illā bñ pōt cōferri. Dicat ergo mibi ille qui dicit negligentias nō dici nisi post collationem alteri factam qualiter finis istius capituli practicabitur: qui finis vult q; etiam vbi erat decretum sic dare negligentiam. nam certū est q; p̄m te nunq̄ dē negligentia nisi post collationem alteri factam legitime. Sed obstat decreto nunq̄ potuit fieri collatio nisi post negligentiam. negligentia aut pōt esse nisi post collationem. ergo nunq̄ erit dare negligentiam q; esset cōtrarius in obiecto: et sic amice Lape taceant qui tibi cōtrariantur: qm̄ ignorāt quid dicāt. Nam si ponderassent istum finem hoc non dicerent qui finis loquitur in p̄benda vacante p̄ferendū primū nisi negligentia possit ipsi imputari: ergo in ipsa vacante no. negligentia etiā ante collationem alteri factā. **Sexto** quero quid de negligentia executoris an noceat ipetranti? **Glo.** in clemē. si de bñficiis. de p̄ben. alleg. dcm̄ Lōpo. in. c. caplm̄. s. de rescriptis. dicentis q; non nocet q; glo. illa intelligit verum quando executor poterat p̄videre de bñficio spectante ad collationem cuiuscūq; nec tēpus adijctur acceptationi. S; si executor esset dat' ut p̄videret de beneficio spectante ad collationem certe et nominate persone tunc executor p̄videre non pōt ex quo elapsū est tēpus illi' qui gravabatur quousq; devoluta sit collatio ad papā. S; tu dic q; illa glo. p̄cedit quādo beneficiū non ē affectū. Si enī bñficiū cēt affectū tūc certū est q; ei ad quem pertinet collatio nō currit tempus: quia impeditur conferre et sic ad alius nō potest transire potestas: q; non valenti conferre nō currit tēpus q; diversitatem. de cōces. p̄ben. cum si. et hoc sit verū vbi ē negligentia soli' executoris. Si autē esset negligentia etiā impetrantis tunc habet locū qd̄ dicit in fi. istius. c. **Venio** ad glosas: et p̄ma glosa ponit casum l̄ralem. tertia glo. r̄ndet p̄ duas questiones. s. quid si nō fuisset dcm̄ de p̄ma. et quid si p̄ma debet alteri vtrāq; soluit cū determinatione. **Glo.** non dixit sol. p̄trariū et remittit. **Glo.** videbat. obijcit objectionem ipugnat et remittit. **Glo.** sed qd̄ ad quid obijcit et soluit. In glo. ij. ibi tutor incert'. sequitur testō dari nō pōt sūt. In tertia glo. ibi eū qui kalēdis. si p̄missi kalēd Januarij nō adiecto p̄mis secundis vel vltioribus: nec apparet de quib' ageretur intelligitur de p̄mis. In glo. j. in fi. p̄mā questionē p̄sequēbat **Hosti.** in suma de ma. et obe. post p̄n. Jo. an. In secūda ibi: Si sup. et clemē. eo. ti. vno. Jo. an. e. ti. c. j. et ibi no. in prima glo. et sup. ea. et in fi. facit. j. de p̄mi. c. j. s. et idipm̄. et qd̄ ibi no. Jo. an. An autē cōmissarij testatoris possint esse incerti ut puta quos tui' elegerit terminavit **Lamber.** de rāpo. qd̄ nō. per. l. duo sunt tuij. ff. de testa. tu. put no. ipse Jo. an. j. de p̄cur. c. j. sup. glo. antepenul. alle. **In glo.** videbatur. ibi: q; illud prius. sic dictio p̄us i verbis testatoris facit dubiū. ff. ad trebel. quidam. j. r̄no. ibi ul' si p̄i' quid ei acciderit. Sic de hac dictione pene. an ponatus nosaliter: an adverbialiter no. C. de hijs q; a non domo manu. l. fi. in p̄ma. glo. Jo. an. **In glo.** s; ad qd̄. in fi. et vide qd̄ ibi no. in glo. contra Jo. an. **In glo.** decretum ibi Ignorātes hoc p̄bat hic l̄ra ante p̄sentationē Jo. an. vide iura que. s. allegant in. v. questioe. ver. adhuc. et qd̄ no. j. de elec. si co tpe. et i fi. **Opponit** Jo. mo. s; h de. l. fi. ff. de decret. ab ordi. fa. et s. c. l. de p̄sti. c. ij. R̄ndet q; h papa fecit ḡras quā ponēdo decretū p̄firmat et forti' ē h duo facē q; alterū solū. s. de p̄be. dilect'. ij. et h insinuat voluntatē q; seruanda ē i re cui' ē moderator et arbit' ut i p̄dca decre. j. de p̄ces. p̄be. et C. mada. i re. mada. Idē Archi. remittēs ad ea q; no. j. de p̄be. si aplice. Tu dic q; ibi de decreto ordinarij: h de decreto pape. plus placet q; ibi dē hoies p̄babilit' ignoratē nō ligari ad culpā vel ei' penas. h dē rē affici i quo scia nō requir. collato: tñ excusat ut. s. et sic p̄cor. fac. j. de p̄be. si bñficia. Jo. an. **In glo.** pe. i fi. Archi. dic q; ibi sunt doctus nō ipetrāt' s; alteri'. fateor: h tñ p̄ volū illi' pōt exēplū cari dol' isti' ut. f. q; credebāt tenuis in p̄rio vacatura voluit recipi. s; de mū p̄us vacavit pinguior Jo. an. **Vel** dum cēt in vacādo tenuis p̄curavit p̄mo ipetrās q; vacaret pinguior ad hoc ut ipse p̄sequat pinguiorē. et secūdo ipetrās tenem p̄bendā b̄iet fm̄ Lapum.

Incipit repetitio domini Francisci de zebbarellis de Padua vtriusq; iur' doctoris egregij et vicarij dñi episcopi Florent. de. c. **De** constitutionibus. li. vij. **Facta** in studio florentino Anno saluatoris dñi. 1366.

De animarum.

Glosa p̄ma dicitur qd̄ fuit edita h de. et ea diuidit. Et si vis aperti' sic diuide. **Primo** in duas sic duo sunt dicta ibi: Secūda statuto. Et p̄ma subdividit in tres. q; p̄mo p̄mittit rōnē dispōntis. **Secūdo** dispositionē subiūgit. **Tertio** illā limitat ibi secūda: Sinus. ibi tertia: dū tñ. **Secūda** p̄ncipal' et subdividit i duas q; p̄mo pōt dcm̄. **Secūdo** rōnē. ibi: secūda sede. Lū extra tritorij. **Glo.** et h sūmat. p̄one casu et lege l̄ras. **Ut** h dictio causatine ponit p̄ quo vide qd̄ no. de p̄di. apo. vey. in fi. scde glo. et sup. ea p̄ Jo. an. **Volūm'** h vbi v' inductivū iur' novū: ut no. glo. in clemē. vni ca. de offi. vicarij et glo. fi. vbi loquitur de vbo nolūm'. **Sur** tū. exēpli cā ponit. nā idē in quolibet alio delicto cū sequēs rō sit eadē. Jo. an. **Ius** dicēti. i. iudici et ordinario. ff. si q; ius vi. nō ob. i rubro. et l. vna. q̄si p̄ totū. **Oppono** p̄mo q; cā q; s; ferre suū causatū et ei' p̄portionari: et idē s; ferre dicitū legis ut sic vbiq; locū h; lex b̄eat locū ei' rō et ecōuer so. ff. ad. l. ag. l. illud. in p̄n. ff. de sōte. l. j. s; h in dcm̄. ff. de bo. pos. ex testa. mili. l. j. in p̄n. et C. de iudic. l. j. **Mo.** glo. i l. nō oīus. ff. de legi. S; h in p̄n. dic q; vult p̄vidē piculā r̄n: et postea dispōuit q; ignorātes nō ligant' p̄ snias statutorū ḡnālī. cū tñ sint aliq' snie in qb' nō agit de piculo aie nec p̄ illas aia ligat' s; solū corp'. solue ut i glo. iij. **Oppono** secūdo q; statuta nō p̄nt ignorari cū oēs ea scire teneant. s. e. c. j. i grego. cōpif. **Nec** audit allegās ignorātiā ipoz. i aut. ut facte no. p̄sti. circa p̄n. collone. v. et s. de postu. c. j. fuit et publice: et qd̄ publice factū ē ignorari nō pōt. xxxviii. di. et. i p̄n. xxij. q. ij. c. fi. s. q; ma. accu. po. cū i tua. xij. q. ij. qui divinis. xj. q. iij. si q; laic'. ff. de instito. l. et si papill'. s; p̄scribē. solue ut i glo. iij. **Oppono** tertio q; imo ligetur ignorātes. **Est** enī qd̄ eis iputet q; potuerūt isormari als nō vidēt excusabiles sic nō excusat mer' quē non p̄cedit culpa. ff. qd̄ me. cā. l. si mulier. glo. vj. tāgit h. **In** s. statuto. oppono de. c. romano. s. caueat. j. de sen. excō. solue ut in glo. super vbo cōmiserint. et adde ad finē glo. qd̄ no. i p̄alle. c. romana. i glo. q; tract'. et sup. ea. **Ite** oppono q; text' dicit excōdicatōis snia v' enī q; sit poti' pena. xj. q. iij. nemo epoz. xxiiij. q. iij. corripant. **So.** iproprie appellat' snia ut hic. et de sen. excō. p̄ totū. xvij. di. c. vlti. **Sic** et absolutio improprie dicit' snia. xj. q. iij. c. ij. **Excōdicatio** enī poti' punit q; cause finē iponat fm̄ Archi. hic. et fuerūt verba **Tan.** **Ite** oppono in nūit text' in fi. q; due negationes faciūt vñā affirmationē. l. duob' vbi. ff. de vbo. sig. et sic inuit text' in fi. q; nō parēs sit punitēd'. cui' dñi voluit auctor. d. isti'. **Glosa** vltia meo istu' p̄trarij exponit textū. **Ad** dñi aut' formaliter dic q; due negatōes faciūt vñā affirmationē qñ reserūtur ad idē verbū. **Sec'** si ad diversa. ff. de iureiurā. l. si duo patroni. s. marcellus. s. de iureiurā. et si chris'. fm̄ Jo. mo. et Jo. an. qd̄ verbū nō pareat pōt legi cōposite. i. inobediāf idē ē dictū. **Et** hic possent formari due obiectōes ex hijs q; habent. j. in. vij. q. q; solvantur per ibi notata. **Quero** q; in p̄ncipio text' dicit per statuta q; in sentētijs ḡnālīb' quas p̄ferūt ordinarij vna voce in modū statutorū: pone exēplum in. c. cōstitutis. j. de testib'. et de iureiurā. ad nostrā. ij. **Rñ** deo fm̄ Jo. an. idem esse scz q; ignorātes nō ligant': et multo forti' q; tales sentētie nō sunt p̄petue nec hñt vim legis sicut statuta: ut no. glo. penulti. in. c. a nobis. j. s. de senten. excōm. **Sed** cōtra facit qd̄ no. glo. in. c. aplice. s. de cle. ex. mi. vbi dicit q; absens et ignorās ligat' p̄ sniam sui ordinarij **So.** qd̄ ibi dicit loquitur quādo notatim excōdicat' ignorās. hic aut' qñ p̄ verba ḡnālīa snia p̄mulgat' et sic solū ad sciētes restringit. **Quero** secūdo q; dicant' ordinarij. **So.** ut in glo. v. q; incipit: **Qui** dicant'. q; remittit ad. c. cū ab ecclia rū. de offi. ordi. vbi plene de h p̄ glo. et p̄ Inno. Archi. et h repetit

repetit. Et e eius conclusio q̄ glibet plat^o q̄ ex electioe h̄s p̄
laturā e ordinariis z h̄s iurisdictionē. Allegat qd̄ no. bug.
xi. q. iij. nullus. Et Jo. e. causa. z. q. q̄ resistit. dicens q̄ ple
ban^o rural^o d̄ ordinari^o q̄ z pastor appellat. lxxij. di. si i ple
bibus: z sic v̄ posse excoicare. i. q. i. vt euidenter in fi. z. xi.
q. iij. c. i. de hac materia alibi latius. Et no. de hoc archidi.
in. c. i. j. d̄ ma. z obe. **Quero** tertio nūqd̄ qd̄ hic d̄ igno
rātes non ligari sit indistincte v̄z. Et v̄ q̄ non p̄ ea q̄ no.
in dco. c. a nobis. j. de sen. ex. **Contrarium** tenet hic Jo. an.
Dicens per hunc textum determinari maxime p̄ sequens
rūsum q̄ etiam si statutum puniat aliquid p̄hibitū. l. diui
na v̄ canonica: tñ ignorans si ligabitur. Et p̄ hoc fm̄ eum
determinatur hic qd̄ no. Jo. d̄ deo. li. ij. qd̄ nū. q. iij. z. iij.
vbi querit an impubes qui falsauit instr̄m. Et an monachus
qui tulit falsum testimonium ignorantes constitutionē epi
que tales excoicat ligentur p̄ illā. Quicquid enim ibi dixit
Jo. de deo. tenedū est q̄ non ligantur pena ep̄alis statu
ti. Qd̄ potuerūt ignorare vt hic. Ita tenet Jo. an. Legiste
aut. z maxime Bar. in. l. i. c. de sum. trini. sic distinguit.
Aut enim statutum punit seu dānat alias dānatum. l. diui
na canonica vel civili. Et tunc etiam ignorans ligatur illo
statuto vt. C. vbi de crimi. agi. oz. aut. qua in prouincia. ff. d̄
extraoz. crimi. l. sacularij. s. de sen. ex. a nobis. i. No. diu^o
in. l. si cui. s. finem. ff. de accu. Et Linus ponit in. l. i. c.
vbi sena. vel cla. Et sic forensis aliunde veniens faciens s̄
statutus quod prohibebat dānatum alias de iure cōi etiam
si sit ignorans ligatur fm̄ eos. Quam opinionem sequitur
dñs meus in pall. c. a nobis. i. s. de sen. ex. Et qua inferit
q̄ opinio Ber. quam ponit etiam in illo. c. a nobis. Et quā
recitat glo. hic sit vera. Et certe hodie ita praticatur. An
si aliquis forensis delinqueret in ciuitate ista: etiam si nesci
ret statutum quod disponit de pena illius delicti tñ tenere
tur q̄ ligatus esset. Posset tñ forte fieri distinctio inter pe
nas sp̄iales z corporales. At in primis stamus cū Jo. an.
hic q̄ textus iste generaliter intelligatur q̄ ignorās nō lige
tur. In corporalib^o at stam^o glo. Ber. z dicit legistaz. Et
sit ratio differētie. q̄ p̄me. s. sp̄iales inferūtur i aiaz q̄ ligari
nō d̄ sine cōsa z cōsensu. Et quo aut p̄supponit q̄ iste igno
rauit statutū h̄s cōmiserit alias rem illicitam: tñ ista pena spi
ritualis que inferitur in animam non debet ligare cum fue
rit ignorata. In corporalibus aut penis est qd̄ ip̄tē sibi q̄
se nō informauit. Sed hec distinctio nō bñ pōt iur. p̄bari
Unde hec. d. deberet instr̄ngi fm̄ distinctionē istā. l. vt lo
quar qñ statutum erat promulgatum super eo qd̄ alias non
erat dānatum: vt. j. segtur. Aliqñ aut statutū dānat alias
nō dānatū. z tñc subdistingūt: q̄ aut forensis stetit tāto tem
pore in loco q̄ verisimile est ipsum debere scire statutum: z
tunc punitur fm̄ illud si delinquat. l. ij. C. vbi d̄ crimi. agi.
oz. Et ibi de h̄ in glo. finē. De ciue ergo non esset dubium
quin stringeret. Aut forensis nō stetit tāto tpe q̄ verisimi
le sit eū scire. Et tunc aut prohibitum in statuto erat probi
bitum an alijs ciuitatibus cōuicinis z quasi cōiter omnib^o:
vt puta extrahere bladū de terminis: z tunc ligatur etiam
ignorās. l. finē. s. l. s. ff. d̄ publi. Aut illō nō erat alibi p̄
hibitū. Et tñc si delinquit scienter ligat. Si at ignorāter:
nō stringitur. l. fi. ff. de decre. ab oz. fa. **Et sic** mō cū ista
distinctione h̄s iste textus sua veritate. In curijs tñ eccle
siasticis seruares opinio Jo. an. p̄ plures: Licet deā distin
ctio videatur multum iuri conueniens: z melius saluat opi
niones. Et sic iste textus est intelligendus qñ statutum pu
nit aliquid qd̄ ignorari pōt. In casibus aut p̄missis qñ statu
tum punit id quod est alias dānatū. l. diuina canonica vel
civili: vel qñ statutum erat cōe in pluribus ptibus: vel qñ il
le s̄ faciens stetit tanto tpe q̄ verisimiliter scire potuit si al
legat se ignorasse: nō est audiendus: q̄ talis ignorantia d̄
supina: vt no. glo. in. l. fi. s. l. s. quis. ff. de publi. pall. Quam
glo. approbat ibi Bar. Et facit. l. sed z si pupillus. s. pro
scribere. ff. de instito. z. l. regula. s. sed facti. ff. de iur z fa.
igno. Quas etiam ibi glo. allegat. Et sic optime cōcordat
iste textus qui excusat ignorantes: nisi ignorantia sit crassa
z supina. **Quero** quarto que dicatur ignorantia crassa z
supina. **So.** fm̄ glo. super verbo supina que tamen glo.

nō facit differentia inter crassam z supinā quā v̄ facere ter
tus pp̄ disunctiua aut. Archi. at hic latius tangit: dicens
illos dici ignorantes qui nec de iur nec de facto aliquid sciūt
de aliqua re nec inde aliquid suspicantur. Que fuerūt ver
ba vin. z go. Dicit demū qd̄ sit ignorantia crassa: z qd̄ p̄ba
bil. Remittens ad notata. xxxvij. di. in pn. xxij. q. ij. c. vlt.
z. s. q̄ ma. accu. po. cū in tua. v̄. alioquin. xij. q. ij. q̄ diuimis
xi. q. iij. sigs laicus ad fi. ff. de instito. l. sed z si pupill^o. s. p̄
scribere. Sed q̄ nō declarat differētia iter crassā z supinā
iō dic q̄ d̄ ignorantia crassa p̄ quādā metaphozā. i. similitu
dinē. Sic. n. oculi crassi nō vidēt rē in debita distātia z qua
litate z quātitate: ita tal ignorantia obnebulat iudiciū vt nec
recte discernat rōnē eligibil: sed de ip̄a iudicat fm̄ p̄formi
tate ad a petēte. Supina aut d̄ eo q̄ nō est erecta ad iudi
ciū rōnis: s̄ p̄strata iacēs nō curat inquirere rōnē eligibilis.
Que v̄ba sunt cōmetatoris Burlei. iij. ethicoz tractatu p̄
mo vbi de multiplici ignorantia tractat p̄hs. Et e hec d̄tia
potius v̄balis q̄ real quātū ad inducēdā dispositionem di
uersāz. In iur enim p̄tinue eaperant ignorantia crassa z su
pina: z qd̄ in altera disponit in alia locū h̄s. **Quero** qu
to fm̄ q̄ q̄rit hic archi. nūqd̄ si ep̄s certū qd̄ p̄hibeat p̄ suū
statutū: puta qz excoicat oēs furtū cōmittētes z metropoli
tanus eius illud postea cōmittit an illo liget. Recitat opi
niones dicētū q̄ nō. De q̄bus. iij. q. vi. c. i. xxij. di. siḡ cui
um. in glo. ij. z. s. de rap. c. i. Vbi de hoc p̄ go. z alios d̄ ma
io. z obe. cū inferior: p̄ Inno. z hosti. in sūma d̄ sen. ex. s. q̄
valeat. v̄. qd̄ ergo. **Eodē modo** q̄rit archi. de ipso p̄stitu
ente z s̄ statutū faciēte. an liget. **Querit** et tertio de pri
uilegiato ne possit ab aliquo excoicari: an. s. liget p̄ statutū
excoicās furātes si ip̄e furat. **Et ad h̄ vltimū** dic archi.
q̄ sic. Dicens q̄ priuilegius nisi aliud in eo exprimat: debet
intelligi q̄ nō possit excoicari. s. ab homine. Secus aut est
in excoicatione lata a statuto. qz illa d̄ snia iuris seu canonis
allegat ad h̄. iij. q. iij. nullus in fi. z de sen. ex. nup. s. in fo
s. de maio. z obe. si quis venerit. xi. q. iij. si autem. **Item**
qz generale statutū promulgans nō fert sententiā in aliquē
sed cōmittens factum iam a tali canone dānatū ligatur ex
suo facto seu delicto. Pro hoc allegat qd̄ no. Inno. in. c.
a nobis. i. z. c. nup. s. de sen. ex. **Et dicit** archi. sic debe
re intelligi. c. ne aliqui. z. c. si papa. s. idē. j. de priuilegijs.
Et de h̄ ibi z in. c. i. c. ti. **In primis** aut dubijs tenet ar
chi. qz z metropolitanus z ep̄s sint excoicati si faciūt s̄ sta
tutū. Et mouet qz isti nō ligantur snia puri hoīs: s̄ veri dei
Ep̄s enim auctoritate apostolica generali habet auctori
tē faciēdi canonē a quo null^o excluditur. Et sic tal d̄ liga
ri snia pape. Ad qd̄ inducit archi. c. nemo p̄tēnat. xi. q. iij.
Dicens q̄ efficaciter facit. Remittit aut de h̄ ad notata p̄
se. j. d̄ sen. ex. romana. s. caueat z. s. i. Dñs Jo. an. in istis
duobus. l. de metropolitano z archiepo tenet hic Friū. re
mittens ad notata p̄ se in. c. i. s. de rap. z in. c. ne aliq. j. de
priuilegijs. Et latius in regula cui l. in qd̄ne ibi posita. j. d̄
re. iij. Dñs Jo. cal. in repetitione. c. i. de rap. pall. tenet cū
Jo. an. Dñs meus in. c. cū inferior de maio. z obe. v̄ sen
tire cū archi. licet p̄cludat opinionem Jo. an. magis appro
bari. **Hec cōtētio** antiqua fuit. Bug. in. c. i. iij. q. vi. tenuit
q̄ ligarent. Ibi tamen loquitur de metropolitano tñ. Di
cens q̄ suffraganeus per sententiā ipsum delinquentem
non potest cohibere: sed per statutum sic. Et eo qz veniēs
s̄ statutū incidit sc̄m iam dānatū a lege. xxij. q. i. c. i. z. ij.
z. iij. Bar. bari. in pall. c. i. iij. q. vi. idem tenet per. l. iij. ff.
de offi. p̄si. De ipso aut ep̄o statuente idē v̄ tenuisse bug.
in canone. Adrianus. lxxij. di. De. de bellap. in aut. q̄bus
cūqz C. de sa san. eccle. idem tenet. Adouetur qz statuens
gerit personam publicam sed delinquens gerit priuatam
Item qz in generali dispositione persona loquens com
prehēdit. ff. de admi. tu. l. cū hereditas. ff. de pac. l. cū i co.
Quidā fuerūt distinguētes q̄ aut ep̄s solus p̄mulgabatur
statutum. z tunc nec ipse nec metropolitanus eo ligantur
C. de legi. l. digna vox. Aut nō pōt solus facere sed cū ca
pitulo suo vt habetur in. c. quāto. s. de his que fi. a pla. Et
tunc tenent cū bug. z archi. q̄ ligentur. Lauren. So. sim
pliciter tenuerunt neutrum ligari: quia archiepiscopus est

ordinarius puincie. ix. q. iij. c. ij. Que rō idē z forti^o pbat
 in ordinario p. c. cū ep̄s. j. de offi. or. Nos sequitur hosti. in
 sūma palle. de sen. ex. Bertan. puincial. Idē in archiepo
 p. c. graue. de p̄bē. z d. sen. ex. a nob. i. z in aūt. d. defen. ciuī.
 s. nō hñte. Fundat bec ps. f. q. archieps nō liget p multa
 iura. ff. d. mino. l. mino. at. ff. d. arbi. l. nā magistratus. xxi.
 di. inferior d. maio. z obe. cū inferior d. ele. ne romani i. cle.
 Qd at ep̄s statuēs nō liget faciunt iura multa. ff. de arbi.
 l. penul. de insti. c. fi. ff. d. dona. inter vi. z vro. l. q. at. s. vro
 ri. xxiij. q. v. post p̄n. Ipse et Jo. an. iduxit alias rōnes: qz
 generali dispositōe nō includitur id qd expressū foret illi
 citū de v. sig. ex. pte. iij. z. j. de iur. c. i. Hoc at maxime fm
 eū pcedit in statutis q sunt stricti iuris. s. de iniurijs i nra
 sed si statuens dixisset expresse q vellet ligare se: vel archie
 ep̄m fuisset illicitū. Ergo zc. Ad h. j. de re. iur. in generali
 Itē qz ep̄s nec se nec supiorē pōt absoluere. Ergo mltō for
 tius nec ligare: qz par ē ptās de peni. di. i. vbu. Qd nō possit
 absoluere pbat: qz cedēs indulgētiā: nō gaudet ea. vt no.
 vin. Et ipse post eū in. c. cū ex eo. s. de peni. z remi. Nec su
 perior ei^o vt in. c. q. aūt. e. ti. Et tñ tal indulgētia bz ppetui
 tatē vt no. glo. i. c. fi. s. d. offi. le. Dñs Jo. cal. i palle. c. i. de
 rap. dic q si possit vere pbari q maiorē ptātē hēret iudex
 circa delinquētē vbi p statutū pena ponit: quam hēat euz p
 sniaz hoīs pmulga: crederet opinionē bug. z sequaciū esse
 verā: vt tūc rigore statuti ligaret q a statuēte p sniaz puniri
 nō posset. S; fm eū sriū repit. Nā subditū existētē extra
 territoriu iudex p sniam excoīcat fm q no. i. c. finē. s. d. fo
 cōpe. z fac. c. tue vt lite n̄ pte. Et tñ statutū ei^o extra territo
 riū nō extēdit. vt i hoc. c. Dñs me^o i. c. cū inferior palle. dic
 pōderādū q i ecclia militate sūt ptātes mouētes tñ sicut
 ē papa. Sūt mouētes z mote sicut sunt p̄i arce archiepi z
 ep̄i q mouēt subditos z mouētia suis supioribus. Sūt mo
 te z nō mouētes: vt subditi. Ad instar orbis celestis. ibi. n.
 de^o mouet z a nullo mouet. Intelligētē at mouētur a deo
 z mouēt alias iseriores. Et ipse iseriores mouētur z nō mo
 uent. Adodo ad ppositū dicit ipse q ep̄s statuens si ligat
 suo statuto fm opinionē bug. z sequaciū nō pōt dici q liget
 a seipso s; ligat auctoritate archiep̄ali z papali a qb^o radica
 liter ptās ep̄alis sumit fundamētū. Et idē fm eū diceret d
 archiepo. Vel fm eū posset distingui de archiepo. qz aut
 agit s statutu ep̄i vt archieps: z tūc nō ligat. Done exēplū
 statuit ep̄s q in certa ecclia certa die nō celebratur. Ar
 chieps in apparatu solēni celebrat: nō dē facere ztra statutu
 ita q afficiatur pena statuti. Alias licitū eēt inferiori tollef
 iurisdictionē supiori suo. Aut agit vt priuat^o: puta qz statu
 tū artabat furantes z ipse furatur: z tūc intelligatur ligatus
 dicit tñ vt. s. dixi q opinio ztraria cōiter approbatur. f. q
 nec metropolitanus nec ep̄s sint ligati. Opinio bug. z ar
 chi. forte esset egoz z fauorabilior vt crimina corrigerentur
 s. de sen. ex. vt fame. Et si ego illā sequerer dicerē esse ma
 gnam rationē differētie inter sniam vocis viue z sniam la
 tam a statuto. Hoc maxime dico qz pp verba dñi Jo. cal.
 qui vt statim dixi dicit q teneret cum bug. si videret rōnes
 differētie iter sniaz z statutu quātū ad viz ligandi. Ipsa enī
 snia vocis viue oēm auctoritates z subsistentiā trahit ab au
 ctoritate ep̄ali. Qd p3 qz statim eo mortuo vel a dignitate
 amoto expirat snia vt no. glo. in. c. a nobis. i. de sen. ex. Sta
 tuta at ab eo scā aliunde hñt robur. z sunt ppetua. sicut di
 cimus in statutis factis p legatū. s. de offi. le. c. fi. Unde ip
 sa statuta statim cum sunt ab ep̄o absoluta eoz respectu ep̄s
 dē cā efficiens: sed non pseruās. Itē statuta fiunt ad regu
 lationem dioel. Ipsa at snia directo z principaliter scribit
 in personas. Et bec est rō: vt statim tangam: quare snia affi
 cit extra territoriu z non statutum. Et ē snia non pōt cō
 tra aliqū ferri: nisi seruato ordie iuris: de quo ordine habe
 tur in. c. qm ztra falsam de pba. s. z facit qd hētur in. c. fi.
 de re iudi. j. statuta at qz in dioel. scribūtur z directo z p̄n
 cipaliter psonas non concernunt: sed solum in viz conseqn
 tie z super futuris promulgantur: vt in. c. qm zstitutio. s. d
 zsti. non exigunt certum ordinem iuris. In eis enim attē
 ditur sola solēnitas tempore promulgationis vt. f. promul
 gentur pro euidenti vtilitate. Adaxime qm disponerēt aliō

q prius seruatu fuisset. Sicut in legū pmulgatione dē i. l.
 in rebus. ff. de legibus. Unde si p statutū ep̄i aliqs ligatur:
 nō pōt dici directo z imediate ligat^o ab ep̄o. Alias seque
 ref q mortuo ipso ep̄o ille ipso iure esset solus: qd ē falsum
 sed in snia secus: qz sola auctoritas ep̄i ligat ipsa mediante.
 Ideo si aduertatur: dicēdo ep̄m ligari p suū statutū: nō in
 fertur: ergo ipse ligat seipsum: s; bñ inferi q ligat a statuto
 per ipsum promulgato. Et sic a cā sumēte ab eo robur in
 preterito nō at q ztinue viuificet ab eo. Et ppea sequendo
 illud qd scribitur. Esate. x. nūqd gloriabitur sera ztra eū q se
 cat in ea: aut nūqd gloriabitur securis ztra eū q cedit in ea.
 Que verba ponūtur in. c. inferior. xxi. di. z in. s. finē. xxiij.
 q. v. dicerem q nō est inconueniens q sera secet illū q eam
 cōstruxit: nec q securis cedat suū artificē. Hoc enī est bñ
 possibile: sed q securis cedat cedētē z sera secet secātē: hoc
 penitus est impossibile ad bonum intellectum. Sic mō ad
 ppositū faciēdo q statutū ep̄i liget ipsum statuētem: nō
 est aliud q q sera artificē q eam zstruxit. Quod vt dixi est
 possibile: cū iā vtrūqz opus sit absolutum ab artifice suo: s;
 q ep̄s ligaretur per suam sniam esset idem ac si secans seca
 ret seipsum. Qd est absurdū: qz snia continue viuificat ab
 ipso pmulgatore sicut opus secādi ab ipso secāte. Ista fun
 dantur sup eo qd statim p̄misi qz ep̄s respectu statuti p eū
 promulgat: nō est cā agens directo sniam statuti. S; snia
 continue viuificatur vt dixi ab ipso pmulgatore: z eo desi
 nente: vt puta extincto: vel priuato: cessat eius snia. De snia
 generali loqitur: de qua loqitur glo. ber. in palle. c. a nobis. i.
 Alie etiam differētie sunt inter sniaz ep̄i vocis viue: z sniaz
 statuti vt p3 hic in glo. sup vbo. cōmiserint. q incipit. s. Et
 lati^o no. j. d. sen. ex. romana. s. caueāt. in glo. qz tractus z su
 per ea. Jo. an. in nouella. Et p hāc viā tollerentur rōnes s
 rie sat. facili. qz nec ipse ep̄s ligat seipm directe z pncipalr
 nec suū supiorē. Tam qz opinio alia ē cōior. f. q. nec metros
 politanus nec ep̄s ligent: trāseo nūc cū illa. Et ad srias rō
 nes rñdeo. Ad iura allegata p bug. dico fm Jo. an. i palle.
 regula cui lz q locuntur in scō dānato a iure cōi. f. in bñsi. z
 sic nō pbat q liget a statuto. Ad. l. iij. ff. d. offi. p̄si. dicit q
 lz illa lex dicat p̄sidē debere purgare puincā malis hoīb^o
 nec distinguatur ibi vñ sint. tñ nō pp hoc tollitur distinctō
 supioritatis vel idēptitatis: q fit p alia iura. Ad. c. nemo cō
 tēpnat. xi. q. iij. dicit q si opinio archi. esset vera: z illō. c. sic
 legeret vt vult archi. sequeret tria absurda. **P**rimū q
 cū auctoritate canonis ep̄s ferat sniam. ergo p ipm z eius
 sniam ligabitur. Qd tñ ipse z oēs negāt. Tenēdo tñ aliam
 opinionē negaretur zsequētia pp rōnē differētie: q ē iter sta
 tutū z suam. **S**ecō z absurdū: qz zcluderetur papā liga
 ri sua lege: cū faciat auctē xpi. Qd ē falsum. vt hētur. xcij.
 di. si inimicus. z in. c. nulli. s. de sen. ex. Tenēdo opinionē
 archi. dici posset non esse absurdū q papa delinquens liga
 retur lege sua. Et sic ē impator. Et ad. l. digna vox. C. de
 legi. Et ad. c. proposuit. s. de concess. p̄bē. q videntur ztra
 ria diceretur q pnceps nō stringitur lege sua qn delibera
 te agēdo: posset sriū facere sine pena. Deliberat^o enim p̄n
 ceptis qe qd agit ē lex: qz ē tota vniuersitas in virtute. s. c. p
 rimo vbi no. Jo. mo. Secus si ex abrupto z vt puat^o ex pas
 sione singulari sua delinquat. **T**ertiu ab su: dū qz seque
 retur fm eū q ep̄s posset ligare nō subditos: cū oēs subditi
 sint xpo z pape: quoz auctē ligat. Ad istud diceret archi.
 q nō inferi: qz auctas pape z xpi refulgētes in ep̄o nō exten
 dūtur nisi ad locū regulabile p hñc ep̄m. Causa enim supe
 rior coagens inferiori nō pducit ampliorē effectū in latitu
 dine q sit ptās cāe iserioris. Alias nō diceretur coagere.
Respondet aut Jo. an. ad illud. c. nemo zdenat q si ide
 bite ligatur loqitur in iam ligato seu vinculado. Cum dicit
 nemo cōdenat vincula ecclesiastica. Et sic p̄supponit vin
 culū eē. Et sequit. Ad enī hō ē q ligat s; xps: q hāc ptātes
 dedit. Fatetur ergo Jo. an. q vincularur ab ep̄o qui est ei
 subditus vincularus ē etiā a xpo: qui dedit clauim ptātes
 Ad. ath. xvi. Jo. vlt. Et sic virtutē vinculi exp̄imit ille cas
 non sed potestatem vinculandi non ampliat. Et vt clarius
 intelligatur dicendū est q in zstitutionibus pmulgādis
 non attenditur auctoritas mediata: sed imediata. Et sic
 licet

licet ad constitutione epi cōcurrat auctoritas dei et pape tñ ip
sa constitutio denominatione suscipit ab epō: et p̄cise: sic ei
singularis opatio indicat p̄. s. c. p̄ri. Ande non pōt recte
dici diuina vel papa vel constitutio. Alias tolleretur disposi
tio. s. c. p̄ri. Et p̄ h̄ r̄idetur ad motuū dñi mei de po
testatibus mouentibus et motis r̄c. Ad rōne pe. qua. dicit
q̄ delinquēs tenet personā priuatā r̄c. r̄idetur p̄. s. tempe
stinus de. l. ille a quō. ff. ad trebel. vbi p̄ q̄ p̄tor vel consul.
institutus h̄s vt restituat hereditatē: non pōt cogi a seipso
vel cōiule. Et tñ in adēdo tenet p̄sonā priuatā. Tenē
do tñ aliā opinionē dicerē q̄ aliud ē i statuto q̄ in snia. Et
s. tēpestiuū. nō loq̄ i statuto. Ad. l. cū h̄ditas et. l. cū in
eo. p̄ pe. alleg. r̄idetur q̄ ipō sed pactū tutoris sem̄ cū credito
rib̄ pupilli de certa quota eis soluēda nō stringit tutorem.
Sed p̄uidebit p̄ iudicē q̄ ipse stet cōtentus in se eo quod
fecit in alio. Et p̄ hoc et tollitur illud generale qd̄ q̄s
iuris in altero statuit r̄c. Quia nō ipso iure legat: sed a supe
riore seruare cogit. qd̄ in alijs statuit. De hac materia lati
us vide ēt in illa regula cui l̄s in q̄one ibi posita. Quero
serto l̄s possit dici. viij. q. cū status expedierim? tres siml.
Done q̄ excois snia s̄ aliq̄ subcoictioe lata ē q̄ pendēte
coictioe efficit de foro alieno nūq̄ adueniēte q̄ dicitioe li
gabif. Archi. q̄ hic format q̄one: arguit p̄mo q̄ sic. Quia
tēpus coictiois apōite in sentētijs inspiciē. ij. q. vi. biduū
Et idem in pignozib̄. ff. q. po. i. pi. ha. l. potior. s. i. Itē
in manumissione. C. de testa. ma. l. statu liberis. Et dicit
q̄ hoc tenuerūt Lau. Grego. Ber. et Inno. et in. c. p̄terea
ij. de ap. Et Bar. brixien. in q̄one venere. li. que incipit.
Esto. q̄ ipse tñ archi. tenet s̄riū: dices dama. l. v. c. p̄terea
idē tenuisse. l. q̄ non ligat. Et mouet p̄ hūc textū: et p̄ textū
in. c. a nobis. i. s. de sen. ex. et p. c. Romana. s. i. j. de sen. ex.
Que iura probant excoicationem non ligare nō subditos.
Sed snia condictionalis non ligat ante tempus eueniētis
coictiois vt in f. de ver. ob. s. ex coictiois l. l. die cedet
ff. de ver. ob. Tēpore autem existētis condictionis iste re
peritur nō subditus. Ergo nō ligatus ē. Et q̄ tps existētis
coictiois attendat allegat. l. si spōsus. ff. de dona. intervi.
et vto. Jo. an. hic tenet s̄riū. l. q̄ sit ligat. Et s̄riū ēt te
nuit in. c. p̄terea p̄alleg. et in regula cū sunt. j. de re. iu. i. q̄one
ibi posita. In quibus locis distinguit q̄ aut p̄dēte coictioe
desistit cā p̄p̄ quā ille excoicabat. Et tūc h̄s locū opinio ar
chi. Ponit exēplū si ep̄s mādāt titio clerico b̄nficiato vt
resideret. j. mensem in suo b̄nficio alias eū excoicat. Ado
do si titius acgrit aliud b̄nficiū in cōpassibile. Vel s̄bit
matrimoniuū: et sic puat primo veniēte coictioe nō erit excoi
catus. Istud nulli dubiū. Si aut̄ subest cā tūc indistin
cte tenet ipm̄ excoicatuū quocūq̄ ierit. Ad. time. p. c. p̄f. d
fo. 2pe. Quia si sola citatio p̄uenit: afficit talē q̄ poterit ex
coicari et alr̄ s̄ citatuū procedi vt ibi forci hoc d̄s operari sen
tentia iam lata: l̄s subcoictioe. Ad s̄ria aut̄ qñ attenda
tur tps coictiois apōite vel tps existētie dic vt no. de re
scriptis. si pro te. in glo. iij. Et latius vide in regula cū sūt
p̄alleg. Quero septio an iste textus i secō r̄isō i hoc. l. q̄
disponit statutuū epi non ligare delinquētes extra territoriuū
Indistincte h̄at veritates. Videtur primo q̄ nō p̄ ea q̄ no.
per Ly. et alios legistas in. l. extra territoriuū. ff. de iur. om.
iudi. Quorum hec sit distinctio. q̄ aut statutuū punit als
punitum. l. diuina vel cōiur homicidiū rapina furtū et simi
lia. Et tunc vbiq̄q̄ p̄ illud ligantur subditi statuētis p̄
quo induxerunt. l. cum vnus. s. penal. ff. de bo. auct. iudi.
po. Que lex parū facit. Immo citius facit s̄. Quia ibi d̄f
q̄ decretū iudicis restringitur ad territoriuū suū et res i suo
territorio existētes. Sed p̄ eis melius facit. c. romana. s.
s̄bedes. j. de fo. cōpe. Ad qd̄ tñ r̄idetur q̄ iudex decernere
pōt missionē faciēdā i bonis existētib̄ i alio territorio. s̄ n̄
exeg. s̄ iudex bonoz exeg. s. d̄ fo. cōpe. postulasti. Aut p̄
hibitio statuti nō p̄cernet aliq̄d phibitū. l. diuina vel cōi iur
tūc dixerūt subditū nō ligari extra territoriuū. moti p̄ illā. l.
finē. ff. de iur. om. iu. At puta si statutuū phibeat carnes cō
medi quarta feria n̄ ligabit extra territoriuū subdit̄ cōme
dēs. Itē q̄ indistincte n̄ p̄cedat iste tex. et p̄bat ex his q̄ no.
Inno. et ab. in. c. a nobis. i. s. de sen. ex. Qui distingunt

q̄ aut statutus vsus fuit his v̄bis. Excoico oēm q̄ furtū fece
rit in dioē. mea. et tunc delinquēs extra territoriuū non ligat
Aut simpliciter dixit: excoico oēs q̄ furtus fecerint. et tunc
vbiq̄ ligat. Istis nō obstantibus dñs Jo. an. dicit textum
simpliciter intelligēdū vt iacet. Et ad primā opinionē
s̄riū dicit q̄ reprobatā ē p̄ hūc textū hic enīz p̄ q̄ statutuū
excoicabat faciētes furtū. Qd̄ ē dānatum. l. diuina canoni
ca vel civili. vt p̄ exodi. xx. xiiij. q. v. penal. s. d̄ furtis et. ff.
et. C. de furtis. Et tñ dicit text̄ q̄ nō extēdit ad delinquētes
extra territoriuū. Ad secundam opinionē Inno. simili
ter dicit q̄ reprobatā ē p̄ hūc textū Sic enim simpliciter
latū fuit statutuū et pena excoicationis et ad delinquētes ex
tra dioē. b̄n̄ fm̄ Jo. an. h̄ reprobat opinio Inno. Et ap̄o
bata ē opinio q̄ simplr̄ i. d. c. a nob̄ tenuit q̄ extra territoriuū
nō extēdebat. Ultra p̄dēca sciēdū ē q̄ Bar. i. l. i. C. d̄ sum.
trini. In repetitioe quā fecit tractās istam materiā et post
tēpore huius. c. Dixit sic ē distinguēdū. Aut enim q̄rimus
an stat̄ liget extraneū delinquēte extra territoriuū. Et tūc
dicēdū ē q̄ nō p̄. l. extra territoriuū. ff. d̄ iur. om. iu. Et per
hoc. c. In quo casu nullū ē dubiū. Aut q̄rimus an subditi
delinquētes extra territoriuū ligent. Et tunc subdistinguit:
q̄ aut simpliciter p̄mulgat statutuū: et tūc cōprehēdit delin
quētes in dioē. Aut addicit q̄ siue i dioē. siue extra vult de
linquētes teneri: et tūc subditi vbiq̄q̄ delinquentes ligant
tur. Allegat. l. i. C. vbi d̄ crimi. agi. 05. et. l. i. ff. d̄ cre. aboz.
fa. C. de cōmer. et mer. l. mercatores. et. l. i. C. de euic. Et
dicit q̄ ex h̄ poterūt intra territoriuū p̄ueniri p. l. i. C. vbi d̄
crimi. agi. 05. Et sic dicit hoc. c. intelligēdū qñ in defini
te statutuū p̄mulgatur: et nō cū illa adiectioe. siue in dioē. si
ue extra. Dñs meus q̄ vidit deā Bar. i. c. a nob̄. i. de sen.
ex. sepius alleg. reprobat hāc distinctionē. Mouet q̄ i ex
presse phibitis maiorē effectū opant̄ verba generalia q̄ ex
presse. l. q̄ dā. ff. de acq. do. Si ius dici extra territoriuū inhi
betur a lege. ergo maiorē effectū deberet opari statutuū ge
nerale q̄ expressus seu specificū. Itē fm̄ eū hoc statutuū
qd̄ expresse dicit in dioē. siue extra p̄tinet in tollerabile er
rorē ergo r̄c. Dicitū dñi mei placet mihi. Sed eius rō nō
v̄t̄ concludens: q̄ statuens non dicit ius extra territoriuū.
sed in territorio suo p̄mulgat statutuū quod vult h̄ere iures
alibi. Et hoc facere posset sicut in snia dictū est. s. Sed si
p̄supponitur q̄ hoc non sit s̄ iura. l. q̄ statutuū extra territo
riuū iures porrigat: tenet s̄ Bar. facit q̄ nō apparet ratio
quare v̄ba generalia stringant̄ solum in territorio: nec ipse
allegat aliq̄ rōnem. Si aut̄ hoc euenit ratione defectus iu
risdictiois p̄ rōne q̄ hic p̄h̄it q̄ extra territoriuū r̄c. tūc p̄
cedit rō dñi mei. Quia si in v̄bis generalibus hoc nō indu
cit. ergo nec in specificis q̄ minor ē effectū inducūt in phi
bitis v̄ba specificā q̄ generalia. vt statim dictū ē. An̄ alia
meo iudicio pōt reddi rō: quā dum sui scolaris eius imagi
natus sui vt. l. dicamus q̄ q̄ statuta scribūt̄ p̄ncipaliter in
dioē. i. ad ipsam dioē. r̄regulandam propterea nullo mo
do pōt se extēdere extra ne sit v̄z dicere q̄ alienam dioē.
regulet s̄ iura. alias enī nescio videre rōne quare hic dispo
sitū fuisset q̄ statutuū generale restringeretur ad dioē. Ip̄
sa aut̄ snia scribitur i personā et ideo nulla iniuria fit aliene
dioē. q̄ subditum suum verum ibi moram trahentes ep̄s
suus excoicet. Et sic concludo istum textū generaliter in
telligēdum q̄ statutuū nullo casu extenditur extra terri
torio statuētis: et loquor de statuto punitorio. Aduertit tñ
debent verba statuti que aliquando scribuntur in personā
aliqñ in rē fm̄ ea q̄ no. in. c. q̄ clericis de fo. cōpe. p̄ dñi me
um. Si in rem tunc h̄s locū qd̄ nūc dixi. l. q̄ nullo mō con
prehenditur subditas alibi delinquens. Si aut̄ scribātur
in personā vtputa si disponat statutuū q̄ quicūq̄ florēt
mus v̄biq̄q̄ sic teneatur sic facere sub certa pena. Adodo
posset dici idē in statuto qd̄ d̄r in snia vocis iure. l. q̄ exten
dat ad existentē in alio territorio. Immo d̄r intra territori
um respectu p̄sonaz subditaz ratione domicilij quas ordi
narius v̄biq̄ cohercet vt no. Inno. in. c. fi. de fo. cōpe. Et
no. j. de fo. cōpe. romana. s. p̄trahētes. Verba aut̄ statutorū
cōiter referūt ad dioē. statuētis q̄ statuēs non h̄s respectū
tantum ad subditos suos: sed habet respectum ad suum

terriorium seu dioe. volens curare prouinciam prout tene tur per. l. congruit. ff. de officio. presi. Et intendit com prebendere omnes fore facientes siue subditos siue non. Sed qñ exprimit tñ de subditis ybiqñq sint tñc apparet q principal intentio nō ē curare puincia s3 corrigere subdi tos. Et sic pñe statutū personale est nō reale. Ideo ex tendit. Immo verius eodē mō cōprehēdit subditos alibi delinquentes sic si intra puincia deliquissent. In casu aut hui. c. apparet q statutū fuit reale z scriptū i dioe. qz p bec vba: qñq furtū cōmiserit nō sit expōsio alicui tertiē psonē nec certi collegij i q scribat statutū. At ergo statutū sit certū o3 q referat ad territorū statuentis. Et si adderet siue i territorio: siue extra dico q n̄ valeret: qz ordinari vni us loci nō pōt aliū locū p sua statuta regulare. De alijs statutis z i alijs et casib9 qd iuris plene tractat Bar. i palle. l. i. c. de sūma trini. Et dñs me9 i palle. c. a nobis. i. de snia ex. ibi videatis. Quero. viij. qz tex. dicit q nō ligā tur subditi extra dioe. cōmittentes: qd si intra dioe. cōmit tunt in loco tñ exempto: sicut sunt loca mēdicantiū z aliaz religionū. Dominus Jo. cal. cuius deā hic refert dñs Jo. an. z appellat eū suū adoptiuū: disputauit hanc qñēz. Et tenui locū exēptū exēptis certis casibus p oia compari loco extra territorū constituto. Unde fm eū nō ligantur. Adot9 fuit principalr per hāc. d. z p. c. cū eps. j. de offi. oz. Et p can. xvij. q. ij. luminoso z. j. de sta. re. c. i. ad fi. Et p cle. archiepo de priuilegijs. In qbus ponunt aliqui casus in quibus in loco exempto eps exercet iurisdictionē z sit ge neralis exceptio. In alijs. Induxit et glo. cle. qñis de so. cōpe. q incipit qz noie. Refert tñ Jo. an. q dñs suus: q vputo fuit dominus Marsilius: e quo facit mētionē i. c. querelā. s. de elec. z in regula qd alicui. j. d. re. iur. disputā do tenuerat subditū epi delinquentē in loco exēpto ligari sta tuto ipsius. Secus autem tenuit si etiā psona esset exēpta. Et cōcludit plus sibi placere dictū dñi Jo. cal. per iura su perius allegata. Quero nono quid si exēptus delinquit in loco non exempto nunquid stringatur per cōstitutiones seu statuta vnius loci non exempti. Ista questio pñe non cadit hic sed tractabitur in. c. i. j. de priuilegijs. vbi te netur q sic post Stephanum prouincialem. Quero deci mo de ratione que mouit papam ad sic disponendū q sta tutū generale nō extēderetur extra dioe. Jo. mo. rñdet q ratio fuit qz generalis clausula non extēditur ad illa q ex pressa errorem inducerent vel contra ius essent. ff. ad cri. l. penul. j. de re. iu. in generali. Itē si in loco delicti esset statutū similiter excōicans furantē: sequeretur q ille furās in aliena dioe. esset ligatus duabus excōicationib9 in eodē delicto. Quod eē non d3 vt. l. s. fi. ff. nau. cau. sta. Secū dum eum ergo congruum sit vt restringeretur statutus ad territorium statuentis: sicut etiam restringitur sentētia ad

tempus quo quis est iudex: z non extenditur ad tempus quo futur9 est priuatus. l. cū q. ff. de iurisdictione. om. iudi. Et licet fm eum rōne delicti possit subditus coram iudice domiciliij conueniri: tñ cōuenientius est vt 2ueniatur i loco delicti. l. i. z aut. ibi signata. C. vbi d crimi. agi. oz. z. l. capitalium. s. famosos. ff. de penis. Sed ad h statz op ponit: qz imo ligetur subditus extra dioe. s. de ap. cū sit in fi. z de cle. ex. mi. apostolice. So. fm eum. Ibi loquitur de excōmunicatione lata per sententiam contra certaz per sonam. Ibi aut p statutū: inter que est diuersitas. Ad c. tamen cum sit aliter potest responderi: qz corintus excōi catus ab apostolo erat intra limites legationis apostolo cō cesse. Quero vndecimo qz hic sit mentio de territorio epi. an inferior epi possit habere territorius. Nec qd expe ditur plenius in. c. cū contingat. s. de so. cōpe. vbi cōiter te netur q sit ex 2suetudine vel prescriptione vel alio iure. Et aduertatis circa finem huius textus q licet statu tum non stringat extra territorium. tamen ratione delicti potest ille delinquens conueniri coram iudice domiciliij: z per eum puniri. Et similiter per iudicē delicti puniri pōt. Ad primū facit. C. vbi de crimi. agi. oz. aut. qua in p uincia z. l. i. Et quod no. de so. cōpe. c. finem. Ad fm fa cit. iij. q. vi. c. i. In glo. tertia ibi. Idem in alijs. Eōcor dat archi. propter textum qui indistincte loquitur: ideo di cit super verbo sententijs. l. exponit quibuscūq3. Allegat c. vlt. rxi. q. i. Et in eadem glo. ibi. C. de testa. l. iubemus z. C. de tabula. l. generali li. x. fm Jo. mo. Illa. l. dicit con sensum non ignorantiam volumus obligari. Et loquit de domino qui sciebat seruū cartas publica ve scribere. In glo. Qui dicantur. dixit. s. quid hic tractet archi. plenius tamen ponitur in dicto. c. cū ab ecclesiāz. In glo. Que est in finem. s. tetigi de ignorantia z quare dicatur crassa z quare supina in. iij. q. In glo. Not9 epi. in finēz adde quod no. de offi archi. c. fi. z. j. de apost. c. vlt. In glo. s in finem dic vt no. per Jo. an. in dicto. c. Romana. in glo. qz tractus. In glo. quod est 2tractatio. ibi. De calogo. dic exo. r. de utero. v. In glo. vlti. dic vt. s. dixi in vlti. oppositione.

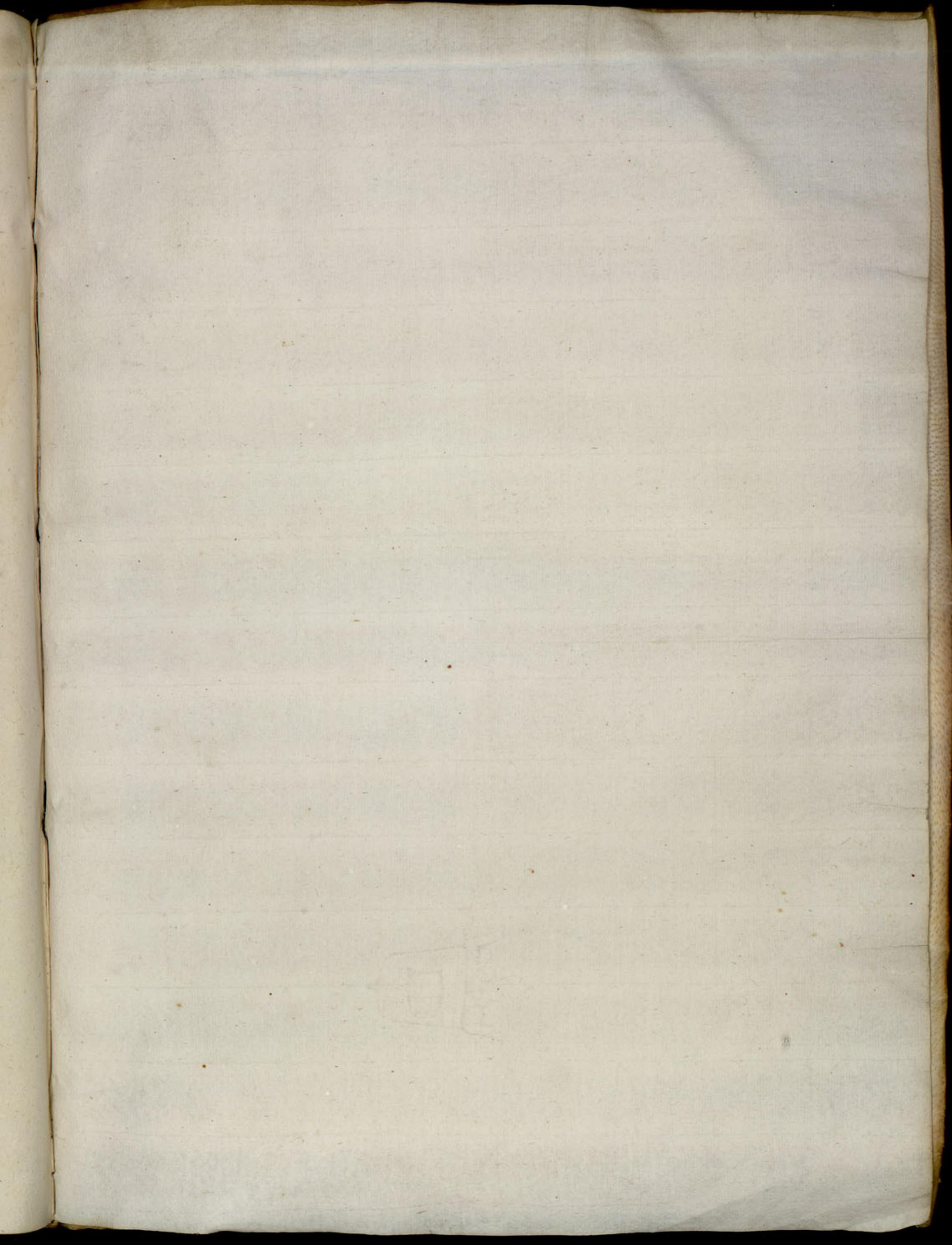
FINIS.

Impressum Venetijs per Joannem z Gregorius de gregorijs fratres anno domini. 1496. die. xvij. Octobris.

Registrum

A iij B iij C iij D iij E iij F iij G iij H iij I iij

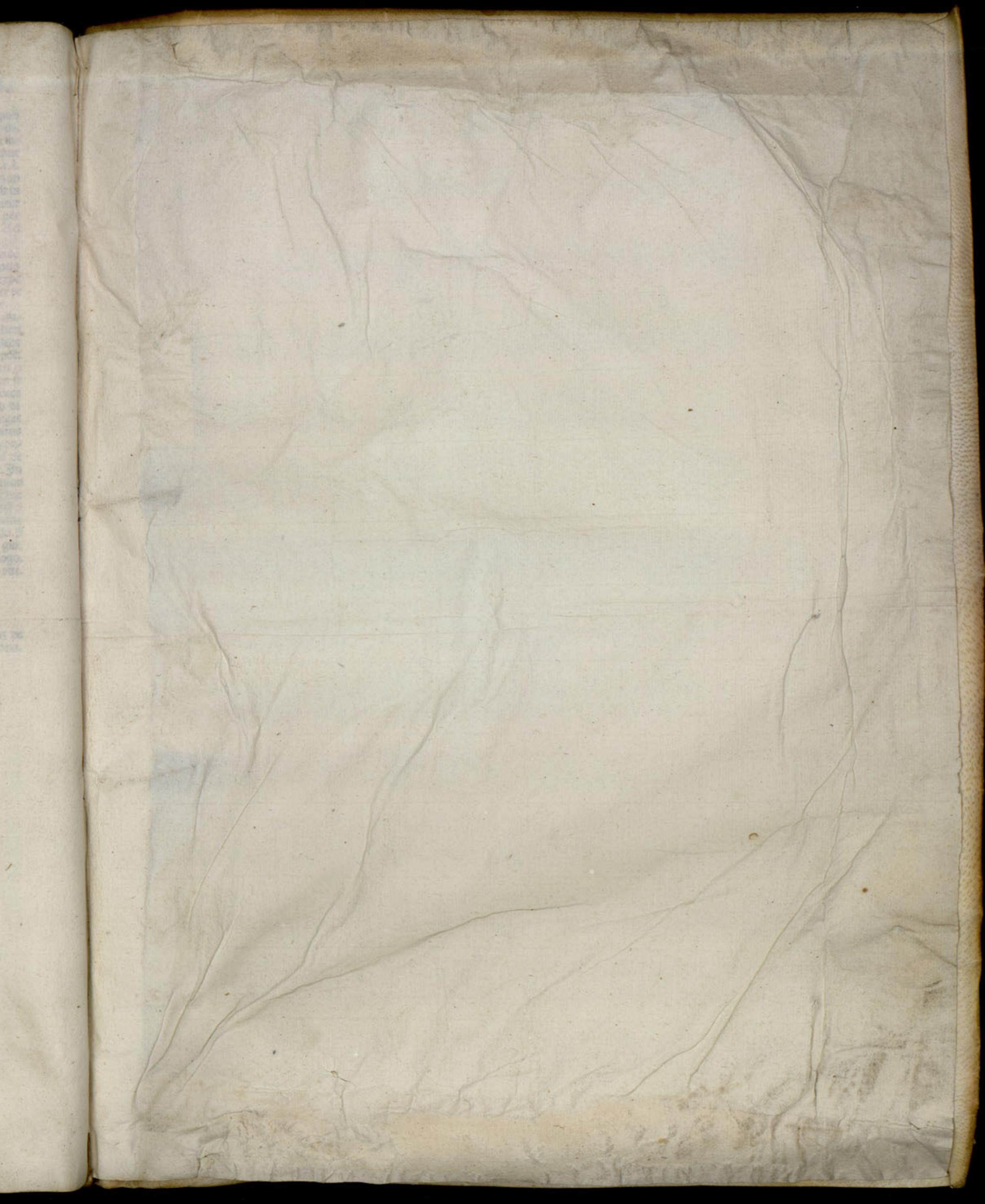

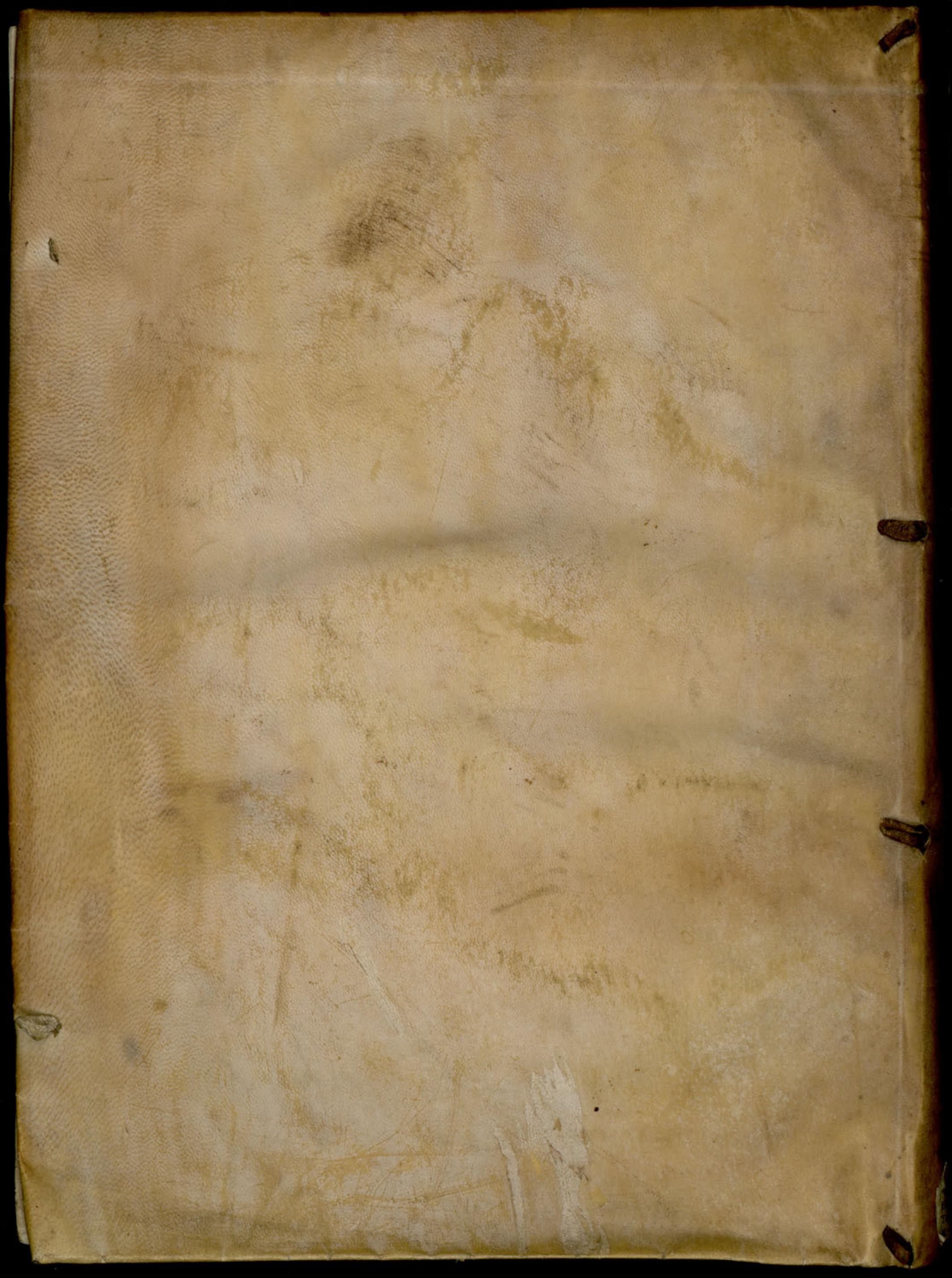
[Faint, illegible text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text block in the right column, possibly a signature or a specific section header.]

[Faint, illegible text block in the right column, possibly a signature or a specific section header.]

CONSILIO
CALDE
RINI

Tab. R
Est.
Tab. 65
N.º 42